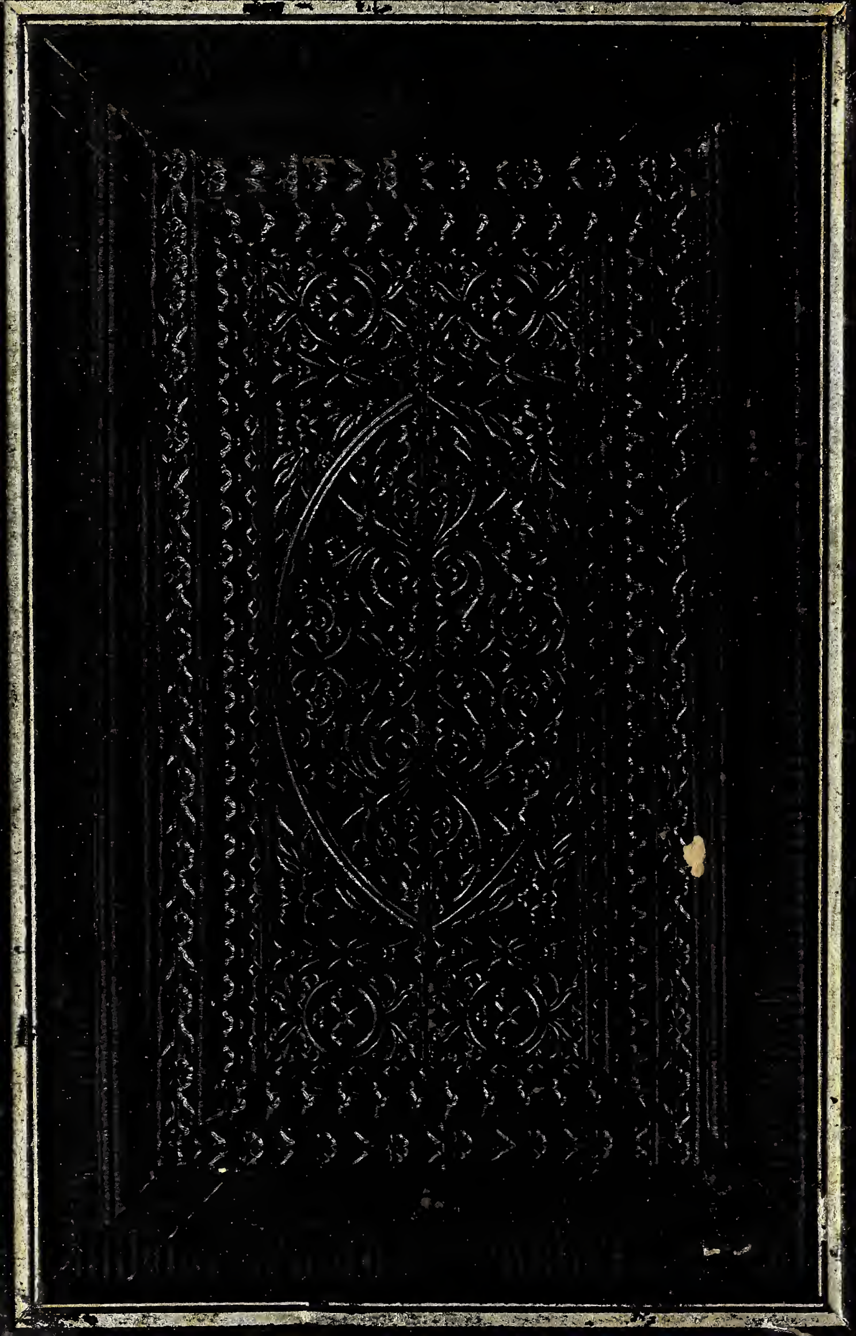

הספר הזה

ברוך [illegible]

Für mich an die Ordre de

Wert in Rechnung.

Nürnberg, den 19

זה השער לה׳ צדיקים יבואו בו

מחזור

לראש השנה

מנהג ספרד

בקהילות קדושות קונשטאנטינה

ומדינות

מזרח ומערב ואיטליא יצ״ו

פוק חזי. יראו צדיקים וישמחו ישרים ויעלוזו. אשר הבינותי לעם זו. פה נאספו העדרים. פירושים נהדרים. מספרים וספרים. הלא המה מדברי הגאון יעב״ץ ושל״ה הקדוש דברים טהורים ישאי קדושים מדור דורים. והג״ה מתוקנת ונכונה. עולה על כלנה. כאשר יראה הקורא בעין תבונה:

איינאזה אין בוטיקה די׳ל סי׳ יוסף שלעזינגער אין ביינה.

שנת קבל רנת עמך לפ״ק

Machsor Tom. I

VIENNE 5650
JOS. SCHLESINGER LIBRAIRIE
I. Seitenstettengasse 5

על היכלי אבכה יומם ולילה. ולתפארת ציון עיר
המהוללה: ולספסרם בכי תמיד על חרבן פעמים.
ארץ צבי ירושלם ועל עמך אשר הלך בגולה:
ולספסרם בית תפארתי שם אויב לשמה. הושיבני בידי
גביות ושמה. על זאת אבכה תמיד בקול יללה: ולספסרם
ספרי תורה כי תוללה תפארתך. נפלה נזרך מיום שנחרב
ביתך. ושאי קינה על אהליבה ואהלה: ולספסרם חזקו עמי
מהר אבנה דביריכם. נקם אלביש ואשיב את שבותיכם.
תוך היכלי אשכון כבתחלה. כי מציון תצא תורה ותהלה:
כי מציון תצא תורה ודבר יהוה מירושלם:

שיר המעלות בשוב יהוה את שיבת ציון היינו כחלמים:
אז ימלא שחוק פינו ולשוננו רנה אז יאמרו בגוים
הגדיל יהוה לעשות עם אלה: הגדיל יהוה לעשות עמנו
היינו שמחים: שובה יהוה את שביתנו כאפיקים בנגב:
הזרעים בדמעה ברנה יקצרו: הלוך ילך ובכה נשא משך
הזרע בא יבא ברנה נשא אלמותיו:

אשרי האזינה ה' בינה הגיגי: הקשיבה לקול שועי מלכי ואלהי כי אליך אתפלל:

יקבור ואל ישכח מלברך ברכות התורה כדי לומר סליחות כדעת רבינו בעל הטורים ז"ל שפסק שלא יקרא פסוקים קודם ברכת התורה אף על פי שאומרם דרך תחנונים:

ואשר בא בסוד ה' יכוין לברך בעת ההיא כל סדר הברכות יען שאינו ראוי להפסיק ביניהם כי קשר ויחוד אחד לכולם מתחלת נטילת ידים עד ברכות התורה כנודע ליודעי חן גם צריך ליזהר לומר כל סדר תקון חצות כפי מה שהובא בספר שערי ציון כי הוא עיקר גדול לבכות ולהתאבל על חרבן בית מקדשינו וישב יחף על הארץ ויתחיל על נהרות בבל וכו' ככתוב שם:

בקשות

יְשֵׁן אַל תֵּרָדֵם. וַעֲזוֹב הִתְלַהְלָהֶךָ. הַרְחֵק מִדַּרְכֵי בְּנֵי אָדָם. וְשׁוּר דַּרְכֵי גְבוֹהֶךָ. וְרוּץ לַעֲבוֹד צוּר קֶדֶם. בְּרוּץ כּוֹכְבֵי נְגוֹהֶךָ. מַה לְּךָ נִרְדָּם קוּם קְרָא אֶל אֱלֹהֶיךָ: הָקִיץ לִרְאוֹת שָׁמָיו. וְאֵת מַעֲשֵׂה אֶצְבְּעוֹתָיו. וְהַבֵּט אָהֳלֵי מְרוֹמָיו. תְּלוּיִם בִּזְרוֹעוֹתָיו. וְכוֹכָבִים חוֹתָמָיו. פִּתּוּחֵי טַבְּעוֹתָיו. וּפַחַד מִפְּנֵי אֵימָיו. וּתְיַחֵל אֶת יְשׁוּעוֹתָיו. פֶּן זְמַן יַגְבִּיהֶךָ. וְרָם לְבָבְךָ בְּגָבְהֶךָ: מה לך וְצֵא בַּחֲצוֹת הַלֵּילוֹת. בְּעִקְּבוֹת אַנְשֵׁי שֵׁמוֹת. אֲשֶׁר בִּלְשׁוֹנָם תְּהִלּוֹת. וְאֵין תּוֹכָם תּוֹךְ וּמִרְמוֹת. לֵילוֹתֵיהֶם תְּפִלּוֹת. וִימוֹתֵיהֶם צוֹמוֹת. לָאֵל בִּלְבָבָם מְסִלּוֹת. וְלָהֶם בְּכִסְאוֹ מְקוֹמוֹת. דַּרְכָּם סֻלָּם לַעֲלוֹת. עַד יְהֹוָה אֱלֹהֶיךָ: מה לך דִּמְעוֹת תַּזִּיל עֵינֶךָ. וְתִתְחָרֵט עַל פְּשָׁעִים. וְהִתְחַנֵּן לְמוּל קוֹנֶךָ. וְאַל תִּתְחַר בַּמְּרֵעִים. וְהַשְׁפֵּל מְאֹד אֶת גְּאוֹנֶךָ. וְקַח הַטּוֹב כִּי נָעִים. פְּנֵה אֶל מְהוֹנֶךָ. לְעֵת יַעֲלוּ מוֹשִׁיעִים. וְיִשְׂאוּ קוֹל הֲמוֹנֶךָ. הִכּוֹן לִקְרַאת אֱלֹהֶיךָ: מה לך דַּלִּים אֲשֶׁר עָפָר יְסוֹדָם. הַבְהֵמָה מֵאַיִן. וּמוֹתַר הָאָדָם. מִן הַבְּהֵמָה אָיִן. רַק לְרוֹאֵי צוּר כְּבוֹדָם. רְאוֹת לֵב לֹא רְאוֹת עַיִן. וּמוֹצָאֵי

מעיני יכורם. הטובים מיין. כי בן בשר ודם. תמצא את
אלהיך: מה לך יה אהיה אשר אהיה. אשר כל חפצו פעל.
הממית ומחיה. מוריד שאול ויעל. עמוד למשפט וחיה.
ועזוב מרד ומעל. לאמר מתי ואיה. מה למטה ומה
למעל. ואולם תמים תהיה. עם יהוה אלהיך: מה לך

קודם המזמורים אם אינו יכול לומר כל סדר תקון חצות כאשר כתבנו לעיל נוהגים
לומר על היכלי ושיר המעלות לעיל דף א':

תפלה לדוד שמעה יהוה צדק הקשיבה רנתי האזינה
תפלתי בלא שפתי מרמה: מלפניך משפטי
יצא עיניך תחזינה מישרים: בחנת לבי פקדת לילה
צרפתני בל־תמצא זמתי בל־יעבר־פי: לפעלות אדם
בדבר שפתיך אני שמרתי ארחות פריץ: תמך אשרי
במעגלותיך בל־נמוטו פעמי: אני־קראתיך כי־תענני
אל הט אזנך לי שמע אמרתי: הפלה חסדיך מושיע
חוסים ממתקוממים בימינך: שמרני כאישון בת עין
בצל כנפיך תסתירני: מפני רשעים זו שדוני איבי בנפש
יקיפו עלי: חלבמו סגרו פימו דברו בגאות: אשורנו
עתה סבבונו עיניהם ישיתו לנטות בארץ: דמינו כאריה
יכסוף לטרף וככפיר ישב במסתרים: קומה יהוה קדמה
פניו הכריעהו פלטה נפשי מרשע חרבך: ממתים ידך
יהוה ממתים מחלד חלקם בחיים וצפונך תמלא בטנם
ישבעו בנים והניחו יתרם לעולליהם: אני בצדק אחזה
פניך אשבעה בהקיץ תמונתך:

לדוד משכיל אשרי נשוי פשע כסוי חטאה: אשרי אדם
לא יחשב יהוה לו עון ואין ברוחו רמיה: כי
החרשתי בלו עצמי בשאגתי כל היום: כי יומם ולילה
תכבד עלי ידך נהפך לשדי בחרבני קיץ סלה: חטאתי

אוֹדִיעֲךָ וַעֲוֺנִי לֹא כִסִּיתִי אָמַרְתִּי אוֹדֶה עֲלֵי פְשָׁעַי לַיהוָה
וְאַתָּה נָשָׂאתָ עֲוֺן חַטָּאתִי סֶלָה׃ עַל זֹאת יִתְפַּלֵּל כָּל
חָסִיד אֵלֶיךָ לְעֵת מְצֹא רַק לְשֵׁטֶף מַיִם רַבִּים אֵלָיו לֹא
יַגִּיעוּ׃ אַתָּה סֵתֶר לִי מִצַּר תִּצְּרֵנִי רָנֵּי פַלֵּט תְּסוֹבְבֵנִי סֶלָה׃
אַשְׂכִּילְךָ וְאוֹרְךָ בְּדֶרֶךְ זוּ תֵלֵךְ אִיעֲצָה עָלֶיךָ עֵינִי׃ אַל
תִּהְיוּ כְּסוּס כְּפֶרֶד אֵין הָבִין בְּמֶתֶג וָרֶסֶן עֶדְיוֹ לִבְלוֹם בַּל
קְרֹב אֵלֶיךָ׃ רַבִּים מַכְאוֹבִים לָרָשָׁע וְהַבּוֹטֵחַ בַּיהוָה חֶסֶד
יְסוֹבְבֶנּוּ׃ שִׂמְחוּ בַיהוָה וְגִילוּ צַדִּיקִים וְהַרְנִינוּ כָּל
יִשְׁרֵי לֵב׃

לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד׃ בְּבוֹא אֵלָיו נָתָן הַנָּבִיא כַּאֲשֶׁר
בָּא אֶל בַּת שָׁבַע׃ חָנֵּנִי אֱלֹהִים כְּחַסְדֶּךָ כְּרֹב
רַחֲמֶיךָ מְחֵה פְשָׁעָי׃ הֶרֶב כַּבְּסֵנִי מֵעֲוֺנִי וּמֵחַטָּאתִי טַהֲרֵנִי׃
כִּי פְשָׁעַי אֲנִי אֵדָע וְחַטָּאתִי נֶגְדִּי תָמִיד׃ לְךָ לְבַדְּךָ חָטָאתִי
וְהָרַע בְּעֵינֶיךָ עָשִׂיתִי לְמַעַן תִּצְדַּק בְּדָבְרֶךָ תִּזְכֶּה בְשָׁפְטֶךָ׃
הֵן בְּעָווֹן חוֹלָלְתִּי וּבְחֵטְא יֶחֱמַתְנִי אִמִּי׃ הֵן אֱמֶת חָפַצְתָּ
בַטֻּחוֹת וּבְסָתֻם חָכְמָה תוֹדִיעֵנִי׃ תְּחַטְּאֵנִי בְאֵזוֹב וְאֶטְהָר
תְּכַבְּסֵנִי וּמִשֶּׁלֶג אַלְבִּין׃ תַּשְׁמִיעֵנִי שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה תָּגֵלְנָה
עֲצָמוֹת דִּכִּיתָ׃ הַסְתֵּר פָּנֶיךָ מֵחֲטָאָי וְכָל עֲוֺנֹתַי מְחֵה׃
לֵב טָהוֹר בְּרָא לִי אֱלֹהִים וְרוּחַ נָכוֹן חַדֵּשׁ בְּקִרְבִּי׃ אַל
תַּשְׁלִיכֵנִי מִלְּפָנֶיךָ וְרוּחַ קָדְשְׁךָ אַל תִּקַּח מִמֶּנִּי׃ הָשִׁיבָה
לִּי שְׂשׂוֹן יִשְׁעֶךָ וְרוּחַ נְדִיבָה תִסְמְכֵנִי׃ אֲלַמְּדָה פֹשְׁעִים
דְּרָכֶיךָ וְחַטָּאִים אֵלֶיךָ יָשׁוּבוּ׃ הַצִּילֵנִי מִדָּמִים אֱלֹהִים אֱלֹהֵי
תְּשׁוּעָתִי תְּרַנֵּן לְשׁוֹנִי צִדְקָתֶךָ׃ אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי
יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ׃ כִּי לֹא תַחְפֹּץ זֶבַח וְאֶתֵּנָה עוֹלָה לֹא תִרְצֶה׃
זִבְחֵי אֱלֹהִים רוּחַ נִשְׁבָּרָה לֵב נִשְׁבָּר וְנִדְכֶּה אֱלֹהִים לֹא
תִבְזֶה׃ הֵיטִיבָה בִרְצוֹנְךָ אֶת צִיּוֹן תִּבְנֶה חוֹמוֹת יְרוּשָׁלָםִ׃

אָז תַּחְפֹּץ זִבְחֵי צֶדֶק עוֹלָה וְכָלִיל אָז יַעֲלוּ עַל מִזְבַּחֲךָ
פָרִים׃

לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד שִׁיר׃ לְךָ דֻמִיָּה תְהִלָּה אֱלֹהִים
בְּצִיּוֹן וּלְךָ יְשֻׁלַּם נֶדֶר׃ שֹׁמֵעַ תְּפִלָּה עָדֶיךָ כָּל
בָּשָׂר יָבֹאוּ׃ דִּבְרֵי עֲוֹנֹת גָּבְרוּ מֶנִּי פְּשָׁעֵינוּ אַתָּה תְכַפְּרֵם׃
אַשְׁרֵי תִּבְחַר וּתְקָרֵב יִשְׁכֹּן חֲצֵרֶיךָ נִשְׂבְּעָה בְּטוּב בֵּיתֶךָ
קְדֹשׁ הֵיכָלֶךָ׃ נוֹרָאוֹת בְּצֶדֶק תַּעֲנֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ מִבְטָח
כָּל קַצְוֵי אֶרֶץ וְיָם רְחֹקִים׃ מֵכִין הָרִים בְּכֹחוֹ נֶאְזָר בִּגְבוּרָה׃
מַשְׁבִּיחַ שְׁאוֹן יַמִּים שְׁאוֹן גַּלֵּיהֶם וַהֲמוֹן לְאֻמִּים׃ וַיִּירְאוּ
יֹשְׁבֵי קְצָוֹת מֵאוֹתֹתֶיךָ מוֹצָאֵי בֹקֶר וָעֶרֶב תַּרְנִין׃ פָּקַדְתָּ
הָאָרֶץ וַתְּשֹׁקְקֶהָ רַבַּת תַּעְשְׁרֶנָּה פֶּלֶג אֱלֹהִים מָלֵא מָיִם
תָּכִין דְּגָנָם כִּי כֵן תְּכִינֶהָ׃ תְּלָמֶיהָ רַוֵּה נַחֵת גְּדוּדֶיהָ
בִּרְבִיבִים תְּמֹגְגֶנָּה צִמְחָהּ תְּבָרֵךְ׃ עִטַּרְתָּ שְׁנַת טוֹבָתֶךָ
וּמַעְגָּלֶיךָ יִרְעֲפוּן דָּשֶׁן׃ יִרְעֲפוּ נְאוֹת מִדְבָּר וְגִיל גְּבָעוֹת
תַּחְגֹּרְנָה׃ לָבְשׁוּ כָרִים הַצֹּאן וַעֲמָקִים יַעַטְפוּ בָר יִתְרוֹעֲעוּ
אַף יָשִׁירוּ׃

לַמְנַצֵּחַ לִבְנֵי קֹרַח מִזְמוֹר׃ רָצִיתָ יְהוָֹה אַרְצֶךָ שַׁבְתָּ
שְׁבִית יַעֲקֹב׃ נָשָׂאתָ עֲוֹן עַמֶּךָ כִּסִּיתָ כָל־
חַטָּאתָם סֶלָה׃ אָסַפְתָּ כָל עֶבְרָתֶךָ הֱשִׁיבוֹתָ מֵחֲרוֹן
אַפֶּךָ׃ שׁוּבֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ וְהָפֵר כַּעַסְךָ עִמָּנוּ׃ הַלְעוֹלָם
תֶּאֱנַף בָּנוּ תִּמְשֹׁךְ אַפְּךָ לְדֹר וָדֹר׃ הֲלֹא אַתָּה תָּשׁוּב
תְּחַיֵּנוּ וְעַמְּךָ יִשְׂמְחוּ בָךְ׃ הַרְאֵנוּ יְהוָֹה חַסְדֶּךָ וְיֶשְׁעֲךָ
תִּתֶּן־לָנוּ׃ אֶשְׁמְעָה מַה יְדַבֵּר הָאֵל יְהוָֹה כִּי יְדַבֵּר
שָׁלוֹם אֶל עַמּוֹ וְאֶל חֲסִידָיו וְאַל יָשׁוּבוּ לְכִסְלָה׃ אַךְ קָרוֹב
לִירֵאָיו יִשְׁעוֹ לִשְׁכֹּן כָּבוֹד בְּאַרְצֵנוּ׃ חֶסֶד וֶאֱמֶת נִפְגָּשׁוּ
צֶדֶק וְשָׁלוֹם נָשָׁקוּ׃ אֱמֶת מֵאֶרֶץ תִּצְמָח וְצֶדֶק מִשָּׁמַיִם

גִּשְׁקָף׃ גַּם יְהוָה יִתֵּן הַטּוֹב וְאַרְצֵנוּ תִּתֵּן יְבוּלָהּ׃ צֶדֶק לְפָנָיו יְהַלֵּךְ וְיָשֵׂם לְדֶרֶךְ פְּעָמָיו׃

תְּפִלָּה לְעָנִי כִי יַעֲטֹף וְלִפְנֵי יְהוָה יִשְׁפֹּךְ שִׂיחוֹ׃ יְהוָה שִׁמְעָה תְפִלָּתִי וְשַׁוְעָתִי אֵלֶיךָ תָבוֹא׃ אַל־תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ מִמֶּנִּי בְּיוֹם צַר־לִי הַטֵּה אֵלַי אָזְנֶךָ בְּיוֹם אֶקְרָא מַהֵר עֲנֵנִי׃ כִּי כָלוּ בְעָשָׁן יָמָי וְעַצְמוֹתַי כְּמוֹקֵד נִחָרוּ׃ הוּכָּה כָעֵשֶׂב וַיִּבַשׁ לִבִּי כִּי שָׁכַחְתִּי מֵאֲכֹל לַחְמִי׃ מִקּוֹל אַנְחָתִי דָּבְקָה עַצְמִי לִבְשָׂרִי׃ דָּמִיתִי לִקְאַת מִדְבָּר הָיִיתִי כְּכוֹס חֳרָבוֹת׃ שָׁקַדְתִּי וָאֶהְיֶה כְּצִפּוֹר בּוֹדֵד עַל גָּג׃ כָּל הַיּוֹם חֵרְפוּנִי אוֹיְבָי מְהוֹלָלַי בִּי נִשְׁבָּעוּ׃ כִּי אֵפֶר כַּלֶּחֶם אָכָלְתִּי וְשִׁקֻּוַי בִּבְכִי מָסָכְתִּי׃ מִפְּנֵי זַעַמְךָ וְקִצְפֶּךָ כִּי נְשָׂאתַנִי וַתַּשְׁלִיכֵנִי׃ יָמַי כְּצֵל נָטוּי וַאֲנִי כָּעֵשֶׂב אִיבָשׁ׃ וְאַתָּה יְהוָה לְעוֹלָם תֵּשֵׁב וְזִכְרְךָ לְדֹר וָדֹר׃ אַתָּה תָקוּם תְּרַחֵם צִיּוֹן כִּי עֵת לְחֶנְנָהּ כִּי בָא מוֹעֵד׃ כִּי רָצוּ עֲבָדֶיךָ אֶת אֲבָנֶיהָ וְאֶת עֲפָרָהּ יְחֹנֵנוּ׃ וְיִירְאוּ גוֹיִם אֶת שֵׁם יְהוָה וְכָל מַלְכֵי הָאָרֶץ אֶת כְּבוֹדֶךָ׃ כִּי בָנָה יְהוָה צִיּוֹן נִרְאָה בִּכְבוֹדוֹ׃ פָּנָה אֶל־תְּפִלַּת הָעַרְעָר וְלֹא בָזָה אֶת תְּפִלָּתָם׃ תִּכָּתֶב זֹאת לְדוֹר אַחֲרוֹן וְעַם נִבְרָא יְהַלֶּל־יָהּ׃ כִּי הִשְׁקִיף מִמְּרוֹם קָדְשׁוֹ יְהוָה מִשָּׁמַיִם אֶל־אֶרֶץ הִבִּיט׃ לִשְׁמֹעַ אֶנְקַת אָסִיר לְפַתֵּחַ בְּנֵי תְמוּתָה׃ לְסַפֵּר בְּצִיּוֹן שֵׁם יְהוָה וּתְהִלָּתוֹ בִּירוּשָׁלָיִם׃ בְּהִקָּבֵץ עַמִּים יַחְדָּו וּמַמְלָכוֹת לַעֲבוֹד אֶת־יְהוָה׃ עִנָּה בַדֶּרֶךְ כֹּחִי קִצַּר יָמָי׃ אוֹמַר אֵלִי אַל תַּעֲלֵנִי בַּחֲצִי יָמָי בְּדוֹר דּוֹרִים שְׁנוֹתֶיךָ׃ לְפָנִים הָאָרֶץ יָסַדְתָּ וּמַעֲשֵׂה יָדֶיךָ שָׁמָיִם׃ הֵמָּה יֹאבֵדוּ וְאַתָּה תַעֲמֹד וְכֻלָּם כַּבֶּגֶד יִבְלוּ כַּלְּבוּשׁ תַּחֲלִיפֵם וְיַחֲלֹפוּ׃ וְאַתָּה הוּא וּשְׁנוֹתֶיךָ לֹא יִתָּמּוּ׃ בְּנֵי עֲבָדֶיךָ יִשְׁכּוֹנוּ וְזַרְעָם לְפָנֶיךָ יִכּוֹן׃

נוהגים לומר בקונסטאנטינה גם אלו המזמורים:

לְדָוִד יְהֹוָה אוֹרִי וְיִשְׁעִי מִמִּי אִירָא יְהֹוָה מָעוֹז חַיַּי מִמִּי
אֶפְחָד: בִּקְרֹב עָלַי מְרֵעִים לֶאֱכֹל אֶת בְּשָׂרִי צָרַי
וְאֹיְבַי לִי הֵמָּה כָשְׁלוּ וְנָפָלוּ: אִם תַּחֲנֶה עָלַי מַחֲנֶה לֹא יִירָא
לִבִּי אִם תָּקוּם עָלַי מִלְחָמָה בְּזֹאת אֲנִי בוֹטֵחַ: אַחַת שָׁאַלְתִּי
מֵאֵת יְהֹוָה אוֹתָהּ אֲבַקֵּשׁ שִׁבְתִּי בְּבֵית יְהֹוָה כָּל יְמֵי חַיַּי
לַחֲזוֹת בְּנֹעַם יְהֹוָה וּלְבַקֵּר בְּהֵיכָלוֹ: כִּי יִצְפְּנֵנִי בְּסֻכֹּה בְּיוֹם
רָעָה יַסְתִּירֵנִי בְּסֵתֶר אָהֳלוֹ בְּצוּר יְרוֹמְמֵנִי: וְעַתָּה יָרוּם
רֹאשִׁי עַל אֹיְבַי סְבִיבוֹתַי וְאֶזְבְּחָה בְאָהֳלוֹ זִבְחֵי תְרוּעָה
אָשִׁירָה וַאֲזַמְּרָה לַיהֹוָה: שְׁמַע יְהֹוָה קוֹלִי אֶקְרָא וְחָנֵּנִי
וַעֲנֵנִי: לְךָ אָמַר לִבִּי בַּקְּשׁוּ פָנָי אֶת פָּנֶיךָ יְהֹוָה אֲבַקֵּשׁ:
אַל תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ מִמֶּנִּי אַל תַּט בְּאַף עַבְדֶּךָ עֶזְרָתִי הָיִיתָ
אַל תִּטְּשֵׁנִי וְאַל תַּעַזְבֵנִי אֱלֹהֵי יִשְׁעִי: כִּי אָבִי וְאִמִּי עֲזָבוּנִי
וַיהֹוָה יַאַסְפֵנִי: הוֹרֵנִי יְהֹוָה דַּרְכֶּךָ וּנְחֵנִי בְּאֹרַח מִישׁוֹר לְמַעַן
שׁוֹרְרָי: אַל תִּתְּנֵנִי בְּנֶפֶשׁ צָרָי כִּי קָמוּ בִי עֵדֵי שֶׁקֶר וִיפֵחַ
חָמָס: לוּלֵא הֶאֱמַנְתִּי לִרְאוֹת בְּטוּב יְהֹוָה בְּאֶרֶץ חַיִּים: קַוֵּה
אֶל יְהֹוָה חֲזַק וְיַאֲמֵץ לִבֶּךָ וְקַוֵּה אֶל יְהֹוָה:

רַנְּנוּ צַדִּיקִים בַּיהֹוָה לַיְשָׁרִים נָאוָה תְהִלָּה: הוֹדוּ לַיהֹוָה
בְּכִנּוֹר. בְּנֵבֶל עָשׂוֹר זַמְּרוּ לוֹ: שִׁירוּ לוֹ שִׁיר חָדָשׁ
הֵיטִיבוּ נַגֵּן בִּתְרוּעָה: כִּי יָשָׁר דְּבַר יְהֹוָה וְכָל מַעֲשֵׂהוּ
בֶּאֱמוּנָה: אֹהֵב צְדָקָה וּמִשְׁפָּט. חֶסֶד יְהֹוָה מָלְאָה הָאָרֶץ:
בִּדְבַר יְהֹוָה שָׁמַיִם נַעֲשׂוּ. וּבְרוּחַ פִּיו כָּל צְבָאָם: כֹּנֵס כַּנֵּד
מֵי הַיָּם. נֹתֵן בְּאוֹצָרוֹת תְּהוֹמוֹת: יִירְאוּ מֵיהֹוָה כָּל הָאָרֶץ
מִמֶּנּוּ יָגוּרוּ כָּל יֹשְׁבֵי תֵבֵל: כִּי הוּא אָמַר וַיֶּהִי הוּא צִוָּה
וַיַּעֲמֹד: יְהֹוָה הֵפִיר עֲצַת גּוֹיִם הֵנִיא מַחְשְׁבוֹת עַמִּים: עֲצַת
יְהֹוָה לְעוֹלָם תַּעֲמֹד. מַחְשְׁבוֹת לִבּוֹ לְדֹר וָדֹר: אַשְׁרֵי הַגּוֹי
אֲשֶׁר יְהֹוָה אֱלֹהָיו. הָעָם בָּחַר לְנַחֲלָה לוֹ: מִשָּׁמַיִם הִבִּיט

יהוה. ראה את כל בני האדם: ממכון שבתו השגיח
אל כל ישבי הארץ: היוצר יחד לבם המבין אל כ,
מעשיהם: אין המלך נושע ברב חיל. גבור לא ינצל ברב
כח: שקר הסוס לתשועה וברב חילו לא ימלט: הנה עין
יהוה אל יראיו. למיחלים לחסדו: להציל ממות נפשם
ולחיותם ברעב: נפשנו חכתה ליהוה. עזרנו ומגננו הוא:
כי בו ישמח לבנו. כי בשם קדשו בטחנו: יהי חסדך
יהוה עלינו. כאשר יחלנו לך: ויש נוסנים טעמי:

קדמתי באשמורת. לבקש על עוני. ונפשי שחרהרת.
מפני רוב זדוני. רחם על עדתך. צאן מרעיתך.
אשרי יושבי ביתך. עוד יהללוך סלה: מכסא כבוד הודך
בשר לעם סגולה. שובה שבות קדשך. ותן כקדם סגולה
הפלא נא חסדך. ובנה עיר תהלה. אשרי יושבי ביתך
עוד יהללוך סלה:

תיקון סליחות בלילי אשמורות.

יהי חסדך יהוה עלינו כאשר יחלנו לך:
(תה׳ פ״א) אשרי יושבי ביתך עוד יהללוך סלה: אשרי העם
שככה לו אשרי העם שיהוה מלכות אלהיו:

(קמ״ה) תהלה לדוד ארוממך אלהי המלך ואברכה
שמך לעולם ועד: בכל יום אברכך
ואהללה שמך לעולם ועד: גדול יהוה כתר ומהלל מאד
ולגדלתו אין חקר: דור לדור ישבח מעשיך וגבורתיך
יגידו: הדר כבוד הודך ודברי נפלאתיך אשיחה: ועזוז
נוראתיך יאמרו וגדלותך אספרנה: זכר רב טובך יביעו
וצדקתך ירננו: חנון ורחום יהוה חכמה ארך אפים וגדול

חָסֶד׃ טוֹב יְהֹוָה בינה לַכֹּל וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו׃ יוֹדוּךָ יְהֹוָה חסד כָּל מַעֲשֶׂיךָ וַחֲסִידֶיךָ יְבָרְכוּכָה׃ כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֹאמֵרוּ וּגְבוּרָתְךָ יְדַבֵּרוּ׃ לְהוֹדִיעַ לִבְנֵי הָאָדָם גְּבוּרֹתָיו וּכְבוֹד הֲדַר מַלְכוּתוֹ׃ מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל עֹלָמִים וּמֶמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל דּוֹר וָדֹר׃ סוֹמֵךְ יְהֹוָה גבורה לְכָל הַנֹּפְלִים וְזוֹקֵף לְכָל הַכְּפוּפִים׃ עֵינֵי כֹל אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּ וְאַתָּה נוֹתֵן לָהֶם אֶת אָכְלָם בְּעִתּוֹ׃ פּוֹתֵחַ אֶת יָדֶךָ (יכוין מאד בפסוק זה כי בו עיקר הפרנסה ר"ת פאי גימטריא יאהדונהי ס"ת התך) וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל חַי רָצוֹן׃ צַדִּיק יוהוודהו תפארת בְּכָל דְּרָכָיו וְחָסִיד בְּכָל מַעֲשָׂיו׃ קָרוֹב יְהֹוָה יסוד לְכָל קֹרְאָיו לְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָאֻהוּ בֶאֱמֶת׃ רְצוֹן יְרֵאָיו יַעֲשֶׂה וְאֶת שַׁוְעָתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם׃ שׁוֹמֵר יְהֹוָה נצח אֶת כָּל אֹהֲבָיו וְאֵת כָּל הָרְשָׁעִים יַשְׁמִיד׃ תְּהִלַּת יְהֹוָה הוד יְדַבֶּר פִּי וִיבָרֵךְ כָּל בָּשָׂר שֵׁם קָדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד׃ וַאֲנַחְנוּ נְבָרֵךְ יָהּ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם הַלְלוּיָהּ׃

ואומר החזן׃

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵהּ. וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ. וְיַצְמַח פּוּרְקָנֵהּ. וִיקָרֵב מְשִׁיחֵהּ. בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא. יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל. שְׁמֵהּ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. לְעֵלָּא מִן כָּל בִּרְכָתָא. שִׁירָתָא תֻּשְׁבְּחָתָא. וְנֶחָמָתָא. דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן׃

בֶּן אָדָם מַה לְּךָ נִרְדָּם. קוּם קְרָא בְּתַחֲנוּנִים. שְׁפוֹךְ שִׂיחָה. דְּרוֹשׁ סְלִיחָה. מֵאֲדוֹן הָאֲדוֹנִים. רְחַץ וּטְהַר. וְאַל תְּאַחַר. בְּטֶרֶם יָמִים פּוֹנִים. וּמְהֵרָה. רוּץ לְעֶזְרָה. לִפְנֵי שׁוֹכֵן מְעוֹנִים. וּמִפֶּשַׁע. וְגַם רֶשַׁע. בְּרַח וּפְחַד מֵאֲסוֹנִים

אָנָא שׁוֹעֵה. שִׁמְךָ יוֹדְעֵי. יִשְׂרָאֵל נֶאֱמָנִים. לְךָ אֲדֹנָי הַצְּדָקָה
וְלָנוּ בֹּשֶׁת הַפָּנִים: עֲמוֹד גֶּבֶר. וְהִתְגַּבֵּר. לְהִתְוַדּוֹת עַל
חֲטָאִים. יָהּ אֵל דְּרוֹשׁ. בְּכוֹבֶד רֹאשׁ. לְכַפֵּר עַל פְּשָׁעִים.
כִּי לְעוֹלָם. לֹא נֶעְלָם. מִמֶּנּוּ נִפְלָאִים. וְכָל מַאֲמָר. אֲשֶׁר
יֵאָמֵר. לְפָנָיו הֵם נִקְרָאִים. הַמְרַחֵם. הוּא יְרַחֵם. עָלֵינוּ
כְּרַחֵם אָב עַל בָּנִים: לך ה' הצדקה וכו'

לְךָ אֲדֹנָי הַצְּדָקָה וְלָנוּ בֹּשֶׁת הַפָּנִים: מַה נִּתְאוֹנֵן וּמַה
נֹּאמַר מַה נְּדַבֵּר וּמַה נִּצְטַדָּק: נַחְפְּשָׂה דְרָכֵינוּ
וְנַחְקֹרָה וְנָשׁוּבָה אֵלֶיךָ. כִּי יְמִינְךָ פְשׁוּטָה (טוב לכוין יְהֹוָה)
לְקַבֵּל שָׁבִים: שָׁבִים אֵלֶיךָ בְּכָל לֵב שַׁוְעָתָם תְּקַבֵּל
בְּרַחֲמֶיךָ: בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים בָּאנוּ לְפָנֶיךָ כְּדַלִּים וּכְרָשִׁים
דָּפַקְנוּ דְלָתֶיךָ: דְּלָתֶיךָ דָּפַקְנוּ רַחוּם וְחַנּוּן אַל תְּשִׁיבֵנוּ
רֵיקָם מִלְּפָנֶיךָ: מִלְּפָנֶיךָ מַלְכֵּנוּ רֵיקָם אַל תְּשִׁיבֵנוּ כִּי אַתָּה
שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה: שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה עָדֶיךָ כָּל בָּשָׂר יָבֹאוּ: שׁוֹמֵעַ
תְּחִנָּה אֵלֶיךָ כָּל הָרוּחוֹת יָבֹאוּ: יָבֹאוּ אֵלֶיךָ הָרוּחוֹת וְכָל
הַנְּשָׁמָה: הַנְּשָׁמָה לָךְ וְהַגּוּף פָּעֳלָךְ חוּסָה עַל עֲמָלָךְ:
הַנְּשָׁמָה לָךְ וְהַגּוּף פָּעֳלָךְ צוּר אֲשֶׁר אֵין דּוֹמֶה לָךְ חוּסָה
עַל עֲמָלָךְ: הַנְּשָׁמָה לָךְ וְהַגּוּף פָּעֳלָךְ יְהֹוָה עֲשֵׂה לְמַעַן
שְׁמֶךָ: אָתָאנוּ עַל שִׁמְךָ יְהֹוָה עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ בַּעֲבוּר כְּבוֹד
שִׁמְךָ כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם שְׁמֶךָ: שִׁמְךָ נִקְרָא עָלֵינוּ
יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ: שִׁמְךָ נִקְרָא בְּקִרְבֵּנוּ אַל תַּנִּיחֵנוּ יְהֹוָה
אֱלֹהֵינוּ: אֱלֹהֵינוּ בּוֹשְׁנוּ בְּמַעֲשֵׂינוּ וְנִכְלַמְנוּ בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ: אֵין
לָנוּ פֶּה לְהָשִׁיב וְלֹא מֵצַח לְהָרִים רֹאשׁ: כִּי רַבּוּ מְשׁוּבוֹתֵינוּ
לְךָ חָטָאנוּ: חָטָאנוּ עִם אֲבוֹתֵינוּ הֶעֱוִינוּ הִרְשָׁעְנוּ: מַה
נֹּאמַר לְפָנֶיךָ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מַה נְּדַבֵּר וּמַה נִּצְטַדָּק: מַה
נֹּאמַר לְפָנֶיךָ יוֹשֵׁב מָרוֹם וּמַה נְּסַפֵּר לְפָנֶיךָ שׁוֹכֵן שְׁחָקִים.
הֲלֹא הַנִּסְתָּרוֹת וְהַנִּגְלוֹת אַתָּה יוֹדֵעַ: אַתָּה יוֹדֵעַ רָזֵי עוֹלָם

וְתַעֲלוּמוֹת סִתְרֵי כָּל חָי: אַתָּה חוֹפֵשׂ כָּל חַדְרֵי בָטֶן רוֹאֶה כְּלָיוֹת וָלֵב: אֵין כָּל דָּבָר נֶעְלָם מִמֶּךָּ וְאֵין נִסְתָּר מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ: אִם עֲוֹנֵינוּ עָנוּ בָנוּ יְהֹוָה עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ: אִם עֲוֹנוֹת תִּשְׁמָר יָהּ יְהֹוָה מִי יַעֲמֹד: כִּי עִמְּךָ הַסְּלִיחָה לְמַעַן תִּוָּרֵא: כִּי עִמְּךָ מְקוֹר חַיִּים בְּאוֹרְךָ נִרְאֶה אוֹר: כִּי לֹא עַל צִדְקוֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ מַפִּילִים תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ כִּי עַל רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים: אֲדֹנָי שְׁמָעָה. אֲדֹנָי סְלָחָה. אֲדֹנָי הַקְשִׁיבָה וַעֲשֵׂה

(יכוין הר"ת שרפה סקילה הרג חנק כאלו מקבל ד' מיתות ב"ד לכפרת שגגתיו)

אַל תְּאַחַר לְמַעַנְךָ אֱלֹהַי כִּי שִׁמְךָ נִקְרָא עַל עִירְךָ וְעַל עַמֶּךָ: הֲשִׁיבֵנוּ יְהֹוָה סוד חסד אֵלֶיךָ וְנָשׁוּבָה חַדֵּשׁ יָמֵינוּ כְּקֶדֶם:

יְהֹוָה אֱלֹהֵי הַצְּבָאוֹת יוֹשֵׁב הַכְּרוּבִים. בָּטִית לְעַמְּךָ שׁוּבוּ בָּנִים שׁוֹבָבִים. גְּשׁוּ נָא אֵלַי בִּדְבָרִים עֲרֵבִים. דִּרְשׁוּנִי וִחְיוּ יָמִים רַבִּים. הֲלֹא דְבָרֶיךָ לְעוֹלָם נִצָּבִים. וּבָם אֲנַחְנוּ נִשְׁעָנִים וְנִקְרָבִים. זָכְרֵנוּ לְחַיִּים טוֹבִים. חָנֵּנוּ בַּחֲסָדֶיךָ הָרַבִּים. טוֹב אַתָּה לָרָעִים וְלַטּוֹבִים. יְמִינְךָ פְּשׁוּטָה לְקַבֵּל שָׁבִים. כִּי לֹא תַחְפּוֹץ בְּמִיתַת חַיָּבִים. לָכֵן אֲנַחְנוּ מַשְׁכִּימִים וּמַעֲרִיבִים. מֶלֶךְ מְהֻלָּל בְּמַחֲנוֹת כְּרוּבִים. נַקֵּנִי מֵחֵטְא וּמִכָּל חִיּוּבִים. סְלַח לָנוּ כִּי פְשָׁעֵינוּ מְרֻבִּים. עֲנֵנוּ לְמַעַן צוּרִים הַחֲצוּבִים. פִּתְחֵי תְשׁוּבָה בַּל יִהְיוּ מְשׁוּלָבִים. צַעֲקוֹתֵינוּ לְפָנֶיךָ יִהְיוּ נִקְרָבִים. קָרְבֵנוּ אֵלֶיךָ חוֹצֵב לֶהָבִים: רְצֵנוּ כְּעוֹלוֹת פָּרִים וּכְשָׂבִים. שַׁבְנוּ אֵלֶיךָ נְעָרִים וְשָׂבִים. תְּמוּכִים בְּטוּחִים עַל רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים. רַחֵם תְּרַחֵם עָלֵינוּ צוּר שׁוֹכֵן מְרוֹמִים. אֵל מֶלֶךְ יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רַחֲמִים:

שֵׁבֶט יְהוּדָה בְּדוֹחַק וּבְצַעַר. הֲיִשְׁאַג אַרְיֵה בַּיַּעַר. מְקַוִּים יְשׁוּעָתְךָ אָבוֹת וּבָנִים. הָעֲנִיִּים וְהָאֶבְיוֹנִים: עֲמוֹד

נפרץ כל נהיה לשחוק. למה יהוה תעמוד ברחוק: יונתך עד שערי מות הגיעה. יושב הכרובים הופיעה: הבה לנו עזרת מצר. היד יהוה תקצר: חדש ימינו בגלות ישן. עורה למה תישן: זכור בניך בארץ לא להם. וזר לא יקרב אליהם: קץ הנחתם גלה לגלמודה. ישמח הר ציון תגלנה בנות יהודה: שועתינו תעלה לשמי מרומים.
אל מלך יושב על כסא רחמים:

אל מלך יושב על כסא רחמים ומתנהג בחסידות. מוחל עונות עמו מעביר ראשון ראשון מרבה מחילה לחטאים. וסליחה לפושעים. עושה צדקות עם כל בשר ורוח. לא כרעתם להם גומל. אל הורתנו לומר מדות שלש עשרה. זכר לנו היום ברית שלש עשרה. כמו שהודעת לענו מקדם. וכן כתוב בתורתך. וירד יהוה בענן ויתיצב עמו שם ויקרא בשם יהוה ושם נאמר:

נכוד ססלים לבור אומר ויעבור נוהגים לומר זה:

אל רחום שמך. אל חנון שמך. אל ארך אפים שמך. מלא רחמים שמך. בנו נקרא שמך. בעבור שמך. בקראי ענני אלהי צדקי בצר הרחבת לי חנני ושמע תפלתי. ואני תפלתי לך יהוה עת רצון אלהים ברוב חסדך ענני באמת ישעך. ענני בעת ובעונה הזאת:

ויעבר יהוה על פניו ויקרא יהוה. יהוה. אל רחום וחנון ארך אפים ורב חסד ואמת: נצר חסד לאלפים נשא עון ופשע וחטאה ונקה. וסלחת לעוננו ולחטאתנו ונחלתנו:

ויש נוהגין לומר גם כן

ויאמר אני אעביר כל טובי על פניך וקראתי בשם יהוה לפניך וחנותי את אשר אחון ורחמתי את אשר ארחם:

רחמנא אדכר לן קיימה דאברהם רחימא בדיל נעבור:
רחמנא אדכר לן קיימה דיצחק עקידא ב"נ:
רחמנא אדכר לן קיימה דיעקב שלימא ב"נ:
רחמנא אדכר לן קיימה דמשה נביאה ב"נ:

רַחֲמָנָא אִדְכַּר לָן קְיָמֵהּ דְּאַהֲרֹן כָּהֲנָא ב״נ:
רַחֲמָנָא אִדְכַּר לָן זְכוּתֵהּ דְּיוֹסֵף צַדִּיקָא ב״נ:
רַחֲמָנָא אִדְכַּר לָן קְיָמֵהּ דְּפִינְחָס קַנָּאָה ב״נ:
רַחֲמָנָא אִדְכַּר לָן קְיָמֵהּ דְּדָוִד מְשִׁיחָא ב״נ:
רַחֲמָנָא אִדְכַּר לָן צְלוֹתֵהּ דִּשְׁלֹמֹה מַלְכָּא ב״נ:
רַחֲמָנָא אָרִים יְמִינָךְ וְאַצְמַח פּוּרְקָנָךְ ב״נ:
רַחֲמָנָא בְּכִסּוּפֵי אַפִּין אָתֵינָא לְמִקְרֵי קָמָךְ רַחֵם עֲלָן ב״נ:
רַחֲמָנָא גְּלֵי גְבוּרְתָּךְ עֲלָן ב״נ:
רַחֲמָנָא דִּינָן אַפֵּיק לִנְהוֹרָא ב״נ:
רַחֲמָנָא הֲדָרָךְ שַׁוֵּי עֲלָן ב״נ:
רַחֲמָנָא וְלָא תִתְפָּרַע כְּעוֹבָדָנָא בִּישִׁין מִינָן ב״נ:
רַחֲמָנָא זִיוָךְ אַשְׁרֵי עֲלָן ב״נ:
רַחֲמָנָא זַכְוָן חַפֵּשׂ לָן ב״נ:
רַחֲמָנָא חֲשׁוֹב עֲלָן טַבְוָן ב״נ:
רַחֲמָנָא טַבְוָן סַגִּיאָן אַיְתֵי עֲלָן ב״נ:
רַחֲמָנָא יִתְגַּלְגְּלוּן רַחֲמָךְ עֲלָן ב״נ:

בעשרת ימי תשובה מוסיפים:

רַחֲמָנָא כַּתְבִינָן בְּסִפְרָא דְחַיֵּי ב״נ:
רַחֲמָנָא כַּתְבִינָן בְּסִפְרָא דְרַחֲמֵי ב״נ:
רַחֲמָנָא כַּתְבִינָן בְּסִפְרָא דְצַדִּיקֵי וַחֲסִידֵי ב״נ:
רַחֲמָנָא כַּתְבִינָן בְּסִפְרָא דִישָׁרֵי וּתְמִימֵי ב״נ:
רַחֲמָנָא כַּתְבִינָן בְּסִפְרָא דְפַרְנָסְתָא טַבְתָא וּמְזוֹנֵי טָבֵי ב״נ:

עד כאן לימי התשובה:

רַחֲמָנָא כְּבוֹשׁ חֶמְתָּא וְרוּגְזָא מִינָן ב״נ:
רַחֲמָנָא לָא תַעְבֵּיד גְּמִירָא לָן ב״נ:
רַחֲמָנָא מְחוֹל וּשְׁבוֹק לְחוֹבִין וְלַעֲוָיָן ב״נ:
רַחֲמָנָא נְהוֹר טוּבָךְ אַנְהַר עֲלָן ב״נ:

רַחֲמָנָא סְעִיד וּסְמִיךְ הֱוֵי לָן ב״נ:
רַחֲמָנָא עֲבִיד עִמָּנָא אָתָא לְטָב ב״נ:
רַחֲמָנָא פְּתַח שְׁמַיָּא לִצְלוֹתִין ב״נ:
רַחֲמָנָא צְלוֹתָנָא קַבֵּל בְּרַעֲוָא ב״נ:
רַחֲמָנָא קַבֵּל צְלוֹתִין וּבָעוּתִין בְּעִדָּן עָקְתִין ב״נ:
רַחֲמָנָא רַחֵם עַל נִשְׁמָתִין ב״נ:
רַחֲמָנָא שַׁדַּר אָסוּתָא טָבְתָא אֵיתִי עֲלָן ב״נ:
רַחֲמָנָא תּוּב מֵרוּגְזָךְ ב״נ:
רַחֲמָנָא וְלָא נֶהְדַּר רֵיקָם מִן קֳדָמָךְ ב״נ:

וַיַּעֲבוֹר יְהֹוָה עַל פָּנָיו וַיִּקְרָא יְהֹוָה יְהֹוָה אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וֶאֱמֶת: נֹצֵר חֶסֶד לָאֲלָפִים נֹשֵׂא עָוֹן וָפֶשַׁע וְחַטָּאָה וְנַקֵּה: וְסָלַחְתָּ לַעֲוֹנֵנוּ וּלְחַטָּאתֵנוּ וּנְחַלְתָּנוּ:

אָנָּא כְּעַב זְדוֹנִי תְּמַחֵהוּ. וְסָלַחְתָּ לַעֲוֹנִי כִּי רַב הוּא. וְסָלַחְתָּ לַעֲוֹנִי כִּי רַב הוּא: אֵיךְ יִמָּחֶה וְנִכְתַּב לְמוּל אָבִי. כִּי אֵין בְּלִבּוֹ מַחֲשָׁב בְּמַחֲשָׁבִי. לִמְחוֹת מֵאֲשֶׁר כָּתַב לְיוֹם רִיבִי. כִּי הַמִּכְתָּב מִכְתַּב אֱלֹהִים הוּא. וְסָלַחְתָּ לַעֲוֹנִי כִּי רַב הוּא: נָא אִם תַּחֲקוֹר וְתִדְרוֹשׁ צוּר עֲלוּמָיו. אָוֶן בְּלֵילוֹ יַחֲרוֹשׁ וּבְיָמָיו. וְאִם לַחֲטָאָיו תִּדְרוֹשׁ וְלַאֲשָׁמָיו. מִכַּף רֶגֶל וְעַד רֹאשׁ אָשֵׁם הוּא. וְסָלַחְתָּ לַעֲוֹנִי כִּי רַב הוּא: יֶהֶרְסוּן וְיִבְנוּן בִּי רַעְיוֹנַי. יוֹם כִּי חֲטָאַי יַעֲנוּ בְּפָנַי. אָכֵן סְעִפַּי יְבִינוּן כִּי יְהֹוָה. נֹשֵׂא עָוֹן וְחַנּוּן וְרַחוּם הוּא. וְסָלַחְתָּ לַעֲוֹנִי כִּי רַב הוּא: מַה לִּידִידִי וּמַלְכִּי יִסְתֵּר. וְאֶשְׁפּוֹךְ עֲתֶרֶת חִבִּי וְאֵין פּוֹתֵר. וְאֶשְׁאַל בַּעַד חֲלוֹם חֶשְׁבִּי וְאֵין פּוֹתֵר. וְאוֹמַר לֹא אוּכַל כִּי חָתוּם הוּא. וְסָלַחְתָּ לַעֲוֹנִי כִּי רַב הוּא: שׁוּבָה שִׁבַת שְׁאֵרִית עַם הוּעָם. וּשְׁלַח מְבַשֵּׂר בִּבְרִית לְהוֹדִיעָם. אֵת אֲשֶׁר יִהְיֶה בְּאַחֲרִית הַזַּעַם. וְנוּחַם

אם לא עם בינות הוא. וסלחת לעוני כי רב הוא: הוסף
יד וציר משנה תשליח. וקרן לנגש ונענה תצמיח. יגבר
וכל אשר יעשה יצליח. והודע כי משיח אלהים הוא.
וסלחת לעוני כי רב הוא:

אנשי אמונה אבדו. באים בכח מעשיהם. גבורים
לעמוד בפרץ: דוחים את הגזירות. היו למו
לחומה. ולמחסה ביום זעם. זועכים פי' מסככים אף בלחשם.
חמה עצרו בשועם. טרם קראוך עניתם: יודעים לעתור
ולרצות. כאב רחמת למענם. לא השיבות פניהם ריקם.
מרוב עוננו אבדנום. נאספו ממנו בחטאינו. סעו המה
למנוחות. עזבו אותנו לאנחות. פסו גודרי גדר. צומתו
משיבי חמה. קמים בפרץ אין. ראוים לרצותך אפסו.
שוטטנו בארבע פנות תרופה לא מצאנו. שבנו אליך
בבשת פנינו. לשחרך אל בעת צרותינו:

אל מלך יושב על כסא רחמים ומתנהג בחסידות. מוחל עונות
עמו מעביר ראשון ראשון. מרבה מחילה לחטאים. וסליחה
לפושעים. עושה צדקות עם בשר ורוח לא כרעתם להם גומל.
אל הורתנו לומר מדות שלש עשרה. זכור לנו היום ברית שלש
עשרה. כמו שהודעת לענו מקדם. וכן כתוב בתורתך. וירד יי
בענן ויתיצב עמו שם ויקרא בשם יהוה ושם נאמר:

ויעבר יהוה על פניו ויקרא. יהוה. יהוה. אל רחום וחנון ארך אפים
ורב חסד ואמת: נצר חסד לאלפים נשא עון ופשע
וחטאה ונקה. וסלחת לעוננו ולחטאתנו ונחלתנו:

תמהנו מרעות תשש כחנו מצרות. שחנו עד למאד.
שפלנו עד עפר. רחום כך היא מדתנו. קשי
עורף וממרים אנחנו. צעקנו בפינו חטאנו. פתלתול ועקש
לבנו. עליון רחמיך מעולם. סליחה עמך היא. נחם על

עַל הָרָעָה. מַטֵּה כְּלַפֵּי חֶסֶד. לֹא תִתְעַלֵּם בְּעִתּוֹת כָּאֵל. כִּי בְצָרָה גְדוֹלָה אֲנָחְנוּ. יִוָּדַע לְעֵינֵי הַכֹּל. טוּבְךָ וְחַסְדְּךָ עִמָּנוּ. תָּתוּם פֶּה שָׂטָן וְאַל יַשְׂטִין עָלֵינוּ. וְעוֹם בּוֹ וְיִדּוֹם. וְיַעֲמוֹד מֵלִיץ טוֹב לְצַדְּקֵנוּ. הוּא יַגִּיד יָשְׁרֵנוּ. דְּרָכֶיךָ כְּחוּס תִּתְנוּ. גִּלִּיתָ לְנֶאֱמַן בַּיִת. בְּבַקְשׁוֹ אָז מִלְּפָנֶיךָ. אֱמוּנָתְךָ הוֹדַעְתָּ לוֹ:

אֵל מֶלֶךְ יוֹשֵׁב וכו׳:

וַיַּעֲבֹר יְהֹוָה עַל פָּנָיו וַיִּקְרָא: יְהֹוָה. יְהֹוָה אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וֶאֱמֶת: נֹצֵר חֶסֶד לָאֲלָפִים נֹשֵׂא עָוֹן וָפֶשַׁע וְחַטָּאָה וְנַקֵּה: וְסָלַחְתָּ לַעֲוֹנֵנוּ וּלְחַטָּאתֵנוּ וּנְחַלְתָּנוּ:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אַל תַּעַשׂ עִמָּנוּ כָּלָה. תֹּאחֵז יָדְךָ בְּמִשְׁפָּט: בְּבוֹא תוֹכֵחָה נֶגְדֶּךָ. שְׁמֵנוּ מִסִּפְרְךָ אַל תֶּמַח: גֶּשְׁתְּךָ לַחֲקוֹר מוּסָר. רַחֲמֶיךָ יְקַדְּמוּ רָגְזֶךָ: דַּלּוּת מַעֲשִׂים בְּשׁוּרֶךָ. סי׳ בראותך קָרֵב צֶדֶק מֵאֵלֶיךָ: הוֹרֵנוּ סי׳ אבינו בְּזַעֲקֵנוּ לָךְ. צַו יְשׁוּעָתֵנוּ בְּמַפְגִּיעַ. וְתָשִׁיב שְׁבוּת אָהֳלֵי תָם. פְּתָחָיו רְאֵה כִּי שָׁמֵמוּ. זְכוֹר נָאַמְתָּ. עֵדוּת לֹא תִשָּׁכַח מִפִּי זַרְעוֹ: חוֹתֵם תְּעוּדָה תַּתִּיר. סוֹדְךָ שִׂים בְּלִמּוּדֶךָ: טַבּוּר אַגַּן הַסַּהַר. (סנהדרי גדולה שבלשכת הגזית בטבורו של עולם ויושבים בעגול כדמות חצי גורן) נָא אַל יֶחְסַר הַמָּזֶג: (סנהדרי קטנה של כ״ג שהם שליש של ב״ד הגדול כמו מזוג היין שהוא תלתא חמרא)

יָהּ דַּע אֶת אֲשֶׁר יְדָעוּךָ. מַגֵּר אֶת אֲשֶׁר לֹא יְדָעוּךָ: כִּי תָשִׁיב לְבִצָּרוֹן. לְכוּדִים אֲסִירֵי הַתִּקְוָה:

טוב לסיים בזה סימנים של לנו באמרו שמענו וכו׳ ויש בדבר סוד גדול:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ תָּבֹא לְפָנֶיךָ תְּפִלָּתֵנוּ וְאַל תִּתְעַלַּם מִתְּחִנָּתֵנוּ שֶׁאֵין אָנוּ עַזֵּי פָנִים וּקְשֵׁי עוֹרֶף לוֹמַר לְפָנֶיךָ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ צַדִּיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא חָטָאנוּ אֲבָל חָטָאנוּ אֲנַחְנוּ וַאֲבוֹתֵינוּ. אָשַׁמְנוּ.

בָּגַדְנוּ. גָּזַלְנוּ. דִּבַּרְנוּ דוֹפִי. וְלָשׁוֹן הָרַע. הֶעֱוִינוּ. וְהִרְשַׁעְנוּ זַדְנוּ. חָמַסְנוּ. טָפַלְנוּ שֶׁקֶר. יָעַצְנוּ עֵצוֹת רָעוֹת. כִּזַּבְנוּ. לַצְנוּ. מָרַדְנוּ. נִאַצְנוּ. נִאַפְנוּ. נִשְׁבַּעְנוּ לַשָּׁוְא וְלַשֶּׁקֶר. סָרַרְנוּ. עָוִינוּ. פָּשַׁעְנוּ. צָרַרְנוּ. קִשִּׁינוּ עוֹרֶף: רָשַׁעְנוּ. שִׁחַתְנוּ. תִּעַבְנוּ. תָּעִינוּ. וְתִעְתָּעְנוּ. וְסַרְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים. וְלֹא שָׁוָה לָנוּ: וְאַתָּה צַדִּיק עַל כָּל הַבָּא עָלֵינוּ כִּי אֱמֶת עָשִׂיתָ וַאֲנַחְנוּ הִרְשָׁעְנוּ:

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם אֶתְוַדֶּה עַל עֲבֵירוֹת. קַלּוֹת וַחֲמוּרוֹת. **בַּלַּיְלָה לְסוֹף אַשְׁמוּרוֹת:** יִצְרִי עֲלִילוֹת בְּרֶשַׁע לְהִתְעוֹלֵל. **שׁוֹמֵר מַה מִּלַּיְלָה שׁוֹמֵר מַה מִּלֵּיל:** לִבִּי וְעֵינַי לַחֲטוֹא יַאוֹתוּ. **וְיוֹם וָלַיְלָה לֹא יִשְׁבּוֹתוּ:** וּשְׁאַר אֵיבָרַי לַעֲשׂוֹת הָרַע בְּעֵינֶיךָ יִתְלַהֲשׁוּ. **כָּל הַיּוֹם וְכָל הַלַּיְלָה תָּמִיד לֹא יֶחֱשׁוּ:** וְיַעַן אֲשֶׁר עָבַרְתִּי עַל מִצְוֹת עֲשֵׂה. וְעַל מִצְוֹת לֹא תַעֲשֶׂה. **הָיָה רָאוּי שֶׁאַשְׂחֶה בְּכָל לַיְלָה מִטָּתִי בְּדִמְעָתִי עַרְשִׂי אַמְסֶה:** אוּלַי יִשְׁמַע קוֹל בִּכְיִי נוֹרָא עֲלִילָה. **יוֹם צָעַקְתִּי בַלַּיְלָה:** אֶקְרָא יוֹמָם וְאָרִים קוֹלִי. עַל פְּשָׁעַי וּמַעֲלִי. **וְלַיְלָה וְלֹא דוּמִיָּה לִי:** אֶת מִקְצָת חֲטָאַי אֲנִי מוֹדֶה לִפְנֵי צוֹפֶה עֲתִידוֹת. **לַיְלָה אָקוּם לְהוֹדוֹת:** וְאוֹדֶה עַל פְּשָׁעַי וּזְדוֹנִי. **הַלַּיְלָה הַזֶּה לַיהֹוָה:**

אָשַׁמְנוּ מִכָּל עָם. בּוֹשְׁנוּ מִכָּל גּוֹי. גָּלָה מִמֶּנּוּ מָשׂוֹשׂ. דָּוֶה לִבֵּנוּ בַּחֲטָאֵנוּ. הָחְבַּל אִוּוּיֵנוּ. וְנִפְרַע פְּאֵרֵנוּ. וּזְבוּל מִקְדָּשֵׁנוּ חָרֵב בַּעֲוֹנֵנוּ. טִירָתֵנוּ הָיְתָה לְשַׁמָּה. יְפִי אַדְמָתֵנוּ לְזָרִים. כֹּחֵנוּ לְנָכְרִים:

לעינינו עשקו עמלנו. ממושך ומורט ממנו. נתנו עלם
עלינו. סבלנו על שכמנו. עבדים משלו בנו.
פורק אין מידם. צרות רבות סבבונו. קראנוך יהוה אלהינו.
רחקת ממנו בעונינו. שבנו מאחריך. תעינו כצאן ואבדנו:
ועדין לא שבנו מתעיתנו. והיאך נעיז פנינו. ונקשה ערפנו.
לומר לפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו צדיקים
אנחנו ולא חטאנו. אבל חטאנו אנחנו ואבותינו:

מהר״י אלאש״ק כתב דאין לחזור ולומר אשמנו דמקרי כלל שהוא על קיום אלא כל אדם יש להתודות על פרטי עונותיו הידועים לו בלחש:

אשמנו. בגדנו. גזלנו. דברנו דופי ולשון הרע. העוינו.
והרשענו. זדנו. חמסנו. טפלנו שקר ומרמה. יעצנו עצות
רעות. כזבנו. לצנו. מרדנו. נאצנו. נאפנו. נשבענו לשוא
ולשקר. סררנו. עוינו. פשענו. צררנו. קשינו עורף.
רשענו. שחתנו. תעבנו. תעינו ותעתענו. וסרנו ממצותיך
וממשפטיך הטובים ולא שוה לנו: ואתה צדיק על כל
הבא עלינו כי אמת עשית ואנחנו הרשענו:

וידוי בלחש

אכלנו מאכלות אסורות. באנו על עריות שבתורה. בזינו
אב ואם והורים ומורים. גלינו סוד. גאינו. דברנו
כל דבר האסור לדבר. התכבדנו בקלון חברים. הוצאנו שם
רע על חבירנו. הזכרנו שם שמים לבטלה. הגדלנו פשע עם
רשע. והרשענו. זנינו אחר לבנו. זרקנו צפורני ידינו. חמדנו
נשי חברינו ובתיהם. חשדנו בכשרים. טלטלנו מוקצה ביום
השבת. ישנו בלילה בלא קריאת שמע. כעסנו בחול ובשבת.
כנינו שם רע לחברינו: למדנו תורה שלא לשמה. לבשנו
שעטנז. מלאנו פינו שחוק. מרדנו במלכות שמים. מרדנו
במלכות בית דוד. מאסנו בבית המקדש ובשלשתן אנו מבקשים
נקמנו ונטרנו שנאה. נהגנו בדברי תורה. סוררים ומורים

וְזוֹלְלִים וְסוֹבְאִים הָיִינוּ. עִוִּינוּ יְתוֹמִים וְאַלְמָנוֹת. פָּרַקְנוּ עוֹל תּוֹרָה וּמִצְוֹת מֵעָלֵינוּ. פֵּרַשְׁנוּ מִן הַצִּבּוּר. צִיַּעַרְנוּ אָב וָאֵם וְהוֹרִים וּמוֹרִים. קָפַצְנוּ יָדֵינוּ מִלִּתֵּן צְדָקָה. קִלַּלְנוּ אֶת חֲבֵרֵינוּ בְּשֵׁם. קִלְקַלְנוּ צִנּוֹרוֹת הַשֶּׁפַע וְהָפַכְנוּ אוֹתָם לְבוֹרוֹת נִשְׁבָּרִים אֲשֶׁר לֹא יָכִילוּ הַמָּיִם וְגָרַמְנוּ חִלּוּל שִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְשִׁפְחָה כִּי תִירַשׁ גְּבִרְתָּהּ וְעֶבֶד כִּי יִמְלוֹךְ. נִשְׁכְּבָה בְּבָשְׁתֵּנוּ וּתְכַסֵּנוּ כְּלִמָּתֵנוּ. כִּי כָל אֵלֶּה גָּרְמוּ עֲוֹנֵינוּ וּפְשָׁעֵינוּ הֶאֱרִיכוּ קִצֵּנוּ. אוֹי לָהֶם לַבָּנִים שֶׁגָּלוּ מֵעַל שֻׁלְחַן אֲבִיהֶם. רָדַפְנוּ אַחַר הַשְּׂרָרָה. רַבְנוּ עִם אָדָם חִנָּם רָעִים לַשָּׁמַיִם וְרָעִים לַבְּרִיּוֹת הָיִינוּ. שָׂמַחְנוּ בְּנַפִּילַת אוֹיְבֵנוּ. שַׁבְנוּ בִּתְשׁוּבָה וְאַחַר כַּךְ חָזַרְנוּ לְסוּרֵנוּ הָרָע. תָּקַעְנוּ כַּפֵּינוּ וְלֹא קִיַּמְנוּ: וְאַתָּה צַדִּיק עַל כָּל הַבָּא עָלֵינוּ כִּי אֱמֶת עָשִׂיתָ וַאֲנַחְנוּ הִרְשָׁעְנוּ:

ערב כלא הסנה וערב יום כפור מוסיפין זה:

יְצַו הָאֵל לְדַל שׁוֹאֵל. וְיִהְיוּ דְלָתָיו פְּתוּחוֹת. חֲמוֹן שִׂיחוֹ וּמַר רוּחוֹ. לָאֵל אֱלֹהֵי הָרוּחוֹת. אֲשֶׁר יִירָא. בְּעֵת יִקְרָא. לְמִשְׁפָּטִים וְתוֹכָחוֹת. לַיְיָ אֱלֹהֵינוּ הָרַחֲמִים וְהַסְּלִיחוֹת:

לַיהֹוָה אֱלֹהֵינוּ הָרַחֲמִים וְהַסְּלִיחוֹת כִּי חָטָאנוּ לוֹ: לַיהֹוָה אֱלֹהֵינוּ הָרַחֲמִים וְהַסְּלִיחוֹת כִּי מָרַדְנוּ בוֹ: אַל נָא תָשֵׁת עָלֵינוּ חַטָּאת אֲשֶׁר נוֹאַלְנוּ וַאֲשֶׁר חָטָאנוּ: חָטָאנוּ צוּרֵנוּ סְלַח לָנוּ יוֹצְרֵנוּ:

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ יְהֹוָה אֶחָד:
בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:
יְהֹוָה הוּא הָאֱלֹהִים. יְהֹוָה הוּא הָאֱלֹהִים: ה'

אֶרְאֶלֵּי מַעְלָה. אוֹמְרִים יְהֹוָה אֲדוֹנֵנוּ. בְּחִירֵי סְגֻלָּה. עוֹנִים וְאוֹמְרִים. יְהֹוָה הוּא הָאֱלֹהִים: ה' הוא

גַּלְגַּלֵּי מַעְלָה. אוֹמְרִים יְהֹוָה אֲדוֹנֵנוּ. דְּגוּלֵי סְגֻלָּה. עוֹנִים וְאוֹמְרִים. יְהֹוָה הוּא הָאֱלֹהִים: ה' הוא

(יש אומרים) הֲמוֹנֵי מַעְלָה. אוֹמְרִים יְהֹוָה אֲדוֹנֵנוּ. יִשְׂרָאֵל

בְּצָרָתָם וּבְגָלוּתָם עוֹנִים וְאוֹמְרִים. יְהוָֹה הוּא הָאֱלֹהִים: כ"פ
יְהוָֹה מֶלֶךְ יְהוָֹה מָלָךְ יְהוָֹה יִמְלוֹךְ לְעֹלָם וָעֶד: כ"פ

בְּטֶרֶם שְׁחָקִים וַאֲרָקִים נִמְתָּחוּ. יְהוָֹה מֶלֶךְ. וְעַד לֹא מְאוֹרוֹת זָרָחוּ. יְהוָֹה מָלָךְ. וְהָאָרֶץ כַּבֶּגֶד תִּבְלֶה וְשָׁמַיִם כֶּעָשָׁן נִמְלָחוּ. יְהוָֹה יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד: ה' מלך וְעַד לֹא עָשָׂה אֶרֶץ וְחוּצוֹת. יְהוָֹה מֶלֶךְ. וּבְהֵכִינוֹ יְצוּרִים עֲלֵי אֲרָצוֹת. יְהוָֹה מָלָךְ. וְעֵת יְקַבֵּץ נְפוּצִים מֵאַרְבַּע תְּפוּצוֹת. יְהוָֹה יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד: ה' מלך

מְיוּחָד בְּאֶהְיֶה אֲשֶׁר אֶהְיֶה. הוּא הָיָה וְהוּא הֹוֶה וְהוּא יִהְיֶה. הוּא מֵמִית וּמְחַיֶּה. לְפָנָיו לֹא נוֹצַר אֵל. וְאַחֲרָיו לֹא יִהְיֶה:

כאן יש להפסיק מעט פרס יתחיל אחד:

אֶחָד אֱלֹהֵינוּ. גָּדוֹל אֲדוֹנֵנוּ. קָדוֹשׁ וְנוֹרָא שְׁמוֹ: כִּי גָדוֹל מֵעַל שָׁמַיִם חַסְדֶּךָ. וְעַד שְׁחָקִים אֲמִתֶּךָ: כִּי גָדוֹל אַתָּה וְעוֹשֵׂה נִפְלָאוֹת אַתָּה אֱלֹהִים לְבַדֶּךָ: שְׁפֹךְ חֲמָתְךָ אֶל הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא יְדָעוּךָ וְעַל מַמְלָכוֹת אֲשֶׁר בְּשִׁמְךָ לֹא קָרָאוּ:

לְקַדֵּשׁ שִׁמְךָ עֲשֵׂה וְלֹא לָנוּ: לֹא לָנוּ יְהוָֹה לֹא לָנוּ כִּי לְשִׁמְךָ תֵּן כָּבוֹד. עַל חַסְדְּךָ וְעַל אֲמִתֶּךָ: לָמָּה יֹאמְרוּ הַגּוֹיִם. אַיֵּה נָא אֱלֹהֵיהֶם: וֵאלֹהֵינוּ בַשָּׁמַיִם אֶחָד אֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם. עֵדוּתֵנוּ בְּכָל יוֹם פַּעֲמַיִם: חַי וְקַיָּם הוּא. מָלֵא רַחֲמִים הוּא. מָלֵא זַכִּיּוֹת הוּא: כֹּל אֲשֶׁר חָפֵץ עָשָׂה בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ: אֵין מִי יֹאמַר לוֹ מַה תַּעֲשֶׂה וְאֵין מִי יֹאמַר לוֹ מַה תִּפְעָל. כִּי הַכֹּל מַעֲשֵׂה יָדָיו: אֱלֹהֵינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם שְׁמַע קוֹלֵנוּ וְקַבֵּל תְּפִלָּתֵנוּ בְּרָצוֹן: אֱלֹהֵינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם אַל תְּאַבְּדֵנוּ בְּאוֹרֶךְ גָּלוּתֵנוּ: [illegible]ש אַבֵּד כָּל הַקָּמִים עָלֵינוּ לְרָעָה:

אָ"שֶׁ בְּרִיתְךָ זְכוֹר וְאַל תְּשַׁכָּחֵנוּ
אָ"שֶׁ בָּרֵךְ לַחְמֵנוּ וְאֶת מֵימֵינוּ
אָ"שֶׁ בַּשְּׂרֵנוּ בְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת
אָ"שֶׁ בַּטֵּל מֵעָלֵינוּ כָּל גְּזֵירוֹת קָשׁוֹת וְרָעוֹת
אָ"שֶׁ גַּלֵּה כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ עָלֵינוּ מְהֵרָה
אָ"שֶׁ גְּזוֹר עָלֵינוּ גְּזֵרוֹת טוֹבוֹת
אָ"שֶׁ דְּרַשְׁנוּךָ הִמָּצֵא לָנוּ
אָ"שֶׁ דְּרוֹשׁ דָּמֵינוּ מִיַּד קָמֵינוּ
אָ"שֶׁ הֵעָתֵר לָנוּ הַיּוֹם וּבְכָל יוֹם וָיוֹם בִּתְפִלָּתֵנוּ
אָ"שֶׁ הַחֲזִירֵנוּ בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ
אָ"שֶׁ וְאַל תְּבִישֵׁנוּ מִשִּׂבְרֵנוּ
אָ"שֶׁ וְנִקְרָא וְאַתָּה תַעֲנֵנוּ
אָ"שֶׁ זָכְרֵנוּ בְּזִכְרוֹן טוֹב מִלְּפָנֶיךָ
אָ"שֶׁ זַכֵּנוּ בְּדִינֵנוּ
אָ"שֶׁ חֲמוֹל עָלֵינוּ וְעַל טַפֵּינוּ וְעַל עוֹלָלֵנוּ
אָ"שֶׁ טַהֲרֵנוּ מֵעֲוֹנֵנוּ
אָ"שֶׁ יֶהֱמוּ נָא רַחֲמֶיךָ עָלֵינוּ

בעשרת ימי תשובה מוסיף :

אָ"שֶׁ כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר חַיִּים טוֹבִים
אָ"שֶׁ כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר צַדִּיקִים וַחֲסִידִים
אָ"שֶׁ כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר זָכִיּוֹת
אָ"שֶׁ כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר יְשָׁרִים וּתְמִימִים
אָ"שֶׁ כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר מְזוֹנוֹת וּפַרְנָסָה טוֹבָה עד כאן
אָ"שֶׁ כְּבוֹשׁ אֶת כּוֹבְשֵׁנוּ
אָ"שֶׁ כַּלֵּה אַל תַּעַשׂ עִמָּנוּ
אָ"שֶׁ לְמַעַנְךָ עֲשֵׂה אִם לֹא לְמַעֲנֵנוּ
אָ"שֶׁ לַחֵץ אֶת לוֹחֲצֵנוּ

א״ש לחם את לוחמנו
א״ש מלא משאלות לבנו לטובה ולעבודתך
א״ש נקום את נקמתנו
א״ש סמוך את נפילתנו
א״ש סמוך את סכת דוד הנופלת
א״ש ענה את עתירתנו
א״ש עננו ביום קראנו
א״ש פדנו מידי כל איבינו
א״ש פדנו מידי יצרנו הרע
א״ש צוה אתנו ברכתיך
א״ש צוה אתנו ישועותיך
א״ש צדקנו במשפטיך
א״ש קרב לנו קץ הגאולה
א״ש קרב לנו יום הישועה
א״ש קרבנו לעבודתך
א״ש ריבה ריבנו וגאלנו
א״ש ראה בעני עמך ישראל
א״ש רפא חולי עמך ישראל
א״ש ראה בדוחק השעה
א״ש שעה את שועתנו
א״ש שים שלום בינינו
א״ש שים שלוה בארמנותינו
א״ש תן חיים ושלום למלך אדונינו
א״ש תן בלבו להטיב אלינו
א״ש תן שלום בארץ
א״ש תן שבע בעולם
א״ש תן שלום במלכיות

אֵ״שׁ תֵּן טַל וּמָטָר לִבְרָכָה בְּעִתָּם בָּאָרֶץ׃
אֵ״שׁ תֵּן זֶרַע לַזּוֹרֵעַ וְלֶחֶם לָאוֹכֵל׃
אֵ״שׁ תֵּן לֶחֶם לְפִי הַטָּף׃
אֵ״שׁ תִּכּוֹן תְּפִלָּתֵנוּ קְטֹרֶת לְפָנֶיךָ׃

אֵ״שׁ עֲשֵׂה עִמָּנוּ אוֹת לְטוֹבָה. עֲשֵׂה עִמָּנוּ אוֹת לִישׁוּעָה. עֲשֵׂה עִמָּנוּ אוֹת לְרַחֲמִים. יִרְאוּ שׂוֹנְאֵינוּ וְיֵבוֹשׁוּ. יֶחֱזוּ אוֹיְבֵינוּ וְיִכָּלְמוּ. כִּי אַתָּה יְהוָה עֲזַרְתָּנוּ וְנִחַמְתָּנוּ׃ בְּרֹגֶז רַחֵם תִּזְכּוֹר. בְּרֹגֶז עֲקֵדָה תִזְכּוֹר. בְּרֹגֶז תְּמִימוּת תִּזְכּוֹר. בְּרֹגֶז אַהֲבָה תִזְכּוֹר. הַבֵּט לַבְּרִית. וְאַל תָּפֵר בְּרִיתְךָ אִתָּנוּ עֲנֵנוּ בְּעֵת וּבְעוֹנָה הַזֹּאת׃

אֱלֹהִים אַתָּה יָדַעְתָּ. לְאִוַּלְתִּי וְאַשְׁמוֹתַי. מִמְּךָ לֹא נִכְחֲדוּ כָּל זְדוֹנוֹתַי׃ בְּהַעֲלוֹתִי עַל לְבָבִי גּוֹדֶל מְשׁוּבוֹתַי. כַּמַּיִם נִשְׁפַּכְתִּי וְהִתְפָּרְדוּ כָּל עַצְמוֹתַי׃ רַחֵם בְּרֹגֶז תִּזְכּוֹר. לְדוֹפֵק שַׁעֲרֵי חֶמְלָתֶךָ. הָעוֹמֵד כְּדַל שׁוֹאֵל מְבַקֵּשׁ סְלִיחָתֶךָ׃ קִדְּמוּ עֵינַי אַשְׁמֻרוֹת לְסַפֵּר גְּדֻלָּתֶךָ. אַגִּיד זְרוֹעֲךָ לְדוֹר לְכָל יָבֹא גְּבוּרָתֶךָ׃ גַּל עֵינַי וְאַבִּיטָה מִתּוֹרָתְךָ נִפְלָאוֹת. יְזַמְּרוּ לְשִׁמְךָ מְיַחֲלֵי קֵץ פְּלָאוֹת׃ תְּשׁוֹבֵב לְנָוֵיהֶם פְּזוּרִים בְּכָל פֵּאוֹת. כִּי אַתָּה יְהוָה אֱלֹהִים צְבָאוֹת׃ אֱלֹהִים צְבָאוֹת הֲשִׁיבֵנוּ. נוֹרָאוֹת בְּצֶדֶק תַּעֲנֵנוּ. הַבֵּט פְּנֵי מְשִׁיחֶךָ וּרְאֵה מְגִנֵּנוּ׃ וְיִשְׂמְחוּ כָּל חוֹסֵי בָךְ. לְעוֹלָם יְרַנֵּנוּ. עֲנֵנוּ אָבִינוּ עֲנֵנוּ׃

עֲנֵנוּ אָבִינוּ עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ בּוֹרְאֵנוּ עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ גּוֹאֲלֵנוּ עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ הַדּוֹרְשֵׁנוּ עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ הוֹד וְהָדָר עֲנֵנוּ׃ עֲנֵנוּ וָתִיק בְּנֶחָמוֹת עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ זַךְ וְיָשָׁר עֲנֵנוּ׃ עֲנֵנוּ חַי וְקַיָּם עֲנֵנוּ.

עֲנֵנוּ טְהוֹר עֵינַיִם עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ יוֹשֵׁב שָׁמַיִם עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ כַּבִּיר כֹּחַ עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ לֹא אֵל חָפֵץ בְּרֶשַׁע עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ נוֹרָא וְנִשְׂגָּב עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ סוֹמֵךְ נוֹפְלִים עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ עוֹזֵר דַּלִּים עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ פּוֹדֶה וּמַצִּיל עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ צַדִּיק וּמַצְדִּיק עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ קָרוֹב לְכָל קוֹרְאָיו עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ רָם וְנִשָּׂא עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ שׁוֹכֵן שְׁחָקִים עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ תּוֹמֵךְ תְּמִימִים עֲנֵנוּ:

עֲנֵנוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם עֲנֵנוּ: עֲנֵנוּ הָעוֹנֶה בְּעֵת רָצוֹן עֲנֵנוּ: עֲנֵנוּ פַּחַד יִצְחָק עֲנֵנוּ: עֲנֵנוּ הָעוֹנֶה בְּעֵת צָרָה עֲנֵנוּ: עֲנֵנוּ אֲבִיר יַעֲקֹב: עֲנֵנוּ הָעוֹנֶה בְּעֵת רַחֲמִים עֲנֵנוּ: עֲנֵנוּ מָגֵן דָּוִד עֲנֵנוּ: עֲנֵנוּ אֱלֹהֵי הַמֶּרְכָּבָה עֲנֵנוּ: עֲנֵנוּ רַחוּם וְחַנּוּן עֲנֵנוּ:

רַחוּם וְחַנּוּן חָטָאנוּ לְפָנֶיךָ רַחֵם עָלֵינוּ אֲדוֹן הַסְּלִיחוֹת בּוֹחֵן לְבָבוֹת. גּוֹלֶה עֲמוּקוֹת. דּוֹבֵר צְדָקוֹת. חָטָאנוּ לְפָנֶיךָ רַחֵם עָלֵינוּ: הָדוּר בְּנִפְלָאוֹת. וָתִיק בְּנֶחָמוֹת. זוֹכֵר בְּרִית אָבוֹת. חוֹקֵר כְּלָיוֹת: חלר״ע טוֹב וּמֵטִיב לַבְּרִיּוֹת. יוֹדֵעַ כָּל נִסְתָּרוֹת. כּוֹבֵשׁ עֲוֹנוֹת. לוֹבֵשׁ צְדָקוֹת: חלר״ע מָלֵא זָכִיּוֹת. נוֹרָא תְהִלּוֹת. סוֹלֵחַ עֲוֹנוֹת. עוֹנֶה בְּעֵת צָרוֹת: חלר״ע פּוֹעֵל יְשׁוּעוֹת. צוֹפֶה עֲתִידוֹת. קוֹרֵא הַדּוֹרוֹת. רוֹכֵב עֲרָבוֹת. שׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת. תְּמִים דֵּעוֹת: חלר״ע

אֵל רַחוּם שְׁמֶךָ. אֵל חַנּוּן שְׁמֶךָ. אֵל אֶרֶךְ אַפַּיִם שְׁמֶךָ. מָלֵא רַחֲמִים שְׁמֶךָ. בָּנוּ נִקְרָא שְׁמֶךָ. יְהֹוָה עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ:

בעשרת ימי תשובה מוסיף:

יְהֹוָה חָנֵּנוּ וַהֲקִימֵנוּ וּבְסֵפֶר חַיִּים זָכְרֵנוּ וְכָתְבֵנוּ:
יְהֹוָה בְּיוֹם יְשׁוּעָתְךָ בַּשְּׂרֵנוּ וְרַחֲמֵנוּ ובחז״ו:
יְהֹוָה גַּלְגֵּל הֲמוֹן רַחֲמֶיךָ עָלֵינוּ ובחז״ו:

יְהֹוָה יֶהֱמוּ נָא רַחֲמֶיךָ עָלֵינוּ וּבחז״ו:
יְהֹוָה כַּחוֹתָם עַל לֵב הַיּוֹם שִׂימֵנוּ וּבחז״ו:
יְהֹוָה רִיבָה רִיבֵנוּ וּלְחַם לוֹחֲמֵנוּ וּבחז״ו:
יְהֹוָה בָּרֵךְ אֶת לַחְמֵנוּ וְאֶת מֵימֵינוּ וּבחז״ו:

עד כאן

יְהֹוָה עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ. וְחוּסָה עַל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:
יְהֹוָה עֲשֵׂה לְמַעַן אֶזְרַח תְּמִימֶךָ אברהם ועי״ע:
יְהֹוָה עֲשֵׂה לְמַעַן נֶעֱקַד בְּאוּלָמֶךָ יצחק ועי״ע:
יְהֹוָה עֲשֵׂה לְמַעַן נַעֲנֶה בְּסֻלָּם מִמְּרוֹמֶיךָ יעקב ועי״ע:
יְהֹוָה עֲשֵׂה לְמַעַן מָשׁוּי מִמֵּימֶיךָ משה ועי״ע:
יְהֹוָה עֲשֵׂה לְמַעַן כֹּהֵן בְּאוּרֶיךָ וְתֻמֶּיךָ אהרן ועי״ע:
יְהֹוָה עֲשֵׂה לְמַעַן זְכוּת אֲסִיר צַדִּיקֶךָ יוסף ועי״ע:
יְהֹוָה עֲשֵׂה לְמַעַן זַךְ קִנֵּא לִשְׁמֶךָ פינחס ועי״ע:
יְהֹוָה עֲשֵׂה לְמַעַן נְעִים זְמִירוֹתֶיךָ דוד ועי״ע:
יְהֹוָה עֲשֵׂה לְמַעַן מֶלֶךְ בָּנָה בַּיִת לִשְׁמֶךָ שלמה ועי״ע:
יְהֹוָה עֲשֵׂה לְמַעַן הֲרוּגִים וּשְׂרוּפִים עַל יִחוּד קְדֻשַּׁת שְׁמֶךָ ועי״ע:
יְהֹוָה עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ. וְחוּסָה עַל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:

עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן אֲמִתֶּךָ:
עֲשֵׂה לְמַעַן בְּרִיתֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן גָּדְלָךְ:
עֲשֵׂה לְמַעַן דָּתֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן הֲדָרָךְ:
עֲשֵׂה לְמַעַן וִיעוּדָךְ. עֲשֵׂה לְמַעַן זִכְרָךְ:
עֲשֵׂה לְמַעַן חַסְדָּךְ. עֲשֵׂה לְמַעַן טוּבָךְ:
עֲשֵׂה לְמַעַן יִשְׁרָךְ. עֲשֵׂה לְמַעַן כְּבוֹדָךְ:
עֲשֵׂה לְמַעַן לִמּוּדָךְ. עֲשֵׂה לְמַעַן מַלְכוּתָךְ:
עֲשֵׂה לְמַעַן נִצְחָךְ. עֲשֵׂה לְמַעַן סוֹדָךְ:
עֲשֵׂה לְמַעַן עֻזָּךְ. עֲשֵׂה לְמַעַן פְּאֵרָךְ:

עֲשֵׂה לְמַעַן צִדְקָתָךְ. עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתָךְ:
עֲשֵׂה לְמַעַן רַחֲמָנוּתָךְ. עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁכִינָתָךְ:
עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתָךְ:

עֲשֵׂה לְמַעַן אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב. עֲשֵׂה לְמַעַן מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן. עֲשֵׂה לְמַעַן דָּוִד וּשְׁלֹמֹה. עֲשֵׂה לְמַעַן יְרוּשָׁלַיִם עִיר הַקֹּדֶשׁ. עֲשֵׂה לְמַעַן צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן חָרְבַּן בֵּיתָךְ. עֲשֵׂה לְמַעַן שִׁמְמוֹת הֵיכָלֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן יִשְׂרָאֵל הָעֲנִיִּים. עֲשֵׂה לְמַעַן יִשְׂרָאֵל הַדַּלִּים. עֲשֵׂה לְמַעַן יִשְׂרָאֵל הַשְּׁרוּיִים בִּצָרוֹת. עֲשֵׂה לְמַעַן יְתוֹמִים וְאַלְמָנוֹת. עֲשֵׂה לְמַעַן יוֹנְקֵי שָׁדַיִם. עֲשֵׂה לְמַעַן גְּמוּלֵי חָלָב. עֲשֵׂה לְמַעַן תִּינוֹקוֹת שֶׁל בֵּית רַבָּן שֶׁלֹּא חָטְאוּ. עֲשֵׂה לְמַעַנְךָ אִם לֹא לְמַעֲנֵנוּ. עֲשֵׂה לְמַעַנְךָ וְהוֹשִׁיעֵנוּ. הוֹשִׁיעֵנוּ וַעֲנֵנוּ הַיּוֹם וּבְכָל יוֹם וָיוֹם בִּתְפִלָּתֵנוּ כִּי תְהִלָּתֵנוּ אָתָּה:

דְּעָנֵי לַעֲנִיֵּי. עֲנֵינָן: דְּעָנֵי לַעֲשִׁיקֵי. עֲנֵינָן: דְּעָנֵי לִתְבִירֵי לִבָּא. עֲנֵינָן: דְּעָנֵי לְשִׁפְלֵי דַעְתָּא. עֲנֵינָן: דְּעָנֵי לְמַכִּיכֵי רוּחָא. עֲנֵינָן: דְּעָנֵי לְאַבְרָהָם אָבִינוּ בְּהַר הַמּוֹרִיָּה. עֲנֵינָן: דְּעָנֵי לְיִצְחָק עַל גַּבֵּי מַדְבְּחָא. עֲנֵינָן: דְּעָנֵי לְיַעֲקֹב בְּבֵית אֵל. עֲנֵינָן: דְּעָנֵי לְמֹשֶׁה וַאֲבוֹתֵינוּ עַל יַם סוּף. עֲנֵינָן: דְּעָנֵי לְאַהֲרֹן בְּמַחְתָּה. עֲנֵינָן: דְּעָנֵי לְיוֹסֵף בְּבֵית אֲסִירֵי. עֲנֵינָן: דְּעָנֵי לְפִינְחָס בַּשִּׁטִּים. עֲנֵינָן: דְּעָנֵי לִיהוֹשֻׁעַ בַּגִּלְגָּל. עֲנֵינָן: דְּעָנֵי לְעֵלִי בְּרָמָה. עֲנֵינָן: דְּעָנֵי לִשְׁמוּאֵל בַּמִּצְפָּה. עֲנֵינָן: דְּעָנֵי לְדָוִד וְלִשְׁלֹמֹה בְּנוֹ בִּירוּשָׁלַיִם. עֲנֵינָן: דְּעָנֵי לְאֵלִיָּהוּ בְּהַר הַכַּרְמֶל. עֲנֵינָן: דְּעָנֵי לֶאֱלִישָׁע בִּירִיחוֹ. עֲנֵינָן: דְּעָנֵי לְיוֹנָה בִּמְעֵי הַדָּגָה. עֲנֵינָן: דְּעָנֵי לְחִזְקִיָּהוּ בַּחֲלוֹתוֹ. עֲנֵינָן: דְּעָנֵי לַחֲנַנְיָה מִישָׁאֵל וַעֲזַרְיָה בְּגוֹ אַתּוּן נוּרָא יְקִדְתָּא. עֲנֵינָן: דְּעָנֵי לְדָנִיאֵל בְּגוֹב דְּאַרְיָוָתָא. עֲנֵינָן: דְּעָנֵי לְמָרְדְּכַי וְאֶסְתֵּר בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה.

עֲנֵינָן: דְּעָנֵי לְעֶזְרָא בְּגוֹלָה. עֲנֵינָן: דְּעָנֵי לְחוֹנִי בַּמְּעָגֵל.
עֲנֵינָן: דְּעָנֵי לְצַדִּיקֵי וַחֲסִידֵי וּתְמִימֵי דִּי בְּכָל דָּר וָדָר.
עֲנֵינָן: רַחֲמָנָא עֲנֵינָן. רַחֲמָנָא שְׁזִיב. רַחֲמָנָא פְּרוֹק. רַחֲמָנָא
דְּאִתְמְלֵי רַחֲמִין רַחֵם עֲלָנָא. וְעַל כָּל אַנְשֵׁי בֵיתָנָא. וְעַל
כָּל יִשְׂרָאֵל אַחָנָא. וּמֵחֲשׁוֹכָא לִנְהוֹרָא אַפְּקִינָן בְּדִיל
שְׁמָךְ רַבָּא:

אם אפס טוב לאומרו מתחילה ועד סוף כדי לזכור עקידת יצחק ובפרט באשמורת הבקר שאז מתעוררים החסדים וממתקים הגבורות דפחד יצחק. ובסוף הפזמון קוראין באים לקוד וכן צריך להיות מל' ואקוד ואשתחוה ולא ליקוד ביו"ד כי הוא ל' יקד יקוד. לבקש סליחתך יש נוהגין להמשיך חסדיך משמי מרומים אל מלך יושב על כסא רחמים וכו' ונכונה היא. ואחר אל מלך יושב באחרונה אף במקום שיש שם נפילת אפים אין נופלים על פניהם כנודע לבאים בסוד ה' כי אין בנו כח לעורר העולמות ולכללם בלילה וגם הגבורה אין מי שיעורר אותה כדי שתעשה פעולה של כללות העולמות כי אין עת לה. ועוד טעמים נעלמים ומכל מקום אם הוא סמוך לאור היום לא ימנעו מלפול על פניהם ואין לומר אז שום פסוק וגם פיוט למתודה חטאתיו כי אם אחר ויעבור תכף ומיד יפלו על פניהם:

בקשה זו לרבינו אפרים בר רבי יצחק חזק מבונא אשכנזי

אָם אֲפֵס רֶבַע הַקֵּן. אֹהֶל שִׁכֵּן אִם רַקֵּן. אַל נָא נֶאֱבָדָה
כִּי עַל כֵּן. יֵשׁ לָנוּ אָב זָקֵן: בָּנִים לוֹ תַּבִּיר.
וְצִדְקוֹ לְפָנֶיךָ נַזְבִּיר. קַח נָא בֵּן יַקִּיר. וְנִמְצָה דָמוֹ עַל
קִיר: רָץ אֶל הַנַּעַר לְהַקְדִּישׁוֹ. וְנַפְשׁוֹ קְשׁוּרָה בְּנַפְשׁוֹ.
עִטְּרוֹ בָּעֵצִים וְאִשּׁוֹ. נֵזֶר אֱלֹהָיו עַל רֹאשׁוֹ: יָחִיד
הוּקַל כַּצְּבִי. עָנָה וְאָמַר אָבִי. הִנֵּה הָאֵשׁ וְהָעֵצִים נָבִיא.
וּתְשׁוּרָה אֵין לְהָבִיא: מִלִּים הֱשִׁיבוֹ מִלְּהַבְהִילוֹ.
נַעַן וַיֹּאמֶר לוֹ. בְּנִי אֱלֹהִים יִרְאֶה לוֹ. וַיּוֹדַע יְהֹוָה אֶת
אֲשֶׁר לוֹ: בְּמִצְוָתְךָ שְׁנֵיהֶם נִזְהָרִים. וְאַחֲרֶיךָ לֹא
מְהַרְהֲרִים. חָשׁוּ וְהָלְכוּ נִמְהָרִים. עַל אַחַד הֶהָרִים:
רָאוּ אַר תְּלוּלָה. מִהֲרוּ עֲצֵי עוֹלָה. יַחַד בְּאַהֲבָה כְּלוּלָה.

ישרו בערבה מסלה: ראה יחיד כי הוא השה. נאם לדורו המנסה. אבי אותי ככבש תעשה. לא תחמול ולא תכסה: כי חפץ ונכסוף. לבבי לא לחשוף. אם תמנעני סוף. רוחי ונשמתי אליו יאסוף: ידיו ורגליו עקד. ותרבו עליו פקד. לשומו על העצים שקד. והאש על המזבח תוקד: צואר פשט מאליו. ואביו נגש אליו. לשחטו לשם בעליו. והנה יהוה נצב עליו: חקר את כל אשר עשה. האב על בנו לא חסה. ולבו אל כפים נשא. וירא אלהים את כל אשר עשה: קרא מרחם משחר. תמור בנך הנבחר. והנה איל אחר. ועשה אל תאחר: חליפי אזכרתו. תכון כהקטרתו. ותעלה לך תמורתו. והיה הוא ותמורתו: זכרון לפניך כשחק. לעד כספר יוחק. ברית עולם בל יומחק. את אברהם ואת יצחק: קוראיך באים לקוד. בצרה עקדה תשקוד. וצאנך ברחמים תפקוד. פני הצאן אל עקוד: עוררה גבורתך להקיץ נרדמים. למענך תפדה חרדים נרדמים. להמשיך רחמיך וחסדיך משמי מרומים.

אל מלך יושב על כסא רחמים:

אל מלך יושב על כסא רחמים ומתנהג בחסידות מוחל עונות עמו מעביר ראשון. מרבה מחילה לחטאים וסליחה לפושעים. עושה צדקות עם כל בשר ורוח. לא כרעתם להם גומל. אל הורתנו לומר מדות שלש עשרה. זכר לנו היום ברית שלש עשרה. כמו שהודעת לעניו מקדם. וכן כתוב בתורתך. וירד יהוה בענן ויתיצב עמו שם ויקרא בשם יהוה ושם נאמר:

וַיַּעֲבֹר יְהוָה עַל פָּנָיו וַיִּקְרָא יְהוָה יְהוָה אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וֶאֱמֶת: נֹצֵר חֶסֶד לָאֲלָפִים נֹשֵׂא עָוֹן וָפֶשַׁע וְחַטָּאָה וְנַקֵּה: וְסָלַחְתָּ לַעֲוֹנֵנוּ וּלְחַטָּאתֵנוּ וּנְחַלְתָּנוּ:

סְלַח לָנוּ אָבִינוּ כִּי חָטָאנוּ מְחוֹל לָנוּ מַלְכֵּנוּ כִּי פָשָׁעְנוּ: כִּי אַתָּה יְהוָה טוֹב וְסַלָּח וְרַב חֶסֶד לְכָל קֹרְאֶיךָ: הֵטִיבָה בִרְצוֹנְךָ אֶת צִיּוֹן תִּבְנֶה חוֹמוֹת יְרוּשָׁלָיִם: אָז תַּחְפֹּץ זִבְחֵי צֶדֶק עוֹלָה וְכָלִיל אָז יַעֲלוּ עַל מִזְבַּחֲךָ פָרִים:

אם יש מילה או איזה שמחה מדלגין עד אתאנו. ואחר אתאנו אומרים שומר ישראל:

לְמִתְוַדֶּה חַטֹּאתָיו. וּמוֹדֶה עַל רוֹב אֲשָׁמָיו. אֲשֶׁר בְּהֶבֶל שְׁנוֹתָיו כָּלוּ בְּיָגוֹן יָמָיו. צוֹעֵק מִצָּרוֹתָיו. וּמֵבִין תִּגְרַת קָמָיו. נִפְּלָה נָּא בְּיַד יְהוָה כִּי רַבִּים רַחֲמָיו: מֵהְיוֹתִי מְשַׁכְתִּי. בְּחַבְלֵי הַשָּׁוְא עֲוֹנִי. לָכֵן שַׁבְתִּי וְנִחַמְתִּי. כִּי לֹא אֵדַע יוֹם דִּינִי. וּשְׁאֵרֵי הִקְרַבְתִּי. וְנָסַכְתִּי מֵי עֵינִי. אוּלַי יְרַחֵם קוֹנִי. כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמָיו: נפלה שְׁדֵי גִּילִי צָמְקוּ. וְאִינַק רֹאשׁ פְּתָנִים. וּמֵי עֵינַי שָׁחֲקוּ. מָעוֹז כְּאַבְנֵי אֲבָנִים. וְרַחֲמֵי אָב רָחֲקוּ. וְלֹא חָמַל עַל בָּנִים. וְאֵלַי יִתְאַפָּקוּ. הֲמוֹן מֵעָיו וְרַחֲמָיו: נפלה הֱבִיאַנִי בְּבוֹר לְבָאִים. וְהִנְהִילַנִי קִצְפּוֹ: וְנִשְׁכַּחְתִּי בְּבֵית כְּלָאִים. וְטָבַעְתִּי בְּיָם זַעְפּוֹ. בְּכָל יוֹם אֵרֵד פְּלָאִים אַחֲרֵי הֶאֱרִיךְ לִי אַפּוֹ. הֲשָׁכַח חַנּוֹת אֵל. אִם קָפַץ בְּאַף רַחֲמָיו: נפלה

ויש נוהגים לומר במקום למתודה תחינה זו. (סימן בלפס חזק):

בְּזָכְרִי עַל מִשְׁכָּבִי. זָדוֹן לִבִּי וַאֲשָׁמָיו. אָקוּמָה וְאָבוֹאָה אֶל בֵּית אֱלֹהָי. וַהֲדוֹמָיו. וְאֹמַר בִּנְשׂוֹאִי עַיִן. בְּתַחֲנוּנַי אֱלֵי שָׁמָיו. נִפְּלָה נָא בְיַד יְהוָה כִּי רַבִּים רַחֲמָיו: לְךָ אֵלִי. צוּר חֵילִי. מְנוּסָתִי. בְּצָרָתִי. בְּךָ שִׂבְרִי וְתִקְוָתִי. אֱיָלוּתִי בְּגָלוּתִי. לְךָ כָּל מִשְׁאֲלוֹת לִבִּי. וְנֶגְדְּךָ כָּל תַּאֲוָתִי. פְּדֵה עֶבֶד לְךָ צוֹעֵק. מִיַּד רוֹדָיו וְקָמָיו: נפלה עֲנֵנִי יְהוָה עֲנֵנִי. בְּקָרְאִי מִן הַמֵּצַר. וְיִוָּדַע בָּעַמִּים. כִּי יָדְךָ לֹא תִקְצַר. וְאַל תִּבְזֶה עֱנוּת עָנִי. צוֹעֵק מִתִּגְרַת צָר. אֲשֶׁר פְּשָׁעָיו לְךָ מוֹדֶה. וּמִתְוַדֶּה עַל עֲלוּמָיו: נפלה מַה יִּתְאוֹנֵן וַיֹּאמַר. מַה יְּדַבֵּר וְיִצְטַדָּק. יְצִיר חוֹמֶר. אֲשֶׁר תָּשׁוּב

גְוִיָּתוֹ כְּאָבָק דַּק. מַה יִּתֵּן לְךָ אֱלֹהִים. כִּי יִרְשַׁע וְכִי יִצְדָּק, הֲלֹא מִלָּיו וּמִפְּעָלָיו. כְּתוּבִים בְּסֵפֶר יָמָיו: נפלה חֲצוֹת (כ״א בְּעוֹד) לַיְלָה לְךָ קָמוּ. עֲבָדֶיךָ בְּמַהֲלָלָם. זְכוּת אָבוֹת לָהֶם תִּזְכּוֹר. וְאַל תֵּפֶן לְמַעֲלָלָם. הִנֵּה עֲדָתְךָ כִּימֵי קֶדֶם. הַדוֹשׁ יַעֲקֹב גֹּאֲלָם. וְהִנָּשֵׂא הָאֵל עֹשֶׂה הַשָּׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו: נפלה

(וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל גָּד צַר לִי מְאֹד נִפְּלָה נָא בְּיַד יְהֹוָה כִּי רַבִּים רַחֲמָיו וּבְיַד אָדָם אַל אֶפּוֹלָה):

רַחוּם וְחַנּוּן חָטָאנוּ לְפָנֶיךָ רַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ:

לְדָוִד אֵלֶיךָ יְהֹוָה נַפְשִׁי אֶשָּׂא: אֱלֹהַי בְּךָ בָטַחְתִּי אַל אֵבוֹשָׁה אַל יַעַלְצוּ אוֹיְבַי לִי: גַּם כָּל קֹוֶיךָ לֹא יֵבֹשׁוּ יֵבֹשׁוּ הַבּוֹגְדִים רֵיקָם: דְּרָכֶיךָ יְהֹוָה הוֹדִיעֵנִי אֹרְחוֹתֶיךָ לַמְּדֵנִי: הַדְרִיכֵנִי בַאֲמִתֶּךָ וְלַמְּדֵנִי כִּי אַתָּה אֱלֹהֵי יִשְׁעִי אוֹתְךָ קִוִּיתִי כָּל הַיּוֹם: זְכֹר רַחֲמֶיךָ יְהֹוָה וַחֲסָדֶיךָ כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה: חַטֹּאת נְעוּרַי וּפְשָׁעַי אַל תִּזְכּוֹר כְּחַסְדְּךָ זְכָר לִי אַתָּה לְמַעַן טוּבְךָ יְהֹוָה: טוֹב וְיָשָׁר יְהֹוָה עַל כֵּן יוֹרֶה חַטָּאִים בַּדָּרֶךְ: יַדְרֵךְ עֲנָוִים בַּמִּשְׁפָּט וִילַמֵּד עֲנָוִים דַּרְכּוֹ: כָּל אָרְחוֹת יְהֹוָה חֶסֶד וֶאֱמֶת לְנֹצְרֵי בְרִיתוֹ וְעֵדֹתָיו: לְמַעַן שִׁמְךָ יְהֹוָה וְסָלַחְתָּ לַעֲוֹנִי כִּי רַב הוּא: מִי זֶה הָאִישׁ יְרֵא יְהֹוָה יוֹרֶנּוּ בְּדֶרֶךְ יִבְחָר: נַפְשׁוֹ בְּטוֹב תָּלִין וְזַרְעוֹ יִירַשׁ אָרֶץ: סוֹד יְהֹוָה לִירֵאָיו וּבְרִיתוֹ לְהוֹדִיעָם: עֵינַי תָּמִיד אֶל יְהֹוָה כִּי הוּא יוֹצִיא מֵרֶשֶׁת רַגְלָי: פְּנֵה אֵלַי וְחָנֵּנִי כִּי יָחִיד וְעָנִי אָנִי: צָרוֹת לְבָבִי הִרְחִיבוּ מִמְּצוּקוֹתַי הוֹצִיאֵנִי: רְאֵה עָנְיִי וַעֲמָלִי וְשָׂא לְכָל חַטֹּאתָי: רְאֵה אוֹיְבַי כִּי רָבּוּ וְשִׂנְאַת חָמָס שְׂנֵאוּנִי: שָׁמְרָה נַפְשִׁי וְהַצִּילֵנִי אַל אֵבוֹשׁ כִּי חָסִיתִי בָךְ: תֹּם וָיֹשֶׁר יִצְּרוּנִי כִּי קִוִּיתִיךָ: פְּדֵה אֱלֹהִים אֶת יִשְׂרָאֵל מִכֹּל צָרוֹתָיו: וְהוּא יִפְדֶּה אֶת יִשְׂרָאֵל מִכֹּל עֲוֹנוֹתָיו:

יהוה אלהי יש׳ ג״ה שוב מחרון אפך. והנחם על הרעה לעמך:

פתיחה ליום ראשון. (סימן שמואל חזק):

יהוה שועת עמך הקשיבה. ועשה עמנו אות לטובה. ומי כעמך ישראל גוי אחד: מבין שני אריות תחלצם. ומארבע רוחות תקבצם. וקרב אותם אחד אל אחד: ואת אבילי ציון תנחם. ואת אהליבה הנדודה תרחם. לחבר את האהל להיות אחד: אדום ומואב צמתו בבור חיי. בחרפה הכו לחיי. מזה אחד ומזה אחד: לרגלי טמנו פח ופחת. ויתלחשו עלי יחד. אין עושה טוב אין גם אחד: חזק עמך שוכן שמי ערץ. ואויביך יהיו לכלה ותרץ. והיה יהוה למלך על כל הארץ. ביום ההוא יהיה יהוה אחד ושמו אחד: שוב

פתיחה ליום שני. (סימן יהודה חזק).

יהוה יחיד לבות כל בני אדם חוקר. עשה גדלות עד אין חקר. ויהי ערב ויהי בקר יום שני: הקשב שיחת עבדך ונאמו. סובל גלות על שכמו. ויום נפלו להקימו. יש אחד ואין שני: וזכור ברית ידידיך. לעם צועקים נגדך. בני יעקב עבדיך. ויצו גם את השני: הודי הקשב תחינות. ותשוב תפלותם כמנות. בזכות מקריבים קרבנות. נתנאל בן צוער ביום השני: הט אזנך לתפלת עמך. ושלח לנו משיח צדקך. ונקריב קרבנות לפניך. את הכבש אחד בבקר ואת הכבש השני: חזק לבי מלכי. ומהר

לְהָאִיר חָשְׁכִּי. אִם נִסְתְּרָה דַרְכִּי. הַצְלִיחָה נָּא לְעַבְדְּךָ בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי: שתב

פזמון ליום שלישי. (סימן דוד בר אלעזר:)

יְהֹוָה דַּלּוּ עֵינַי לַמָּרוֹם. בַּצַּר לִי אֶקְרָא יְהֹוָה: וַתִּתְעַטֵּף עָלַי רוּחִי. מֵרוֹב כַּעְסִי וְשִׂיחִי. וָאֶשְׁפּוֹךְ אֶת נַפְשִׁי לִפְנֵי יְהֹוָה: יָהּ הַקְשֵׁב נְאֻמִי. וַעֲשֵׂה אוֹת לְטוֹבָה עִמִּי. רַבּוֹת עָשִׂיתָ אַתָּה יְהֹוָה: דַּלּוֹתִי וְלִי יְהוֹשִׁיעַ. אֵל צַדִּיק וּמוֹשִׁיעַ. לִישׁוּעָתְךָ קִוִּיתִי יְהֹוָה: בְּקוּם עָלַי אוֹיְבִי. לֹא יִירָא לִבִּי. וַאֲנִי עָלֶיךָ בָטַחְתִּי יְהֹוָה: רָמָה בְּךָ יָדִי מִשְׂגַּבִּי וְלֹא בְחַרְבִּי. כִּי לֹא בְחֶרֶב וּבַחֲנִית יוֹשִׁיעַ יְהֹוָה: אֹיְבַי גָּבְרוּ. וְעָלַי הִתְאַמָּרוּ. הַעַל אֵלֶּה תִתְאַפַּק יְהֹוָה: לָמָּה פָּנֶיךָ תַּסְתִּיר. וְאוֹיֵב עָלַי יַכְתִּיר. אֵל קַנּוֹא וְנוֹקֵם יְהֹוָה: עֵצוֹת בְּנַפְשִׁי אָשִׁימָה. וְעַם לְבָבִי אֶהֱמָה. הַלְעוֹלָמִים יִזְנַח יְהֹוָה: זֵדִים יְרִיבוּנִי. סְעִפַּי יְשִׁיבוּנִי. כִּי לֹא יִזְנַח לְעוֹלָם יְהֹוָה: רַחֲמֶיךָ שִׂבַּרְתִּי. כִּי לְךָ יְהֹוָה הוֹחָלְתִּי. אַתָּה תַעֲנֶה אֲדֹנָי אֱלֹהָי: שוב

תחינה ליום רביעי. (סימן אני דוד קטן.)

יְהֹוָה אִם גָּדַל עֲוֹנִי מִנְּשׂוֹא. וְהִסְכַּלְתִּי עֲשׂוֹה. אַל תָּבוֹא בְמִשְׁפָּט אֶת עַבְדֶּךָ: נִגְעֵי לְבָבִי הֻבַּר. וְחַטֹּאת נְעוּרַי הֶעֱבַר. גַּם מִזֵּדִים חֲשֹׂךְ עַבְדֶּךָ: יְגוֹנוֹתַי גָּבְרוּ. וְאַנְחוֹתַי לִבִּי שִׁבְּרוּ. שַׂמֵּחַ נֶפֶשׁ עַבְדֶּךָ: הוֹרְשֵׁי רָעָתִי עָלַי הִגְדִּילוּ. לְהוֹתִי יָגִילוּ. אַל תַּסְתֵּר

פָּנֶיךָ מֵעַבְדֶּךָ: וָעַד אֶן אֲשַׁוַּע וְאֵין מִשְׁפָּט. מָתַי תַּעֲשֶׂה בְרֹדְפַי מִשְׁפָּט. כַּמָּה יְמֵי עַבְדֶּךָ: יָשׁוּב אַפְּךָ לְרַחֲמֵנִי. יְהִי נָא חַסְדְּךָ לְנַחֲמֵנִי. כְּאִמְרָתְךָ לְעַבְדֶּךָ: דְּרָכַי סִפַּרְתִּי. וְעָלֶיךָ מִבֶּטֶן נִסְמַכְתִּי. הָאִירָה פָנֶיךָ עַל עַבְדֶּךָ: קָטֹנְתִּי מִכֹּל הַחֲסָדִים. צוּר מוֹשִׁיב יְחִידִים. אֲשֶׁר עָשִׂיתָ אֶת עַבְדֶּךָ: טַהֲרֵנִי מֵחַטָּאתִי. אַל תַּעְלֵם אָזְנְךָ לְרַוְחָתִי לְשַׁוְעָתִי. אָנָּא יְהֹוָה כִּי עַבְדֶּךָ: נִפְלָאוֹת הַרְאֵנִי. אַל תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ מִמֶּנִּי. אַל תַּט בְּאַף עַבְדֶּךָ: שוב

סחינה ליום המ״סי (סי׳ שמואל):

יְהֹוָה שְׁעֵה נוֹדֵד מִקִּנּוֹ. וְעוֹרֵר שְׁנַת עֵינוֹ. וַיָּקָם בַּחֲצִי הַלַּיְלָה: מִפְּנֵי בֹשֶׁת אַשְׁמָתוֹ. הָיְתָה לוֹ דִמְעָתוֹ. לֶחֶם יוֹמָם וָלַיְלָה: וַיְהִי בְּשִׁבְיוֹ נֶהְדָּף. וּמַהֵר לְגִבְעָה נִרְדָּף. לְחֹרֶב בַּיּוֹם וְלְקֶרַח בַּלַּיְלָה: אֹיְבִים אוֹתִי יִלְחָצוּ. וְעָלַי יִתְיָעֲצוּ. וַיִּתְחָרְשׁוּ כָּל הַלַּיְלָה: לְפָנֶיךָ תָּבֹא תְּפִלָּתִי. יְהֹוָה אֱלֹהֵי יְשׁוּעָתִי. יוֹם צָעַקְתִּי בַלַּיְלָה: שוב

תחינה ליום ששי (סי׳ אברהם):

יְהֹוָה אֱלֹהִים מוֹשִׁיב יְחִידִים. שְׁעֵה לְעוֹמְדִים. בְּבֵית יְהֹוָה בַּלֵּילוֹת: בְּךָ בָטַחְתִּי. וְשִׁמְךָ זָכַרְתִּי. עַל מִשְׁכָּבִי בַּלֵּילוֹת: רַחֵם עַל הוֹלֵךְ וּבָכֹה. אִישׁ חַרְבּוֹ עַל יְרֵכוֹ. מִפַּחַד בַּלֵּילוֹת: הִנְנִי הוֹלֵךְ שָׁחוֹחַ. לֹא מָצָאתִי מָנוֹחַ. יָמִים גַּם לֵילוֹת: מַלֵּט צוֹעֵק נֶגְדֶּךָ. לְהַגִּיד בַּבֹּקֶר חַסְדֶּךָ. וֶאֱמוּנָתְךָ בַּלֵּילוֹת:

שׁוּב מֵחֲרוֹן אַפֶּךָ וְהִנָּחֵם עַל הָרָעָה לְעַמֶּךָ: אַל תִּקְצֹף יְהֹוָה עַד מְאֹד וְאַל לָעַד תִּזְכֹּר עָוֹן. הֵן הַבֶּט נָא עַמְּךָ כֻלָּנוּ: אַל תִּנְאַץ לְמַעַן שְׁמֶךָ אַל תְּנַבֵּל כִּסֵּא כְבוֹדֶךָ זְכֹר אַל תָּפֵר בְּרִיתְךָ אִתָּנוּ: אִם עֲוֹנֵינוּ עָנוּ בָנוּ. יְהֹוָה עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ: כִּי רַבּוּ מְשׁוּבֹתֵינוּ לְךָ חָטָאנוּ. אָדוֹן סְלַח לָנוּ:

אִם אָשַׁמְנוּ כְּתוֹלָע הָאֲדָמִים. יְהֹוָה אֶת הֲמוֹן רַחֲמֶיךָ תַּקְדִּים. לְמַעַן אָב מָצָל מִכַּשְׂדִּים. גְּבוּרָתוֹ בְּעֵמֶק הַשִּׂדִּים. אַהֲבָתוֹ זְכֹר הַיּוֹם לָנוּ. כִּי רַבּוּ מְשׁוּבוֹתֵינוּ לְךָ חָטָאנוּ. אָדוֹן סְלַח לָנוּ: אִם חָטָאנוּ וְהִרְבֵּינוּ לָצוֹן. יְהֹוָה גַּלֵּה לָנוּ עֵת רָצוֹן. לְמַעַן דָּגוּל הַנֶּעֱקַד כַּצֹּאן וְאַיִל הוּשַׁת כָּפְרוֹ לְרָצוֹן. עֲקֵדָתוֹ זְכוֹר הַיּוֹם לָנוּ. כִּי רַבּוּ מְשׁוּבוֹתֵינוּ לְךָ חָטָאנוּ. אָדוֹן סְלַח לָנוּ: אִם הִרְבִּינוּ פֶּשַׁע וַעֲבֵירָה. יְהֹוָה הִתְרַצֵּה בַּעֲתִירָה. לְמַעַן תָּם חָזָה סֻלָּם בְּיִירָא. וְלָן בַּמָּקוֹם מַה נּוֹרָא. תֻּמָּתוֹ זְכוֹר הַיּוֹם לָנוּ. כִּי רַבּוּ מְשׁוּבוֹתֵינוּ לְךָ חָטָאנוּ. אָדוֹן סְלַח לָנוּ:

אָתָאנוּ לְחַלּוֹת פָּנֶיךָ. כִּי חֶסֶד וֶאֱמֶת יְקַדְּמוּ פָּנֶיךָ. נָא אַל תְּבִישֵׁנוּ. נָא אַל תְּשִׁיבֵנוּ רֵיקָם מִלְּפָנֶיךָ. סְלַח לָנוּ. וּשְׁלַח לָנוּ יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים מִמְּעוֹנֶיךָ:

אָתָאנוּ לְבַקֵּשׁ מִמְּךָ כַּפָּרָה. אָיוֹם וְנוֹרָא. מִשְׂגָּב לְעִתּוֹת בַּצָּרָה. תְּחַיֵּינוּ. תְּחָנֵּנוּ. וּבְשִׁמְךָ נִקְרָא. סְלַח לָנוּ. וּשְׁלַח לָנוּ יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים מִמְּעוֹנֶיךָ:

מָרָנָא דְבִשְׁמַיָּא. לָךְ מִתְחַנֵּן כְּעַבְדָּא דְמִתְחַנֵּן לְמָרֵיהּ. הַב לָן לִבָּא לִתְיוּבְתָּא. וְלָא נֶהְדַּר רֵיקָם מִן קֳדָמָךְ:

מָרָנָא דְבִשְׁמַיָּא. לָךְ מִתְחַנֵּן כְּבַר שִׁבְיָא דְמִתְחַנֵּן לְמָרֵיהּ. כֻּלְּהוֹן בְּנֵי שִׁבְיָא בְּכַסְפָּא מִתְפָּרְקִין וְעַמָּךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל בִּצְלוֹתִין וּבְתַחֲנוּנִין. אָרִים יְמִינָךְ וְאַצְמַח פֻּרְקָנָךְ. סִבְרָא דְחַיָּא וּמֵתַיָּא:

מִתְרַצֵּה בְּרַחֲמִים. וּמִתְפַּיֵּס בְּתַחֲנוּנִים. הִתְרַצֵּה וְהִתְפַּיֵּס. לְעַם עָנִי וּמְדוּלְדָּל. פֻּרְקָנָא דְמֵעָלְמָא מְשֵׁיזְבִינָא מִלְּקַדְמִין. פְּרוֹק יַעֲקֹב מֵאַרְעָא רְחִיקָא וְאַסִּיק נִרְעֵיהּ מֵאַרְעָא דְשִׁבְיָא:

וּמַסֵּי: מֵמִית וּמַחֵי. מַסִּיק מִן שְׁאוֹל לְחַיֵּי עָלְמָא
בְּרָא כַּד חָטֵי אֲבוּהִי אַלְקֵיהּ. אֲבוּהִי דְּחָיֵס. אַסֵּי
לְכַאֲבֵיהּ. עַבְדָּא דְמָרִיד. וְנָפִיק בְּקוֹלָר. לְמָארֵיהּ תָּאִיב.
יִתְבַּר קוֹלָרֵיהּ. בְּרָךְ בּוּכְרָךְ אֲנַן וְחַטִּינַן קָמָךְ. הָא רַוְיָא
נַפְשִׁין. בְּגִידִין מְרִירִין. הָא עַבְדָּךְ אֲנַן וּמַרְדְנָן קָמָךְ. הָא
בְּבִזְתָא וְשִׁבְיָא. וְהָא בְּמַלְקִיוּתָא. בְּבָעוּ מִינָךְ. בְּמָטוּ מִינָךְ
בְּרַחֲמָךְ דִּנְפִישִׁין. אַסֵּי לִכְאֵבִין דְּאִתְקְפוּ עֲלָן עַד דְּלָא נֶהֱוֵי
גְּמִירָא בְּשִׁבְיָא: מַחֵי וּמַסֵּי. מֵמִית וּמַחֵי. מַסִּיק מִן שְׁאוֹל
לְחַיֵּי עָלְמָא:

רַחֲמִים פְּשׁוּטִים בְּקַשְׁנוּ מִמְּךָ. כִּי רַבִּים רַחֲמִים עִמָּךְ.
צְדָקָה וָחֶסֶד עֲשֵׂה עִמָּנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ. אָנָּא יְהֹוָה
אֱלֹהֵינוּ הָסֵר מִמֶּנּוּ וּמִבָּתֵּינוּ וּמִבָּתֵּי כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל
בְּכָל מָקוֹם שֶׁהֵם. דֶּבֶר וְחֶרֶב. וְרָעָה. וְרָעָב. וּשְׁבִי. וּבִזָּה.
וּמַשְׁחִית. וּמַגֵּפָה. וְשָׂטָן. וְיֵצֶר הָרָע. וְחוֹלָאִים רָעִים. וְצָר.
מֵעִמָּךְ: חַיִּים טוֹבִים שָׁאַלְנוּ מִמְּךָ. כִּי מְקוֹר הַחַיִּים עִמָּךְ:
צְדָקָה וָחֶסֶד עֲשֵׂה עִמָּנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ: אָנָּא יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ
הָסֵר מִמֶּנּוּ וּמִבָּתֵּינוּ וּמִבָּתֵּי כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּכָל
מָקוֹם שֶׁהֵם. דֶּבֶר. וְחֶרֶב. וְרָעָה. וְרָעָב. וּשְׁבִי. וּבִזָּה.
וּמַשְׁחִית. וּמַגֵּפָה. וְשָׂטָן. וְיֵצֶר הָרָע. וְחוֹלָאִים רָעִים. וְצָר
מֵעִמָּךְ:

יש ליזהר מאוד שלא לספוך שמלרע למלעיל שלא יסיס כמיר הכסילים:

אֵלֶיךָ יְהֹוָה נָשָׂאתִי עֵינַי. שְׁמַע קוֹל תַּחֲנוּנַי. כְּגוֹדֶל חַסְדְּךָ:
בְּשִׁמְךָ בָטַחְתִּי. וְכַפַּי שִׁטַּחְתִּי. דְּבָרִים לָקַחְתִּי.
וּבָאתִי עָדֶיךָ: גָּבְרוּ יְגוֹנוֹתַי. וְרַבּוּ אַנְחוֹתַי. כִּי כָל עֲוֹנוֹתַי.
שַׁתָּה לְנֶגְדֶּךָ: דָּלְפָה מִתּוּגָה. נַפְשִׁי הָעֲנוּגָה. וְחֵלֶק
מִדְאָגָה. נֶפֶשׁ עַבְדֶּךָ: הַעֲבֵר חַטָּאתִי. אֱלֹהֵי יְשׁוּעָתִי.

וְגַם אֶת הַמְעָתִי. שִׂימָה בְנֹאדֶךָ: וּבְרוֹגֶז רַחֵם. וּזְכֹר וְהִנָּחֵם. וְשַׂמַּח וְנַחֵם. נֶפֶשׁ עַבְדֶּךָ: זְכוֹר עָנְיִי וּמְרוּדִי. לַעֲנֹה מְעוֹדִי. עַד מָתַי לְנֶגְדִּי. תְּחַדֵּשׁ עֵדֶיךָ: חֵרְפוּנִי צוֹרְרַי. אוֹיְבַי וְשׁוֹרְרַי. הַקְשֵׁב נָא אֲמָרַי. בְּבֹאִי בְפַחְדֶּךָ: טָמְנוּ לִי זֵדִים. פַּחִים וּמְצוֹדִים. וּבָהֶם נִלְכָּדִים. פְּעָמֵי יְדִידֶיךָ: יְשִׂימוּן לִי מְצוֹדִים. וְשֶׁקֶר בִּי מְעִידִים. בְּעָלוּנִי זֵדִים. צוּר בִּלְעָדֶיךָ: כְּבוֹדְךָ גַּלֵּה צוּר. לְעַם עָזוּב וְעָצוּר. וְטוּבְךָ הַנָּצוּר. תְּנָה לִשְׂרִידֶיךָ: לְחוּצִים בְּרוֹב דוֹחַק. מֵהֶם עַל תִּרְחַק. זְכוֹר לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק. וּלְיִשְׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ: מָרוֹם מִמְּרוֹמִים. רַחֵם עַל עֲגוּמִים. וְעַל זֶרַע רְחוּמִים. יְלִידֵי יְדִידֶיךָ: נוֹאֲקִים בְּבוֹר גָּלוּת. בְּךָ שָׂמוּ אֱיָלוּת. וְהָרֵם מִשְׁפָּלוּת. גֶּזַע חֲסִידֶיךָ: סוֹבְלֵי עוֹל תִּצְהַל. וְאוֹיְבֵיהֶם תְּבַהֵל. וּכְקֶדֶם תְּנַהֵל. דִּגְלֵי גְדוּדֶיךָ: עֲנֵה אֶת עֲתִירָתָם. סְמוֹךְ אֶת נְפִילָתָם. וְהָשֵׁב אֶת שְׁבוּתָם. מֵאַפְסֵי חֶלְדֶּךָ: פְּדֵה עַם לְךָ הוֹמֶה. וּכְאִלֵּם דּוֹמֶה. בְּגָלוּת זֶה כַּמֶּה. שָׁבְעוּ נְדוּדֶיךָ: צַדִּיק בְּמִפְעָלוֹת. לְךָ נִתְּנוּ עֲלִילוֹת. דָּלֵנוּ מִמְּצוּלוֹת. לְמַעַן חֲסָדֶיךָ: קַבֵּץ מְפֻזָּרִים. בְּכַבְלֵי צָר סְגוּרִים. בְּלָעוּם אַכְזָרִים. שָׂרְפוּ מוֹעֲדֶיךָ: רַחוּם הֱיֵה לְמִשְׁעָן. לְעַם הָרָוֶה לַעַן. וַעֲשֵׂה נָא לְמַעַן. שְׁלשֶׁת עֲבָדֶיךָ: שַׁדַּי נִשְׂגַּבְתָּ. בְּכָל אֲשֶׁר פָּעַלְתָּ. כִּי צַדִּיק אָתָּה. וְצֶדֶק מַדֶּיךָ: תְּכַפֵּר עֲוֹנִי. כִּי שִׁבְרִי בְךָ מַלְכִּי. וְכוֹנֵן אֶת דְּרָכַי. אֱלֹהַי לְעַבְדֶּךָ: תְּשׁוּעָה לִתְפִלָּתִי. וּלְשִׂיחַ רִנָּתִי. כִּי אַתָּה תִקְוָתִי. וּמִי לֹא יְעִידֶךָ:

אָבִינוּ אָב הָרַחֲמָן הוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ:
אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ הוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ:
בַּצַּר לָנוּ קְרָאנוּךָ וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ:
גַּלְגֵּל עָלֵינוּ הֲמוֹן רַחֲמֶיךָ וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ:

דַּרְשְׁנוּךָ הִמָּצֵא לָנוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ׃
הֵעָתֵר לָנוּ הַיּוֹם וּבְכָל יוֹם וָיוֹם בִּתְפִלָּתֵנוּ והל"ש׃
וְאַל תְּבִישֵׁנוּ מִשִּׂבְרֵנוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ׃
זָכְרֵנוּ בְּזִכְרוֹן טוֹב מִלְּפָנֶיךָ וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ׃
חוּס וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ׃
טַהֲרֵנוּ מִטֻּמְאוֹת עֲוֹנֵנוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ׃
יֶהֱמוּ נָא רַחֲמֶיךָ עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ׃
חֲמוֹל עַל עַמְּךָ וְרַחֵם עַל נַחֲלָתֶךָ חוּסָה נָא כְּרוֹב רַחֲמֶיךָ
חָנֵּנוּ מַלְכֵּנוּ וַעֲנֵנוּ׃

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ אָבִינוּ אָתָּה. אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ אֵין לָנוּ אֶלָּא אָתָּה. אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ רַחֵם עָלֵינוּ׃ אִם הֵטַבְנוּ פּוֹעַל אָבִינוּ אָתָּה. וְאִם הֵרַעְנוּ מַעַל. אֵין לָנוּ אֶלָּא אָתָּה. אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ רַחֵם עָלֵינוּ׃ אִם גָּבַר פִּשְׁעֵנוּ אָבִינוּ אָתָּה. אַתָּה צוּר יִשְׁעֵנוּ. אֵין לָנוּ אֶלָּא אָתָּה. אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ רַחֵם עָלֵינוּ׃ אִם הִרְבִּינוּ אֹמֶר אָבִינוּ אָתָּה. זְכוֹר כִּי אֲנַחְנוּ חוֹמֶר. אֵין לָנוּ אֶלָּא אָתָּה. אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ רַחֵם עָלֵינוּ׃ אִם לְךָ חָטָאנוּ אָבִינוּ אָתָּה. אָדוֹן סְלַח לָנוּ. אֵין לָנוּ אֶלָּא אָתָּה. אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ רַחֵם עָלֵינוּ׃ לְךָ יְהוָֹה קִוִּינוּ אָבִינוּ אָתָּה. כִּי אַתָּה אָבִינוּ. אֵין לָנוּ אֶלָּא אָתָּה. אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ רַחֵם עָלֵינוּ׃ לְךָ פֵּרַשְׂנוּ שַׁעַל אָבִינוּ אָתָּה. הַמְצִיא לָנוּ תַּעַל. אֵין לָנוּ אֶלָּא אָתָּה. אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ רַחֵם עָלֵינוּ׃ חוּשָׁה שְׁלַח מָשִׁיחַ אָבִינוּ אָתָּה. וְצִיץ

יְשַׁע תַּפְרִיחַ. אֵין לָנוּ אֱלָא אָתָּה: אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ אָבִינוּ אָתָּה. אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ אֵין לָנוּ אֱלָא אָתָּה. אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ רַחֵם עָלֵינוּ:

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ אָבִינוּ אָתָּה. אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ אֱלָא אָתָּה. אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ רַחֵם עָלֵינוּ. אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ חָנֵּנוּ וַעֲנֵנוּ. כִּי אֵין בָּנוּ מַעֲשִׂים טוֹבִים. עֲשֵׂה עִמָּנוּ צְדָקָה וָחֶסֶד לְמַעַן שִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהוֹשִׁיעֵנוּ: וַאֲנַחְנוּ לֹא נֵדַע מַה נַּעֲשֶׂה. כִּי עָלֶיךָ עֵינֵינוּ: זְכֹר רַחֲמֶיךָ יְהֹוָה וַחֲסָדֶיךָ כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה: יְהִי חַסְדְּךָ יְהֹוָה עָלֵינוּ כַּאֲשֶׁר יִחַלְנוּ לָךְ: אַל תִּזְכָּר לָנוּ עֲוֹנוֹת רִאשׁוֹנִים מַהֵר יְקַדְּמוּנוּ רַחֲמֶיךָ כִּי דַלּוֹנוּ מְאֹד: עֶזְרֵנוּ בְּשֵׁם יְהֹוָה עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ: חָנֵּנוּ יְהֹוָה חָנֵּנוּ כִּי רַב שָׂבַעְנוּ בוּז: בְּרֹגֶז רַחֵם תִּזְכּוֹר. בְּרֹגֶז עֲקֵדָה תִּזְכֹּר. בְּרֹגֶז תְּמִימוּת תִּזְכֹּר. בְּרֹגֶז אַהֲבָה תִּזְכּוֹר: יְהֹוָה הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ: כִּי הוּא יָדַע יִצְרֵנוּ זָכוּר כִּי עָפָר אֲנָחְנוּ: עָזְרֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ עַל דְּבַר כְּבוֹד שְׁמֶךָ וְהַצִּילֵנוּ וְכַפֵּר עַל חַטֹּאתֵינוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ:

שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל. שְׁמוֹר שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל. וְאַל יֹאבַד יִשְׂרָאֵל הָאֹמְרִים בְּכָל יוֹם שְׁמַע יִשְׂרָאֵל:

שׁוֹמֵר גּוֹי אֶחָד. שְׁמוֹר שְׁאֵרִית גּוֹי אֶחָד. וְאַל יֹאבַד גּוֹי אֶחָד. הָאוֹמְרִים בְּכָל יוֹם שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ יְהֹוָה אֶחָד:

שׁוֹמֵר גּוֹי קָדוֹשׁ. שְׁמוֹר שְׁאֵרִית גּוֹי קָדוֹשׁ. וְאַל יֹאבַד גּוֹי קָדוֹשׁ. הָאוֹמְרִים בְּכָל יוֹם. קָדוֹשׁ. קָדוֹשׁ. קָדוֹשׁ:

שׁוֹמֵר גּוֹי רַבָּא. שְׁמוֹר שְׁאֵרִית גּוֹי רַבָּא. וְאַל יֹאבַד גּוֹי רַבָּא. הָאוֹמְרִים בְּכָל יוֹם. אָמֵן יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא:

ואומר קדיש

יתגדל ויתקדש שמה רבא. בעלמא די ברא כרעותה. וימליך מלכותה. ויצמח פורקניה. ויקרב משיחה. בחייכון וביומיכון ובחיי דכל בית ישראל בעגלא ובזמן קריב ואמרו אמן: יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמיא. יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויתהדר ויתעלה ויתהלל. שמה דקודשא בריך הוא לעלא מן כל ברכתא שירתא תשבחתא ונחמתא. דאמירן בעלמא ואמרו אמן:

תענו ותעתרו ברחמים מן השמים. תקבל צעקתכם. תשמע תפלתכם ברצון. ויענה קול עתירתכם. ויקים בכם מקרא שכתוב יהוה אלהי אבותיכם יוסף עליכם ככם אלף פעמים ויברך אתכם כאשר דבר לכם: (בעשרת ימי תשובה ויכתבכם בספר חיים טובים) וכן יהי רצון ונאמר אמן:

תתקבל צלותהון ובעותהון דכל בית ישראל קדם אבוהון דבשמיא (וארעא) ואמרו אמן:

יהא שלמא רבא מן שמיא חיים ושבע וישועה ונחמה ושיזבא ורפואה וגאלה וסליחה וכפרה ורוח והצלה לנו ולכל עמו ישראל ואמרו אמן: עשה שלום במרומיו הוא ברחמיו יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן:

שיר המעלות ממעמקים קראתיך יי: אדני שמעה בקולי תהיינה אזניך קשבות לקול תחנוני: אם עונות תשמר יה אדני מי יעמד: כי עמך הסליחה למען תורא: קויתי יי קותה נפשי ולדברו הוחלתי: נפשי לאדני משמרים לבקר שמרים לבקר: יחל ישראל אל יהוה כי עם אדני החסד והרבה עמו פדות: והוא יפדה את ישראל מכל עונותיו:

ואומר קדיש יהא שלמא רבא:

הגה אחר הסליחות ראוי ונכון להיות כל איש ישראל ער עד אור הבוקר עוסק בשירים כל א' כפי דעתו והוא רצוי ומקובל לפני יתברך עסק התורה מלמעלה שעסק. ועכ"ז לא יתעסק בדברים בטלים ועניני העולם וכיוצא בו. והתהלים חושב

ממנו. ויזהרו מאד מאד בהליכה בית הכנסת להתפלל בהיות זמן עטיפת הטלית ראוי ק"ש ולא קודם שיעלה עמוד השחר. ולפעמים בזמן זריחת הלבנה ידמו שהאיר מזרח ומתפללין בעוד לילה וח"ו מברכים ברכות לבטלה. להיות קודם זמנה. ואינם מקיימין אותם. לכן יזהרו עד שיצא הספק מלבם ולא יקדמו. ושומעי דברי חכמים עליהם תבא ברכת טוב וה' ישלח ברכה והצלחה בכל מעשי ידיהם אמן:

בקשה לר' בנימין

בַּת אֲהוּבַת אֵל קָמָה. בַּשַּׁחַר. תִּתְלַבֵּן אוֹדֶם. כִּתְמָהּ. כַּצַּחַר. שִׁיר לְךָ מְהַלֶּלֶת. לַמְנַצֵּחַ עַל אַיֶּלֶת. הַשַּׁחַר: נָדְדָה שְׁנַת עֵינָהּ. גּוֹבֶרֶת. וּלְבַקֵּשׁ עַל עֲוֹנָהּ. שׁוֹחֶרֶת. צוֹעֶקֶת עַל חַטָּאתָהּ. שׁוֹפֶכֶת בְּדִמְעָתָהּ. עֲתֶרֶת: סי' יוֹשֶׁבֶת בְּרוֹב פַּחְדָּהּ. כִּי חָטָאָה. לוֹבֶשֶׁת סוּת חֲרָדָה. לְךָ קוֹרְאָה. עוֹרֶכֶת תְּשׁוּבָתָהּ. אוּלַי מִמְּשׁוּבָתָהּ. נִרְפָּאָה: סי' מִדֵּי עֲלוֹתָהּ בֵּית אֵל. לִתְפִלָּה. אֲבִיר גּוֹאֵל יִשְׂרָאֵל. מְחוֹל לָהּ. תִּשָּׂא אֶת חַטֹּאתֶיהָ. וּבְרִית מֵאֲבוֹתֶיהָ. תִּזְכֹּר לָהּ: סי' נוֹרָא אַתָּה שַׁוְעָתָהּ. הַקְשִׁיבָה. אֶת רִיבָהּ מִצָּרָתָהּ. אֵל רִיבָה. נַחֵם נָא אֶת עַם אֶבְיוֹן. גַּם בִּרְצוֹנְךָ אֶת צִיּוֹן. הֵטִיבָה: סי' חוֹן תָּחוֹן עַל בָּנֶיךָ. לְךָ שָׁבִים. וּבְפַחַד לְפָנֶיךָ נִצָּבִים. יְרֵאִים עֵרַת יִקָּרְאוּ לָדִין. כִּי עַל כֵּן בָּא. נִכְאָבִים: סי' זָכוֹר תִּזְכּוֹר רַחֲמִים יוֹם תָּדִין. הָפֵר כַּעַס וּזְעָמִים. עֵת תָּדִין. לִירֵאֶיךָ. וּלְחוֹשְׁבֵי שְׁמֶךָ. הַמָּה יוֹשְׁבֵי עַל מִדִּין: סי' קָרֵב לִי שְׁנַת גּוֹאֵל. וּפְדֵנִי. עַל מֵי מְנוּחוֹת הָאֵל. תַּנְחֵנִי. וּזְכוֹר לִי זְכוּת אִישׁ תָּם. עַל לִבְּךָ כַּחוֹתָם. שִׂימֵנוּ: סי' אִם עֲוֹנוֹת תִּשְׁמוֹר לִי לְמַשָּׂא. רְאֵה צוּרִי גוֹאֲלִי. אֵיךְ אֶשָּׂא. לֹא אוּכַל שְׂאֵת עָלַי. אֲבָל רוֹעַ מִפְעָלַי. אַל תִּשָּׂא: סי'

תוכחה לכמוהר"ר דוד פארדו ז"ל לחן אומברי אין קי סי קונטיינים

אַתָּה בֶן אָדָם גַּם רוּחַ. בֶּטֶן מָלֵא סִיר נָפוּחַ.
עַל מָה לִבְּךָ בָּטוּחַ. חַל לִהְיוֹת גִּבּוֹר בָּאָרֶץ
זָכוֹר תִּזְכּוֹר רֵאשִׁיתֶךָ. מִסְרָחוֹן טִפָּה גָּלְמֶךָ.
אֵיךְ תָּשֵׁת עָלַי כַּפֶּכָה. כַּמֶּלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ
אִם קָנִיתָ הוֹן וָעֹשֶׁר. מִי יוֹדֵעַ אִם כְּיוֹשֶׁר.
אַף כִּי לְךָ שַׁעַת הַכּוֹשֶׁר. חִישׁ תִּכָּחֵד מִן הָאָרֶץ
אִם נוֹסַף רַב כַּבִּיר כֹּחַ. לַךְ מֻגָּד בֶּן מְנוֹחַ.
כִּי גַם הוּא סוֹפוֹ זָנוּחַ. הָלַךְ דֶּרֶךְ כָּל הָאָרֶץ

אִם חָכְמָתְךָ נִגְדֶּלֶת. מַה יָּקָר מִמְּךָ קֹהֶלֶת.
אַף גַּם זֹאת לֹא לוֹ תוֹעֶלֶת. כִּי נָשָׂא אוֹתוֹ הָאָרֶץ׃
אִם בְּנֶיךָ מֶה עָצְמוּ. כִּשְׁתִילֵי זֵתִים נָעֲמוּ.
פֶּתַע פִּתְאוֹם הֵם יִתַּמּוּ. עַל חֵטְא תִּבְלָעֵמוֹ אָרֶץ׃
לֹא תִהְיֶה דַּעְתְּךָ מֵזִיחַ. כִּי הַצּוּר עֶלְיוֹן מַשְׁגִּיחַ.
גַּם לְכֹל עוֹשֶׂה שָׁלִיחַ. אַף בְּרוֹמֶשׂ עַל הָאָרֶץ׃
לֹא תַרְבֶּה לִהְיוֹת כּוֹרֵעַ. כִּי כָל הַמּוֹסִיף גּוֹרֵעַ.
וּלְכָל עֵת אוֹהֵב הָרֵעַ. לִהְיוֹת גּוֹי אֶחָד בָּאָרֶץ׃
לֹא תָקוּם לֹא תִטּוֹר פֶּשַׁע. כִּי בֵינְךָ בֵּין מָוֶת פֶּשַׂע.
אַף סִבַּת עִכּוּב קֵץ יֶשַׁע. רָעָה הָאָדָם בָּאָרֶץ׃
לֹא תִשְׁמַע דִּבְרֵי צַלְמָוֶת. הוּא שָׂטָן הוּא מַלְאַךְ מָוֶת
כִּי יוֹבִילְךָ בֵּית עַזְמָוֶת. שַׁחַת מִתַּחַת לָאָרֶץ׃
עַד מָתַי נַפְשְׁךָ נִרְדֶּמֶת. הַבֵּט יוֹם תִּהְיֶה שׁוֹמֶמֶת.
עַל יַד זָר חֶרֶב נוֹקֶמֶת. הַהוֹי יוֹשֵׁב הָאָרֶץ׃
עַד תִּטְהַר מִצֹּאַת סֶחִי. שִׁבְעָה עִדָּנִין מִדֶּחִי.
עֵת צֵאתְךָ אֶל בֵּית הַשֶּׁחִי. כַּךְ נִגְעֵי אָדָם בָּאָרֶץ׃
עַד בֹּא כַּת מַלְאֲכֵי שֶׁבֶר. שׁוֹטֵי אֵשׁ סָבִיב כָּל עֵבֶר.
לָרוּן דִּין חִבּוּט הַקֶּבֶר. עַיִן רֹאָה בִּבְנוֹת הָאָרֶץ׃
עַד בִּטְנְךָ הִנֵּה נִבְקַעַת. תִּשְׁתֶּה כּוֹס חֵמָה קֻבַּעַת.
וּכְמוֹ מַחַט דִּין תּוֹלַעַת. שֶׁרֶץ שׁוֹרֵץ עַל הָאָרֶץ
אָהַבְתָּ כָּל דִּבְרֵי בָלַע. עַל כֵּן תִּנָּפֵץ אֶל סָלַע.
אוֹי נַפְשְׁךָ תּוֹךְ כַּף הַקָּלַע. נָע וָנָד תִּהְיֶה בָּאָרֶץ
תִּכְּתֶה עָרוּךְ בּוֹר בָּלוּעַ. תִּשָּׁבֵר כַּד עַל מַבּוּעַ.
שָׁם תֵּשֵׁב מֻכֶּה נָגוּעַ. אֵשׁ לוֹהֵט מִקַּצְוֵי אָרֶץ
לִימֵי קֶדֶם שָׂא עֵינַיִם. עַל כָּל עוֹשֵׂי רִשְׁעָתַיִם.
כּוֹס פּוּרְעָנוּת שִׁבְעָתַיִם. וַיִּמַּחוּ מִן הָאָרֶץ
תָּשׁוּב תִּרְאֶה מִשְׁפַּט צֶדֶק. גִּלְגּוּלִים לִבְנוֹת כָּל בֶּדֶק.
אַף דּוֹמֵם אַף צֶמַח הֶדֶק. עוֹף כָּנָף כָּל חַיְתוֹ אֶרֶץ
אֵיכָה תִקַּח פֶּה שׁוּם טַעַם. אַחַר כִּי עֶבְרָה וָזַעַם.
שְׁמוֹר לְךָ אֶת הוֹלֵם פַּעַם. עֲזוֹב מִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ
דֶּרֶךְ שֶׁקֶר הָסֵר בַּעַר. וּתְחַדֵּשׁ נַפְשְׁךָ כְּנַעַר.

דוֹם לָאֵל כִּי יִפְתַּח שַׁעַר. פְּתַח־טוֹב מְקַדְּמֵי אֶרֶץ 8
אַשְׁרֶיךָ אִם לֵב תַּכְנִיעַ. דּוֹם עַד לַשְּׁחָקִים תַּרְקִיעַ.
דּוֹר נָדוֹד מַהֵר תּוֹשִׁיעַ. מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ 8

נשלמו הבקשות

סדר התרת נדרים

מסתפקים לעשות בערב ראש השנה או בערב כפור אחר סליחות ויעמוד לפני שלשה שהם בית דין ויאמר בזה הלשון:

שִׁמְעוּ (נָא רַבּוֹתַי) לשון רבים לזכר ולנקבה רַבּוֹתֵינוּ כָּל נֶדֶר אוֹ שְׁבוּעָה אוֹ אִסּוּר אוֹ קוֹנָם אוֹ חֵרֶם (שֶׁנָּדַרְתִּי אוֹ נִשְׁבַּעְתִּי) שֶׁנָּדַרְנוּ אוֹ נִשְׁבַּעְנוּ בְּהָקִיץ אוֹ בַּחֲלוֹם אוֹ (נִשְׁבַּעְתִּי) נִשְׁבַּעְנוּ בְּשֵׁמוֹת הַקְּדוֹשִׁים שֶׁאֵינָם נִמְחָקִים וּבְשֵׁם הוי"ה ב"ה וְכָל מִינֵי נְזִירוּת (שֶׁקִּבַּלְתִּי עָלַי) שֶׁקִּבַּלְנוּ עָלֵינוּ וַאֲפִילוּ נְזִירוּת שִׁמְשׁוֹן וְכָל שׁוּם אִסּוּר וַאֲפִילוּ אִסּוּר הֲנָאָה (שֶׁאָסַרְתִּי עָלַי) שֶׁאָסַרְנוּ עָלֵינוּ אוֹ עַל אֲחֵרִים בְּכָל לָשׁוֹן שֶׁל אִסּוּר בֵּין בִּלְשׁוֹן אִסּוּר אוֹ חֵרֶם אוֹ קוֹנָם וְכָל שׁוּם קַבָּלָה אֲפִילוּ שֶׁל מִצְוָה (שֶׁקִּבַּלְתִּי עָלַי) שֶׁקִּבַּלְנוּ עָלֵינוּ בֵּין בִּלְשׁוֹן נֶדֶר בֵּין בִּלְשׁוֹן נְדָבָה בֵּין בִּלְשׁוֹן שְׁבוּעָה בֵּין בִּלְשׁוֹן נְזִירוּת בֵּין בְּכָל לָשׁוֹן וְגַם הַנַּעֲשֶׂה בִּתְקִיעַת כַּף בֵּין כָּל נֶדֶר וּבֵין כָּל נְדָבָה וּבֵין שׁוּם מִנְהָג שֶׁל מִצְוָה (שֶׁהִנְהַגְתִּי אֶת עַצְמִי) שֶׁהִנְהַגְנוּ אֶת עַצְמֵנוּ וְכָל מוֹצָא (שְׂפָתַי) שְׂפָתֵינוּ שֶׁיָּצָא (מִפִּי) מִפִּינוּ אוֹ (שֶׁנָּדַרְתִּי וְגָמַרְתִּי בְּלִבִּי) נָדַרְנוּ וְגָמַרְנוּ בְּלִבֵּנוּ לַעֲשׂוֹת שׁוּם מִצְוָה מֵהַמִּצְוֹת אוֹ אֵיזֶה הַנְהָגָה טוֹבָה אוֹ אֵיזֶה דָבָר (שֶׁנָּהַגְתִּי) שֶׁנָּהַגְנוּ שְׁלֹשָׁה פְּעָמִים וְלֹא (הִתְנֵיתִי) הִתְנֵינוּ שֶׁיְּהֵא בְּלִי נֶדֶר. הֵן דָּבָר (שֶׁעָשִׂיתִי) שֶׁעָשִׂינוּ הֵן עַל (עַצְמִי) עַצְמֵנוּ הֵן עַל אֲחֵרִים הֵן אוֹתָם הַיְדוּעִים (לִי) לָנוּ הֵן אוֹתָם שֶׁכְּבָר נִשְׁכָּחוּ (מִמֶּנִּי) מִמֶּנּוּ בְּכֻלְּהוֹן (אִתְחֲרַטְנָא) אָנוּ מִתְחָרְטִים בְּהוֹן מֵעִקָּרָא (וְשׁוֹאֵל וּמְבַקֵּשׁ אֲנִי) וְשׁוֹאֲלִים וּמְבַקְשִׁים אָנוּ מִמַּעֲלַתְכֶם הַתָּרָה עֲלֵיהֶם (כִּי יָרֵאתִי פֶּן

אֶכָּשֵׁל וְנִלְכַּדְתִּי) כִּי יָרֵאנוּ פֶּן נִכָּשֵׁל וְנִלָּכֵד חַס וְשָׁלוֹם בַּעֲוֹן נְדָרִים וּשְׁבוּעוֹת וּנְזִירוֹת וַחֲרָמוֹת וְאִסּוּרִין וְקוֹנָמוֹת וְהַסְכָּמוֹת וְאֵין (אֲנִי תוֹהֶא) אָנוּ תוֹהִים חַס וְשָׁלוֹם עַל קִיּוּם הַמַּעֲשִׂים טוֹבִים הָהֵם (שֶׁעָשִׂיתִי) שֶׁעָשִׂינוּ רַק (אֲנִי מִתְחָרֵט) אָנוּ מִתְחָרְטִים עַל קַבָּלַת הָעִנְיָנִים בִּלְשׁוֹן נֶדֶר אוֹ שְׁבוּעָה אוֹ נְזִירוּת בְּלֵב (וּמִתְחָרֵט אֲנִי) וּמִתְחָרְטִים אָנוּ עַל זֶה שֶׁלֹּא אָמַרְתִּי (הִנְנִי עוֹשֶׂה) אָנוּ עוֹשִׂים דָּבָר זֶה בְּלִי נֶדֶר וּשְׁבוּעָה וּנְזִירוּת וְחֵרֶם וְאִסּוּר וְקוֹנָם וְקַבָּלָה בְּלֵב וְלָכֵן (אֲנִי שׁוֹאֵל) אָנוּ שׁוֹאֲלִים הַתָּרָה בְּכֻלְּהוֹן (וַאֲנִי מִתְחָרֵט) אָנוּ מִתְחָרְטִים עַל כָּל הַנִּזְכָּר בֵּין אִם הָיוּ הַמַּעֲשִׂים מִדְּבָרִים הַנּוֹגְעִים בְּמָמוֹן בֵּין מִדְּבָרִים הַנּוֹגְעִים בְּגוּף בֵּין מֵהַדְּבָרִים הַנּוֹגְעִים אֶל הַנְּשָׁמָה בְּכֻלְּהוֹן (אֲנִי מִתְחָרֵט) אָנוּ מִתְחָרְטִים עַל לְשׁוֹן נֶדֶר וּשְׁבוּעָה וּנְזִירוּת וְאִסּוּר וְחֵרֶם וְקוֹנָם וְקַבָּלָה בְּלֵב. וְהִנֵּה מִצַּד הַדִּין הַמִּתְחָרֵט וְהַמְבַקֵּשׁ הַתָּרָה צָרִיךְ לִפְרוֹט הַנֶּדֶר אַךְ דְּעוּ נָא (רַבּוֹתַי) רַבּוֹתֵינוּ כִּי אִי אֶפְשָׁר (לִי) לָנוּ לְפוֹרְטָם כִּי רַבִּים הֵם וְאֵין (אֲנִי מְבַקֵּשׁ) אָנוּ מְבַקְּשִׁים הַתָּרָה עַל אוֹתָן הַנְּדָרִים שֶׁאֵין לְהַתִּיר אוֹתָם עַל כֵּן יִהְיוּ נָא בְּעֵינֵיכֶם כְּאִלּוּ (הָיִיתִי) הָיִינוּ פּוֹרְטָם (פּוֹרְטֵיהֶם):

והמתירין משיבין לו שלשה פעמים בלשון הזה:

מֻתָּרִים לָכֶם (לשון יחיד לָךְ): מֻתָּרִים לָכֶם: מֻתָּרִים לָכֶם: מְחוּלִים לָכֶם: מְחוּלִים לָכֶם: מְחוּלִים לָכֶם: שְׁרוּיִים לָכֶם: שְׁרוּיִים לָכֶם: שְׁרוּיִים לָכֶם: אֵין כָּאן לֹא נְדָרִים וְלֹא שְׁבוּעוֹת וְלֹא קַבָּלוֹת וְלֹא הַסְכָּמוֹת וְלֹא הַנְהָגוֹת וְלֹא נְזִירוּת וְלֹא חֲרָמִים וְלֹא אִסּוּרִים וְלֹא קוֹנָמוֹת אֲבָל יֵשׁ כָּאן מְחִילָה וּסְלִיחָה וְכַפָּרָה הֻתְּרוּ מֵעִיקָּרָן כְּשֵׁם שֶׁהֻתַּר לָכֶם מִפִּי בֵּית דִּין שֶׁל מַטָּה כָּךְ יִהְיוּ מֻתָּרִים לָכֶם מִבֵּית דִּין שֶׁל מַעְלָה. וְסָר עֲוֹנֶךָ וְחַטָּאתְךָ תְּכֻפָּר:

ואחר כך יקח מוסר מודעה בפניהם ויאמר בלשון הזה:

(אני מוסר) אנו מוסרים מודעא לפניכם (ואני מבטל) ואנו מבטלים מכאן ולהבא מה (שאקבל עלי) שנקבל עלינו כל הנדרים וכל שבועות ונזירות ואיסורין וקונמות וחרמות והסכמות וקבלה בלב הן בהקיץ הן בחלום חוץ מנדרי תענית בשעת מנחה. ובאם (שאשכח) שנשכח לתנאי מודעא הזאת (ואדור) ונדור מהיום עוד. מעתה (אני מתחרט) אנו מתחרטים עליהם. (ומתנה) ומתנים עליהם שיהיו כלן בטלין ומבטלן לא שרירין ולא קימין ולא יהיו חלין כלל וכלל בכלן אתחרטנא מעתה ועד עולם:

ויועיל זה כשלא יזכור לתנאי בשעת השבועה כמבואר בי"ד ואחר המודעה יאמרו הדיינים: קבלנו מסירת מודעא:

סדר התרות קללות

שנהגו לאומרה חסידים ואנשי מעשה בעה"ק ירושלם תוב"ב בכל ער"ח ובפרט ערב ראש השנה וערב יו"הכ וקד"מה אל אר"ש נכון לבו יפריש מתנת ידו לצדקה. ולפני ה' ישפוך שיחו מדבר בצדקה. והאל הקדוש נקדש בצדקה. כי גדולה צדקה:

יעמוד השואל לפני עשרה או ג' ת"ח ויראה ה' ויתחרט חרטה על כל מעשיו ויאמר.

שמעו נא רבותי הריני שואל ומבקש התרה. מן הקדוש ברוך הוא ומן תורתנו הקדושה.

ומבית דין של מעלה. ומבית דין של מטה.

וממעלתכם. שתתירו לנו ולנפשינו לנשינו ולבנינו ולכל אנשי בתינו ולכל הנלוים אלינו

כל מיני נדרים שנדרנו על עצמנו או על אחרים בכל מין לשון נדר. וכל מיני נזירות ואסורים שאסרנו על עצמינו או על אחרים בכל לשון שיהיה. וכל ההסכמות שקבלנו על עצמינו או שהסכמנו אפילו במחשבה. לעשות איזה

מִצְוָה בְּכָל צַד וְאוֹפֶן שֶׁיִּהְיֶה. וּמִנְהָגִים שֶׁהִנְהַגְנוּ אֶת עַצְמֵנוּ לַעֲשׂוֹת אֵיזֶה מִצְוָה אוֹ פְּרִישׁוּת אוֹ סְיָגִים וּגְדָרִים אוֹ חוּמְרוֹת וְנִדְרֵי זְרִיזִין בְּכָל צַד וְאוֹפֶן שֶׁיִּהְיֶה. וְנָהַגְנוּ הַדָּבָר הַהוּא שְׁלֹשָׁה פְּעָמִים אוֹ יוֹתֵר. וְלֹא פֵּרַשְׁנוּ שֶׁיִּהְיֶה בְּלִי נֶדֶר. וְכָל מִינֵי שְׁבוּעוֹת שֶׁנִּשְׁבַּעְנוּ בְּכָל לָשׁוֹן שֶׁיִּהְיֶה עַל עַצְמֵנוּ אוֹ עַל אֲחֵרִים בְּכָל צַד וְאוֹפֶן שֶׁיִּהְיֶה. וְגַם הֲרֵינוּ מְבַקְּשִׁים מִמַּעֲלַתְכֶם לְהַתִּיר לָנוּ וּלְכָל בְּנֵי בֵיתֵנוּ כָּל מִינֵי אָלוֹת שַׁמְּתוֹת חֲרָמִים אֲרוּרִים נִדּוּיִים וּנְזִיפוֹת וְכִנּוּיִים. וְכָל מִינֵי קְלָלוֹת שֶׁקִּלַּלְנוּ אֶת עַצְמֵנוּ אוֹ אֶת אֲחֵרִים. אוֹ אֲחֵרִים שֶׁקִּלְּלוּ אוֹתָנוּ בֵּין בְּהָקִיץ בֵּין בַּחֲלוֹם. וּבִפְרַט אִם עָבַרְנוּ עַל אוֹתָם אַרְבַּע וְעֶשְׂרִים דְּבָרִים שֶׁמְּנַדִּין עֲלֵיהֶם עַל כֻּלָּם אוֹ עַל מִקְצָתָן אוֹ אֲפִילוּ עַל אַחַת מֵהֶם. אוֹ שֶׁעָבַרְנוּ עַל שׁוּם דָּבָר שֶׁחַיָּבִין עָלָיו שׁוּם קְלָלָה. אוֹ שׁוּם גְּזֵרָה רָעָה. וְכָל מִינֵי חֲלוֹמוֹת רָעִים שֶׁחָלַמְנוּ עַל עַצְמֵנוּ אוֹ עַל אֲחֵרִים. אוֹ אֲחֵרִים שֶׁחָלְמוּ עָלֵינוּ רָעָה. וְכָל מִינֵי פִּתְרוֹנוֹת רָעִים עַל הַחֲלוֹמוֹת שֶׁפָּתַרְנוּ לְעַצְמֵנוּ אוֹ לַאֲחֵרִים. אוֹ אֲחֵרִים שֶׁפָּתְרוּ רָעָה לָנוּ. וְכָל מִינֵי מְסִירַת דִּין שֶׁמָּסַרְנוּ עַל עַצְמֵנוּ אוֹ עַל אֲחֵרִים. אוֹ אֲחֵרִים שֶׁמָּסְרוּ עָלֵינוּ. וְכָל מִינֵי פִּתְחוֹן פֶּה לְרָעָה שֶׁפָּתַחְנוּ פִּינוּ עַל עַצְמֵנוּ אוֹ עַל אֲחֵרִים. אוֹ אֲחֵרִים שֶׁפָּתְחוּ פִּיהֶם לְרָעָה עָלֵינוּ. וְכָל מִינֵי גְּזֵרוֹת קָשׁוֹת וְרָעוֹת וְכָל מִינֵי עַיִן הָרָע וְכָל מִינֵי מַחֲשָׁבוֹת זָרוֹת וְהִרְהוּרִים רָעִים. וְכָל מִינֵי גַּאֲוָה וְכַעַס וְכָל קַפְּדָנוּת וְשִׂנְאָה וְתַחֲרוּת. וְכָל מִינֵי הַזְכָּרַת הַשֵּׁם לְבַטָּלָה. וְכָל מִינֵי דְבָרִים אֲסוּרִים שֶׁיָּצְאוּ מִפִּינוּ. עַל הַכֹּל הֲרֵינוּ מִתְחָרְטִים עֲלֵיהֶם חֲרָטָה גְּמוּרָה. וּמְבַטְּלִים אוֹתָם בִּיטּוּל גָּמוּר. וְאֵין אֲנַחְנוּ תוֹהִים וּמִתְחָרְטִים חַס וְשָׁלוֹם עַל הַמִּצְוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים שֶׁעָשִׂינוּ וְשֶׁקִּיַּמְנוּ אוֹ שֶׁקִּבַּלְנוּ אוֹ שֶׁהִנְהַגְנוּ. אֶלָּא הֲרֵינוּ מִתְחָרְטִים

עַל שֶׁקִּבַּלְנוּ הָעִנְיָנִים הָהֵם בְּחִיּוּב נֶדֶר אוֹ שְׁבוּעָה. וַאֲנַחְנוּ יָרֵא לְנַפְשֵׁינוּ שֶׁלֹּא נִכָּשֵׁל חַס וְשָׁלוֹם בַּעֲוֹן נְדָרִים וּשְׁבוּעוֹת. וְעַל כּוּלָּם הֲרֵינוּ מִתְחָרְטִים בָּהֶם וַעֲלֵיהֶם חֲרָטָה גְּמוּרָה וּמְקַבְּלִים עָלֵינוּ לָשׁוּב בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵימָה. וּמֵעַתָּה אֲנַחְנוּ מְבַקְשִׁים מִמַּעֲלַתְכֶם לְהַתִּיר לָנוּ עֲלֵיהֶם הַתָּרָה גְּמוּרָה:

ויענו הסומכים

בִּגְזֵירַת קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵּיהּ וּבִרְשׁוּת בֵּית דִּין שֶׁל מַעְלָה. וּבִרְשׁוּת בֵּית דִּין שֶׁל מַטָּה:

וּבִרְשׁוּת תּוֹרָתֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה וּבִרְשׁוּת סַנְהֶדְרֵי גְּדוֹלָה וּבִרְשׁוּת סַנְהֶדְרֵי קְטַנָּה. מֻתָּרִים יִהְיוּ כָּל קְלָלוֹת אָלוֹת וְשַׁמְתּוֹת וַחֲרָמִים וַאֲרוּרִים וְנִדּוּיִים וּנְזִיפוֹת וּבִטּוּיִים וְכִנּוּיִים וְכָל דְּבָרִים רָעִים וְכָל חֲלוֹמוֹת רָעִים וּפִתְרוֹנוֹת רָעוֹת וּמְסִירַת דִּין וּפִתְחוֹן פֶּה לְרָעָה וְכָל מִינֵי דְּבָרִים אֲסוּרִים וְכָל מִינֵי גְּזֵרוֹת קָשׁוֹת וְרָעוֹת וְכָל מִינֵי עַיִן רָעָה וְכָל מִינֵי מַחֲשָׁבוֹת וְהִרְהוּרִים רָעִים. וְכָל מִינֵי גַּאֲוָה וְכַעַס וְקַפְּדָנוּת וְקִנְאָה וְשִׂנְאָה וְתַחֲרוּת. וְכָל מִינֵי נְדָרִים וּשְׁבוּעוֹת וּנְזִירוּת וְאִיסּוּרִין וְקַבָּלוֹת וּמִנְהָגִים שֶׁהוּשְׂמוּ עַל שׁוּם יְהוּדִי אוֹ יְהוּדִית. וּבִפְרַט אוֹתָם שֶׁהוּשְׂמוּ (עֲלֵיכֶם אוֹ עַל שׁוּם אֶחָד מִבְּנֵי בָּתֵּיכֶם) וְכֵן קְלָלוֹת שֶׁקִּלְּלוּ אֶתְכֶם אֲחֵרִים. אוֹ שֶׁקִּלַּלְתֶּם אֶת עַצְמֵיכֶם אוֹ שֶׁקִּלַּלְתֶּם אֶת אֲחֵרִים בֵּין בְּשׁוֹגֵג בֵּין בְּמֵזִיד בֵּין בְּכַעַס בֵּין בְּרָצוֹן בֵּין בְּכַוָּנָה בֵּין שֶׁלֹּא בְּכַוָּנָה בֵּין בַּחֲלוֹם בֵּין בְּהָקִיץ בְּכָל אוֹפֶן שֶׁיִּהְיֶה. אוֹ שֶׁנִּתְחַיַּבְתֶּם שׁוּם קְלָלָה אוֹ אָרוּר אוֹ חֵרֶם אוֹ נִדּוּי אוֹ נְזִיפָה אוֹ שׁוּם גְּזֵירָה רָעָה בְּאֵיזֶה צַד וְאוֹפֶן שֶׁיִּהְיֶה. עַל הַכֹּל מֵעַתָּה וּמֵעַכְשָׁיו אָנוּ מַתִּירִין וּמְבַטְּלִין מֵעֲלֵיכֶם אֶת הַכֹּל בִּגְזֵירַת הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא וּבֵית דִּינוֹ פַּמַּלְיָא שֶׁל מַעְלָה. וּפַמַּלְיָא שֶׁל מַטָּה:

סדר הַתָּרַת קְלָלוֹת

מֻתָּרִים לָכֶם. מֻתָּרִים לָכֶם. מֻתָּרִים לָכֶם.
שְׁרוּיִים לָכֶם. שְׁרוּיִים לָכֶם. שְׁרוּיִים לָכֶם.
מְחוּלִים לָכֶם. מְחוּלִים לָכֶם. מְחוּלִים לָכֶם.

אֵין כַּאן קְלָלוֹת. אֵין כַּאן אָלוֹת. אֵין כַּאן שְׁמָתוֹת. אֵין כַּאן אֲרוּרִים. אֵין כַּאן חֲרָמִים. אֵין כַּאן נִדּוּיִם. אֵין כַּאן נְזִיפוֹת. אֵין כַּאן בִּטּוּיִים. אֵין כַּאן דְּבָרִים רָעִים. אֵין כַּאן חֲלוֹמוֹת רָעִים. אֵין כַּאן פִּתְרוֹנוֹת רָעִים. אֵין כַּאן מְסִירַת דִּין. אֵין כַּאן פִּתְחוֹן פֶּה לְרָעָה. אֵין כַּאן מַחֲשָׁבוֹת זָרוֹת וְהִרְהוּרִים רָעִים. אֵין כַּאן גְּזֵירוֹת קָשׁוֹת וְרָעוֹת. אֵין כַּאן עֵין הָרָע (דְּנָשִׁים. אֵין כַּאן עֵין הָרָע שֶׁל אֲנָשִׁים אֵין כַּאן עֵין הָרָע דְּשׂוֹנְאִים וּדְאוֹהֲבִים). אֵין כַּאן דְּבָרִים אֲסוּרִים. אֵין כַּאן קַבָּלוֹת. אֵין כַּאן מִנְהָגִים. וְכֻלָּם יִהְיוּ בְּטֵלִים וּמְבֻטָּלִים וַחֲשׁוּבִים כְּחֶרֶס הַנִּשְׁבָּר. וּכְדָבָר שֶׁאֵין בּוֹ מַמָּשׁ. שְׁבִיתִין וּשְׁבִיקִין לָא שְׁרִירִין וְלָא קַיָּמִין. וְכָל מִינֵי עֵין הָרָע יוּסְרוּ מֵעַל כָּל יִשְׂרָאֵל. וּמֵעֲלֵיכֶם וּמִבָּתֵּיכֶם וְיוּשְׁלְכוּ בִּמְצוּלוֹת יָם. כַּכָּתוּב וְלֹא יִדְבַּק בְּיָדְךָ מְאוּמָה מִן הַחֵרֶם לְמַעַן יָשׁוּב יְיָ מֵחֲרוֹן אַפּוֹ וְנָתַן לְךָ רַחֲמִים וְרִחַמְךָ וְהִרְבְּךָ כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַאֲבֹתֶיךָ:

אָנָּא יְיָ הִתְמַלֵּא בְּרַחֲמִים וְיִכְבְּשׁוּ רַחֲמֶיךָ אֶת כַּעַסְךָ וְיָגוֹלּוּ רַחֲמֶיךָ עַל מִדּוֹתֶיךָ וְיִתְמַתְּקוּ הַדִּינִין מֵעַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּמֵעָלֵינוּ וּזְכוֹר לָנוּ עֲקֵדָתוֹ שֶׁל יִצְחָק אָבִינוּ כְּאִלּוּ אֶפְרוֹ צָבוּר וּמֻנָּח עַל הַמִּזְבֵּחַ וְהַבֵּט בְּאֶפְרוֹ לְהַצִּילֵנוּ לָנוּ וּלְכָל יִשְׂרָאֵל. וּכְשֵׁם שֶׁמַּסְכִּימִים וּמַתִּירִים לָכֶם הַבֵּית דִּין שֶׁל מַטָּה. כָּךְ יַסְכִּימוּ וְיַתִּירוּ לָכֶם הַבֵּית דִּין שֶׁל מַעְלָה:

וְכָל הַקְּלָלוֹת וְכָל הַחֲלוֹמוֹת רָעִים וְכָל פִּתְרוֹנוֹת רָעוֹת וְכָל מְסִירַת דִּין וְכָל פִּתְחוֹן פֶּה לְרָעָה וְכָל מִינֵי

נזירות קָשׁוֹת וְרָעוֹת וְכָל מִינֵי דְּבָרִים אֲסוּרִים וְכָל מִינֵי מַחֲשָׁבוֹת זָרוֹת וְהִרְהוּרִים רָעִים כּוּלָם יִתְהַפְּכוּ לָכֶם לְטוֹבָה וְלִבְרָכָה כַּכָּתוּב וְלֹא אָבָה יְיָ אֱלֹהֶיךָ לִשְׁמוֹעַ אֶל בִּלְעָם וַיַּהֲפוֹךְ יְיָ אֱלֹהֶיךָ לְךָ אֶת הַקְּלָלָה לִבְרָכָה כִּי אֲהֵבְךָ יְיָ אֱלֹהֶיךָ: וּכְתִיב וְאַתֶּם הַדְּבֵקִים בַּייָ אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כֻּלְּכֶם הַיּוֹם:

עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ: עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ: עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ: עֲשֵׂה לְמַעַן קְדוּשָּׁתֶךָ: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִינוּ וְהֶגְיוֹן לִבֵּנוּ לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרֵנוּ וְגוֹאֲלֵנוּ: יְיָ עוֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן יְיָ יְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם:

ואח"כ השואל ימסור מודעא הזאת:

הֲרֵינוּ מוֹסְרִים מוֹדָעָה לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא וְלִפְנֵי בֵּית דִּין שֶׁל מַעְלָה. וּבֵית דִּין שֶׁל מַטָּה. וְלִפְנֵיכֶם. וּמְבַטְּלִים מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם כָּל מִין קַבָּלָה אִם נְקַבֵּל עָלֵינוּ מִנְדָרִים וּשְׁבוּעוֹת וּנְזִירוֹת וְאִיסוּרִין וְקוֹנָמוֹת וַחֲרָמוֹת וְהַסְכָּמוֹת וְקַבָּלָה בַּלֵּב בְּכָל לָשׁוֹן בְּכָל צַד וְאוֹפֶן שֶׁיִּהְיֶה בֵּין בְּהָקִיץ בֵּין בַּחֲלוֹם חוּץ מִנֶּדֶר קַבָּלַת תַּעֲנִית אֲשֶׁר נְקַבֵּל: וּתְנַאי מוֹדָעָא זוֹ יִהְיֶה קַיָּם עַד עוֹלָם. וְלֹא יִתְבַּטֵּל בְּשׁוּם צַד וְאוֹפֶן שֶׁיִּהְיֶה. וְאִם נִשְׁכַּח לִתְנַאי מוֹדָעָא זוֹ וְנִדּוֹר עוֹד. אוֹ נִשָּׁבַע עוֹד וְלֹא נִזְכּוֹר לִתְנַאי מוֹדָעָא זוֹ תּוֹךְ כְּדֵי דִבּוּר לְנֶדֶר אוֹ לִשְׁבוּעָה. אוֹ בְּשָׁעָה שֶׁאָנוּ זוֹכְרִים לִתְנַאי מוֹדָעָא זוֹ נַחֲזוֹר לִנְדּוֹר אוֹ לִשָּׁבַע מֵחֲמַת אֵיזֶה סִבָּה שֶׁתִּהְיֶה. בֵּין בְּאוֹנֶס בֵּין בְּרָצוֹן בֵּין בְּכַוָּנָה בֵּין שֶׁלֹּא בְכַוָּנָה. בְּכָל לָשׁוֹן בֵּין בִּלְשׁוֹן נְדָרִים וּשְׁבוּעוֹת אוֹ נְזִירוֹת אוֹ אִסָּרִים אוֹ קוֹנָמוֹת אוֹ חֲרָמוֹת אוֹ הַסְכָּמוֹת אוֹ קַבָּלָה בַּלֵּב בְּכָל צַד וְאוֹפֶן שֶׁיִּהְיֶה הֲרֵינוּ נְבַטֵּל אוֹתָם בִּטּוּל גָּמוּר וּמַתְנִים עֲלֵיהֶם שֶׁיִּהְיוּ כֻּלָּם בְּטֵלִים וּמְבוּטָּלִין

לָא שְׁרִירִין וְלָא קַיָּמִין וְלָא יְהוּ חָלִין כְּלַל. וַהֲרֵינוּ מֵעַתָּה מְגַלִּים דַּעְתֵּנוּ שֶׁאֵין לָנוּ חֵפֶץ בָּהֶם וְלֹא בְּקִיּוּמָם כִּי אִם בְּקִיּוּם תְּנַאי מוֹדָעָה זוֹ שֶׁלֹּא תִתְבַּטֵּל לְעוֹלָם:

וְעוֹד אָנוּ מוֹסְרִים מוֹדָעָא לִפְנֵיכֶם בְּכָל לִבֵּנוּ וּבְכָל נַפְשֵׁנוּ וַהֲרֵינוּ מְבַטְּלִים מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם כָּל מִין מַעֲשֶׂה שֶׁל אִסּוּר אִם נַעֲשָׂה חַס וְשָׁלוֹם וְכֵן כָּל מִין דִּבּוּר שֶׁל אִסּוּר אֲשֶׁר יֵצֵא מִפִּינוּ חַס וְשָׁלוֹם מֵהַמַּעֲשִׂים וּמֵהַדִּבּוּרִים הָאֲסוּרִים מִדְּאוֹרַיְיתָא אוֹ מִדְּרַבָּנָן אוֹ מִדִּבְרֵי קַבָּלָה אוֹ מִדִּבְרֵי סוֹפְרִים. וְגַם כָּל מִינֵי מַחֲשָׁבוֹת זָרוֹת וְהִרְהוּרִים רָעִים וְגַם כָּל מִינֵי גַאֲוָה וְכַעַס וְקַפְּדָנוּת וְקִנְאָה וְשִׂנְאָה וְתַחֲרוּת וְחֶמְדָּה וְתַאֲוָה וּנְקִימָה וּנְטִירָה וְכָל מִינֵי רְאִיָּה וּשְׁמִיעָה וְרֵיחַ וְקוֹל וּרְמִיזָה הָאֲסוּרִים. אִם נַעֲשָׂה אוֹ נְדַבֵּר אוֹ נַחֲשׁוֹב אוֹתָם חַס וְשָׁלוֹם בֵּין בְּאוֹנֶס בֵּין בְּרָצוֹן. בֵּין בְּשׁוֹגֵג בֵּין בְּמֵזִיד. בֵּין בְּכַעַס בֵּין בְּכַוָּנָה בֵּין שֶׁלֹּא בְּכַוָּנָה. בֵּין בַּחֲלוֹם בֵּין בְּהָקִיץ. מֵעַתָּה הֲרֵי אָנוּ מִתְחָרְטִים עֲלֵיהֶם וּמַתְנִים עֲלֵיהֶם שֶׁיִּהְיוּ כֻּלָּם בְּטֵלִים וּמְבֻטָּלִים מֵעִיקָּרָן וְלֹא יְהוּ חָלִין כְּלָל וְעִיקָּר וּבְכוּלְהוֹן נִתְחָרַטְנָא בְּהוֹן מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם (עס׳ לפוקן סמיך):

וְעוֹד הֲרֵינוּ מוֹסְרִים מוֹדָעָא לִפְנֵיכֶם בְּכָל לִבֵּנוּ וּבְכָל נַפְשֵׁנוּ שֶׁכָּל מַחֲשָׁבָה רָעָה וְהִרְהוּר רַע וְרַעוּתָא דְלִבָּא אִם יַעֲלֶה בְּלִבֵּנוּ וּמוֹחֵנוּ וּבִפְרַט בְּעֵת הַתְּפִלָּה וְתַלְמוּד תּוֹרָה בְּאֵיזֶה צַד וְאוֹפֶן שֶׁאֵינוֹ לִכְבוֹד וּרְצוֹן הַבּוֹרֵא יִתְבָּרֵךְ מֵעַכְשָׁיו אָנוּ מְבַטְּלִים אוֹתָן מַחֲשָׁבוֹת וְהִרְהוּרִים רָעִים וּרְעוּתָא דְלִבָּא אֲשֶׁר הֵם נֶגֶד רְצוֹן קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵּיהּ בִּיטּוּל גָּמוּר כְּחֶרֶס הַנִּשְׁבָּר. וּמִכָּל שֶׁכֵּן אִם נְדַבֵּר אֵיזֶה דִּבּוּר רַע וְאִסּוּר מֵעַכְשָׁיו יִהְיוּ הַכֹּל בְּטֵלִים וּמְבֻטָּלִים.

וְעַתָּה אָנוּ מְבָרְרִים וּמְפָרְשִׁים בַּאֵר הֵיטֵב וְאָנוּ מְגַלִּים דַּעְתֵּנוּ וּרְצוֹנֵנוּ בְּכָל לִבֵּנוּ כִּי רְצוֹנֵנוּ וּמַאֲוַיֵּנוּ וְכַוָּנָתֵינוּ לַעֲבוֹד אֶת בּוֹרְאֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וְיִשְׂרָאֵל עֲבוֹדָה שְׁלֵמָה עֲבוֹדָה תַּמָּה בְּמַחֲשָׁבָה וְדִבּוּר וּמַעֲשֶׂה בְּיִרְאָה וְאַהֲבָה וְשִׂמְחָה כְּדָת מַה לַּעֲשׂוֹת. וְכָל מַחֲשָׁבָה דִּבּוּר וּמַעֲשֶׂה שֶׁהֵם נֶגֶד רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ מֵעַכְשָׁיו בְּטֵלִים וּמְבֻטָּלִים כִּי הֵם מִצַּד יֵצֶר הָרַע וְהַכֹּל הֶבֶל בְּאוֹפֶן שֶׁכָּל עֲבוֹדָתֵינוּ לְהַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ בְּמַחֲשָׁבָה וְדִבּוּר וּמַעֲשֶׂה הַכֹּל הוּא לַעֲשׂוֹת נַחַת רוּחַ לְפָנָיו דַּוְקָא בְּלִי שׁוּם פְּנִיָּה כְּלָל וְעִיקָּר. וְהַכֹּל הוּא לְשֵׁם יִחוּד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵּיהּ בִּדְחִילוּ וּרְחִימוּ וּרְחִימוּ וּדְחִילוּ לְיַחֲדָא שֵׁם י"ה בו"ה בְּיִחוּדָא שְׁלִים בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל לָדַעַת רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחָאי וְרַבִּי אֶלְעָזָר בְּנוֹ. וּלְדַעַת הָרַב רַבִּי יִצְחָק לוּרְיָא אַשְׁכְּנָזִי הַמָּקוֹם בְּרַחֲמָיו יַעַזְרֵנוּ עַל דְּבַר כְּבוֹד שְׁמוֹ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי:

ויתנו מעות לצדקה לעניים הגונים.

ואח"כ יקבלו העומדים מסירת מודעא זו כזאת:

בְּצִירוּף קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵּיהּ קִבַּלְנוּ מְסִירַת הַמּוֹדָעָא הַזֹּאת אֲשֶׁר מְסַרְתֶּם (הנ"ה) גּוּפְכֶם נַפְשְׁכֶם רוּחֲכֶם וְנִשְׁמַתְכֶם לְעִלַּת כָּל הָעִלּוֹת וְסִבַּת כָּל הַסִּבּוֹת. וְכָל מַה שֶּׁתַּעֲשׂוּ מֵהַיּוֹם נֶגֶד מְסִירַת הַמּוֹדָעָא הַזֹּאת. הֵן בְּמַעֲשֶׂה הֵן בְּדִבּוּר וְהֵן בְּמַחֲשָׁבָה. אֲנַחְנוּ מְבַטְּלִים אוֹתוֹ הַמַּעֲשֶׂה אוֹ הַדִּבּוּר אוֹ הַמַּחֲשָׁבָה בְּצִירוּף קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וְלֹא יַעֲשׂוּ בָּכֶם (נ"א בנו) שׁוּם רוֹשֶׁם כְּלָל:

נן כי דירס כפילת ספיס לין פרג ראם הסנה ליתפירו הנסים די דיאס לין נפס פליסוס פי פוליזי. לתחן סלזיר ספנים לין פרג ראם הסנה: לס ראספרסיאן פרת ראם הסנה: הספניין לים מנסג נכון די סותחר סנילס מפוס קרי לי לים לונגלינלח לל לופנרי די סלזיר הפותס די כום פיקסדום לפני נא יוס ה׳ הגדול והנורא:

ערובי תבשילין ליום טוב

יום טוב קי אקאיסיו די סיאבור די אין ביירנים נו גיזארן פארה סבת סין אזיר עירוב די ערב יום טוב: איסטי עירוב לו הראן פאן אי גיזאדו אי לה קאנטידאד די איסטי גיזאדו טסיאה מינוס דיקואנטו אונה אוליבה. אים מגוס סוב'רי טודו אומברי אזיר איסטי עירוב. איגוסי פואידי אסופריר סוב'רי איל עירוב דיל חכם סינו קין סי אולבידו אוקיפואי פורסאדו אוקילואיזו איסיליפירדיו: היכומאהרס איל פאן אי איל גיזאדו אין לה מאנו די דירה לה ברכה:

החכם או ש"ץ המערב לאחרים צריך לזכות להם ע"י אחר כנודע. וצריך להודיע בבית הכנסת ולומר מי שלא הניח ערובי תבשילין בתוך ביתו יסמוך על שלי:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל מִצְוַת עֵירוּב:

בְּדֵין עֵירוּבָא יְהֵא שָׁרֵא לָנָא לְמֵיפָא וּלְבַשּׁוּלֵי וּלְאַטְמוּנֵי וּלְתַקּוּנֵי וּלְאַדְלוּקֵי שְׁרַגָּא וּלְמֶעְבַּד כָּל צָרְכָּנָא מִיּוֹם טוֹב לְשַׁבָּת. (לָנָא וּלְכָל בְּנֵי הָעִיר הַזֹּאת):

ערב ראש השנה נהגו רוב יחידי סגולה להתענות ולשוב אל ה' אלהינו לפני בא יום האדיר יום הדין ולכן טוב הוא להתפלל אל ה' ולהוציא מחשבתו וכוונת תענית נפש וגם יתפלל לקוץ בעת התחנונו: ואחר עמידת מנחה בערב ראש השנה אומרים:

מוֹדֶה אֲנִי לְפָנֶיךָ יְהוָֹה אֱלֹהַי בְּבֹשֶׁת פָּנִים בְּחֶרְפָּה וּכְלִימָה בְּשִׁבְרוֹן רוּחַ וּבְנְמִיכַת קוֹמָה. שֶׁחָטָאתִי וְשֶׁעָוִיתִי, וְשֶׁפָּשַׁעְתִּי לְפָנֶיךָ. בּוֹשְׁתִּי וְגַם נִכְלַמְתִּי לְהָרִים אֱלֹהַי פָּנַי אֵלֶיךָ כִּי עֲוֹנוֹתַי רָבוּ לְמַעְלָה רֹאשׁ וְאַשְׁמוֹתַי גָּדְלוּ עַד לַשָּׁמָיִם וְעַתָּה שַׁבְתִּי עָדֶיךָ אֱלֹהַי כִּי יְמִינְךָ פְּשׁוּטָה לְקַבֵּל שָׁבִים. עָזַבְתִּי אוֹרְחוֹתַי הַמְקוּלְקָלִים וּבָאתִי בְּלֵב נִשְׁבָּר וְנִדְכֶּה לְהִתְנַפֵּל לִפְנֵי כִסֵּא כְבוֹדֶךָ וַהֲנִנִי מְקַבֵּל עָלַי שֶׁלֹּא לָשׁוּב לַחֲטֹא וְלַעֲבוֹר עוֹד עַל מִצְוֹתֶיךָ מִדַּעְתִּי כָּל יְמֵי חַיָּי:

אָנָּא אֵל הַסְּלִיחוֹת וְהָרַחֲמִים לְמַעַן חֲסָדֶיךָ הָרַבִּים כַּפֶּר נָא לַחֲטָאִים וְלַעֲוֹנוֹת וְלַפְּשָׁעִים שֶׁחָטָאתִי וְעָוִיתִי וּפָשַׁעְתִּי לְפָנֶיךָ מִיּוֹם הֱיוֹתִי עַל הָאֲדָמָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה. הֶרֶב כַּבְּסֵנִי מֵעֲוֹנִי וּמֵחַטָּאתִי טַהֲרֵנִי כִּי אַתָּה יְהוָֹה מָלֵא רַחֲמִים טוֹב וְסַלָּח וְרַב חֶסֶד לְכָל קוֹרְאֶיךָ. וְהוּא רַחוּם יְכַפֵּר עָוֹן וְלֹא יַשְׁחִית וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ וְלֹא יָעִיר כָּל חֲמָתוֹ. וְנִשְׁעַנְתִּי עַל רֹב חֲסָדֶיךָ שֶׁהִבְטַחְתָּ עַל יְדֵי נְבִיאֶיךָ הַקְּדוֹשִׁים יַעֲזֹב רָשָׁע דַּרְכּוֹ וְאִישׁ אָוֶן

מַחְשְׁבֹתָיו וְיָשֹׁב אֶל יְהוָה וִירַחֲמֵהוּ וְאֶל אֱלֹהֵינוּ כִּי יַרְבֶּה לִסְלוֹחַ. וּבְכֵן תּוֹצִיא לָאוֹר מִשְׁפָּטֵנוּ וַחֲתוֹם פִּי שָׂטָן וְאַל יַשְׂטִין עָלֵינוּ וְעוֹם כּוֹ וְיִדּוֹם: יְמִינְךָ יְהוָה נֶאְדָּרִי בַּכֹּחַ יְמִינְךָ יְהוָה תִּרְעַץ אוֹיֵב: וּבְרוֹב גְּאוֹנְךָ תַּהֲרֹס קָמֶיךָ תְּשַׁלַּח חֲרֹנְךָ יֹאכְלֵמוֹ כַּקַּשׁ: וְיַעֲמֹד מֵלִיץ טוֹב לְצַדְּקֵנוּ הוּא יַגִּיד יָשְׁרֵנוּ. וּמַהֵר יְקַדְּמוּנוּ רַחֲמֶיךָ כִּי דַלּוֹנוּ מְאֹד. יְהוָה חָנֵּנוּ לְךָ קִוִּינוּ כִּי יְהוָה שׁוֹפְטֵנוּ יְהוָה מְחוֹקְקֵנוּ. יְהוָה מַלְכֵּנוּ. הוּא יוֹשִׁיעֵנוּ אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן:

סדר ערבית

תפלת אליהו הנביא זיע"א:

כתב הרב האר"י ז"ל שטוב לאדם ללמוד פתיחת אליהו קודם כל תפלה ותפלה וסוף לעזר ולהועיל לפתוח הלב בירא' ויאמר קודם ויהי נועם ה' אלהינו וכו':

פָּתַח אֵלִיָּהוּ וְאָמַר רִבּוֹן עָלְמִין דְּאַנְתְּ הוּא חָד וְלָא בְּחֻשְׁבָּן אַנְתְּ הוּא עִלָּאָה עַל כָּל עִלָּאִין סְתִימָא עַל כָּל סְתִימִין לֵית מַחֲשָׁבָה תְּפִיסָא בָּךְ כְּלָל. אַנְתְּ הוּא דְּאַפִּיקַת י' תִּקּוּנִין וְקָרֵינָן לוֹן י' סְפִירָן לְאַנְהָגָא בְּהוֹן עָלְמִין סְתִימִין דְּלָא אִתְגַּלְיָין וְעָלְמִין דְּאִתְגַּלְיָין וּבְהוֹן אִתְכְּסִיאַת מִבְּנֵי נָשָׁא וְאַנְתְּ הוּא דְּקָשִׁיר לוֹן וּמְיַחֵד לוֹן וּבְגִין דְּאַנְתְּ מִלְּגָאו כָּל מָאן דְּאַפְרִישׁ חַד מִן חַבְרֵיהּ מֵאִלֵּין עֶשֶׂר אִתְחֲשִׁיב לֵיהּ כְּאִלּוּ אַפְרִישׁ בָּךְ וְאִלֵּין עֲשָׂרָה סְפִירָן אִינוּן אָזְלִין כְּסִדְרָן חַד אָרִיךְ וְחַד קָצֵר וְחַד בֵּינוֹנִי וְאַנְתְּ הוּא דְּאַנְהִיג לוֹן וְלֵית מָאן דְּאַנְהִיג לָךְ לָא לְעֵילָּא וְלָא לְתַתָּא וְלָא מִכָּל סִטְרָא. לְבוּשִׁין תַּקִּינַת לוֹן דְּמִנַּיְיהוּ פַּרְחִין נִשְׁמָתִין לִבְנֵי נָשָׁא וְכַמָּה גוּפִין תַּקִּינַת לוֹן דְּאִתְקְרִיאוּ גוּפָא לְגַבֵּי לְבוּשִׁין דִּמְכַסְיָין עֲלֵיהוֹן וְאִתְקְרִיאוּ בְּתִקּוּנָא דָא. חֶסֶד דְּרוֹעָא יְמִינָא. גְּבוּרָה דְּרוֹעָא שְׂמָאלָא. תִּפְאֶרֶת גּוּפָא. נֶצַח וְהוֹד תְּרֵין שׁוֹקִין. וִיסוֹד סִיּוּמָא דְגוּפָא אוֹת בְּרִית קֹדֶשׁ. מַלְכוּת פֶּה תּוֹרָה שֶׁבְּעַל פֶּה קָרֵינָן לֵיהּ. מוֹחָא חָכְמָה אִיהוּ מַחֲשָׁבָה מִלְּגוֹ בִּינָה לִבָּא וּבָהּ הַלֵּב מֵבִין וְעַל אִלֵּין תְּרֵין כְּתִיב הַנִּסְתָּרוֹת לַיהוָה כֶּתֶר עֶלְיוֹן אִיהוּ כֶּתֶר מַלְכוּת וְעָלֵיהּ אִתְּמַר מַגִּיד מֵרֵאשִׁית אַחֲרִית וְאִיהוּ קַרְקַפְתָּא דִּתְפִלֵּי מִלְּגוֹ אִיהוּ יוד ה"א וא"ו ה"א דְּאִיהוּ אֹרַח אֲצִילוּת. אִיהוּ שַׁקְיוּ דְּאִילָנָא בִּדְרוֹעוֹי וְעַנְפּוֹי (נ"א וְאוּנְפּוֹי) כְּמַיָּא דְּאַשְׁקֵי לְאִילָנָא וְאִתְרַבֵּי בְּהַהוּא שַׁקְיוּ.

רִבּוֹן הָעוֹלָמִים אַנְתְּ הוּא עִלַּת הָעִלּוֹת סִבַּת הַסִּבּוֹת דְּאַשְׁקֵי לְאִילָנָא בְּהַהוּא נְבִיעוּ וְהַהוּא נְבִיעוּ אִיהוּ כְּנִשְׁמְתָא לְגוּפָא דְּאִיהִי חַיִּים לְגוּפָא אֲבָל בָּךְ לֵית דִּמְיוֹן וְלֵית דְּיוֹקְנָא מִכָּל מַה דִּלְגָאו וּלְבַר וּבָרָאתָ שְׁמַיָּא וְאַרְעָא וַאֲפִיקַת מִנְּהוֹן שִׁמְשָׁא וְסִיהֲרָא בַּכֹּכָבִים וּמַזָּלֵי. וּבְאַרְעָא אִלָּנִין וּדְשָׁאִין וְגִנְתָּא דְעֵדֶן וְעִשְׂבִּין וְחֵיוָן וְעוֹפִין וְנוּנִין וּבְנֵי נָשָׁא לְאִשְׁתְּמוֹדָעָא בְּהוֹן עִלָּאִין וְאֵיךְ יִתְנַהֲגוּן בְּהוֹן תַּתָּאִין וְעִלָּאִין וְאֵיךְ אִשְׁתְּמוֹדָעָן מֵעִלָּאֵי וְתַתָּאֵי וְלֵית בָּךְ דְּיָדַע כְּלָל וּבַר מִינָךְ לֵית יְחִידָא (ס"א יִחוּדָא) בְּעִלָּאֵי וְתַתָּאֵי וְאַנְתְּ אִשְׁתְּמוֹדַע אָדוֹן עַל כֹּלָּא וְכָל סְפִירָן כָּל חַד אִית לֵיהּ שֵׁם יְדִיעַ וּבְהוֹן אִתְקְרִיאוּ מַלְאָכַיָּא וְאַנְתְּ לֵית לָךְ שֵׁם יְדִיעַ דְּאַנְתְּ הוּא מְמַלֵּא כָּל שְׁמָהָן וְאַנְתְּ הוּא שְׁלֵימוּ דְּכֻלְּהוּ וְכַד אַנְתְּ תִּסְתַּלַּק מִנְּהוֹן אִשְׁתְּאֲרוּ כֻּלְּהוּ שְׁמָהָן כְּגוּפָא בְּלָא נִשְׁמְתָא אַנְתְּ חַכִּים וְלָאו בְּחָכְמָה יְדִיעָא אַנְתְּ הוּא מֵבִין וְלָא מִבִּינָה יְדִיעָא לֵית לָךְ אֲתַר יְדִיעָא אֶלָּא לְאִשְׁתְּמוֹדָעָא תּוּקְפָךְ וְחֵילָךְ לִבְנֵי נָשָׁא וּלְאִתְחֲזָאָה לוֹן אֵיךְ אִתְנְהִיג עָלְמָא בְּדִינָא וּבְרַחֲמֵי דְּאִינוּן צֶדֶק וּמִשְׁפָּט כְּפוּם עוֹבָדֵיהוֹן דִּבְנֵי נָשָׁא דִּין הוּא גְּבוּרָה מִשְׁפָּט עַמּוּדָא דְּאֶמְצָעִיתָא צֶדֶק מַלְכוּתָא קַדִּישָׁא מֹאזְנֵי צֶדֶק תְּרֵין סַמְכֵי קְשׁוֹט. הִין צֶדֶק אוֹת בְּרִית כֹּלָּא לְאַחֲזָאָה אֵיךְ אִתְנְהִיג עָלְמָא אֲבָל לָאו דְּאִית לָךְ צֶדֶק יְדִיעָא דְּאִיהוּ דִּין וְלָאו מִשְׁפָּט יְדִיעָא דְּאִיהוּ רַחֲמֵי וְלָא מִכָּל אִלֵּין מִדּוֹת כְּלָל:

תפלה לומר קודם כל התפלות

לְשֵׁם יִחוּד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵּיהּ בִּדְחִילוּ וּרְחִימוּ לְיַחֲדָא שֵׁם י"ה בו"ה בְּיִחוּדָא שְׁלִים בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל הֲרֵינִי מִתְפַּלֵּל (עַרְבִית). (שַׁחֲרִית). (מוּסָף). (מִנְחָה). לְיַחֵד סְפִירוֹת הָעֶלְיוֹנוֹת לְהַמְשִׁיךְ שֶׁפַע וּבְרָכָה עֲלֵיהֶן וּמִשָּׁם אֶל הַמַּדְרֵגוֹת הַתַּחְתּוֹנוֹת וּמִשָּׁם יוּשְׁפַּע עַל נַפְשֵׁנוּ רוּחֵנוּ וְנִשְׁמָתֵנוּ לְעָבְדֶךָ וּלְיִרְאָה וּלְאַהֲבָה אֶת שְׁמֶךָ נֶצַח סֶלָה וָעֶד. וִיהֵא תְּפִלָּתֵנוּ מְקֻבֶּלֶת וּמְרוּצָה לִפְנֵי כִּסֵּא כְבוֹדֶךָ לְהַעֲלוֹת עַל יְדֵי תְּפִלָּתֵנוּ פֵּירוּרֵי נִיצוֹצֵי הַקְּדוּשָׁה אֲשֶׁר נִתְפַּזְּרוּ בֵּין הַקְּלִיפּוֹת חַיִל בָּלַע וַיְקִיאֶנּוּ מִבִּטְנוֹ יוֹרִישֶׁנּוּ אֵל בִּלַּע הַמָּוֶת לָנֶצַח וְתִצָּרֵף תְּפִלָּתֵנוּ עִם שְׁאָר תְּפִלּוֹת הַצַּדִּיקִים

הַיּוֹדְעִים וְהַמְּכַוְּנִים כָּל כַּוָּנַת צֵירוּפֵי שְׁמוֹתֶיךָ הַקְּדוֹשִׁים וְכָל הַיִּחוּדִים וְזִוּוּגֵי מִדּוֹת הָעֶלְיוֹנוֹת הַבָּאִים עַל יְדֵי הַתְּפִלּוֹת וְהַבְּרָכוֹת. וּתְפִלָּתֵנוּ זוֹ אָנוּ מְכַוְּנִים דֶּרֶךְ כְּלַל לָדַעַת רַבִּי שִׁמְעוֹן בַּר יוֹחָאִי הַקָּדוֹשׁ וּלְדַעַת רַבִּי אֶלְעָזָר בְּנוֹ לָדַעַת יוֹתָם בֶּן עֻזִּיָּה הַקָּדוֹשׁ. וּפִינוּ כְּפִיהֶם וּתְפִלָּתֵנוּ כִּתְפִלָּתָם וְכַוָּנָתֵנוּ כְּכַוָּנָתָם. וַהֲרֵי אָנוּ סוֹמְכִים עֲלֵיהֶם בַּכֹּל מִכֹּל כֹּל. יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִינוּ וְהֶגְיוֹן לִבֵּנוּ לְפָנֶיךָ יְהֹוָה צוּרֵנוּ וְגוֹאֲלֵנוּ:

תפלה לכל טליח לצור קודם שיתפלל

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהֹוָה אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁבְּשָׁעָה שֶׁאֲנִי עוֹמֵד הַיּוֹם לְהִתְפַּלֵּל תְּפִלַּת (עַרְבִית) (שַׁחֲרִית) (מוּסָף) (מִנְחָה) הָסֵר מֵעָלַי כָּל מִינֵי מַחֲשָׁבוֹת זָרוֹת. וְכָל מִינֵי טִרְדָּה. שֶׁלֹּא יְבַלְבְּלוּ מַחְשְׁבוֹתַי. וְתֵן לִי אוֹמֶץ כֹּחַ וּבַר לֵבָב לְהִתְפַּלֵּל. וְשֶׁלֹּא יִחַר גְּרוֹנִי וּתְהֵא עֲבוֹדָתִי עֲבוֹדַת קֹדֶשׁ. וְלֹא יִהְיֶה לִי רִפְיוֹן יָדַיִם. וְיִשְׁלוֹט בִּי יֵצֶר הַטּוֹב. וְלֹא יִשְׁלוֹט בִּי יֵצֶר הָרַע וְתֵן בְּלִבִּי אַהֲבָתְךָ וְיִרְאָתְךָ לַעֲמוֹד לְפָנֶיךָ לְשָׁרְתֶךָ. וּלְשׁוֹרֵר וּלְזַמֵּר לִשְׁמֶךָ. וְתִהְיֶה כַּוָּנָתִי לְשֵׁם שָׁמַיִם בְּלֵבָב שָׁלֵם. וְקַבֵּל תְּפִלָּתִי כְּקָרְבַּן הַקָּרֵב עַל יְדֵי הַכֹּהֲנִים. יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהֹוָה צוּרִי וְגוֹאֲלִי:

ואומר עשרה פעמים פסוק זה:

וְנֹחַ מָצָא חֵן בְּעֵינֵי יְהֹוָה:

בליל ראשון של ראש השנה

יְהֹוָה אֲדוֹנֵינוּ מָה אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל הָאָרֶץ: הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּכָל הָאָרֶץ מִשְׁפָּטָיו: וּבָרוּךְ שֵׁם כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָם וְיִמָּלֵא כְבוֹדוֹ אֶת כָּל הָאָרֶץ אָמֵן וְאָמֵן: הַשּׁוֹלֵחַ אִמְרָתוֹ אָרֶץ עַד מְהֵרָה יָרוּץ דְּבָרוֹ: יְהֹוָה מָלָךְ גֵּאוּת לָבֵשׁ לָבֵשׁ יְהֹוָה עֹז הִתְאַזָּר: אָבֹא בִּגְבוּרוֹת יְהֹוָה אֱלֹהִים אַזְכִּיר צִדְקָתְךָ לְבַדֶּךָ: הֵאִירוּ בְרָקָיו תֵּבֵל רָאֲתָה וַתָּחֵל הָאָרֶץ: הוֹדִיעַ יְהֹוָה יְשׁוּעָתוֹ לְעֵינֵי הַגּוֹיִם גִּלָּה צִדְקָתוֹ: וַיהֹוָה לְעוֹלָם יֵשֵׁב כּוֹנֵן לַמִּשְׁפָּט כִּסְאוֹ: יוֹשֵׁב בְּסֵתֶר עֶלְיוֹן בְּצֵל שַׁדַּי יִתְלוֹנָן: הַמְקָרֶה בַמַּיִם עֲלִיּוֹתָיו הַשָּׂם עָבִים רְכוּבוֹ הַמְהַלֵּךְ עַל כַּנְפֵי רוּחַ: הַמְשַׁלֵּחַ מַעְיָנִים בַּנְּחָלִים בֵּין הָרִים יְהַלֵּכוּן:

בליל שני של ראש השנה

יהוה אלהים צבאות שמעה תפלתי האזינה אלהי יעקב סלה: הוד והדר לפניו עוז ותפארת במקדשו: ואתה ה' אלהים צבאות אלהי ישראל הקיצה

לסקור כל הגוים אל תחן כל בוגדי און סלה: הוד והדר פעלו וצדקתו עומדת לעד: יהוה צבאות עמנו משגב לנו אלהי יעקב סלה: אלהים צבאות שוב נא הבט משמים וראה ופקוד גפן זאת: הרעשת ארץ פצמתה רפא שבריה כי מטה: האל תמים דרכו אמרת ה' צרופה מגן הוא לכל החוסים בו: ולציון יאמר איש ואיש יולד בה והוא יכוננה עליון: יהוה בשמים הכין כסאו ומלכותו בכל משלה: הללוהו בגבורותיו הללוהו כרוב גדלו: הללוהו בתקע שופר הללוהו בנבל וכנור:

כשחל יום ראשון בשבת מתחילין מכאן:

יכם מזמור לדוד הבו ליהוה בני אלים הבו ליהוה כבוד ועז: הבו ליהוה כבוד שמו השתחוו ליהוה בהדרת קדש: קול יהוה על המים אל הכבוד הרעים יהוה על מים רבים: קול יהוה בכח קול יהוה בהדר: קול יהוה שבר ארזים וישבר יהוה את ארזי הלבנון: וירקידם כמו עגל לבנון ושריון כמו בן ראמים: קול יהוה חצב להבות אש: קול יהוה יחיל מדבר יחיל יהוה מדבר קדש: קול יהוה יחולל אילות ויחשף יערות ובהיכלו כלו אמר כבוד: יהוה למבול ישב וישב יהוה מלך לעולם: יהוה עז לעמו יתן יהוה יברך את עמו בשלום:

וכשחל ראש השנה ביום חמישי ויום ששי אין אומרים זה בשבת שלאחר יום ר"ה:

במה מדליקין. ובמה אין מדליקין. אין מדליקין לא בלכש. ולא בחוסן. ולא בכלך. ולא בפתילת האידן. ולא בפתילת המדבר. ולא בירוקה שעל פני המים. ולא בזפת. ולא בשעוה. ולא בשמן קיק. ולא בשמן שריפה. ולא באליה. ולא בחלב. נחום המדי אומר

פירוש מלוקט

כמה מדליקין. כי של שבת במה עושין פתילות ושמנים להדליק: (לא בלכש). כמין צמר יש באמצע בין הקליפה לעץ וקרוי לכש: (בחוסן). פשתן שאינו מנופץ: (בכלך). פסולת של משי: (בפתילת האידן). כמין צמר יש בערבה בין הקליפה לעץ: (בפתילת המדבר). עלי עשב ארוך שגודלין אותם ומדליקין בהם: (בירוקה שעל פני המים). כמין צמר שגדל בדופני הספינה כשהיא זמן מרובה במים: עד כאן פסול פתילות מכאן ואילך פסול שמנים: (לא בזפת ולא בשעוה). שלא יתן זפת כמס ושעוה נתכת בנר במקום שמן וידליק אבל לעשות כמין פתילה ארוכה כמו שרגילין לעשות משעוה מותר: (בשמן קיק). שמן היוצא מגרעינים שבתוך האמר גפן: ופתילות שאמרו חכמים אין מדליקין בהם מה טעם מפני שאין האור נכנס תוך הפתילה אלא סביב מבחוץ. ושמנים שאמרו חכמים אין מדליקין בהם. לפי שאינם נמשכין אחר הפתילה. ומתוך שאין הנר דולקת יפה חיישינן שמא יטה השמן ע"פי הנר ונמצא מבעיר. א"נ שמא יניח הנר וילך. ואנן קימ"ל דנר של שבת חובה: (ולא בשמן שריפה). שמן של תרומה שנטמא וקרי ליה שמן שריפה הואיל ועומד לשריפה. וביו"ט שחל להיות בע"ש עסקי'. שכשמדליק הנר מבע"י נמצא שורף שמן טמא של תרומה בי"ט. ואנן קי"ל

מדליקין בחלב מבושל וחכמים אומרים אחד מבושל ואחד שאינו מבושל אין מדליקין בו: אין מדליקין בשמן שרפה ביום טוב. רבי ישמעאל אומר אין מדליקין בעטרן מפני כבוד השבת. וחכמים מתירין בכל השמנים. בשמן שומשמין. בשמן אגוזים. בשמן צנונות. בשמן דגים. בשמן פקועות. בעטרן ובנפט. רבי טרפון אומר אין מדליקין אלא בשמן זית בלבד: כל היוצא מן העץ אין מדליקין בו אלא פשתן וכל היוצא מן העץ אינו מטמא טומאת אוהלים אלא פשתן. פתילת הבגד שקפלה ולא הבהבה רבי אליעזר אומר טמאה היא ואין מדליקין בה. רבי עקיבא אומר טהורה היא ומדליקין בה: לא יקוב אדם שפופרת של ביצה וימלאנה שמן. ויתננה על פי הנר בשביל שתהא מנטפת ואפילו היא של חרס ורבי יהודה מתיר. אבל אם חברה היוצר מתחלה מותר. מפני שהוא כלי אחד: לא ימלא אדם קערה שמן. ויתננה בצד הנר ויתן ראש הפתילה בתוכה. בשביל שתהא שואבת. ורבי יהודה מתיר: המכבה את הנר. מפני שהוא מתירא מפני גוים. מפני לסטים. מפני רוח רעה.

פירוש מלוקט

אין שורפין קדשים בי"ט: (וחכמים אומרים). והלכה כחכמים: (ב) (אין מדליקין בשמן שרפה ביום טוב). טעמא דמסיים דלעיל קאמר מ"ט תנן ולא בשמן שרפה לפי שאין מדליקין בשמן שריפה בי"ט שאין שורפין קדשים בי"ט: (בעטרן). פסולת של זפת וריחו רע ביותר. ומיהו נמשך אחר הפתילה יותר מן הזפת מפני שהוא רך הלכך אלמלא מפני כבוד שבת הוי מדליקין בו: (שומשמין). זרע דק מתוק: (שמן צנונות). היוצא מזרע צנון: (פקועות). דלעת מדבריים: (נפט). מין זפת הוא ולבן וריחו רע: והלכה כחכמים שמדליקין בכל השמנים חוץ מאותן הפסולות שנמנו לעיל. וחוץ משמן אפרסמון ונפט לבן: (ג) (כל היוצא מן העץ אין מדליקין בו). לעשות ממנו פתילה. וקנבוס ולנר גפן לאו יוצאין מן העץ נינהו אלא מיני זרע הן הלכך מדליקין בהן: (אינו מטמא טומאת אוהלים). אם עשה מהם אוהל והמת תחתיו הוי כשאר בית ואינו טעון הזאה וטבילה דאוהל עצמו אינו מקבל טומאה אלא כלים שתחתיו: (אלא פשתן). שאם עשה ממנו אוהל והמת תחתיו האוהל עצמו טמא: (ר"ע אומר). והלכה כר"ע: (ד) (שפופרת). הקליפה הקשה העליונה: (בשביל שתהא מנטפת). טפה טפה לתוך הנר. וטעמא גזירה שמא יסתפק ממנו וכיון שהקלוהו לנר חייב משום מכבה: (אפי' היא של חרס). דמאיס אפ"ה גזרינן כיון שאין הפתילה דולקת בתוך זה הכלי יסבור שאין כאן משום מכבה: (ור"י מתיר). דלא גזר: (מפני שהוא כלי אחד). ותו ליכא למיחש. דמשום איסורא דשבת בדיל מיניה: (ויתן ראש הפתילה). שהוא יוצא מן הצד לשאוב השמן ונמשך דרך הפתילה לראש הדולק·

אִם בִּשְׁבִיל הַחוֹלֶה שֶׁיִּישַׁן פָּטוּר: כְּחָס עַל הַנֵּר כְּחָס עַל הַשֶּׁמֶן כְּחָס עַל הַפְּתִילָה חַיָּב. רַבִּי יוֹסֵי פּוֹטֵר בְּכֻלָּן. חוּץ מִן הַפְּתִילָה מִפְּנֵי שֶׁהוּא עוֹשֶׂה פֶּחָם: עַל שָׁלֹשׁ עֲבֵרוֹת נָשִׁים מֵתוֹת בִּשְׁעַת לֵידָתָן. עַל שֶׁאֵינָן זְהִירוֹת בְּנִדָּה. בְּחַלָּה. וּבְהַדְלָקַת הַנֵּר: שְׁלֹשָׁה דְבָרִים צָרִיךְ אָדָם לוֹמַר בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ עֶרֶב שַׁבָּת עִם חֲשֵׁכָה. עִשַּׂרְתֶּן עֵרַבְתֶּן הַדְלִיקוּ אֶת הַנֵּר. סָפֵק חֲשֵׁכָה. סָפֵק אֵינָהּ חֲשֵׁכָה. אֵין מְעַשְּׂרִין אֶת הַוַּדַּאי וְאֵין מַטְבִּילִין אֶת הַכֵּלִים וְאֵין מַדְלִיקִין אֶת הַנֵּרוֹת. אֲבָל מְעַשְּׂרִין אֶת הַדְּמַאי וּמְעָרְבִין וְטוֹמְנִין אֶת הַחַמִּין:

רַבִּי חֲנַנְיָה בֶּן עֲקַשְׁיָא אוֹמֵר. רָצָה הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לְזַכּוֹת אֶת יִשְׂרָאֵל לְפִיכָךְ הִרְבָּה לָהֶם תּוֹרָה וּמִצְוֹת שֶׁנֶּאֱמַר יְהֹוָה חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר:

ואחר כך קדיש דרבנן ואומרים:

מחברו ר' שלמה הלוי אלקבץ זצ"ל

לְכָה דוֹדִי לִקְרַאת כַּלָּה. פְּנֵי שַׁבָּת נְקַבְּלָה:

שָׁמוֹר וְזָכוֹר בְּדִבּוּר אֶחָד. הִשְׁמִיעָנוּ אֵל הַמְיֻחָד. יְהֹוָה אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד. לְשֵׁם וּלְתִפְאֶרֶת וְלִתְהִלָּה: לכה

לִקְרַאת שַׁבָּת לְכוּ וְנֵלְכָה. כִּי הִיא מְקוֹר הַבְּרָכָה. מֵרֹאשׁ מִקֶּדֶם נְסוּכָה סוֹף מַעֲשֶׂה בְּמַחֲשָׁבָה תְּחִלָּה: לכה

פירוש מלוקט

(ור"י מתיר). ובשביתה אין הלכה כר"י: (ה) (מפני עכו"ם). כגון פרסיים שאין מניחין להדליק אור ביום אידם: (מפני לסטים). שלא יראו שיש שם אדם ויבאו עליו: (מפני רוח רעה). השורה עליו ובאינו רואה נוח לו: (בשביל החולה). שיש בו סכנה. וכן מפני עכו"ם מפני לסטים מפני רוח רעה. ומיירי שיש סכנה: (כחס על הנר). שלא יפקע: (חייב). דס"ל מלאכה שאינה צריכה לגופה חייב: (ורבי יוסי פוטר). משום דכולהו הוי מלאכה שאצ"ל ופטור: (מפני שהוא עושה פחם). שהוא מתכוין לעשות עכשיו בכיבוי זה פחם שתהא נוח בהבת להאיר יפה וזה הוי מלאכה שצריך לגופה: (ו) (בשעת לידתן). בשעת סכנה מזומן פורעניות: (ז) (עם חשיכה). כשהוא סמוך לחשיכה: (הדליקו). לא שייך בלשון שאלה שהרי רואה אם הדליקו או לא: (אין מעשרין). דהוי מתקן. וכן אין מטבילין: (אבל מעשרין את הדמאי). ולא דמי למתקן דרוב ע"ה מעשרין הם: (וטומנין את החמין). בדבר שאינו מוסיף הבל:

[illegible] וזכור כו' תיבת שמור שבעשרת הדברות האחרונות. ותיבת זכור שבדברות הראשונות השמיענו אל המיוחד בדבור אחד. מה שאין הפה יוכל לדבר (ה' אחד כו') כי שינוי שמות

מִקְדַּשׁ מֶלֶךְ עִיר מְלוּכָה. קוּמִי צְאִי מִתּוֹךְ הַהֲפֵכָה. רַב
לָךְ שֶׁבֶת בְּעֵמֶק הַבָּכָא. וְהוּא יַחֲמוֹל (ולא חָמַל)
עָלַיִךְ חֶמְלָה: לכה

הִתְנַעֲרִי מֵעָפָר קוּמִי. לִבְשִׁי בִּגְדֵי תִפְאַרְתֵּךְ עַמִּי. עַל יַד
בֶּן יִשַׁי בֵּית הַלַּחְמִי. קָרְבָה אֶל נַפְשִׁי גְאָלָהּ: לכה

הִתְעוֹרְרִי הִתְעוֹרְרִי. כִּי בָא אוֹרֵךְ קוּמִי אוֹרִי. עוּרִי עוּרִי
שִׁיר דַּבֵּרִי. כְּבוֹד יְיָ עָלַיִךְ נִגְלָה: לכה

לֹא תֵבוֹשִׁי וְלֹא תִכָּלְמִי. מַה תִּשְׁתּוֹחֲחִי וּמַה תֶּהֱמִי. בָּךְ
יֶחֱסוּ עֲנִיֵּי עַמִּי. וְנִבְנְתָה עִיר עַל תִּלָּהּ: לכה

וְהָיוּ לִמְשִׁסָּה שֹׁאסָיִךְ. וְרָחֲקוּ כָּל מְבַלְּעָיִךְ. יָשִׂישׂ עָלַיִךְ
אֱלֹהָיִךְ. כִּמְשׂוֹשׂ חָתָן עַל כַּלָּה: לכה

יָמִין וּשְׂמֹאל תִּפְרוֹצִי. וְאֶת יְהֹוָה תַּעֲרִיצִי. עַל יַד אִישׁ בֶּן
פַּרְצִי. וְנִשְׂמְחָה וְנָגִילָה: לכה

בּוֹאִי בְשָׁלוֹם עֲטֶרֶת בַּעְלָהּ. גַּם בְּשִׂמְחָה. (בְּרִנָּה) וּבְצָהֳלָה.
תּוֹךְ אֱמוּנֵי עַם סְגֻלָּה. בּוֹאִי כַלָּה ואומר פעם ב׳ בלחש
בּוֹאִי כַלָּה ופעם יאמר שַׁבָּת מַלְכְּתָא: וכופל תוך אמוני פעם אחרת:

כשחל יום טוב בחול מתחילין מטוב להודות:

(צב) מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת: טוֹב לְהוֹדוֹת לַיהֹוָה וּלְזַמֵּר לְשִׁמְךָ
עֶלְיוֹן: לְהַגִּיד בַּבֹּקֶר חַסְדֶּךָ וֶאֱמוּנָתְךָ בַּלֵּילוֹת: עֲלֵי
עָשׂוֹר וַעֲלֵי נָבֶל עֲלֵי הִגָּיוֹן בְּכִנּוֹר: כִּי שִׂמַּחְתַּנִי יְהֹוָה בְּפָעֳלֶךָ

פירוש מלוקט

הוא בא מלך פעולותיו. זה הוא לו לנס ולתפארת כו׳: (לקראת שבת כו׳) נלכה לקראת שבת כי מקור הברכה של כל ימי החול: (נסוכה) נמשכה: (סוף מעשה כו׳). אף שהיא סוף ימי המעשה עכ״ז היתה תחלה במחשבה: (מקדש מלך כו׳). ירושלים עיר המלוכה שהיא נקראת מקדש מלך: (קומי צאי מתוך). הפכת הגלות: (התנערי מעפר). אנחנו מבקשים מלפניך שתאמר לשכינה הקדושה ותאמר אליה התנערי מאבק העפר שהיית עד הנה משפלת בעפר: (קומי לבשי בגדי כו׳). ע״י משיח בן דוד שבא מבית לחם (קרבה וכו׳). ואנו ג״כ מבקשים מפניך שתקרב הגאולה: (לא תבושי). העיר ירושלים: (בך יחסו). העיר ירושלים: (ימין ושמאל כו׳) (ונשמחה ונגילה). ע״י משיח שיהיה מבני פרץ:

שיר של לוים: ליום השבת שיזמרו אותו בשבתות והוא מדבר בענין עוה״ב שכולו שבת: טוב להודות לה׳. יום השבת טוב להודות בו יותר מכל ימי השבוע. כי האדם פנוי בו מעסקי העולם ונשמתו זכה מעכירת הגוף: ולזמר. וטוב לזמר לשמך. לשבח לך עליון: להגיד בבוקר. של גאולה שתשב ליום אחד: חסדך. ביום שבת העתיד: ואמונתך בלילות. בגליות. המלכות והרבית שמחת לנו ביום השבת למנוחה, לאות על השביתה העתידה המנוחה העולמים והאלהים...

בְּמַעֲשֵׂי יָדֶיךָ אֲרַנֵּן׃ מַה גָּדְלוּ מַעֲשֶׂיךָ יְהוָה מְאֹד עָמְקוּ מַחְשְׁבֹתֶיךָ׃ אִישׁ בַּעַר לֹא יֵדָע וּכְסִיל לֹא יָבִין אֶת זֹאת׃ בִּפְרֹחַ רְשָׁעִים כְּמוֹ עֵשֶׂב וַיָּצִיצוּ כָּל פֹּעֲלֵי אָוֶן לְהִשָּׁמְדָם עֲדֵי עַד׃ וְאַתָּה מָרוֹם לְעֹלָם יְהוָה׃ כִּי הִנֵּה אֹיְבֶיךָ יְהוָה כִּי הִנֵּה אֹיְבֶיךָ יֹאבֵדוּ יִתְפָּרְדוּ כָּל פֹּעֲלֵי אָוֶן׃ וַתָּרֶם כִּרְאֵים קַרְנִי בַּלֹּתִי בְּשֶׁמֶן רַעֲנָן׃ וַתַּבֵּט עֵינִי בְּשׁוּרָי בַּקָּמִים עָלַי מְרֵעִים תִּשְׁמַעְנָה אָזְנָי׃ צַדִּיק כַּתָּמָר יִפְרָח כְּאֶרֶז בַּלְּבָנוֹן יִשְׂגֶּה׃ שְׁתוּלִים בְּבֵית יְהוָה בְּחַצְרוֹת אֱלֹהֵינוּ יַפְרִיחוּ׃ עוֹד יְנוּבוּן בְּשֵׂיבָה דְּשֵׁנִים וְרַעֲנַנִּים יִהְיוּ׃ לְהַגִּיד כִּי יָשָׁר יְהוָה צוּרִי וְלֹא עַוְלָתָה בּוֹ׃

יְיָ מָלָךְ גֵּאוּת לָבֵשׁ לָבֵשׁ יְיָ עֹז הִתְאַזָּר אַף תִּכּוֹן תֵּבֵל בַּל תִּמּוֹט׃ נָכוֹן כִּסְאֲךָ מֵאָז מֵעוֹלָם אָתָּה׃ נָשְׂאוּ נְהָרוֹת יְיָ נָשְׂאוּ נְהָרוֹת

פירוש מלוקט

מלך האמונה. להאמין שאתה נאמן לשלם שכר: עשור ונבל. מפורשים למעלה: עלי הגיון. נועם השיר שבה על הכנור: כי שמחתני. ביום השבת שיש לי פנאי להתבונן בפעלך הארץ יסדת בחכמה פעלת: במעשי ידיך. שמים בתבונה כוננת: מה גדלו מעשיך. הגרמים השמימיים: מאוד עמקו מחשבותיך. בעולם השפל הזה. עמוק משאול בעל הכליון וההפסד. מי ימצאנו להשיג תכליתו. של מקור ההעדר הזה כנגדם בלתי מושג תמונתו: בער. לשון נבערת הדעת. נבער מדעת נעור וריק מן הדעת: לא ידע. גבהי שמים וגודל מעשיהם: זאת. הארץ השממה. היתה כגן עדן. קודם שנתקלקל העולם: בפרוח רשעים. בשעת פריחת רשעים: כמו עשב. כי לא תהיה אחרית לרע: ויציצו. וכשהצליחו: פועלי און. נולד קלקול וכליון העולם עמהם: להשמדם. כי הרע מכלה עצמו: ואתה מרום לעולם ה'. מכל מקום אתה מתרומם כשאתה עושה דין ברשעים: אויביך ה'. המשולים לשמים אויביך הרעים לבריותיך: יתפרדו: מן הצדיקים והישרים. זהו תכלית מציאות הרע לבחון בו הטוב למען יתבררו ויתלבנו ויצרפו הטובים. ויופרדו הרעים ויאכלו פרי דרכם: ותרם. תרוממנה קרנות צדיק בגדע כל קרני רשעים: כראים. מלא יו"ד. לרמוז על עשרה קרנות שנטלו מישראל ועתידי' לחזור להם: קרני. רמז המשורר בזה על עצמו. היותו משיח ה' ע"י קרן השמן. כענין שדרשו ז"ל רמה קרני בה'. ולא פכי. זהו בקיים: בלותי בשמן רענן. הוא שמן של קרן המלוכה הקיימת להפסק ובעת ברית מלח עולם. ורמז ג"כ על מלכות בית יוסף שנמשל לקרני ראם. שיהיו לאחדים ביד מלך המשיח שיצא מחלציו. כמו שבכר היו תחת ידו: בלותי. לשון בלולה: בשורי. בצלם וקורי. המביטים אלי להרע ומעיינים בי אולי ימצאו לו עילה להשחיתו כענין ויהי שאול עוין את דוד הביטה עיני נקמתו מהם נגד עינים הרבה: בקמים. בעומדים עליו מרעים מלשון קול העם ברעה. יאמר אם מרחוק יריח מלחמה רעם שרים ותרועה: תשמענה אזני. קול שברם בערם יביעו ירצו בי: צדיק כתמר יפרח. סופי תיבות קרח. ור"ת כמספר ק"ך ימי מרע"ה בעל המזמור המהלל על תיקונו ולמיתתו כתמר. לשאת פרי: וכארז. שגזעו מחליף, והם גבוהים שבאילנות: ישגה. עיקרו מהארמית חד שגיא. גדול יגדלו וימתחו: שתולים בבית ה'. בנין הלוים: בחצרות ה'. יפריחו. פרחי לויה משוררים שעמדו מבנין: ינובון. כמו מתנובות שדי: בשיבה. לא יפסק לחותם ודשנותם. ולפ"ד דרש הנ"ל פירוש בשיבה יחשוב תהום לשיבם: להגיד. ויגידו כל אדם פועל ה' ומעשהו ישכילו: כי ישר ה'. דבריו ייטיב עם הישר הולך: ולא עולתה בו. אשר שם שמות בארץ להאביד אויביו. ובוגדים יסחו ממנה. וצדיקים ישכנו לעד עליה: ה' מלך. ביום הששי שבו נברא האדם. לכן יש בו תיבות כמספרו. שהוא תכלית הבריאה אשר יכיר לעבד לו והוא יה' מלכו ואלהיו: גאות לבש. עליו גאותו ביותר: לבש ה' עז. בקיום התחתונים: אף הכון תבל. ע"י עוז זה במלבישים אותו מלמטה ואל העולם מן הארץ גורם שיורד השפע מלמעלה כפלים. ומתבסס העולם: בל תמוט. שלא משגל לאותו וגוהי כי אדם אין לעבדה ולשמרה: בכלך. בבא מלכותך: מאז. מני שים אדם עלי ארץ: כי לכן

קוֹלָם יִשְׂאוּ נְהָרוֹת דָּכְיָם: מִקֹּלוֹת מַיִם רַבִּים אַדִּירִים מִשְׁבְּרֵי יָם אַדִּיר
בַּמָּרוֹם יְיָ: עֵדֹתֶיךָ נֶאֶמְנוּ מְאֹד לְבֵיתְךָ נַאֲוָה קֹדֶשׁ יְיָ לְאֹרֶךְ יָמִים:

כשחל בחול מתחילין כאן ויש אומרים אותו קודם התפלה כך התפלה הרב כשל
מדת ימים :

לַמְנַצֵּחַ עַל הַגִּתִּית לְאָסָף: הַרְנִינוּ לֵאלֹהִים עוּזֵּנוּ הָרִיעוּ
לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב: שְׂאוּ זִמְרָה וּתְנוּ תֹף כִּנּוֹר נָעִים
עִם נָבֶל: תִּקְעוּ בַחֹדֶשׁ שׁוֹפָר בַּכֶּסֶה לְיוֹם חַגֵּנוּ כִּי חֹק
לְיִשְׂרָאֵל הוּא מִשְׁפָּט לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב: עֵדוּת בִּיהוֹסֵף שָׂמוֹ
בְּצֵאתוֹ עַל אֶרֶץ מִצְרָיִם שְׂפַת לֹא יָדַעְתִּי אֶשְׁמָע: הֲסִירוֹתִי
מִסֵּבֶל שִׁכְמוֹ כַּפָּיו מִדּוּד תַּעֲבֹרְנָה: בַּצָּרָה קָרָאתָ וָאֲחַלְּצֶךָּ
אֶעֶנְךָ בְּסֵתֶר רַעַם אֶבְחָנְךָ עַל מֵי מְרִיבָה סֶלָה: שְׁמַע עַמִּי
וְאָעִידָה בָּךְ יִשְׂרָאֵל אִם תִּשְׁמַע לִי: לֹא יִהְיֶה בְךָ אֵל זָר
וְלֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לְאֵל נֵכָר: אָנֹכִי יְהוָֹה אֱלֹהֶיךָ הַמַּעַלְךָ מֵאֶרֶץ
מִצְרָיִם הַרְחֶב פִּיךָ וַאֲמַלְאֵהוּ: וְלֹא שָׁמַע עַמִּי לְקוֹלִי
וְיִשְׂרָאֵל לֹא אָבָה לִי: וָאֲשַׁלְּחֵהוּ בִּשְׁרִירוּת לִבָּם יֵלְכוּ
בְּמוֹעֲצוֹתֵיהֶם: לוּ עַמִּי שֹׁמֵעַ לִי יִשְׂרָאֵל בִּדְרָכַי יְהַלֵּכוּ:
כִּמְעַט אוֹיְבֵיהֶם אַכְנִיעַ וְעַל צָרֵיהֶם אָשִׁיב יָדִי: מְשַׂנְאֵי
יְהוָֹה יְכַחֲשׁוּ לוֹ וִיהִי עִתָּם לְעוֹלָם: וַיַּאֲכִילֵהוּ מֵחֵלֶב חִטָּה
וּמִצּוּר דְּבַשׁ אַשְׂבִּיעֶךָ:

פירוש מלוקט

והטעם תכון כסאו ; מעולם . מני עד. כמו לעולם ועד לעולמי עד. בלי הפסק . כך פה הא"ה ביסודו ומעדי עד ומעולמי עולמים: אתה אל . גם בטרם : חולל ארץ: נשאו נהרות. הם נהרות הארבעה הידועים שבהם נמשלו ארבע מלכיות. כמ"ש ז"ל. קיבל המשורר ישבה לכסא שופט צדק לא נגרע גרי לא מפו ממלכות: נשאו. כאשר על עמך: נשאו. בתורגם בית ראשון שהכן בו ה' ; נשאו. בשני : ישאו. לעתיד במלחמת גוג ומגוג כי יתילבו מלכי ארץ. אשר קבלו מלכותם מידיך כי לה' המלוכה ומושל בגוים . ובה' זדו נשאו ויתנשאו עליך : דכים. מלשון דכו במדוכה . רצונם לשבור ולעקור את הכל , וה"הם אומרה ישאו דכים . ישאו שברם מהם : מקולות מים רבים . מן הקולות שבהם ריבה שורה (שהם כאמר קול ה' על המים וגו' ה' על מים רבים): אדירים . אלו ישראל המקיימים אותם שהם ישאו משברי ים נגרש. כי אם שם אדיר ה' (לנו) במרום הרים והיתה לה' המלוכה מלכותה די לעלמין לא תתחבל. ארמון על משפטו ישב ולא תמוט תבל : עדותיך. יעודיך: נאמנו מאד. להתקיים: לביתך. שהוא נאוה קודש ולא יצא לחולין : לאורך ימים. כל ימי עולם ואם יארכו הימים השר אין בהם חפץ. לא יאבד החזון ולא יפול מדבר ה' ארצה. שלא יתחלל קדושת הבית בסוף זמן. ואפ"ה שמם בקדושתו עומד. כי לא זזה שכינה ממנו (ונהרות לא ישטפוה) והוא לעולם מדור קדש ; נאוה. מלשון נאות אלהים. בשבל גאותו

ואחר כך אומרים פזמון זה :

סימן אברהם חזן אחות קטנה תפלותיה. עורכה ועונה תהלותיה. אל נא רפא נא למחלותיה. תכלה שנה וקללותיה: בנועם מלים לך תקראה. ושיר והלולים כי לך נאה. עד מתי תעלים עינך ותראה. זרים אוכלים נחלותיה. תכלה שנה וקללותיה: רעה את צאנך אריות זרו. ושפוך חרונך באומרים ערו. וכנת ימינך פרצו וארו. לא השאירו עוללותיה. תכלה שנה וקללותיה: מתי תעלה. בתוך מבור. ומבית כלא. עדה תשבור. ותפליא פלא. בצאתך כגבור. להתם וכלה. מכלותיה. תכלה שנה וקללותיה: סילה קבעו. הגוי כלו. וטובה שבעו. ובזוו איש לו. ולבה קרעו. ובכל זאת לא ממך נעו. מעגלותיה: תכלה שנה וקללותיה: זמירה שבת. והשקה תגביר. לחפוץ קרבת. דודה ותעביר. מלב דאבת. נפשה ותסיר. לבקש אהבת. כלולותיה. תכלה שנה וקללותיה: נחה בנחת. לנוה רבצה. רב נזנחת. מדוד חפצה. והיא כפורחת. עלתה נצה. לא הבשילו אשכלותיה: תכלה שנה וקללותיה: חזקו וגילו. כי שוד גמר. לצור הוחילו. בריתו שמר. לכם ותעלו. לציון ואמר. סלו סלו מסלותיה. תחל שנה וברכותיה: וחוזר החזן בניגון הזה:

ובליל שני נוהגים לומר במקום אחות קטנה פזמון זה:

חון תחון על בניך לך שבים. ובפחד לפניך נצבים. יראים עת יקראו לדין. כי על כן באו נכאבים. זכור תזכור רחמים: יום בדין. הפר כעס וזעמים. עת תדין. ליראיך ולחושבי שמך המה יושבי. על מדין: קרב לי שנת גואל. ופדני. על מי

מְנוּחוֹת הָאֵל. תְּנַחֲנִי. וּזְכוֹר לִי זְכוּת אִישׁ תָּם. עַל לִבְּךָ כַּחוֹתָם שִׂימֵנִי:

ואח"כ אומר קדיש ומתפללין ערבית בכוונה גדולה:

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ. וְיַצְמַח פּוּרְקָנֵיהּ. וִיקָרֵב מְשִׁיחֵהּ. בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן: יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא. יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְעֵלָּא מִן כָּל בִּרְכָתָא שִׁירָתָא תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא. וְאִמְרוּ אָמֵן:

ואומר החזן בָּרְכוּ אֶת יְהוָֹה הַמְבֹרָךְ: ואומרים הקהל בלחש:

יִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר שְׁמוֹ שֶׁל מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא רִאשׁוֹן וְהוּא אַחֲרוֹן וּמִבַּלְעָדָיו אֵין אֱלֹהִים יְהִי שֵׁם יְהוָֹה מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם: וּמְרוֹמָם עַל כָּל בְּרָכָה וּתְהִלָּה:

אי קיריספונדאן קון בוז אלטה:

ועונין בקול רם בָּרוּךְ יְהוָֹה הַמְבֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

וטוב לכוין לקבל תוספת קדושת י"ט על ה' בחינות נשמתו בה' תיבות שים בברוך ה' וכו' ע"ד זה ברוך נפש ה' רוח המבורך נשמה לעולם חיה ועד יחידה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בִּדְבָרוֹ מַעֲרִיב עֲרָבִים. בְּחָכְמָה פּוֹתֵחַ שְׁעָרִים וּבִתְבוּנָה מְשַׁנֶּה עִתִּים. וּמַחֲלִיף אֶת הַזְּמַנִּים. וּמְסַדֵּר אֶת הַכּוֹכָבִים בְּמִשְׁמְרוֹתֵיהֶם בָּרָקִיעַ כִּרְצוֹנוֹ. בּוֹרֵא יוֹמָם וָלָיְלָה. גּוֹלֵל אוֹר מִפְּנֵי חֹשֶׁךְ. וְחֹשֶׁךְ מִפְּנֵי אוֹר. הַ[illegible]יר יוֹם וּמֵבִיא

פירוש מלוקט

מעריב ערבים. אומר לשון רבים על כל ערב וערב: (כרצונו). עפ"י רצונו פי' ב"א [illegible] הטעם: (בורא יום ולילה). לא כאמונת עמים הקדמונים בעלי שניות שהאמינו שהיום והלילה לכ"א בורא לבדו. גם פ"ל שהיום והלילה כ"א בריאה מיוחדת מהבורא ית' לא שהלילה העדר האור: וזה שאמר. (גולל אור) מפני (חשך) וכו' (ומעביר יום ומביא לילה ומבדיל וכו'). כלו' שעושה בכל אחד מעשה בפ"ע: ומכן המחבר ז"ל פ' במ"הת כ"ל דל' מעריב ערבים היא כינוי לגלות הבאים על ישראל: (בחכמה פותח שערים). כמ"ש פותח שער לדופקי בתשובה: (משנה עתים). עת כמו לעשות ברכה כמש"ה עת ללדת ועת למות כו': (ומחליף את הזמנים). כמ"ש חז"ל (שבת קנ"ו) מאי דעבד דקאי לצדק במערב מפרכא ומוקמי לי' במזרח:

לָיְלָה. וּמַבְדִּיל בֵּין יוֹם וּבֵין לָיְלָה. יְהֹוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ:
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּעֲרִיב עֲרָבִים:

אַהֲבַת עוֹלָם בֵּית יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ אָהָבְתָּ. תּוֹרָה וּמִצְוֹת חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים אוֹתָנוּ לִמַּדְתָּ. עַל כֵּן יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ בְּשָׁכְבֵנוּ וּבְקוּמֵנוּ נָשִׂיחַ בְּחֻקֶּיךָ וְנִשְׂמַח וְנַעֲלוֹז בְּדִבְרֵי תַלְמוּד תּוֹרָתֶךָ וּמִצְוֹתֶיךָ וְחֻקּוֹתֶיךָ לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי הֵם חַיֵּינוּ וְאֹרֶךְ יָמֵינוּ. וּבָהֶם נֶהְגֶּה יוֹמָם וָלָיְלָה: וְאַהֲבָתְךָ וְחֶמְלָתְךָ לֹא תָסוּר מִמֶּנּוּ לְעוֹלָמִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אוֹהֵב אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

יכוין אדון הכל. יוד. הי. ויו. הי. היה הוה ויהיה

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ אנכי ה׳ יְהֹוָה אֶחָד:

לא יהיה לך אלהים אחרים:

והאר״י בלחש בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד: ע״כ

צריך להפסיק בין מלכות שמים לעול מצות:

וְאָהַבְתָּ לא תשא אֵת יְהֹוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לְבָבְךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ וּבְכָל־מְאֹדֶךָ: וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם עַל־לְבָבֶךָ: וְשִׁנַּנְתָּם לְבָנֶיךָ וְדִבַּרְתָּ בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ: וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת עַל־יָדֶךָ וְהָיוּ לְטֹטָפֹת בֵּין עֵינֶיךָ: לא תחמוד וּכְתַבְתָּם עַל־מְזֻזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ:

פירוש רש״י

ה׳ אלהינו ה׳ אחד. פי׳ שהוא אלהינו עתה ולא אלהי האומות ע״א. הוא עתיד להיות ה׳ אחד שנאמר כי אז אהפוך אל עמים שפה ברורה לקרוא כלם בשם ה׳. ונאמר ביום ההוא יהיה ה׳ אחד ושמו אחד: ואהבת. עשה דבריו מאהבה אינו דומה עושה מאהבה לעושה מיראה: בכל לבבך. שלא יהא לבך חלוק על המקום: ובכל נפשך. אפילו הוא נוטל את נפשך: ובכל מאודך. בכל ממונך: והיו הדברים. ומהו האהבה והיו הדברים האלה שמתוך כך אתה מכיר בהקב״ה ומדבק בדרכיו: אשר אנכי מצוך היום. לא יהיו בעיניך כפקודת המלך ישנה שאין אדם מושבה אלא כחדשה שהכל רצין לקראתה: ושננתם. לשון חידוד הוא שיהיו מחודדים בפיך שאם ישאלך אדם דבר לא שהא צריך לגמגם אלא אמור לו מיד: לבניך. אלמידים נ״כ קרוים בנים: ודברת בם. שלא יהא עיקר דיבורך אלא בם. עשם עיקר ואל תעשם טפל: בשבתך ובלכתך. בכל דרכיך דעהו: (וקשרתם לאות על ידך). אלו תפילין שבזרוע: (והיו לטטפת). אלו תפילין שבראש. ועל שם מנין פרשיותיה נקראו טוטפת. טט בכתפי שתים. פת באפריקי שתים: (בין עיניך). בגובה הראש שהוא מכוון בין העינים:

והיה אם־שמע תשמעו אל־מצותי אשר אנכי מצוה
אתכם היום לאהבה את־יהוה אלהיכם ולעבדו
בכל־לבבכם ובכל־נפשכם: ונתתי מטר־ארצכם בעתו
יורה ומלקוש לא תנגוב ואספת דגנך ותירשך ויצהרך:
ונתתי עשב בשדך לבהמתך ואכלת ושבעת: השמרו
לכם פן־יפתה לבבכם וסרתם ועבדתם אלהים אחרים
והשתחויתם להם: וחרה יפסיק מעט אף־יהוה בכם ועצר
את־השמים ולא־יהיה מטר והאדמה לא תתן את־יבולה
לא תרצח ואבדתם מהרה מעל הארץ הטבה אשר יהוה
נתן לכם: ושמתם את־דברי אלה על־לבבכם ועל־
נפשכם וקשרתם אתם לאות על־ידכם והיו לטוטפת
בין עיניכם: ולמדתם אתם את־בניכם לדבר בם
בשבתך בביתך ובלכתך בדרך ובשכבך ובקומך:
וכתבתם על־מזוזות ביתך ובשעריך: כבד את אביך למען
ירבו ימיכם וימי בניכם על האדמה אשר נשבע יהוה
לאבתיכם לתת להם כימי השמים על־הארץ:

פירוש רש"י

והיה אם שמוע תשמעו. אם תשמעו בישן תשמעו בחדש: (מצוה אתכם היום). שיהיו עליכם חדשים כאלו שמעתם בו ביום: (לאהבה את ה'). עשו מאהבה: (ולעבדו בכל לבבכם). עבודה שהיא בלב. זו תפלה: (יורה). היא רביע' הנופלת לאחר הזריעה: (ומלקוש). רביעה היורדת סמוך לקציר למלאת התבואה בקשיה. דבר המאוחר נקרא מלקוש: (ואכלת ושבעת השמרו לכם). כיון שתהיו אוכלים ושבעים השמרו לכם שלא תבעטו. שאין אדם מורד בהקב"ה אלא מתוך שביעה. שנאמר פן תאכל ושבעת ובקרך וצאנך ירביון מה הוא אומר אחריו ורם לבבך ושכחת: ושמתם. אף לאחר שתגלו היו מצוינין במצות: ועשו להם ציצית. לשון פתילים. כמו ויקחני בציצית ראשי. או נקראו ציצית ע"ש וראיתם אותו כמו מציץ מן החרכים: תכלת. צבע ירוק כרקיע צבוע בדם חלזון: ולא תתורו אחרי לבבכם. כמו מתור הארץ. הלב והעינים הם מרגלים לגוף ומסרסרים לו את העבירות. העין רואה והלב חומד והגוף עושה את העבירה: (אני ה'). נאמן לשלם שכר: (אלהיכם). ליפרע: (אשר הוצאתי אתכם). על מנת כן פדיתי אתכם שתקבלו עליכם גזירותי: (אני ה' אלהיכם.) עוד למה נאמר. כדי שלא יאמרו ישראל מפני מה אמר המקום, לא שנעשה ונטול שכר. לא עושין ולא נוטלין שכר, על כרחכם אני מלכיכם. וכן הוא אומר אם לא ביד חזקה אמלוך עליכם:

פירוש מהריעב"ץ

למען ירבו ימיכם. שהתורה היא סם חיים ומכלל הן אתה שומע לאו: נשבע. צריך לאמר שבין: לתת להם. כאן מבואר תה"מ ע"פ: כימי השמים. למדך שאין הפסק לעמדת שלהן לאבו־

[..]ר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִת עַל־כַּנְפֵי
[.]גְדֵיהֶם לְדֹרֹתָם וְנָתְנוּ עַל־צִיצִת הַכָּנָף פְּתִיל תְּכֵלֶת׃
[.]הָיָה לָכֶם לְצִיצִת וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת־כָּל־
[.]מִצְוֹת יְהוָה וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם לא תנאף וְלֹא־תָתוּרוּ אַחֲרֵי
לְבַבְכֶם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר־אַתֶּם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם׃ זכור את
[.]ם השבת לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֶת־כָּל־מִצְוֹתָי וִהְיִיתֶם
קְדֹשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם׃ אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם

פירוש מריעב"ץ

[.]אמר. **לאמר**. האלף נחה. לרוב השמוש בה. כי היה ראוי לינקד בח"ס כמו לאכול. והוא מקור באורו על הרוב לך אמור. אמנם כשא"א לפרשו כך כגון בכאן. אז יאמרו המפרשים [ש]בא לנתך הענין ולחזקו. אולם לדעתי בא לרמוז על איסור הוספה דאוטי ציצית כדא' בהנחנקין שאם [מ]וסיף גורע. והזהיר כאן לאמר. לאו אמור. כדאמרינן בעלמא. והו דאמרינן בעידן ריתחא אנשי [ח]עשה. ולא ענש אא"כ הזהיר: דבר. לשון עז, כי קשה עונש המבטל מצות ציצית שעליו הכתוב אומר [ל]אחוז בכנפות הארץ וינערו רשעים ממנה. מפני שהיא מצוה קלה. ושקולה כנגד התורה כולה: ואמרת. [ל]הזהיר גדולים על הקטנים כ"ל. מכאן סמך למ"ש קטן היודע להתעטף אביו עושה לו ציצית: ואמירה [ב]' כנה. נגד שכרה הגדול' שכ"א חז"ל כל הזהיר במ"ז זוכה ומשמשין לו כ"ח מאות עבדים. שנא' והחזיקו י' אנשים מכל לשונות הגוים בכנף איש יהודי. ומתן שכרה בעוה"ז שמענו ממעשה דתלמיד עם הזונה שבכרכי הים הידוע: ועשו. ולא מן העשוי ומדלא כתיב ויעשו דרשו שכשרה בגוי. איברא לא קיי"ל הכי: להם. משלהם: ציצית. לשון פתילים המלויים ויוצאים. כמו בציצית ראשי: על כנפי. צריכה שתהא מכה בכנף: כנפי. יכול אפילו בעלת ג' וה' במשמע. ת"ל על ד' כנפות. ומה ת"ל כנפי מלמד שמטיל לבעלת ה' ויותר בד' כנפיה המרוחקין. כך נ"ל: בגדיהם. שלא יטיל אפי' אמה על אמה מ ק ב אחר ובה תכלת ותולה בה: לדורותם. שנוהגת בכל זמן ובכל מקום: ונתנו. שלא יארגוה עם הבגד: על. עם. וכמוהו רבים: ציצית הכנף. שאר מינין במינן פוטרין. גם למדו שמתחיל בלבן מין כנף: כנף פתיל. צריך להפריד בין הדבקים: פתיל. עווי ושזור: תכלת. גוון כענין הכסול וכרקיע [ו]בהרה. ואבעין אותו בדם חלזון בריה שבים דומה לדג וחומע ימיי. ניצוד מסולמא דצור עד חיפה: והיה. הויה אחת לכולן שארבעתן מצוה א' ומעכבות זא"ז: בין וראיתם ואותו נ"ל: וראיתם. פרט לכסות לילה. וראיתם אותם מצות שעליכם: וזכרתם. ראייה מביאה לידי זכירה. כנ"ל כוונת הראייה בהם עפד"ה ועין ג' פ' פויום להמתיק ה"ג. נ"ל הזיין. בין וזכרתם ואת נ"ל: כל מצות. ציצית (יס"ג) גי' ת"ר וח' חוטין וה' קשרים הרי תרי"ג: ועשיתם. זכירה מביאה לידי עשייה: ולא תתורו. כמו מתור הארץ. הלב והעינים הם מרגלים לגוף שני סרסורי עבירה. העין רואה והלב חומד. והגוף עושה העבירה. וכתוב תנה בני לבך לי ועיניך. אין יהבת לי לבך ועיניך אנא ידע דאת דילי. נ"ל בין ועשיתם אותם: אחרי לבבכם. זו מינות כמ"ש אמר נבל בלבו: ואחרי עיניכם. זו זנות כענין שנאמר כי היא ישרה בעיני: זונים אחריהם. זו ע"ז. כענין שנא' ויזנו אחרי הבעל: למען תזכרו ועשיתם. לעשות זכרון כמעשה. למדך שהחושב לעשות מצוה ונאנס ולא עשאה מעלה עליו כאילו עשאה. וכן הוא אומר ולחושבי שמו: צריך להתיז זיין דתזכרו. ולהפריד בין ועשיתם ואת: כל מצותי. לרבות שמרם למשמרת סייגות ותקנות חכמים ומנהג נביאים: והייתם קדושים. המצות בכלל מקדשין האדם ביום בדרגה עליונה. וביחוד במצות ציצית המדומה לכסאי מעלה. וכ"ש על רי"א כשהיה מתעטף בסדינין המצויינין ודומה למלאך ה' צבאות. וכה"ש בקדושין של ישראל לבושיה כתלג חיור ושער רישו כעמר נקי. נגד ציצית שהם של צמר. כביכול דומין לבורא. ארז"ל שהקב"ה נתעטף כש"ץ וקרא לפני מרע"ה י"ג מדות: אני ה'. נאמן לשלם שכר: אלהיכם. אלהין ליפרע מעבריי: אשר הוצאתי אתכם. ע"מ כן

מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים לא תענה ברעך אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: ויש בקריאת שמע עם פסוק ברוך שם רמ"ח תיבות כסדר נ' ושער ה'

יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֱמֶת:

אֱמֶת וֶאֱמוּנָה כָּל זֹאת וְקַיָּם עָלֵינוּ. כִּי הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֵין זוּלָתוֹ. וַאֲנַחְנוּ יִשְׂרָאֵל עַמּוֹ. הַפּוֹדֵנוּ מִיַּד מְלָכִים. הַגּוֹאֲלֵנוּ מַלְכֵּנוּ מִכַּף כָּל עָרִיצִים הָאֵל הַנִּפְרָע לָנוּ מִצָּרֵינוּ. הַמְשַׁלֵּם גְּמוּל לְכָל אוֹיְבֵי נַפְשֵׁנוּ. הַשָּׂם נַפְשֵׁנוּ בַּחַיִּים וְלֹא נָתַן לַמּוֹט רַגְלֵנוּ. הַמַּדְרִיכֵנוּ עַל בָּמוֹת אוֹיְבֵינוּ וַיָּרֶם קַרְנֵנוּ עַל כָּל שׂוֹנְאֵינוּ: הָאֵל הָעֹשֶׂה לָנוּ נְקָמָה בְּפַרְעֹה. אוֹתוֹת וּמוֹפְתִים בְּאַדְמַת בְּנֵי חָם. הַמַּכֶּה בְעֶבְרָתוֹ כָּל בְּכוֹרֵי מִצְרָיִם. וַיּוֹצֵא אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכָם לְחֵרוּת עוֹלָם. הַמַּעֲבִיר בָּנָיו בֵּין גִּזְרֵי יַם סוּף. וְאֶת רוֹדְפֵיהֶם וְאֶת שׂוֹנְאֵיהֶם בִּתְהוֹמוֹת טִבַּע. רָאוּ בָנִים אֶת גְּבוּרָתוֹ. שִׁבְּחוּ וְהוֹדוּ לִשְׁמוֹ. וּמַלְכוּתוֹ בְּרָצוֹן קִבְּלוּ עֲלֵיהֶם. מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְךָ עָנוּ שִׁירָה. בְּשִׂמְחָה רַבָּה וְאָמְרוּ כֻלָּם: מִי כָמֹכָה בָּאֵלִם יְהוָה. מִי כָּמֹכָה נֶאְדָּר בַּקֹּדֶשׁ נוֹרָא תְהִלֹּת עֹשֵׂה פֶלֶא: מַלְכוּתְךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ רָאוּ בָנֶיךָ עַל הַיָּם יַחַד כֻּלָּם הוֹדוּ וְהִמְלִיכוּ וְאָמְרוּ יְהוָה יִמְלֹךְ לְעוֹלָם

פירוש מרי"עבץ

פדיתי אתכם. שתקבלו עליכם גזרותי. נ"ל בין אתכם ומארץ: מארץ מצרים. אני הוא שהבחנתי במצרים בין טפה של בכור לשאינה בכור. אני מבחין ועתיד ליפרע ממי שתולה קלא אילן בבגדו. ואומר תכלת הוא. וסוד התכלת ידוע כי היא תכלית אור עם חושך המ"י. וסוד אחר אל תגל. הוא קל"א אילן כקוף בפני אדם. לכך הוצרך להזהיר ולא תתורו. והוא שאמר: להיות לכם לאלהים. הוא הדין, הוא המשלם שכר טוב. ועם שונים אל תתערב. והוא שאמר וקיים בטוב ביחוד שלם: אני ה' אלהיכם בעל הגמול לטובים ולחייבים. אני הוא ה' העושה כל אלה. אני ה' ולא אחר. אין רשאי להפסיק בין אלהיכם לאמת. משום שנא' וה' אלהים אמת. אבל צריך ליתן ריוח קצת בין ב' התיבות שלא יבליע הא'. אח"כ חוזר הש"ץ ואומר ה' אלהיכם (כל יחיד יוכל לאמרו עמו. אם יכוין לצאת על ידו) כדי להשלים רמ"ח תיבות כמנין רמ"ח אברים של אדם. ואומר פעם ב' אמת. הוא השלם הברכה. ואינו מצטרף למנין תיבות של ק"ש:

מלכותך (ראו). כמ"ש ז"ל מלה"ד למלך ב"ו שנכנס וכו' והיו הכל שואלין איזה המלך מפני שהוא ב"ו כמותם אבל כשנגלה הקב"ה על הים לא הוצרך אחד מהם לשאול אלא כיון הכירוהו פתחו כלם ואמרו זה אלי:

יָעֵד: וְנֶאֱמַר כִּי פָדָה יְיָ אֶת יַעֲקֹב וּגְאָלוֹ מִיַּד חָזָק מִמֶּנּוּ:
בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה גָּאַל יִשְׂרָאֵל:

הַשְׁכִּיבֵנוּ אָבִינוּ לְשָׁלוֹם וְהַעֲמִידֵנוּ מַלְכֵּנוּ לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם. וּפְרוֹשׂ עָלֵינוּ סֻכַּת שְׁלוֹמֶךָ וְתַקְּנֵנוּ מַלְכֵּנוּ בְּעֵצָה טוֹבָה מִלְּפָנֶיךָ וְהוֹשִׁיעֵנוּ מְהֵרָה לְמַעַן שְׁמֶךָ. וְהָגֵן בַּעֲדֵנוּ. וּפְרוֹשׂ עָלֵינוּ סֻכַּת רַחֲמִים וְשָׁלוֹם: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַפּוֹרֵשׂ סֻכַּת שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְעַל יְרוּשָׁלָיִם אָמֵן:

ואם חל בשבת מוסיפין זה:

וְשָׁמְרוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשַּׁבָּת לַעֲשׂוֹת אֶת הַשַּׁבָּת לְדֹרֹתָם בְּרִית עוֹלָם: בֵּינִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אוֹת הִיא לְעוֹלָם כִּי שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה יְהוָה אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שָׁבַת וַיִּנָּפַשׁ:

וכשחל בחול מתחיל מכאן:

וּבְיוֹם שִׂמְחַתְכֶם וּבְמוֹעֲדֵיכֶם וּבְרָאשֵׁי חָדְשֵׁיכֶם וּתְקַעְתֶּם בַּחֲצֹצְרֹת עַל עֹלֹתֵיכֶם וְעַל זִבְחֵי שַׁלְמֵיכֶם וְהָיוּ לָכֶם לְזִכָּרוֹן לִפְנֵי אֱלֹהֵיכֶם אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם: ואומר החזן

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ. וְיַצְמַח פּוּרְקָנֵהּ. וִיקָרֵב מְשִׁיחֵהּ. בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן: יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא. יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְעֵלָּא מִן כָּל בִּרְכָתָא שִׁירָתָא תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא. וְאִמְרוּ אָמֵן:

פירוש מלוקט

השכיבנו וכו' (ופרוש וכו' והגן בעדנו והסר מעלינו אויב וכו'). מפני שכל פחד פתאום שולח מלחמה ועלילות אויב וכל שטן ופגע רע באים עפ"י רוב רק בלילה להפריענו ממנוחה וכן גנבים ושודדים ומזיקין ורוחות רעות רק במחשך מעשיהם. לכן נתפלל תפלה ובקשה שה' ית' יסתירנו בצל כנפיו וישמרנו ויצילנו לעד

וקודם שמעמידה יכוין בסוד ה' לפתוח כללות הכונה כי בר"ה נעשית הנסירה דזו"נ כבריאת העולם. ומלכות שמים ירדה בבריאה קודם ערבית ועתה היא העולה עד שגבורה שבשם קלויא"ה וזו"ן משתמשין בכתר פ':

אין ראש השנה או כפור דיראן לה עמידה קון בוז אלטה טודו איל קהל אימפירו לו דיריגו אים דיזיר סייכפרי בלהש:

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ׃

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק. וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב. הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא. אֵל עֶלְיוֹן. גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים קֹנֵה הַכֹּל. וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת. וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה׃

בנוסח זה יש בו י"א תיבות ובכל יום מ"ת יש לו לכוין בתיבה א' ובי"ה יכוין אלהים חיים. והם י"א תיבות כסממני הקטורת:

זָכְרֵנוּ לְחַיִּים. (אֵל) מֶלֶךְ חָפֵץ בַּחַיִּים. כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר חַיִּים׃ לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים. (אֵל חַי). מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה (גס יְהֹוָה אל שדי) מָגֵן אַבְרָהָם׃

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי. מְחַיֶּה מֵתִים אַתָּה׃ רַב לְהוֹשִׁיעַ. וּמוֹרִיד הַטָּל. מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד. מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים׃ סוֹמֵךְ נוֹפְלִים. וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים. וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר׃ מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה׃

מִי כָמוֹךָ (אָב) הָרַחֲמָן זוֹכֵר יְצוּרָיו בְּרַחֲמִים לְחַיִּים. וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה מְחַיֵּה הַמֵּתִים׃

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ וּקְדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה׃

לְדוֹר וָדוֹר הַמְלִיכוּ לָאֵל כִּי הוּא לְבַדּוֹ מָרוֹם וְקָדוֹשׁ׃

ובכן (גימטריא ע"ב כנגד אותיות שבפסוק ויסע והוא כנגד אברהם שקידש שם יתברך בפומבי) יתקדש שמך יהוה אלהינו על ישראל עמך:

ובכן (ע"ב אותיות שבפסוק ויבא והוא כנגד פחד יצחק) תן פחדך יהוה אלהינו על כל מעשיך ואימתך על כל מה שבראת. וייראוך כל המעשים. וישתחוו לפניך כל הברואים. ויעשו כלם אגדה אחת. לעשות רצונך בלבב שלם. שידענו יהוה אלהינו שהשלטון (או שהשלטן) לפניך. עוז בידך וגבורה בימינך ושמך נורא על כל מה שבראת:

ובכן (ע"ב אותיות שבפסוק ויט כנגד יעקב שאמר בשכל"ו) תן כבוד לעמך תהלה ליראיך ותקוה טובה לדורשיך. ופתחון פה למיחלים לך. שמחה לארצך. ששון לעירך. וצמיחת קרן לדוד עבדך. ועריכת נר לבן ישי משיחך במהרה בימינו:

ובכן (ע"ב שמות היוצאים מג' פסוקים הנז' והוא כנגד דהמע"ס סוד נדיב ונדק) צדיקים יראו וישמחו וישרים יעלוזו. וחסידים ברנה יגילו ועולתה תקפוץ פיה. והרשעה כלה (ויש גורסים) כעשן (כמאמר) תכלה. כי תעביר ממשלת זדון מן הארץ: יש גורסין בעשן.

ותמלוך אתה הוא יהוה אלהינו מהרה על כל מעשיך בהר ציון משכן כבודך. ובירושלים עיר מקדשך. ככתוב בדברי קדשך. ימלוך יהוה לעולם אלהיך ציון לדר ודר הללויה:

קדוש אתה ונורא שמך ואין אלוה מבלעדיך ככתוב ויגבה יהוה צבאות במשפט. והאל הקדוש

קֹדֶשׁ בִּצְדָקָה: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה (יְהֹוָה כוזו) הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ:

אַתָּה בְחַרְתָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ וְרָצִיתָ בָּנוּ וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל הַלְּשׁוֹנוֹת וְקִדַּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ:

כשחל במוצאי שבת מוסיפין זה:

וַתּוֹדִיעֵנוּ מִשְׁפְּטֵי צִדְקֶךָ וַתְּלַמְּדֵנוּ לַעֲשׂוֹת בָּהֶם חֻקֵּי רְצוֹנֶךָ וַתִּתֶּן לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה מִשְׁפָּטִים יְשָׁרִים וְתוֹרַת אֱמֶת חֻקִּים וּמִצְוֹת טוֹבִים וַתַּנְחִילֵנוּ זְמַנֵּי שָׂשׂוֹן וּמוֹעֲדֵי קֹדֶשׁ וְחַגֵּי נְדָבָה וַתּוֹרִישֵׁנוּ קְדֻשַּׁת שַׁבָּת וּכְבוֹד מוֹעֵד וַחֲגִיגַת הָרֶגֶל. בֵּין קְדֻשַּׁת שַׁבָּת לִקְדֻשַּׁת יוֹם טוֹב הִבְדַּלְתָּ וְאֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי מִשֵּׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה קִדַּשְׁתָּ הִבְדַּלְתָּ וְהִקְדַּשְׁתָּ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בִּקְדֻשָּׁתֶךָ: עד כאן

וַתִּתֶּן לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה אֶת יוֹם השבת הזה ואת יום הַזִּכָּרוֹן הַזֶּה. אֶת יוֹם טוֹב מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה. יוֹם תְּרוּעָה (בשבת זִכְרוֹן תְּרוּעָה בְּאַהֲבָה) מִקְרָא קֹדֶשׁ זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ יַעֲלֶה וְיָבֹא וְיַגִּיעַ וְיֵרָאֶה וְיֵרָצֶה וְיִשָּׁמַע וְיִפָּקֵד. וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִירָךְ וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עַבְדָּךְ וְזִכְרוֹן כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ. לִפְלֵטָה לְטוֹבָה לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים בְּיוֹם השבת הזה וביום הַזִּכָּרוֹן הַזֶּה. וּבְיוֹם טוֹב מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה. לְרַחֵם בּוֹ עָלֵינוּ וּלְהוֹשִׁיעֵנוּ. זָכְרֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה. וּפָקְדֵנוּ בוֹ לִבְרָכָה. וְהוֹשִׁיעֵנוּ בוֹ לְחַיִּים טוֹבִים. בִּדְבַר יְשׁוּעָה

וְרַחֲמִים. חוּס וְחָנֵּנוּ וַחֲמוֹל וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ. כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. מְלוֹךְ עַל כָּל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ בִּכְבוֹדֶךָ. וְהִנָּשֵׂא עַל כָּל הָאָרֶץ בִּיקָרֶךָ. וְהוֹפַע בַּהֲדַר גְּאוֹן עֻזֶּךָ. עַל כָּל יוֹשְׁבֵי תֵבֵל אַרְצֶךָ. וְיֵדַע כָּל פָּעוּל כִּי אַתָּה פְעַלְתּוֹ. וְיָבִין כָּל יְצוּר כִּי אַתָּה יְצַרְתּוֹ. וְיֹאמַר כֹּל אֲשֶׁר נְשָׁמָה בְאַפּוֹ. יְהֹוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מֶלֶךְ וּמַלְכוּתוֹ בַּכֹּל מָשָׁלָה:

קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ. תֵּן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ. שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ. שַׂמַּח נַפְשֵׁנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ. וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת. כִּי אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהִים אֱמֶת. וּדְבָרְךָ מַלְכֵּנוּ אֱמֶת וְקַיָּם לָעַד: בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה מֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ מְקַדֵּשׁ (השבת ו) יִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַזִּכָּרוֹן:

רְצֵה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְלִתְפִלָּתָם שְׁעֵה. וְהָשֵׁב הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ. וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם מְהֵרָה בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן. וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:

וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים תַּחְפּוֹץ בָּנוּ וְתִרְצֵנוּ. וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ. שָׁאַתָּה הוּא יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד. צוּרֵנוּ צוּר חַיֵּינוּ וּמָגֵן יִשְׁעֵנוּ. אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר. נוֹדֶה לְּךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ. עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ. וְעַל

מודים דרבנן

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. אֱלֹהֵי כָל בָּשָׂר. יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית. בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ. כֵּן תְּחַיֵּנוּ. וּתְחָנֵּנוּ. וְתֶאֱסוֹף גָּלֻיּוֹתֵינוּ

נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ׃ וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ. וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ. שֶׁבְּכָל עֵת עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם. לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ לִשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ. וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ וּלְעָבְדְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם עַל שֶׁאֲנוּ מוֹדִים לָךְ. בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת׃

הַטּוֹב כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ. הַמְרַחֵם כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ. כִּי מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ׃

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא תָּמִיד שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ לְעוֹלָם וָעֶד. וְכָל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה.

וּכְתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל בְּנֵי בְרִיתֶךָ׃

וִיהַלְלוּ וִיבָרְכוּ אֶת שִׁמְךָ הַגָּדוֹל בֶּאֱמֶת לְעוֹלָם כִּי טוֹב. הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה הָאֵל הַטּוֹב. בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה (יְהֶוֶה בם) הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת׃

שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה. חַיִּים חֵן וָחֶסֶד צְדָקָה וְרַחֲמִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ. וּבָרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ. כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָנוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ תּוֹרָה וְחַיִּים. אַהֲבָה וָחֶסֶד צְדָקָה וְרַחֲמִים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם. וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרְכֵנוּ וּלְבָרֵךְ אֶת כָּל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּרוֹב עֹז וְשָׁלוֹם׃

וּבְסֵפֶר חַיִּים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם. וּפַרְנָסָה טוֹבָה. וִישׁוּעָה וְנֶחָמָה. וּגְזֵרוֹת טוֹבוֹת נִזָּכֵר וְנִכָּתֵב לְפָנֶיךָ אֲנַחְנוּ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם׃ בָּרוּךְ אַתָּה יוהוודהו הַמְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם אָמֵן׃ יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהֹוָה צוּרִי וְגוֹאֲלִי

אֱלֹהַי נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע וְשִׂפְתוֹתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה. וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִדּוֹם. וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה. פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ. וְאַחֲרֵי מִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי. וְכָל הַקָּמִים עָלַי

לְדָעָה מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחְשְׁבוֹתָם. עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ. לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ. הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגוֹאֲלִי: עֹשֶׂה הַשָּׁלוֹם (נ״א בספרי״אל סופר סל מעלה) בִּמְרוֹמָיו. הוּא בְרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

ואם חל בשבת אומרים:

וַיְכֻלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל צְבָאָם: וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה. וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִכָּל מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה: וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדֵּשׁ אוֹתוֹ כִּי בוֹ שָׁבַת מִכָּל מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת:

ואומר ש״ץ ברכת מגן אבות:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. אֱלֹהֵי אַבְרָהָם. אֱלֹהֵי יִצְחָק. וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא. אֵל עֶלְיוֹן קוֹנֵה בְּרַחֲמָיו שָׁמַיִם וָאָרֶץ. מָגֵן אָבוֹת בִּדְבָרוֹ. מְחַיֵּה מֵתִים בְּמַאֲמָרוֹ הָאֵל הַקָּדוֹשׁ שֶׁאֵין כָּמוֹהוּ. הַמֵּנִיחַ לְעַמּוֹ בְּשַׁבַּת קָדְשׁוֹ. כִּי בָם רָצָה לְהָנִיחַ לָהֶם לְפָנָיו נַעֲבוֹד בְּיִרְאָה וָפַחַד. וְנוֹדֶה לִשְׁמוֹ בְּכָל יוֹם תָּמִיד מֵעֵין הַבְּרָכוֹת. וְרוֹב הַהוֹדָאוֹת. לַאֲדוֹן הַשָּׁלוֹם. מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת. וּמְבָרֵךְ הַשְּׁבִיעִי. וּמֵנִיחַ בִּקְדֻשָּׁה לְעַם מְדֻשְּׁנֵי עֹנֶג זֵכֶר לְמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ רְצֵה נָא בִמְנוּחָתֵנוּ. קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ שִׂים חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ. שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ. שַׂמַּח נַפְשֵׁנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ. וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת וְהַנְחִילֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן שַׁבַּת קָדְשֶׁךָ. וְיָנוּחוּ בָהּ כָּל יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת:

עד כאן מוסיפין כשחל בשבת:

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵהּ. וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ, וְיַצְמַח פּוּרְקָנֵיהּ. וִיקָרֵב מְשִׁיחֵהּ. בְּחַיֵּיכוֹן

וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן: יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא. יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל. שְׁמֵהּ דְּקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְעֵלָּא מִן כָּל בִּרְכָתָא שִׁירָתָא תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא. דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן:

תִּתְקַבַּל צְלוֹתְהוֹן וּבָעוּתְהוֹן דְּכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל קֳדָם אֲבוּהוֹן דְּבִשְׁמַיָּא (וְאַרְעָא) וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא חַיִּים וְשָׂבָע וִישׁוּעָה וְנֶחָמָה וְשֵׁיזָבָא וּרְפוּאָה וּגְאֻלָּה וּסְלִיחָה וְכַפָּרָה וְרֶוַח וְהַצָּלָה לָנוּ וּלְכָל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן: עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא בְּרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

אם חל בשבת מוסיפין:

מִזְמוֹר לְדָוִד יְהוָה רֹעִי לֹא אֶחְסָר: בִּנְאוֹת דֶּשֶׁא יַרְבִּיצֵנִי עַל מֵי מְנֻחוֹת יְנַהֲלֵנִי: נַפְשִׁי יְשׁוֹבֵב יַנְחֵנִי בְמַעְגְּלֵי צֶדֶק לְמַעַן שְׁמוֹ: גַּם כִּי אֵלֵךְ בְּגֵיא צַלְמָוֶת לֹא אִירָא רָע כִּי אַתָּה עִמָּדִי שִׁבְטְךָ וּמִשְׁעַנְתֶּךָ הֵמָּה יְנַחֲמֻנִי: תַּעֲרֹךְ לְפָנַי שֻׁלְחָן נֶגֶד צֹרְרָי דִּשַּׁנְתָּ בַשֶּׁמֶן רֹאשִׁי כּוֹסִי רְוָיָה: אַךְ טוֹב וָחֶסֶד יִרְדְּפוּנִי כָּל יְמֵי חַיָּי וְשַׁבְתִּי בְּבֵית יְהוָה לְאֹרֶךְ יָמִים:

הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ אֵל בְּקָדְשׁוֹ הַלְלוּהוּ בִּרְקִיעַ עֻזּוֹ: הַלְלוּהוּ בִגְבוּרֹתָיו הַלְלוּהוּ כְּרֹב גֻּדְלוֹ: הַלְלוּהוּ בְּתֵקַע שׁוֹפָר הַלְלוּהוּ בְּנֵבֶל וְכִנּוֹר: הַלְלוּהוּ בְתֹף וּמָחוֹל הַלְלוּהוּ בְּמִנִּים וְעוּגָב: הַלְלוּהוּ בְצִלְצְלֵי שָׁמַע הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה: כֹּל הַנְּשָׁמָה תְּהַלֵּל יָהּ הַלְלוּיָהּ:

ויש שנוהגים גם כן מזמור לתודה. ונוהגים פיר שמתחלים אלין נפשי. וקודם קדיש בהרא יאמר זה המזמור לְיְהוָֹה והכל מתום הרים ידיו כנגעת זה והכוונה

כדי שלא ימסרו עונותיו כל השנה:

לְדָוִד מִזְמוֹר לַיהוָה הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ תֵּבֵל וְיֹשְׁבֵי בָהּ: כִּי הוּא עַל יַמִּים יְסָדָהּ וְעַל נְהָרוֹת יְכוֹנְנֶהָ: מִי

יעלה בהר יהוה ומי יקום במקום קדשו: נקי כפים ובר לבב אשר לא נשא לשוא נפשי ולא נשבע למרמה: ישא ברכה מאת (ה' וצדק"ה מאלה"י ישע"ו ס"ת הוי"ה גם וצדק"ה מאלה"י ישע"ו ר"ת ס"ת הוי"ה פסוק ב' שמות מ"ב צירופי הוי"ה) יהוה וצדקה מאלהי ישעו: זה דור דורשיו מבקשי פניך יעקב סלה: (שאו שערים ראשיכם יכוין כי עתה הקב"ה נכנס בגן עדן להשתעשע עם נשמות הצדיקים והם הם השערים) (והנשאו יכוין ו"ה שהם יסוד ומלכות) (והם פתחי וגו' והם יכוין על ר פסוק ת"ת שהם פתחי עולם) שאו שערים ראשיכם והנשאו פתחי עולם ויבוא מלך הכבוד: מי זה מלך הכבוד יהוה עזוז וגבור יהוה גבור מלחמה: שאו שערים ראשיכם ושאו פתחי עולם ויבא מלך הכבוד: מי הוא זה מלך הכבוד יהוה צבאות הוא מלך הכבוד סלה:

ואח"כ אומרים:

יהי רצון מלפניך יהוה האל הגדול הגבור והנורא עשה למענך ולמען קדושת המזמור הזה והשמות הקדושים הנזכרים בו וקדושת פסוקיו ותיבותיו ואותיותיו וטעמיו ורמזיו וסודותיו היוצאים ממנו ולמען שם הגדול והקדוש (דיקרנוסא) היוצא מפסוק והריקותי לכם ברכה עד בלי די ומפסוק נסה עלינו אור פניך יהוה שתכתבנו בספר פרנסה וכלכלה שנה זו וכל שנה ושנה לנו ולכל בני ביתנו במלוי ובריוח ולא באיסור ולא בעמל וטורח בנחת ובשלוה ובהשקט ובטח כדי שנוכל לעבד עבודת הקודש בקדושה ובטהרה בלי שום טרדה. פרנסה שלא יהיה בה שום בושה וכלימה ואל תצריכנו לידי מתנות בשר ודם כי אם מידך הפתוחה והקדושה ותצליחנו והרויחנו בכל לימודנו ומעשה ידינו ועסקנו ותהיה ביתנו מלא ברכת יהוה ונשבע לחם ונהיה טובים אמן כן יהי רצון:

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵהּ. וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ. וְיַצְמַח פּוּרְקָנֵיהּ. וִיקָרֵב מְשִׁיחֵהּ. בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן: יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא. יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל. שְׁמֵהּ דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְעֵלָּא מִן כָּל בִּרְכָתָא שִׁירָתָא תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחָמָתָא. דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא חַיִּים וְשָׂבָע וִישׁוּעָה וְנֶחָמָה וְשֵׁיזָבָא וּרְפוּאָה וּגְאֻלָּה וּסְלִיחָה וְכַפָּרָה וְרֶוַח וְהַצָּלָה לָנוּ וּלְכָל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן: עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא בְּרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

בָּרְכוּ אֶת יְהוָֹה הַמְבוֹרָךְ:

ועונין נקול רם בָּרוּךְ יְהוָֹה הַמְבוֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

עָלֵינוּ לְשַׁבֵּחַ לַאֲדוֹן הַכֹּל. לָתֵת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר בְּרֵאשִׁית. שֶׁלֹּא עָשָׂנוּ כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת וְלֹא שָׂמָנוּ כְּמִשְׁפְּחוֹת הָאֲדָמָה שֶׁלֹּא שָׂם חֶלְקֵנוּ כָּהֶם וְגוֹרָלֵנוּ כְּכָל הֲמוֹנָם. וַאֲנַחְנוּ (כּוֹרְעִים ו) מִשְׁתַּחֲוִים לִפְנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא. שֶׁהוּא נוֹטֶה שָׁמַיִם וְיוֹסֵד אָרֶץ וּמוֹשַׁב יְקָרוֹ בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל. וּשְׁכִינַת עֻזּוֹ בְּגָבְהֵי מְרוֹמִים. הוּא אֱלֹהֵינוּ וְאֵין עוֹד אַחֵר. אֱמֶת מַלְכֵּנוּ וְאֶפֶס זוּלָתוֹ. כַּכָּתוּב בַּתּוֹרָה. וְיָדַעְתָּ הַיּוֹם וַהֲשֵׁבֹתָ אֶל־לְבָבֶךָ כִּי יְהוָֹה הוּא הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתָּחַת אֵין עוֹד:

עַל כֵּן נְקַוֶּה לְּךָ יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ לִרְאוֹת מְהֵרָה בְּתִפְאֶרֶת עֻזֶּךָ. לְהַעֲבִיר גִּלּוּלִים מִן הָאָרֶץ וְהָאֱלִילִים כָּרוֹת יִכָּרֵתוּן. לְתַקֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שַׁדַּי. וְכָל בְּנֵי בָשָׂר יִקְרְאוּ בִשְׁמֶךָ לְהַפְנוֹת אֵלֶיךָ כָּל רִשְׁעֵי אָרֶץ. יַכִּירוּ וְיֵדְעוּ כָּל יוֹשְׁבֵי תֵבֵל כִּי לְךָ תִּכְרַע כָּל בֶּרֶךְ תִּשָּׁבַע כָּל לָשׁוֹן. לְפָנֶיךָ יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ יִכְרְעוּ וְיִפֹּלוּ. וְלִכְבוֹד שִׁמְךָ יְקָר יִתֵּנוּ. וִיקַבְּלוּ כֻלָּם אֶת עוֹל מַלְכוּתֶךָ. וְתִמְלוֹךְ עֲלֵיהֶם מְהֵרָה לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי הַמַּלְכוּת שֶׁלְּךָ הִיא וּלְעוֹלְמֵי עַד תִּמְלוֹךְ בְּכָבוֹד. כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ יְהוָֹה יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד: וְנֶאֱמַר וְהָיָה יְהוָֹה לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְהוָֹה אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד:

יִגְדַּל אֱלֹהִים חַי וְיִשְׁתַּבַּח נִמְצָא וְאֵין עֵת אֶל מְצִיאוּתוֹ:
אֶחָד וְאֵין יָחִיד כְּיִחוּדוֹ. נֶעְלָם וְגַם אֵין סוֹף
לְאַחְדוּתוֹ: אֵין לוֹ דְּמוּת הַגּוּף וְאֵינוֹ גוּף. לֹא נַעֲרוֹךְ אֵלָיו
קְדֻשָּׁתוֹ: קַדְמוֹן לְכָל דָּבָר אֲשֶׁר נִבְרָא. רִאשׁוֹן וְאֵין
רֵאשִׁית לְרֵאשִׁיתוֹ: הִנּוֹ אֲדוֹן עוֹלָם. וְכָל נוֹצָר. יוֹרֶה
גְדֻלָּתוֹ וּמַלְכוּתוֹ: שֶׁפַע נְבוּאָתוֹ נְתָנוֹ. אֶל אַנְשֵׁי סְגֻלָּתוֹ
וְתִפְאַרְתּוֹ: לֹא קָם בְּיִשְׂרָאֵל כְּמֹשֶׁה עוֹד נָבִיא וּמַבִּיט
אֶת תְּמוּנָתוֹ: תּוֹרַת אֱמֶת נָתַן לְעַמּוֹ אֵל. עַל יַד נְבִיאוֹ
נֶאֱמַן בֵּיתוֹ: לֹא יַחֲלִיף הָאֵל וְלֹא יָמִיר דָּתוֹ לְעוֹלָמִים
לְזוּלָתוֹ: צוֹפֶה וְיוֹדֵעַ סְתָרֵינוּ. מַבִּיט לְסוֹף דָּבָר בְּקַדְמוּתוֹ:
גּוֹמֵל לְאִישׁ חָסִיד כְּמִפְעָלוֹ. נוֹתֵן לְרָשָׁע רָע כְּרִשְׁעָתוֹ:
יִשְׁלַח לְקֵץ יָמִין מְשִׁיחֵנוּ. לִפְדּוֹת מְחַכֵּי קֵץ יְשׁוּעָתוֹ:
מֵתִים יְחַיֶּה אֵל בְּרוֹב חַסְדּוֹ. בָּרוּךְ עֲדֵי עַד שֵׁם תְּהִלָּתוֹ:
אֵלֶּה שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה הֵם עִקָּרִים. הֵן הֵם יְסוֹד דַּת אֵל וְתוֹרָתוֹ

(ויש אומרים יְסוֹד תּוֹרַת מֹשֶׁה וּנְבוּאָתוֹ:)

ובצאתו מבית הכנסת ילך לביתו וישמח לבו ויגל כבודו ויבטח בהש"ית. ויקדש מעומד בלב שלם ובנפש חפצה. וירחיק ממנו כל יגון ואנחה שלא ליתן פתחון פה למקטרג כי אין לו מקום אלא במקום יגון ואנחה ומריבה וקטטה. ויסיר שם ושמח וטוב לב ויקיים וגילו ברעדה:

קִידּוּשׁ לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה

כשחל להיות בשבת אומרים:

יוֹם הַשִּׁשִּׁי וַיְכֻלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל צְבָאָם: וַיְכַל אֱלֹהִים
בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה. וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם
הַשְּׁבִיעִי מִכָּל־מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה: וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת
יוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ כִּי בוֹ שָׁבַת מִכָּל מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר
בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת:

ואם חל יום טוב בחול מתחילין כאן:

סַבְרִי מָרָנָן. בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ מִכָּל עָם וְרוֹמְמָנוּ מִכָּל לָשׁוֹן וְקִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו. וַתִּתֶּן לָנוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה אֶת יוֹם השבת הזה. ואת יום הַזִּכָּרוֹן הַזֶּה אֶת יוֹם טוֹב מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה זכרון תרועה יוֹם תְּרוּעָה באהבה מִקְרָא קֹדֶשׁ זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם. וּדְבָרְךָ מַלְכֵּנוּ אֱמֶת וְקַיָּם לָעַד: בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה מֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ מְקַדֵּשׁ השבת ו יִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַזִּכָּרוֹן:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁהֶחֱיָנוּ וְקִיְּמָנוּ וְהִגִּיעָנוּ לַזְּמַן הַזֶּה:

גם בליל שני אומרים שהחיינו ויש נוהגים ליקח איזה פרי חדש על השלחן ואם חל במוצאי שבת אומר קודם שהחיינו:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא מְאוֹרֵי הָאֵשׁ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַמַּבְדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְחוֹל וּבֵין אוֹר לְחֹשֶׁךְ וּבֵין יִשְׂרָאֵל לָעַמִּים וּבֵין יוֹם הַשְּׁבִיעִי לְשֵׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה. בֵּין קְדֻשַּׁת שַׁבָּת לִקְדֻשַּׁת יוֹם טוֹב הִבְדַּלְתָּ וְאֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי מִשֵּׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה הִקְדַּשְׁתָּ וְהִבְדַּלְתָּ. וְהִקְדַּשְׁתָּ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בִּקְדֻשָּׁתֶךָ. בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה הַמַּבְדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְקֹדֶשׁ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁהֶחֱיָנוּ וְקִיְּמָנוּ וְהִגִּיעָנוּ לַזְּמַן הַזֶּה:

בתחילת סעודתו יעשה דברים שיעלו לזכרון טוב לפני ה' כמבואר בספר מגיד מישרים למהר"י קארו ז"ל ויאמרו לדיק דרכו אשר הכונים הגידו סימנא מילתא היא: כשאוכל תפוחים בדבש יכוין שהתפוח רומז לשכינה שנקראת חקל תפוחין ועתה הוא בכח דינא קשיא וכשאוכל אותם בדבש כדי להמתיקה מדינא קשיא לדינא רפיא. וגם יכוין כשאומר

רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתְּחַדֵּשׁ עָלֵינוּ שָׁנָה טוֹבָה וּמְתוּקָה: (כי סיא סנקרא פנס נסוד) מֵרֵאשִׁית הַשָּׁנָה וְעַד אַחֲרִית הַשָּׁנָה:

כרתי פרא"סה נלעז יאמר

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁיִּכָּרְתוּ אוֹיְבֶיךָ וְשׂוֹנְאֶיךָ וְכָל מְבַקְשֵׁי רָעָתֵנוּ: (ואחר כך יאמר) תָּרוּם יָדְךָ עַל צָרֶיךָ וְכָל אוֹיְבֶיךָ יִכָּרֵתוּ:

סלקא פאו"זי בלעז יאמר

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁיִּסְתַּלְּקוּ אוֹיְבֶיךָ וְשׂוֹנְאֶיךָ וְכָל מְבַקְשֵׁי רָעָתֵנוּ: (ואחר כך יאמר) סוּרוּ מִמֶּנִּי כָּל פֹּעֲלֵי אָוֶן כִּי שָׁמַע יְהוָֹה קוֹל בִּכְיִי: סוּרוּ סוּרוּ צְאוּ מִשָּׁם טָמֵא אַל תִּגָּעוּ צְאוּ מִתּוֹכָהּ הִבָּרוּ נֹשְׂאֵי כְּלֵי יְהוָֹה:

תמרי דאטי"לוס בלעז יאמר

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁיִּתַּמּוּ אוֹיְבֶיךָ וְשׂוֹנְאֶיךָ וְכָל מְבַקְשֵׁי רָעָתֵנוּ: (ואחר כך יאמר) יִתַּמּוּ חַטָּאִים מִן הָאָרֶץ וּרְשָׁעִים עוֹד אֵינָם בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת יְהוָֹה: וּבְחַסְדְּךָ תַּצְמִית אוֹיְבַי וְהַאֲבַדְתָּ כָּל צֹרְרֵי נַפְשִׁי כִּי אֲנִי עַבְדֶּךָ:

קרא קאלאבא"סה בלעז יאמר

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתִּקְרַע רֹעַ גְּזַר דִּינֵנוּ וְיִקָּרְאוּ לְפָנֶיךָ זְכֻיּוֹתֵינוּ:

דגים יאמר

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁיִּרְבּוּ זְכֻיּוֹתֵינוּ:

ראש כבש יאמר

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁנִּהְיֶה לְרֹאשׁ וְלֹא לְזָנָב:

(וחבר נאילו סל יצחק ומטעמה קרא ראם דג סו עוף פני:)

מסכת ראש השנה

סי דיזי די דיזיר דיטום פרקים אין נה מיזה:

פרק א אַרְבָּעָה רָאשֵׁי שָׁנִים הֵם. בְּאֶחָד בְּנִיסָן רֹאשׁ הַשָּׁנָה לַמְּלָכִים וְלָרְגָלִים. בְּאֶחָד בֶּאֱלוּל רֹאשׁ הַשָּׁנָה לְמַעְשַׂר בְּהֵמָה. רַבִּי אֶלְעָזָר וְרַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמְרִים בְּאֶחָד בְּתִשְׁרֵי. בְּאֶחָד בְּתִשְׁרֵי רֹאשׁ הַשָּׁנָה לַשָּׁנִים וְלַשְּׁמִטִּין וְלַיּוֹבְלוֹת לַנְּטִיעָה וְלַיְרָקוֹת. בְּאֶחָד בִּשְׁבָט רֹאשׁ הַשָּׁנָה לָאִילָן כְּדִבְרֵי בֵית שַׁמַּאי. בֵּית הִלֵּל אוֹמְרִים בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר בּוֹ: ב בְּאַרְבָּעָה פְּרָקִים הָעוֹלָם נִדּוֹן. בַּפֶּסַח עַל הַתְּבוּאָה. בַּעֲצֶרֶת עַל פֵּירוֹת הָאִילָן. בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה כָּל בָּאֵי הָעוֹלָם עוֹבְרִין לְפָנָיו כִּבְנֵי מָרוֹן. שֶׁנֶּאֱמַר הַיּוֹצֵר יַחַד לִבָּם הַמֵּבִין אֶל כָּל מַעֲשֵׂיהֶם. וּבֶחָג נִדּוֹנִין עַל הַמַּיִם: ג עַל שִׁשָּׁה חֳדָשִׁים הַשְּׁלוּחִין יוֹצְאִין. עַל נִיסָן מִפְּנֵי הַפֶּסַח. עַל אָב מִפְּנֵי הַתַּעֲנִית. עַל אֱלוּל מִפְּנֵי רֹאשׁ הַשָּׁנָה. עַל תִּשְׁרֵי מִפְּנֵי תַּקָּנַת הַמּוֹעֲדוֹת. עַל כִּסְלֵו מִפְּנֵי חֲנֻכָּה. וְעַל אֲדָר מִפְּנֵי הַפּוּרִים. וּכְשֶׁהָיָה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ קַיָּם. יוֹצְאִין אַף עַל אִיָּר מִפְּנֵי פֶּסַח קָטָן: ה עַל שְׁנֵי חֳדָשִׁים מְחַלְּלִין אֶת הַשַּׁבָּת. עַל נִיסָן וְעַל תִּשְׁרֵי. שֶׁבָּהֶן הַשְּׁלוּחִין יוֹצְאִין לְסוּרְיָא. וּבָהֶן מְתַקְּנִין אֶת הַמּוֹעֲדוֹת. וּכְשֶׁהָיָה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ קַיָּם. מְחַלְּלִין אַף עַל כֻּלָּן. מִפְּנֵי תַקָּנַת הַקָּרְבָּן: ה בֵּין שֶׁנִּרְאָה בַעֲלִיל. בֵּין שֶׁלֹּא נִרְאָה בַעֲלִיל. מְחַלְּלִין עָלָיו אֶת הַשַּׁבָּת. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר אִם נִרְאָה בַעֲלִיל. אֵין מְחַלְּלִין עָלָיו אֶת הַשַּׁבָּת: ו מַעֲשֶׂה שֶׁעָבְרוּ יוֹתֵר מֵאַרְבָּעִים זוּג וְעִכְּבָן רַבִּי עֲקִיבָא בְּלוּד. שָׁלַח לוֹ רַבָּן גַּמְלִיאֵל. אִם מְעַכֵּב אַתָּה אֶת הָרַבִּים. נִמְצֵאתָ מַכְשִׁילָן לֶעָתִיד לָבֹא: ז אָב וּבְנוֹ שֶׁרָאוּ אֶת הַחֹדֶשׁ יֵלְכוּ. לֹא שֶׁמִּצְטָרְפִין זֶה עִם זֶה. אֶלָּא שֶׁאִם יִפָּסֵל אֶחָד מֵהֶן. יִצְטָרֵף הַשֵּׁנִי עִם אַחֵר. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר אָב וּבְנוֹ וְכָל הַקְּרוֹבִין כְּשֵׁרִין לְעֵדוּת

החדש. אמר רבי יוסי מעשה בטוביה הרופא. שראה את החדש בירושלם. הוא ובנו ועבדו משוחרר. וקבלו הכהנים אותו ואת בנו. ופסלו את עבדו. וכשבאו לפני בית דין. קבלו אותו ואת עבדו. ופסלו את בנו: ח אלו הן הפסולין. המשחק בקוביא. ומלוה ברבית. ומפריחי יונים. וסוחרי שביעית. ועבדים. זה הכלל. כל עדות. שאין האשה כשרה לה. אף הן אינם כשרים לה: ט מי שראה את החדש. ואינו יכול להלך. מוליכין אתו על החמור. אפילו במטה. ואם צודה להם. לוקחין בידם מקלות. ואם היתה דרך רחוקה. לוקחין בידם מזונות. שעל מהלך לילה ויום מחללין את השבת. ויוצאין לעדות החדש. שנאמר אלה

מועדי יהוה מקרא קדש אשר תקראו אתם במועדם:

פרק ב אם אינם מכירין אותו. משלחים אחר עמו להעידו.

בראשונה היו מקבלין עדות החדש מכל אדם. משקלקלו האפיקורסים. התקינו שלא יהו מקבלין אלא מן המכירים: בראשונה היו משיאין משואות. משקלקלו הכותים. התקינו שיהו שלוחין יוצאין: ג כיצד היו משיאין משואות. מביאין כלונסאות של ארז ארוכין. וקנין ועצי שמן. ונעורת של פשתן. וכורך במשיחה. ועולה לראש ההר. ומצית בהן את האור. ומוליך ומביא ומעלה ומוריד. עד שהוא רואה את חבירו שהוא עושה כן בראש ההר השני. וכן בראש ההר השלישי: ד ומאין היו משיאין משואות מהר המשחה לסרטבא. ומסרטבא לגרופינא. מגרופינא לחוורן. ומחוורן לבית בלתין. ומבית בלתין לא זזו משם. אלא מוליך ומביא ומעלה ומוריד. עד שהיה רואה כל הגולה לפניו כמדורת האש: ה חצר גדולה היתה בירושלם ובית יעזק היתה נקראת. ולשם כל העדים מתכנסים. ובית דין בודקין אותם שם. וסעודות גדולות עושין להם. בשביל שיהו רגילין לבא. בראשונה לא היו זזין משם כל היום. התקין רבן גמליאל הזקן שיהו מהלכין אלפים אמה לכל רוח. ולא אלו בלבד. אלא אף החכמה הבאה לילד. והבא להציל מן הדלקה. ומן הגיס. ומן הנהר. ומן המפולת. הרי אלו כאנשי

הָעִיר. וַיְשַׁלְּחֵם אַלְפַּיִם אַמָּה לְכָל רוּחַ: ו כֵּיצַד בּוֹדְקִין אֶת הָעֵדִים. זוּג שֶׁבָּא רִאשׁוֹן בּוֹדְקִין אוֹתוֹ רִאשׁוֹן וּמַכְנִיסִין אֶת הַגָּדוֹל שֶׁבָּהֶן וְאוֹמְרִים לוֹ. אֱמוֹר כֵּיצַד רָאִיתָ אֶת הַלְּבָנָה. לִפְנֵי הַחַמָּה אוֹ לְאַחַר הַחַמָּה. לִצְפוֹנָהּ אוֹ לִדְרוֹמָהּ. כַּמָּה הָיָה גָּבְהָהּ. וּלְאָן הָיְתָה נוֹטָה. וְכַמָּה הָיָה רָחְבָּהּ. אִם אָמַר לִפְנֵי הַחַמָּה. לֹא אָמַר כְּלוּם. וְאַחַר כָּךְ הָיוּ מַכְנִיסִין אֶת הַשֵּׁנִי וּבוֹדְקִין אוֹתוֹ. אִם נִמְצְאוּ דִבְרֵיהֶם מְכֻוָּנִים. עֵדוּתָן קַיֶּמֶת. וּשְׁאָר כָּל הַזּוּגוֹת שׁוֹאֲלִין אוֹתָן רָאשֵׁי דְבָרִים. לֹא שֶׁהָיוּ צְרִיכִין לָהֶם. אֶלָּא כְּדֵי שֶׁלֹּא יֵצְאוּ בְּפַחֵי נֶפֶשׁ. בִּשְׁבִיל שֶׁיְּהוּ רְגִילִין לָבֹא: ז רֹאשׁ בֵּית דִּין אוֹמֵר מְקֻדָּשׁ וְכָל הָעָם עוֹנִים אַחֲרָיו מְקֻדָּשׁ מְקֻדָּשׁ. בֵּין שֶׁנִּרְאָה בִזְמַנּוֹ. בֵּין שֶׁלֹּא נִרְאָה בִזְמַנּוֹ. מְקַדְּשִׁין אוֹתוֹ. שֶׁכְּבָר קִדְּשׁוּהוּ שָׁמַיִם: ח דְּמוּת צוּרוֹת לְבָנוֹת הָיוּ לוֹ לְרַבָּן גַּמְלִיאֵל בְּטַבְלָא וּבַכּוֹתֶל בַּעֲלִיָּתוֹ. שֶׁבָּהֶן מַרְאֶה אֶת הַהֶדְיוֹטוֹת וְאוֹמֵר הֲכָזֶה רְאִיתֶם אוֹ כָזֶה. מַעֲשֶׂה שֶׁבָּאוּ שְׁנַיִם וְאָמְרוּ רְאִינוּהָ שַׁחֲרִית בַּמִּזְרָח וְעַרְבִית בַּמַּעֲרָב. אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן נוּרִי עֵדֵי שֶׁקֶר הֵם. וּכְשֶׁבָּאוּ לְיַבְנֶה. קִבְּלָן רַבָּן גַּמְלִיאֵל. וְעוֹד בָּאוּ שְׁנַיִם וְאָמְרוּ רְאִינוּהָ בִזְמַנָּהּ. וּבְלֵיל עִבּוּרָהּ לֹא נִרְאָה וְקִבְּלָן רַבָּן גַּמְלִיאֵל. אָמַר רַבִּי דוֹסָא בֶּן הַרְכִּינָס עֵדֵי שֶׁקֶר הֵן. הֵיאַךְ מְעִידִים עַל הָאִשָּׁה שֶׁיָּלְדָה. וּלְמָחָר כְּרֵיסָהּ בֵּין שִׁנֶּיהָ. אָמַר לוֹ רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ רוֹאֶה אֲנִי אֶת דְּבָרֶיךָ: ט שָׁלַח לוֹ רַבָּן גַּמְלִיאֵל גּוֹזְרַנִי עָלֶיךָ. שֶׁתָּבֹא אֶצְלִי בְּמַקֶּלְךָ וּבְמָעוֹתֶיךָ בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים שֶׁחָל לִהְיוֹת בְּחֶשְׁבּוֹנְךָ. הָלַךְ וּמְצָאוֹ רַבִּי עֲקִיבָא מֵצֵר. אָמַר לוֹ יֵשׁ לִי לִלְמֹד. שֶׁכָּל מַה שֶּׁעָשָׂה רַבָּן גַּמְלִיאֵל עָשׂוּי. שֶׁנֶּאֱמַר אֵלֶּה מוֹעֲדֵי יְהוָה מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ אֹתָם. בֵּין בִּזְמַנָּן בֵּין שֶׁלֹּא בִזְמַנָּן. אֵין לִי מוֹעֲדוֹת אֶלָּא אֵלּוּ. בָּא לוֹ אֵצֶל רַבִּי דוֹסָא בֶּן הַרְכִּינָס. אָמַר לוֹ אִם בָּאִין אָנוּ לָדוּן אַחַר בֵּית דִּינוֹ שֶׁל רַבָּן גַּמְלִיאֵל. צְרִיכִין אָנוּ לָדוּן אַחַר כָּל בֵּית דִּין וּבֵית דִּין שֶׁעָמַד מִימוֹת מֹשֶׁה וְעַד עַכְשָׁיו שֶׁנֶּאֱמַר וַיַּעַל מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן נָדָב וַאֲבִיהוּא וְשִׁבְעִים מִזִּקְנֵי יִשְׂרָאֵל. וְלָמָּה לֹא נִתְפָּרְשׁוּ שְׁמוֹתָן שֶׁל זְקֵנִים אֶלָּא לְלַמֵּד שֶׁכָּל שְׁלשָׁה וּשְׁלשָׁה שֶׁעָמְדוּ בֵית דִּין עַל יִשְׂרָאֵל הֲרֵי הוּא כְּבֵית דִּינוֹ שֶׁל מֹשֶׁה. נָטַל מַקְלוֹ וּמָעוֹתָיו בְּיָדוֹ וְהָלַךְ לְיַבְנֶה אֵצֶל רַבָּן גַּמְלִיאֵל בְּיוֹם שֶׁחָל יוֹם הַכִּפּוּרִים לִהְיוֹת בְּחֶשְׁבּוֹנוֹ. עָמַד רַבָּן

גַּמְלִיאֵל. וּנְשָׁקוֹ עַל רֹאשׁוֹ. אָמַר לוֹ בֹּא בְשָׁלוֹם רַבִּי וְתַלְמִידִי. רַבִּי בְּחָכְמָה וְתַלְמִידִי שֶׁקִּבַּלְתָּ אֶת דְּבָרָי:

פרק ג רָאוּהוּ בֵּית דִּין וְכָל יִשְׂרָאֵל. נֶחְקְרוּ הָעֵדִים וְלֹא הִסְפִּיקוּ לוֹמַר מְקֻדָּשׁ עַד שֶׁחֲשֵׁיכָה. הֲרֵי זֶה מְעֻבָּר. רָאוּהוּ בֵּית דִּין בִּלְבַד. יַעַמְדוּ שְׁנַיִם וְיָעִידוּ בִּפְנֵיהֶם. וְיֹאמְרוּ מְקֻדָּשׁ מְקֻדָּשׁ רָאוּהוּ שְׁלשָׁה וְהֵן בֵּית דִּין. יַעַמְדוּ שְׁנַיִם וְיוֹשִׁיבוּ מֵחַבְרֵיהֶם אֵצֶל הַיָּחִיד וְיָעִידוּ בִּפְנֵיהֶם. וְיֹאמְרוּ מְקֻדָּשׁ מְקֻדָּשׁ. שֶׁאֵין הַיָּחִיד נֶאֱמָן עַל יְדֵי עַצְמוֹ: א כָּל הַשּׁוֹפָרוֹת כְּשֵׁרִין חוּץ מִשֶּׁל פָּרָה. מִפְּנֵי שֶׁהוּא קֶרֶן. אָמַר רַבִּי יוֹסֵי וַהֲלֹא כָּל הַשּׁוֹפָרוֹת נִקְרְאוּ קֶרֶן. שֶׁנֶּאֱמַר בִּמְשֹׁךְ בְּקֶרֶן הַיּוֹבֵל: ג שׁוֹפָר שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה שֶׁל יָעֵל פָּשׁוּט. וּפִיו מְצֻפֶּה זָהָב: וּשְׁתֵּי חֲצוֹצְרוֹת מִן הַצְּדָדִין. שׁוֹפָר מַאֲרִיךְ וַחֲצוֹצְרוֹת מְקַצְּרוֹת. שֶׁמִּצְוַת הַיּוֹם בַּשּׁוֹפָר: ד בְּתַעֲנִיּוֹת בְּשֶׁל זְכָרִים כְּפוּפִין. וּפִיהֶן מְצֻפֶּה כֶסֶף. וּשְׁתֵּי חֲצוֹצְרוֹת בָּאֶמְצַע. שׁוֹפָר מְקַצֵּר וַחֲצוֹצְרוֹת מַאֲרִיכוֹת. שֶׁמִּצְוַת הַיּוֹם בַּחֲצוֹצְרוֹת: ה שָׁוֶה הַיּוֹבֵל לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה לִתְקִיעָה וְלַבְּרָכוֹת. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה תּוֹקְעִין בְּשֶׁל זְכָרִים. וּבַיּוֹבְלוֹת בְּשֶׁל יְעֵלִים: ו שׁוֹפָר שֶׁנִּסְדַּק וְדִבְּקוֹ. פָּסוּל. דִּבֵּק שִׁבְרֵי שׁוֹפָרוֹת. פָּסוּל. נִקַּב וּסְתָמוֹ. אִם מְעַכֵּב אֶת הַתְּקִיעָה פָּסוּל. וְאִם לָאו כָּשֵׁר: ז הַתּוֹקֵעַ לְתוֹךְ הַבּוֹר. אוֹ לְתוֹךְ הַדּוּת. אוֹ לְתוֹךְ הַפִּטָּס. אִם קוֹל שׁוֹפָר שָׁמַע יָצָא. וְאִם קוֹל הַבָּרָה שָׁמַע לֹא יָצָא. (וְכֵן) מִי שֶׁהָיָה עוֹבֵר אֲחוֹרֵי בֵית הַכְּנֶסֶת. אוֹ שֶׁהָיָה בֵּיתוֹ סָמוּךְ לְבֵית הַכְּנֶסֶת. וְשָׁמַע קוֹל שׁוֹפָר אוֹ קוֹל מְגִלָּה. אִם כִּוֵּן לִבּוֹ יָצָא. וְאִם לָאו לֹא יָצָא. אַף עַל פִּי שֶׁזֶּה שָׁמַע וְזֶה שָׁמַע. זֶה כִּוֵּן לִבּוֹ וְזֶה לֹא כִּוֵּן לִבּוֹ: ח וְהָיָה כַּאֲשֶׁר יָרִים מֹשֶׁה יָדוֹ וְגָבַר יִשְׂרָאֵל וְגוֹמֵר. וְכִי יָדָיו שֶׁל מֹשֶׁה עוֹשׂוֹת מִלְחָמָה אוֹ שׁוֹבְרוֹת מִלְחָמָה. אֶלָּא לוֹמַר לְךָ. כָּל זְמַן שֶׁהָיוּ יִשְׂרָאֵל מִסְתַּכְּלִים כְּלַפֵּי מַעְלָה וּמְשַׁעְבְּדִין אֶת לִבָּם לַאֲבִיהֶן שֶׁבַּשָּׁמַיִם הָיוּ מִתְגַּבְּרִים. וְאִם לָאו הָיוּ נוֹפְלִין. כַּיּוֹצֵא כַדָּבָר אַתָּה אוֹמֵר. עֲשֵׂה לְךָ שָׂרָף וְשִׂים אֹתוֹ עַל נֵס. וְהָיָה כָּל הַנָּשׁוּךְ וְרָאָה אֹתוֹ וָחָי וְכִי נָחָשׁ מֵמִית. אוֹ נָחָשׁ מְחַיֶּה. אֶלָּא בִּזְמַן שֶׁהָיוּ יִשְׂרָאֵל מִסְתַּכְּלִין כְּלַפֵּי מַעְלָה וּמְשַׁעְבְּדִין אֶת לִבָּם לַאֲבִיהֶן שֶׁבַּשָּׁמַיִם הָיוּ

מִתְרַפְּאִים. וְאִם לָאו הָיוּ גִמְגְּמִים. חֵרֵשׁ שׁוֹטֶה וְקָטָן. אֵין מוֹצִיאִין אֶת הָרַבִּים יְדֵי חוֹבָתָן. זֶה הַכְּלָל כָּל שֶׁאֵינוֹ מְחֻיָּב בַּדָּבָר. אֵינוֹ מוֹצִיא אֶת הָרַבִּים יְדֵי חוֹבָתָן:

פֶּרֶק ד׳ יוֹם טוֹב שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה שֶׁחָל לִהְיוֹת בְּשַׁבָּת. בַּמִּקְדָּשׁ הָיוּ תוֹקְעִים. אֲבָל לֹא בַמְּדִינָה. מִשֶּׁחָרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ הִתְקִין רַבָּן יוֹחָנָן בֶּן זַכַּאי. שֶׁיְּהוּ תוֹקְעִין בְּכָל מָקוֹם שֶׁיֵּשׁ בּוֹ בֵּית דִּין. אָמַר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר לֹא הִתְקִין רַבָּן יוֹחָנָן בֶּן זַכַּאי אֶלָּא בְּיַבְנֶה בִּלְבָד. אָמְרוּ לוֹ אֶחָד יַבְנֶה וְאֶחָד כָּל מָקוֹם שֶׁיֵּשׁ בּוֹ בֵּית דִּין: ב וְעוֹד זֹאת הָיְתָה יְרוּשָׁלַיִם יְתֵרָה עַל יַבְנֶה. שֶׁכָּל עִיר שֶׁהִיא רוֹאָה וְשׁוֹמַעַת וּקְרוֹבָה וִיכוֹלָה לָבוֹא תוֹקְעִין. וּבְיַבְנֶה לֹא הָיוּ תוֹקְעִין אֶלָּא בְּבֵית דִּין בִּלְבָד: ג בָּרִאשׁוֹנָה הָיָה הַלּוּלָב נִטָּל בַּמִּקְדָּשׁ שִׁבְעָה וּבַמְּדִינָה יוֹם אֶחָד. מִשֶּׁחָרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ. הִתְקִין רַבָּן יוֹחָנָן בֶּן זַכַּאי. שֶׁיְּהֵא לוּלָב נִטָּל בַּמְּדִינָה שִׁבְעָה זֵכֶר לַמִּקְדָּשׁ וְשֶׁיְּהֵא יוֹם הָנֵף כֻּלּוֹ אָסוּר: ד בָּרִאשׁוֹנָה הָיוּ מְקַבְּלִין עֵדוּת הַחֹדֶשׁ כָּל הַיּוֹם. פַּעַם אַחַת נִשְׁתַּהוּ הָעֵדִים מִלָּבוֹא. וְנִתְקַלְקְלוּ הַלְוִיִּם בַּשִּׁיר. הִתְקִינוּ שֶׁלֹּא יְהוּ מְקַבְּלִין אֶלָּא עַד הַמִּנְחָה. וְאִם בָּאוּ עֵדִים מִן הַמִּנְחָה וּלְמַעְלָה. נוֹהֲגִין אוֹתוֹ הַיּוֹם קֹדֶשׁ וּלְמָחָר קֹדֶשׁ. מִשֶּׁחָרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ. הִתְקִין רַבָּן יוֹחָנָן בֶּן זַכַּאי שֶׁיְּהוּ מְקַבְּלִין עֵדוּת הַחֹדֶשׁ כָּל הַיּוֹם. אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן קָרְחָה. וְעוֹד זֹאת הִתְקִין רַבָּן יוֹחָנָן בֶּן זַכַּאי. שֶׁאֲפִילוּ רֹאשׁ בֵּית דִּין בְּכָל מָקוֹם. שֶׁלֹּא יְהוּ הָעֵדִים הוֹלְכִין אֶלָּא לִמְקוֹם הַוַּעַד: ה סֵדֶר בְּרָכוֹת אוֹמֵר אָבוֹת וּגְבוּרוֹת וּקְדֻשַּׁת הַשֵּׁם. וְכוֹלֵל מַלְכֻיּוֹת עִמָּהֶן וְאֵינוֹ תוֹקֵעַ. קְדֻשַּׁת הַיּוֹם וְתוֹקֵעַ: זִכְרוֹנוֹת וְתוֹקֵעַ. שׁוֹפָרוֹת וְתוֹקֵעַ. וְאוֹמֵר עֲבוֹדָה וְהוֹדָאָה. וּבִרְכַּת כֹּהֲנִים. דִּבְרֵי רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן נוּרִי. אָמַר לוֹ רַבִּי עֲקִיבָא אִם אֵינוֹ תוֹקֵעַ לְמַלְכֻיּוֹת לָמָּה הוּא מַזְכִּיר. אֶלָּא אוֹמֵר אָבוֹת וּגְבוּרוֹת וּקְדֻשַּׁת הַשֵּׁם. וְכוֹלֵל מַלְכֻיּוֹת עִם קְדֻשַּׁת הַיּוֹם וְתוֹקֵעַ. זִכְרוֹנוֹת וְתוֹקֵעַ. שׁוֹפָרוֹת וְתוֹקֵעַ. וְאוֹמֵר עֲבוֹדָה וְהוֹדָאָה וּבִרְכַּת כֹּהֲנִים: ו אֵין פּוֹחֲתִין מֵעֲשָׂרָה מַלְכֻיּוֹת. מֵעֲשָׂרָה זִכְרוֹנוֹת. מֵעֲשָׂרָה שׁוֹפָרוֹת. רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן נוּרִי אוֹמֵר אִם אָמַר שָׁלשׁ שָׁלשׁ מִכֻּלָּן יָצָא: אֵין מַזְכִּירִין זִכָּרוֹן מַלְכוּת וְשׁוֹפָר

פּוּרְעָנוּת. מַתְחִיל בַּתּוֹרָה וּמַשְׁלִים בַּנָּבִיא. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר אִם הִשְׁלִים בַּתּוֹרָה יָצָא: ז הָעוֹבֵר לִפְנֵי הַתֵּיבָה בְּיוֹם טוֹב שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה הַשֵּׁנִי מַתְקִיעַ. וּבְשָׁעַת הַהַלֵּל הָרִאשׁוֹן מַקְרֵא אֶת הַהַלֵּל: ח שׁוֹפָר שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה. אֵין מַעֲבִירִין עָלָיו אֶת הַתְּחוּם וְאֵין מְפַקְּחִין עָלָיו אֶת הַגַּל. לֹא עוֹלִין בָּאִילָן. וְלֹא רוֹכְבִין עַל גַּבֵּי בְהֵמָה. וְלֹא שָׁטִין עַל פְּנֵי הַמַּיִם. וְאֵין חוֹתְכִין אוֹתוֹ. בֵּין בְּדָבָר שֶׁהוּא מִשּׁוּם שְׁבוּת. וּבֵין בְּדָבָר שֶׁהוּא מִשּׁוּם לֹא תַעֲשֶׂה. אֲבָל אִם רָצָה לִיתֵּן לְתוֹכוֹ מַיִם אוֹ יַיִן יִתֵּן. אֵין מְעַכְּבִין אֶת הַתִּינוֹקוֹת מִלִּתְקוֹעַ. אֲבָל מִתְעַסְּקִין עִמָּהֶן עַד שֶׁיִּלְמְדוּ. וְהַמִּתְעַסֵּק לֹא יָצָא. וְהַשּׁוֹמֵעַ מִן הַמִּתְעַסֵּק לֹא יָצָא: ט סֵדֶר תְּקִיעוֹת שָׁלֹשׁ שֶׁל שָׁלֹשׁ שָׁלֹשׁ. שִׁיעוּר תְּקִיעָה כְּשָׁלֹשׁ תְּרוּעוֹת. שִׁיעוּר תְּרוּעָה כְּשָׁלֹשׁ יַבָּבוֹת. תָּקַע בָּרִאשׁוֹנָה וּמָשַׁךְ בַּשְּׁנִיָּה כִּשְׁתַּיִם. אֵין בְּיָדוֹ אֶלָּא אַחַת. מִי שֶׁבֵּירַךְ וְאַחַר כַּךְ נִתְמַנָּה לוֹ שׁוֹפָר. תּוֹקֵעַ וּמֵרִיעַ וְתוֹקֵעַ שָׁלֹשׁ פְּעָמִים. כְּשֵׁם שֶׁשְּׁלִיחַ צִבּוּר חַיָּב כַּךְ כָּל יָחִיד וְיָחִיד חַיָּב. רַבָּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר שְׁלִיחַ צִבּוּר מוֹצִיא אֶת הָרַבִּים יְדֵי חוֹבָתָן:

ואחר כך ילמוד בספר הזוהר פרשת אמור דף צ״ח ע״ב וז״ל:

בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ. רִבִּי יִצְחָק פָּתַח וְאָמַר תִּקְעוּ בַחֹדֶשׁ שׁוֹפָר בַּכֶּסֶא לְיוֹם חַגֵּנוּ. זַכָּאִין אִינוּן יִשְׂרָאֵל דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא קָרִיב לוֹן לְגַבֵּיהּ מִן כָּל אוּמִּין עוֹבְדֵי עֲבוֹדָה זָרָה וְאִתְרְעֵי בְּהוּ וּמֵאֲתַר רְחִיקָא קָרִיב לוֹן לְגַבֵּיהּ הֲדָא הוּא דִכְתִיב וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל כָּל הָעָם כֹּה אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בְּעֵבֶר הַנָּהָר יָשְׁבוּ אֲבוֹתֵיכֶם מֵעוֹלָם לְאַחֲזָאָה דְהָא מֵאֲתַר רְחִיקָא אִתְרְעֵי בְּהוּ וְקָרִיב לוֹן לְגַבֵּיהּ וּכְתִיב וָאֶקַּח אֶת אֲבִיכֶם אֶת אַבְרָהָם מֵעֵבֶר הַנָּהָר וְגוֹמֵר. הָנֵי קְרָאֵי אִית לְאִסְתַּכְּלָא בְּהוּ וְכִי כָּל יִשְׂרָאֵל לָא הֲווֹ יָדְעֵי דָא וְכָל שֶׁכֵּן יְהוֹשֻׁעַ אֶלָּא אוֹרַיְתָא כֻּלָּא סָתִים וְגַלְיָא כְּמָא דִשְׁמָא קַדִּישָׁא סָתִים וְגַלְיָא בְּגִין דְּאוֹרַיְתָא כֻּלָּא שְׁמָא קַדִּישָׁא הִיא וְעַל דָא אִיהוּ סָתִים וְגַלְיָא אִי יִשְׂרָאֵל וִיהוֹשֻׁעַ

הוו ידעי אמאי כתיב כה אמר יהוה אלא ודאי סתימא דמלא טיבו סגי עבד קודשא בריך הוא בישראל דאתרעי בהו באבהתא ועביד לון רתיכא קדישא עלאה ליקריה ואפיק לון מגו נהרא עלאה יקירא קדישא בוצינא דכל בוצינין בגין דיתעטר בהוא הדא הוא דכתיב כה אמר יהוה בעבר הנהר ישבו אבותיכם מעולם הנהר ההוא נהר דאשתמודע ואתידע מעולם מאי קא בעי הכא אלא לאחזאה חכמתא מעבר הנהר מעולם אלא ההוא נהר עולם אקרי ועל דא בעבר הנהר ישבו אבותיכם מעולם לאחזאה טיבו וקשוט דעבד קודשא בריך הוא לישראל. ואקח את אביכם את אברהם מעבר הנהר מאי קא מירי אלא אברהם לא אתדבק ביה בההוא נהר כמו יצחק דאתדבק ביה בסטריה לאתתקפא. תא חזי האי נהר אף על גב דלאו איהו דינא דינין נפקיה מסטריה ואתתקפו ביה וכד יצחק אתתקף (ודינוי) בבני כדין עלאין ותתאין מתכנפי לדינא וכרסיא דדינא אתתקן ומלכא קדישא יתיב על כורסיא דדינא ודאין עלמא כדין תקעו בחדש שופר בכסא ליום חגנו זכאין אינון ישראל דידעין לסלקא כרסיא דדינא ולתקנא כורסיא דרחמי ובמה בשופר. רבי אבא הוה יתיב קמיה דרבי שמעון אמר ליה זמנין סגיאין שאילנא על האי שופר מאי קא מירי ועד כאן לא אתישבנא ביה אמר ליה ודאי האי הוא ברירא דמלא דישראל בעין ביומא דדינא (נ"א דא) שופר ולא קרן בגין דקרן הא אתידע באן אתר איהו ולאתדבקא דינא לא בעינא אבל הא תנינן במלין ובעובדא בעינן לאחזאה ולאתערא מלין סתימין. תא חזי כד ההוא שופר עלאה

תוקפיה דכלא ביה אסתלק ולא נהיר לבנין בדין דינא
אתער וכרסון אתתקנו לבי דינא ודא שופר אילו דיצחק
אקרי תוקפיה דיצחק תושבחתיה דאבהן כד אסתלק ההוא
שופר גדול דלא ינקא לבנין בדין יצחק אתתקף ואתתקן
לדינא בעלמא וכד אתער האי שופר וכד בני נשא
תייבין מחטאיהון בעין לנגדא קול שופר מתתא וההוא
קלא סליק לעילא כדין אתער שופרא אחרא עלאה ואתער
רחמי ואסתלק דינא ובעינן לאחזאה עובדא בשופר
לאתערא שופרא אחרא ולאפקא בהאי שופר לתתא
אינון קלי לאחזאה דכל אינון קלין דלעלא דכלילן כלהו
בההוא שופר עילאה יתערון לנפקא ובהני קלין דלתתא
יהבין ישראל חילא לרחמי מתתא ואתער שופר גדול
לעילא ועל דא בעינן לזמנא שופר ביומא דא ולסדרא קלין
לכונא ביה בגין לאתערא שופר אחרא דביה כלילן קלי
לעילא ולסדרא קלין בשופר. סדרא קדמאה קלא נפיק
ומתעטר לעילא סליק רקיעין ואתבקע בין טורי רמאי
ומטי לגבי דאברהם ושריא ברישיה ואתעטר ואתער הוא
ואתתקן לכורסיא. ובספרא דאגדתא תנינן בשעתא דההוא
קלא קדמאה אתער ואתעטר אברהם ואתתקן לכרסיא
פקדין עליה אבא. (ל״ג (ואמא). אדהכי סלקא תנינא
תקיפא לתברא תוקפי רגיזין ודא סדרא תנינא ההוא קלא
תבירא בתוקפי וכדין סלקא וכל דינין דיתערון (ס״א
דאתערען) קמיה אתברו עד דסליק לאתריה דיצחק בין
דיצחק אתער וחמי לאברהם מתקן לכורסיה לקימא קמיה
כדין אתכפיא ותבר תוקפא קשידה ובהאי בעי מאן
דתקע לכונא לבא ורעותא בגין לתברא חילא ותוקפא
דדינא קשיא הדא הוא דכתיב אשרי העם יודעי תרועה

ידעי תרועה ודאי. סדרא תליתאה קלא נפיק וסליק ובקע כל אינון רקיעין ורחמי מתער ומטי ההוא קלא לרישי דיעקב ויעקב אתער וחמי אברהם מתקן בגיסא אחרא כדין אחידן תרוייהו ביה ביצחק דא מהאי סטרא ודא מהאי סטרא ולא יכלין תוקפוי לנפקא לבר והני תלתא סדרין כלהו סדרא חד. סדרא אחרא קלא נפיק וסליק ונטיל לאברהם מאתריה ונגיד ליה לתתא לאתר דתוקפיהון דיצחק שריין וקיימן ליה לאברהם בגווייהו. סדרא תניינא נפיק קלא תבירא לא תקיפא כקדמאה לא דתליש ההוא קלא דתקע אלא ההוא קלא לאו איהו לגביה יצחק כקדמיתא דתמן תוקפא תקיפא שריא אלא לגבי אינון ביה דינא דלתתא דאינון רפויין יתיר וכולהו חמאן לאברהם לגבייהו ואתכפיין קמיה. אדהכי סדרא תליתאה קלא נפיק וסליק ואתעטר ברישיה דיעקב ונגיד ליה לתתא לההוא אתר דאינון גוברין שריין וקאים לקבלייהו אברהם מהאי סטרא ויעקב מהאי סטרא ואינון באמצעיתא כדין אתכפיין כלהו ומשתברין (ס״א ומשתכבי) באתרייהו והני כלהו סדרא אחרא תניינא. סדרא בתראה דבעיא לסלקא לון לאתרייהו ולישבא (ס״א ולישרא) בינייהו ליצחק כמלקדמין בגין דהאי בעי לישרא ליה באתריה ולא יפוק בתקפוי לבר כדין דינין כולהו אתכפיין ורחמין אתערו על דא בעי לכוונא לבא ורעותא בהני קלי ולמהדר בתיובתא קמי מארידהון. כדין כד ישראל מתקני ומסדרי קלין ברעותא דלבא כדקא יאות בשופרא דא אהדר ההוא שופר עלאה וכד אהדר מעטרה ליה ליעקב ואתתקן כלא. וכורסיא אחרא רמיו וכדין חדו אשתבח בכלא

קודשא בריך הוא מרחם על עלמא. זכאה חולקיהון דישראל דידעין לנגדא ולאמשכא למאריהון מדינא לרחמי ולתקנא כלהו עלמין על ידיהו תא חזי לקבל דא תלתא ספרין פתיחין ביומא דא וכמה דרחמין מתערין ודינין קשין אתכסין ועאלין לדוכתיהו. כך הוא לתתא כגוונא דלעילא דינין קשין אתכפין ואתאבדו מעלמא ומאן אינון אלין אינון רשעים גמורים דאינון דינין קשין דאתכפין ואתעברו מעלמא ועל דא נכתבים ונחתמים וכו' אמר רבי אבא ודאי דא הוא בירא דמדה בריך רחמנא דשאילנא ורווחנא בהני מילי אמר רבי יהודא כתיב זכרון תרועה זכרון עבדינן לכוונא לבא ורעותא ישראל עבדין זכרון לתתא במה בעובדא בגין דיתער מלה כהוא גוונא לעילא אמר רבי אלעזר כתיב בכסה ליום חגנו דאתכסיא ביה סיהרא ואיך אתכסיא. אלא כד קיימא עיבא ושמשא לא נהיר כדין סיהרא אתכסיא ולא נהיר ועל דא מקמי עיבא שמשא לא נהיר כל שכן סיהרא דאתכסיא ולא נהירא ועל דא בכסה ליום חגנו בה"א דאתכסיא סיהרא ובמה נהיר כלא בתיובתא ובקל שופרא דכתיב אשרי העם יודעי תרועה כדין יהוה באור פניך יהלכון: תא חזי בהאי יומא אתכסיא סיהרא ולא נהיר עד בעשור לחדש דישראל תייבין כלהו בתיובתא שלימתא ואימא עלאה תאבת ונהרת לה והאי יומא נהירו דאימא נטלא ואשתכח חידו בכלא ועל דא כתיב יום הכפורים הוא. יום כפור מבעי ליה מאן יום הכפורים אלא בגין דתרי נהורין נהרן בחד בוצינא עלאה נהיר לבוצינא תתאה ובהאי יומא מנהורא עלאה נהיר ולא מנהורא

דשמשא ובגין כך בכסה ליום חגנו כתיב. רבי אבא שלח ליה לרבי שמעון אמר אימתי זווגא דכנסת ישראל במלכא קדישא שלח ליה וגם אמנה אחותי בת אבי היא אך לא בת אמי ותהי לי לאשה אתרגיש רבי אבא ארים קליה בכה ואמר רבי רבי בוצינא קדישא. ווי ווי. ווי לעלמא כד תפוק מניה ווי לדרא דיהון בעלמא כד תסתלק מנהון וישתארון יתמין מנך. אמר ליה רבי חייא לרבי אבא האי דשלח לקבלך מאי קאמר אמר ודאי לאו זווגא דמלכא במטרוניתא אלא בזמנא דנהרא מאבא עלאה וכד אתנהרא מניה קרינן ליה קדש דהא מבי אבא נטלא האי וכדין מזדווגי כחדא בגין דמנביא קדש אקרי דכתיב קדש ישראל ליהוה דנטיל מאתר דאקרי קדש כדין אחותי בת אבי היא אך לא בת אמי דהא מבי אבא שמא דא ולא מבי אמא ועל דא ותהי לי לאשה לאזדווגא כחדא בזמנא דא ולא בזמנא אחרא בזמנא דנטלא מבי אבא ולא בזמנא דנטלא מבי אמא ויום הכפורים אוכח דתשמיש המטה אסור בגין דזווגא לא אשתכח דהא מבי אמא נטלא ולא מבי אבא. אמר רבי חייא ודאי זכאה דרא דרבי שמעון שארי בגניה זכאין אינון דקיימין קמיה כל יומא. אמר רבי אבא בראש השנה נברא אדם וקאים בדינא קמיה מאריה ותב בתיובתא וקביל ליה קודשא בריך הוא. אמר ליה אדם אנת תהא סימנא לבניך לדרי דרין בהאי יומא קיימין בדינא ואי יתובון אנא אקבל לון ואיקום מכורסיא דדינא ואתקיים על כורסיא דרחמי ומרחם עליהו. ודוד אמר אהבתי כי ישמע יהוה את קולי תחנוני ועל דא

כתיב כי עמך מקור חיים באורך נראה אור:

ואחר הסעודה יקרא ב' ספרים של תהלים עם הבקשה של יהי רצון אף שהוא י"ט ובהשכמה יקרא הג' ספרים אחרים ג"כ עם הבקשה, ובזה ישאר ויקרא פעם שני ספר תהלים כולו שהוא שני פעמים ק"ן הם כפ"ר וג"כ יכוין לתקן עון הכעס בק"ן מזמורים אלו שהם כמנין אהי"ה דההין' קנ"א גימטריא כעס:

ואחר שילמוד שלשה ספרי תהלים בהשכמה ראוי ללמוד בזוהר מאמר לעי' והוא סוד התקיעות שהם רמוזים כל סודות וכוונות התקיעה ויועילו ויפ' תרי"ע כאלו כיון בכל הכוונות וכן מנהג החסידים הראשונים ללמוד סדר המלוה סדר עשותה הובא בספ' הזוהר:

ומנהג החסידים הראשונים להתאסף בבית הכנסת לשמוע התקיעות עם הנ' השמה וכוונות התפילות והתקיעות כנאמר לקמן בפ"ח:

שחרית של ראש השנה

כשיטול ידיו יברך

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו על נטילת ידים:

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם אשר יצר את האדם בחכמה וברא בו נקבים נקבים חלולים חלולים גלוי וידוע לפני כסא כבודך שאם יסתם אחד מהם או אם יפתח אחד מהם אי אפשר להתקים אפילו שעה אחת (כי אם על ידי נפלאותיך ורפואותיך): ברוך אתה יהוה רופא כל בשר ומפליא לעשות:

ברכת טלית קטן.

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו על מצות ציצית:

כשהולך לבית הכנסת בשחר במורא ופחד יתפלל תפלה זו הכוללת כל התפלות של היום ותקיעת שופר:

רבונו של עולם עפר אנחנו ולא בינת אדם לנו ואין בנו כח להשיג ולהבין מעלתך וגדולתך וצירוף שמותיך הקדושים וכונת כל תפלה ותפלה לפי זמנה וכונת כל ברכה וברכה שבתוך כל תפלה וכל היחודים

וְזִוּוּג הַמִּדּוֹת הָעֶלְיוֹנוֹת הַבָּאִים עַל יְדֵי הַתְּפִלּוֹת וְהַבְּרָכוֹת וַעֲנִיַּת אֲמֵנִים וְהַכַּוָּנָה שֶׁעַל יְדֵי מַעֲשֵׂה הַמִּצְוֹת. לָכֵן יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהֹוָה אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי אָב הָרַחֲמָן יֵרָאֶה אֶל עֲבָדֶיךָ פָעֳלֶךָ וִיהֵא חָשׁוּב וּמְרוּצָה תְּפִלַּת שַׁחֲרִית וּמוּסָף וּמִנְחָה וְעַרְבִית שֶׁאֶתְפַּלֵּל לְפָנֶיךָ הַיּוֹם וְכָל מַעֲשֵׂה הַמִּצְוֹת וּבִפְרַט מִצְוַת תְּקִיעָה וּשְׁמִיעַת קוֹל שׁוֹפָר שֶׁנַּעֲשֶׂה הַיּוֹם כְּאִילּוּ נִתְכַּוַּנּוּ בְּכָל צֵירוּפֵי שֵׁמוֹת הַקְּדוֹשִׁים הָעוֹלִים מִתּוֹךְ הַתְּפִלּוֹת הַיּוֹם וּמִמַּעֲשֵׂה הַמִּצְוֹת וּתְקִיעוֹת וּשְׁמִיעַת קוֹל הַשּׁוֹפָר שֶׁנַּעֲשֶׂה הַיּוֹם וְכָל הַיִּחוּדִים וְזִוּוּגֵי מִדּוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת הָעֶלְיוֹנוֹת הָרְאוּיִם לָבֹא עַל יְדֵי תְּפִלָּתֵנוּ וְעַל יְדֵי עֲנִיַּת אֲמֵנִים. וְתִצְרֹף מַחְשְׁבוֹתֵינוּ הַטּוֹבָה דֶּרֶךְ כְּלָל לְמַעֲשֵׂה פְּרָטִיּוֹת לְכָל בְּרָכָה וְכָל שֵׁם וָשֵׁם בִּפְנֵי עַצְמוֹ בִּתְפִלָּתֵנוּ וְיַעֲלוּ לְפָנֶיךָ לִהְיוֹת עֲטָרָה לְרֹאשֶׁךָ עִם שְׁאָר תְּפִלּוֹת וּמַעֲשֵׂה מִצְוַת תְּקִיעַת שׁוֹפָר שֶׁל בָּנֶיךָ הַיּוֹדְעִים וְהַמְכַוְּנִים כָּל כַּוָּנַת שְׁמוֹתֶיךָ הַקְּדוֹשִׁים. הַמַּעֲלִים יִחוּד וְזִוּוּג מִדּוֹת הָעֶלְיוֹנוֹת וּקְדוּשָּׁה מַעְלָה מַעְלָה וְאַף שְׁאָר הַתְּפִלּוֹת אֲשֶׁר נִדְחוּ מֵחוֹסֶר כַּוָּנָתֵינוּ בָהֶן בִּשְׁאָר הַיָּמִים הֵמָּה יַעֲלוּ הַיּוֹם עִם תְּפִלָּתֵנוּ וְתֵעָנֶה עֲתִירָתֵנוּ וַעֲתִירַת עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל הַיּוֹם בְּרַחֲמִים אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן. יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהֹוָה צוּרִי וְגוֹאֲלִי. וִיהִי נוֹעַם יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנֵהוּ:

ואחר כך יאמר זו התפלה:

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם גָּלוּי וְיָדוּעַ לְפָנֶיךָ שֶׁרְצוֹנִי לַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ וּלְקַיֵּם כָּל הַמִּצְוֹת שֶׁכָּתַבְתָּ בְּתוֹרָתֶךָ וּלְהִזָּהֵר בְּכָל הָאַזְהָרוֹת שֶׁהִזְהַרְתָּנוּ בְּתוֹרָתֶךָ לָכֵן יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהֹוָה אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁתִּהְיֶה בְּעֶזְרִי שֶׁאוּכַל שֶׁלֹּא אֶעֱבוֹר הַיּוֹם וּבְכָל יוֹם וָיוֹם אֲפִילוּ אַחַת מִשְּׁסָ״ה מִצְוֹת לֹא

תַּעֲשֶׂה וְשֶׁאוּכַל לְקַיֵּם הַיּוֹם וּבְכָל יוֹם וָיוֹם כָּל הַמִּצְוָה שֶׁיִּזְדַּמֵּן מִרְמַ"ח מִצְוֹת עֲשֵׂה וּמַה שֶּׁלֹּא אוּכַל לְקַיֵּם תְּצָרֵף מַחְשַׁבְתִּי הַטּוֹבָה לְמַעֲשֶׂה וְיֵחָשֵׁב לְפָנֶיךָ כְּאִלּוּ קִיַּמְתִּי גַּם אוֹתָם בְּמַעֲשֶׂה וְעַל יְדֵי זֶה תַּעֲשֶׂה לְבוּשׁ רוּחָנִי לְנַפְשִׁי רוּחִי וְנִשְׁמָתִי לְרַמַ"ח אֵיבְרֵיהֶם הָרוּחָנִים וּלְשס"ה גִּידֵיהֶם הָרוּחָנִים וּבָזֶה יִהְיֶה לִי חָלוּקָא דְרַבָּנָן בְּעוֹלָם הַנְּשָׁמוֹת בְּגַן עֵדֶן וּלְהִתְלַבֵּשׁ בָּהֶן בִּתְחִיַּת הַמֵּתִים לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן:

ואח"כ יאמר תפלת אליהו הנז' לעיל ותוסיף בכוונתה היום ויאמר:

אִם נִתְחַיַּבְתִּי בְּבֵית דִּין שֶׁל מַעְלָה לְהִכָּתֵב בְּסֵפֶר רְשָׁעִים כִּי הִסְכִּימוּ עָלַי לְחוֹבָה. הִנֵּה עַל יְדֵי הַזְּכָרוֹת סוֹד הַסְּפִירוֹת וְכָל הָאֲצִילוּת הָעֶלְיוֹן אֲשֶׁר גַּם הֵמָּה נָתְנוּ חֶלְקָם בִּבְרִיאַת הָאָדָם יוּשְׁפַּע אוֹר הָרַחֲמִים לְבַטֵּל כָּל הַדִּינִין וְכָל גְּזֵרוֹת קָשׁוֹת וְרָעוֹת מֵעָלַי ע"כ:

ועל כן אף מי שלא נהג כן בשאר הימים בתפלת הימים הללו לא יעבור מלאומרה:

ואח"כ יסדר הזמירות עם הניגון כי גם הנה סגולתן לזמר ולכרות כל מיני מסטינים הבאים לקטרג על תפלתינו ולשון זמירות מלשון ואת כרמך לא תזמור. ועניין העקידה נתקנה בזמירות. לומר כי אברהם מדת החסד הוא עוקד למאריהון דדינין. פחד יצחק וכמו כן צריך לכוין כשיאמר ויעקד את יצחק בנו בכל יום ויום וביותר בתפילת הימים הללו שמר"ה עד יוה"כ שיעקוד הקב"ה כל המקטרגים על ישראל מלמעלה כמו שהיה בשעת העקידה כשאברהם עקד את יצחק מלמטה. הקב"ה היה עוקד לכל השרים מלמעלה. ומי זה יערב אל לבו לנגדם ולהסרים עליהם הוא לבדו ואין עוזר לו. אשר על כן לא יאמר הזמירות בניגון כי אם לאט לאט עם הנגון ויבהל פתאם:

ובפרט בענין פרשת התמיד ומעשה הקרבנות אשר הרבה מהפסוקים הוסיפו לקרותם עם הנגון היפה במקום קרבן התמיד שהיה קרב בצבור. וי"א לאומרם מעומד דומיא דקרבנות דבעינן לעמוד בשרת וכשיגיע לפסוק ושחט אותו על ירך המזבח צפונה בחינת צפונ"ה יכוין לעקידת יצחק. ת"ג בחינת צפונה יכוין שהוא גי' עם ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן:

ועוד בחינת צפונ"ה אמרו יש לכוין שצפון הוא מקום הדין כמ"ש מצפון תפתח וגו' ושיהיה מדת הדין נשחט ונכנע לפני ה' מדת הרחמים. ולכן אמרו ז"ל על שאומר פסוק זה ומכוין בו הקב"ה זוכר עקידת יצחק לפי כי הכוונה בו הוא ענין מעשה העקידה כי יצחק שהוא דין נעקד על ידי אברהם שהוא חסד כנז"ל:

בשנכנס לבית הכנסת יאמר

הריני בא ע״ה ... תפילת שחרית שתיקן אברהם אבינו מנח קידסה ליחדה שכינתא בדרועה ימינא דקב״ה. בבית אלהים נהלך ברגש:

ואני ברוב חסדך אבוא ביתך אשתחוה אל היכל קדשך ביראתך:

אנטיש קי פונגה איל טלית מירארה לוס ציציו׳ סי איסטאן כשרים פארה קי כיאה לה ברכה לבטלה:

סי דיספואיס קיפוזו איל טלית סוקידיירי אקאזו קאירלי די איגלונ׳ס דיטודו פונטו. קואנדו לו טורנארה אפונייר דירה אוטרה ביז לה ברכה:

ברכת טלית גדול:

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו להתעטף בציצית:

בקשות

כל ברואי מעלה ומטה. יעידון יגידון כלם כאחד יהוה אחד. ושמו אחד. יעידון שלשים ושתים נתיבות שבילך. וכל מבין יסודם יספרו את גדלך. והם יבירו כי הכל שלך. ואתה האל המלך המיוחד: יעידון לבבות בהשבם עולם בנוי. ימצאו כל יש בלתך שנוי. במספר במשקל הכל מנוי. כלם נתנו מרעה אחד: יעידון מראש ועד סוף יש לך סימן. צפון וים וקדם ותימן. שחק ותבל לך עד נאמן. מזה אחד ומזה אחד: יעידון הכל ממך נזכר זבוד. אתה תעמד והם יאבדו אבוד. לכן כל יצור לך יתן כבוד. כי מראש ועד סוף הלא אב אחד: יעידון ובתורתך יהוה אלהינו כתוב לאמר. שמע ישראל יהוה אלהינו יהוה אחד: וידעת היום והשבת אל לבבך כי יהוה הוא האלהים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד:

ואומרים אח״כ שיר למעלות אשא עיני וכו׳ ואח״כ פותרים:

אדון עולם אשר מלך. בטרם כל יציר נברא: לעת נעשה בחפצו כל. אזי מלך שמו נקרא: ואחרי ככלות הכל. לבדו ימלוך נורא: והוא היה והוא הוה והוא יהיה בתפארה: והוא אחד ואין שני. להמשיל לו להחבירה: והוא ראשון והוא אחרון. לכל חומר וכל צורה: בלי ראשית בלי תכלית. ולו העוז והמשרה: בלי ערך בלי דמיון. בלי שנוי והתמורה. בלי חבור בלי פרוד. גדל כח והגבורה: והוא אלי וחי גואלי. וצור חבלי ביום צרה: והוא נסי ומנוסי. מנת כוסי ביום אקרא: והוא רופא והוא מרפא. והוא צופה והוא עזרה: בידו אפקיד רוחי. בעת אישן ואעירה. ועם רוחי גויתי אדני לי ולא אירא:

במקדשו תגל נפשי. משיחנו ישלח מהרה. ואז נשיר בבית קדשי אמן אמן שם נורא:

אברך את שם יהוה. הנעלם מכל נמצא. ואקוה חסדו כל ימי. על כל טוב אשר עשה: נתן לנו את התורה. לזכותנו רצה: ומרוב כל חטאתינו. נתננו למשסה: משלו בנו איבנו. הן לריב הן למצה: שברו כל עצמותינו. כקנה הרצוצה. והאל ברוב חסדיו. פניו לעמו נשא. ובטובו ישלח לנו משיחנו במרוצה. עמו אליהו הנביא לקים את המשא. אברך את שם יהוה הנעלם מכל נמצא:

אברך את יהוה אשר יעצני אף לילות יסרוני כליותי: שויתי יהוה לנגדי תמיד כי מימיני בל אמוט: לכן שמח לבי ויגל כבודי אף בשרי ישכן לבטח: כי לא תעזב נפשי לשאול לא תתן חסידך לראות שחת: תודיעני ארח חיים שבע שמחות את פניך נעימות בימינך נצח: מי יתן מציון ישועת ישראל בשוב יהוה שבות עמו יגל יעקב ישמח ישראל:

ואחר כך אומרים יגדל אלהים חי כמו שכתוב בערבית:

קַמְתִּי לְהַלֵּל לְשֵׁם הָאֵל הַנִּכְבָּד. שֶׁיָּצַר כֹּל וּבְיוֹם הַשְּׁבִיעִי שָׁבַת. וַאֲזַמֵּר לוֹ. בְּעוֹד כִּי הַלּוֹ. מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת:

בְּרֵאשִׁית כֹּל בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם. אֵשׁ וַאֲוִיר הָאָרֶץ וְהַמַּיִם וְאָמַר יְהִי אוֹר. וַיְהִי אוֹר. בֹּקֶר וְצָהֳרַיִם: ואומר

וְגַם בָּרָא אֶת שְׁנֵי הַמְּאוֹרִים. לְאוֹר עוֹלָם וּלְתוֹעַלְתּוֹ הֵם מְאִירִים. וְאָמַר לִהְיוֹת. בְּהֵמוֹת וְחַיּוֹת. טְמֵאִים גַּם טְהוֹרִים: ואומר

דָּגִים וְעוֹפוֹת וְכָל רֶמֶשׂ הָאֲדָמָה. וְגַם יָצַר אָדָם בְּצֶלֶם וּבְחָכְמָה. וְהִמְשִׁילוֹ עֲלֵי כֻלּוֹ תּוֹלֶה אֶרֶץ עַל בְּלִימָה: ואומר

וּבַשְּׁבִיעִי שָׁבַת מִכָּל מְלַאכְתּוֹ. אֲשֶׁר עָשָׂה לִהְיוֹת הַכֹּל מֶמְשַׁלְתּוֹ. וּבֵרְכוֹ וְהִמְלִיכוֹ. מִכָּל יוֹם נִבְרָךְ אוֹתוֹ: ואומר

שַׁבָּת וְדִינִין נָתַן לָנוּ בְּמָרָה. וּבְהַר סִינַי הִנְחִילָנוּ הַתּוֹרָה. וְשַׁבָּת לִשְׁמוֹר. זָכוֹר וְשָׁמוֹר. אָמַר לְאִמְרָה טְהוֹרָה: ואומר

וְגַם אָסוּר לַעֲשׂוֹת בּוֹ מְלָאכָה. וְהָעוֹשֶׂה אֵין רוֹאֶה בָהּ בְּרָכָה. וְהַמְּלָאכוֹת הֵמָּה עֲרוּכוֹת. כַּדָּת וְכַהֲלָכָה: ואומר

אַרְבָּעִים מְלָאכוֹת חָסֵר אַחַת מִסְפָּרָם. כַּאֲשֶׁר צִוָּה וְאָמַר נִשָּׂא וָרָם. וְהַמְחַלֵּל הוּא יִסָּקֵל. כִּי מִיתָתוֹ הוּא גָרָם: ואומר

לִקְרָאתוֹ עֹנֶג אָמַר הַנָּבִיא יְשַׁעְיָה. בִּלְבוּשׁ נָאֶה וּבְמַאֲכָל וּשְׁתִיָּה. וְעֹנֶג נְפָשׁוֹת. פֵּירוּשׁ וּדְרָשׁוֹת. לִלְמוֹד תּוֹרָה. נְקִיָּה: ואומר

וּבִזְכוּתָהּ תִּנָּצְרֵנוּ בַּבָּבַת. וְאַחַר מָוֶת תַּצִּילֵנוּ מִשַּׁחַת. לְהִתְעַדֵּן. בְּגַן עֵדֶן. עוֹלָם שֶׁכֻּלּוֹ שַׁבָּת: ואומר

יש נוהגים לומר אלו הפסוקים:

ותתפלל חנה ותאמר עלץ לבי ביהוה רמה קרני ביהוה רחב פי על אויבי כי שמחתי בישועתך: אין קדוש ביהוה כי אין בלתך ואין צור כאלהינו: אל תרבו תדברו גבהה גבהה יצא עתק מפיכם כי אל דעות יהוה ולו נתכנו עלילות: קשת גברים חתים ונכשלים אזרו חיל: שבעים בלחם נשכרו ורעבים חדלו עד עקרה ילדה שבעה ורבת בנים אמללה: יהוה ממית ומחיה מוריד שאול ויעל: יהוה מוריש ומעשיר משפיל אף מרומם: מקים מעפר דל מאשפת ירים אביון להושיב עם נדיבים וכסא כבוד ינחילם כי ליהוה מצקי ארץ וישת עליהם תבל: רגלי חסידיו ישמר ורשעים בחשך ידמו כי לא בכח יגבר איש: יהוה יחתו מריביו עליו בשמים ירעם יהוה ידין אפסי ארץ ויתן עוז למלכו וירם קרן משיחו: אתוהי כמה רברבין ותמהוהי כמה תקיפין מלכותה מלכות עלם ושלטנה עם דר ודר: ואנחנו עמך וצאן מרעיתך נודה לך לעולם לדור ודר נספר תהלתך: ערב ובקר וצהרים אשיחה ואהמה וישמע קולי: ברן יחד כוכבי בקר ויריעו כל בני אלהים: לא אירא מרבבות עם אשר סביב שתו עלי: ואני ביהוה אצפה אוחילה לאלהי ישעי ישמעני אלהי: כי לך יהוה הוחלתי אתה תענה אדני אלהי: רגלי עמדה במישור במקהלים אברך יהוה:

דיני ברכת השחר ע"פ שלמות הלב.

(א) יזהר לנקות גופו קודם תפלה כדי שלא תהיה תפלתו תועבה: (ב) עוד יזהר בכל עת שמתפלל או לומד ד"ת שלא יגע בידיו את בשרו במקומות המכוסים שבגוף ולא יגרוד את ראשו אלא יגע במנעליו ואם נגע בדיעבד יטול ידיו במים: (ג) אף אם יקום מוקדם בלילה אינו יכול ללמוד קודם שיברך ברכת התורה [illegible]

ללמוד: (ד) כשהגיע זמן התפלה אינו רשאי לאדם לעשות דבר אם קודם שיתפלל וגם לא יאכל וישתה כ"א לרפואה: (ה) ישתדל להתפלל בבהכ"נ עם הצבור שתפלת הצבור נשמעת תמיד ואם אינו יכול לקום באשמורת לאומרה בצבור לפחות יתפלל בבהכ"נ ואפילו ביחיד:

זמירות

כשאומר אלהי נשמה יכוין בשלוב אותיות נשמה עם אותיות שמו דהיינו אם היה שמו אברהם. בחול יקדים אותיות שמו לנשמה כזה אנבשרמהם. ובשבת יקדים אותיות נשמה לשמו כזה נאשבמרההם. וכן כל השמות:

אֱלֹהַי נְשָׁמָה שֶׁנָּתַתָּ בִּי טְהוֹרָה נשמה מאצילות. אַתָּה בְרָאתָהּ נפש מבריאה. אַתָּה יְצַרְתָּהּ רוח מיצירה. אַתָּה נְפַחְתָּהּ בִּי נשמה מעשיה. וְאַתָּה מְשַׁמְּרָהּ בְּקִרְבִּי. וְאַתָּה עָתִיד לִטְּלָהּ מִמֶּנִּי וּלְהַחֲזִירָהּ בִּי לֶעָתִיד לָבֹא. כָּל־זְמַן שֶׁהַנְּשָׁמָה בְקִרְבִּי מוֹדֶה אֲנִי לְפָנֶיךָ יְהוָֹה אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁאַתָּה הוּא רִבּוֹן כָּל הַמַּעֲשִׂים. אֲדוֹן כָּל הַנְּשָׁמוֹת. מוֹשֵׁל בְּכָל הַבְּרִיּוֹת חַי וְקַיָּם לָעַד:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה הַמַּחֲזִיר נְשָׁמוֹת לִפְגָרִים מֵתִים:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַנּוֹתֵן לַשֶּׂכְוִי בִינָה לְהַבְחִין בֵּין יוֹם וּבֵין לָיְלָה:

בָּא"י אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם פּוֹקֵחַ עִוְרִים:

בָּא"י אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם מַתִּיר אֲסוּרִים:

בָּא"י אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם זוֹקֵף כְּפוּפִים:

בָּא"י אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם מַלְבִּישׁ עֲרֻמִּים:

בָּא"י אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם רוֹקַע הָאָרֶץ עַל הַמָּיִם:

פירוש מלוקט

טהורה. כי ממקום טהור חוצבה: אתה בראתה. נגד ג' בחינות נפש רוח נשמה אתה בראתה נגד נפש כי הדם הוא הנפש כדכתיב ויברא אלהים את האדם: אתה יצרתה. נגד רוח שנאמר יצר רוח בקרבו: אתה נפחתה. נגד נשמה שנאמר ויפח באפיו נשמת חיים: ואתה משמרה בקרבי. שלא תצא מגוף עד עת בא דברך: לטלה ממני. ליום המיתה: לעתיד לבא. לתחיית המתים: שמחזיר נשמות כו'. אני נותן לך הודאה עצומה על מה שהחזרת בי נשמתי ואני מאמין באמונה שלימה שאתה תחיה המתים מאדה"ר עד סוף כל הדורות. יש מי שיהיה לדראון עולם ויש מי שיהיה לחיי עולם עכ"פ גבורתך הגדולה בזה שתכיר ותדע כל נשמה ונשמה ליתן בגוף שלו אף שהגופים כבר נרקבו שבעת אלפים שנה. וכמה אלפים ורבבות גופים עד אין מספר שנתערבו עצמותיהם אלו עם אלו ואתה [illegible] תכיר ותחבר עצם אל עצמו על כל גוף ותתן בכל גוף נשמה השייך לו מי ימלל גבורותיך כזה

בָּא"י אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַמֵּכִין מִצְעֲדֵי גָבֶר :
בָּא"י אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁעָשָׂה לִי כָּל צָרְכִּי :
בָּא"י אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אוֹזֵר יִשְׂרָאֵל בִּגְבוּרָה :
בָּא"י אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַנּוֹתֵן לַיָּעֵף כֹּחַ :
בָּא"י אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם עוֹטֵר יִשְׂרָאֵל בְּתִפְאָרָה :
בָּא"י אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁלֹּא עָשַׂנִי גוֹי (האשה אומרת גוֹיָה) :
בָּא"י אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁלֹּא עָשַׂנִי עָבֶד (האשה אומרת שִׁפְחָה) :
בָּא"י אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁלֹּא עָשַׂנִי אִשָּׁה (האשה אומרת שֶׁעָשַׂנִי כִּרְצוֹנוֹ) :
בָּא"י אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַמַּעֲבִיר חֶבְלֵי שֵׁנָה מֵעֵינֵינוּ וּתְנוּמָה מֵעַפְעַפֵּינוּ :

ואחר כך יכוין להרחיק חילוקים פנימיים :

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתַּרְגִּילֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ. וְתַדְבִּיקֵנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ. וְאַל תְּבִיאֵנוּ לִידֵי חֵטְא. וְלֹא לִידֵי עֲבֵרָה. וְלֹא לִידֵי נִסָּיוֹן וְלֹא לִידֵי בִזָּיוֹן. וְתַרְחִיקֵנוּ מִיֵּצֶר הָרָע. וְתַדְבִּיקֵנוּ בְּיֵצֶר הַטּוֹב. וּתְנֵנוּ לְאַהֲבָה לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים בְּעֵינֶיךָ וּבְעֵינֵי כָּל רוֹאֵינוּ וְתִגְמְלֵנוּ חֲסָדִים טוֹבִים : בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל :

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתַּצִּילֵנוּ הַיּוֹם. וּבְכָל יוֹם וָיוֹם. מֵעַזֵּי פָנִים. וּמֵעַזּוּת פָּנִים. מֵאָדָם רָע. מֵאִשָּׁה רָעָה. מִיֵּצֶר רָע. מֵחָבֵר רָע. מִשָּׁכֵן רָע. מִפֶּגַע רָע. מֵעַיִן הָרָע. וּמִלָּשׁוֹן הָרָע. מִמַּלְשִׁינוּת. מֵעֵדוּת שֶׁקֶר. מִשִּׂנְאַת הַבְּרִיּוֹת. מֵעֲלִילָה. מִמִּיתָה מְשׁוּנָה, מֵחוֹלָאִים רָעִים. מִמִּקְרִים רָעִים. מִדִּין קָשֶׁה. וּמִבַּעַל דִּין קָשֶׁה. בֵּין שֶׁהוּא בֶן בְּרִית וּבֵין שֶׁאֵינוֹ בֶן בְּרִית. וּמִדִּינָהּ

שֶׁל גֵּיהִנָּם: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל דִּבְרֵי תוֹרָה: וְהַעֲרֶב (וגי׳ ספרי צס״ס הַעֲרֶב) נָא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֶת דִּבְרֵי תוֹרָתְךָ בְּפִינוּ וּבְפִיפִיּוֹת עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל. וְנִהְיֶה אֲנַחְנוּ וְצֶאֱצָאֵינוּ וְצֶאֱצָאֵי צֶאֱצָאֵינוּ כֻּלָּנוּ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ וְלוֹמְדֵי תוֹרָתְךָ לִשְׁמָהּ: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמְלַמֵּד תּוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים וְנָתַן לָנוּ אֶת תּוֹרָתוֹ: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה נוֹתֵן הַתּוֹרָה: טוב אתה ומטיב למדני חקיך:

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: דַּבֵּר אֶל־אַהֲרֹן וְאֶל־בָּנָיו לֵאמֹר כֹּה תְבָרְכוּ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אָמוֹר לָהֶם: יְבָרֶכְךָ יְהוָה וְיִשְׁמְרֶךָ: יָאֵר יְהוָה ׀ פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ: יִשָּׂא יְהוָה ׀ פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם: וְשָׂמוּ אֶת־שְׁמִי עַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַאֲנִי אֲבָרְכֵם:

הֲרֵינִי מקבל עלי מצות עשה שאמרה תורה ואהבת לרעך כמוך הריני אוהב את כל אחד מבני ישראל כנפשי ומאודי. והריני מזמן פה שלי להתפלל לפני בוראי מלך מלכי המלכים הקב״ה:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ זָכְרֵנוּ בְּזִכָּרוֹן טוֹב מִלְּפָנֶיךָ וּפָקְדֵנוּ בִּפְקֻדַּת יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים מִשְּׁמֵי שְׁמֵי קֶדֶם, זְכוֹר לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אַהֲבַת הַקַּדְמוֹנִים אַבְרָהָם יִצְחָק וְיִשְׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ אֶת הַבְּרִית וְאֶת הַחֶסֶד וְאֶת הַשְּׁבוּעָה שֶׁנִּשְׁבַּעְתָּ לְאַבְרָהָם אָבִינוּ בְּהַר הַמּוֹרִיָּה וְאֶת הָעֲקֵדָה שֶׁעָקַד אֶת יִצְחָק בְּנוֹ עַל גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ. כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ:

בראשית כ״ב וַיְהִי אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְהָאֱלֹהִים נִסָּה אֶת־אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר אֵלָיו אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי: וַיֹּאמֶר קַח־נָא אֶת־בִּנְךָ אֶת־יְחִידְךָ אֲשֶׁר־אָהַבְתָּ אֶת־

יצחק ולך־לך אל־ארץ המריה והעלהו שם לעלה על אחד
ההרים אשר אמר אליך: וישכם אברהם בבקר ויחבש
את־חמרו ויקח את־שני נעריו אתו ואת יצחק בנו ויבקע
עצי עלה ויקם וילך אל־המקום אשר־אמר־לו האלהים:
ביום השלישי וישא אברהם את־עיניו וירא את־המקום
מרחק: ויאמר אברהם אל־נעריו שבו־לכם פה עם־החמור
ואני והנער נלכה עד־כה ונשתחוה ונשובה אליכם:
ויקח אברהם את־עצי העלה וישם על־יצחק בנו ויקח
בידו את־האש ואת־המאכלת וילכו שניהם יחדו: ויאמר
יצחק אל־אברהם אביו ויאמר אבי ויאמר הנני בני ויאמר
הנה האש והעצים ואיה השה לעלה: ויאמר אברהם
אלהים יראה־לו השה לעלה בני וילכו שניהם יחדו:
ויבאו אל־המקום אשר אמר־לו האלהים ויבן שם אברהם
את־המזבח ויערך את־העצים ויעקד את־יצחק בנו ויכוין
שכשם שאברהם אבינו עליו השלום בעל החסד עקד את יצחק בנו שהוא
גבורה כך הקב"ה יעקד ויעקד למעלה כל שונאינו ואויבינו ומקטריגנו מעלינו
ומעל כל עמו ישראל וכן יהי רצון וישם אתו על־המזבח ממעל
לעצים: וישלח אברהם את־ידו ויקח את־המאכלת
לשחט את־בנו: ויקרא אליו מלאך יהוה מן־השמים
ויאמר אברהם | אברהם ויאמר הנני: ויאמר אל־תשלח
ידך אל־הנער ואל־תעש לו מאומה כי | עתה ידעתי כי־
ירא אלהים אתה ולא חשכת את־בנך את־יחידך ממני:
וישא אברהם את־עיניו וירא והנה־איל אחר נאחז בסבך
בקרניו וילך אברהם ויקח את־האיל ויעלהו לעלה
תחת בנו: ויקרא אברהם שם־המקום ההוא יהוה יראה
אשר יאמר היום בהר יהוה יראה: ויקרא מלאך יהוה
אל־אברהם שנית מן־השמים: ויאמר בי נשבעתי נאם־יהוה

כִּי יַעַן אֲשֶׁר עָשִׂיתָ אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה וְלֹא חָשַׂכְתָּ אֶת־בִּנְךָ אֶת־יְחִידֶךָ׃ כִּי־בָרֵךְ אֲבָרֶכְךָ וְהַרְבָּה אַרְבֶּה אֶת־זַרְעֲךָ כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם וְכַחוֹל אֲשֶׁר עַל־שְׂפַת הַיָּם וְיִרַשׁ זַרְעֲךָ אֵת שַׁעַר אֹיְבָיו׃ וְהִתְבָּרְכוּ בְזַרְעֲךָ כֹּל גּוֹיֵי הָאָרֶץ עֵקֶב אֲשֶׁר שָׁמַעְתָּ בְּקֹלִי׃ וַיָּשָׁב אַבְרָהָם אֶל־נְעָרָיו וַיָּקֻמוּ וַיֵּלְכוּ יַחְדָּו אֶל־בְּאֵר שָׁבַע וַיֵּשֶׁב אַבְרָהָם בִּבְאֵר שָׁבַע׃

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם כְּמוֹ שֶׁכָּבַשׁ אַבְרָהָם אָבִינוּ אֶת רַחֲמָיו לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם. כֵּן יִכְבְּשׁוּ רַחֲמֶיךָ אֶת כַּעַסְךָ. וְיִגֹּלּוּ רַחֲמֶיךָ עַל מִדּוֹתֶיךָ. וְתִתְנַהֵג עִמָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּמִדַּת הַחֶסֶד וּבְמִדַּת הָרַחֲמִים וְתִכָּנֵס לָנוּ לִפְנִים מִשּׁוּרַת הַדִּין וּבְטוּבְךָ הַגָּדוֹל יָשׁוּב חֲרוֹן אַפְּךָ. מֵעַמְּךָ. וּמֵעִירְךָ. וּמֵאַרְצְךָ. וּמִנַּחֲלָתֶךָ. וְקַיֵּם לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֶת הַדָּבָר שֶׁהִבְטַחְתָּנוּ בְתוֹרָתֶךָ. עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ כָּאָמוּר׃ וְזָכַרְתִּי אֶת בְּרִיתִי יַעֲקוֹב וְאַף אֶת בְּרִיתִי יִצְחָק וְאַף אֶת בְּרִיתִי אַבְרָהָם אֶזְכֹּר וְהָאָרֶץ אֶזְכֹּר׃ וְנֶאֱמַר וְאַף גַּם זֹאת בִּהְיוֹתָם בְּאֶרֶץ אֹיְבֵיהֶם לֹא מְאַסְתִּים וְלֹא גְעַלְתִּים לְכַלֹּתָם לְהָפֵר בְּרִיתִי אִתָּם כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם׃ וְנֶאֱמַר וְזָכַרְתִּי לָהֶם בְּרִית רִאשֹׁנִים אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְעֵינֵי הַגּוֹיִם לִהְיוֹת לָהֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְהוָה׃ וְנֶאֱמַר וְשָׁב יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת שְׁבוּתְךָ וְרִחֲמֶךָ וְשָׁב וְקִבֶּצְךָ מִכָּל הָעַמִּים אֲשֶׁר הֱפִיצְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ שָׁמָּה׃ אִם יִהְיֶה נִדַּחֲךָ בִּקְצֵה הַשָּׁמָיִם מִשָּׁם יְקַבֶּצְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וּמִשָּׁם יִקָּחֶךָ׃ וֶהֱבִיאֲךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר יָרְשׁוּ אֲבוֹתֶיךָ וִירִשְׁתָּהּ וְהֵטִבְךָ וְהִרְבְּךָ מֵאֲבוֹתֶיךָ׃ וְנֶאֱמַר עַל יְדֵי נְבִיאֶךָ יְהוָה חָנֵּנוּ לְךָ קִוִּינוּ הֱיֵה זְרֹעָם לַבְּקָרִים אַף יְשׁוּעָתֵנוּ בְּעֵת צָרָה׃ וְנֶאֱמַר וְעֵת צָרָה הִיא לְיַעֲקֹב וּמִמֶּנָּה יִוָּשֵׁעַ׃ וְנֶאֱמַר בְּכָל צָרָתָם לוֹ צָר וּמַלְאַךְ פָּנָיו הוֹשִׁיעָם בְּאַהֲבָתוֹ וּבְחֶמְלָתוֹ

הוּא גְאָלָם וַיְנַטְּלֵם וַיְנַשְּׂאֵם כָּל יְמֵי עוֹלָם: יכוין לי"ג מדות ונֶאֱמַר מִי אֵל כָּמוֹךָ אל. נוֹשֵׂא עָוֹן רחום. וְעוֹבֵר עַל פֶּשַׁע וחנון. לִשְׁאֵרִית נַחֲלָתוֹ ארך. לֹא הֶחֱזִיק לָעַד אַפּוֹ אפים. כִּי חָפֵץ חֶסֶד הוּא: ורב חסד. יָשׁוּב יְרַחֲמֵנוּ ואמת. יִכְבּוֹשׁ עֲוֹנוֹתֵינוּ נוצר חסד. וְתַשְׁלִיךְ בִּמְצוּלוֹת יָם כָּל חַטֹּאתָם לאלפים. תִּתֵּן אֱמֶת לְיַעֲקֹב נושא עון. חֶסֶד לְאַבְרָהָם ופשע. אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבוֹתֵינוּ וחטאה. מִימֵי קֶדֶם: ונקה. וְנֶאֱמַר וַהֲבִיאוֹתִים אֶל הַר קָדְשִׁי וְשִׂמַּחְתִּים בְּבֵית תְּפִלָּתִי עוֹלֹתֵיהֶם וְזִבְחֵיהֶם לְרָצוֹן עַל מִזְבְּחִי כִּי בֵיתִי בֵּית תְּפִלָּה יִקָּרֵא לְכָל הָעַמִּים: אֵלּוּ דְבָרִים שֶׁאֵין לָהֶם שִׁיעוּר הַפֵּאָה וְהַבִּכּוּרִים וְהָרֵאָיוֹן וּגְמִילוּת חֲסָדִים וְתַלְמוּד תּוֹרָה: אֵלּוּ דְבָרִים שֶׁאָדָם עוֹשֶׂה אוֹתָם. אוֹכֵל מִפֵּירוֹתֵיהֶם בָּעוֹלָם הַזֶּה. וְהַקֶּרֶן קַיֶּמֶת לוֹ לָעוֹלָם הַבָּא. וְאֵלּוּ הֵן כִּבּוּד אָב וָאֵם. וּגְמִילוּת חֲסָדִים. וּבִקּוּר חוֹלִים. וְהַכְנָסַת אוֹרְחִים. וְהַשְׁכָּמַת בֵּית הַכְּנֶסֶת. וַהֲבָאַת שָׁלוֹם בֵּין אָדָם לַחֲבֵרוֹ וּבֵין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ וְתַלְמוּד תּוֹרָה כְּנֶגֶד כֻּלָּם:

יש אומרים כאן מזמור ט"ו וכל מי שיש בו המדות הללו בטוח הוא שמשכן כמותי בגן עדן:

מזמור לדוד יהוה מי יגור באהלך מי ישכן בהר קדשך: הולך תמים ופעל צדק ודבר אמת בלבבו: לא רגל על לשונו לא עשה לרעהו רעה וחרפה לא נשא על קרובו: נבזה בעיניו נמאס ואת יראי יהוה יכבד נשבע להרע ולא ימיר: כספו לא נתן בנשך ושחד על נקי לא לקח עשה אלה לא ימוט לעולם:

לְעוֹלָם יְהֵא אָדָם יְרֵא שָׁמַיִם בַּסֵּתֶר כְּבַגָּלוּי וּמוֹדֶה עַל הָאֱמֶת וְדוֹבֵר אֱמֶת בִּלְבָבוֹ. וְיַשְׁכֵּם וְיֹאמַר: רִבּוֹן הָעוֹלָמִים וַאֲדוֹנֵי הָאֲדוֹנִים לֹא עַל צִדְקוֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ מַפִּילִים תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ כִּי עַל רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים. אֲדֹנָי שְׁמָעָה. אֲדֹנָי סְלָחָה. אֲדֹנָי הַקְשִׁיבָה וַעֲשֵׂה. אַל תְּאַחַר לְמַעַנְךָ אֱלֹהַי כִּי שִׁמְךָ נִקְרָא עַל עִירְךָ וְעַל עַמֶּךָ: מָה אָנוּ. מֶה חַיֵּינוּ. מֶה

חַסְדֵּנוּ. מַה צִּדְקוֹתֵינוּ. מַה יְּשׁוּעָתֵנוּ. מַה כֹּחֵנוּ. מַה גְּבוּרָתֵנוּ. מַה נֹּאמַר לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ הֲלֹא כָּל הַגִּבּוֹרִים כְּאַיִן לְפָנֶיךָ. וְאַנְשֵׁי הַשֵּׁם כְּלֹא הָיוּ: וַחֲכָמִים כִּבְלִי מַדָּע. וּנְבוֹנִים כִּבְלִי הַשְׂכֵּל. כִּי רוֹב מַעֲשֵׂינוּ תֹהוּ. וִימֵי חַיֵּינוּ הֶבֶל לְפָנֶיךָ. וּמוֹתַר הָאָדָם מִן הַבְּהֵמָה אָיִן כִּי הַכֹּל הָבֶל. לְבַד הַנְּשָׁמָה הַטְּהוֹרָה שֶׁהִיא עֲתִידָה לִתֵּן דִּין וְחֶשְׁבּוֹן לִפְנֵי כִסֵּא כְבוֹדֶךָ. וְכָל הַגּוֹיִם כְּאַיִן נֶגְדֶּךָ. שֶׁנֶּאֱמַר הֵן גּוֹיִם כְּמַר מִדְּלִי וּכְשַׁחַק מֹאזְנַיִם נֶחְשָׁבוּ הֵן אִיִּים כַּדַּק יִטּוֹל: אֲבָל אֲנַחְנוּ עַמְּךָ בְּנֵי בְרִיתֶךָ בְּנֵי אַבְרָהָם אוֹהַבְךָ. שֶׁנִּשְׁבַּעְתָּ לוֹ בְּהַר הַמּוֹרִיָּה זֶרַע יִצְחָק עֲקֵדֶךָ שֶׁנֶּעֱקַד עַל גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ עֲדַת יַעֲקֹב בִּנְךָ בְּכוֹרֶךָ שֶׁמֵּאַהֲבָתְךָ שֶׁאָהַבְתָּ אוֹתוֹ. וּמִשִּׂמְחָתְךָ שֶׁשָּׂמַחְתָּ בּוֹ. קָרָאתָ שְׁמוֹ יִשְׂרָאֵל וִישֻׁרוּן:

לְפִיכָךְ אֲנַחְנוּ חַיָּבִים לְהוֹדוֹת לְךָ. וּלְשַׁבֵּחֲךָ. וּלְפָאֶרְךָ. וּלְרוֹמִמְךָ. וְלִתֵּן שִׁיר שֶׁבַח וְהוֹדָאָה לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְחַיָּבִים אֲנַחְנוּ לוֹמַר לְפָנֶיךָ שִׁירָה בְּכָל יוֹם תָּמִיד. אַשְׁרֵנוּ מַה טּוֹב חֶלְקֵנוּ. וּמַה נָּעִים גּוֹרָלֵנוּ. וּמַה יָּפָה מְאֹד יְרוּשָּׁתֵנוּ. אַשְׁרֵנוּ כְּשֶׁאָנוּ מַשְׁכִּימִין וּמַעֲרִיבִין בְּבָתֵּי כְנֵסִיּוֹת וּבְבָתֵּי מִדְרָשׁוֹת. וּמְיַחֲדִים שִׁמְךָ בְּכָל יוֹם תָּמִיד וְאוֹמְרִים פַּעֲמַיִם בְּאַהֲבָה:

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד:

בלחש בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

אַתָּה הוּא אֶחָד קוֹדֶם שֶׁבָּרָאתָ הָעוֹלָם. וְאַתָּה הוּא אֶחָד לְאַחַר שֶׁבָּרָאתָ הָעוֹלָם. אַתָּה הוּא אֵל בָּעוֹלָם הַזֶּה. וְאַתָּה הוּא אֵל בָּעוֹלָם הַבָּא. וְאַתָּה הוּא וּשְׁנוֹתֶיךָ לֹא יִתָּמּוּ. קַדֵּשׁ שִׁמְךָ בְּעוֹלָמְךָ עַל עַם מְקַדְּשֵׁי

שמך. ובישועתך תרום ותגביה קרננו ותושיענו בקרוב
למען שמך: ברוך המקדש שמו (י"א שמך) ברבים:

(ויכוון אהיה) אתה הוא יהוה האלהים בשמים ממעל. ועל
הארץ מתחת בשמי השמים העליונים והתחתונים.
אתה הוא ראשון ואתה הוא אחרון. ומבלעדיך אין
אלהים קבץ נפוצות קויך מארבע כנפות הארץ. יכירו
וידעו כל באי עולם. כי אתה הוא אלהים לבדך עליון
לכל ממלכות הארץ. אתה עשית את השמים ואת הארץ.
את הים ואת כל אשר בם. ומי בכל מעשי ידיך
בעליונים ובתחתונים שיאמר לך מה תעשה ומה
תפעל: אבינו שבשמים חי וקים עשה עמנו צדקה
וחסד בעבור שמך הגדול. הגבור. והנורא. שנקרא עלינו
וקים לנו יהוה אלהינו את הדבר שהבטחתנו על ידי
צפניה חוזך כאמור. בעת ההיא אביא אתכם ובעת קבצי
אתכם כי אתן אתכם לשם ולתהלה. בכל עמי הארץ
בשובי את שבותיכם לעיניכם אמר יהוה:

יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו שתרחם
עלינו ותמחול לנו את כל חטאתינו ותכפר לנו
את כל עונותינו. ותמחול ותסלח לכל פשעינו. ושיבנה
בית המקדש במהרה בימינו ונקריב לפניך קרבן התמיד
שיכפר בעדנו כמו שכתבת עלינו בתורתך על ידי
משה עבדך:

סדר העבודה

נוהגין על סדר העבודה יום יום בין בחול בין בשבת בין בר"ח מעל ידיו ויקבל עליו
מפומד קודש ודבר ה' והיה מחבר לומרו ז"ל:

מראש מקדמי ארץ אתה יהוה אחד. ובששה ימים כל העולמים התחלת והשלמת
פנות מלאכי לפרקתך בראת. ומאורי עשית בשמים קבעת. נפש חיה

ועוף ודגים ובהמה עשית. ופירות ודשאים מן האדמה הצמחת. חיים וחסד עשית עם כל החיים ומרם עשיתם למו שולחן ערכת. מאוחר לכל אדם בצלם אלהים לעבדן יצרת. תמשילהו במעשה ידיך תחת רגליו כל שתה. מצאצאיו בחרת באברהם ובכנו יצקודו את יעקב אהבת. מתוך בני ישראל לשרתך לך הלוים לקחת. אהרן וזרעו לכהן לך קדשת. מכל הארצות ציון למושב לך אויתה. ובבית קדשך ותפארתך שמך שכנת. משמור משמרתו כהנים ולוים יום ולילה לא ישבותו ושם נעשה לך זבח ומנחה כאשר אמרת. ובכן יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו שתבנה בית המקדש במהרה בימינו ושם נעשה לפניך את קרבנות חובותינו ובכל יום נקריב קרבן התמיד שיכפר בעדינו כמו שכתבת עלינו בתורתך על ידי משה עבדך כאמור:

כשאומר עולת תמיד יכוון להכניע הקליפה הנקראת תולע בני' עולת כידוע ליודעי חן:

לסדר הקרבנות יכוין בשם אהיה שהם נקודות את הבל ותקטיר המזבח:

(במדבר כ"ח) וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: צַו אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אֶת־קָרְבָּנִי לַחְמִי לְאִשַּׁי רֵיחַ נִיחֹחִי תִּשְׁמְרוּ לְהַקְרִיב לִי בְּמוֹעֲדוֹ: וְאָמַרְתָּ לָהֶם זֶה הָאִשֶּׁה אֲשֶׁר תַּקְרִיבוּ לַיהוָה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה תְמִימִם שְׁנַיִם לַיּוֹם עֹלָה תָמִיד: אֶת־הַכֶּבֶשׂ אֶחָד תַּעֲשֶׂה בַבֹּקֶר וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַּעֲשֶׂה בֵּין הָעַרְבָּיִם: וַעֲשִׂירִית הָאֵיפָה סֹלֶת לְמִנְחָה בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן כָּתִית רְבִיעִת הַהִין: עֹלַת תָּמִיד הָעֲשֻׂיָה בְּהַר סִינַי לְרֵיחַ נִיחֹחַ אִשֶּׁה לַיהוָה: וְנִסְכּוֹ רְבִיעִת הַהִין לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד בַּקֹּדֶשׁ הַסֵּךְ נֶסֶךְ שֵׁכָר לַיהוָה: וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַּעֲשֶׂה

פירוש מלוקט

צו. לשון זירוז. ואמרת להם. לקבוע מזה לדורות: קרבני. זה הדם: לחמי. אלו אמורים הנקטרים: לאשי. הנתנין לאשי. למערכות האש שעל מזבחי: ריח ניחוחי. ריח של נחת רוח לפני שאמרתי ונעשה רצוני: תשמרו. להעמיד משמרת כהנים ולויים על גביהם בשליחות כל ישראל ולמדנו מה שאתון נקור. נאמר כאן תשמרו. ונאמר להלן והיה לכם למשמרת: במועדו. בזמנו בבוקר ובערב לפני בשבת ובטומאה: ואמרת להם. אזהרה לב"ד: שנים. ולא הרבעה שאין להם תשלומין אם עבר אתמול בטל קרבנו: ליום. שיהיו נשחטים נגד היום: תמיד. בלי הפסק יום: אחד. מוקדם תיוסי התמיד: בבוקר. עד ד' שעות קרוי בוקר: השני. שאם לא הקריבו כבש בבוקר במזיד בשחר לא יקריבו בערב: בין הערבים. משש שעות ולמעלה קרוי בין הערבים לדעתי מפני שנאמר בשני ערבים. מכאן אמרו לזמן מנחה גדולה ומנחה קטנה: ועשירית האיפה. מ"ג ביצים וחומש ביצה: סולת. מן החטים: למנחה. מנחת נסכים: בלולה. ראויה ליבלל אין בילה מעכבת: כתית. לא נאמר אלא למאור: רביעית ההין. שלשה לוגין: עולת תמיד. העשה כעולה העשויה בהר סיני בנח' בת נאגמה שלמה המפורשת כלי: העשויה. בני' הסכינה העשויה שנתקנה בהר סיני היא זאת עולה מן המדבר: ונסכו. יין: בקודש הסך. כל סח' יה' יהוה ויבלע גו: שכר. יין המשכר פרט לייו סבשו:

בֵּין הָעַרְבָּיִם כְּמִנְחַת הַבֹּקֶר וּכְנִסְכּוֹ תַּעֲשֶׂה אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה׃

וּבְכֵן וכך היתה עבודת התמיד בבית אלהינו. לפני עלות השחר כהני בית אב שבמקדש פשטו בגדי חול ירדו וטבלו ועלו ונסתפגו ולבשו בגדי כהונה סמוך לעלות השחר. בא הממונה ודפק עליהם והם פתחו לו. אמר להם בואו והפיסו מי תורם את המזבח. הפיסו זכה מי שזכה. קרא הכרוז עמדו כהנים לעבודה ולוים לדוכן וישראל למעמד. מי שזכה לתרום את המזבח קדש ידיו ורגליו. נטל מחתת הכסף ועלה לראש המזבח פנה הגחלים אילך ואילך חתה מן המאוכלות הפנימיות וירד. הגיע לרצפה הפך פניו לצפון. הלך למזרח הכבש כעשר אמות צבר הגחלים על הרצפה רחוק מן הכבש שלשה טפחים. ראו אחיו שירד רצו מהרו וקדשו ידיהם ורגליהם. נטלו המגרפות והצנורות ועלו לראש המזבח. וכל האברים והפדרים שלא נתאכלו כל הלילה סולקים אותן לצידי המזבח. התחילו מעלין האפר על גבי התפוח החלו מעלין גזרין לסדר המערכה. מי שתרם המזבח מסדר מערכה גדולה ובצידה מערכה שניה ושני גזירי עצים על מערכה גדולה ומחזירין האברים והפדרים שלא נתאכלו למערכה הייתי שתי מערכות באש וירדו ובאו ללשכת הגזית׃

אָמַר להם הממונה בואו והפיסו. מי שוחט מי זורק מי מרשן מזבח הפנימי מי מדשן המנורה מי מעלה אברים לכבש. הפיסו וזכה מי שזכה. הגיע זמן השחיטה אמר להן צאו והביאו טלה מלשכת הטלאים. הביאוהו ונכנסו ללשכת הכלים הוציאו משם תשעים ושלשה כלי כסף וכלי זהב והשקו את התמיד מים ובקרוהו לאור האבוקות. מי שזכה בתמיד מושכו לבית המטבחים. ומי שזכה באחרים הולכים אחריו מי שזכה בדישון מזבח הפנימי ובדישון המנורה היו מקדימין וארבע כלים בידם הטני והכוז ושני מפתחות. בא לו לפשפש הצפוני ופתחו ונכנס להתא ומהתא להיכל ומהלך בהיכל עד השער הגדול ופתחו. מי שזכה בדישון מזבח הפנימי נכנס וטני בידו הניח למזבח הניחו לפניו והיה חופן מדשן המזבח ונתן לתוכו ובאחרונה כבד את השאר לתוכו והניחו ויצא. מי שזכה בדישון המנורה נכנס וכוז בידו בא ועמד על האבן שלפני המנורה שבה שלש מעלות אם מצא שתי נרות המזרחיות דולקות מניחן ומדשן את השאר ואם מצאן שכבו מדשנן ומדליקן ואחר כך מדשן את השאר ומניח הכוז על מעלה שניה ויצא. עקדו את הטלה שחטו השוחט בצפון וקבל המקבל את דמו בכלי שרת בצפון ובא לו לקרן מזרחית צפונית ונותן מזרחה צפונה ועוד בא לו לקרן מערבית דרומית ונותן מערבה דרומה. שיירי הדם היה שופך על יסוד דרומי. הפשיטו התמיד ונתחוהו והעלו כל אחד מה שזכה בו לכבש ומלחום וירדו ובאו ללשכת הגזית׃

אָמַר להם הממונה ברכו ברכה אחת. החלו קורין אהבת עולם ועשרת הדברות שמע והיה אם שמוע ויאמר וברכו ג׳ ברכות אמת ויציב ועבודה וברכת כהנים אמר להם חדשים לקטורת בואו והפיסו. הפיסו וזכה מי שזכה. וזכה כהן אחר במחתה. אמר להם חדשים עם ישנים בואו והפיסו מי מעלה אברים מן הכבש למזבח. הפיסו וזכה מי שזכה. מי שזכה בקטורת נטל כף מלא ובזיך קטורת ואחד עשר סמנים היו בה ואלו הן הצרי והצפורן

והחלבנה והלבונה משקל שבעים שבעים מנה. מור וקציעה ושבולת נרד וכרכום משקל ששה עשר ששה עשר מנה. הקושט שנים עשר קלופה שלשה קנמון תשעה בורית כרשינה תשעה קבין. יין קפריסין סאין תלתא וקבין תלתא ואם לא מצא יין קפריסין מביא חמר חיור עתיק. מלח סדומית רובע הקב מעלה עשן כל שהוא. רבי נתן הבבלי אומר אף מכפת הירדן כל שהוא נתנו בתוך הכף ונטלו בידו. מי שזכה במחתה נטל מחתת הכסף ועלה לראש המזבח וחתה מגחלי מערכה שניה. ירד ועירן לתוך מחתה של זהב ונשלה בידו והלכו להם. הגיעו בין האולם ולמזבח נטל אחד את המגרפה וזרקה בין האולם ולמזבח שמעו את קולה. ורצו ובאו כהנים להשתחות ולוים לדבר בשיר החלו עולים במעלות האולם. נכנס מי שדשן מזבח הפנימי ונטל הטני והשתחוה ויצא. נכנס מדשן המנורה והטיב שתי נרות ונטל הכוז והשתחוה ויצא. נכנס מי שזכה במחתה צבר הגחלים על גבי המזבח ורדדן בשולי המחתה והשתחוה ויצא. מי שזכה בקטורת נטל הבזך ונתנו וכף לאוהבו אם נתפזר לתוכו אוהבו נותנו לו בחפניו והשתחוה ויצא. אמר לו הממונה הקטר. הקטיר והשתחוה ויצא. נכנס כהן גדול השתחוה ויצא נכנסו אחיו הכהנים השתחוו ויצאו. באו ועמדו על מעלות האולם העלה מי שזכה האברים מן הכבש למזבח אם רצה כהן גדול להקטיר עלה בכבש הושיטו לו האברים וסמך עליהן וזרקן ואם רצה הוא סומך ואחרים זורקין. החלו אלו שעל מעלות האולם ומברכין ברכת כהנים ואומרים את השם ככתבו וידיהם נשואות על גבי ראשיהם וכהן גדול אין מגביה ידיו למעלה מן הציץ. הקטיר עשרון סולת מנחה בלולה בשמן והקטיר החביתין. נתנו לו יין לנסך. הסגן עומד על הקרן והסודרים בידו. ושני כהנים עומדים על שולחן החלבים ושתי חצוצרות בידם תקעו והריעו ותקעו. באו ועמדו אצל הממונה על הצלצל אחד מימינו ואחד משמאלו. שחה לנסך הניף הסגן בסודרים הקיש זה בצלצל ותקעו אלו בחצוצרות וננגו אלו בנבלים וכנורות ודברו הלוים בשיר. הגיעו לפרק תקעו והשתחוו העם. על כל פרק תקיעה ועל כל תקיעה השתחויה. אשרי העם שככה לו אשרי העם שה' אלהיו:

במדבר כ"ח וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת שְׁנֵי־כְבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה תְּמִימִם וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן וְנִסְכּוֹ: עֹלַת שַׁבַּת בְּשַׁבַּתּוֹ עַל עֹלַת הַתָּמִיד וְנִסְכָּהּ: עד כאן

ונ"ל יותר טוב שלא לאומרם ב' פסוקים אלו אלא קודם מוסף:

אַתָּה הוּא יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ שֶׁהִקְטִירוּ אֲבוֹתֵינוּ לְפָנֶיךָ אֶת קְטֹרֶת הַסַּמִּים בִּזְמַן שֶׁבֵּית הַמִּקְדָּשׁ קַיָּם. כַּאֲשֶׁר צִוִּיתָ אוֹתָם עַל יַד מֹשֶׁה נְבִיאָךְ כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתָךְ: וַיֹּאמֶר יְהוָֹה אֶל־מֹשֶׁה קַח־לְךָ סַמִּים נָטָף ׀ וּשְׁחֵלֶת וְחֶלְבְּנָה סַמִּים וּלְבֹנָה זַכָּה בַּד בְּבַד יִהְיֶה:

פירוש מלוקט

סמים בשמים: מכאן למדו רז"ל י"א סממנים נאמרו למשה בסיני. היינו מ"ם סמים. נטף [illegible] [illegible], פרי [illegible]. סמים בפרט. לרבות עוד כמו אלו. שני סמים, ולבונה [illegible]

וְעָשִׂיתָ אֹתָהּ קְטֹרֶת רֹקַח מַעֲשֵׂה רוֹקֵחַ מְמֻלָּח טָהוֹר קֹדֶשׁ: וְשָׁחַקְתָּ מִמֶּנָּה הָדֵק וְנָתַתָּה מִמֶּנָּה לִפְנֵי הָעֵדֻת בְּאֹהֶל מוֹעֵד אֲשֶׁר אִוָּעֵד לְךָ שָׁמָּה קֹדֶשׁ קָדָשִׁים תִּהְיֶה לָכֶם: (וְהַקְּטֹרֶת אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה בְּמַתְכֻּנְתָּהּ לֹא תַעֲשׂוּ לָכֶם קֹדֶשׁ תִּהְיֶה לְךָ לַיהוָה:) וְנֶאֱמַר וְהִקְטִיר עָלָיו אַהֲרֹן קְטֹרֶת סַמִּים בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר בְּהֵיטִיבוֹ אֶת־הַנֵּרֹת יַקְטִירֶנָּה: וּבְהַעֲלֹת אַהֲרֹן אֶת־הַנֵּרֹת בֵּין הָעַרְבַּיִם יַקְטִירֶנָּה קְטֹרֶת תָּמִיד לִפְנֵי יְהוָה לְדֹרֹתֵיכֶם:

תָּנוּ רַבָּנָן פִּטּוּם הַקְּטֹרֶת כֵּיצַד. שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים וּשְׁמֹנָה מָנִים הָיוּ בָהּ. שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים וַחֲמִשָּׁה כְּמִנְיַן יְמוֹת הַחַמָּה. מָנֶה בְּכָל יוֹם מַחֲצִיתוֹ בַּבֹּקֶר וּמַחֲצִיתוֹ בָּעֶרֶב. וּשְׁלֹשָׁה מָנִים יְתֵרִים שֶׁמֵּהֶם מַכְנִיס כֹּהֵן גָּדוֹל מְלֹא חָפְנָיו בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים. וּמַחֲזִירָן לְמַכְתֶּשֶׁת בְּעֶרֶב יוֹם הַכִּפּוּרִים כְּדֵי לְקַיֵּם מִצְוַת דַּקָּה מִן הַדַּקָּה: וְאַחַד עָשָׂר סַמָּנִים הָיוּ בָהּ. וְאֵלּוּ הֵן. טוב וישר למנות הסמנים האלו באצבע הַצֳּרִי (א). וְהַצִּפֹּרֶן (ב). וְהַחֶלְבְּנָה (ג). וְהַלְּבוֹנָה (ד) מִשְׁקַל שִׁבְעִים שִׁבְעִים מָנֶה. מוֹר (ה). וּקְצִיעָה (ו). וְשִׁבֹּלֶת

פירוש מלוקט

קדש: וכתב בעה"ע בפסוק והקטורת אשר תעשה יש בו י"א תיבות כנגד י"א סממנים שבקטורת: נטף. באלסמו. והוא הצרי. ונקרא כן ע"ש שנוטף מעצי הקטף. הוא עץ האפרסמון: שחלת. הוא צפורן שורש בושם חלק ומאהיל כצפורן: חלבנה. שרף עץ נקרא גלבנא'ו שריחו רע. [illegible] ערבו בסימני הקטורת. רמז לצרף פושעי ישראל בתעניותנו. שיחזרו בתשובה ויתנו ריחם לטוב: לבונה הוא כמו כן שרף אילן. שריחו הטוב נודף: ממולח. מעורב יפה. וסמך למלח סדומית שנותנין בה: ממנה. מנה לכל יום פרס בשחרית ופרס בין הערבים: באהל מועד. בהיכל. על מזבח הפנימי: אשר אועד לך שמה. לדבור ולגלוי שכינה. כענין שנא' כי בענן אראה: (ונא' והקטיר פ"ש אלוה): בבוקר בבוקר. חלקהו לשני בקרים. מכאן למדו שמטיבין ומוזרין ומטיבין: בהיטיבו. ניקוי בזיכין של מנורה. מדשן פתילות שנשרפו בלילה. והיה מטיבין בכל בקר: הנרות. הבזיכין ששמן ופתילו' מונחין בהן לולי"ר בלע"ז: ובהעלות. בהדליק:

סמים. כתיבת ותיקון סממני הקטורת ועירובן יחד: מנה. הוא דינרין והדינר משקל דרהם וחצי. והדרהם משקל ס"ד שעורות בינונ' ודרהם הוא דבינ"א לייט: כמנין ימות החמה. בכל יום היו מקטירין (על מזבח הזהב שבהיכל) מנה אחד. חצי בבקר וחצי בין הערבים: ושלשה מנים אע"פ שנשחקו עם שאר סמנים. מחזירין למכתשת בעי"כ ושוחקן יפה יפה כדי שתהא דקה מן הדקה. להכניס לפני ולפנים. שצריכה שתהא דקה יותר משל כל השנה. שנאמר קטורת סמים דקה: הצרי והצפורן החלבנה והלבונה. ע"ל בסדר התמיד: שבעים שבעים מנה. כל אחד מד' מינים הללו היה משקלים מנה: מור. מירסא. וקציעה. [illegible]: שבלת. [illegible]: נרד. [illegible]

נרד (ז). וכרכום (ח). משקל ששה עשר ששה עשר מנה הקשט (ט) שנים עשר קלופה (י) שלשה. קנמון (יא) תשעה. בורית כרשינה תשעה קבין. יין קפריסין סאין תלתא וקבין תלתא. ואם לא מצא יין קפריסין מביא חמר חור עתיק. מלח סדומית רובע הקב. מעלה עשן כל שהוא. רבי נתן הבבלי אומר אף כפת הירדן כל שהוא. אם נתן בה דבש פסלה ואם חסר אחת מכל סמניה חיב מיתה: רבן שמעון בן גמליאל אומר הצרי אינו אלא שרף הנוטף מעצי הקטף. בורית כרשינה למה היא באה

פירוש מלוקט

דומה ליד של שבול : כרכום. זעפראן : קושט. כך שמו : קלופה. קליפת עץ בושם : קנמון. לא נשתייר בי"ת מעט בעולם ואינו מצוי : בורית כרשינה. הוא עשב ששמו כך. ומלבנין בו הבגדים. או הוא סבו"ן מלאכותי. וכרשינה. הוא שם המקום שנעשה שם : קנמון תשעה. מנים. בזה נשלם מנין שס"ה מנים וכל המדות שבזנה מכאן ואילך אינן מוסיפין במשקל הקטורת שאין מתערבין עמה. ואינן אלא לצורך תיקונו והכשרו. בורית. מלשון בר לבב בבור כפיך. ע"ש שהוא מטהר ומלאכת הבגדים מלכלוכן : יין (נקוד ליר"י. כי הוא דבוק) : קפריסין. משקה חזק ועז דומה ליין בחזקו נעשה מפירי קפריסין ; שגדלים באילן לצף. כ"ה העיקר (עמו"ק) וזהו שאמרו מפני שהיא עזה : סאין תלתא. הוא מדה שנת וקבין תלתא מדת תרקב והקב הוא אחד מששה בסאה הלא ובקב ארבעה לוגין וסלת ששה גילים : תלתא. ירצה בשפה ארמית מפני שחייב אדם לומר בלשון רבו וכך שמעה : חיורין. י"א יין לבן מלשון חיור ולא לבן עז אלא נוטה ללבנונית מעט ע"ד ירקרק ואדמדם ואינו רחוק אצלי שכך נקרא ע"ש מקום הנקרא חורן שכתוב סוף ס' יחזקאל שהם גדל : סדומית. מלח הנעשה ממימי ים המלח שהיא ימה של סדום (וכתב הרב"י וכן בב"ש שאינו מתערב בקטורת במעשה פטומה אלא היה לצורך תיקון הסממנין עם הבורית וי"ק כדי לשרות בהם או שמא זהו שיעור המלח שנותן עליה בשפה שקערה למ"ד שצריכה מלח כדרך כל העולין והיה צריך רובע למליחתה וכל השיעורין הל"מ (בסדר התמיד בפי' הפרשה עשיתי לו סמוכות בכתוב ע"ש) ובהא א"ש הירושלמי דס"ל שחייב עליו מיתה אם חסרו וא"ל לשבשו כדעת הב"ש וניחא נמי דקתני ליה בהדי מעלה עשן דדמי ליה בחדא מיהא אבל באמת בש' הר"מ ז"ל משמע שהמלח הוא נכנס בפטומה כאחד מסממנים ול"ל דס"ל בעשייה דכ"ע ל"פ דבעי מלח כדכ"ל מקרא (אע"ג דלא איירי בתלמודא בהדיא) וכי פליגי בהעלאה. אי צריך לחזור ולמלחה פ"א וזה נראה אמתי יותר מדברי ב"י וב"ש אלא שעדיין ל"ע דא"כ שס"ח מנין היכי משכחת לה הא ודאי לא סגי דלא תפיס רובע לקב מלח מידי במשקלה דילמא משום דאינו בא במשקל כי אם במדה לא קחשיב ליה ואע"ג דמוסיף במדתה ובמשקלה ממילא הכי הג"ה שהאה נעשים בשס"ח מנין מכלל הי"א סמנין והשאר ג"ד שהם מלח מעלה עשן וכפת הירדן אע"פ שבהכרח מרבין בכמותם אינן באין בחשבון מאחר שאין להם משקל ידוע) : רובע. רביעית הקב ביבש : מעלה עשן. כך נקרא עשב ידוע המתמר ומעלה עשן הקטורת כמקל שאינו מתפזר. ומעלה עשן ודאי היה נכנס בקטורת ומתערב בה : כפת. י"א שהוא מין עשב המרים או ורד שדרכו לגדל על שפת הירדן וי"א שהוא אמברא שעולה לצף ע"פ המים : דבש. כולל כל מיני מתיקה בין דבש דבורים או של תמרים וכל הפירות בכלל : פסלה. שנא' כל שאור וכל דבש לא תקטירו. ונקט דבש לרבותא אע"ג דמעלה לה שאם נותן בו מעט א"א יכול לעמוד מפני ריחה הנודף. ונראה דפסולה וא"ל תקנה כיון דדבר לח הוא נדבק ונסרך בה ונפסלה הפי' בנגיעה בעלמא גם קודם שנתערב עמה ע"י כתישה משא"כ שאור כל זמן שלא נתערב מעלו ולא פסלה בנגיעה : ואם חסר. ה"ה יתר (אלא שבחסר לא חייב אלא על סממניה שי"א בלבד אלא ספר ס' מסס ובכניסה כ"ג ב"ס לפנים חייב משום ביאה ריקנית (ואל השיכל בהזכרה שלפר

כְּדֵי לְשַׁפּוֹת בָּהּ אֶת הַצִּפּוֹרֶן כְּדֵי שֶׁתְּהֵא נָאָה. יֵין קַפְרִיסִין לְמָה הוּא בָא כְּדֵי לִשְׁרוֹת בּוֹ אֶת הַצִּפּוֹרֶן כְּדֵי שֶׁתְּהֵא עַזָּה. וַהֲלֹא מֵי רַגְלַיִם יָפִין לָהּ אֶלָּא שֶׁאֵין מַכְנִיסִין מֵי רַגְלַיִם בַּמִּקְדָּשׁ מִפְּנֵי הַכָּבוֹד:

תַּנְיָא רַבִּי נָתָן אוֹמֵר כְּשֶׁהוּא שׁוֹחֵק אוֹמֵר הָדֵק הֵיטֵב הֵיטֵב הָדֵק. מִפְּנֵי שֶׁהַקּוֹל יָפֶה לַבְּשָׂמִים. פִּטְּמָהּ לַחֲצָאִין כְּשֵׁרָה. לִשְׁלִישׁ וְלִרְבִיעַ לֹא שָׁמָעְנוּ. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה זֶה הַכְּלָל אִם כְּמִדָּתָהּ כְּשֵׁרָה לַחֲצָאִין. וְאִם חִסַּר אַחַת מִכָּל סַמָּנֶיהָ חַיָּב מִיתָה:

תָּנֵי בַר קַפָּרָא אַחַת לְשִׁשִּׁים אוֹ לְשִׁבְעִים שָׁנָה הָיְתָה בָאָה שֶׁל שִׁירַיִם לַחֲצָאִין. וְעוֹד תָּנֵי בַר קַפָּרָא אִלּוּ הָיָה נוֹתֵן בָּהּ קָרְטוֹב שֶׁל דְּבַשׁ אֵין אָדָם יָכוֹל לַעֲמוֹד

פירוש מלוקט

פ"ג דיומא) משא"כ בחסר א' מאחד הדברים שבאין להכשירה ולתקנה אינו חייב מיתה כ"מ נב"ש וכ"ל דוקא בשחיקן אותה ע"י ד"א חזקים ועזים ששרה אותה בהן כגון שלקח מ"ר תחת י"ק וכן מלח אפתרוקית תחת מקום הסדומית. ובורית מכל מקום אמורה של כרשינה בה"ג הוא דפטור ויצא בדיעבד שאין דברים הללו אמורים אלא ע"ד המובחר אבל אם לא תקנה ברחיצה ושרייה כראוי הם הרי לא נעשית כהלכתה וקטורת זרה היא (ואם חסר מעלה עשן עמ"ש הריעב"ץ בלח"ם פ"ב דיומא ותמו"ק) וחייב עליה בודאי אמנם ביתר לא שמנין כל שהן חייב בכל אופן:) רשב"ג לפרש בא שצרי לא טעמה שהוא תריאק מורכב. אלא שרף של עץ האפרסמון (באלסמון בלע"ז) שקוטפין ביאוש השמש. ונוטף ממנו שרף כמין גומא בלע"ז. והוא פריו: כדי שתהא. הצפורן נאה ויסור שחרוריתא ע"י שיפת הבורית: מפני שהוא עזה. כך היא הגירסא הנכונה. ואיי"ק קאי שהוא עז כנ"ל ואין לומר אם הוא לשון נקבה. אחר שאין בו רוח חיים ונמצא גם בכתוב שמריה ישתו. וי"ל כדי שתהא עזה. וקאי אצפורן. והיא היא. דטעמא הוא משום שהצפורן נעשית עזה ע"י שרייתה בי"ק הנז: א"ר. כמשמעו שהם מריפין כמ"ש לענין כה' ואי לאו שאינה נעשית חוץ למקדש. היה ראוי לשרות' בהם. מאחר שהם יפין לה. לצפורן שמלבנין אותה ביותר. וזה כבודה ללבנה היטב. ומ"ר לא נשאר בה כלום ואינה בולעת מהם. כי הצפורן היא חלקה וקשה כשמה. ואין מטבעה לבלוע. לכן ודאי מהראוי היה לשרות אותה בישה לה. א"ל מטעם שא"א לעשותה חוץ למקדש: אומר הממונה לשוחק היטב הדק. שיכתוש דק דק. וי"א שהשוחק עצמו אומר היטב הדק. כל זמן שעוסק בשחיקה. לפי שהקול והדיבור יפה לבשמים. כשם שהוא רע ליין, ונראה הטעם שהיין יפה לו ההעלם והצניעות. כי היין בוגד. וא"ת המראה אכתפיה דמרי שוור. לכן טוב לו השתיקה שלא ישנה את טעמו בפרסומו ויצאוהו בקול שלא יצא ויסור כמו שאם נכנס יין יצא סוד. ויבקע הצור. כך אם נכנס דבור יצא יין ונעשה חומץ. משא"כ בשמים שלא יתנו בשבעי'. אינם מתפעלי' מן הקול והדיבור. אדרבא משתבחי' ע"י התנועה והדבור. כמ"ש כשמן תורק. צלוחית של פלייטון כל זמן שמונחת אין ריחה נודף. וכשמריקין אותה נותנת ריחה: פטמה לחצאין. שלא עשה ממנה אלא משקל קפ"ד מנ' בבת אחת. כשרה. לשליש ולרביע. אם עשאה: לא שמענו. אם היא כשרה: אם כמדתה. שלקח מכל סממנים במשקל הקצוב. וא"כ חלקן. או שלקח חצי משקלו של כל א' ופטמה לחצאין כשרה: ואם חסר אחת. אפי' מנה אחת מכל סמניה שפיחת או הותיר בין בכולה בין בחצי' לפי ערך. פסולה: אחת לששי' או לשבעים. כשהכהן היה חופן מלא חפניו ביו"הכ מבלעם עין של קטורת. לא לקח שכל סמני

גֵי רֵיחָהּ. וְלָמָּה אֵין מְעָרְבִין בָּהּ דְּבַשׁ מִפְּנֵי שֶׁהַתּוֹרָה אָמְרָה כִּי כָל שְׂאֹר וְכָל דְּבַשׁ לֹא תַקְטִירוּ מִמֶּנּוּ אִשֶּׁה לַיהוָה: (לַיהוָה הַיְשׁוּעָה עַל עַמְּךָ בִרְכָתֶךָ סֶּלָה): יְהוָה צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה: יְהוָה צְבָאוֹת אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ. יְהוָה הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ: (הֲשִׁיבֵנוּ יְהוָה אֵלֶיךָ וְנָשׁוּבָה חַדֵּשׁ יָמֵינוּ כְּקֶדֶם): וְעָרְבָה לַיהוָה מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמֹנִיּוֹת:

גמרא יש נוהגים לומר כאן וביום השבת:

אַבַּיֵּי הֲוָה מְסַדֵּר סֵדֶר הַמַּעֲרָכָה מִשְּׁמָא דִגְמָרָא וְאַלִּבָּא דְאַבָּא שָׁאוּל. מַעֲרָכָה גְדוֹלָה. קוֹדֶמֶת לְמַעֲרָכָה שְׁנִיָּה שֶׁל קְטוֹרֶת. וּמַעֲרָכָה שְׁנִיָּה שֶׁל קְטֹרֶת. קוֹדֶמֶת לְסִדּוּר שְׁנֵי גִזְרֵי עֵצִים. וְסִדּוּר שְׁנֵי גִזְרֵי עֵצִים. קוֹדֵם לְדִשּׁוּן מִזְבֵּחַ הַפְּנִימִי. וְדִשּׁוּן מִזְבֵּחַ הַפְּנִימִי. קוֹדֵם לְהַטָּבַת חָמֵשׁ נֵרוֹת. וְהַטָּבַת חָמֵשׁ נֵרוֹת. קוֹדֶמֶת לְדַם הַתָּמִיד וְדַם הַתָּמִיד. קוֹדֵם לְהַטָּבַת שְׁתֵּי נֵרוֹת. וְהַטָּבַת שְׁתֵּי נֵרוֹת קוֹדֶמֶת לִקְטֹרֶת. וּקְטֹרֶת קוֹדֶמֶת לְאֵבָרִים. וְאֵבָרִים לְמִנְחָה. וּמִנְחָה. לַחֲבִתִּין. וַחֲבִתִּין לִנְסָכִין. וּנְסָכִין. לְמוּסָפִין. וּמוּסָפִין לְבָזִיכִין. וּבָזִיכִין. לְתָמִיד שֶׁל בֵּין הָעַרְבָּיִם. שֶׁנֶּאֱמַר

פירוש מלוקט

ישמעאל בן קמחית שהיתה ידו מחזקת ד' קבין. לא היה חופן אלא כזית או חצי זית. ולא כל הכהנים שוים. לפיכך כ' או ע' הוה. רבו חופן פירושו של כל אחד'. ולא היו צריכי' לחפון לפנים שנה. אלא כמו שצריך ולא להאריך מה שאמר כי בכל שנה לא היה יכול להיות. אלא קרות למעלה: קורבנות. ודם קבוע שהי' שבשמירים אותה: מפני ריחה. הפת השורף. כשמעלה הערכה נשמה שיקטירנה על האש לפני ה'. עד שנה שגרנו ש' לפרש מעשה הקטרת:
מסדר סדר המערכה. שהוא סדר העבודה של כל יום: משמא דגמרא. כך מקובלת ומפורש מפי נר השבים: אליבא (פרק שני"ח) דאבא שאול. ולאמר בדם מפסיק לאו: מערכה גדולה. שהיא שבורתן עליה איברי' ופדרים: שנייה שניה. שמוסיפים עליה גחלים במחתה לשרים לקטרת ששם ופרוחים: גזרי. חתיכות עצים אחרן על המערכה. שנא' ונתנו עלים על האש: ודישון. הסרת הדשן: אישי. הטבת המנורה שבהיכל. שהכהנים פוגע בו תחלה. לכן הוא קודם לשנה. שאין מעבירין על המצות: לשבת חמש. שלא הופסיק המותה בזריקת דם התמיד. משום דכתיב בבוקר בבוקר בהטיבו. להורות מורה שלא עושה לשני בקרים. [illegible] הכין דלהשלים [illegible] דלהטבו [illegible]: לוה הטבה. לזריקה: שתי נרות. [illegible] אין [illegible]: לקטורת. לקטרתו: לאברים. לשלשה לשבקטירו [illegible]: למנחה. [illegible] של תמיד: ומחבתין. [illegible]

וְעָרַךְ עָלֶיהָ הָעֹלָה וְהִקְטִיר עָלֶיהָ חֶלְבֵי הַשְּׁלָמִים. עָלֶיהָ הַשְׁלֵם כָּל הַקָּרְבָּנוֹת כֻּלָּם:

ועומד ויכוין בשמות הקדש היוצאים מר"ת ולא יזכירם בפה ויתן ריוח מעט בין פסוק לפסוק עד כלות:

(א) אָנָּא בְּכֹחַ גְּדֻלַּת יְמִינְךָ תַּתִּיר צְרוּרָה: (אבג"יתץ)

(ב) קַבֵּל רִנַּת עַמְּךָ שַׂגְּבֵנוּ טַהֲרֵנוּ נוֹרָא: (קרע"שטן)

(ג) נָא גִבּוֹר דּוֹרְשֵׁי יִחוּדְךָ כְּבָבַת שָׁמְרֵם: (נגד"יכש)

(ד) בָּרְכֵם טַהֲרֵם רַחֲמֵם צִדְקָתְךָ תָּמִיד גָּמְלֵם: (בטר"צתג)

(ה) חֲסִין קָדוֹשׁ בְּרוֹב טוּבְךָ נַהֵל עֲדָתֶךָ: (חקב"טנע)

(ו) יָחִיד גֵּאֶה לְעַמְּךָ פְּנֵה זוֹכְרֵי קְדֻשָּׁתֶךָ: (יגל"פזק)

(ז) שַׁוְעָתֵנוּ קַבֵּל וּשְׁמַע צַעֲקָתֵנוּ יוֹדֵעַ תַּעֲלֻמוֹת: (שקו"ציח)

בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

יכוין (יְהֹוָה) רִבּוֹן הָעוֹלָמִים אַתָּה צִוִּיתָנוּ לְהַקְרִיב קָרְבַּן הַתָּמִיד בְּמוֹעֲדוֹ. ולהקטיר לפניך בכל יום קטרת הסמים

וְלִהְיוֹת כֹּהֲנִים בַּעֲבוֹדָתָם וּלְוִיִּם בְּדוּכָנָם וְיִשְׂרָאֵל בְּמַעֲמָדָם. וְעַתָּה בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ חָרֵב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ. וּבֻטַּל הַתָּמִיד. ואין אנו יכולין לעשות סוגותינו לפניך וְאֵין לָנוּ לֹא כֹהֵן בַּעֲבוֹדָתוֹ. וְלֹא לֵוִי בְּדוּכָנוֹ. וְלֹא יִשְׂרָאֵל בְּמַעֲמָדוֹ. וְאַתָּה אָמַרְתָּ וּנְשַׁלְּמָה פָרִים שְׂפָתֵינוּ:

לָכֵן יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁיְּהֵא (זֶה) שִׂיחַ שִׂפְתוֹתֵינוּ חָשׁוּב וּמְקֻבָּל וּמְרוּצֶה לְפָנֶיךָ כְּאִלּוּ הִקְרַבְנוּ קָרְבַּן הַתָּמִיד בְּמוֹעֲדוֹ. וְעָמַדְנוּ עַל מַעֲמָדוֹ: (כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וּנְשַׁלְּמָה פָרִים שְׂפָתֵינוּ):

והקטרנו קטורת הסמים ודברו הלוים בשיר ותרצנו ותמחול לנו את כל חטאתינו ותכפר לנו את כל פשעינו ותמנע מגפה מנחלתנו ואל תשים עלינו כל נגע

פירוש סלוקם

בחיק. פי' בזכי לבונה. שסין מסרים חלל לחכ הסרים כל שנה. והוא סלק נגרם: פליט הסבכה. של מלגם סתופך הסלכ כר' סלם יסם תנר מלוסד לבסית של בא ססרגיסם: סמלרית. ססי' סמלם!

וכל מחלה ותשלח רפואה שלימה לחולי עמך ותאמר די לצרותינו ותצילנו מכל מיני פורעניות המתרגשות לבא בעולם ותמלא כל משאלות לבנו לטובה למען שמך:

וְנֶאֱמַר וְשָׁחַט אֹתוֹ עַל יֶרֶךְ הַמִּזְבֵּחַ צָפֹנָה לִפְנֵי יְהֹוָה: וְזָרְקוּ בְּנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים אֶת דָּמוֹ עַל הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב: וְנֶאֱמַר זֹאת הַתּוֹרָה לָעֹלָה לַמִּנְחָה וְלַחַטָּאת. וְלָאָשָׁם וְלַמִּלּוּאִים. וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים:

ישתדל להבין מה שהוא אומר כדי לצאת ידי חובת קריאה בכל יום משנה ותלמוד אשר בעבור זאת נתקנה וכן ברייתא דרבי ישמעאל דבסמוך:

אֵיזֶהוּ מְקוֹמָן שֶׁל זְבָחִים. קָדְשֵׁי קָדָשִׁים שְׁחִיטָתָן בַּצָּפוֹן. פַּר וְשָׂעִיר שֶׁל יוֹם הַכִּפּוּרִים שְׁחִיטָתָן בַּצָּפוֹן. וְקִבּוּל דָּמָן בִּכְלֵי שָׁרֵת בַּצָּפוֹן. וְדָמָן טָעוּן הַזָּיָה עַל בֵּין הַבַּדִּים וְעַל הַפָּרֹכֶת וְעַל מִזְבַּח הַזָּהָב. מַתָּנָה אַחַת מֵהֶן מְעַכֶּבֶת. שְׁיָרֵי הַדָּם הָיָה שׁוֹפֵךְ עַל יְסוֹד מַעֲרָבִי שֶׁל מִזְבַּח הַחִיצוֹן. וְאִם לֹא נָתַן לֹא עִכֵּב:

פָּרִים הַנִּשְׂרָפִים וּשְׂעִירִים הַנִּשְׂרָפִים שְׁחִיטָתָן בַּצָּפוֹן. וְקִבּוּל דָּמָן בִּכְלֵי שָׁרֵת בַּצָּפוֹן. וְדָמָן טָעוּן הַזָּיָה עַל הַפָּרֹכֶת וְעַל מִזְבַּח הַזָּהָב. מַתָּנָה אַחַת מֵהֶן מְעַכֶּבֶת. שְׁיָרֵי הַדָּם הָיָה שׁוֹפֵךְ עַל יְסוֹד מַעֲרָבִי שֶׁל מִזְבַּח הַחִיצוֹן וְאִם לֹא נָתַן לֹא עִכֵּב. אֵלּוּ וָאֵלּוּ נִשְׂרָפִין בְּבֵית הַדֶּשֶׁן:

חַטֹּאת הַצִּבּוּר וְהַיָּחִיד. אֵלּוּ הֵן חַטֹּאת הַצִּבּוּר. שְׂעִירֵי רָאשֵׁי חֳדָשִׁים וְשֶׁל מוֹעֲדוֹת שְׁחִיטָתָן בַּצָּפוֹן.

פירוש מלוקט

איזהו מקומן של זבחים. כלומר איזו מקומות ראויות לעשות בהן המלות של זבחים דהיינו שחיטתן וקבלת דמן וזריקתן ומקום אכילת הזבחים הנאכלין. ושריפת הנשרפין ואגב הכי מפרש נמי זמן אכילתן ומי הם האוכלין אותן כדמפרש ואזיל: קדשי קדשים. העולות וחטאות ואשמות. וזבחי שלמי ציבור: בצפון. מכותל המזבח הצפוני עד כותל העזרה והוא ס' אמה ואלי רוחב על ע"ו אמה אורך: פר ושעיר של יום הכפורים. הכתובים באחרי מות: טעון. לשון צורך: על בין הבדי'. עומד בין שני בדי הארון וגזה: מעכבת. שאם חסר א' מהן לא כיפר: שירי הדם. באחרית הדם: **פרים** הנשרפים. הכתובים בויקרא א': אלו. פרים ושעירים הנשרפין: ואלו. פר ושעיר של יוה"כ: **אלו** הן חטאת הציבור. שבהם אנו מדברים במשנה זו שהרי הפנימות כבר נשנו במשנה ב': שעירי

וקבול דמן בכלי שרת בצפון. ודמן טעון ארבע מתנות על ארבע קרנות. כיצד עלה בכבש. ופנה לסובב. ובא לו לקרן דרומית מזרחית. מזרחית צפונית. צפונית מערבית. מערבית דרומית. שירי הדם היה שופך על יסוד הדרומי. ונאכלין לפנים מן הקלעים לזכרי כהונה בכל מאכל. ליום ולילה עד חצות:

העלה קדש קדשים. שחיטתה בצפון וקבול דמה בכלי שרת בצפון. ודמה טעון שתי מתנות שהן ארבע. וטעונה הפשט ונתוח. וכליל לאשים:

זבחי שלמי צבור ואשמות. אלו הן אשמות. אשם גזלות. אשם מעילות. אשם שפחה חרופה. אשם נזיר. אשם מצורע. אשם תלוי. שחיטתן בצפון וקבול דמן בכלי שרת בצפון ודמן טעון שתי מתנות שהן ארבע. ונאכלין לפנים מן הקלעים לזכרי כהונה בכל מאכל. ליום ולילה עד חצות:

התודה ואיל נזיר קדשים קלים שחיטתן בכל מקום בעזרה. ודמן טעון שתי מתנות שהן ארבע. ונאכלין בכל העיר לכל אדם בכל מאכל. ליום ולילה עד חצות: המורם מהם כיוצא בהם אלא שהמורם נאכל לכהנים לנשיהם. ולבניהם. ולעבדיהם:

פירוש מלוקט

קדשי קדשים וכו'. בויקרא ו"ו וכ"ז: עלה בכבש. שהיה בדרום. והוקף במעלות לצד ימין לעלות ע"ג המזבח מפני שאסור ליתן על קרנות המזבח שהם מלמעלה אבל שאר קרבנות דמם ניתן מחצי׳ גובה המזבח ולמטה והכהן עומד על גג הרצפה:

לפנים מן הקלעים. במשכן היה סביב קלעים. ובבית עולמים היתה חומת העזרה במקום קלעים: בכל מאכל. פי' בין צלוי בין שלוק או מבושלים: ליום ולילה. יום זביחתו ולילה שלאחריו עד חצות:

העולה. בויקרא א' ו': קדשי קדשים. ליפסל ביוצא ובטבול יום: שתי מתנות שהן ארבע. שכל אחת חלוקה לשנים כנגד שמתן בסיפור את הקרן והדם מתחלקת לשני צדדין: הפשט וניתוח וכו'. הפשט עורה. וניתוח אברים וכולה נשרפה ע"ג האש שעל המזבח:

זבחי שלמי צבור. כבשי עצרת שנקראים בויקרא כ"ג: אשם גזלות. האמור בשבועת הפקדון בסוף סדר ויקרא: אשם מעילות. הנהנה מן ההקדש: אשם שפחה חרופה. תצא פל [illegible] שפחה ועליה בא בועלה שהיא מיועדת לעבד עברי: אשם נזיר. שנטמא במת: אשם תלוי. ספק אם נעבר עבירה על הזדון כרת. ומוזכר בפ' ויקרא אצל אשם מעילות:

שלמים קדשים קלים. שחיטתן בכל מקום בעזרה. ודמן טעון שתי מתנות שהן ארבע. ונאכלין בכל העיר לכל אדם בכל מאכל. לשני ימים ולילה אחד: המורם מהם כיוצא בהם. אלא שהמורם נאכל לכהנים לנשיהם. ולבניהם. ולעבדיהם: הבכור והמעשר והפסח. קדשים קלים. שחיטתן בכל מקום בעזרה ודמן טעון מתנה אחת בלבד שיתן בנגד היסוד. שנה באכילתן. הבכור נאכל לכהנים והמעשר לכל אדם. ונאכלין בכל העיר בכל מאכל. לשני ימים ולילה אחד: הפסח אינו נאכל אלא בלילה. ואינו נאכל אלא עד חצות. ואינו נאכל אלא למנויו. ואינו נאכל אלא צלי:

רבי ישמעאל אומר. בשלש עשרה מדות התורה נדרשת. א מקל וחומר. ב מגזרה שוה. ג מבנין אב וכתוב אחד מבנין אב ושני כתובים. ד מכלל ופרט. ה מפרט וכלל. ו כלל ופרט וכלל. אי אתה דן אלא

פירוש מלוקט

התודה. בויקרא: איל נזיר. שמביא ביום תגלחתו כדכתיב בפ' נשא: קדשים קלים. שאין בהם קרבן מעילה: בכל מקום בעזרה. שאין טעונים צפון: בכל העיר. בכל ירושלים: לכל אדם. לזרים: המורם מהם. חזה ושוק שנתן לכהן וד' חלות מהתודה וחזה ושוק וזרוע בשלה וחלה אחת מצה ורקיק אחד מקרבן נזיר: לשני ימים ולילה א'. יום שחיטתו ולילה שלאחריו ולמחרתו עד הלילה ולא עד בכלל:

מעשר. מעשר בהמה: כנגד היסוד של מזבח. מקום שיש יסוד שהרי לאמות מזרחית ודרומית לא היה שם יסוד:

שונה באכילתן. זה מזה אע"פ שהשוה אותן למתן דמים: למנויו. לאותם שנמנו עליו לקיחתו:

רבי ישמעאל וכו' וכו'. שנא' במדבר י"ב פ' י"ד הלא תכלם ז' ימים ק"ו לשכינה י"ד ימים אלא דיו לבא מן הדין להיות כנדון:

מגזירה שוה. נא' בישראל ולא ישימו קרחה וגו' דברים י"ד פ' א'. ונאמר בכהנים לא יקרחו קרחה וגו' ויקרא כ"א פ' ה'. מה להלן כל קרחה אף כאן כל קרחה ומה להלן על מת אף כאן על מת:

מבנין אב מכתוב אחד. נא' בחג המצות בשמות י"ב פ' ט"ז אך אשר יאכל לכל נפש וגו' והוא זה בנין אב לכל המועדים:

בנין אב משני כתובים. נאמר במומי אדם ויקרא כ"א פ' כ' או גבן וגו'. ונא' במומי בהמה עורת וגו' בויקרא כ"ב פ' כ"ב אחז"ל כל מקום שאנו מוצאים מום בהם נאמרין בשניהם מומי אדם ומומי בהמה:

מכלל ופרט. כתיב בויקרא א' פ' ב' אדם כי יקריב מכם קרבן לה' מן הבהמה. זה כלל. שפירש בכלל בהמה. מן הבקר ומן הצאן פרט. ואין בכלל אלא מה שבפרט: מפרט וכלל. כמו בהשבת אבידה בדברים כ"ב פ"ג כן תעשה לחמורו ולשמלתו פרט. לכל אבידת אחיך כלל. זה כלל מוסיף על הפרט. והשבת אבידה בכל דבר: כלל ופרט וכלל. דכתיב בשמות כ"ב פ"ח על כל דבר

בְּעִין הַפְּרָט. ז מִכְּלָל שֶׁהוּא צָרִיךְ לִפְרָט. וּמִפְּרָט שֶׁהוּא צָרִיךְ לִכְלָל. ח וְכָל דָּבָר שֶׁהָיָה בִּכְלָל. וְיָצָא מִן הַכְּלָל לְלַמֵּד. לֹא לְלַמֵּד עַל עַצְמוֹ יָצָא. אֶלָּא לְלַמֵּד עַל הַכְּלָל כֻּלּוֹ יָצָא. ט וְכָל דָּבָר שֶׁהָיָה בִּכְלָל. וְיָצָא לִטְעוֹן טְעוּן אַחֵר שֶׁהוּא כְעִנְיָנוֹ. יָצָא לְהָקֵל וְלֹא לְהַחְמִיר. י וְכָל דָּבָר שֶׁהָיָה בִּכְלָל וְיָצָא לִטְעוֹן טְעוּן אַחֵר שֶׁלֹּא כְעִנְיָנוֹ יָצָא לְהָקֵל וּלְהַחְמִיר. יא וְכָל דָּבָר שֶׁהָיָה בִּכְלָל. וְיָצָא לִידּוֹן בְּדָבָר חָדָשׁ. אִי אַתָּה יָכוֹל לְהַחֲזִירוֹ לִכְלָלוֹ. עַד שֶׁיַּחֲזִירֶנּוּ הַכָּתוּב לִכְלָלוֹ בְּפֵירוּשׁ. יב וְדָבָר הַלָּמֵד מֵעִנְיָנוֹ וְדָבָר הַלָּמֵד מִסּוֹפוֹ. יג וְכֵן שְׁנֵי כְתוּבִים הַמַּכְחִישִׁין זֶה אֶת זֶה עַד שֶׁיָּבֹא הַכָּתוּב הַשְּׁלִישִׁי וְיַכְרִיעַ בֵּינֵיהֶם:

יְהוּדָה בֶּן תֵּימָא אוֹמֵר הֱוֵי עַז כַּנָּמֵר וְקַל כַּנֶּשֶׁר וְרָץ כַּצְּבִי וְגִבּוֹר כָּאֲרִי לַעֲשׂוֹת רְצוֹן אָבִיךָ שֶׁבַּשָּׁמָיִם. הוּא הָיָה אוֹמֵר עַז פָּנִים לְגֵיהִנֹּם וּבֹשֶׁת פָּנִים לְגַן עֵדֶן:

פירוש מלוקט

כלל לחייב שבועה. פל שור. פרט. על כל אבידה. חזר וכלל אי אתה דן אלא כעין הפרט. מה הפרט דבר המטלטל וגופו ממון. אף כל דבר מיטלטל וגופו ממון: מכלל שהוא צריך לפרט ומפרט שהוא צריך לכלל. כתיב במדבר ג' פ' מ' פקוד כל בכור זה כלל. זכר זה פרט. וזה הפרט מוצרך דאל"כ הייתי כולל גם שנקבו' וכן הכלל מוצרך דאלו כתיב הפרט שהוא זכר הייתי אומרים אף אותם שאינם בכורים: דבר שהיה בכלל ויצא. כא' בויקרא כ' פ"ב אשר יתן מזרעו למולך מות יומת. ומולך בכלל שאר עובדות היה ויצא: לא ללמד על עצמו יצא. לומר שהוא בסקילה. אלא ללמד על כלם בסקילה: כל דבר שהיה בכלל ויצא לטעון טען אחר שהוא כענינו וכו'. כאמר בדברים י"ט פ' ואשר יבא את רעהו ביער וגו' מכה בשגגה בכלל רוצח שוגג שנא' בויקרא כ"ד פ' כ"א מכה אדם יומת שם. ויצא מכה בשוגג מן הכלל לטעון טען אחר שהוא כענינו של מכה מזיד זה המית וזה המית: יצא להקל ולא להחמיר. שכלול בערי מקלט: כל דבר שהיה בכלל ויצא לטעון טען אחר שלא כענינו. כא' בעבד עברי ובשביעית יצא לחפשי שמות כ"א פ"ב. והוציא אמה העבריה מן הכלל. שנא' בשמות כ"א פ' ז' לא תצא כצאת העבדים. ואמה בכלל היתה: טען שלא כענינו. שהעבד אינו יוצא לא בסימנים ולא במיתת האדון ואמה יוצאת בשניהם אפי' בתוך שש. הרי להקל לה יצאה ולהחמיר שאדונה מקדשה בע"כ: כל דבר שהיה בכלל ויצא לידון בדבר החדש. כא' בכהן יליד ביתו הם יאכלו בלחמו. בויקרא כ"ב פ' י"א בתו בכלל בין פנויה בין נשואה. ויצאה שנא' בנשואה זר היא בתרומת הקדשים לא תאכל בויקרא כ"ב פ' י"ב: אי אתה יכול להחזירו לכללו. אפי' תהיה אלמנה וגרושה עד שיחזירנו הכתוב בפירוש שנא' בויקרא כ"ב פ' י"ג ושבה אל בית אביה וגו': דבר הלמד מענינו ודבר הלמד מסופו. כא' בשבת שבו איש תחתיו בשמות ט"ז פ' כ"ט לאו דוקא שלא יזוז ממקומם. אלא למד מענינו. שלא יצא מתחומו אלפים אמה: ושני כתובים המכחישין זה את זה וכו'. כא' בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ דמשמע שמים תחלה. ונא' בראשית ב' פ"ד ביום עשות ה' אלקים ארץ ושמים. דמשמע ארץ תחלה. עד שבא הכתוב השלישי והכריע ביניהם. שנא' בישעיה מ"ח פ' י"ג קורא אני אליהם יעמדו יחדו:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ (בְּלֵבָב שָׁלֵם):

ואומר קדיש דרבנן:

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ וְיַצְמַח פּוּרְקָנֵיהּ. וִיקָרֵב מְשִׁיחֵהּ. בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן: יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא יִתְבָּרַךְ. וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל. שְׁמֵהּ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְעֵלָּא מִן כָּל בִּרְכָתָא שִׁירָתָא תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא. דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן · עַל יִשְׂרָאֵל וְעַל רַבָּנָן וְעַל תַּלְמִידֵיהוֹן וְעַל כָּל תַּלְמִידֵי תַלְמִידֵיהוֹן דְּעָסְקִין בְּאוֹרַיְתָא קַדִּשְׁתָּא דִּי בְאַתְרָא הָדֵין דִּי בְכָל אֲתַר וַאֲתַר. יְהֵא לָנָא וּלְהוֹן חִנָּא וְחִסְדָּא וְרַחֲמֵי מִן קֳדָם מָרֵהּ שְׁמַיָּא וְאַרְעָא וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא חַיִּים וְשָׂבָע וִישׁוּעָה וְנֶחָמָה וְשֵׁיזָבָא וּרְפוּאָה וּגְאֻלָּה וּסְלִיחָה וְכַפָּרָה וְרֶוַח וְהַצָּלָה. לָנוּ וּלְכָל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן: עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא בְּרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

דינים השייכים לזמירות.

(א) **יש** לומר קדיש קודם הודו ואם אין עשרה יאמרו עד ברוך שאמר ואז יאמרו קדיש. (ב) אין להפסיק הרבה בין פרשת התמיד להודו דהשבח הזה נתקן על כי בתמיד של שחר היו אומרים מהודו עד ובנביאי אל תרעו ובתמיד של בין הערבים משירו לה' עד והלל לה' ולכן אין להפסיק כ"כ בנתים: (ג) לא יאמרו הזמירות במרוצה כי אם בנחת והמוחה למי שאומר הזמירות בנחת את נפשו ישא. (ד) צריך ליתן ריוח בין הדבקים בפסוקי דזמרה כמו בק"ש: (ה) אינו רשאי להתפלל על פה ואם שגורה תפלתו בפיו מותר ולהוציא אחרים אף אם שגורה תפלתו בפיו אסור להתפלל על פה: (ו) האר"י ז"ל היה נוהג לומר הזמירות מתוך הסדור ולא על פה ובנחת ובהכנעה וכל פ' בטעמיו ומשנה בנגינה וביום ש"ק היה מרים קולו מעט יותר מבחול בנעימה לכבוד שבת: (ז) מותר לענות אמן בפסוקי דזמרה אך מדברי האר"י ז"ל משמע דבאמצע ב"ש אין לענות אמן:

[אין אומרים הזמירות במרוצה ולא ידלג שום תיבה ולא יבליעם אלא יוציא מפיו כאלו מונה מעות. ד"מ]:

ז"ל פפה"ם. הענין במזמור הזה של הודו לה' הוא כאשר העלה דוד את הארון בבית ה' מבית עובד אדום אל אהלו תקן שבח זה לשבח אותו לפני הארון בכל יום כו'. ויש מחכמינו ז"ל אומרי' ששיר זה הוא ששרו הכהנים בהעלותם את הארון מבית פלשתים. לכך אנו קורין אותו בכל יום ויש בכאן עשר לשונות כנגד עשר ספירות. הודו. שירו זמרו כו' ומספר אלו העשרה יש שני פסוקים זרע ישראל עבדו

את ה' אלהינו ואלו שני פסוקים רומזים לדביקות ישראל בשמו והוא ע"ד מאמז"ל אתם עשיתם אותי חטיבה. אחת ואני אעשה אתכם חטיבה אחת אני לדודי ודודי לי: אתם זרע ישראל עבדו והוא בשר בשם ואנחנו בני יעקב בחיריו גם אנחנו מכירים ויודעים אלהותו ומקבלים עלינו והוא יהוה אלהינו כו' עכ"ל:

הודו ליי קראו בשמו הודיעו בעמים עלילותיו: שירו לו זמרו לו שיחו בכל נפלאותיו: התהללו בשם קדשו ישמח לב מבקשי יי: דרשו יהוה ועזו בקשו פניו תמיד: זכרו נפלאותיו אשר עשה מופתיו ומשפטי פיהו: זרע ישראל עבדו. בני יעקב בחיריו: הוא יהוה אלהינו בכל הארץ משפטיו: זכרו לעולם בריתו. דבר צוה לאלף דור: אשר כרת את אברהם. ושבועתו ליצחק. ויעמידה ליעקב לחק לישראל ברית עולם: לאמר לך אתן ארץ כנען. חבל נחלתכם. בהיותכם מתי מספר כמעט וגרים בה: ויתהלכו מגוי אל גוי. וממלכה אל עם אחר: לא הניח לאיש לעשקם. ויוכח עליהם מלכים אל תגעו במשיחי. ובנביאי אל תרעו: שירו ליהוה כל הארץ בשרו מיום אל יום ישועתו: ספרו בגוים | את כבודו. בכל העמים נפלאותיו: כי גדול יהוה ומהלל מאד ונורא הוא על כל אלהים: כי צריך להפריד בפסוק כל אלהי העמים אלילים. יפסיק מעט קודם שיאמר וה' ויהוה שמים עשה: הוד והדר לפניו. עז וחדוה במקמו: הבו ליהוה משפחות עמים הבו ליהוה כבוד ועז: הבו ליהוה כבוד

פירוש מלוקט

הודו כו'. מזמור זה (עד והלל לה') דוד אמרו כשהעלה הארון מבית אדום אל אהלו וקבעו לאומרו בכל יום לפני הארון: שירו. בפה: זמרו. בכלי: לו. מה שתשירו ותזמרו יהיה לה': שיחו. ואם תשיחו יהי' בכל נפלאותיו: התהללו. התפארו להיותכם נקראים על שם קדשו: בשם קדשו. בשמו הקדוש: ועזו. מקדש וארון נקרא עוזו: זרע. למי אני מצוה שיזכור לזרע ישראל כו': אלף דור. ככתוב שומר הברית והחסד וגו' לאלף דור. וי"מ דקאי על התורה שהתקע"ד דורות עברו ונתן התורה לכ"ו דורות בחסדו הגדול: לאמר לך. לכל אחד ואחד אמר כן: חבל. חלק: בהיותכם מתי מספר. מעט אז נשבע להם לתת להם את ארץ כנען וזה דבר גדול: וגרים בה. גם זה המעט לא היו יושבים בה אלא גרים בה דכתיב הוא חברון אשר גר שם אברהם ויצחק. ואפי' גרים תושבים לא היו. אלא: ויתהלכו מגוי אל גוי. אברהם הלך למצרים ולגרר וכן יצחק וכן יעקב היה בבית לבן: ויוכח עליהם מלכים. פרעה ואבימלך: אל תגעו במשיחי. כן צוה לשם הקב"ה: משיחי. כל משיח' הוא לשון שררה וגדולה: כל הארץ. כל אנשי הארץ: אלילים. אפס ותהו: עזו. פה ושם יתנו לו ושבח כבוד ועוז

שְׁמוֹ. שְׂאוּ מִנְחָה וּבֹאוּ לְפָנָיו. הִשְׁתַּחֲווּ לַיהוָה בְּהַדְרַת
קֹדֶשׁ: חִילוּ מִלְּפָנָיו כָּל הָאָרֶץ. אַף תִּכּוֹן תֵּבֵל בַּל תִּמּוֹט:
יִשְׂמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתָגֵל הָאָרֶץ. וְיֹאמְרוּ בַגּוֹיִם יְהוָה מָלָךְ:
יִרְעַם הַיָּם וּמְלוֹאוֹ. יַעֲלֹץ הַשָּׂדֶה וְכָל אֲשֶׁר בּוֹ: אָז יְרַנְּנוּ
עֲצֵי הַיָּעַר. מִלִּפְנֵי יְהוָה כִּי בָא לִשְׁפּוֹט אֶת הָאָרֶץ: הוֹדוּ
לַיהוָה כִּי טוֹב. כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: נ"פ סולו וְאִמְרוּ הוֹשִׁיעֵנוּ
אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ. וְקַבְּצֵנוּ וְהַצִּילֵנוּ מִן הַגּוֹיִם לְהוֹדוֹת לְשֵׁם
קָדְשֶׁךָ. לְהִשְׁתַּבֵּחַ בִּתְהִלָּתֶךָ: בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם. וַיֹּאמְרוּ כָל הָעָם אָמֵן. וְהַלֵּל
לַיהוָה: רוֹמְמוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ. וְהִשְׁתַּחֲווּ לַהֲדֹם רַגְלָיו קָדוֹשׁ
הוּא: רוֹמְמוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ. וְהִשְׁתַּחֲווּ לְהַר קָדְשׁוֹ. כִּי
קָדוֹשׁ יְיָ אֱלֹהֵינוּ: וְהוּא רַחוּם יְכַפֵּר עָוֹן וְלֹא יַשְׁחִית
וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ וְלֹא יָעִיר כָּל חֲמָתוֹ: אַתָּה יְהוָה לֹא
תִכְלָא רַחֲמֶיךָ מִמֶּנִּי חַסְדְּךָ וַאֲמִתְּךָ תָּמִיד יִצְּרוּנִי: זְכֹר
רַחֲמֶיךָ יְהוָה וַחֲסָדֶיךָ. כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה: תְּנוּ עֹז לֵאלֹהִים
עַל יִשְׂרָאֵל גַּאֲוָתוֹ וְעֻזּוֹ בַּשְּׁחָקִים: נוֹרָא אֱלֹהִים מִמִּקְדָּשֶׁךָ
אֵל יִשְׂרָאֵל הוּא נֹתֵן עֹז וְתַעֲצֻמוֹת לָעָם בָּרוּךְ אֱלֹהִים:

יכוין לעשרה הרוגי מלכות שהקב"ה ינקום דמם:

אֵל נְקָמוֹת יְהוָה אֵל נְקָמוֹת הוֹפִיעַ: הִנָּשֵׂא שׁוֹפֵט הָאָרֶץ
הָשֵׁב גְּמוּל עַל גֵּאִים: לַיהוָה הַיְשׁוּעָה עַל עַמְּךָ
בִרְכָתֶךָ סֶּלָה: יְהוָה צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב

פירוש מלוקט

ירעם הים ומלואו. כל בריות שבים: הופיע. התגלה: הנשא שופט הארץ. פירוש כשנפרע הקב"ה הוא מתנשא ומתרומם: לה' הישועה. פי' על הקב"ה להושיע את ישראל. ה' צבאות עמנו. בעוה"ז: ומשגב לנו. בעוה"ב: עזרנו. בעוה"ז. ומגיננו. בעוה"ב: יהי חסדך ה' עלינו וגו'. הראנו ה' חסדך וגו'. הנה הש"י עושה עמנו שני מיני חסדים. חסד אחד הוא שאינו נודע לנו והם נסים נסתרים שעליהם נאמר לעושה נפלאות גדולות לבדו. ואמרו רז"ל אין בעל הנס מכיר בנסו. ואלו הם עלינו. אבל לא לנו. כלומר לא נגלים לנו. הראנו ה' חסדך. הם הנסים הנגלי' המפורסמי' זהו שאמר תתן לנו. (עכ"ל סעה"ש): ופדנו למען חסדך. אף אם אין אנו ראוים. ויש לנו פתחון פה לבקש כך כי הלא אמרת: אנכי ה' אלהיך כו'. אני המעלך מארץ מצרים וידי בכל מעלה. ולזה: הרחב פיך. לשאול כל תאותך ואמלאהו. לכן יש לנו פ"פ לבקש:

סֶלָה: יְהוָֹה צְבָאוֹת אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ: יְהוָֹה הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ: הוֹשִׁיעָה אֶת עַמֶּךָ וּבָרֵךְ אֶת נַחֲלָתֶךָ וּרְעֵם וְנַשְּׂאֵם עַד הָעוֹלָם: נַפְשֵׁנוּ חִכְּתָה לַיהוָֹה עֶזְרֵנוּ וּמָגִנֵּנוּ הוּא: כִּי בוֹ יִשְׂמַח לִבֵּנוּ כִּי בְשֵׁם קָדְשׁוֹ בָטָחְנוּ: יְהִי חַסְדְּךָ יְהוָֹה עָלֵינוּ כַּאֲשֶׁר יִחַלְנוּ לָךְ: הַרְאֵנוּ יְהוָֹה חַסְדֶּךָ וְיֶשְׁעֲךָ תִּתֶּן לָנוּ: קוּמָה מלרע עֶזְרָתָה לָּנוּ וּפְדֵנוּ לְמַעַן חַסְדֶּךָ: אָנֹכִי יְהוָֹה אֱלֹהֶיךָ הַמַּעַלְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם הַרְחֶב פִּיךָ וַאֲמַלְאֵהוּ: אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לּוֹ אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיהוָֹה אֱלֹהָיו: וַאֲנִי בְּחַסְדְּךָ בָטַחְתִּי יָגֵל לִבִּי בִּישׁוּעָתֶךָ אָשִׁירָה לַיהוָֹה כִּי גָמַל עָלָי:

(ל) אֲרוֹמִמְךָ כתר יְהוָֹה כִּי דִלִּיתָנִי וְלֹא שִׂמַּחְתָּ אֹיְבַי לִי: חכמה יְהוָֹה אֱלֹהָי שִׁוַּעְתִּי אֵלֶיךָ וַתִּרְפָּאֵנִי: בינה יְהוָֹה הֶעֱלִיתָ מִן שְׁאוֹל נַפְשִׁי חִיִּיתַנִי מִיָּרְדִי בוֹר: זַמְּרוּ חסד לַיהוָֹה חֲסִידָיו וְהוֹדוּ לְזֵכֶר קָדְשׁוֹ: כִּי רֶגַע בְּאַפּוֹ חַיִּים בִּרְצוֹנוֹ בָּעֶרֶב יָלִין בֶּכִי וְלַבֹּקֶר רִנָּה: וַאֲנִי אָמַרְתִּי בְשַׁלְוִי בַּל אֶמּוֹט לְעוֹלָם: גבורה יְהוָֹה בִּרְצוֹנְךָ הֶעֱמַדְתָּה לְהַרְרִי עֹז הִסְתַּרְתָּ פָנֶיךָ הָיִיתִי נִבְהָל: אֵלֶיךָ תפארת יְהוָֹה אֶקְרָא וְאֶל נצח יְהוָֹה אֶתְחַנָּן: מַה בֶּצַע בְּדָמִי בְּרִדְתִּי אֶל

פירוש מלוקט

דליתני. רוממתני: ותרפאני. אם היה לאדם איזה חולי ר"ל או איזה חולי ר"ל בנ"ב ונתרפאו יתן בלב שבח להש"י בזה"ל (אני נותן לך ית"ש הודאה על זה שגלחת רפואה כו'): מן שאול. אני נותן לך הודאה עצומה על שנתת חלקי וגורלי בגורלך הקדוש להדבק באלהותך. ותזה העלית מן שאול נפשי ו כי רגע באפו כו'. אף באותה רגע שכעס הקב"ה יש לכם להודות: חיים ברצונו. שרצון הקב"ה להיות לכם חיים נצחיים וא"א לבוא לעוה"ב אלא ע"י יסורין לכך כעס השי"ת על הצדיקים בעוה"ז שהוא כמו רגע לפני עולם הבא; בערב כו'. בעוה"ז שדומה לערב ילין בכי: ולבקר. אבל לעוה"ב שדומה לבקר יהיה רנה; בשלוי. בשלותי הייתי חושב לא אמוט לעולם; אך עתה אני רואה שאין השבר ברשותי אך ברשותך: ה' ברצונך. כשהיית מרוצה לי: העמדת להררי. ולגדולתי שהיה בה עתה. וכאשר הסתרת פניך. בעבור עוני: הייתי נבהל. ונחרד מהצרות הבאות עלי: אליך ה' אקרא כו'. שלא אמות קודם אני ולא אחד מבני ולא אחד מעם קדוש הישראלי קודם זמנו. כי בודאי כל אחד מאתנו מרויח ומשבח אותך ישבחך כל אחד לפי שכלו בעודו בחיים: מה בצע בדמי. מה תועלת יהיה לך כשיושפך דמי ברדתי כו'. כי כשהאדם שב לעפר (היודך עפר כו' אך שמע ה' וחנני) להחיותינו וזה מדה לך. ועתה נקטתי [illegible] היה עוזר לי, [illegible] כי הלא רבות פעמים: [illegible]

שַׁחַת הֲיוֹדְךָ עָפָר הֲיַגִּיד אֲמִתֶּךָ: שְׁמַע הוד יְהֹוָה וְחָנֵּנִי
יסוד יודהוווהו הֱיֵה עוֹזֵר לִי: הָפַכְתָּ מִסְפְּדִי לְמָחוֹל לִי
פִּתַּחְתָּ שַׂקִּי וַתְּאַזְּרֵנִי שִׂמְחָה: לְמַעַן יְזַמֶּרְךָ כָבוֹד וְלֹא
יִדֹּם מלכות יְהֹוָה אֱלֹהַי לְעוֹלָם אוֹדֶךָּ:

כפי כתבי האר"י ז"ל אין אומרים לדוד ברכי:

(ק) לְדָוִד בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת יְהֹוָה וְכָל קְרָבַי אֶת שֵׁם קָדְשׁוֹ: בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת יְהֹוָה וְאַל תִּשְׁכְּחִי כָּל גְּמוּלָיו: הַסֹּלֵחַ לְכָל עֲוֺנֵכִי הָרֹפֵא לְכָל תַּחֲלוּאָיְכִי: הַגּוֹאֵל מִשַּׁחַת חַיָּיְכִי הַמְעַטְּרֵכִי חֶסֶד וְרַחֲמִים: הַמַּשְׂבִּיעַ בַּטּוֹב עֶדְיֵךְ תִּתְחַדֵּשׁ כַּנֶּשֶׁר נְעוּרָיְכִי: עֹשֵׂה צְדָקוֹת יְהֹוָה וּמִשְׁפָּטִים לְכָל עֲשׁוּקִים: יוֹדִיעַ דְּרָכָיו לְמֹשֶׁה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עֲלִילוֹתָיו: רַחוּם וְחַנּוּן יְהֹוָה אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חָסֶד: לֹא לָנֶצַח יָרִיב וְלֹא לְעוֹלָם יִטּוֹר: לֹא כַחֲטָאֵינוּ עָשָׂה לָנוּ וְלֹא כַעֲוֺנֹתֵינוּ גָּמַל עָלֵינוּ: כִּי כִגְבֹהַּ שָׁמַיִם עַל הָאָרֶץ גָּבַר חַסְדּוֹ עַל יְרֵאָיו: כִּרְחֹק מִזְרָח מִמַּעֲרָב הִרְחִיק מִמֶּנּוּ אֶת פְּשָׁעֵינוּ: כְּרַחֵם אָב עַל בָּנִים רִחַם יְהֹוָה עַל יְרֵאָיו: כִּי הוּא יָדַע יִצְרֵנוּ זָכוּר כִּי עָפָר אֲנָחְנוּ: אֱנוֹשׁ כֶּחָצִיר יָמָיו כְּצִיץ הַשָּׂדֶה כֵּן יָצִיץ: כִּי רוּחַ עָבְרָה בּוֹ וְאֵינֶנּוּ וְלֹא יַכִּירֶנּוּ עוֹד מְקוֹמוֹ: וְחֶסֶד יְהֹוָה מֵעוֹלָם וְעַד עוֹלָם עַל יְרֵאָיו וְצִדְקָתוֹ לִבְנֵי בָנִים: לְשֹׁמְרֵי בְרִיתוֹ וּלְזֹכְרֵי פִקֻּדָיו לַעֲשׂוֹתָם: יְהֹוָה בַּשָּׁמַיִם הֵכִין כִּסְאוֹ וּמַלְכוּתוֹ בַּכֹּל מָשָׁלָה: בָּרְכוּ יְהֹוָה מַלְאָכָיו גִּבֹּרֵי כֹחַ עֹשֵׂי דְבָרוֹ לִשְׁמֹעַ בְּקוֹל דְּבָרוֹ: בָּרְכוּ יְהֹוָה כָּל צְבָאָיו מְשָׁרְתָיו עֹשֵׂי רְצוֹנוֹ:

פירוש מלוקט

הסר שקי על מתני בעבור שאבל והעבר התגרת אותו מעלי: ותאזרני שמחה. לזה גם עתה חנני: למען. בעבור זה: יזמרך כבוד. יזמר וישתבח אותך הנשמה תמיד: ולא ידום. ולא ישתוק מלשבח אותך: אוהב אותך. הרי מקרא מלא נקבל' אמיתים הנשמה והדם גוף יתצ"ב אני תמיד כל סימניה

בָּרְכוּ יְהוָה כָּל מַעֲשָׂיו בְּכָל מְקוֹמוֹת מֶמְשַׁלְתּוֹ בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת יְהוָה:

בימי תשובה אומרים ה' הוא האלהים ב"פ ואחכ"א ה' מלך ב"פ כמו בכל השנה ומנהג האר"י ז"ל לעמוד על רגליו אף אם הוא בתוך הזמירות וכן מנהג:

(יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים:

יְהוָה מֶלֶךְ הוה יְהוָה מָלָךְ היה יְהוָה יִמְלוֹךְ יהיה לְעוֹלָם וָעֶד: וְהָיָה יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְהוָה אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד ע"כ מעומד: הוֹשִׁיעֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְקַבְּצֵנוּ מִן הַגּוֹיִם לְהוֹדוֹת לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ לְהִשְׁתַּבֵּחַ בִּתְהִלָּתֶךָ: בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם וְאָמַר כָּל הָעָם אָמֵן הַלְלוּיָהּ: כֹּל הַנְּשָׁמָה תְּהַלֵּל יָהּ הַלְלוּיָהּ:

ויש נוהגים לאומרו בשבת בלבד:

(יט) לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד: הַשָּׁמַיִם מְסַפְּרִים כְּבוֹד אֵל, וּמַעֲשֵׂה יָדָיו מַגִּיד הָרָקִיעַ: יוֹם לְיוֹם יַבִּיעַ אֹמֶר, וְלַיְלָה לְּלַיְלָה יְחַוֶּה דָּעַת: אֵין אֹמֶר וְאֵין דְּבָרִים, בְּלִי נִשְׁמָע קוֹלָם: בְּכָל הָאָרֶץ יָצָא קַוָּם וּבִקְצֵה תֵבֵל מִלֵּיהֶם, לַשֶּׁמֶשׁ שָׂם אֹהֶל בָּהֶם: וְהוּא כְּחָתָן יֹצֵא מֵחֻפָּתוֹ יָשִׂישׂ כְּגִבּוֹר לָרוּץ אֹרַח: מִקְצֵה הַשָּׁמַיִם מוֹצָאוֹ וּתְקוּפָתוֹ עַל קְצוֹתָם, וְאֵין נִסְתָּר מֵחַמָּתוֹ: תּוֹרַת יְהוָה תְּמִימָה, מְשִׁיבַת נָפֶשׁ, עֵדוּת יְהוָה נֶאֱמָנָה מַחְכִּימַת פֶּתִי: פִּקּוּדֵי

פירוש מלוקט

השמים מספרים כבוד אל. המשורר עצמו פירש את הדבר. אין אומר ואין דברי' אינם מדברי עם הבריות. אלא מתוך שבכל הארץ יצא קום ומאירי' לבריות מתוך כך מספרי' הבריו' כבוד אל ומודים ומברכים על המאורות: ומעשה ידיו מגיד הרקיע. הכוכבים ומזלות שהם מעשה ידי של הקב"ה אשר הם שם ברקיע השמים והם מגידי' כבודו: יביע. מלשון מבועי מים. כלומ' בחזקתו האומר לא יפסוק אבל יהיה הולך ונובע מיום אל יום: יחוה. לשון הגדה: בכל הארץ לא קום. קו השמים שהם נמתחים על פני כל הארץ ומתחת כן: ובקצה תבל מליהם. שהכל מדברים בנפלאות שהם רואים: לשמש שם. הקב"ה: אהל בהם. בשמים. מכאן שהשמש נתון בתוך תיקו: יוצא מחפתו. בכל בוקר: ותקופתו על קצותם. הקפת סבובו מקצה אל קצה: ואין נסתר מחמתו. אלמלא נתן ברקיע התחתון לא היה אדם נסתר מפני חמימותו. שחמה ולבנה ברקיע שני [illegible] עומדים ס' פעמים. גם סיף מסירה כשמש כמו שנאמר בסוף הענין מאירת עינים : [illegible]

יְהוָה יְשָׁרִים מְשַׂמְּחֵי־לֵב. מִצְוַת יְהוָה בָּרָה מְאִירַת עֵינָיִם׃ יִרְאַת יְהוָה טְהוֹרָה עוֹמֶדֶת לָעַד. מִשְׁפְּטֵי יְהוָה אֱמֶת צָדְקוּ יַחְדָּו׃ הַנֶּחֱמָדִים מִזָּהָב וּמִפַּז רָב. וּמְתוּקִים מִדְּבַשׁ וְנֹפֶת צוּפִים׃ גַּם עַבְדְּךָ נִזְהָר בָּהֶם. בְּשָׁמְרָם עֵקֶב רָב׃ שְׁגִיאוֹת מִי יָבִין מִנִּסְתָּרוֹת נַקֵּנִי׃ גַּם מִזֵּדִים חֲשֹׂךְ עַבְדֶּךָ אַל יִמְשְׁלוּ בִי. אָז אֵיתָם וְנִקֵּיתִי מִפֶּשַׁע רָב׃ יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגוֹאֲלִי׃

בט"ס גדליה אומר :

לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינֹת מִזְמוֹר שִׁיר׃ אֱלֹהִים יְחָנֵּנוּ וִיבָרְכֵנוּ יָאֵר פָּנָיו אִתָּנוּ סֶלָה׃ לָדַעַת בָּאָרֶץ דַּרְכֶּךָ בְּכָל גּוֹיִם יְשׁוּעָתֶךָ׃ יוֹדוּךָ עַמִּים אֱלֹהִים יוֹדוּךָ עַמִּים כֻּלָּם׃ יִשְׂמְחוּ וִירַנְּנוּ לְאֻמִּים כִּי תִשְׁפֹּט עַמִּים מִישׁוֹר וּלְאֻמִּים בָּאָרֶץ תַּנְחֵם סֶלָה׃ יוֹדוּךָ עַמִּים אֱלֹהִים יוֹדוּךָ עַמִּים כֻּלָּם׃ אֶרֶץ נָתְנָה יְבוּלָהּ יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ׃ יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים וְיִירְאוּ אוֹתוֹ כָּל אַפְסֵי אָרֶץ׃

ואח"כ אומר ברוך שאמר :

(לג) רַנְּנוּ צַדִּיקִים בַּיהוָה לַיְשָׁרִים נָאוָה תְהִלָּה׃ הוֹדוּ לַיהוָה בְּכִנּוֹר. בְּנֵבֶל עָשׂוֹר זַמְּרוּ־לוֹ׃ שִׁירוּ־לוֹ שִׁיר חָדָשׁ. הֵיטִיבוּ נַגֵּן בִּתְרוּעָה׃ כִּי יָשָׁר דְּבַר־יְהוָה וְכָל־מַעֲשֵׂהוּ בֶּאֱמוּנָה׃ אֹהֵב צְדָקָה וּמִשְׁפָּט. חֶסֶד יְהוָה מָלְאָה הָאָרֶץ׃ בִּדְבַר יְהוָה שָׁמַיִם נַעֲשׂוּ. וּבְרוּחַ פִּיו כָּל־צְבָאָם׃

פירוש מלוקט

מפיתוי מדרכי מיתה לדרכי חיים עדות ה' נאמנה. נאמנת היא להעיד בלומדיה : מחכימת פתי. נותנת חכמה לפתאים : ברה. מאירה : ונופת צופים. ומתק צופים : בשמרם עקב רב. אזהרים בשמירה בשביל רב טובך אשר צפנת : עקב. כמו בשביל : שגיאות מי יבין. אני אזהרתי בהם אבל מי אפשר להזהר שלא אשגה בהם : ואתה נקני מנסתרות שנסתרו ממני ולא ידעתי בחטאי בשגגה : גם מזדים. מן הזדונות בשער השמים כתב בשם ס' עשרה מאמרות וז"ל. הנה יצר הרע מתעה מעט מעט. והאדם מוטה תחלתו. באונס וסופו ברצון. ע"כ אמר שגיאות מי יבין מהיות הטבע מקולקל בתחלה של הוה לפיכך שתים ש שאלתי מנסתרות נקני אך במשפט לנקות אותי מפני הנסתרות כטעם הסתר אסתיר פני. גם מזדים. המתהוים מהזדונות כטעם קונה קטיגור אחד משוך עבדך אל ימשלו בי להטות עוד עכ"ל : אז איתם. אהי' תמים. (כי הרועה הוא בעל מום) : יהיו לרצון. כיון שהש"ס בתפלה ישאל מהאל שיקבל תפלתו : והגיון לבי. כי דברים רבים יחשוב אדם בלבו ולא יכין לדבר כן בשפתיו : בנבל עשור. של עשר מיני נגינות : שיר חדש. חדשו לו שיר חדש. שיר תמיד כי מתחדש והרגיל לא תתפעל פעמים כ"כ : כנד. כחומה. כי מי הים נגושים על שיעשה נשמרם שבחוז : באוצרות תהומות.

כֹּנֵס כַּנֵּד מֵי הַיָּם. נֹתֵן בְּאוֹצָרוֹת תְּהוֹמוֹת: יִירְאוּ מֵיְהֹוָה כָּל־הָאָרֶץ מִמֶּנּוּ יָגוּרוּ כָּל־יֹשְׁבֵי תֵבֵל: כִּי הוּא אָמַר וַיֶּהִי הוּא צִוָּה וַיַּעֲמֹד: יְהֹוָה הֵפִיר עֲצַת־גּוֹיִם הֵנִיא מַחְשְׁבוֹת עַמִּים: עֲצַת יְהֹוָה לְעוֹלָם תַּעֲמֹד. מַחְשְׁבוֹת לִבּוֹ לְדֹר וָדֹר: אַשְׁרֵי הַגּוֹי אֲשֶׁר־יְהֹוָה אֱלֹהָיו. הָעָם בָּחַר לְנַחֲלָה לוֹ: מִשָּׁמַיִם הִבִּיט יְהֹוָה. רָאָה אֶת־כָּל־בְּנֵי הָאָדָם: מִמְּכוֹן־שִׁבְתּוֹ הִשְׁגִּיחַ. אֶל כָּל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ: הַיֹּצֵר יַחַד לִבָּם הַמֵּבִין אֶל־כָּל־מַעֲשֵׂיהֶם: אֵין הַמֶּלֶךְ נוֹשָׁע בְּרָב־חָיִל. גִּבּוֹר לֹא־יִנָּצֵל בְּרָב־כֹּחַ: שֶׁקֶר הַסּוּס לִתְשׁוּעָה וּבְרֹב חֵילוֹ לֹא יְמַלֵּט: הִנֵּה עֵין יְהֹוָה אֶל יְרֵאָיו. לַמְיַחֲלִים לְחַסְדּוֹ: לְהַצִּיל מִמָּוֶת נַפְשָׁם וּלְחַיּוֹתָם בָּרָעָב: נַפְשֵׁנוּ חִכְּתָה לַיהֹוָה. עֶזְרֵנוּ וּמָגִנֵּנוּ הוּא: כִּי בוֹ יִשְׂמַח לִבֵּנוּ. כִּי בְשֵׁם קָדְשׁוֹ בָטָחְנוּ: יְהִי חַסְדְּךָ יְהֹוָה עָלֵינוּ. כַּאֲשֶׁר יִחַלְנוּ לָךְ:

(לד) לְדָוִד בְּשַׁנּוֹתוֹ אֶת טַעְמוֹ לִפְנֵי אֲבִימֶלֶךְ וַיְגָרְשֵׁהוּ וַיֵּלַךְ. אֲבָרְכָה אֶת יְהֹוָה בְּכָל עֵת. תָּמִיד תְּהִלָּתוֹ בְּפִי: בַּיהֹוָה תִּתְהַלֵּל נַפְשִׁי. יִשְׁמְעוּ עֲנָוִים וְיִשְׂמָחוּ: גַּדְּלוּ לַיהֹוָה אִתִּי. וּנְרוֹמְמָה שְׁמוֹ יַחְדָּו: דָּרַשְׁתִּי אֶת יְהֹוָה וְעָנָנִי. וּמִכָּל מְגוּרוֹתַי הִצִּילָנִי: הִבִּיטוּ אֵלָיו וְנָהָרוּ. וּפְנֵיהֶם אַל יֶחְפָּרוּ: זֶה עָנִי קָרָא וַיהֹוָה שָׁמֵעַ. וּמִכָּל צָרוֹתָיו הוֹשִׁיעוֹ: חֹנֶה מַלְאַךְ יְהֹוָה סָבִיב לִירֵאָיו וַיְחַלְּצֵם: טַעֲמוּ וּרְאוּ כִּי

פירוש מלוקט

באוצרות. עומדים עליהם הם מכונסים ונכונים באוצר: תהומות. ימים: היוצר. לפי שהוא יוצר לבם יחד את כולם אין לו נסתר לכך הוא מבין אל כל מעשיהם: עזרנו ומגיננו הוא. לפי שחכינו לו. כי לא יעזוב קויו: יהי חסדך. לחזק לבנו בבטחון: כאשר יחלנו לך. תעזרנו בחסדך כהבטחך התוחלת. שלא יפוג לבנו באורכו:

בשנותו את טעמו. שהנה דברו וטעמו ועשה עצמו שוטה: אבימלך. הוא אכיש מלך גת וכינוי היה אבימלך: אברכה את ה' בכל עת תמיד תהלתו בפי. ר"ל אף שאני מברך את ה' בכל עת בלי הפסקת רגע. אעפ"כ לא נגמרה אפי' תהלה אחת בשלימות שתהלותיו אינן בסוף שהלשון יחיד ולא אמר תהלותיו. אלא כלומר אפי' תהלה אחת מתהלותיו עדיין היא בפי (מצ"ד): בה' תתהלל נפשי. מתפאר אני ומתהלל שיש לי מברך כזה לעוזר ולמגן: ישמעו ענוים. ושמחו בי. [illegible] ענוים. מוכנעים: [illegible]

טוֹב יְהוָה. אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר יֶחֱסֶה בּוֹ: יְראוּ אֶת יְהוָה קְדשָׁיו, כִּי אֵין מַחְסוֹר לִירֵאָיו: כְּפִירִים רָשׁוּ וְרָעֵבוּ. וְדֹרְשֵׁי יְהוָה לֹא יַחְסְרוּ כָל טוֹב: לְכוּ בָנִים שִׁמְעוּ לִי. יִרְאַת יְהוָה אֲלַמֶּדְכֶם: מִי הָאִישׁ הֶחָפֵץ חַיִּים. אֹהֵב יָמִים לִרְאוֹת טוֹב: נְצֹר לְשׁוֹנְךָ מֵרָע. וּשְׂפָתֶיךָ מִדַּבֵּר מִרְמָה: סוּר מֵרָע וַעֲשֵׂה טוֹב. בַּקֵּשׁ שָׁלוֹם וְרָדְפֵהוּ: עֵינֵי יְהוָה אֶל צַדִּיקִים. וְאָזְנָיו אֶל שַׁוְעָתָם: פְּנֵי יְהוָה בְּעֹשֵׂי רָע. לְהַכְרִית מֵאֶרֶץ זִכְרָם: צָעֲקוּ וַיהוָה שָׁמֵעַ. וּמִכָּל צָרוֹתָם הִצִּילָם: קָרוֹב יְהוָה לְנִשְׁבְּרֵי לֵב. וְאֶת דַּכְּאֵי רוּחַ יוֹשִׁיעַ: רַבּוֹת רָעוֹת צַדִּיק. וּמִכֻּלָּם יַצִּילֶנּוּ יְהוָה: שֹׁמֵר כָּל עַצְמוֹתָיו. אַחַת מֵהֵנָּה לֹא נִשְׁבָּרָה: תְּמוֹתֵת רָשָׁע רָעָה. וְשֹׂנְאֵי צַדִּיק יֶאְשָׁמוּ: פֹּדֶה יְהוָה נֶפֶשׁ עֲבָדָיו וְלֹא יֶאְשְׁמוּ כָּל הַחֹסִים בּוֹ:

תְּפִלָּה לְמשֶׁה אִישׁ הָאֱלהִים אֲדֹנָי מָעוֹן אַתָּה הָיִיתָ לָּנוּ בְּדֹר וָדֹר: בְּטֶרֶם הָרִים יֻלָּדוּ וַתְּחוֹלֵל אֶרֶץ וְתֵבֵל. וּמֵעוֹלָם עַד עוֹלָם אַתָּה אֵל: תָּשֵׁב אֱנוֹשׁ עַד דַּכָּא וַתֹּאמֶר שׁוּבוּ בְנֵי אָדָם: כִּי אֶלֶף שָׁנִים בְּעֵינֶיךָ כְּיוֹם אֶתְמוֹל כִּי יַעֲבֹר. וְאַשְׁמוּרָה בַלָּיְלָה: זְרַמְתָּם שֵׁנָה יִהְיוּ

פירוש מלוקט

של אותם שהביאו אליו מחוץ לרחם: ונהרו. החזירו פניהם: יחסרו. יחסרו. יהיישו: טעמו וראו. כלומר השכילו וראו: יראו. יהיו יראים לשון ציווי: רשו. לשון דלות: לכו. לשון הזמנה בני אדם: בקש שלום. במקומך: ורדפהו. במקום אחר: פני. פנים של זעם: צעקו. הצדיקים וה' שמע: רבות רעות צדיק. הרבה רעות ופחדים באות עליו. ומכלם יצילו: שומר. הקב"ה כל עצמותיו: תמותת רשע רעה. תמותת את הרשע והרעה שהוא עושה: תמותת, תמית: ולא יאשמו. לא יתחייבו לאמור אשמנו שחסינו בך: מעון. מדור ומנוס לבא שם: היית לנו בדור ודור. מעולם כי אתה תקדם הכל הייה: בטרם הרים יולדו. נבראו. ותטרם חוללת ארץ ותבל: ותחולל. ענין יצירה: ומעולם. ראשון ועד עולם האחרון אתה אל: תשב אנוש עד דכא. תביא אתה יסורים על האדם עד שהאשה מחזירה לחיים תשים כח וקרוב למות ותאמר לו ביסורים: שובו בני אדם. מדרכיכם הרעים. על כי אין יסורי' אלא חטא: כי אלף שנים. ר"ל ע"י היסורים כאלו תאמר להאדם הלא אף אם תחיה אלף שנים הלא הוא בעיניך כיום אתמול כאשר יעבור. כי אחר שעבר הזמן מה לו אם היה זמן הרבה או זמן מעט הלא הלך לו ואיננו: ואשמורה בלילה. וכמו אשמורה אחת שהוא שליש הלילה. כי לאחר שעבר הזמן נחשב אחד ואלף שנים לאחת השוה: זרמתם. לשון שטיפה. כמו זרם מים כלומר מעולה חיי' שיהם כחלום השינה די בהקיצו אין דבר מדברי החלום כן אין מאום בשני האדם: בבוקר. ר"ל בימי הנערות [illegible] הבוקר שהוא תחלת [illegible]: בבוקר יציץ. אם בבוקר יציץ ותחליף [illegible]

בַּבֹּקֶר כֶּחָצִיר יַחֲלֹף: בַּבֹּקֶר יָצִיץ וְחָלָף לָעֶרֶב יְמוֹלֵל וְיָבֵשׁ: כִּי כָלִינוּ בְאַפֶּךָ וּבַחֲמָתְךָ נִבְהָלְנוּ: שַׁתָּה עֲוֹנֹתֵינוּ לְנֶגְדֶּךָ, עֲלֻמֵנוּ לִמְאוֹר פָּנֶיךָ. כִּי כָל יָמֵינוּ פָּנוּ בְעֶבְרָתֶךָ, כִּלִּינוּ שָׁנֵינוּ כְמוֹ הֶגֶה: יְמֵי שְׁנוֹתֵינוּ בָהֶם שִׁבְעִים שָׁנָה וְאִם בִּגְבוּרֹת שְׁמוֹנִים שָׁנָה וְרָהְבָּם עָמָל וָאָוֶן, כִּי גָז חִישׁ וַנָּעֻפָה. מִי יוֹדֵעַ עֹז אַפֶּךָ וּכְיִרְאָתְךָ עֶבְרָתֶךָ: לִמְנוֹת יָמֵינוּ כֵּן הוֹדַע, וְנָבִא לְבַב חָכְמָה: שׁוּבָה יְהוָֹה עַד מָתָי, וְהִנָּחֵם עַל עֲבָדֶיךָ: שַׂבְּעֵנוּ בַבֹּקֶר חַסְדֶּךָ, וּנְרַנְּנָה וְנִשְׂמְחָה בְּכָל יָמֵינוּ: שַׂמְּחֵנוּ כִּימוֹת עִנִּיתָנוּ שְׁנוֹת רָאִינוּ רָעָה: יֵרָאֶה אֶל עֲבָדֶיךָ פָעֳלֶךָ וַהֲדָרְךָ עַל בְּנֵיהֶם: וִיהִי נֹעַם יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנֵהוּ:

יֹשֵׁב בְּסֵתֶר עֶלְיוֹן בְּצֵל שַׁדַּי יִתְלוֹנָן: אֹמַר לַיהוָֹה מַחְסִי וּמְצוּדָתִי אֱלֹהַי אֶבְטַח בּוֹ: כִּי הוּא יַצִּילְךָ מִפַּח יָקוּשׁ. מִדֶּבֶר הַוּוֹת: בְּאֶבְרָתוֹ יָסֶךְ לָךְ וְתַחַת כְּנָפָיו תֶּחְסֶה

פירוש מלוקט

לערב ציצי הזקנה ימולל ויבש. ודומה הוא לחציר הנתייבש אחר שזרחה החמה עליו כל היום: כי כלינו. עתה ידבר על לשון צרי הגלות שיאמר אם חיי כל אדם הוא הבל אף אם המה בשלום. כ"ש אנחנו בגלות אשר כלינו באפך שנאסף צרו על עונותינו: ובחמתך. הוא כפל במלות שונות: שתה. שמת: עונותינו לנגדך. לזכור אותם ולפרוע עליהם גמול: עלומינו. הנעלמות שהמה נעלמים מאתנו השימם מול מאור פניך לזכור בהם ולפרוע עליהם גמול: פנו. הלכו להם בעברה וזעם הבאה מעמך: כלינו. אנחנו בעונותינו גורמים כליון שנותינו להיות: כמו הגה. כמשך זמן דבור בפעם אחת: בהם. במספרם: ואם בגבורות. ואם בהתגברות כח הטבע: ורהבם. אף חוזקם והאומץ של השנים ההם המה יגיעים ולאון: כי גז חיש ונעופה. לפי שלא יארכו ימי האומץ כי מהר יכרות ויעוף א"כ האומץ שהיה בתחלה גרמה לתוקף הצער בהעדרו: מי יודע עוז אפך. בימים מועטים כאלה מי יקנה לו לב לדעת את עוז אפך ליראה אותך: וכיראתך עברתך. כמו שאתה יראוי כן עברתך קשה ונורא מן המוראי'. ולכן ברחמיך הרבים הודיענו אתה למנות ימינו. כלומר הורינו להשגיח על קוצר ימינו. ואז נביא אתנו לבב חכמה: נביא. לשון הבאה: שובה ה'. מחרון אפך: עד מתי. תאריך עוד: והנחם. התנחם על הרעות שהבאת על עבדיך: בבקר. בבוקר. בכל בוקר: ונרננה. בהודות והלל: ונשמחה. כי הטבת להשביע לנו בשפעת רוב ההודאה וההלל בכל ימינו. כן יהיה הולך ואחר הלילה כל הימי' הישועות. כמנין הימים אשר ענית אותנו. וכמו השנים אשר ראינו רעה: ויהי נועם. ונעימות ה' יהיה עלינו: כוננה עלינו. הכן עלינו להיות מתוקן בידינו ולא יארע לנו תקלה בעת נעשה את המעשה: ומעשה ידינו כוננהו. הכן את המעשה הזה שלא יארע בו תקלה והפסד מה:

יושב בסתר עליון. אמרו בלשון קריאה אל מול היושב. אתה היושב בסתר עליון. ר"ל המתבודד בעבודת ה' ובענין סתרי תורתו: בצל שדי יתלונן. בכן השמירה (כמו אדם ילין בה) וכפל הדבר במלות שונות: אומר לה'. אומר אני לך בעבור ה' אשר הוא מחסי וגו': כי הוא יצילך. לכך הוא יצילך מפח הלוכך. ומדבר המשחית: באברתו. בכנפיו יסוכך ויגן עליך: סחרה. מגן:

צִנָּה וְסֹחֵרָה אֲמִתּוֹ: לֹא תִירָא מִפַּחַד לָיְלָה, מֵחֵץ יָעוּף יוֹמָם: מִדֶּבֶר בָּאֹפֶל יַהֲלֹךְ, מִקֶּטֶב יָשׁוּד צָהֳרָיִם: יִפֹּל מִצִּדְּךָ אֶלֶף וּרְבָבָה מִימִינֶךָ אֵלֶיךָ לֹא יִגָּשׁ: רַק בְּעֵינֶיךָ תַבִּיט, וְשִׁלֻּמַת רְשָׁעִים תִּרְאֶה: כִּי אַתָּה יְהוָה מַחְסִי, עֶלְיוֹן שַׂמְתָּ מְעוֹנֶךָ: לֹא תְאֻנֶּה אֵלֶיךָ רָעָה, וְנֶגַע לֹא יִקְרַב בְּאָהֳלֶךָ: כִּי מַלְאָכָיו יְצַוֶּה לָּךְ: לִשְׁמָרְךָ בְּכָל דְּרָכֶיךָ: עַל כַּפַּיִם יִשָּׂאוּנְךָ, פֶּן תִּגֹּף בָּאֶבֶן רַגְלֶךָ: עַל שַׁחַל וָפֶתֶן תִּדְרֹךְ, תִּרְמֹס כְּפִיר וְתַנִּין: כִּי בִי חָשַׁק וַאֲפַלְּטֵהוּ, אֲשַׂגְּבֵהוּ כִּי יָדַע שְׁמִי: יִקְרָאֵנִי וְאֶעֱנֵהוּ עִמּוֹ אָנֹכִי בְצָרָה אֲחַלְּצֵהוּ וַאֲכַבְּדֵהוּ: אֹרֶךְ יָמִים אַשְׂבִּיעֵהוּ, וְאַרְאֵהוּ בִּישׁוּעָתִי:

לַמְנַצֵּחַ עַל הַגִּתִּית לְאָסָף: הַרְנִינוּ לֵאלֹהִים עוּזֵּנוּ הָרִיעוּ לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב: שְׂאוּ זִמְרָה וּתְנוּ תֹף כִּנּוֹר נָעִים עִם נָבֶל: תִּקְעוּ בַחֹדֶשׁ שׁוֹפָר בַּכֶּסֶה לְיוֹם חַגֵּנוּ: כִּי חֹק לְיִשְׂרָאֵל הוּא מִשְׁפָּט לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב: עֵדוּת בִּיהוֹסֵף שָׂמוֹ בְּצֵאתוֹ עַל אֶרֶץ מִצְרָיִם שְׂפַת לֹא יָדַעְתִּי אֶשְׁמָע: הֲסִירוֹתִי מִסֵּבֶל שִׁכְמוֹ כַּפָּיו מִדּוּד תַּעֲבֹרְנָה: בַּצָּרָה קָרָאתָ וָאֲחַלְּצֶךָּ אֶעֶנְךָ בְּסֵתֶר רַעַם אֶבְחָנְךָ עַל מֵי מְרִיבָה סֶלָה: שְׁמַע עַמִּי וְאָעִידָה בָּךְ יִשְׂרָאֵל אִם תִּשְׁמַע לִי: לֹא יִהְיֶה בְךָ אֵל זָר וְלֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לְאֵל נֵכָר: אָנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הַמַּעַלְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם הַרְחֶב פִּיךָ וַאֲמַלְאֵהוּ: וְלֹא שָׁמַע עַמִּי לְקוֹלִי וְיִשְׂרָאֵל לֹא אָבָה לִי: וָאֲשַׁלְּחֵהוּ בִּשְׁרִירוּת

פירוש מלוקט

הסוחרה. לבוש הברזל המסבבת הגוף סחור סחור: אמתו. אמתת הבטחתו היא כצנה וסוחרה: לא תירא. אל כי הוא יסוכך עליך לא תירא מפחד השדים השולטים בלילה: מחץ. מהשד המעופף ביום כחץ: מדבר וקטב. שמות שדים הם. זה מזיק בלילה וזה בצהרים: ישוד. ישודד: יפול. אף אם בצד הדבר יפלו אלפים רבים עליך ומימינך מ״מ אליך לא יגש הדבר ההוא ולא יזיק לך: רק וגו׳. פירוש שאלפים רבים רק בעיניך: ושלמת. תשלומין: כי אתה. שמת ה׳ עליון שהוא מחסי למעונך. כלומר חלים בפסוק בו: תאונה. ענין הזדמנות (כמו והאלהים אנה לידו): לך. עליך: פן תגוף. פן תכשל: שחל. ענין אריה: פתן. ענין נחש: כפיר. ארי בחור: ותנין. ענין נחש: כי בי חשק וגו׳. בו יחשק ה׳: אשגבהו. ענין חוזק שנוטלהו מעלה מעלה:

לִבָּם יֵלְכוּ בְּמוֹעֲצוֹתֵיהֶם׃ לוּ עַמִּי שֹׁמֵעַ לִי יִשְׂרָאֵל בִּדְרָכַי
יְהַלֵּכוּ׃ כִּמְעַט אוֹיְבֵיהֶם אַכְנִיעַ וְעַל צָרֵיהֶם אָשִׁיב יָדִי׃
מְשַׂנְאֵי יְהוָה יְכַחֲשׁוּ לוֹ וִיהִי עִתָּם לְעוֹלָם׃ וַיַּאֲכִילֵהוּ
מֵחֵלֶב חִטָּה וּמִצּוּר דְּבַשׁ אַשְׂבִּיעֶךָ׃

(צח) מִזְמוֹר שִׁירוּ לַיהוָה שִׁיר חָדָשׁ כִּי נִפְלָאוֹת עָשָׂה
הוֹשִׁיעָה לּוֹ יְמִינוֹ וּזְרוֹעַ קָדְשׁוֹ׃ הוֹדִיעַ יְהוָה
יְשׁוּעָתוֹ לְעֵינֵי הַגּוֹיִם גִּלָּה צִדְקָתוֹ׃ זָכַר חַסְדּוֹ וֶאֱמוּנָתוֹ
לְבֵית יִשְׂרָאֵל רָאוּ כָל אַפְסֵי אָרֶץ אֵת יְשׁוּעַת אֱלֹהֵינוּ׃
הָרִיעוּ לַיהוָה כָּל הָאָרֶץ פִּצְחוּ וְרַנְּנוּ וְזַמֵּרוּ׃ זַמְּרוּ לַיהוָה
בְּכִנּוֹר בְּכִנּוֹר וְקוֹל זִמְרָה׃ בַּחֲצֹצְרוֹת וְקוֹל שׁוֹפָר הָרִיעוּ
לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ יְהוָה׃ יִרְעַם הַיָּם וּמְלֹאוֹ תֵּבֵל וְיֹשְׁבֵי בָהּ׃
נְהָרוֹת יִמְחֲאוּ כָף יַחַד הָרִים יְרַנֵּנוּ׃ לִפְנֵי יְהוָה כִּי בָא
לִשְׁפֹּט הָאָרֶץ יִשְׁפֹּט תֵּבֵל בְּצֶדֶק וְעַמִּים בְּמֵישָׁרִים׃

(קכא) שִׁיר לַמַּעֲלוֹת אֶשָּׂא עֵינַי אֶל הֶהָרִים מֵאַיִן יָבוֹא
עֶזְרִי׃ עֶזְרִי מֵעִם יְהוָה עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ׃
אַל יִתֵּן לַמּוֹט רַגְלֶךָ אַל יָנוּם שֹׁמְרֶךָ׃ הִנֵּה לֹא יָנוּם וְלֹא
יִישָׁן שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל׃ יְהוָה שֹׁמְרֶךָ יְהוָה צִלְּךָ עַל יַד יְמִינֶךָ׃
יוֹמָם הַשֶּׁמֶשׁ לֹא יַכֶּכָּה וְיָרֵחַ בַּלָּיְלָה׃ יְהוָה יִשְׁמָרְךָ מִכָּל
רָע יִשְׁמֹר אֶת נַפְשֶׁךָ׃ יְהוָה יִשְׁמָר צֵאתְךָ וּבוֹאֶךָ מֵעַתָּה
וְעַד עוֹלָם׃

(קכב) שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד שָׂמַחְתִּי בְּאֹמְרִים לִי בֵּית יְהוָה
נֵלֵךְ׃ עֹמְדוֹת הָיוּ רַגְלֵינוּ בִּשְׁעָרַיִךְ יְרוּשָׁלָםִ׃
יְרוּשָׁלַםִ הַבְּנוּיָה כְּעִיר שֶׁחֻבְּרָה לָּהּ יַחְדָּו׃ שֶׁשָּׁם עָלוּ
שְׁבָטִים שִׁבְטֵי יָהּ עֵדוּת לְיִשְׂרָאֵל לְהֹדוֹת לְשֵׁם יְהוָה׃
כִּי שָׁמָּה יָשְׁבוּ כִסְאוֹת לְמִשְׁפָּט כִּסְאוֹת לְבֵית דָּוִד׃ שַׁאֲלוּ
שְׁלוֹם יְרוּשָׁלָםִ יִשְׁלָיוּ אֹהֲבָיִךְ׃ יְהִי שָׁלוֹם בְּחֵילֵךְ שַׁלְוָה

בְּאַרְמְנוֹתָיִךְ: לְמַעַן אַחַי וְרֵעָי אֲדַבְּרָה נָּא שָׁלוֹם בָּךְ: לְמַעַן
בֵּית יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ אֲבַקְשָׁה טוֹב לָךְ:

(קכג) שִׁיר הַמַּעֲלוֹת אֵלֶיךָ נָשָׂאתִי אֶת עֵינַי הַיֹּשְׁבִי
בַּשָּׁמָיִם: הִנֵּה כְעֵינֵי עֲבָדִים אֶל יַד אֲדוֹנֵיהֶם
כְּעֵינֵי שִׁפְחָה אֶל יַד גְּבִרְתָּהּ כֵּן עֵינֵינוּ אֶל יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ עַד
שֶׁיְּחָנֵּנוּ: חָנֵּנוּ יְהֹוָה חָנֵּנוּ כִּי רַב שָׂבַעְנוּ בוּז: רַבַּת שָׂבְעָה
לָּהּ נַפְשֵׁנוּ הַלַּעַג הַשַּׁאֲנַנִּים הַבּוּז לִגְאֵיוֹנִים:

(קכד) שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד לוּלֵי יְהֹוָה שֶׁהָיָה לָנוּ יֹאמַר
נָא יִשְׂרָאֵל: לוּלֵי יְהֹוָה שֶׁהָיָה לָנוּ בְּקוּם עָלֵינוּ
אָדָם: אֲזַי חַיִּים בְּלָעוּנוּ בַּחֲרוֹת אַפָּם בָּנוּ: אֲזַי הַמַּיִם
שְׁטָפוּנוּ נַחְלָה עָבַר עַל נַפְשֵׁנוּ: אֲזַי עָבַר עַל נַפְשֵׁנוּ הַמַּיִם
הַזֵּידוֹנִים: בָּרוּךְ יְהֹוָה שֶׁלֹּא נְתָנָנוּ טֶרֶף לְשִׁנֵּיהֶם: נַפְשֵׁנוּ
כְּצִפּוֹר נִמְלְטָה מִפַּח יוֹקְשִׁים הַפַּח נִשְׁבָּר וַאֲנַחְנוּ נִמְלָטְנוּ:
עֶזְרֵנוּ בְּשֵׁם יְהֹוָה עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ:

(קלה) הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ אֶת שֵׁם יְהֹוָה הַלְלוּ עַבְדֵי יְהֹוָה
שֶׁעֹמְדִים בְּבֵית יְהֹוָה בְּחַצְרוֹת בֵּית
אֱלֹהֵינוּ: הַלְלוּיָהּ כִּי טוֹב יְהֹוָה זַמְּרוּ לִשְׁמוֹ כִּי נָעִים: כִּי
יַעֲקֹב בָּחַר לוֹ יָהּ יִשְׂרָאֵל לִסְגֻלָּתוֹ: כִּי אֲנִי יָדַעְתִּי כִּי גָדוֹל
יְהֹוָה וַאֲדֹנֵינוּ מִכָּל אֱלֹהִים: כֹּל אֲשֶׁר חָפֵץ יְהֹוָה עָשָׂה
בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ בַּיַּמִּים וְכָל תְּהוֹמוֹת: מַעֲלֶה נְשִׂאִים מִקְצֵה
הָאָרֶץ בְּרָקִים לַמָּטָר עָשָׂה מוֹצֵא רוּחַ מֵאוֹצְרוֹתָיו: שֶׁהִכָּה
בְּכוֹרֵי מִצְרָיִם מֵאָדָם עַד בְּהֵמָה: שָׁלַח אוֹתֹת וּמֹפְתִים
בְּתוֹכֵכִי מִצְרָיִם בְּפַרְעֹה וּבְכָל עֲבָדָיו: שֶׁהִכָּה גּוֹיִם רַבִּים
וְהָרַג מְלָכִים עֲצוּמִים: לְסִיחוֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי וּלְעוֹג מֶלֶךְ
הַבָּשָׁן וּלְכֹל מַמְלְכוֹת כְּנָעַן: וְנָתַן אַרְצָם נַחֲלָה נַחֲלָה

פירוש מליקט

הללו עבדי ה'. כלומר מי יהלל אתם עבדי ה': נשאים. עננים: ברקים. לעת בא המטר מבריק ברקים ואין המטר מכבה אותם: בתוככי. כמו בתוך: לסיחון. כמו לסיחון: נחלה. [illegible]

לִישְׂרָאֵל עַמּוֹ׃ יְהוָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם יְהוָה זִכְרְךָ לְדֹר וָדֹר׃ כִּי יָדִין יְהוָה עַמּוֹ וְעַל עֲבָדָיו יִתְנֶחָם׃ עֲצַבֵּי הַגּוֹיִם כֶּסֶף וְזָהָב מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם׃ פֶּה לָהֶם וְלֹא יְדַבֵּרוּ עֵינַיִם לָהֶם וְלֹא יִרְאוּ׃ אָזְנַיִם לָהֶם וְלֹא יַאֲזִינוּ אַף אֵין יֶשׁ רוּחַ בְּפִיהֶם׃ כְּמוֹהֶם יִהְיוּ עֹשֵׂיהֶם כֹּל אֲשֶׁר בֹּטֵחַ בָּהֶם׃ בֵּית יִשְׂרָאֵל בָּרְכוּ אֶת יְהוָה בֵּית אַהֲרֹן בָּרְכוּ אֶת יְהוָה׃ בֵּית הַלֵּוִי בָּרְכוּ אֶת יְהוָה יִרְאֵי יְהוָה בָּרְכוּ אֶת יְהוָה׃ בָּרוּךְ יְהוָה מִצִּיּוֹן שֹׁכֵן יְרוּשָׁלָיִם הַלְלוּיָהּ׃

באמת זה נקרא שיר במשנה. וראוי לאומרו בשבת שמ"הם א"ל כנף עוד לומר שירה והקב"ה אומר יש לי כנף שאומר לפני שירה שנאמר מכנף הארץ וגו'. ויש בו כ"ו פסוקים נגד מספר שם הויה. ומסיימין בחסד. כנגד מילויו ביודין שהוא בחסד. ובו יש לכוין. לא לשום מלאך ח"ו. וחלילה הם כי לא להזכיר שמות המלאכים. וכ"ש שלא לומר שום תפלה ובקשה אליהם:

במזמור זה יש בו כ"ו פסוקים נגד מספר שם הויה. ומלת הודו קאי על כל הכ"ו פסוקים. וזהו הלל הגדול של מלאכי השרת. והאומרו בטהרה יש לו חלק לעוה"ב:

ההלל הגדול שאומרים מלאכי השרת אשר הובא בס' הרוקח. וחלילה מלהזכיר בפה שם שום מלאך רק במחשבה:

קלו) אדריאל הוֹדוּ לַיְיָ כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
ברכיאל הוֹדוּ לֵאלֹהֵי הָאֱלֹהִים כִּלְ"חַ׃
גאואל הוֹדוּ לַאֲדֹנֵי הָאֲדֹנִים כִּלְ"חַ׃
דרושיאל לְעֹשֵׂה נִפְלָאוֹת גְּדֹלוֹת לְבַדּוֹ כִּלְ"חַ׃
הודיאל לְעֹשֵׂה הַשָּׁמַיִם בִּתְבוּנָה כִּלְ"חַ׃
ופזריאל לְרֹקַע הָאָרֶץ עַל הַמָּיִם כִּלְ"חַ׃
זכריאל לְעֹשֵׂה אוֹרִים גְּדֹלִים כִּלְ"חַ׃

פירוש מלוקט

משנה. לא כמו שהיתה בידם ארץ בזולם: נחלה לישראל. לאם נתנה הארץ לנחלה: ה' שמך לעולם. למען יהא שמך נקרא לעולם. כי שמך נקרא על עירך ועל עמך: גם י"ל לעולם הבא אז נקרא בשמו המיוחד משא"כ בעה"ז הוא נעלם ואינו נקרא כנכתב: זכרך. לא כשהוא נכתב הוא נקרא והוא לדור ודור בעוה"ז ובעוה"ב הוא נזכר כך: כי ידין ה'. דין עמו אף אם חטאו לו וישלחם ביד פשעם. ועוד יקום נקמתם בהם המלות: ועל עבדיו. השבים אליו: יתנחם. להיטיב להם להשיבם על אדמתם ותלתם להיות שם ה' נקרא עליהם. ויתברך זכרו בפיהם לדור ודור: עצבי. האלילים עצבון הוי לעובדיהם. כי לא יושיעום מצרותיהם: אף אין יש רוח. אפי' רוח החיוני כבבהמה אין בפיהם: כי לעולם חסדו. כי חסד ה' הוא דבר המתקיים לעולם ולא כן חסדו של ב"ו: לאלהי האלהים. הם המלאכים שהם אלהים למה שלמטה מהם. והיית אלהים עליהם: לאדוני האדונים. המלכים השרים שבארץ. והוא אדון עליהם: לעושה נפלאות. דבוק עם הודו. וכן כל הפסוקים הנמשכים: לבדו. בהשפון לא נברא מלאך כשעשה הבריות הנפלאות הגדולות שמים וארץ וכל צבאם (גם קאי על הנסים שאין אנו רואים רק הוא לבדו יתב' עושה אותם כדאמרי' אין בעל הנס מכיר בנסו): לעושה השמים. [illegible] שבפלאות [illegible]: לרוקע הארץ שפיהם ופרישה: לעושה אורים גדולים. כלל: את השמש.

סביאל אֶת הַשֶּׁמֶשׁ לְמֶמְשֶׁלֶת בַּיּוֹם כל"ח :
ספריאל אֶת הַיָּרֵחַ וְכוֹכָבִים לְמֶמְשְׁלוֹת בַּלָּיְלָה כל"ח :
יידאל לְמַכֵּה מִצְרַיִם בִּבְכוֹרֵיהֶם (יוד דע"ג) כל"ח :
ברוזיאל וַיּוֹצֵא יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכָם כל"ח :
נסטיאל בְּיָד חֲזָקָה וּבִזְרוֹעַ נְטוּיָה כל"ח :
מלכיאל לְגֹזֵר יַם סוּף לִגְזָרִים כל"ח :
נולליאל וְהֶעֱבִיר יִשְׂרָאֵל בְּתוֹכוֹ כל"ח :
טריאל וְנִעֵר פַּרְעֹה וְחֵילוֹ בְיַם סוּף (הי דע"ג) כל"ח :
קרפניאל לְמוֹלִיךְ עַמּוֹ בַּמִּדְבָּר כל"ח :
סמכיאל לְמַכֵּה מְלָכִים גְּדֹלִים כל"ח :
עסאל וַיַּהֲרֹג מְלָכִים אַדִּירִים כל"ח :
פקדיאל לְסִיחוֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי כל"ח :
לקודיאל וּלְעוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן כל"ח :
קדשיאל וְנָתַן אַרְצָם לְנַחֲלָה (ויו דע"ג) כל"ח :
דומתיאל נַחֲלָה לְיִשְׂרָאֵל עַבְדּוֹ כל"ח :
סומריאל שֶׁבְּשִׁפְלֵנוּ זָכַר לָנוּ כל"ח :
סמריאל וַיִּפְרְקֵנוּ מִצָּרֵינוּ כל"ח :
גומכיאל נֹתֵן לֶחֶם לְכָל בָּשָׂר כל"ח :
תהפיאל הוֹדוּ לְאֵל הַשָּׁמָיִם (הי דע"ג) כל"ח :

וטוב לומר גם כן השבח הנחמד הזה :

על פי סדר א"ב כפול :

האדרת והאמונה לחי העולמים : הבינה והברכה לחי עולמים :
הגאוה והגדולה לחי עולמים : הדעה והדבור לחי עולמים :
ההוד וההדר לחי עולמים : הועד והותיקות לחי עולמים :
הזיז והזוהר לחי עולמים : החיל והחוסן לחי עולמים :

פירוש מלוקט

פרק: לגוזר. ענין כריתה וחיתוך: לגזרים. לקרעים הרבה. לכל מה שהיה לפניו: שבשפלנו. בעת היינו בתכלית השפלות במצרים זכר אותנו: ויפרקנו. לשון הציל כמו כן [illegible] [illegible] מאויבנו. כי לעולם יעשה: לכל בשר. [illegible] :

הַשֶּׁבַח וְהַטּוֹהַר לְחַי עוֹלָמִים : הַיִּחוּד וְהַיִּרְאָה לְחַי עוֹלָמִים
הַכֶּתֶר וְהַכָּבוֹד לְחַי עוֹלָמִים : הַלֶּקַח וְהַלִּבּוּב לְחַי עוֹלָמִים
הַמְּלוּכָה וְהַמֶּמְשָׁלָה לְחַי עוֹלָמִים : הַנּוֹי וְהַנֵּצַח לְחַי עוֹלָמִים
הַסִּגּוּי וְהַשֶּׂגֶב לְחַי עוֹלָמִים : הָעֹז וְהָעֲנָוָה לְחַי עוֹלָמִים
הַפְּאֵר וְהַפְּדוּת לְחַי עוֹלָמִים : הַצְּבִי וְהַצֶּדֶק לְחַי עוֹלָמִים
הַקְּרִיאָה וְהַקְּדֻשָּׁה לְחַי עוֹלָמִים : הָרַחֲמִים וְהָרוֹמְמוּת לְחַי עוֹלָמִים
הַשִּׁיר וְהַשֶּׁבַח לְחַי עוֹלָמִים : הַתְּהִלָּה וְהַתִּפְאֶרֶת לְחַי עוֹלָמִים

יש לאחוז ב' ציציות שלפניו בידו הימנית ולבסוף ינשקם: ועומד ואומר בכוונה: ויש אומרים ברוך שאמר על דרך הקבלה שהוא פ"ז תיבות.

בתולע"י כתב מי שנכנס לבה"כ בשעה שהש"ץ מתחיל יוצר אור וקורא ק"ש בברכותיה כדי להתפלל עם הצבור שאין לו לחזור ולקרות פסוקי הזמירות וברכות שלפניהם ושלאחריהם כי מהפך הסדר העליון אחר כל התפלות סודרו כנגדו. ומפני שנעלם סוד זה מפיני קצת מהפוסקים כתבו שיחזור ויקרא אחר התפלה כל מה שדילג. עכ"ל:

עוד כתב תולעת יעקב ראיתי באר"ז כי שבח זה תקנוהו אנשי כנה"ג ע"י פתקא שנפלה מן השמים ויש בו פ"ז תיבות והמוסיף או גורע ממספר זה טועה ושוחר שכוונה שמכוונת בו כי כך קבלו איש מפי איש ושבח זה צריך לאומרו מעומד ויתלהב לב האדם לומר השבח זה בנעימה ובכוונה ושמחה עצומה ותקון שבח זה בעולמות עליונים הובא בזוה"ק פ' ויקהל דף רפ"ז ע"ב ע"ש: וראוי לכל משכיל שיאמר השבח הגדול הזה במתון גדול ויתבונן שבח של כל ברוך שאמר חכמינו הנעלמים. וליתן במחשבתו הודאה ושבח להבורא ית'. וכמ"ש הזוה"ק הנ"ל לברכא ליה על כל עובדא ועובדא ולשמוח ש"ע באלהותו יתברך מעין כל ברכה. היינו בברוך שאמר והיה העולם ובברוך עושה ישמח ש"ע בגודל אלהותו שבמאמרו לבד עשה כל הבריאה. ובברוך מרחם על הבריות יכוין שברוב רחמנותו סובל עונותי ומאריך אפו עלי ואני נותן לך הודאה עצומה על זה שאתה עושה עמי חסד בשביל רחמנותך ולא בשביל זכיותי. ובברוך חי לעד וקים לנצח ישמח ש"ע באלהותו הנצחיות לעד ולעולמי עד. ויתלהב בש"ע בגודל אלהותו עד סיום השבח הגדול הזה:

צריך ליזהר מאוד בכל שם שיזכיר לשלב השמות יאהדונה"י.

בָּרוּךְ שֶׁאָמַר וְהָיָה הָעוֹלָם. בָּרוּךְ אוֹמֵר וְעוֹשֶׂה. בָּרוּךְ גּוֹזֵר וּמְקַיֵּם. בָּרוּךְ עוֹשֶׂה בְרֵאשִׁית. בָּרוּךְ מְרַחֵם עַל הָאָרֶץ. בָּרוּךְ מְרַחֵם עַל הַבְּרִיּוֹת. בָּרוּךְ מְשַׁלֵּם שָׂכָר טוֹב לִירֵאָיו. בָּרוּךְ מַעֲבִיר אֲפֵלָה וּמֵבִיא אוֹרָה. בָּרוּךְ אֵל חַי לָעַד וְקַיָּם לָנֶצַח בָּרוּךְ שֶׁאֵין לְפָנָיו עַוְלָה. וְלֹא שִׁכְחָה. וְלֹא מַשּׂוֹא פָנִים. וְלֹא מִקַּח שֹׁחַד. צַדִּיק הוּא בְּכָל דְּרָכָיו. וְחָסִיד בְּכָל מַעֲשָׂיו. בָּרוּךְ פּוֹדֶה וּמַצִּיל. בָּרוּךְ שֶׁנָּתַן לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל אֶת יוֹם לשבת השבת הזה ואת יום

הַזִּכָּרוֹן הַזֶּה אֶת

יוֹם טוֹב מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה : בָּרוּךְ הוּא וּבָרוּךְ שְׁמוֹ. וּבָרוּךְ זִכְרוֹ לְעוֹלְמֵי עַד : בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם

הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ. אָב הָרַחֲמָן מְהֻלָּל בְּפִי עַמּוֹ מְשֻׁבָּח וּמְפֹאָר בִּלְשׁוֹן כָּל חֲסִידָיו וַעֲבָדָיו. וּבְשִׁירֵי דָוִד עַבְדֶּךָ. נְהַלֶּלְךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ. בִּשְׁבָחוֹת וּבִזְמִירוֹת. נְהוֹדְךָ נְגַדֶּלְךָ. נְשַׁבֵּחֲךָ וּנְפָאֶרְךָ. נְרוֹמִמְךָ. וְנַמְלִיכְךָ. וְנַקְדִּישְׁךָ. וְנַעֲרִיצְךָ. וְנַזְכִּיר שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ אֱלֹהֵינוּ יָחִיד חֵי הָעוֹלָמִים. מְשֻׁבָּח וּמְפֹאָר שְׁמוֹ עֲדֵי עַד: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מֶלֶךְ מְהֻלָּל בַּתִּשְׁבָּחוֹת:

ברוך שאמר על דרך הקבלה שהם פ"ז תיבות שעליו נאמר ראשו כתם פז: נוסח שבח זה לכל הפסקה כלה עליו אין להוסיף לא בשבתות ולא בימים טובים ואין להחליף סוד זה כי היא מסודר על דרך י"ג תקוני דיקנא קדישא כנגד י"ג ברוך והם כנוים מלמעל' למטה והמשכילים יזהירו. צריך לאומרו בניגון ובנעימה וכמו כן שאר הזמירות:

בָּרוּךְ שֶׁאָמַר וְהָיָה הָעוֹלָם. בָּרוּךְ הוּא. בָּרוּךְ אוֹמֵר וְעוֹשֶׂה. בָּרוּךְ גּוֹזֵר וּמְקַיֵּם. בָּרוּךְ עֹשֶׂה בְרֵאשִׁית. בָּרוּךְ מְרַחֵם עַל הָאָרֶץ. בָּרוּךְ מְרַחֵם עַל הַבְּרִיּוֹת. בָּרוּךְ מְשַׁלֵּם שָׂכָר טוֹב לִירֵאָיו בָּרוּךְ חַי לָעַד וְקַיָּם לָנֶצַח. בָּרוּךְ פּוֹדֶה וּמַצִּיל בָּרוּךְ שְׁמוֹ: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. הָאֵל אָב הָרַחֲמָן הַמְהֻלָּל בְּפֶה עַמּוֹ מְשֻׁבָּח וּמְפֹאָר בִּלְשׁוֹן חֲסִידָיו וַעֲבָדָיו וּבְשִׁירֵי דָוִד עַבְדֶּךָ נְהַלֶּלְךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בִּשְׁבָחוֹת וּבִזְמִירוֹת. וּנְגַדֶּלְךָ וּנְשַׁבֵּחֲךָ וּנְפָאֶרְךָ וְנַמְלִיכְךָ וְנַזְכִּיר שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ אֱלֹהֵינוּ יָחִיד חֵי הָעוֹלָמִים. מֶלֶךְ מְשֻׁבָּח וּמְפֹאָר עֲדֵי עַד שְׁמוֹ הַגָּדוֹל
בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מֶלֶךְ מְהֻלָּל בַּתִּשְׁבָּחוֹת:

בשבת אומרים זה וכשהל יום טוב בחול מתחילין מטוב להודות:

(צב) מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת. טוֹב לְהוֹדוֹת לַיהוָה וּלְזַמֵּר לְשִׁמְךָ עֶלְיוֹן לְהַגִּיד בַּבֹּקֶר חַסְדֶּךָ וֶאֱמוּנָתְךָ בַּלֵּילוֹת: עֲלֵי עָשׂוֹר וַעֲלֵי

פירוש מלוקט

ברוך שאמר והיה העולם ע"י אמירה נתהוה העולם בלי שום פעולה אחרת שנאמר בדבר ה' שמים נעשו: ברוך הוא. הוא לבדו ברא העולם והוא לבדו מתקיים: ברוך עושה בראשית. לבטל דעת האומרים שהעולם קדמון: ברוך אומר ועושה. על שם שהוא אמר ולא יעשה: ברוך מרחם על הארץ שהוא משגיח בעולם השפל בדרך רחמים כמש"ה עיני ה' שמה משוטטים בכל הארץ לא כדברי הכופרים שאומרים עזב ה' את הארץ: מרחם על הבריות. גם על האישים הנפסדים כלומר משגיח בכל ברים ובריות כמש"ה היוצר יחד לבם המבין אל כל מעשיהם: ברוך משלם שכר טוב. שלא תאמר כיון שמשגיח על כל הבריות מפני מה אנו רואים צדיק ורע לו לפיכך בא ולמדך שהוא משלם שכר טוב ליראיו. והוא בעולם הבא שאין מכלים טוב העוה"ז מכלים השעה ולא הרע מכליא הרע. אלא הכל בעולם שכלו טוב: המהלל בפי עמו כו'. שהם מהללים לה' כלשון בני אדם לא שהם מהללים אותם בלשון אלא שהתורה הספירה להם נהללו כדי לאמת אלהותו לעם וזה אי אפשר מבלעדי ספר המזמורים והמהללים שהי לשון בני אדם: חי העולמים. שהוא חיים וקיום הכל:

נְבֶל עֲלֵי הִגָּיוֹן בְּכִנּוֹר: כִּי שִׂמַּחְתַּנִי יְהוָה בְּפָעֳלֶךָ בְּמַעֲשֵׂי יָדֶיךָ אֲרַנֵּן: מַה גָּדְלוּ מַעֲשֶׂיךָ יְהוָה מְאֹד עָמְקוּ מַחְשְׁבֹתֶיךָ: אִישׁ בַּעַר לֹא יֵדָע וּכְסִיל לֹא יָבִין אֶת זֹאת: בִּפְרֹחַ רְשָׁעִים כְּמוֹ עֵשֶׂב וַיָּצִיצוּ כָּל פֹּעֲלֵי אָוֶן לְהִשָּׁמְדָם עֲדֵי עַד: וְאַתָּה מָרוֹם לְעֹלָם יְהוָה: כִּי הִנֵּה אֹיְבֶיךָ יְהוָה כִּי הִנֵּה אֹיְבֶיךָ יֹאבֵדוּ יִתְפָּרְדוּ כָּל פֹּעֲלֵי אָוֶן: וַתָּרֶם כִּרְאֵים קַרְנִי בַּלֹּתִי בְּשֶׁמֶן רַעֲנָן: וַתַּבֵּט עֵינִי בְּשׁוּרָי בַּקָּמִים עָלַי מְרֵעִים תִּשְׁמַעְנָה אָזְנָי: צַדִּיק כַּתָּמָר יִפְרָח כְּאֶרֶז בַּלְּבָנוֹן יִשְׂגֶּה: שְׁתוּלִים בְּבֵית יְהוָה בְּחַצְרוֹת אֱלֹהֵינוּ יַפְרִיחוּ: עוֹד יְנוּבוּן בְּשֵׂיבָה דְּשֵׁנִים וְרַעֲנַנִּים יִהְיוּ: לְהַגִּיד כִּי יָשָׁר יְהוָה צוּרִי וְלֹא עַוְלָתָה בּוֹ:

יְיָ מָלָךְ גֵּאוּת לָבֵשׁ לָבֵשׁ יְיָ עֹז הִתְאַזָּר אַף תִּכּוֹן תֵּבֵל בַּל תִּמּוֹט: נָכוֹן כִּסְאֲךָ מֵאָז מֵעוֹלָם אָתָּה: נָשְׂאוּ נְהָרוֹת יְיָ נָשְׂאוּ נְהָרוֹת קוֹלָם יִשְׂאוּ נְהָרוֹת דָּכְיָם: מִקֹּלוֹת מַיִם רַבִּים אַדִּירִים מִשְׁבְּרֵי יָם אַדִּיר בַּמָּרוֹם יְיָ: עֵדֹתֶיךָ נֶאֶמְנוּ מְאֹד לְבֵיתְךָ נַאֲוָה קֹדֶשׁ יְיָ לְאֹרֶךְ יָמִים:

מזמור לתודה יכוין שיש בו מ"ב תיבות נגד שם מ"ב ויש בו ד' הויות נגד ד' צריכין להודות הסימנים חיי"ם ר"ת. חבוש בבית אסורים. יסורין. ים. מדבר. וזהו ג"כ הרמז וכל החיים יודוך סלה. עוד נרמז הריעו לה' כל הארץ ר"ת הלכה מיום שחרב בהמ"ק אין להקב"ה אלא ד' אמות של הלכה ולכן נרמזין ביחד הלכה וקרבן תודה כי אלו יהיו קיימים לעולם. כי כל הקרבנות יהיו בטלים לעתיד לבא חוץ מקרבן תודה:

(ק) מִזְמוֹר לְתוֹדָה הָרִיעוּ לַיהוָה כָּל הָאָרֶץ: עִבְדוּ אֶת יְהוָה בְּשִׂמְחָה בֹּאוּ לְפָנָיו בִּרְנָנָה: דְּעוּ כִּי יְהוָה הוּא אֱלֹהִים הוּא עָשָׂנוּ וְלֹא (ולו ק') אֲנַחְנוּ עַמּוֹ וְצֹאן מַרְעִיתוֹ: בֹּאוּ שְׁעָרָיו בְּתוֹדָה חֲצֵרֹתָיו בִּתְהִלָּה הוֹדוּ לוֹ בָּרְכוּ שְׁמוֹ: כִּי טוֹב יְהוָה לְעוֹלָם חַסְדּוֹ וְעַד דֹּר וָדֹר אֱמוּנָתוֹ:

פסוקים של יהי כבוד מי שיעיין בכתבי האריז"ל גודל מעלת י"ח פסוקים אלו בודאי יתלהב גם לאומרם בכוונה שלימה ובמהות כי הי"ח פסוקים אלו וי"ח אזכרות שבהם וקנ"ח אותיות שבהם שכל שיח במספר ובמפקד על סדר שמות הקדושים ועולמות עליונים גם עניין גודל השבח של פסוקים אלו בעצמם מולידים התלהבות גדול וש"ע בלב האדם מגודל אלהותו ומלכותו ית"ש.
ופסוק זה של יהי כבוד שר העולם אמרו והוא (מטטרון):

בין ה' מלך ה' ימלוך לעולם ועד לא יפסיק כמו להלן בין ה' אלהיכם אמת (א"ר סי' נ"א בשם פסקי תוס'):

בכל פסוק יכוין אות אחד משמשה צרופי שדי

ש יְהִי כְבוֹד יְהוָה לְעוֹלָם יִשְׂמַח יְהוָה בְּמַעֲשָׂיו: יְהִי שֵׁם יְהוָה מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם: מִמִּזְרַח

שֶׁמֶשׁ עַד מְבוֹאוֹ מְהֻלָּל שֵׁם יְהֹוָה: רָם עַל כָּל גּוֹיִם
יְהֹוָה עַל הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ: יְהֹוָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם יְהֹוָה זִכְרְךָ
לְדֹר וָדֹר: יְהֹוָה בַּשָּׁמַיִם הֵכִין כִּסְאוֹ וּמַלְכוּתוֹ בַּכֹּל
מָשָׁלָה: יִשְׂמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתָגֵל הָאָרֶץ וְיֹאמְרוּ בַגּוֹיִם
יְהֹוָה מָלָךְ: יְהֹוָה מֶלֶךְ יְהֹוָה מָלָךְ יְהֹוָה יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם
וָעֶד: יְהֹוָה מֶלֶךְ עוֹלָם וָעֶד אָבְדוּ גוֹיִם מֵאַרְצוֹ: יְהֹוָה
הֵפִיר עֲצַת גּוֹיִם הֵנִיא מַחְשְׁבוֹת עַמִּים: רַבּוֹת מַחֲשָׁבוֹת
בְּלֶב אִישׁ וַעֲצַת יְהֹוָה הִיא תָקוּם: עֲצַת יְהֹוָה לְעוֹלָם
תַּעֲמֹד מַחְשְׁבוֹת לִבּוֹ לְדֹר וָדֹר: כִּי הוּא אָמַר וַיֶּהִי הוּא
צִוָּה וַיַּעֲמֹד: כִּי בָחַר יְהֹוָה בְּצִיּוֹן אִוָּהּ לְמוֹשָׁב לוֹ:
כִּי יַעֲקֹב בָּחַר לוֹ יָהּ יִשְׂרָאֵל לִסְגֻלָּתוֹ: כִּי לֹא יִטֹּשׁ יְהֹוָה
עַמּוֹ וְנַחֲלָתוֹ לֹא יַעֲזֹב: וְהוּא רַחוּם יְכַפֵּר עָוֺן וְלֹא
יַשְׁחִית וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ וְלֹא יָעִיר כָּל חֲמָתוֹ: יְהֹוָה
הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ:

מזמורים אלו שאומר רז"ל נערכים. גודל מעלת תהלה לדוד אר"א א"ר כל האומר תהלה לדוד ג"פ בכל יום מובטח לו שהוא בן עוה"ב ואיתא נמי בס' כל בתי אר"י יהא חלקי עם גומרי הלל ומפיק כי קאמר בפסוקי דזמרה ואלו כיון תהלה לדוד עד כל הנשמה תהלל יה. והובא באבודרה"ם בשם המדרש ז"ל לפי שכל פסוקי אלפא ביתא של תהלה לדוד באלפ"א ביתא הפסוקים אחרי האתנחתות מתחילין בוי"ו חוץ משני פסוקים שהם חנון ורחום ה' וגו'. קרוב ה' לכל וגו'. לומר לך ח ק ח ל לאומרו בכל יום ה' שאין ק' דקרוב סרי סק א דאוקך ל' דלכל סרי אל. עכ"ל. והפ"ז כת' מן אשרי עד ולאנחנו יש תרי"ג תיבות רמז כל שאומר בכל יום בכוונה כמקיים תרי"ג מצות ולכן כתבו הגאונים אם לא כיון בפותח את ידך צריך לחזור. שגם זה ידוע לכל בר שכל שבודאי אין הטעמת הגמ' וכל הספרים הנ"ל להיות בן עוה"ב ולסיום ריבוי תגיעהם על ידי שאומר מזמור זה בלא כוונת הלב ובלתי כוונות ההודאות שבו לו יש' כפי הוראת פשיטות של כל המזמור. אך בודאי אחר כוונות הדברים אמורים. ע"כ צריך עמוד בכוונה מזמור זה. והמזמור זה מיוסד על הפרנסה ובאה בזכות תמה כי סמך בזכות הפרנ"ה ואות תיקן ברכה שכן. ואיתא (סככה) ענ' תמה:

אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ עוֹד יְהַלְלוּךָ סֶּלָה: אַשְׁרֵי הָעָם
שֶׁכָּכָה לּוֹ אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְהֹוָה (מלכות) אֱלֹהָיו:

(יכסה) תְּהִלָּה לְדָוִד אֲרוֹמִמְךָ אֱלוֹהַי הַמֶּלֶךְ וַאֲבָרְכָה
שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד: בְּכָל יוֹם אֲבָרְכֶךָּ

פירוש מלוקט

מבואו. שקיעתו: רם. מרים ס"א. רם גבוה ולשון מלכות יפסק בה: כל שמתו מלכותו שמים. שלטון ולדת אין כל:

ואהללה שמך לעולם ועד: גדול יהוה כתר ומהלל מאד ולגדלתו אין חקר: דור לדור ישבח מעשיך וגבורתיך יגידו: הדר כבוד הודך ודברי נפלאתיך אשיחה: ועזוז נוראותיך יאמרו וגדלותך אספרנה: זכר רב טובך יביעו וצדקתך ירננו: חנון ורחום יהוה חכמה ארך אפים וגדול חסד: טוב יהוה בינה לכל ורחמיו על כל מעשיו: יודוך יהוה חסד כל מעשיך וחסידיך יברכוכה: כבוד מלכותך יאמרו וגבורתך ידברו: להודיע לבני האדם גבורתיו וכבוד הדר מלכותו: מלכותך מלכות כל עולמים וממשלתך בכל דור ודר: סומך יהוה גבורה לכל הנפלים וזוקף לכל הכפופים: עיני כל אליך ישברו ואתה נותן להם את אכלם בעתו: פותח את ידך ויכוין מאד בפסוק זה כי בו עיקר הפרנסה ר"ת פאי ני' יאהדונהי ג"י סאל ס"ת חתך ומשביע לכל חי רצון: צדיק יוהוודהו תפארת בכל דרכיו וחסיד בכל מעשיו: קרוב יהוה יסוד לכל קראיו לכל אשר יקראהו באמת: רצון יראיו יעשה ואת שועתם ישמע ויושיעם: שומר יהוה נצח את כל אהביו ואת כל הרשעים ישמיד: תהלת יהוה ייד ידבר פי ויברך כל בשר שם קדשו לעולם ועד: ואנחנו נברך יה מעתה ועד עולם הללויה:

הללויה יכוין ג"י אלהים. ועם מספר השמות הלל רס. כמנין עשר ספירות שדה"י. ת"נ שע"ה הללויה יש בה אותיות שם (יהוה). גם עולה שם (אדני אהיה.) וכן עולה מנין (אלהים) ולירוף אלו השמות הם ג' כדים דשייט הרים אלהים שם מלא יחוד הדין והרחמים הויה אדני יחוד זיווג ת"ת ומלכות בסוד (יאהדונהי). הויה אהיה יחוד זיווג חכמה ובינה בסוד (יאהההויהה):

פירוש מלוקט

ורוממך. לספר רוממותך: דור לדור. דור זה ישבח מעשיך לדור הבא אחריו: ועזוז. לשון כח וחוזק: נוראותיך יאמרו. גם אני גדולתך אספרנה: ישברו. ענין תקוה: פותח את ידך. אתה פותח את ידך ומשביע לכל חי לפי רצונו וחפצו: באמת. ר"ל בלב שיהיה פיו ולבו שוים. ולא יכוין בלב מאומר פיו: ובכתבי"ב פי' קרוב ה' לכל קוראיו. בין ראוי בין אינו ראוי. אחר שיקראו בפועל אמת ה' לו. אמנם לכל אשר יקראוהו באמת. אינו קרוב למעותם בטרם יקראו. אם לא לאשר יקראוהו באמת בלב שלם: ואנחנו וגו'. מפני דהאומר תהלה לדוד בכל יום מובטח לו שהוא [illegible]
[illegible]

בפסוק פותח את ידיך יש שיש בו ג' כוונות. א' כאמירה של הזמירות. וא' באשרי שקודם ובא לציון וא' באשרי שקודם מנחה. בזמירות תכוין בר"ת פותח את ידיך לשם (פא"י) והוא מע"ב שמות גם סופו הוי"ה אדנ"י במילוי (יאהדונה"י). וכתוב בזוה"ק ובתקונים. את ידיך קרי ביה פותח את יודי"ך של (יאהדונה"י). ותכוין בו שמברך את העליונים ואת התחתונים ותכותו גדול ונורא. וזהו כוונת הקב"ה פותח יו"ד של שם הוי"ה ומשפיע ליו"ד של אדנ"י. ומשם יורד כל השפע וכל הברכה לעולם. וס"ת תכוין לשם (חת"ך) הוא שם קדוש ונורא ונקרא שם הפרנסה בין המקובלים. גם תכוין כי חת"ך בא"ת ב"ש (סא"ל) והוא שם א' מע"ב שמות הקדושים. הוא ג"כ בגי' (יאהדונה"י) כמו הר"ת (פא"י) ושם זה הוא החילוק שיש בין שחרית בעת הזמירות. ובין לאחר העמידה. ובין קודם מנחה ועניינו כך תכוין כי שם זה פירושו וסודו נגזר מחילוף שם הוי"ה (מצפ"ץ) שהוא בגימטרי' ש' כמנין (אלהים) במלוי יודי"ן שהוא ג"כ בגי' (ש) וזהו סוד (הוי"ה אלהים מצפ"ץ) עם האותיות והשמות בעצמם הם בגימטרי' (חת"ך) להורות שמהם יצא וזה ידוע כי שם (מצפ"ץ) הוא קצת רחמים מעורב עם דין. כי שלא הוא חילוף (הוי"ה) וחילוף הוא דין. ובכן הוא בגימ' ג"כ כמו (אלהי') דיודי"ן ואמנם סדרן כך הוא (הוי"ה) אח"כ (מצפ"ץ) ואח"כ (אלהים). לכן בזמירות שעדיין לא התפללנו ולא ירד השפע עדיין אינן מתגלים רחמים הוי"ה. אך להיותו בשחרית שהוא חסד אינו מאיר שם (אלהים) רק (מצפץ) שהוא ממוצע ואחר שהעמידה אז מאיר שם (הוי"ה) בעצמו: ואשרי שקודם מנחה הוא (אלהים) שאז מתעוררים הדינים. אמנם כוונת זה השם בשחרית אחר העמידה היא בשם (הוי"ה) דשם ע"ב במילוי יודין ת"ס פותח את ידיך יודיך הם ד' יודי"ן של שם ע"ב הנזכר והם בגי' מ' כי כל יו"ד כלול מעשר הרי ד' יודין הם ד' אותו. ומלוי המילוי של שם ע"ב הם כ"ח אתוון הרי (חת"ך) אמנם כוונת כל זה הפסוק בכל הזמנים הם שוים רק בשם זה של (חת"ך) יש בו חילוק בג' זמנים הנ"ל. ובמילת (ומשביע) צריך לכוין ג"כ (חת"ך) ע"ד (חת"ך) הנ"ל. עוד תכוון במילת (ומשביע) שהוא אותיות שבעים מלבד ו' הפעול'. שלכל שבעים עכו"ם נותן הקב"ה לאכול לפנים משורת הדין רק ברצון הטוב וזהו ומשביע לכל חי רצון. גם (רצון) ר"ת רשעים צדיקים ובינונים לכולם משביע:

הללויה שבין המזמורים תחילה וסוף יאמר אותם בהתלהבות גדול ותש"ע תמחון דהיינו שיכוין פי' תהלה של הללויה וישמח בלבו ש"ע על אלהותו ית"ש שיש לנו אלוה כזה שראוי לשבחו בכל השבחי'. ת"ל הגמרא בפ' ע"פ ד' קי"ד ע"א אריב"ל בעשרה שבחים של שבח נאמר ספר תהילים כולו גדול שבכולם הללויה שכולל שם ושבח בבת אחת: ועשרה הללויה אלו שבין המזמורים תחלה וסוף הם תקון בפ"ע בעולמות העליונים. וע' בזוה"ק פ' במדבר וכן בפרשת תרומה דף ר"ב ע"ב מהלך המזמורים והללויה שביניהם לשני תקונים ע"ש:

(קמו) הַלְלוּיָהּ הַלְלִי נַפְשִׁי אֶת יְהֹוָה: אֲהַלְלָה יְהֹוָה בְּחַיָּי
אֲזַמְּרָה לֵאלֹהַי בְּעוֹדִי: אַל תִּבְטְחוּ
בִנְדִיבִים בְּבֶן אָדָם שֶׁאֵין לוֹ תְשׁוּעָה: תֵּצֵא רוּחוֹ יָשֻׁב
לְאַדְמָתוֹ בַּיּוֹם הַהוּא אָבְדוּ עֶשְׁתּוֹנוֹתָיו אַשְׁרֵי שֶׁאֵל יַעֲקֹב
בְּעֶזְרוֹ שִׂבְרוֹ עַל יְהֹוָה אֱלֹהָיו: עֹשֶׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ אֶת
הַיָּם וְאֶת כָּל אֲשֶׁר בָּם הַשֹּׁמֵר אֱמֶת לְעוֹלָם: עֹשֶׂה מִשְׁפָּט
לָעֲשׁוּקִים נֹתֵן לֶחֶם לָרְעֵבִים יְהֹוָה מַתִּיר אֲסוּרִים: יְהֹוָה
פֹּקֵחַ עִוְרִים יְהֹוָה זֹקֵף כְּפוּפִים יְהֹוָה אֹהֵב צַדִּיקִים: יְהֹוָה

פירוש מלוקט

(בעודי) בעוד אני חי: (עשתונותיו) מחשבותיו: (שברו) תקותו: (השומר אמת לעולם) לשמור זכות רצ"ם הוא מקיים ושומר אמיתת הבטחתו: (יעודד) לשון כח: (ודרך רשעים יעות) ישנה מגמת לעות דרכם שלא יעלה מחשבתם ולא יקום עצתם:

שֹׁמֵר אֶת גֵּרִים יָתוֹם וְאַלְמָנָה יְעוֹדֵד וְדֶרֶךְ רְשָׁעִים יְעַוֵּת׃ יִמְלֹךְ יְהֹוָה לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ׃

(קמז) הַלְלוּיָהּ כִּי טוֹב זַמְּרָה אֱלֹהֵינוּ כִּי נָעִים נָאוָה תְהִלָּה׃ בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַיִם יְהֹוָה נִדְחֵי יִשְׂרָאֵל יְכַנֵּס׃ הָרוֹפֵא לִשְׁבוּרֵי לֵב וּמְחַבֵּשׁ לְעַצְּבוֹתָם׃ מוֹנֶה מִסְפָּר לַכּוֹכָבִים לְכֻלָּם שֵׁמוֹת יִקְרָא׃ גָּדוֹל אֲדוֹנֵינוּ וְרַב כֹּחַ לִתְבוּנָתוֹ אֵין מִסְפָּר׃ מְעוֹדֵד עֲנָוִים יְהֹוָה מַשְׁפִּיל רְשָׁעִים עֲדֵי אָרֶץ׃ עֱנוּ לַיהֹוָה בְּתוֹדָה זַמְּרוּ לֵאלֹהֵינוּ בְכִנּוֹר׃ הַמְכַסֶּה שָׁמַיִם בְּעָבִים הַמֵּכִין לָאָרֶץ מָטָר הַמַּצְמִיחַ הָרִים חָצִיר׃ נוֹתֵן לִבְהֵמָה לַחְמָהּ לִבְנֵי עֹרֵב אֲשֶׁר יִקְרָאוּ׃ לֹא בִגְבוּרַת הַסּוּס יֶחְפָּץ לֹא בְשׁוֹקֵי הָאִישׁ יִרְצֶה׃ רוֹצֶה יְהֹוָה אֶת יְרֵאָיו אֶת הַמְיַחֲלִים לְחַסְדּוֹ׃ שַׁבְּחִי יְרוּשָׁלַיִם אֶת יְהֹוָה הַלְלִי אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן׃ כִּי חִזַּק בְּרִיחֵי שְׁעָרָיִךְ בֵּרַךְ בָּנַיִךְ בְּקִרְבֵּךְ׃ הַשָּׂם גְּבוּלֵךְ שָׁלוֹם חֵלֶב חִטִּים יַשְׂבִּיעֵךְ׃ הַשֹּׁלֵחַ אִמְרָתוֹ אָרֶץ עַד מְהֵרָה יָרוּץ דְּבָרוֹ׃ הַנֹּתֵן שֶׁלֶג כַּצָּמֶר כְּפוֹר כָּאֵפֶר יְפַזֵּר׃ מַשְׁלִיךְ קַרְחוֹ כְפִתִּים לִפְנֵי קָרָתוֹ מִי יַעֲמֹד׃ יִשְׁלַח דְּבָרוֹ וְיַמְסֵם יַשֵּׁב רוּחוֹ יִזְּלוּ מָיִם׃ מַגִּיד

פירוש מלוקט

(זמרה) לזמר: (כי נעים) וכי נאוה תהלה לאלהינו. אלא כי תשמע בעבור שנים: (נאוה) נאה: (לשבורי לב) אבלי ציון שלבם נשבר ונדכה: (ומחבש לעצבותם) עושה תחבושת לעצבותם. ר"ל יעביר העצבון אשר עתה רבו עצבותם על צרתם. (מונה מספר לכוכבים) מפני שכנס ישראל נמשלו לכוכבי שמים לכן אמר כאן אחר כינוס נדחיהם כי לא יפקד אחד מהם בגלות. כי עוד תשועתנו הלאן ע"י מונה לראות שאין חסר מהמספר. איש לא נעדר: (מעודד וגו') אע"פ שהוא גדול ורב כח הוא משגיח על העניים והשפלים והאלופים ומנשא אותם. ומשפיל הרשעים המתגאים עדי ארץ: (ענו) הרימו קול לה' בהודאה על הטובה: (חציר) דשא: (לחמה) מאכלה: (לבני עורב) שהעורב אכזרי על בניו והקב"ה מרחם עליהם ומזמן להם יתושים ואוכלים אותם: (לא בגבורת) אינו חפץ במי שתולה בטחונו בגבורת הסוס לרוץ ולרדוף במלחמה: (לא בשוקי) לא ירצה במי שבוטח בחוזק שוקיו לרוץ ברגליו: (בשוקי) בשוק הרגל: (המיחלים) המקוים: (חלב) מיטב: (אמרתו) הוא המטר שבא באמרתו (עד מהרה) כאשר ישלחנו ירוץ מהרה לעשות שליחותו: (כפור) כעין שלג ונופל הוא בשחר בימי הקור ומפוזר כאפר: (משליך קרחו כפתים) המים מגלידים ונעשים פתיתין פתיתין: (לפני קרתו) לפני הקור שבא בגזירתו מי יוכל להתקיים אם לא ישמרם בדברים המחממים: (ישלח דברו) ר"ל ישלח המטר [illegible] עם השמש וזה ממסים את השלג והכפור והקרח: (וימסם) מלשון המסה: (ישב רוחו) רוח [illegible] להשגים שקרים ויזלו מים:

דְּבָרָיו לְיַעֲקֹב חֻקָּיו וּמִשְׁפָּטָיו לְיִשְׂרָאֵל: לֹא עָשָׂה כֵן לְכָל
גּוֹי וּמִשְׁפָּטִים בַּל יְדָעוּם הַלְלוּיָהּ:

(קמח) הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ אֶת יְהוָה מִן הַשָּׁמַיִם הַלְלוּהוּ
בַּמְּרוֹמִים: הַלְלוּהוּ כָל מַלְאָכָיו הַלְלוּהוּ
כָּל צְבָאָיו: הַלְלוּהוּ שֶׁמֶשׁ וְיָרֵחַ הַלְלוּהוּ כָּל כּוֹכְבֵי אוֹר:
הַלְלוּהוּ שְׁמֵי הַשָּׁמָיִם וְהַמַּיִם אֲשֶׁר מֵעַל הַשָּׁמָיִם: יְהַלְלוּ
אֶת שֵׁם יְהוָה כִּי הוּא צִוָּה וְנִבְרָאוּ: וַיַּעֲמִידֵם לָעַד לְעוֹלָם
חָק נָתַן וְלֹא יַעֲבוֹר: הַלְלוּ אֶת יְהוָה מִן הָאָרֶץ תַּנִּינִים
וְכָל תְּהֹמוֹת: אֵשׁ וּבָרָד שֶׁלֶג וְקִיטוֹר רוּחַ סְעָרָה עֹשָׂה
דְבָרוֹ: הֶהָרִים וְכָל גְּבָעוֹת עֵץ פְּרִי וְכָל אֲרָזִים: הַחַיָּה
וְכָל בְּהֵמָה רֶמֶשׂ וְצִפּוֹר כָּנָף: מַלְכֵי אֶרֶץ וְכָל לְאֻמִּים
שָׂרִים וְכָל שֹׁפְטֵי אָרֶץ: בַּחוּרִים וְגַם בְּתוּלוֹת זְקֵנִים עִם
נְעָרִים: יְהַלְלוּ אֶת שֵׁם יְהוָה כִּי נִשְׂגָּב שְׁמוֹ לְבַדּוֹ. הוֹדוֹ
עַל אֶרֶץ וְשָׁמָיִם: וַיָּרֶם קֶרֶן לְעַמּוֹ. תְּהִלָּה לְכָל חֲסִידָיו
לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַם קְרֹבוֹ הַלְלוּיָהּ:

(קמט) הַלְלוּיָהּ שִׁירוּ לַיהוָה שִׁיר חָדָשׁ תְּהִלָּתוֹ בִּקְהַל
חֲסִידִים: יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל בְּעֹשָׂיו בְּנֵי צִיּוֹן
יָגִילוּ בְמַלְכָּם: יְהַלְלוּ שְׁמוֹ בְמָחוֹל בְּתֹף וְכִנּוֹר יְזַמְּרוּ לוֹ:
כִּי רוֹצֶה יְהוָה בְּעַמּוֹ יְפָאֵר עֲנָוִים בִּישׁוּעָה: יַעְלְזוּ חֲסִידִים
בְּכָבוֹד יְרַנְּנוּ עַל מִשְׁכְּבוֹתָם: רוֹמְמוֹת אֵל בִּגְרוֹנָם וְחֶרֶב
פִּיפִיּוֹת בְּיָדָם: לַעֲשׂוֹת נְקָמָה בַּגּוֹיִם תּוֹכֵחוֹת בַּלְאֻמִּים:

פירוש מלוקט

(כוכבי אור) כוכבי לילה: (חק נתן) בהם. זה ישמש ביום וזה ישמש בלילה ולא יעבור אחד מהן: (תנינים) דגים גדולים: (וקיטור) הוא האיד העולה מן הארץ ודומה לעשן: (עושה דברו) שעושים את דברו ושליחותו: (לאמים) עמים: (וירם) הוא ירומם קרן ממשלה לעמו ויגבה תהלה לכל חסידיו של בני ישראל עם הקרוב לה':

(רוממות אל בגרונם) בגרונם יספרו רוממות האל. וזה שהיה לחרב פיפיות בידם. ר"ל פי' זה ינצח כל אומות העולם כאלו אחז בידו חרב בעלת שני פיות חדות משני הצדדים: (בזקים) בכבלים.

לאסר מלכיהם בזקים ונכבדיהם בכבלי ברזל: לעשות
בהם משפט כתוב הדר הוא לכל חסידיו הללויה:
קנ הללויה הללו אל בקדשו הללוהו ברקיע עזו: הללוהו
בגבורתיו. הללוהו כרב גדלו: הללוהו
בתקע שופר הללוהו בנבל וכנור: הללוהו בתף ומחול
הללוהו במנים ועגב: הללוהו בצלצלי שמע. הללוהו
בצלצלי תרועה: כל הנשמה תהלל יה הללויה: כל
הנשמה תהלל יה הללויה:

ברוך יהוה לעולם אמן ואמן: ברוך יהוה מציון שכן
ירושלם הללויה: ברוך יהוה אלהים אלהי ישראל
עשה נפלאות לבדו: וברוך שם כבודו לעולם וימלא
כבודו את כל הארץ אמן ואמן:

דה"א כ"ט — צריך לעמוד בכוונה. — נחמי' ט'

ויברך דויד את יהוה לעיני כל הקהל ויאמר דויד ברוך
אתה יהוה אלהי ישראל אבינו מעולם ועד
עולם: לך יהוה הגדלה והגבורה והתפארת והנצח וההוד
כי כל בשמים ובארץ. לך יהוה הממלכה והמתנשא
לכל לראש: והעשר והכבוד מלפניך ואתה מושל בכל
ובידך כח וגבורה ובידך לגדל ולחזק לכל: ועתה אלהינו
מודים אנחנו לך ומהללים לשם תפארתך: ויברכו שם

פירוש מלוקט

(כבלי ברזל) [illegible] כי [illegible] יקום. והכוונה: (משפט כתוב) מה [illegible] לעשות [illegible] הנה זה הדר לכל ישראל:

(ברקיע עזו) [illegible] ברקיע עזו. כי [illegible]: (בגבורותיו) [illegible] גדולות [illegible]: (כרוב גדלו) [illegible]. כמספר גדולתו רבה: (בנבל) כלי זמר [illegible]: (בכנור) בעל מיתרים: (במינים) כלי אחד שיש בו מיני קולות [illegible]. [illegible]: (ועוגב) [illegible]: (בצלצלי שמע) [illegible]: (שמע) [illegible]: (בצלצלי תרועה) [illegible]: (אמן) [illegible]: (ואמן) לעתיד: (לעיני כל הקהל) [illegible] כל שרי ישראל [illegible]: [illegible]

כְּבוֹדֶךָ וּמְרוֹמָם עַל כָּל בְּרָכָה וּתְהִלָּה. אַתָּה הוּא יְהוָה לְבַדֶּךָ אַתָּה עָשִׂיתָ אֶת הַשָּׁמַיִם שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם וְכָל צְבָאָם הָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר עָלֶיהָ הַיַּמִּים וְכָל אֲשֶׁר בָּהֶם וְאַתָּה מְחַיֶּה אֶת כֻּלָּם וּצְבָא הַשָּׁמַיִם לְךָ מִשְׁתַּחֲוִים: אַתָּה הוּא יְהוָה הָאֱלֹהִים. ע"כ מעומד ר"ת אהיה אֲשֶׁר בָּחַרְתָּ בְּאַבְרָם וְהוֹצֵאתוֹ מֵאוּר כַּשְׂדִּים וְשַׂמְתָּ שְׁמוֹ אַבְרָהָם: וּמָצָאתָ אֶת לְבָבוֹ נֶאֱמָן לְפָנֶיךָ: וְכָרוֹת עִמּוֹ הַבְּרִית לָתֵת אֶת אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי הַחִתִּי הָאֱמֹרִי וְהַפְּרִזִּי וְהַיְבוּסִי וְהַגִּרְגָּשִׁי לָתֵת לְזַרְעוֹ וַתָּקֶם אֶת דְּבָרֶיךָ כִּי צַדִּיק אָתָּה: וַתֵּרֶא אֶת עֳנִי אֲבוֹתֵינוּ בְּמִצְרָיִם וְאֶת זַעֲקָתָם שָׁמַעְתָּ עַל יַם סוּף: וַתִּתֵּן אֹתֹת וּמֹפְתִים בְּפַרְעֹה וּבְכָל עֲבָדָיו וּבְכָל עַם אַרְצוֹ כִּי יָדַעְתָּ כִּי הֵזִידוּ עֲלֵיהֶם וַתַּעַשׂ לְךָ שֵׁם כְּהַיּוֹם הַזֶּה: וְהַיָּם בָּקַעְתָּ לִפְנֵיהֶם וַיַּעַבְרוּ בְתוֹךְ הַיָּם בַּיַּבָּשָׁה וְאֶת רֹדְפֵיהֶם הִשְׁלַכְתָּ בִמְצוֹלֹת כְּמוֹ אֶבֶן בְּמַיִם עַזִּים:

וַיּוֹשַׁע יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא אֶת־יִשְׂרָאֵל מִיַּד מִצְרָיִם וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת־מִצְרַיִם מֵת עַל־שְׂפַת הַיָּם: וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת־הַיָּד הַגְּדֹלָה אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה בְּמִצְרַיִם וַיִּירְאוּ הָעָם אֶת־יְהוָה וַיַּאֲמִינוּ בַּיהוָה וּבְמֹשֶׁה עַבְדּוֹ:

אָז יָשִׁיר־מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־הַשִּׁירָה הַזֹּאת לַיהוָה
וַיֹּאמְרוּ לֵאמֹר אָשִׁירָה לַיהוָה כִּי־גָאֹה גָּאָה סוּס
וְרֹכְבוֹ רָמָה בַיָּם: עָזִּי וְזִמְרָת יָהּ וַיְהִי־לִי
לִישׁוּעָה זֶה אֵלִי וְאַנְוֵהוּ אֱלֹהֵי

פירוש מלוקט

(כי הזידו) כי הרשיעו עליהם: וירא ישראל את מצרים מת, שפלטן הים על שפתו כדי שלא יאמרו ישראל כשם שאנו עולים מצד זה כך הם עולים מצד אחר רחוק ממנו וירדפו אחרינו: את היד הגדולה. את הגבורה הגדולה שעשתה ידו של הקב"ה: ויאמינו בה'. שהוא אמת ונאמן לקיים דבריו: ובמשה עבדו. שהוא שלוחו ולא יעשה רק מה שיצוהו האל: אז ישיר משה. אז כשראה הנס עלה בלבו שישיר שירה כי גאה גאה. נתגאה על הגאים סוס ורוכבו. המתגאים במלחמה: רמה, ירה וגו'. עזי. [illegible] (ויהי לי לישועה): וזמרת. לשון כריתה (כמו לא תזמור). והוא דבוק לשם השם. [illegible] [illegible] לישועה: [illegible]

אָבִי וַאֲרֹמְמֶנְהוּ׃ יְהוָה אִישׁ מִלְחָמָה יְהוָה
שְׁמוֹ׃ מַרְכְּבוֹת פַּרְעֹה וְחֵילוֹ יָרָה בַיָּם וּמִבְחַר
שָׁלִשָׁיו טֻבְּעוּ בְיַם־סוּף׃ תְּהֹמֹת יְכַסְיֻמוּ יָרְדוּ בִמְצוֹלֹת
כְּמוֹ־אָבֶן׃ יְמִינְךָ יְהוָה נֶאְדָּרִי בַּכֹּחַ יְמִינְךָ
יְהוָה תִּרְעַץ אוֹיֵב׃ וּבְרֹב גְּאוֹנְךָ תַּהֲרֹס
קָמֶיךָ תְּשַׁלַּח חֲרֹנְךָ יֹאכְלֵמוֹ כַּקַּשׁ׃ וּבְרוּחַ
אַפֶּיךָ נֶעֶרְמוּ מַיִם נִצְּבוּ כְמוֹ־נֵד
נֹזְלִים קָפְאוּ תְהֹמֹת בְּלֶב־יָם׃ אָמַר
אוֹיֵב אֶרְדֹּף אַשִּׂיג אֲחַלֵּק שָׁלָל תִּמְלָאֵמוֹ
נַפְשִׁי אָרִיק חַרְבִּי תּוֹרִישֵׁמוֹ יָדִי׃ נָשַׁפְתָּ
בְרוּחֲךָ כִּסָּמוֹ יָם צָלֲלוּ כַּעוֹפֶרֶת בְּמַיִם
אַדִּירִים׃ מִי־כָמֹכָה בָּאֵלִם יְהוָה מִי
כָּמֹכָה נֶאְדָּר בַּקֹּדֶשׁ נוֹרָא תְהִלּוֹת עֹשֵׂה
פֶלֶא׃ נָטִיתָ יְמִינְךָ תִּבְלָעֵמוֹ אָרֶץ׃ נָחִיתָ
בְחַסְדְּךָ עַם־זוּ גָּאָלְתָּ נֵהַלְתָּ בְעָזְּךָ אֶל־נְוֵה
קָדְשֶׁךָ׃ שָׁמְעוּ עַמִּים יִרְגָּזוּן חִיל
אָחַז יֹשְׁבֵי פְּלָשֶׁת׃ אָז נִבְהֲלוּ אַלּוּפֵי
אֱדוֹם אֵילֵי מוֹאָב יֹאחֲזֵמוֹ רָעַד נָמֹגוּ

פירוש מלוקט

הנאה לבני עולם: אלהי אבי. אנו אלהי אבותי. מוחזקת ועומדת לי הקדושה ואלהותו עלי מימי אבותי ונאה לי לפארהו אותו בשירי: ה' איש מלחמה. בעל מלחמה: ה' שמו. מלחמותיו לא בכלי זיין אלא בשמו הוא נלחם. ד"א. ה' שמו. אף בשעה שהוא נלחם ונוקם מאויביו אוחז הוא במדתו לרחם על ברואיו ולזון את כל באי עולם ולא כמדת מלכי אדמה כשהוא עוסק במלחמה פונה עצמו מכל עסקים ואין בו כח לעשות זו וזו: ירה. לשון יריה. כמו יכסיום. מי' המים יחזרו ויכסו אותן: ימינך ה'. הנאדרי בכח. מה מלאכתה. ימינך היא תרעץ אויב: תהרוס. תמיד אתה הורס: קמיך. הקמים עליך: וברוח אפיך. היא מפני נחירים של אף. דבר הכתוב כביכול בבריאה דוגמת מלך ב"ו כדי לשמוע אוזן הבריות כפי ההוה שיוכלו לשמוע דבר. כשאדם כועס יוצא רוח מנחיריו: נערמו. לשון ערמת חטים ממוקד רוח שיצא מאפיך יבשו המים ונעשו כמין גלים וכריות של ערמה שהם גבוהים כנד. כחומה: קפאו. כמו והגבינה הקפיאני. הוקשו ונעשו כאבנים: בלב ים. בחוזק הים: אמר אויב. לעמו כשפיתם בדברים: אחלק שלל. אני ושרי ועבדי: תמלאמו. תמלא מהם: נפשי. רוחי ורצוני: אריק חרבי. אשלוף: תורישמו. לשון רישות ודלות: כסמו. לשון חפוי: צללו. שקעו: אלים. חזקים: נורא תהלות. יראוי מלהגיד תהלותיך פן ימעטו. ע"כ לך דומיה תהלה: נטית ימינך. כשהקב"ה נוטה ידו הרשעים כלים ונופלים: נהלת. לשון מנהל: נוה קדשך. הוא המקדש: ירגזון. מתרגזין: יושבי פלשת. פלשתים: נמגו. נמסו: [illegible]

כֹּל יֹשְׁבֵי כְנָעַן׃ תִּפֹּל עֲלֵיהֶם אֵימָתָה
וָפַחַד בִּגְדֹל זְרוֹעֲךָ יִדְּמוּ כָּאָבֶן עַד
יַעֲבֹר עַמְּךָ יְהוָה עַד־יַעֲבֹר עַם־זוּ
קָנִיתָ׃ תְּבִאֵמוֹ וְתִטָּעֵמוֹ בְּהַר נַחֲלָתְךָ מָכוֹן
לְשִׁבְתְּךָ פָּעַלְתָּ יְהוָה מִקְּדָשׁ אֲדֹנָי כּוֹנְנוּ
יָדֶיךָ׃ יְהוָה ׀ יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד׃

יְהוָה יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד׃ יְהוָה מַלְכוּתֵהּ קָאֵם לְעָלַם
וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא׃ כִּי בָא סוּס פַּרְעֹה בְּרִכְבּוֹ וּבְפָרָשָׁיו בַּיָּם
וַיָּשֶׁב יְהוָה עֲלֵהֶם אֶת־מֵי הַיָּם וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הָלְכוּ בַיַּבָּשָׁה
בְּתוֹךְ הַיָּם׃

כִּי לַיהוָה הַמְּלוּכָה וּמֹשֵׁל בַּגּוֹיִם׃ וְעָלוּ מוֹשִׁיעִים בְּהַר
צִיּוֹן לִשְׁפֹּט אֶת הַר עֵשָׂו וְהָיְתָה לַיהוָה הַמְּלוּכָה׃
וְהָיָה יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְהוָה
אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד׃
(וּבְתוֹרָתְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ כָּתוּב לֵאמֹר שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד׃)

פירוש סלוקה

תלא יאחו לקראת ישראל למלחמה: אימתה. על הרחוקים: ופחד. על הקרובים: קנית. שהיו עבדים במצרים ועתה קנית אותם להיות לך לעבדים: תבאמו ותטעמו. אמר בנבואה שם ידים כי הם ולא יגלו: מכון לשבתך. מקדש של מטה מכוון כנגד כסא של מעלה אשר פעלת: מקדש. אשר כוננו ידיך ה': ה' ימלך. לאחר שהושענו ישראל בארץ יודע מלכותו של הקב"ה בכל העולם: לעולם ועד. לשון עולמים הוא: ועלו מושיעים. הם השופטים: והיה ה' למלך על כל הארץ. לעולם הבא: יהיה ה' אחד. זה הדבר המחודש שלא היה עד היום בעולם שלא היה בכל נבראים: ושמו אחד. שהשם יקרא ככתיבתו ולא נכתב כי כל הארץ יהיה בקדושה כמו המקדש כי שמחה. והוא שמו אחד זה השם הנכבד והנורא שהיו אומרים במקדש יקרא בקריאה בכל העולם: כי בא. כתב. גם סוס וגו' לא מדע והוכר כבוד מלכות שמים ולמעלה לא גאל הקב"ה את השבטים ממצרים הרי שלו ותרי ברית בשועבדים היינו במצרים. ולא יגאלם בפה לבטלם. ולא היה השכינה שלטון ישי של עולם שבכל גו. לכן ע"י יליאם תולרים. ה' ימלוך בלי הפסק. ותרי ישראל אלם. הרי זה נס שוך שם: צריך לומר גם הפסוק כי בא סוס. כי גם הוא מהשירה. ועד כאן לא נשלמה השירה. וכל פרשה דלא פסקה משה לא פסקינן כמ"ש בתלמוד ערוך בפ"ק דברכות. וכ"כ הטור וכ"ש מנהגו של מה"ם ז"ל. גם היה כופל הפסוק ה' ימלוך. גם לא היה מתרגם אותו. אח"ז מוסיפין פסוקים מדברי הנביאים שהכל להם היחוד לעתיד. גם כדי להשלים ח"י אזכרות כי בשירה אין רק י"ז שמות הוי"ה. הי"ה ר"ל עם ע"כ כנגד שם של ע"ב שהוא חסד: ועלו מושיעים. ז' רועים וח' נסיכי אדם: ותשלימין בתורה שמו במלכיות דר"ה. ועם זה נשלמו גם כן כ"ו הויות נר"ל. והסיום הסיום הפסוקי דזמרה בהמיתה. מה"ם בס"ד אלל פסוקי יהי כבוד יע"ש וצוה אנו צריכין להזכיר קבלת מלכות שמים בכל ד' אלפי מלכות הן השנותו בגה"ם ובעלינו. לפי שבכל נסיונות אנ"ע הולכנו לספורי ק"ש ותרי [illegible] והשכת. לכן הפיקר לסוכנו. כ"ס כנמצא של כת"ם דחנ.

אלהי. אל תדינני כמעלי. ואל תמוד אלי תכן גמלי:
בחמלתך גמול עלי ואחיה. ואל נא אל תשלם
לי גמולי. גאון לבי לך אשפיל ואקרע. במכאובי לבבי
לא מעילי: הנה לבב אני נצב ונעצב. עלי פשעי ורב
רשעי וסכלי: הלום יגון בלי יין כאין. אשורי מנתיבך מטו
ורגלי: ומה אענה ואן אפנה לעזרה. ביום משפטו למי
אנוס ומי לי: וזדונותי למול פני ועיני. כלימתי לשמתי
ואצלי: חטאי לו ידיחון כם שכני. אחי ברחו ורחקו
מגבולי: טמא לבב אשר סובב ושובב. לבבי כי אלי
כל חטא פלילי: ידעתים כעלותם על לבבי. ראיתים על
ימיני גם שמאלי: בקש נדף אני נרדף ונהדף. ולא נכנע
ולא נמנע עמלי: לך עיני בתחנוני יהוה. כהאנחי שמע
שיחי וקולי: מנת חלקי וצור חזקי וחשקי. ומבטחי וגם
כחי וחילי: נחני נא באורח הנכונה. לפניך והכן את

אלהי אל תדינני

מי דייו נו מי ג׳וזגים קומו מי פֿאלסיאה, אי נון מידאס פֿאס מי פיאו קומו מי אבֿלאס: קון סו פיאדאד גואלארדונה סוברי מי אי ביבֿירי, אי נון אגורה מי דייו פאגיס פאס מי מי גואלארדון: לוסאניאה די מי אלמה דיבֿאשארי אי ריגאסאדי: אי ראזגארי קון מי דולור מי קוראסון אי נון מי תאכסו: דולורייאדו די קוראסון ייו ספלאדו אי אפריספאדו, סוברי מי ריבֿילייו אי מונצ׳ידומבֿרי די מי מאליסייא אי מי לוקורס: גולפֿייאדו די אנסייא קומו איבֿרייגאדו סין בֿאבֿור די נאדה: מי פאסו די סו סינדירו סי ריספֿוייו אי מי פיי: אי קי ריספונדירי? אי אדו קאסטארי פור איידס? אין דיאס דיל ג׳ואיסייו, אי אונדי קין פֿוליירי אי קין פֿאס מי?: מיס סוזירבֿייאס איסקואינסרס מיס פֿאסיס אי מיס אוֹוס, מי בֿירגואינסה איסקואינסרה מי אי סירקס מי: מיס פיקאדוס סי גולייראן איניליוס מיס בֿיינוס, איסטונסיס (סיגורו) פֿולייראן אי סי ביֿטאראן די מי סירמיטו: אינקונאדו די קוראסון קי סייאפרי רינובֿבֿידו אי פריסאליה, (סאבֿיין) אין מי קוראסון מי סיקאדו אי מי ג׳ואיסייו: לוס קינוסקו קואנדו ספוביאן סוברי מי קוראסון, לוס בֿייו (סייאפרי) סה מי דירינבֿה אי מי איסקיירדה —: קומו קוסקוסה איספולסאדס ייו פרסיגידו אי איכאדו (קון סודו) נון פֿואי קבֿראנסאדס מי טיגוס בֿידסוס, מי פאלסייאס: אה די מיס אוֹוס קון מיס רוגאסיונאס יד: אין

שבלי. כלה חובי ויש את לבבי. אשר תועה כמו
רועה אוילי: ענה נאקי דלהיך בדפקי. ראה צירי רפא
צירי וחילי: פדני מעוני צור גאוני. אילותי בגלותי והשילי:
צרי עצבי משוש לבי בקרבי. ושמחתי באנחתי ואבלי:
קדורנית לך אלך שחוח בלי כח סליחתך בשאלי: ראה
כי זכרך יה תוך לבבי. ובזממי כמו יומי ולילי: שגני
נא רצני אל אמונה. ותיטב לך תשורת מהללי: תנהגני
ימי מהת צבאי. ותרעני ימי חלדי וחללי. חמול עלי וכף
מעללי. ושור שירי כשיר מושי ומחלי. ועת תביא צדקך
במשפט. אלהי אל תדינני כמעלי:

סימן רבי משה:

רעה בשבטך עם מקוים פדיום. כי למשפטך עמדו היום:
מחשבות אוני על לבבי שמתי. ומפני זדוני בושתי
ונכלמתי. ועל רוב עוני הנני נחמתי. ואת חטאי אני מזכיר

מי סוספיראר אוייאי מי אב'לה אי מי בוז: דאדיב'ה די מי פארטי אי פינייה די מי
פֿורטאליזה אי מי קוב'דיסייאה: אי מי פֿואירייה טאמביין מי פֿואירסה אי מי אב'יר:
גיאמי אגורה אין איל קאמינו דיריג'ו: (פור אנדאר) דילאנטרי טי, אדיריסה מי
סינדירו: פירדונה מי קולפאס אי אדיריסה מי קוראסון, קי טראסיירו קומו פאסטור
אלוקאדו: ריספונדי מי ג'ימידו, (אב'רי) טוס פואירטאס אין מי באטיר: — ונירה מי
פֿואירסי (פור) מילזינאר אס מי דולור אי מי אינפֿירמידאד: ריגמימי די מי רילינו
פֿואירסי די מי לוסאניאס — מי (מוניקה) פֿורטאליזה אין מי קאטיב'יריו אי מי
פֿלאקיזה: טרייאקה די מי דולור, גוזו די מי קוראסון אי מי אינטראנייאס, אי מי
אלינגריאס אין מי סוספירו אי מי לימונייו: דיניגרידו אס טי אנדארי אפריינדו סין
פֿואירסה, סו פירדון סין מי דימאנדאר: ב'ייאי קי טו נייגורייאה ״ אינב'ידי מי
קוראסון, אי אין מי פינסאמיינטו (ראייגאדו) טאנטו אין מי דיאה קומו אין מי נוג'י:
קאטאמי אגורה אינג'ילונטאמי דיין די ג'ידראר: אי אפלאזה אה טי פריזינטי די מי
לואור: נייארמיאס דיאס קי מידיקיים אה מי סייאנפו, אי גוב'ירנארוניאס דילאס די
מי מונדו אי פאסאדיה: אפייאדה כוב'רי מי אי פידרונה מיס (מאלאס) אוב'ראס:
אי קאטה מי קאנטיגו קומו קאנטי די (לוס לוייס) מושי ומחלי: אי אורה קי
פרסייראס טוס פֿורמאדוס אין ג'וסיסייו. מי דייו! טן מי ג'וזגים קומו מי פֿאלסיסה·

הַיּוֹם: כי למשפטיך שִׁקְרֵי סְתָרָיו אֲשֶׁר גּוֹאֵל. הִפְקִידוּ יְצוּרָיו סְלִיחָה לִשְׁאַל. וְאֵיךְ יֵרֶב אֲמָרָיו אֱנוֹשׁ בְּחֶטְאוֹ מְגוֹאָל. וְיִצְרוֹ מִנְּעוּרָיו רַק רַע כָּל הַיּוֹם: כי למשפטיך הוֹצֵא שְׁבוּיִם. מִיְּדֵי מְצִיקִים. מֵחֵטְא נְקִיִּים. וְרָצוֹן מְפִיקֵי שִׁמְעוּ פְּדוּיִם. אַתֶּם הַדְּבֵקִים בַּיהוָה חַיִּים כֻּלְּכֶם הַיּוֹם: כי למשפטיך

סימן שלמה:

שׁוֹאֵף כְּמוֹ עֶבֶד. יִשָּׂא לְיַד רַבּוֹ. חַסְדְּךָ פְּרֹשׂ עָלָיו וּקְרַע שְׁטַר חוֹבוֹ: סוף לוּלֵי אֲמִירָתְךָ שׁוּבוּ וְאָשׁוּבָה. הָיָה כְּרַב חוֹבֵל. נִכְנַע בְּמַצָּבוֹ: סוף מִשְׁעוֹל תְּשׁוּבָתְךָ. תִּפְתַּח לְעֶבֶד קָם טֶרֶם לְהִתְפַּלֵּל לְךָ יַעֲרוֹךְ נִיבוֹ: סוף הֵא לִי בְּעֵת רוֹאִי שֵׂיבָה זְרוּקָה בִי לִבִּי בְּיָם חֶטְאוֹ יִשְׁחֶה בְּמֵי עָצְבּוֹ: סוף נִשְׁמַת מְיַחֲלֶיךָ תָּעִיר עָלַי לִבּוֹ לֹא יַעֲשֶׂה עָוֶל מֵאַחֲרֵי שׁוּבוֹ:

סימן שלמה חזק:

שׁוֹפֵט כָּל הָאָרֶץ וְאוֹתָהּ בְּמִשְׁפָּט יַעֲמִיד. גַּם חַיִּים וָחֶסֶד. עַל עַם עָנִי תַּצְמִיד. וְאֶת תְּפִלַּת הַשַּׁחַר בִּמְקוֹם עוֹלָה תַעֲמִיד. עוֹלַת הַבֹּקֶר אֲשֶׁר לְעוֹלַת הַתָּמִיד: לוֹבֵשׁ צְדָקָה וּמַעֲטֶה לְךָ לְבַד הַיִּתְרוֹן. אִם אֵין בָּנוּ מַעֲשִׂים זָכְרָה יְשֵׁנֵי חֶבְרוֹן. וְהֵם יַעֲלוּ לְזִכָּרוֹן לִפְנֵי יְהוָה תָּמִיד: עולת מַטֵּה כְלַפֵּי חֶסֶד לְהַטּוֹת אִישׁ לִתְחִיָּה. עִמְּךָ הַטֵּה לְחֶסֶד גְּמוֹל נָא עָלָיו וְחָיָה. כְּתוֹב תָּיו חַיִּים וְהָיָה

שופט כל הארץ.

פזמון די רבי שלמה בן גבירול זלה"ה.

ג'ואיס די טודה לה טיירה, קי אס איליאה קון ג'וסטיסייה לה פאזי איסטאר, רוגאמוס בידאס אי פיאדאד סוברי פואיבלו פובלי אינוסינטי, אי (סו) אוראסייון די לה מאנייאנה, סיאה קונטאדה די אלסאסייון פור סיימפרי: אלסאסייון די לה מאנייאנה קי אס אלסאסייון דיל ריקונטינו:

ויסטיין ג'וסטידאד קומו מאנטו, אס די אסולאס איל אבנטאז'י, סי נו אין נוס אובראס (בואינאס) ריקוירדה אס נוס פרומיסידוס די חברון, אי סוביראן פור ריקורדאסייון דילאנטרי די ריקונטינו (אלסאסייון)

על מצחו תמיד: עולת הטיבה ברצונך את ציון עיר קדשי. ונתת יד ושם בביתך למקדשי. עריכת נר לבן ישי להעלות נר תמיד: עולת חזקו ויאמץ לבבכם עמי באל ומעוזו. עדתיו כי תנצרו גם את זו לעמת זו. (יכפר בעד חטאתכם) הוא יגן עליכם ויזכר רחם ברגזו. דרשו יהוה ועזו בקשו פניו תמיד: עולת בני עבדיך היום למקדשך יאתיו. (וצועקים על חטאתם. ולעונם יבכיו). שופכים שיחתם ולחייהם יבעיו: זוכרים צדקות אבותם. יהוה עליהם יחיו. אותם תזכר והיו נגד יהוה תמיד. עולת הבקר אשר לעולת התמיד:

פיוט נאה מהחכם כמהר"ר יצחק אשכנזי זלה"ה וסימנו בר"ת ונעמו לחן פותח כי האלף וכו':

יום זה הדר במרומים. צור מבין כל נעלם. שמתו לדין עמים. לפקוד כל מעללם. אנא זכור לישראל

אינקלינאן אה פארטי די לה מירסיד פארה אינקלינאר אה זארון אביזגואנסה, סי פואיזלו אקוסטה פארה מירסיד, גואלארדונה אגורה סוברי איל אי בינירה, איסקריבֿי סינייאל די בידאה אי סייאה סוברי סו פֿריני דיקונטינו: (אלסאסיון) ביניפֿיסייה קון סו בֿולונטאד אה יון סיבֿדאד די מי סאנטואבֿרייו: סי דאראה פודיר אי פֿואיס אין סו קאזה אה מים סאנטיפֿיקאדוס: אורדינאנסה די קאנדילה אה איֿו די ישי פור אינסינדיר סו קאנדיל דיקונטינו (אלסאסיון) איספֿוראדזוס אי אינפֿורטיסקאסי בֿואיסטרו קוראסון מי פואיבֿלו אין נואיסטרו דייו איסו פֿורטאליזה: סו טיסטאמיינטוס קואנדו גואדראדידיס: טאמביין איל אה איסטו איסקואינטרה איסטו: סיימפרי מאמפאראה סוברי בֿוס, אי מינבראדה לה סו פיאדאד טאמביין אין (אורה די) סאנייה, ריקיריד אה ייי אי סו אבֿריגו, רוגאד דילאנטרי די איל דיקונטינו: (אלסאסיון) איז'וס די סוס סיירבֿוס אויי אה סו סאנטואבֿרייו ביניירון, איסקלאמאנטים סובֿר סוס פיקאדוס, אי פור סוס דיליטוס ייוראנטים: בֿיירטין סוס לאגרימאס קי, אוראסיון אי פור סוס בֿידאס רוגאנטים: מינבראנטים גוזטידאד די סוס פאדרים: די פור אלייוס (דיגה) קי ביבאן: אה איליוס מינבראראס אי סיראן איסקואינטראס סו פיאדאד די קונטינו: אלסאסיון די לה מאנייאנה קי אה אלסאסיון דיל דיקונטינו:

יום זה דר במרומים

דיאה, איל איסמי מורה אין אלטורה דילוס סיילוס, קריאדור אינפינידו מהו

בְּרִית תָּמִים. וְשִׁמְעוּ וְהַקְשֵׁב קוֹלָם. הָעֵת יֹאמְרוּ כֻּלָּם. זֶה
הַיּוֹם הֲרַת עוֹלָם. הַיּוֹם יַעֲמִיד בְּמִשְׁפָּט כָּל יְצוּרֵי עוֹלָם:

צִדְקַת אֵיתָן יוֹם זֶה. וְיָחִיד נֶעֱקַד כְּשֶׂה. תִּזְכּוֹר לְדַל
נִבְזֶה. אֵל רָם וּמִתְנַשֵּׂא. עַל דַּל וְרָזֶה. הוֹפַע
וְהִנָּשֵׂא. אַל יָשׁוּב דַּךְ נִכְלָם: היום הרת עולם. היום

חֲמוֹל בָּנִים לֵב שׁוֹפְכִים. הַמְשׁוּלָּתִם לֶעָפָר. בַּכֶּסֶא הַיּוֹם
מַמְלִיכִים. בְּזִכְרוֹנוֹת וּבְשׁוֹפָר. בְּרָכוֹת תֵּשַׁע
עוֹרְכִים. תְּקִיעוֹת כֵּן עַל מִסְפָּר. וְתִיטַב לְךָ מִשּׁוֹר פָּר.
תְּהִלָּתָם וּמְהַלְלָם: היום הרת עולם. היום

קוֹל שׁוֹפָר בְּהַשְׁמִיעִי. יַעֲלֶה בִמְעוֹנֶךָ. בְּהַבִּיעִי בְּהָרִיעִי.
הַטֵּה נָא אָזְנֶךָ. מִשְׁפָּטִי צוּר יִשְׁעִי. יֵצֵא מִלְּפָנֶיךָ.
מִלְּפְנֵי עֵינֶיךָ. אַל נָא תִּתְעַלָּם: היום הרת עולם. היום

סימן שלמה **ליום שני**

שְׁפַל רוּחַ. שְׁפַל בֶּרֶךְ וְקוֹמָה. אֲקַדֶּמְךָ בְּרֹב פַּחַד וְאֵימָה:
לְפָנֶיךָ אֲנִי נֶחְשָׁב בְּעֵינַי. כְּתוֹלַעַת קְטַנָּה בָּאֲדָמָה.

~~~~~~

אינק׳ביירטו, אפרופיאסטים פור גוזגאר לוס פואיבלוס, פור סיקוטאר טודאס סוס אוברס, רוגו מיינטרה אה ישראל פירמאמיינטו די מואיסטרו פאדרי פריניזמו, אונייי אי איסק נ׳ה סוס נוזים, אין אורה קי טודוס דיזאן היום הרת עולם:

ג׳וסטידאד די איתן אין דיאה איל איסטי, אי סו איזו אוניקו קי לו אטו קומו קארנירו, מיינטרה אויי אל פרובי מינוספריסייאדו, דייו אלטו אי אינשאלסאדו, סוברי פואיבלו פלאקו אי מאגרו, קייאס אקלארדו אי אינשאלסאדו, נון טורנין קומו פרובים אריזיסטאדוס, אין דיאה קי דיזאן היום הרת עולם:

אפיאדה, אייוס סו קוראסון ביראטיינטים, לוס אינשימפלאסטים אל פולבו, אין פלאזו אויי אסי איגריינאנדים קון מינברסייונים אי שופר קומו אלייגאסייון די טודו, סיאס אסי אגראדיסידו, אורה קי דיזאן היום הרות עולם:

בוז דיל שופר אין מי אזיר אואיר, סובה אטוס סיילוס, אין מי אבלאר, אין מי אבלאר אקיסטה מו אוייאידס, מי גוזגו קריאדור די מי סאלבאסיון, סאלגאס דילאנטרי טי, מי ריי טו פייאדאד כון די מי אינקוברטאס, אורה קי דיזאן היום הרת עולם:
~~~~~~

מלא עולם אשר אין קץ לגדלו. הבמוני יהללו ובמה,
הדרך לא יכילוה מלאכי רום ועל אחת אני כמה וכמה.
הטיבות והגדלת חסדים. לך תגדיל להודות כל נשמה:

בקשה לר׳ יהודה הלוי ז״ל ליום שני

יוד

יהוה יום לך אערוך תחנה. שעה קולי ושועתי יהוה:
יהוה ידך הראה וגלה. גבורתך וחנני יהוה:
יהוה יהמה לבי בקרבי. ואתעטף בצרתי יהוה:
יהוה יעלה זכרי לטובה. וזכרני ופקדני יהוה:
יהוה ישעך תמיד אוחיל. יהי חסדך לנחמני יהוה:
יהוה יוצרי אתה וצורי. ומי זה בלתך עזרי יהוה:
יהוה יהמו לי רחמיך. ואל תפן לחטאתי יהוה:
יהוה יחדוך רעיוני. ונפשי אמרה חלקי יהוה:
יהוה יעטף לבי בחילי. ואשפך נגדך נפשי יהוה:
יהוה יה שמע בגלל שמך. וקח היום תפלתי יהוה:

הא

יהוה הן בידך מחשבותי. וסוד לבי לך נגלה יהוה:
יהוה העלה מרפא לצירי. ועיניך פקח וראה יהוה:
יהוה העמד רגלי במישור. במקהלים שמך אודה יהוה:
יהוה הנני אוחיל לישעך. עדי תביט וגם תפנה יהוה:
יהוה הט לשועי אזנך. חמול עלי והקשיבה יהוה:

~~~~~~

שפל רוח

באשו די איספיריטו, באשו די רודיאס אי אלטורס, אדילאנטארינטי (טוס פאזיס)
קון מוגו פאביר אי מיידו, דילאנטרי די ייו קינטאדו אין מיס אוזוס,
קומו גוזאנו פיקינייו אין לה טיירה: אינג׳יטינייטו דיל מונדו, קי כון פואן פארה טו
גראנדיזה, סי פוסיבלי מוג׳יטו קומו מי פיר אלאבארטי? אי קינקי? : פור לואורטי
גון באסטיסין אנג׳ילים דילוס סיילוס, אי סובדי אונה ייו קואנטה מאס אי קואנטו
מאס?, סטוניטואסטיס אי אינגראנדיסטיס מירסידיס, אה טי אינגראנדיסירה פור
שפרטי סוקו אל קי בייי אלמס:
~~~~~~

ואו

יְהֹוָה וֵאלֹהַי לְךָ אֲקַוֶּה. וְלִבִּי יְשַׁוַּע יִתְאוּ יְהֹוָה:
יְהֹוָה וַעֲרוֹב עַבְדְּךָ לְטוֹבָה. וְאַל תִּתֵּן לְהַטּוֹאתִי יְהֹוָה:
יְהֹוָה וַעֲדֵי מָתַי אֲסִירֶךָ. יְהִי נֶאֱסָר בְּבוֹר פִּשְׁעוֹ יְהֹוָה:
יְהֹוָה וַעֲדוּ לִבִּי סְעִיפָיו. לְיַחֵד לְךָ בְּצָרוֹתַי יְהֹוָה:
יְהֹוָה וַאֲנִי בָּךְ אֶעֱ.וֹזֶה. פְּדֵה דַל מִמְּגוּרוֹתָיו יְהֹוָה:
יְהֹוָה וַאֲדוֹן עוֹלָם אֲהוּ לָךְ. לְמַעַן טוֹב לְקוֹל קוּיָי יְהֹוָה:

הא

יְהֹוָה הַאֲרֵךְ אַפְּךָ לְטוֹבָה. אֲשֶׁר אֶל חַסְדְּךָ פּוֹנֶה יְהֹוָה:
יְהֹוָה הִנְנִי מַפִּיל תְּחִנָּה. וְטֶרֶם אֶקְרָאֶה תַּעֲנֶה יְהֹוָה:
יְהֹוָה הַחֲלִמֵנִי בְּחַסְדֶּךָ. וּמַרְפֵּא צוּ לְלֵב דָּוֶה יְהֹוָה:
יְהֹוָה הָהֲלֵתִי מִיגוֹנִי. וְנַפְשִׁי יוֹם וָלֵיל תֶּהֱמֶה יְהֹוָה:
יְהֹוָה הַעֲלֵנִי מִתְּהוֹמוֹת וְשִׁיבַת עַבְדְּךָ שׁוּבָה יְהֹוָה:

הנה גודל שבח זה של נשמת יתבונן אדם על מקומו בזו"הק שהוא מונה במספר כל השיבות על השבח הזה לכולם בשמות יקרא כנגד מספר השמו' הקדושים והנוראים של עולמות עליונים והנה עיניכם רואות איך כיוונו אנשי כנה"ג בשבח הגדל הזה אל רום המעלות בעולמות עליונים ותקנו לנו עם קדוש לשבח שבח זה לבוראינו דווקא בשבת קודם ולא ביומות החול לפי עליית העולמות עתה ביום הקדוש הזה ובודאי ראוי להלהיב לב האדם כאש אוכלת לדבר השיבות בכח גדול ועלוז ולהכנים ש"ע מאוד באלהותו ית"ש עד הגיעו קרוב להתפשטות הגשמיות ובתחלת נשמת יכוין (אני מקבל עלי תוספת הנפש של יום השבת) וגמר קבלת יכוין בברכות דיוצר (האריז"ל):

השבח הזה דנשמת קאי על הפסוקים הקודמים ועלו מושיעים כו' ביום ההוא כו' ושמו אחד) ולא (נשמת כו' תברך כו') ובתיבות (ומבלעדיך אין לנו כו') ישמח ש"ע על שיש לו מלך גדול כזה ושזכה להיות תחת מלכותו מגודל השמחה יקבל ע"ע ע"כ ויאמר כל השבח בש"ע:

נִשְׁמַת כָּל חַי תְּבָרֵךְ אֶת שִׁמְךָ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וְרוּחַ כָּל בָּשָׂר תְּפָאֵר וּתְרוֹמֵם זִכְרְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד. מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם אַתָּה אֵל. וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ גּוֹאֵל וּמוֹשִׁיעַ. פּוֹדֶה וּמַצִּיל. וְעוֹנֶה וּמְרַחֵם בְּכָל עֵת צָרָה וְצוּקָה. אֵין לָנוּ מֶלֶךְ עוֹזֵר וְסוֹמֵךְ אֶלָּא אָתָּה. אֱלֹהֵי הָרִאשׁוֹנִים וְהָאַחֲרוֹנִים אֱלוֹהַּ כָּל בְּרִיּוֹת אֲדוֹן כָּל תּוֹלָדוֹת הַמְהֻלָּל בְּכָל הַתִּשְׁבָּחוֹת הַמְנַהֵג עוֹלָמוֹ בְּחֶסֶד וּבְרִיּוֹתָיו בְּרַחֲמִים וַיהֹוָה עֵר לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן. הַמְּעוֹרֵר יְשֵׁנִים. וְהַמֵּקִיץ

נִרְדָּמִים. מְחַיֵּה מֵתִים וְרוֹפֵא חוֹלִים. פּוֹקֵחַ עִוְרִים וְזוֹקֵף כְּפוּפִים. הַמֵּשִׂיחַ אִלְּמִים וְהַמְפַעְנֵחַ נֶעְלָמִים. וּלְךָ לְבַדְּךָ אֲנַחְנוּ מוֹדִים:

וְאִלּוּ פִינוּ מָלֵא שִׁירָה כַּיָּם וּלְשׁוֹנֵנוּ רִנָּה כַּהֲמוֹן גַּלָּיו וְשִׂפְתוֹתֵינוּ שֶׁבַח כְּמֶרְחֲבֵי רָקִיעַ וְעֵינֵינוּ מְאִירוֹת כַּשֶּׁמֶשׁ וְכַיָּרֵחַ וְיָדֵינוּ פְרוּשׂוֹת כְּנִשְׁרֵי שָׁמָיִם וְרַגְלֵינוּ קַלּוֹת כָּאַיָּלוֹת אֵין אֲנוּ מַסְפִּיקִין לְהוֹדוֹת לְךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וּלְבָרֵךְ אֶת שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ עַל אַחַת מֵאֶלֶף אַלְפֵי אֲלָפִים וְרוֹב רִבֵּי רְבָבוֹת פְּעָמִים הַטּוֹבוֹת נִסִּים וְנִפְלָאוֹת שֶׁעָשִׂיתָ עִמָּנוּ וְעִם אֲבוֹתֵינוּ מִלְּפָנִים. מִמִּצְרַיִם גְּאַלְתָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ. מִבֵּית עֲבָדִים פְּדִיתָנוּ. בְּרָעָב זַנְתָּנוּ. וּבְשָׂבָע כִּלְכַּלְתָּנוּ. מֵחֶרֶב הִצַּלְתָּנוּ. מִדֶּבֶר מִלַּטְתָּנוּ. וּמֵחֳלָיִם רָעִים וְרַבִּים דִּלִּיתָנוּ. עַד הֵנָּה עֲזָרוּנוּ רַחֲמֶיךָ. וְלֹא עֲזָבוּנוּ חֲסָדֶיךָ. עַל כֵּן אֵבָרִים שֶׁפִּלַּגְתָּ בָּנוּ וְרוּחַ וּנְשָׁמָה שֶׁנָּפַחְתָּ בְּאַפֵּינוּ. וְלָשׁוֹן אֲשֶׁר שַׂמְתָּ בְּפִינוּ. הֵן הֵם יוֹדוּ וִיבָרְכוּ. וִישַׁבְּחוּ וִיפָאֲרוּ. וִישׁוֹרְרוּ אֶת שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד. כִּי כָל פֶּה לְךָ יוֹדֶה. וְכָל לָשׁוֹן לְךָ תְשַׁבֵּחַ. וְכָל עַיִן לְךָ תְצַפֶּה וְכָל בֶּרֶךְ לְךָ תִכְרַע. וְכָל קוֹמָה לְפָנֶיךָ תִשְׁתַּחֲוֶה. וְכָל הַלְּבָבוֹת יִירָאוּךָ. וְכָל קֶרֶב וּכְלָיוֹת יְזַמְּרוּ לִשְׁמֶךָ. כַּדָּבָר שֶׁנֶּאֱמַר כָּל עַצְמוֹתַי תֹּאמַרְנָה יְהוָה מִי כָמוֹךָ. מַצִּיל עָנִי מֵחָזָק מִמֶּנּוּ וְעָנִי וְאֶבְיוֹן מִגּוֹזְלוֹ:

שַׁוְעַת עֲנִיִּים אַתָּה תִשְׁמַע צַעֲקַת הַדַּל תַּקְשִׁיב וְתוֹשִׁיעַ. וְכָתוּב רַנְּנוּ צַדִּיקִים בַּיהוָה לַיְשָׁרִים נָאוָה תְהִלָּה:

בְּפִי	יְ	שָׁרִים	תִּתְ	רוֹ	וּמָם:
וּבְשִׂפְתֵי	צַ	דִּיקִים	תִּתְ	בָּ	רַךְ:
וּבִלְשׁוֹן	חֲ	סִידִים	תִּתְ	קַ	דָּשׁ:
וּבְקֶרֶב	קְ	דוֹשִׁים	תִּתְ	הַ	לָּל:

בְּמִקְהֲלוֹת רִבְבוֹת עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל שֶׁכֵּן חוֹבַת כָּל הַיְצוּרִים לְפָנֶיךָ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. לְהוֹדוֹת. לְהַלֵּל. לְשַׁבֵּחַ. לְפָאֵר. לְרוֹמֵם וּלְהַדֵּר וּלְנַצֵּחַ. עַל כָּל דִּבְרֵי שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת דָּוִד בֶּן יִשַׁי עַבְדְּךָ מְשִׁיחֶךָ:

וּבְכֵן יִשְׁתַּבַּח שִׁמְךָ לָעַד מַלְכֵּנוּ הָאֵל הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ. כִּי לְךָ נָאֶה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד. נ״ל כנגדם ה׳ שִׁיר וּשְׁבָחָה. הַלֵּל וְזִמְרָה. עֹז וּמֶמְשָׁלָה נֶצַח. גְּדֻלָּה. וּגְבוּרָה. תְּהִלָּה. וְתִפְאֶרֶת קְדֻשָּׁה וּמַלְכוּת ע״כ בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ. וּמֵעוֹלָם וְעַד עוֹלָם אַתָּה אֵל:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה מֶלֶךְ גָּדוֹל וּמְהֻלָּל בַּתִּשְׁבָּחוֹת אֵל הַהוֹדָאוֹת אֲדוֹן הַנִּפְלָאוֹת בּוֹרֵא כָּל הַנְּשָׁמוֹת רִבּוֹן כָּל הַמַּעֲשִׂים הַבּוֹחֵר בְּשִׁירֵי זִמְרָה מֶלֶךְ חַי הָעוֹלָמִים אָמֵן:

טוב לומר מזמור ממעמקים קודם שהוא על סדר האל״ף ז״ע ואפי׳ מי שיודע סודו יאמרם. ואם יודע יכוין:

יום א׳ כ״ה עומק ראשית. יום ב׳ עומק ראשית. יום ג׳ עומק אחרית. יום ד׳ עומק טוב ועומק רע. יום ה׳ עומק דרום. יום ו׳ עומק צפון. יום ז׳ עומק מזרח. יום ח׳ עומק רום ועומק תחת. יום ט׳ עומק מערב. וכן יום עשירי עומק מערב:

אופן לר׳ יהודה הלוי ז״ל טוב לאומרו אחר התפלה:

יְדֵי רָשִׁים. נֶחֱלָשִׁים. מֵהַשִּׂיג יְדֵי כָפְּרָם. אֲבָל בְּרוּחָם. וּמַר שִׂיחָם. יְקַדְּמוּ אֶת פְּנֵי יוֹצְרָם. עַם נִבְדָּל. הוֹלֵךְ וָדַל. וְשִׂיחוֹ הוֹלֵךְ וָרָם. בְּהִוָּעֲדָם. בְּבֵית מוֹעֲדָם. וּבִגְרוֹנָם

אופן די רבי יהודה הלוי ז״ל

ידי רשים:

מאנום די פרובים אינפלאקיסידאס די אלקאנסאר אבונדו די סו רינב׳יסייון, טוטו קון סו איספיריטו אי אירגורה די סו קירילייה, אדילאנטה אה פאסיס די סו קרייאדור, פואידלו אפארטאדו אנדאנדו אי איטפרוב׳יסיינדו, אי סו אוראסייון אנדאנדו אי אינאלסיינדו, אין סו קונגריגאסיון אין קאזה סאנטה אפלאזאדה, קון סוס גארגאנטאס אינאלטיסיינטיס אל דייו:

רוממות אל. להקדיש את קדוש יעקב ואת
אלהי ישראל: הלא אם ספו. דביר וספו. ואין אפוד
ותרפים. ופרכת. ומערכת. ותמידים ומוספים. ואין קטרת.
וכפרת. לכפר על נגפים. קדושת אל. בישראל. להדמות
לשרפים. ומעונים. בבית שבים. להודות אל נאספים.
ומחיל. אל חיל. ילכו בני ישראל: להקדיש ואל נושא. וצור
מחסה. אז היית להם. על כרובים. וכוכבים. הקימות
דגליהם ובשמך. ממרומיך. גוננת יה עליהם. ומלאכים.
נערכים. שמת נושאי כליהם. ראה עתה. כי חתה.
יד מלכם והיליהם. וזר ירשם. והורישם. הבנים אין
לישראל: להקדיש דרוש יקושה. דרור דורשה. מזדונים.
ומאדונים אילותה. משה אותה. ממים זדונים. ואל יכל.
בעת משכל. זכור אבות ראשונים. ויפקד. דל שוקד.
לדבר לך תחנונים. דור אבותיו. וכל מתיו. חיה בקרב

פור סאנטיפיקאר אה סאנטו די יעקב אי אה דייו די ישראל:

סי אאון סי דיסטרוייו פאלאסייו אי אומבראל, אי נון איספאלדאר אי **תרפים** ני אנטיפארה ני אורדינאנסה, ני אלייגאסייון די קאדה דיאה, ני די **מוספים**' אי נו פלאזמירייו, ני קובירטירו פור פידרונאר סוברי לייגאדוס, קון טודו סאנטידאד דיל דייו גוסטו אין ישראל פינה סיאיר סימיזאדוס קומו אנג'ילים, אי די סו אפריאסייון אין קאזה די סו קאטיבירייו פארה לואר אה איל דייו סון אפאנייאדוס. **סי די** פונסאדו אה פונסאדו אנדאן איזוס די ישראל:

פור סאנטיפיקאר אה סאנטו די יעקב אי אה דייו די ישראל:

דיין סונפורטאן אי קריאדור אבריגאן איסטונסים פואיסטים אה אילייוס. **סוברי** כרובים אי איסטרילייאס אליבאנטאסטים סוס פינדונים. **אי פור סו נומברי די** טו אלטורה מאנפאראסטים יי סוברי אילייוס אי אנג'ילים אורדינאדוס **פוזיסטים פור** קי לייבין סוס ארמאס, ביאי אגורה סו דולור' —קומו סי קיבראנטו פודיר די סו ריי אי סו פונסאדו, אי איסטראנייו לוס אירידו, אי לוס דיסטירו, **קומו סי ט פופילאן** איזוס די ישראל:

פור סאנטיפיקאר אה סאנטו די יעקב אי אה דייו **די ישראל:**

סאלבה פאלומבה אינלאסאדה קי אלפוריה ריקירי, די סוזירבייוס **אי די סינייוריס** אפירסאדה: טירה אה אילייה די אגואס סוזירבייאס: **אי נון סי לינבייאני** אין אורה קי פיזארלאס קון אינג'אס. ניריקימיינטו **די פאדרים פרימירוס. סי פייסה**

שְׁנַיִם. לְהַשְׁקָתָם. וּלְהַחֲיוֹתָם. הֱיֵה כַטַּל לְיִשְׂרָאֵל: להקד ש
הַמְבוֹרָךְ. בְּכָל מַעֲרָךְ. בֵּין בְּמַטָּה בֵּין בְּמַעְלָה. אֵשׁ וּמַיִם.
וְשָׁמַיִם: וְהָאָרֶץ אֲשֶׁר תָּלָה. יְעִידוּן עַל אֲשֶׁר פָּעַל. כִּי
מַה רָם וּמַה נִפְלָא. וַעֲבָדָיו. וּצְאֹן יָדָיו. לַיְיָ יְזַמְּרִים
סֶלָה: בְּיוֹם פָּקְדוֹ. בְּנֵי חֶלְדּוֹ. תִּקְפּוֹץ פִּיהָ עַוְלָה. וּבוֹ
יִצְדְּקוּ. וְיִתְהַלְּלוּ. כָּל זֶרַע יִשְׂרָאֵל: להקדיש

לְיוֹם שֵׁנִי אופן לר׳ יהודה הלוי ז״ל:

יָהּ שִׁמְךָ. אֲרוֹמִמְךָ. וְצִדְקָתְךָ לֹא אֲכַסֶּה. הֶאֱזַנְתִּי.
וְהֶאֱמַנְתִּי. לֹא אֶשְׁאַל וְלֹא אֲנַסֶּה. וְאֵיךְ יֹאמַר יְצִיר
חוֹמֶר. אֱלֵי יוֹצְרוֹ מַה תַּעֲשֶׂה. דְּרַשְׁתִּיהוּ. פְּגַשְׁתִּיהוּ.
לְמִגְדַּל עֹז וְצוּר מַחְסֶה. הַבָּהִיר וְאוֹר מַזְהִיר. בְּאֵין מָסָךְ
וְאֵין מִכְסֶה. יִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם
וְיִתְנַשֵּׂא: הֲדַר כְּבוֹדְךָ וְעֹז יָדְךָ. מְסַפְּרִים הַשָּׁמַיִם.

סיקוטאדו פרוב׳י קונטינאן, פור אב׳לאר אה טי רוגאטיב׳אס, ב׳ירינאנסייו די סוס פאדריס אי טודוס סוס מואירטוס אב׳יב׳גואה סירקה אין אנייוס, פור קונפורטארלוס אי ריב׳יב׳ירלוס, סיאי קומו רוסייו אה ישראל:

פור סאנטיפיקאר אה סאנטו די יעקב אי אה דייו די ישראל:

איל ב׳ינדיג׳ו אין טודה אורדינאנסה, טאנטו די אבאשו קומו די אריב׳ה, פואיגו אי אגואה, אי סיילוס אי לה טיירה קי דיקולגו. אטיסטיגואן סיב׳רי טודו קי אוב׳רו קי קואנטו אלטו אי קואנטו מאראב׳ילייוזו, אי כום סירב׳וס אי אוב׳ז׳אס די סוס פאסטוס אה סו ב׳ואיסייו פרונטוס סיימפרי: אין דיאה די סו סיקוטאר אה קרייאדוס קי אין סו מונדו, סירארה בוקה די לה טורטורה, אי איל סי ג׳וסטיפ׳יקארן אי אלאב׳ארן טודו סימין די ישראל:

יה שמך ארוממך

יה מי נומברי אינאלסיסירי אי סו ב׳וסטידאד נון אינקוב׳ריר׳ לו איסקונ׳י. אי לו קרידיטי, כון דימאנדארי אי נון פרוב׳ארי, אי קומו דירה פורמאדו די בלוג׳ו, גוס סו קרייאדור, קי אזיס? ריקירילו, אינקונטרילו פור סורי די פורטאליזה, אי פינייה די אב׳ריגו, איל קלארו קומו לוז ריספלינדידה: סין אטיספארה, אי כין קוב׳ירטידה, (סיאה אלאב׳אדו, אי סיאה אפ׳ורמוזיג׳אדו אי סיאה אינאלטיסידו אי סיאה אינשאלש׳אדו):

ארמוזורה די סו אונרה, אי פורטאליזה די סו פודיר, ריקונטאן פונסאדו די לוס

בעת עלותם. ועת פנותם. ועת שחותם אפים. ומלאכים:
נהלכים. בתוך אבני אש ומים. יעירוך. ויודוך בורא ניב
שפתים. כי תסבול. ולא תבול. בלי זרוע וידים. תחתיות.
ועליות. והחיות והכסא: ישתבח ומי ימלל. כבוד מחולל.
שחקים באמונתו. חי עולם. אשר נעלם. בגבהי רום
מעונתו. וברצותו בבן ביתו. באהלו שם שכינתו. ושם
מראות. לנבואות. להביט אל תמונתו. באין תבנית. ואין
תכנית. ואין קץ לתבונתו. רק מראיו. בעין נביאיו.
כמלך רם ומתנשא: ישתבח דבר גבורות. בלי ספורות
ומי יספר תהלותיו. אשרי איש. אשר יחיש להזכיר עוז
גבורותיו. ויסמך. באל תומך. עולם על גבולותיו.
ויעריצו. טוב ורצוא. ויצדיק דין פעולותיו. ויודה על.
אשר פעל. כי למענו עלילותיו. וכי יש יום. לאל איום.
ודין על כל המעשה: ישתבח השתונן. והבונן. והתבונן

סיילוס, אין אורה די סו סוביר, אי אורה די סו דיקלינאר, אי אורה די סו
אינקורב'ארסין אה פאסוס. אי אנג'ילים אנדאנטיס אינטרי פיידראס די פואיגו אי אגואס,
טי אטיסטיגואן טי לואן קרייאן אבלה די לאבייוס, קי סופורטאס, אי נו טי קאנסאס,
סין בראסו, אי מאנוס, באשיראס אי אלטוראס, אי לאס חיות אי לה סילייה סאנטאס:
סיאה אלאב'אדו אי אפ'ורמוזיגואדו:
אי קין אבלארה אונרה דיל קרייאן סיילוס קון ב'ירדאד, ביב'ו די סיימפרי קי סי
אינקוב'רייו, אין אלטורה די אלטוראס סו מוראדה, אי אין סו אינב'ילונטאר אין
משה איזו די סו קאזה, אין סו סייגדה פוזו סו שכינה אי אבלי ב'יזייונים, פארה
פרופ'יזיאס, פור קאטאר אה סו ב'יזייון, נון סימיז'אנסה, נון פ'יגורה, אי. נון פ'ין אה
סו אינטינדימיינטו— מאס קי סוס ב'יזיונים אין אוז'וס די סוס פרופ'יטאס, קומו ריי
אלטו אי אינשאלשאדו: סיאה אלאב'אדו אי אפ'ורמוזיגואדו:
היסטוריה די סוס בארגאנטיאס סין נומיראסייון, אי קין ריקונטארה סוס
לואורים, ביין אב'ינטוראדו איל באראן קי אפריסורה, פור אינטינטאר
פ'ורטאליזה די סוס בארגאנטיאס, אי סי אפוזרי אין איל דיאו סוסטיין איל מונדו
סיימפרי סוס טירמינוס: אי אינפ'ירטיסיירי אין סו אולגאר אי קיריר, אי סיימפרי
גוזיפיקאר באזיב'יג' די סוס אובראס: אי אטורגארה סיימפרי לוקי אובראו, קי פ'יל
איל סוס אובראס, אי ... איי דיאה אה דיין טימירוזו, אי גואיסייו סיימפרי טודו לו
אובראו: סיאה אלאב'אדו אי סיאה אפ'ורמוזיגואדו:

בסודך. והבטת. מה אתה. ומאין יסודך. ומי הכינך. ומי הבינך. וכח מי יגידך. והבט אל גבורות אל. והעידה גבורך. חקור פעליו. רק אליו. אל תשלח ידיך. כי תדרוש בסוף ובראש. במופלא ובמכוסה: ישתבח

ואומר החזן הקדיש:

וכשעונה הי"ם אמן יכוין אידהנויה נימטריא אמן:

יתגדל ויתקדש שמה רבא (כאן יענה אמן ויכוין אידהנויה) ל' אמן ס בעלמא די ברא כרעותה. וימליך מלכותה. ויצמח פורקנה. ויקרב משיחה. (אמן ב' ויכוין כלעיל) בחייכון וביומיכון ובחיי דכל בית ישראל בעגלא ובזמן קריב ואמרו אמן (אמן ג' ויכוין כלעיל ויאמר גם כן עד ועלמיא) יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמיא יתברך. וישתבח ויתפאר. ויתרומם. ויתנשא. ויתהדר. ויתעלה. ויתהלל שמה דקודשא בריך הוא. (אמן ד' ויכוין כנ"ל) לעלא מן כל ברכתא. שירתא. תשבחתא. ונחמתא דאמירן בעלמא ואמרו (אמן ה' ויכוין כלעיל) אמן

ואומר החזן ברכו את יהוה המברך: ואומרים הקהל בלחש:

ישתבח ויתפאר שמו של מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא. שהוא ראשון והוא אחרון ומבלעדיו אין אלהים. יהי שם יהוה מברך מעתה ועד עולם: ומרומם על כל ברכה ותהלה.

יעונין בקול רם ברוך יהוה המברך לעולם ועד: ואח"כ אומרים

יכוין כאן לקבל תוספת קדושה בסוד הנפש ברוך נפש ה' רוח המבורך נשמה לעולם חיה ועד יחידה ותכוין נכנס בסוד עולם הבריאה על שדי. ה' ראשונים דסוי"ס וסם מ"ג:

דינים השייכים ליוצר קריאת שמע ועמידה:

א זמן ק"ש משכיר האדם את חברו ברחוק ד' אמות עד רביע היום ואם עבר זמן ולא קרא אומה בברכותיה עד שלש שעות אבל אין לנו שכר כי

אנראשי אי קומפוני אי פארלאטיינסים אין סו סיקריטו, אי קאטס קין סו, אי די אונדי סו סימיינטו, אי קין סי קומפיזו, אי קין סי איזו אינטינדיר? אי פ'ואירסס ד קין סי אימטוחיבי, אי קאטה את בארלגנאניאם דיל דייו או דיספירטה סו אלמא. איספיקולה סוס אוב'ראס, אימפירו אה איל נון טיינדאס סו מאנו, פורקי נון ב'ינגאס פור ריקיריר, אין לה פ'ין אי איניל פריביפייו, אין אפארטאדו אי אין אינקוב'יירטו סיאה אלאב'אדו אי שיאר אפ'ורמוזיגואדו:

מקרא שוהה במתנה ואם עבר זמן זה ולא קרא יקרא בלא ברכה: ב טוב שיאחז ציציות קודם ק״ש באצבע יד שמאלו וישים אותם על לבו וכשיגיע לוראיתם אותו יביט בציציות הכרוכים באצבעו: ג צריך שיכוין לבו הרבה בק״ש ובפרט בפ׳ א׳ ואם לא כיון לבו צריך לחזור ולקרות אותו פסוק וכשקוראו יכסה עיניו בידו הימנית כדי שלא יסיח דעתו מקריאתו: ד יכוין בתיבת אחד שהקב״ה יחיד הוא בעולמו ומושל בשמים ובארץ ובד׳ רוחות העולם: ה יקרא קריאת שמע בדקדוקים ובטעמים ויפסיק מעט בין לעולם ועד לואהבת ויתן ריוח בין הדבק דהיינו בין התיבות שסופן כתחילת התיבות הסמוכות להן וכן יפסיק בין היום לאהבה ובין וחרה לאף ויתיז ז׳ של תזכרו שלא יהא נראה כאומר תשכרו: ו לא יתפלל י״ח במקום גבוה ג׳ טפחים אם אינו רשות לעצמו והוא ד׳ אמות על ד׳ אמות ומוקף מחיצות: ז כשמתפלל האדם ראוי שיכריע ראשו למטה ולבו יפנה למעלה אל ה׳ יתברך ויכוין רגליו זו אצל זו ויכוף ידיו זו על זו הימנית על השמאלית ולא יקח בידו אלא סדור התפלה: ח כשיתחיל ברכה א׳ של י״ח כורע בברוך וזוקף בשם וכן יעשה בסופה ובהודאה תחילה וסוף: ט כשגומר תפלתו יפסיע ג׳ פסיעות לאחוריו וראשו כפוף ויאמר עושה שלום וכו׳ ויעמוד שם עד שיגיע ש״ץ לקדושה או לפחות עד שיתחיל החזרה ואם מתפלל ביחיד יעמוד שם עד זמן שיוכל לילך ד׳ אמות קודם שיחזור למקומו: י אסור לעבור לפני מי שיתפלל י״ח אם לא בריחוק ד׳ אמות ואם יש אחד שמתפלל אחריו לא יאמר עושה שלום עד שיגמור האחד את תפלתו: יא אם כשמתפלל י״ח ישמע קדיש או קדושה לא יפסיק לענות אלא ישתוק ויכוין אל מה שאומר השליח ציבור דשומע כעונה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרֵא חשֶׁךְ עֹשֶׂה שָׁלוֹם וּבוֹרֵא אֶת הַכֹּל: הַכֹּל יוֹדוּךָ וְהַכֹּל יְשַׁבְּחוּךָ. וְהַכֹּל יֹאמְרוּ אֵין קָדוֹשׁ כַּיהֹוָה: הַכֹּל יְרוֹמְמוּךָ סֶּלָה יוֹצֵר הַכֹּל. הָאֵל הַפּוֹתֵחַ בְּכָל יוֹם דַּלְתוֹת שַׁעֲרֵי מִזְרָח. וּבוֹקֵעַ חַלּוֹנֵי רָקִיעַ. מוֹצִיא חַמָּה מִמְּקוֹמָהּ. וּלְבָנָה מִמְּכוֹן שִׁבְתָּהּ. וּמֵאִיר לָעוֹלָם כֻּלּוֹ וּלְיוֹשְׁבָיו שֶׁבָּרָא בְּמִדַּת רַחֲמִים: הַמֵּאִיר לָאָרֶץ וְלַדָּרִים עָלֶיהָ בְּרַחֲמִים וּבְטוּבוֹ מְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם תָּמִיד מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית: מָה רַבּוּ מַעֲשֶׂיךָ יְהֹוָה כֻּלָּם בְּחָכְמָה עָשִׂיתָ מָלְאָה הָאָרֶץ קִנְיָנֶךָ: הַמֶּלֶךְ הַמְרוֹמָם לְבַדּוֹ מֵאָז הַמְשֻׁבָּח וְהַמְפֹאָר וְהַמִּתְנַשֵּׂא מִימוֹת עוֹלָם. אֱלֹהֵי עוֹלָם בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים רַחֵם עָלֵינוּ. אֲדוֹן עֻזֵּנוּ. צוּר מִשְׂגַּבֵּנוּ. מָגֵן יִשְׁעֵנוּ מִשְׂגָּב בַּעֲדֵנוּ: אֵין עֲרוֹךְ לְךָ. וְאֵין זוּלָתֶךָ. אֶפֶס בִּלְתֶּךָ וּמִי דּוֹמֶה

לְךָ אֵין עֲרוֹךְ לְךָ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ בָּעוֹלָם הַזֶּה וְאֵין זוּלָתְךָ מַלְכֵּנוּ לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא: אֶפֶס בִּלְתְּךָ גּוֹאֲלֵנוּ לִימוֹת הַמָּשִׁיחַ. וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ מוֹשִׁיעֵנוּ לִתְחִיַּת הַמֵּתִים:

הנה גודל מעלת השבח הגדול הובא בזוה"ק דף קל"ב ע"א ז"ל שבחא דשבת דאיהו אמרו דשבחו אל אדון כו' אלין אתוון בחמש חמש תיבין כו' תרין אתוון אתרכין די בסופא (שת) איהון בשית שית תיבין כו' הביטו שם אל שיעור התיבות ודבר שבתכין הוא חשבון ומספר של התיבות ועצמם ברמז אשר המה תרמזין וזה יכול האדם להתבונן בשכלו ערך גודל מעלת השבח הזה ולהזהר בהם לומר התיבות במתון גדול ולכוין בהם היטיב עכ"פ פי' המלות וישים בלבו להבין גודל השבח של בוראנו ית"ש ועושה תקונים גדולים בעולמות העליונים באמירת השבח הזה כמבואר בזוה"ק פ' ויקהל דף כ"ס ע"ב וז"ל אל אדון כו' ע"ש:

ע"ס א"ב אֵל אָדוֹן עַל כָּל הַמַּעֲשִׂים: בָּרוּךְ וּמְבֹרָךְ בְּפִי כָּל נְשָׁמָה: גָּדְלוֹ וְטוּבוֹ מָלֵא עוֹלָם. דַּעַת וּתְבוּנָה סוֹבְבִים הוֹדוֹ: הַמִּתְגָּאֶה עַל חַיּוֹת הַקֹּדֶשׁ: וְנֶהְדָּר בְּכָבוֹד עַל הַמֶּרְכָּבָה: זְכוּת וּמִישׁוֹר לִפְנֵי כִסְאוֹ: חֶסֶד וְרַחֲמִים מָלֵא כְּבוֹדוֹ: טוֹבִים מְאוֹרוֹת שֶׁבָּרָא אֱלֹהֵינוּ: יְצָרָם בְּדַעַת בְּבִינָה וּבְהַשְׂכֵּל: כֹּחַ וּגְבוּרָה נָתַן בָּהֶם: לִהְיוֹת מוֹשְׁלִים בְּקֶרֶב תֵּבֵל: מְלֵאִים זִיו וּמְפִיקִים נֹגַהּ: נָאֶה זִיוָם בְּכָל הָעוֹלָם: שְׂמֵחִים בְּצֵאתָם שָׂשִׂים בְּבוֹאָם: עוֹשִׂים בְּאֵימָה רְצוֹן קוֹנָם: פְּאֵר וְכָבוֹד נוֹתְנִים לִשְׁמוֹ: צָהֳלָה וְרִנָּה לְזֵכֶר מַלְכוּתוֹ: קָרָא לַשֶּׁמֶשׁ וַיִּזְרַח אוֹר:

פירוש מלוקט

אל שהוא יחיד ואדון הוא (אדון על כל המעשים) העליונים והתחתונים שברא: (ברוך כו' נשמה) כי כל הנשמה תהלל יה: (גדלו וטובו) מלא העולם ורחמיו (מלא עולם. דעת) חכמה עליהם בדעתו תהומות נבקעו (ותבונה) השמים כו' אמר עליהן כונן שמים בתבונה (סובבים הודו) הוא כסא הכבוד ולא די שמשגיח על השפלים. הוא גאה ורם על כל רמים. כי הוא (המתגאה על חיות הקדש) שהם עליונים מנפרדים ולא עוד אלא (ונהדר) כו': ועכ"ז (זכות ומישור) מלאכים בעלי זכות ומישור הם (לפני כסאו) שמשור שרוח למקום מלכות שהוא לפני כסאו. ועל זה טוב מאוד (חסד כו' מלא כבודו כו') ומכח חסדו ברא מאורות טובים לעולם. (כח כו' להיות מושלים כו') כי השמש הוא מוליד המינים קור וחום כו'. והמתכות והצמחים וכל החיים מלויים בו. ומרגע הולדם מתחלפי הכוכבים. והלבנה יש לה ממשלה על כל דבר לח. גבורות השם בהם (ועל כו') על ידי התולדות כל הבריות (פאר וכבוד נותנים לשמו כו') כי בבריאת השמש לבדו מודים לו על הכל. [illegible]

רָאָה וְהִתְקִין צוּרַת הַלְּבָנָה: שֶׁבַח נוֹתְנִים לוֹ כָּל צְבָא מָרוֹם: תִּפְאֶרֶת וּגְדֻלָּה שְׂרָפִים וְחַיּוֹת וְאוֹפַנֵּי הַקֹּדֶשׁ:

כשחל בשבת אומר:

לָאֵל אֲשֶׁר שָׁבַת מִכָּל הַמַּעֲשִׂים. וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי נִתְעַלָּה וְיָשַׁב עַל כִּסֵּא כְבוֹדוֹ. תִּפְאֶרֶת עָטָה לְיוֹם הַמְּנוּחָה. עֹנֶג קָרָא לְיוֹם הַשַּׁבָּת: זֶה שִׁיר שֶׁבַח שֶׁל יוֹם הַשְּׁבִיעִי. שֶׁבּוֹ שָׁבַת אֵל מִכָּל מְלַאכְתּוֹ. וְיוֹם הַשְּׁבִיעִי. מְשַׁבֵּחַ וְאוֹמֵר. מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת: לְפִיכָךְ יְפָאֲרוּ לָאֵל כָּל יְצוּרָיו. שֶׁבַח וִיקָר וּגְדֻלָּה וְכָבוֹד. יִתְּנוּ לְמֶלֶךְ יוֹצֵר כֹּל. הַמַּנְחִיל מְנוּחָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל. בְּיוֹם שַׁבַּת קֹדֶשׁ:

שִׁמְךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יִתְקַדַּשׁ וְזִכְרְךָ יִתְפָּאַר מַלְכֵּנוּ בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתָּחַת עַל כָּל שֶׁבַח מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ וְעַל מְאוֹרֵי אוֹר שֶׁיָּצַרְתָּ הֵמָּה יְפָאֲרוּךָ סֶּלָה: תִּתְבָּרַךְ לָנֶצַח צוּרֵנוּ מַלְכֵּנוּ וְגוֹאֲלֵנוּ בּוֹרֵא קְדוֹשִׁים יִשְׁתַּבַּח שִׁמְךָ לָעַד מַלְכֵּנוּ. יוֹצֵר ר"ס וה"ס הכא עי"נ מְשָׁרְתִים וַאֲשֶׁר מְשָׁרְתָיו כֻּלָּם עוֹמְדִים בְּרוּם עוֹלָם וּמַשְׁמִיעִים בְּיִרְאָה יַחַד בְּקוֹל דִּבְרֵי אֱלֹהִים חַיִּים וּמֶלֶךְ עוֹלָם: כֻּלָּם אֲהוּבִים כֻּלָּם בְּרוּרִים כֻּלָּם גִּבּוֹרִים ר"ת סס הכ"נ כֻּלָּם קְדוֹשִׁים: כֻּלָּם עוֹשִׂים בְּאֵימָה וּבְיִרְאָה רְצוֹן קוֹנָם. וְכֻלָּם פּוֹתְחִים אֶת פִּיהֶם בִּקְדֻשָּׁה

פירוש מלוקט

לסדרי נשבח. אז (והתקין צורת הלבנה) כדי שיתנענו מלפשוט לסדרי כי ידעו שהם שרים: (ראה והתקין). ר"ל מתחלה היו ב' מאורות הגדולים וה' הקב"ה ידע בסופו שמקטרג ושממעט הלבנה שכ"ז שהם הלבנה שלא יטעו העולם לעבדו אז התקין צורת הלבנה כדי שיתנענו שלפעמים חסרה כי ידעו שהם שרים כדאיתא בירושלמי: ולא אנחנו לבד המשבחים אותו. אלא (שבח נותנים כו'): ותפארת הקדש ולמי משבחים השבת (לאל א"ש כו'): זה שיר שבח של יום השביעי שמשבחין ומקלסין אותו לבורא שזכה לכך ששבת בו הקב"ה: (ויום השביעי) עצמו (משבח ואומר) לפני יה' (מזמור כו'): מזמור משבח מעורר ואומר (טוב להודות לה'. לפיכך כו': כל יצוריו) לפיכך מן השבת ילמדו כל יצוריו [illegible] (המנחיל מנוחה וכו') [illegible] בגדולה [illegible] לנו יום שבת קודש:

וּבְטָהֳרָה. בְּשִׁירָה וּבְזִמְרָה. וּמְבָרְכִין וּמְשַׁבְּחִין. וּמְפָאֲרִין. וּמַקְדִּישִׁין. וּמַעֲרִיצִין. וּמַמְלִיכִין: אֶת שֵׁם הָאֵל הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא קָדוֹשׁ הוּא. וְכֻלָּם מְקַבְּלִים עֲלֵיהֶם עוֹל מַלְכוּת שָׁמַיִם זֶה מִזֶּה וְנוֹתְנִים רְשׁוּת זֶה לָזֶה לְהַקְדִּישׁ לְיוֹצְרָם בְּנַחַת רוּחַ בְּשָׂפָה בְרוּרָה וּבִנְעִימָה. קְדֻשָּׁה כֻּלָּם כְּאֶחָד עוֹנִים בְּאֵימָה. וְאוֹמְרִים בְּיִרְאָה:

קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְהוָה צְבָאוֹת מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ. וְהָאוֹפַנִּים וְחַיּוֹת הַקֹּדֶשׁ בְּרַעַשׁ גָּדוֹל מִתְנַשְּׂאִים (נ״א לְעֻמַּת הַשְּׂרָפִים) לְעֻמָּתָם מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים:

בָּרוּךְ כְּבוֹד יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ:

לָאֵל בָּרוּךְ נְעִימוֹת יִתֵּנוּ לְמֶלֶךְ אֵל חַי וְקַיָּם זְמִירוֹת יֹאמֵרוּ וְתִשְׁבָּחוֹת יַשְׁמִיעוּ כִּי הוּא לְבַדּוֹ מָרוֹם וְקָדוֹשׁ. פּוֹעֵל גְּבוּרוֹת. עוֹשֶׂה חֲדָשׁוֹת. בַּעַל מִלְחָמוֹת. זוֹרֵעַ צְדָקוֹת. מַצְמִיחַ יְשׁוּעוֹת. בּוֹרֵא רְפוּאוֹת. נוֹרָא תְהִלּוֹת. אֲדוֹן הַנִּפְלָאוֹת. הַמְחַדֵּשׁ בְּטוּבוֹ בְּכָל יוֹם תָּמִיד מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית. כָּאָמוּר לְעֹשֵׂה אוֹרִים גְּדֹלִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ. (אין נ״נ וְהִתְקִין מְאוֹרוֹת מְשַׂמֵּחַ עוֹלָמוֹ אֲשֶׁר בָּרָא):

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה יוֹצֵר הַמְּאוֹרוֹת:

אַהֲבַת עוֹלָם אֲהַבְתָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ חֶמְלָה גְדוֹלָה וִיתֵרָה חָמַלְתָּ עָלֵינוּ אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ בַּעֲבוּר שִׁמְךָ הַגָּדוֹל וּבַעֲבוּר אֲבוֹתֵינוּ שֶׁבָּטְחוּ בָךְ. וַתְּלַמְּדֵמוֹ חֻקֵּי חַיִּים לַעֲשׂוֹת (חֻקֵּי) רְצוֹנְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם. כֵּן תְּחָנֵּנוּ אָבִינוּ אָב הָרַחֲמָן. הַמְרַחֵם רַחֵם נָא עָלֵינוּ וְתֵן בְּלִבֵּנוּ בִּינָה

פירוש מלוקט

אהבת עולם. מים רבים לא יוכלו לכבות האהבה שבין ישראל לאביהם שבשמים: חמלה גדולה ויתרה. ולא בצדקתנו וביושר לבבם: שבטחו בך. שעמדו בנסיונות רבות ולמתגם על כן עלתה חן בעיניך ולמדתם חוקי חיים נצחיים: כן תחננו. תחנה הנה לע״ם שאין אנו כדאים. זכות אבותים יעמוד לנו. שהרי מכחם לנו נסים. ככתוב והשמרו [illegible] עשה: לא סרחתן ר׳ לשון רחמנות [illegible] כלן. כה נפש וגוף [illegible]

לְהָבִין. לְהַשְׂכִּיל. לִשְׁמוֹעַ. לִלְמוֹד. וּלְלַמֵּד. לִשְׁמוֹר. וְלַעֲשׂוֹת. וּלְקַיֵּם אֶת כָּל דִּבְרֵי תַלְמוּד תּוֹרָתֶךָ בְּאַהֲבָה: וְהָאֵר עֵינֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ. וְדַבֵּק לִבֵּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ. וְיַחֵד לְבָבֵנוּ לְאַהֲבָה וּלְיִרְאָה אֶת שְׁמֶךָ. לְמַעַן לֹא נֵבוֹשׁ וְלֹא נִכָּלֵם וְלֹא נִכָּשֵׁל לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי בְשֵׁם קָדְשְׁךָ הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא בָּטָחְנוּ. נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בִּישׁוּעָתֶךָ: וְרַחֲמֶיךָ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וַחֲסָדֶיךָ הָרַבִּים. אַל יַעַזְבוּנוּ נֶצַח סֶלָה וָעֶד. מַהֵר וְהָבֵא עָלֵינוּ בְּרָכָה וְשָׁלוֹם כאן יאחז הד' ציציות ויהיו מקופלים ביחד שמחזיקים על לבו עד שמגיע לוהביאנו וכו' וסי' מְהֵרָה מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת כָּל הָאָרֶץ וּשְׁבוֹר עוֹל הַגּוֹיִם מֵעַל צַוָּארֵנוּ וְהוֹלִיכֵנוּ מְהֵרָה קוֹמְמִיּוּת לְאַרְצֵנוּ: כִּי אֵל פּוֹעֵל יְשׁוּעוֹת אָתָּה וּבָנוּ בָחַרְתָּ מִכָּל עַם וְלָשׁוֹן וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ (יכוין מ"ע לזכור מעמד הר סיני) לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל (יכוין למצות זכור מעשה עמלק שבעבורו אין השם גדול ושלם) בְּאַהֲבָה לְהוֹדוֹת לְךָ (יכוין מעשה מרים שהפה נברא לשתוק לפ"ים ולא לדבר לשון הרע) וּלְיַחֶדְךָ. לְיִרְאָה וּלְאַהֲבָה אֶת שְׁמֶךָ: בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה הַבּוֹחֵר בְּעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה:

פירוש מלוקט

על רפ"ח ניצוצין בהעלאת הבירורין: רחם. הנה לאהבה כמ"ש בחינת ברכה א'. גם הוא ר"ת הויה עם השותפין: אח. לרבות הקנות חז"ל. (הלמוד. פי' דגושה עלו"ל: תורתך. בפו"ה ע"ה): דברי תלמוד. דברים הנלמדים בי"ג מדות והדרש שבהם: באהבה. לא ע"מ לקבל פרס אלו להבנים בנות וקרין מדומה: והאר עינינו. באור נשמת התורה כמ"ש גל עיני ואביטה נפלאות וגו': ויחד לבבנו. כמ"ש בכל לבבך בב' יצריך: לבבנו אחד: ולא נבוש אז לא נבוש: לעולם. כהשוב ולא יבושו עמי לעולם: כי בשם כו' נגילה. עדה"ש כי בו ישמח לבנו כי בשם קדשו בטחנו (ועמ"ש בזה) גו נקשר למעלה אל ולא נבוש ומהר והבא עלינו ברכה ושלום. כ"ה המהדורה הנכונה. בפת לא מצא הקב"ה כלי מחזיק ברכה לישראל אלא שלום (כמ"ש מריעב"ן בפקשנ"ד בפי' כל בית שאין יין נשפך כמים אין בו סי' ברכה) והבן: לישראל. היא כ"י ופיים הארץ: קוממיות. בקומה זקופה: פועל ישועות (עמש"ל) בקיבוץ הארץ: ובנו בחרת. יכוין לזכור בזה מעמד הר סיני. וקרבתנו מלכנו כ"ה הנוסחא האמתית. ופירו מבואר ע"ד במאי ברא הפילה קטן: לשמך הגדול יכוין לקיים מ"ע זכור את אשר עשה לך עמלק. שבהימחה זכרונו יהיה השם הגדול שלם: להודות לך. יזכור את אשר עשה ה' למרים על שדברה לה"ר. כי לא נברא הפה לאדם כי אם לשבח לבוראו: וליחדך באהבה. ע"ב ק"ש מבואר בה יחוד של הקב"ה. וכתוב בה ואהבת את ה'.

(וקודם פרשה זו יחשוב במחשבתו)

אני מכוין לקיים בזה מ״ע של אהבת השם. ואני מכוין לכלול א״ע עם אותם המוסרים א״ע על קידוש השם ית״ש. ונעשה״ק:

חייב אדם לקבל עליו מלכות יחוד השם ברוך הוא באהבה שלימה ויזהר לקרותו בכוונה גדולה ויאריך באחד כדי להמליכו בשמים ובארץ ובד׳ רוחות העולם ומוסר נפשו ונשמתו על קדושת שמו. ויתיז הד׳ של אחד שלא יהא נשמע כרי״ש ח״ו ור״ת של שמע ״שאו ״מרום ״עיניכם. ולהיפך ״עול ״מלכות ״שמים. וישים על לב אם עבר איזה מי׳ הדברות הרמוזי׳ בו כמבואר למטה יתחרט ויקבל שלא לעבור עוד ויסגור עיניו ביד ימין. ויכוון שם ע״ב הכל היה הוה ויהיה:

יכוין אדון הכל. וד. הי. ויו. הי. היה הוה ויהיה

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אנכי ה׳ יְהוָה אֶחָד:

לא יהיה לך אלהים אחרים:

ואומרים בלחש בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד: ע״כ

צריך להפסיק בין מלכות שמים לעול מצות:

וְאָהַבְתָּ לא תשא אֵת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לְבָבְךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ וּבְכָל־מְאֹדֶךָ: וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם עַל־לְבָבֶךָ: וְשִׁנַּנְתָּם לְבָנֶיךָ וְדִבַּרְתָּ בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ: וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת עַל־יָדֶךָ וְהָיוּ לְטֹטָפֹת בֵּין עֵינֶיךָ: לא תחמוד וּכְתַבְתָּם עַל־מְזֻזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ:

פירוש רש״י

ה׳ אלהינו ה׳ אחד. ה׳ שהוא אלהינו עתה ולא אלהי האומות ע״א. הוא עתיד להיות ה׳ אחד שנאמר כי אז אהפוך אל עמים שפה ברורה לקרוא כולם בשם ה׳. ונאמר ביום ההוא יהיה ה׳ אחד ושמו אחד: (ואהבת). עשה דבריו מאהבה אינו דומה עושה מאהבה לעושה מיראה: (בכל לבבך). שלא יהא לבך חלוק על המקום: (ובכל נפשך). אפילו הוא נוטל את נפשך: (ובכל מאודך). בכל ממונך: (והיו הדברים). ומהו האהבה והיו הדברים האלה שמתוך כך אתה מכיר בהקב״ה ומדבק בדרכיו: (אשר אנכי מצוך היום). לא יהיו בעיניך כפקידת המלך ישנה שאין אדם חושבה אלא כחדשה שהכל רצין לקראתה: (ושננתם). לשון חידוד הוא שיהיו מחודדים בפיך שאם ישאלך אדם דבר לא תהא צריך לגמגם אלא אמור לו מיד: (לבניך). תלמידים ג״כ קרוים בנים. (ודברת בם). שלא יהא עיקר דיבורך אלא בם. עשם עיקר ואל תעשם טפל: (בשבתך ובלכתך). בכל דרכיך דעהו: (וקשרתם לאות על ידך). אלו תפילין שבזרוע. (והיו לטטפת). אלו תפילין שבראש. ועל שם מנין פרשיותיה נקרא טטפת. טט בכתפי שתים פת באפריקי שתים: (בין עיניך). בגובה הראש שהוא מכוון בין העינים:

וְהָיָה אִם־שָׁמֹעַ תִּשְׁמְעוּ אֶל־מִצְוֹתַי אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה
אֶתְכֶם הַיּוֹם לְאַהֲבָה אֶת־יְהֹוָה אֱלֹהֵיכֶם וּלְעָבְדוֹ
בְּכָל־לְבַבְכֶם וּבְכָל־נַפְשְׁכֶם׃ וְנָתַתִּי מְטַר־אַרְצְכֶם בְּעִתּוֹ
יוֹרֶה וּמַלְקוֹשׁ לא תגנוב וְאָסַפְתָּ דְגָנֶךָ וְתִירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ׃
וְנָתַתִּי עֵשֶׂב בְּשָׂדְךָ לִבְהֶמְתֶּךָ וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ׃ הִשָּׁמְרוּ
לָכֶם פֶּן־יִפְתֶּה לְבַבְכֶם וְסַרְתֶּם וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים
וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם׃ וְחָרָה יפסיק מעט אַף־יְהֹוָה בָּכֶם וְעָצַר
אֶת־הַשָּׁמַיִם וְלֹא־יִהְיֶה מָטָר וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת־יְבוּלָהּ
לא תרצח וַאֲבַדְתֶּם מְהֵרָה מֵעַל הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר יְהֹוָה
נֹתֵן לָכֶם׃ וְשַׂמְתֶּם אֶת־דְּבָרַי אֵלֶּה עַל־לְבַבְכֶם וְעַל־
נַפְשְׁכֶם וּקְשַׁרְתֶּם אֹתָם לְאוֹת עַל־יֶדְכֶם וְהָיוּ לְטוֹטָפֹת
בֵּין עֵינֵיכֶם׃ וְלִמַּדְתֶּם אֹתָם אֶת־בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם
בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ׃
וּכְתַבְתָּם עַל־מְזוּזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ׃ כבד את אביך לְמַעַן
יִרְבּוּ יְמֵיכֶם וִימֵי בְנֵיכֶם עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהֹוָה
לַאֲבֹתֵיכֶם לָתֵת לָהֶם כִּימֵי הַשָּׁמַיִם עַל־הָאָרֶץ׃

פירוש רש"י

והיה אם שמוע תשמעו. אם תשמע בישן תשמע בחדש: (מצוה אתכם היום). שיהיו עליכם חדשים כאלו שמעתם בו ביום: (לאהבה את ה'). עשו מאהבה: (ולעבדו בכל לבבכם). עבודה שהיא בלב. וזו התפלה: (יורה). היא רביע' המוקדמת לאחר הזריעה: (ומלקוש). רביעה היורדת סמוך לקציר למלאת התבואה בקשיה. דבר המאוחר נקרא מלקוש: (ואכלת ושבעת השמרו לכם). כיון שתהיו אוכלים ושבעים השמרו לכם שלא תבעטו. שאין אדם מורד בהקב"ה אלא מתוך שביעה. שנאמר פן תאכל ושבעת ובקרך וצאנך ירביון מה הוא אומר אחריו ורם לבבך ושכחת: ושמתם. אף לאחר שתגלו היו מצוינין במצות: ועשו להם ציצית לשון פתילים. כמו ויקחני בציצית ראשי. או נקראו ציצים ע"ש וראיתם אותו כמו מציץ מן החרכים: תכלת. צבע ירוק כרקיע לצוע בדם הלזון: ולא תתורו אחרי לבבכם. כמו מתור הארץ. הלב והעינים הם מרגלים לגוף מסרסרים לו את העבירות. העין רואה והלב חומד והגוף עושה את העבירה: (אני ה'). נאמן לשלם שכר. (אלהיכם). ליפרע (אשר הוצאתי אתכם). על מנת כן פדיתי אתכם שתקבלו עליכם גזירותי: (אני ה' אלהיכם.) עוד למה נאמר. כדי שלא יאמרו ישראל מפני מה אמר המקום. לא שנעשה ונטול שכר. לא עושין ולא נוטלין שכר. על כרחכם אני מלכיכם. וכן הוא אומר אם לא ביד חזקה אמלוך עליכם:

פירוש מהריעב"ץ

למען ירבו ימיכם. שהתורה היא סם חיים ומכלל הן אתה שומע לאו: נשבע. צריך להוסיף ספיק לתת להם. כאן מבואר ת"ה מ"ם: כימי השמים למדך שאין הפסק למתנת הארץ לאבות ובניהם:

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִת עַל־כַּנְפֵי
בִגְדֵיהֶם לְדֹרֹתָם וְנָתְנוּ עַל־צִיצִת הַכָּנָף פְּתִיל תְּכֵלֶת׃
וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִת וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת־כָּל־
מִצְוֺת יְהוָה וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם לא תנאף וְלֹא־תָתֻרוּ אַחֲרֵי
לְבַבְכֶם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר־אַתֶּם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם׃ זכור את
יום השבת לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֶת־כָּל־מִצְוֺתָי וִהְיִיתֶם
קְדֹשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם׃ אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם

פירוש מהריעב״ץ

ויאמר. לאמר. הפלא נסה. לרוב השמוש בה. כי היה ראוי לינקד בח״ס כמו לאכול. והוא מקור באומרו על הרוב לך אמור. אמנם כשא״א לפרשו כך כגון בכאן. אז יאמרו הפשטנים שבא לנפך הענין ולחזקו. אולם לדעתי בא לרמוז על איסור הוספה דאוטי ציצית כדא׳ בהנחנקין של״ה הוסיף גורע. והזהיר כאן לאמר. לאו אמור. כדאמרינן בעלמא. ותו דאמרינן עידן ריתחא אנשי מעשה. ולא ענש אא״כ הזהיר: דבר. לשון עז. כי קשה עונש המבטל מצות ציצית שעליו הכתוב אומר לאחוז בכנפות הארץ וינערו רשעים ממנה. מפני שהיא מצוה קלה. ושקולה כנגד התורה כולה: ואמרת להזהיר גדולים על הקטנים כ״ל. מכאן סמך למ״ש קטן היודע להתעטף אביו עושה לו ציצית: ואמירה. ל׳ רכה. נגד שכרה הגדול׳ שכ״א חז״ל כל הזהיר במ״ל זוכה ומשמשין לו כ״ח מאות עבדים. שנא׳ והחזיקו י׳ אנשים מכל לשונות הגוים בכנף איש יהודי. ומתן שכרה בעוה״ז משמעו ממעשה דתלמיד עם הזונה שבכרכי הים הידוע: ועשו. ולא מן העשוי ומדלא כתיב ויעשו דרשו שכשרה בגוי. איברא לא קיי״ל הכי: להם. משלהם: ציצית. לשון פתילים התלויים ויוצאים. כמו בציצית ראשי: על כנפי. לריכה שתהא מכה בכנף: כנפי. יכול אפילו בעלת ג׳ וה׳ במשמע. ת״ל על ד׳ כנפות. ומה ת״ל כנפי מלמד שמ. יל לבעלת ה׳ ויותר בד׳ כנפיה המרוחקין. כך נ״ל: בגדיהם. שלא יביא אפי׳ אמה על אמה ממקום אחר ובזה שכלת ותולה בה: לדורותם. שיוהגת בכל זמן ובכל מקום: ונתנו. שלא יארגוה עם הבגד: על. עם. וכמוהו רבים: ציצית הכנף. שאר מינין במינן פוטרין. גם למדו שמתחיל בלבן מין כנף: כנף פתיל. לריך להפריד בין הדבקים: פתיל. עור יחזור: תכלת. גוון כעין הכחול וכרקיע במסרחו. ולובעין אותו בדם חלזון בריה שבים דומה לדג ועולה אחת לע׳ שנים כדמכין אותה בחור עד חיפה: והיה. היה אחד לכולן שארבעתן מצוה א׳ ומעכבות זא״ז: בין וראיתם ואותו ל״ל: וראיתם. פרט לכסות לילה. וראיתם אותם מלכות שעליכם: וזכרתם. ראייה מביאה לידי זכירה. כנ״ל כוונת הראיה בהם עפד״ה ועין ג׳ פ׳ הריוס להמתיק ה״ג. נ״ל הזיין. בין וזכרתם ואת ל״ל: כל מצות. ציצית (יא״ל) גי׳ ת״ר וח׳ חוטין וה׳ קשרים הרי תרי״ג: ועשיתם. זכירה מביאה לידי עשייה: ולא תתורו. כמו מתור הארץ׳ הלב והעינים הם מרגלים לגוף שהם סרסורי עבירה. העין רואה והלב חומד. והגוף עושה העבירה. וכתוב תנה בני לבך לי ועיניך. אין יהבת לי לבך ועיניך אנא ידע דאת דילי. נ״ל בין ועשיתם אותם: אחרי לבבכם. זו מינות כמ״ש אמר נבל בלבו: ואחרי עיניכם. זו זנות כענין שנאמר כי איש ישרה בעיניו: זונים אחריהם. זו ע״ז. כענין שנא׳ ויזנו אחרי הבעל: למען תזכרו ועשיתם. לעשות אבזון כמעשה. למדך שהחושב לעשות מצוה ונאנס ולא עשאה מעלה עליו כאילו עשאה. וכן הוא אומ׳ ולחושבי שמו: לריך לפסוק זיין דתזכרו. ולהפריד בין ועשיתם ואת: כל מצותי. לרבות מצות המסורים לחכמים ותקנות סכמים ומנהג כשרים: והייתם קדושים. המצוה בכלל מקדשין האדם היות בדוגמא עליונים. וביסוד במצות ציצית עמדתם לשרפי מעלה. וכ״מ על רי״ל כשהיה מתעטף בקדושין העליונין דומה למלאך ה׳ צבאות. וכה״ה בקדושן של ישראל לבושים כשלג סיוד ושער ראשו כעמר נקי ציצית שהם של נמר. כביכול דומין לבוראן. ארז״ל שהקב״ה נתעטף

מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים לא תענה ברעך אֲנִי יְהֹוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ ויש בקריאת שמע עם פסוק ברוך שם רמ"ה תיבות חסר ג' וחוזר ש"ץ

יְהֹוָה אֱלֹהֵיכֶם אֱמֶת׃

ומשלים הרמ"ח תיבות כמנין אבריו של אדם ומשועבדים כלם לעבודת הבורא יתברך שמו. וישמעם מפי ש"ץ ויתחיל:

אֱמֶת. וְיַצִּיב. וְנָכוֹן. וְקַיָּם. וְיָשָׁר. וְנֶאֱמָן. וְאָהוּב. וְחָבִיב. וְנֶחְמָד. וְנָעִים. וְנוֹרָא. וְאַדִּיר. וּמְתֻקָּן. וּמְקֻבָּל. וְטוֹב וְיָפֶה. הַדָּבָר הַזֶּה עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד׃ אֱמֶת אֱלֹהֵי עוֹלָם. מַלְכֵּנוּ. צוּר יַעֲקֹב מָגֵן יִשְׁעֵנוּ לְדֹר וָדֹר הוּא קַיָּם וּשְׁמוֹ קַיָּם וְכִסְאוֹ נָכוֹן וּמַלְכוּתוֹ וֶאֱמוּנָתוֹ לָעַד קַיֶּמֶת. וּדְבָרָיו חָיִים וְקַיָּמִים נֶאֱמָנִים וְנֶחֱמָדִים לָעַד וּלְעוֹלְמֵי עוֹלָמִים. (כאן ישלשל הציצית וינשק אותן ויניחם מידיו) עַל אֲבוֹתֵינוּ. עָלֵינוּ וְעַל בָּנֵינוּ. וְעַל דּוֹרוֹתֵינוּ. וְעַל כָּל־דּוֹרוֹת זֶרַע יִשְׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ. עַל הָרִאשׁוֹנִים וְעַל הָאַחֲרוֹנִים דָּבָר טוֹב וְקַיָּם. בֶּאֱמֶת וּבֶאֱמוּנָה חֹק וְלֹא יַעֲבוֹר. אֱמֶת שָׁאַתָּה הוּא יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. מַלְכֵּנוּ מֶלֶךְ אֲבוֹתֵינוּ. גּוֹאֲלֵנוּ

פירוש מרי"עבץ

במצרים בין טפה של בכור לשאינה בכור. אני מבחין ועתיד ליפרע ממי שתולה קלא אילן בבגדו. ואומר תכלת הוא. וסוד התכלת ידוע כי היא תכלית אור עם חושך המ"י. וסוד אחר אל תגל. הוא קל"א אילן כקוף בפני אדם. לכך הולך להזהיר ולא תתורו. והוא שסיים: להיות לכם לאלהים. הוא הדיין הוא המשלם שכר טוב. ועם שונים אל תתערב. והוא שחזר וסיים בטוב ביסוד שלם: אני ה' אלהיכם. בעל הגמול לטובים ולחייבים. אני הוא ה' העושה כל אלה. אני ה' ולא אחר. אין רשאי להפסיק בין אלהיכם לאמת. משום שנא' וה' אלהים אמת. אבן צריך ליתן ריוח קצת בין ב' התיבות שלא יבליע הא' אח"כ חוזר ש"ץ ואומר ה' אלהיכם (כל יחיד יוכל לאמרו עמו. או יכוין לצאת על ידו) כדי להשלים רמ"ח תיבות כמנין רמ"ח אבריו של אדם. (עתש"ל בפתיחה) ואומר פעם ב' אמת. הוא התחלת הברכה. ואינו מצטרף למנין תיבות של ק"ש:

כוונות ישרות

ד' פעמים אמת קודם מאת ח' פעמים מעזרת ולהלן הוצא מעלתם בזוהר ויקהל דף רי"ז: (סודא ומאלנו) ר"ת בי' אלהים. (מעולם הוא שמך) ר"ת מה"ש עם א' מע"ב בגוש:

פירוש מלוקט

(אלהיכם) נאמן ליפרע: (הדבר הזה) עול מלכות שמים ועול מצות שזכרנו בק"ש: (ודבריו חיים) שנאמר כי היא חייך: (וקיימים) שאין העולם מתקיים אלא על התורה: (ונחמדים לעד) נכאן שנמשך הגלים והטובים בעיניך ואח"כ שפירש ושכיחת מידך. כסנים: (אלהינו) אני מקבל עלי

גואל אבותינו. צורנו צור ישועתנו. פודנו ומצילנו
מעולם הוא שמך. ואין לנו עוד אלהים זולתך סלה:
עזרת אבותינו אתה הוא מעולם. מגן ומושיע להם
ולבניהם אחריהם. בכל דור ודור: ברום עולם
מושבך ומשפטיך וצדקתך עד אפסי ארץ: אמת אשרי
איש שישמע למצותיך. ותורתך ודברך ישים על לבו:
אמת שאתה הוא אדון לעמך. ומלך גבור לריב ריבם
לאבות ובנים: אמת אתה הוא ראשון ואתה הוא אחרון.
ומבלעדיך אין לנו מלך גואל ומושיע: אמת ממצרים
גאלתנו יהוה אלהינו. מבית עבדים פדיתנו: כל
בכוריהם הרגת. ובכורך ישראל גאלת. וים־סוף להם
בקעת. וזדים טבעת. וידידים עברו ים. ויכסו מים צריהם
אחד מהם לא נותר: על זאת שבחו אהובים ורוממו
לאל. ונתנו ידידים זמירות שירות ותשבחות ברכות
והודאות למלך אל חי וקים: רם ונשא גדול גבור ונורא.
משפיל גאים עדי ארץ. ומגביה שפלים עד מרום.
מוציא אסירים. פודה ענוים. עוזר דלים. העונה לעמו
ישראל בעת שועם אליו: תהלות לאל עליון גואלם
ברוך הוא ומברך. משה ובני ישראל לך ענו שירה
בשמחה רבה. ואמרו כלם: מי־כמכה באלים יהוה מי
כמכה נאדר בקדש. נורא תהלות עשה פלא: שירה

פירוש מלוקט

אלהותך: (מלכנו) אני מקבל עלי מלכותך: (פודנו ומצילנו) אני נותן לך הודאה עצומה על שאתה פודה ומציל אותנו בתמידות מיד הקמים עלינו: (עזרת אבותינו אתה) כ"ח ע"ב. הויה פעמים הויה עם הכולל עולה עזרת. האריז"ל: (ברום עולם מושבך) אתה יושב במרום (ומשפטיך וצדקתך) מגיעין (עד אפסי ארץ) עד מקום שאין שם ארץ כי אם תהו וישימון: (שישמע למצותיך כו') א"מ עלי לשמור תורתך ומצותיך הקדושה: ויהר"ם שתחזק את לבי לזה (יוש"ה: בכורך) ישראל שקראת אותם בני בכורי. (גאלת): (שבחו אהובים) שבחו ישראל (משפיל גאים) השפיל את מצרים שהיו מתגאים על ישראל: (ומגביה שפלים) ישראל שהיו בשפלות הגביה אותם: (ועוזר דלים) יהר"מ שתעזור לשכינה שם שתצא מהגלות שיהא לך כסא שלם ואני מקבל עלי מ"ע בזה שמיכסה:

חֲדָשָׁה שִׁבְּחוּ גְאוּלִים לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל עַל שְׂפַת הַיָּם יַחַד כֻּלָּם הוֹדוּ וְהִמְלִיכוּ וְאָמְרוּ: יְהֹוָה יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד: וְנֶאֱמַר גֹּאֲלֵנוּ יְהֹוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל: בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה גָּאַל יִשְׂרָאֵל:

דינים לחזרת שליח צבור התפלה

א יזהר לדבר בזמן שהש"ץ חוזר תפלתו אלא יעמוד וישתוק ויכוין אל דבריו לענות אמן אחר כל ברכה וברכה: ב לא יענה אמן עד שיסיים הש"ץ את ברכתו ומסיימה אמן יתחון יפה הנו"ן אך לא יותר מדאי: ג לא יענה אמן אם אינו יודע איזה ברכה אמרו אבל אם לא שמע הברכה אלא שמע הצבור עונים וידע איזו ברכה ברך יענה: ד העונה אמן לא יגביה קולו יותר מהמברך: ה כשאומר הש"ץ הקדושה לא יאמרנה עמו אלא ישתוק ויכוין עד שיגיע לקק"ק: ו כשמגיע ש"ץ למודים ישוח עמו ויאמר מודים דרבנן וכן יעשה בסופו ויאמר ברוך אל ההודאות: ז כשאומר ש"ץ ברכת כהנים יענה כן יהי רצון אחר כל פסוק ופ' ולא יענה אמן לפי שאין עונים אמן אלא כשהכהנים נושאים את כפיהם:

ועומד ומיישר שתי רגליו כאחת. ושוחה ראשו בברוך וזוקף במלת ה'. וזהו ה' זוקף כפופים,

צריך לסמוך גאולה לתפלה בלי הפסק כלל. ויפסיע שלש פסיעות לפניו. ויכוין רגליו זה אצל זה כאילו אינם אלא רגל אחד להדמות למלאכים. וכאילו רגליו אסורות וכן ידיו זו על גב זו על לבו. ימינו על שמאלו כאילו הם קשורים. כעבד לפני רבו. בהכנעה ביראה ופחד. ואומר בתוך הספר או בעינים סגורות. ויזהר שלא להשמיע קולו בתפלתו ככתוב בזוהר בפ' ויגש. ולא ישתהה בשום ברכה אלא בתחלה וסוף באבות ובהודאה ובחזרת העמידה [illegible] אלא להסיח הכל אלא ישתוק ויענה אמן בברכת ש"ץ. ויכוין בלבו גם זה בכל הברכות וב' [illegible] עצמו בכל פעם שהוא כורע כאשר ברכה:

וסומך גאולה לתפלה בלי הפסק כלל:

כאן נכנס בסוד עולם האצילות ויכוין יד"ה י"ה וגם ע"ב ויכוין לקבל תוספת קדושה בסוד הרוח ויסבוע כל המחשבות ויכוין ברוממות הקב"ה בפרט בברכה ראשונה דעמידה אם לא כיון צריך לחזור. ויפגע בקה ש' יכוין כללות כונת הברכה כי היא העונה בגבורה דשם קלוות דת"ס ישראל. ובזכות עולם נגאלה [illegible] ס"ס ישראל:

אלף הא יוד הא

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. אֱלֹהֵי אַבְרָהָם, אֱלֹהֵי יִצְחָק. וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב. הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא. אֵל עֶלְיוֹן. גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים קֹנֵה הַכֹּל. וְזוֹכֵר חַסְדֵּי אָבוֹת. וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה:

בנוסח זה יש בו י"א תיבות ובכל יום מי"ת יש לו לכוין בתיבה א' ובי"ס"כ יכוין אלהיך חיים. והם י"א תיבות כסממני הקטורת:

זָכְרֵנוּ לְחַיִּים. (אֵל) מֶלֶךְ חָפֵץ בַּחַיִּים. כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר חַיִּים. לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים. (אֵל חַי). מֶלֶךְ

עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן: בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה (גס יָהֳוָֹה אל שדי) מָגֵן אַבְרָהָם:

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי. מְחַיֶּה מֵתִים אַתָּה: רַב לְהוֹשִׁיעַ. וּמוֹרִיד הַטָּל. מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד. מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים. סוֹמֵךְ נוֹפְלִים. וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים. וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר. מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דוֹמֶה לָּךְ מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה:

מִי כָמוֹךָ (אָב) הָרַחְמָן זוֹכֵר יְצוּרָיו בְּרַחֲמִים לְחַיִּים. וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה מְחַיֵּה הַמֵּתִים:

כחזרת העמידה שליח צבור אומר:

כשיגיע ש"ל לכאן יחזור למקומו ויעצ"ס עיניו ויקדם מחשבתו ויכוין לקיים מ"ע של ונקדשתי בתוך בני ישראל כדי שיכול עליו מלותה קדושה ו

נַקְדִּישָׁךְ וְנַעֲרִיצָךְ. כְּנוֹעַם שִׂיחַ סוֹד שַׂרְפֵי קֹדֶשׁ (סומר במנון) הַמְשַׁלְּשִׁים לְךָ קְדֻשָּׁה. וְכֵן כָּתוּב עַל יַד נְבִיאָךְ. וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר. קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְהֹוָה צְבָאוֹת מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ: לְעֻמָּתָם מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים בָּרוּךְ כְּבוֹד יְהֹוָה מִמְּקוֹמוֹ: וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ כָּתוּב לֵאמֹר: יִמְלוֹךְ יְהֹוָה לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ: ע"כ

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ וּקְדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה:

לְדוֹר וָדוֹר הַמְלִיכוּ לָאֵל כִּי הוּא לְבַדּוֹ מָרוֹם וְקָדוֹשׁ:

וּבְכֵן (גימטריא ע"ב כנגד אותיות שבפסוק ויסע והוא כנגד אברהם שקידם שמו יתברך בעולם) יִתְקַדַּשׁ שִׁמְךָ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ עַל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:

וּבְכֵן (ע"ב אותיות שבפסוק ויבא הוא כנגד פחד יצחק) תֵּן פַּחְדְּךָ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ עַל כָּל מַעֲשֶׂיךָ וְאֵימָתְךָ עַל כָּל מַה שֶּׁבָּרָאתָ. וְיִירָאוּךָ כָּל הַמַּעֲשִׂים. וְיִשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ כָּל

הַבְּרוּאִים. וְיֵעָשׂוּ כֻלָּם אֲגֻדָּה אֶחָת. לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם. שֶׁיָּדַעְנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ שֶׁהַשִּׁלְטוֹן (ס"א שֶׁהַשִּׁלְטָן) לְפָנֶיךָ. עֹז בְּיָדְךָ וּגְבוּרָה בִּימִינֶךָ וְשִׁמְךָ נוֹרָא עַל כָּל מַה שֶּׁבָּרָאתָ:

וּבְכֵן (ע"ב אותיות הנפס"ק ויט כנגד יעקב שאמר בסכמל"ו) תֵּן כָּבוֹד לְעַמֶּךָ תְּהִלָּה לִירֵאֶיךָ וְתִקְוָה טוֹבָה לְדוֹרְשֶׁיךָ. וּפִתְחוֹן פֶּה לַמְיַחֲלִים לָךְ. שִׂמְחָה לְאַרְצֶךָ. שָׂשׂוֹן לְעִירֶךָ. וּצְמִיחַת קֶרֶן לְדָוִד עַבְדֶּךָ. וַעֲרִיכַת נֵר לְבֶן יִשַׁי מְשִׁיחֶךָ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ:

וּבְכֵן (ע"ב תיבות הזולתים מג' פסוקים הנז' והוא כנגד דהמע"ס עם מיק ולדק) צַדִּיקִים יִרְאוּ וְיִשְׂמָחוּ וִישָׁרִים יַעֲלֹזוּ. וַחֲסִידִים בְּרִנָּה יָגִילוּ וְעוֹלָתָה תִּקְפָּץ פִּיהָ. וְהָרִשְׁעָה כֻּלָּהּ (נ"א הרשעה) כְּעָשָׁן (סמאל) תִּכְלֶה. כִּי תַעֲבִיר מֶמְשֶׁלֶת זָדוֹן מִן הָאָרֶץ: יש גורסין בעשן.

וְתִמְלוֹךְ אַתָּה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מְהֵרָה עַל כָּל מַעֲשֶׂיךָ בְּהַר צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ. וּבִירוּשָׁלַיִם עִיר מִקְדָּשֶׁךָ. כַּכָּתוּב בְּדִבְרֵי קָדְשֶׁךָ. יִמְלוֹךְ יְהוָה לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ:

קָדוֹשׁ אַתָּה וְנוֹרָא שְׁמֶךָ וְאֵין אֱלוֹהַּ מִבַּלְעָדֶיךָ כַּכָּתוּב וַיִּגְבַּהּ יְהוָה צְבָאוֹת בַּמִּשְׁפָּט. וְהָאֵל הַקָּדוֹשׁ נִקְדַּשׁ בִּצְדָקָה: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה (יְהֹוָה טוב) הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ:

אַתָּה בְחַרְתָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ וְרָצִיתָ בָּנוּ וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל הַלְּשׁוֹנוֹת וְקִדַּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ:

וַתִּתֶּן לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה אֶת יוֹם השבת הזה ואת יום הַזִּכָּרוֹן הַזֶּה. אֶת יוֹם טוֹב מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה. יוֹם תְּרוּעָה (כשבת זִכְרוֹן תְּרוּעָה בְּאַהֲבָה) מִקְרָא קֹדֶשׁ זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ יַעֲלֶה וְיָבֹא יַגִּיעַ יֵרָאֶה וְיֵרָצֶה יִשָּׁמַע וְיִפָּקֵד. וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִירָךְ וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עַבְדָּךְ וְזִכְרוֹן כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ. לִפְלֵטָה לְטוֹבָה לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים בְּיוֹם השבת הזה וביום הַזִּכָּרוֹן הַזֶּה.

וּבְיוֹם טוֹב מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה לְרַחֵם בּוֹ עָלֵינוּ וּלְהוֹשִׁיעֵנוּ. זָכְרֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה. וּפָקְדֵנוּ בוֹ לִבְרָכָה. וְהוֹשִׁיעֵנוּ בוֹ לְחַיִּים טוֹבִים. בִּדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים. חוּס וְחָנֵּנוּ וַחֲמוֹל וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ. כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. מְלוֹךְ עַל כָּל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ בִּכְבוֹדֶךָ. וְהִנָּשֵׂא עַל כָּל הָאָרֶץ בִּיקָרֶךָ. וְהוֹפַע בַּהֲדַר גְּאוֹן עֻזֶּךָ. עַל כָּל יוֹשְׁבֵי תֵבֵל אַרְצֶךָ. וְיֵדַע כָּל פָּעוּל כִּי אַתָּה פְעַלְתּוֹ. וְיָבִין כָּל יְצוּר כִּי אַתָּה יְצַרְתּוֹ וְיֹאמַר כֹּל אֲשֶׁר נְשָׁמָה בְאַפּוֹ. יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מֶלֶךְ וּמַלְכוּתוֹ בַּכֹּל מָשָׁלָה:

קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ. תֵּן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ. שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ. שַׂמַּח נַפְשֵׁנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ. וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְךָ בֶּאֱמֶת כִּי אַתָּה יְהוָה אֱלֹהִים | אֱמֶת וּדְבָרְךָ מַלְכֵּנוּ אֱמֶת וְקַיָּם לָעַד: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מֶלֶךְ עַל כָּל־הָאָרֶץ מְקַדֵּשׁ (השבת ו) יִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַזִּכָּרוֹן:

רְצֵה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְלִתְפִלָּתָם שְׁעֵה. וְהָשֵׁב הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ. וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל

וּתְפִלָּתָם מְהֵרָה בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן. וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:

וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים תַּחְפֹּץ בָּנוּ וְתִרְצֵנוּ. וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ. שָׁאַתָּה הוּא יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד. צוּרֵנוּ צוּר חַיֵּינוּ וּמָגֵן יִשְׁעֵנוּ. אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר. נוֹדֶה לְּךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ. עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ. וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ. וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ. וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ. שֶׁבְּכָל עֵת עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם.

מודים דרבנן

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. אֱלֹהֵי כָּל בָּשָׂר. יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית. בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ. כֵּן תְּחַיֵּנוּ. וּתְחָנֵּנוּ. וְתֶאֱסוֹף גָּלִיּוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ לִשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ. וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ וּלְעָבְדְּךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם עַל שֶׁאָנוּ מוֹדִים לָךְ. בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת:

הַטּוֹב כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ. הַמְרַחֵם כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ. כִּי מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא תָּמִיד שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ לְעוֹלָם וָעֶד. וְכָל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה.

וּכְתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל בְּנֵי בְרִיתֶךָ:

וִיהַלְלוּ וִיבָרְכוּ אֶת שִׁמְךָ הַגָּדוֹל בֶּאֱמֶת לְעוֹלָם כִּי טוֹב. הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה הָאֵל הַטּוֹב. בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה (יְהֹוָה בם) הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

ואם אין שם כהנים אומר הש"ץ:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ בָּרְכֵנוּ בַּבְּרָכָה הַמְשֻׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה הַכְּתוּבָה עַל יְדֵי משֶׁה עַבְדֶּךָ הָאֲמוּרָה מִפִּי אַהֲרֹן

ובניו כהנים עם קדושיך כאמור: יברכך יהוה וישמרך: יאר יהוה פניו אליך ויחנך: ישא יהוה פניו אליך וישם לך שלום: ושמו את שמי על בני ישראל ואני אברכם:

שים שלום טובה וברכה. חיים חן וחסד צדקה ורחמים עלינו ועל כל ישראל עמך. וברכנו אבינו כלנו כאחד באור פניך. כי באור פניך נתת לנו יהוה אלהינו תורה וחיים. אהבה וחסד צדקה ורחמים ברכה ושלום. וטוב בעיניך לברכנו ולברך את כל עמך ישראל ברוב עז ושלום:

ובחזרת ש"ץ אומר:

ואתם הדבקים ביהוה אלהיכם חיים כלכם היום: היום תאמצנו. היום תברכנו. היום תגדלנו. היום תגלנו. היום תהדרנו. היום תועדנו נעד טוב. היום תזכנו. היום תחיינו. היום תחננו. היום תטהרנו מעונינו. היום תישר ארחותינו. היום תכתרנו בכתר שם טוב. היום תלבבנו. היום תמלטנו. היום תנשאנו. היום תסעדנו. היום תעטרנו. היום תפקדנו לחיים. היום תצדקנו. היום תקרבנו לעבודתך. היום תרחמנו. היום תשמע תפלתנו. (אנו נהגנו להוסיף כאן היום תתננו לחן ולחסד ולרחמים אבל לא כן הסדר אות התי"ו ודו"ק) (היום) ותכתבנו לחיים טובים: הרב ש"כנה"ג מחק תיבת היום):

ובספר חיים ברכה ושלום. ופרנסה טובה. וישועה ונחמה. וגזרות טובות נזכר ונכתב לפניך אנחנו וכל עמך בית ישראל לחיים טובים ולשלום: ברוך אתה יהוה המברך את עמו ישראל בשלום אמן: יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יהוה צורי וגואלי: אלהי נצור לשוני מרע ושפתותי מדבר מרמה. ולמקללי נפשי תדום. ונפשי כעפר לכל תהיה. פתח לבי

בְּתוֹרָתֶךָ. וְאַחֲרֵי מִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי. וְכָל הַקָּמִים עָלַי לְרָעָה מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחְשְׁבוֹתָם. עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ. לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ. הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגוֹאֲלִי:

עֹשֶׂה הַשָּׁלוֹם (גי' ספרי"אל סיפר של מעלה) בִּמְרוֹמָיו. הוּא בְּרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

ויאמר אם שמוע תשמע בקול ה' אלהיך והישר בעיניו תעשה והאזנת למצותיו ושמרת כל חקיו כל המחלה אשר שמתי במצרים לא אשים עליך כי אני יהוה רופאך: יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו שתבנה בית המקדש במהרה בימינו ותן חלקנו בתורתך לעשות רצונך בלבב שלם:

ומ"ש שגמר הלחש כולו יכוין ביותר לחזרת הש"ץ ויהיו עיניו סגורות או יראה בתוך ה[illegible] כשעונים ב"ה וב"ש יכוין ברוך הוא יה. וברוך שמו וה.

כשעונים אמ"ן יכוין יאהדונהי שעולה גי' אמן:

יש נוהגים לומר קודם חזרת שליח צבור העמידה רשות זה:

יְהוָה שָׁמַעְתִּי שִׁמְעֲךָ יָרֵאתִי יְהוָה:

יְהוָה שָׁמַעְתִּי וְנִרְגַּזְתִּי. יוֹם בּוֹ תִפְקְדֵנִי. וְחַלְתִּי וְחִלְתִּי יוֹם בּוֹ תְדִינֵנִי. הִשְׁפַּלְתִּי וְנִבְהַלְתִּי. פֶּן בְּאַפְּךָ תְּמַעֲטֵנִי. כִּי גָדוֹל יוֹם יְהוָה: יהוה

יְהוָה מִי לֹא יִירָא מִיּוֹם דִּין הַנּוֹרָא. כִּי לְךָ יָאֲתָה גְּדֻלָּה וּגְבוּרָה. בַּאֲתַר דִּי זִקּוּקִין דְּנוּרָא. מִי יַעֲמוֹד בְּסוֹד יְהוָה: יהוה

יְהוָה מֶלֶךְ יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא דִין. סְבִיבָיו שְׂרָפִים עוֹמְדִים עַל מִדִּין. כִּי כֵן דְּבַר הַמֶּלֶךְ לִפְנֵי כָּל יֹדְעֵי דָּת וָדִין. לְהַגִּיד כִּי יָשָׁר יְהוָה: יהוה

יהוה מֶלֶךְ אַדִּיר מַשְׁפִּיל וּמֵרִים. בְּמֵימַר קַדִּישִׁין. וּבִגְזֵירַת עִירִין מְפוֹצֵץ סְלָעִים וּמְשַׁבֵּר הָרִים. כָּל מוֹצָא פִּי יְהוָה: יהוה

יְהוָה לִפְנֵי חֵילוֹ קָרֵי בְּחַיִל. מְאַן בָּעֵי סַם חַיֵּי וְהוּא בֶּן חָיִל. יָקוּם בְּטֶרֶם יִתְעוּתוּ אַנְשֵׁי הֶחָיִל. וְיָשֹׁב אֶל יְהוָה: יהוה

יְהוָה לְבֵי מְלַהֲבֵי אֵשׁ רִשְׁפֵּךְ בּוֹרֵחַ. נוֹרָא בְּעַם רָם בְּמַר צוֹרֵחַ. אֵיךְ יַעֲלֶה וְיָבֹא קֵרֵחַ. אֶל מְקוֹם שַׁלְהֶבֶת יָהּ יְהוָה: יהוה

יְהוָה עֲנֵה עָנִי הָעוֹמֵד לְפָנֶיךָ. כְּכֹל שׁוֹאֵל מְבַקֵּשׁ סְלִיחָתֶךָ. תָּכִין לִבָּם תַּקְשִׁיב אָזְנֶךָ. נְסָה עָלֵינוּ אוֹר פָּנֶיךָ יְהוָה: יהוה

יְהוָה נַחֲלֵי דִמְעוֹתַי מֵעַי הִרְתִּיחוּ. נַחֲלֵי חַטֹּאתַי טוּחוֹתַי הִקְדִּיחוּ. דִּינָא יְתִיב וְסִפְרִין פְּתִיחוּ. לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ יְהוָה: יהוה

יְהוָה סִפְרֵי חַיִּים וּמֵתִים לְפָנֶיךָ נִפְתָּחִים. בְּחַסְדֵי אָבוֹת רִאשׁוֹנִים אָנוּ בְּטוּחִים. תִּכּוֹן תְּפִלָּתֵינוּ כְּרֵיחַ נִיחוֹחִים. יְהוָה פָּעָלְךָ בְּקֶרֶב שָׁנִים חַיֵּהוּ יְהוָה: יהוה

מָתְאנוּ לְחַלּוֹת פָּנֶיךָ. כִּי חֶסֶד וֶאֱמֶת יְקַדְּמוּ פָנֶיךָ. נָא אַל תְּבִישֵׁנוּ. נָא אַל תְּשִׁיבֵנוּ רֵיקָם מִלְּפָנֶיךָ. סְלַח לָנוּ. וּשְׁלַח לָנוּ יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים מִמְּעוֹנֶךָ:

אָתָאנוּ לְבַקֵּשׁ מִמְּךָ כַּפָּרָה. אָיוֹם וְנוֹרָא. מִשְׂגָּב לְעִתּוֹת בַּצָּרָה. תְּחַיֵּנוּ. תְּחָנֵּנוּ. וּבְשִׁמְךָ נִקְרָא סְלַח לָנוּ. וּשְׁלַח לָנוּ יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים מִמְּעוֹנֶךָ:

ואח"כ אומר הש"ץ אדני שפתי וכו':

נשיאת כפים

אין נשיאת כפים בפחות מעשרה והכהנים מן המנין. אפילו מתפללין בבית שאין שם ס"ת נושאין כפיהם. ונתפשט המנהג באלו המדינות שאין הכהנים נושאין כפיהם אלא בימים טובים שהם ימי שמחה וטוב לב הוא יברך כי צריך שיהיה המברך בשמחה ומטעם זה האבל כל י"ב חודש על אביו ועל אמו וה"ה כל שלשים על שאר קרוביו אינו נושא את כפיו. וצריך האבל לצאת מבה"כ כשהכהנים רוחצין ידיהם לעלות לדוכן שלא יהא בבה"כ כשהש"ץ קורא כהנים שלא יעבור בעשה: כהן שעומד בשמונה עשרה והחזן מגיע לרצה פוסק ועולה. ואם יש שם כהנים אחרים אינו פוסק. לא יעלו הכהנים לדוכן במנעלים. ואף על פי שנטל ידיו שחרית חוזר ונוטל ידיו. והלוי יצוק מים על ידיו. אם אין לוי בבה"כ ישפכו הבכורים המים על ידיהם. ואם אין בכור בבה"כ ולא לוי ישפוך הכהן עצמו על ידיו ולא ישראל.

כשמתחיל הש"ץ רצה יעקרו הכהנים שבבה"כ רגליהם לעלות לדוכן:

כשעלו לדוכן יאמרו הכהנים:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתְּהֵא הַבְּרָכָה הַזֹּאת שֶׁצִּוִּיתָנוּ לְבָרֵךְ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּרָכָה שְׁלֵמָה וְלֹא יִהְיֶה בָּהּ מִכְשׁוֹל וְעָוֹן מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם:

ומאריכין בתפלה זו עד שיכלה מפי הצבור אמן שלאחר הטוב שמך וכולי כדי שיענו הצבור אמן על תרווייהו. ועומדים הכהנים עם פניהם כלפי היכל עד שיתחיל הש"ץ כהנים בקול רם ואז מחזירין פניהם כלפי העם ולא יחזירו לא בתחילה ולא בסוף אלא דרך ימין ומברכין:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בִּקְדֻשָּׁתוֹ שֶׁל אַהֲרֹן. וְצִוָּנוּ לְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה:

אין לכהנים לנגן אלא ניגון אחד מתחילה ועד סוף. כדי שלא יבואו לידי טירוף דעת. בשעה שהכהנים מברכים את העם לא יביטו ולא יסיחו דעתם אלא יהא פניהם כלפי מטה כמו שעומדים בשמונה עשרה. אלו מקומות הכהנים הופכים פניהם לדרום ולצפון. וישמ־ך. אל־יך. לך. של־ום. וצריך הכהן לכוין במלת (יברכך) שהשי"ת ישפיע חכמה על ישראל. ובמלת (וישמרך) יכוין שהשי"ת יתן בנים לישראל. ובמלת (יאר) יכוין שהשי"ת יוסיף חיים לישראל. ובמלת ויחנך יכוין שהשי"ת יברך את ישראל בנשיאות חן. ובמלות (ישא יהוה פניו אליך) יכוין שהשי"ת יברך את ישראל בעושר ובממשלה. ובמלות (וישם לך שלום) יכוין שהשי"ת יברך את ישראל בברכת שלום כמשמעו: ע"כ [illegible] הכוונות אלו כתובים בספר [illegible]. ונראה שעל כן נהגו קדמונינו להאריך קצת בניגונים לכוין כל אלה והם כונות פשוטות שכל כה יכול לכוין בזה. ומי שבא בסוד יהוה ימצא כוונות גדולות ע"פ הסוד בכתבי האר"י ז"ל:

וכל אדם יכוין לברכת כהנים ויהא פניו כלפי הכהנים ולא יסתכל בהם: אומרים הפסוקים בשעה שהש"ץ מנגן ולא שהכהנים מנגנים והש"ץ מקרא את הכהנים מלה במלה עד דסיימו פסוק ראשון ואז הקהל [illegible] אמן וכן אחר פסוק שני ואחר פסוק שלישי:

יְבָרֶכְךָ. יְבָרֶכְךָ יְיָ מִצִּיּוֹן עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ:

יְיָ. יְיָ אֲדוֹנֵינוּ מָה אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל הָאָרֶץ:

וְיִשְׁמְרֶךָ. שָׁמְרֵנִי אֵל כִּי חָסִיתִי בָךְ: רבונו וכו׳

יָאֵר. אֱלֹהִים יְחָנֵּנוּ וִיבָרְכֵנוּ יָאֵר פָּנָיו אִתָּנוּ סֶלָה:

יְיָ. יְיָ יְיָ אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וֶאֱמֶת:

פָּנָיו. פְּנֵה אֵלַי וְחָנֵּנִי כִּי יָחִיד וְעָנִי אָנִי:

אֵלֶיךָ. אֵלֶיךָ יְיָ נַפְשִׁי אֶשָּׂא:

וִיחֻנֶּךָּ. הִנֵּה כְעֵינֵי עֲבָדִים אֶל יַד אֲדוֹנֵיהֶם כְּעֵינֵי שִׁפְחָה אֶל יַד גְּבִרְתָּהּ כֵּן עֵינֵינוּ אֶל יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַד שֶׁיְּחָנֵּנוּ: רבונו וכו׳

יִשָּׂא. יִשָּׂא בְרָכָה מֵאֵת יְיָ וּצְדָקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ. וּמְצָא חֵן וְשֵׂכֶל טוֹב בְּעֵינֵי אֱלֹהִים וְאָדָם:

יְיָ. יְיָ חָנֵּנוּ לְךָ קִוִּינוּ הֱיֵה זְרוֹעָם לַבְּקָרִים אַף יְשׁוּעָתֵנוּ בְּעֵת צָרָה:

פָּנָיו. יְיָ אַל תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ מִמֶּנִּי בְּיוֹם צַר לִי הַטֵּה אֵלַי אָזְנֶךָ בְּיוֹם אֶקְרָא מַהֵר עֲנֵנִי:

אֵלֶיךָ. אֵלֶיךָ נָשָׂאתִי אֶת עֵינַי הַיּשְׁבִי בַּשָּׁמָיִם:

וְיָשֵׂם. וְשָׂמוּ אֶת שְׁמִי עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַאֲנִי אֲבָרְכֵם:

לְךָ. לְךָ יְיָ הַגְּדֻלָּה וְהַגְּבוּרָה וְהַתִּפְאֶרֶת וְהַנֵּצַח וְהַהוֹד כִּי כֹל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ לְךָ יְיָ הַמַּמְלָכָה וְהַמִּתְנַשֵּׂא לְכֹל לְרֹאשׁ:

שָׁלוֹם: שָׁלוֹם שָׁלוֹם לָרָחוֹק וְלַקָּרוֹב אָמַר יְיָ וּרְפָאתִיו:

אַדִּיר בַּמָּרוֹם שׁוֹכֵן בִּגְבוּרָה אַתָּה שָׁלוֹם וְשִׁמְךָ שָׁלוֹם. יְהִי רָצוֹן שֶׁתָּשִׂים עָלֵינוּ וְעַל כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל חַיִּים וּבְרָכָה לְמִשְׁמֶרֶת שָׁלוֹם: ואומרים הכהנים:

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם עָשִׂינוּ מַה שֶּׁגָּזַרְתָּ עָלֵינוּ עֲשֵׂה עִמָּנוּ כְּמוֹ שֶׁהִבְטַחְתָּנוּ הַשְׁקִיפָה מִמְּעוֹן קָדְשְׁךָ מִן הַשָּׁמַיִם. וּבָרֵךְ אֶת עַמְּךָ אֶת יִשְׂרָאֵל וְאֵת הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נָתַתָּה לָנוּ כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבוֹתֵינוּ אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ:

כשיורדים הכהנים מן הדוכן לא יגעו במנעליהם ואם נגעו יטלו ידיהם לתפלה:

הרואה חלום ונפשו עגומה עליו יאמר בעת נשיאת כפים בשעה שמנגנים הכהנים ומאריכי בכ״ף של וישמרך ובכ״ף של ויחנך ושלום זה הרבון:

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם אֲנִי שֶׁלָּךְ וַחֲלוֹמוֹתַי שֶׁלָּךְ. חֲלוֹם חָלַמְתִּי וְאֵינִי יוֹדֵעַ מַה הוּא. בֵּין שֶׁחָלַמְתִּי אֲנִי לְעַצְמִי וּבֵין שֶׁחָלְמוּ לִי

אֲחֵרִים. אִם טוֹבִים הֵם חַזְּקֵם וְאַמְּצֵם כַּחֲלוֹמוֹתָיו שֶׁל יוֹסֵף הַצַּדִּיק וְאִם צְרִיכִים רְפוּאָה רְפָאֵם כְּמֵי מָרָה עַל יְדֵי מֹשֶׁה רַבֵּנוּ עָלָיו הַשָּׁלוֹם וּכְמֵי יְרִיחוֹ עַל יְדֵי אֱלִישָׁע וּכְנַעֲמָן מִצָּרַעְתּוֹ וּכְחִזְקִיָּהוּ מֵחָלְיוֹ. וּכְשֵׁם שֶׁהָפַכְתָּ קִלְלַת בִּלְעָם בֶּן בְּעוֹר מֵרָעָה לְטוֹבָה כֵּן תַּהֲפוֹךְ לִי כָּל חֲלוֹמוֹתַי לְטוֹבָה וְלִבְרָכָה. וְתִרְצֵנִי בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים:
יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי:

תפלה נאה לאומרה קודם שיסיימו הכהנים שלום והיא מתוקנת על שם כ"ב היוצא משלשה פסוקים של ברכת כהנים. אבל אין לאומרה בשעה שהכהנים אומרים. וגם לא יאמר שום פסוק אלא ישתוק ויכוין למה שאומרים ויענה אמן אחר כל פסוק ופסוק:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהֹוָה אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי. שֶׁתַּעֲשֶׂה לְמַעַן קְדֻשַּׁת רַחֲמֶיךָ וְגֹדֶל חֲסָדֶיךָ הַפְּשׁוּטִים. וּלְמַעַן טָהֳרַת שִׁמְךָ הַגָּדוֹל. הַגִּבּוֹר. וְהַנּוֹרָא. בֶּן עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם אוֹתִיּוֹת הַיּוֹצֵא מִפְּסוּקִים שֶׁל בִּרְכַּת כֹּהֲנִים. אנקת"ם. פסת"ם. פספסי"ם. דיונסי"ם. הָאֲמוּרָה מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו קְדוֹשֶׁיךָ. שֶׁתִּהְיֶה קָרוֹב לִי בְּקָרְאִי לָךְ. וְתִשְׁמַע תְּפִלָּתִי. נַאֲקָתִי. וְאֶנְקָתִי תָּמִיד. כְּשֵׁם שֶׁשָּׁמַעְתָּ אֶנְקַת יַעֲקֹב תְּמִימְךָ הַנִּקְרָא אִישׁ תָּם. וְתִתֵּן לִי מְזוֹנוֹתַי וּפַרְנָסָתִי בְּרֶיוַח וְלֹא בְּצִמְצוּם. מִתַּחַת יָדְךָ הָרְחָבָה. כְּשֵׁם שֶׁנָּתַתָּ פִּסַּת לֶחֶם לֶאֱכוֹל וּבֶגֶד לִלְבּוֹשׁ לְיַעֲקֹב אָבִינוּ הַנִּקְרָא אִישׁ תָּם. וְתִתְּנֵנִי לְאַהֲבָה וּלְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים בְּעֵינֶיךָ וּבְעֵינֵי כָל רוֹאַי. וְיִהְיוּ דְבָרַי נִשְׁמָעִים לַעֲבוֹדָתֶךָ. כְּשֵׁם שֶׁנָּתַתָּ אֶת יוֹסֵף צַדִּיקֶךָ בְּשָׁעָה שֶׁהִלְבִּישׁוֹ אָבִיו כְּתֹנֶת פַּסִּים. וְתַעֲשֶׂה עִמִּי נִפְלָאוֹת וְנִסִּים וּלְטוֹבָה אוֹת. וְתַצְלִיחֵנִי בִּדְרָכַי. וְתֵן בְּלִבִּי בִּינָה. לְהָבִין וּלְהַשְׂכִּיל וּלְקַיֵּם אֶת כָּל דִּבְרֵי תַלְמוּד תּוֹרָתֶךָ וְסוֹדוֹתֶיךָ. וְתַצִּילֵנִי מִשְּׁגִיאוֹת וּתְטַהֵר רַעְיוֹנַי וְלִבִּי לַעֲבוֹדָתֶךָ. וְתַאֲרִיךְ יָמַי וּשְׁנוֹתַי בְּטוֹב וּבִנְעִימִים בְּרוֹב עֹז וְשָׁלוֹם אָמֵן סֶלָה:

אין אומרים בראש השנה אבינו מלכנו חטאנו ולא מחול וסלח קרע מחוק שטר

אָבִינוּ (יכוין יַהֲוָהַ) מַלְכֵּנוּ (יכוין יָהֳוָהָ) אֵין לָנוּ מֶלֶךְ אֶלָּא אָתָּה
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ עֲשֵׂה עִמָּנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ חַדֵּשׁ עָלֵינוּ שָׁנָה טוֹבָה

אבינו מלכנו בטל מעלינו כל גזירות קשות ורעות:
אבינו מלכנו בטל מחשבות שונאינו:
אבינו מלכנו הפר עצת אויבינו:
אבינו מלכנו כלה כל צר ומשטין מעלינו:
אבינו מלכנו כלה דבר וחרב ורעה ורעב ושבי ובזה ומשחית ומגפה מבני בריתך:
אבינו מלכנו שלח רפואה שלימה לחולי עמך:
אבינו מלכנו מנע מגפה מנחלתך:
אבינו מלכנו זכור כי עפר אנחנו:
אבינו מלכנו כתבנו בספר חיים טובים:
אבינו מלכנו כתבנו בספר צדיקים:
אבינו מלכנו כתבנו בספר ישרים ותמימים:
אבינו מלכנו כתבנו בספר מזונות ופרנסה טובה:

בעת שש"צ אומר א"מ כתבנו בספר מזונות ופרנסה יאמר תפלת פרנסה זו בקיצור:

יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו שתתן לי ולבני ביתי וכל הסומכים על שולחני היום ובכל יום ויום מזונותי ומזונותיהם בכבוד בזכות שמך הגדול והקדוש. (דיקרנוסא) הממונה על הפרנסה:

אבינו מלכנו כתבנו בספר גאלה וישועה:
אבינו מלכנו זכרנו בזכרון טוב מלפניך:
אבינו מלכנו הצמח לנו ישועה בקרוב:
אבינו מלכנו הרם קרן ישראל עמך:
אבינו מלכנו והרם קרן משיחך:
אבינו מלכנו החזירנו בתשובה שלמה לפניך:
אבינו מלכנו שמע קולנו חוס ורחם עלינו:
אבינו מלכנו עשה למענך אם לא למעננו:
אבינו מלכנו קבל ברחמים וברצון את תפלתנו:
אבינו מלכנו אל תשיבנו ריקם מלפניך:

שחרית של ראש השנה

ואומר החזן:

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵהּ. וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ. וְיַצְמַח פּוּרְקָנֵהּ. וִיקָרֵב מְשִׁיחֵהּ. בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן: יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא. יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְעֵלָּא מִן כָּל בִּרְכָתָא. שִׁירָתָא תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחָמָתָא. דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא. וְאִמְרוּ אָמֵן:

תֵּעָנוּ וְתֵעָתְרוּ בְּרַחֲמִים מִן הַשָּׁמַיִם. תְּקַבֵּל צַעֲקַתְכֶם. תִּשְׁמַע תְּפִלַּתְכֶם בְּרָצוֹן. וְיַעֲנֶה קוֹל עֲתִירַתְכֶם. וְיִפְתַּח יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ לָנוּ וּלְכָל יִשְׂרָאֵל אַחֵינוּ בְּכָל מָקוֹם שֶׁהֵם. שַׁעֲרֵי אוֹרָה. שַׁעֲרֵי בְרָכָה. שַׁעֲרֵי גִילָה. שַׁעֲרֵי דִיצָה. שַׁעֲרֵי הוֹד וְהָדָר. שַׁעֲרֵי וַעַד טוֹב. שַׁעֲרֵי זִמְרָה. שַׁעֲרֵי חַיִּים טוֹבִים. שַׁעֲרֵי טוֹבָה. שַׁעֲרֵי יְשׁוּעָה. שַׁעֲרֵי כַלְכָּלָה. שַׁעֲרֵי לִמּוּד תּוֹרָה לִשְׁמָהּ. שַׁעֲרֵי מָזוֹן. שַׁעֲרֵי נֶחָמָה. שַׁעֲרֵי סוֹדוֹת תּוֹרָתוֹ. שַׁעֲרֵי עֶזְרָה. שַׁעֲרֵי פְּדוּת. שַׁעֲרֵי צְדָקָה. שַׁעֲרֵי קוֹמְמִיּוּת. שַׁעֲרֵי רְפוּאָה שְׁלֵמָה. שַׁעֲרֵי שָׁלוֹם. שַׁעֲרֵי תוֹרָה. שַׁעֲרֵי תְפִלָּה. שַׁעֲרֵי תְשׁוּעָה. שַׁעֲרֵי תְשׁוּבָה. וְיָסִיר מִתּוֹכְכֶם קִנְאָה וְשִׂנְאָה וְתַחֲרוּת וִיקַיֵּם בָּכֶם מִקְרָא שֶׁכָּתוּב יְהוָֹה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיכֶם יֹסֵף עֲלֵיכֶם כָּכֶם אֶלֶף פְּעָמִים וִיבָרֵךְ אֶתְכֶם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר לָכֶם. וְיִכְתָּבְכֶם בְּסֵפֶר חַיִּים טוֹבִים וְכֵן יְהִי רָצוֹן וְנֹאמַר אָמֵן:

תִּתְקַבַּל צְלוֹתְהוֹן וּבָעוּתְהוֹן דְּכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל קֳדָם אֲבוּהוֹן דְּבִשְׁמַיָּא (וְאַרְעָא) וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא חַיִּים וְשָׂבָע וִישׁוּעָה וְנֶחָמָה וְשֵׁיזָבָא וּרְפוּאָה וּגְאֻלָּה וּסְלִיחָה וְכַפָּרָה וְרֶוַח וְהַצָּלָה. לָנוּ וּלְכָל עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן: עוֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא בְּרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

ואח"כ מוציאין ב' ס"ת ואומר הש"ץ נגד עם הקהל:

אַתָּה הָרְאֵתָ לָדַעַת כִּי יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים. אֵין עוֹד מִלְּבַדּוֹ: אֵין כָּמוֹךָ בָאֱלֹהִים יְהוָה וְאֵין כְּמַעֲשֶׂיךָ:

יְהִי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עִמָּנוּ כַּאֲשֶׁר הָיָה עִם אֲבוֹתֵינוּ אַל יַעַזְבֵנוּ וְאַל יִטְּשֵׁנוּ: הוֹשִׁיעָה אֶת עַמֶּךָ וּבָרֵךְ אֶת נַחֲלָתֶךָ וּרְעֵם וְנַשְּׂאֵם עַד הָעוֹלָם: וַיְהִי בִּנְסֹעַ הָאָרֹן וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה: קוּמָה יְהוָה וְיָפֻצוּ אֹיְבֶיךָ וְיָנֻסוּ מְשַׂנְאֶיךָ מִפָּנֶיךָ: קוּמָה יְהוָה לִמְנוּחָתֶךָ אַתָּה וַאֲרוֹן עֻזֶּךָ: כֹּהֲנֶיךָ יִלְבְּשׁוּ צֶדֶק וַחֲסִידֶיךָ יְרַנֵּנוּ: בַּעֲבוּר דָּוִד עַבְדֶּךָ אַל תָּשֵׁב פְּנֵי מְשִׁיחֶךָ:

ואומר הש"ץ נגד:

בָּרוּךְ הַמָּקוֹם שֶׁנָּתַן תּוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בָּרוּךְ הוּא:

רבי שמעון פתח כד מפקין ספר תורה בצבורא למקרי ביה מתפתחין תרעי דרחמי ומעוררין את האהבה לעילא ובעי לבר נש למימר הכי:

בְּרִיךְ שְׁמֵהּ דְּמָארֵי עָלְמָא בְּרִיךְ כִּתְרָךְ וְאַתְרָךְ. יְהֵא רְעוּתָךְ עִם עַמָּךְ יִשְׂרָאֵל לְעָלַם. וּפֻרְקַן יְמִינָךְ אַחֲזֵי לְעַמָּךְ בְּבֵית מַקְדְּשָׁךְ. לְאַמְטוּיֵי לָנָא מִטּוּב נְהוֹרָךְ. וּלְקַבֵּל צְלוֹתָנָא בְּרַחֲמִין. יְהֵא רַעֲוָא קֳדָמָךְ דְּתוֹרִיךְ לָן חַיִּין בְּטִיבוּ. וְלֶהֱוֵי אֲנָא עַבְדָּךְ פְּקִידָא בְּגוֹ צַדִּיקַיָּא לְמִרְחַם עָלַי וּלְמִנְטַר יָתִי וְיַת כָּל דִּי לִי וְדִי לְעַמָּךְ יִשְׂרָאֵל. אַנְתְּ הוּא זָן לְכֹלָּא וּמְפַרְנֵס לְכֹלָּא. אַנְתְּ הוּא שַׁלִּיט עַל כֹּלָּא אַנְתְּ הוּא דְּשַׁלִּיט עַל מַלְכַיָּא. וּמַלְכוּתָא דִּילָךְ הִיא. אֲנָא עַבְדָּא דְקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְּסָגִידְנָא קַמֵּהּ וּמִן קַמֵּהּ דִּיקַר אוֹרַיְתֵהּ בְּכָל עִדָּן וְעִדָּן. לָא עַל אֱנָשׁ רָחִיצְנָא וְלָא עַל בַּר אֱלָהִין סָמִיכְנָא אֶלָּא בֶּאֱלָהָא דִשְׁמַיָּא דְּהוּא אֱלָהָא קְשׁוֹט וְאוֹרַיְתֵהּ קְשׁוֹט וּנְבִיאוֹהִי קְשׁוֹט וּמַסְגֵּא לְמֶעְבַּד טַבְוָן וּקְשׁוֹט. בֵּהּ אֲנָא רָחִיץ וְלִשְׁמֵהּ יַקִּירָא קַדִּישָׁא. אֲנָא אֵמַר תֻּשְׁבְּחָן. יְהֵא רַעֲוָא קֳדָמָךְ דְּתִפְתַּח לִבִּי

שחרית של ראש השנה

בְּאוֹרַיְתָא וְתַשְׁלִים מִשְׁאֲלִין דְּלִבָּאִי וְלִבָּא דְכָל עַמָּךְ יִשְׂרָאֵל לְטָב וּלְחַיִּין וְלִשְׁלָם אָמֵן:

תפלה זו יאמר היחיד בכוונה בעת פתיחת ההיכל:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי הַמִּשְׁפָּט אֲדוֹן עֻזֵּנוּ צוּר מִשְׂגַּבֵּנוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ מִשְׂגָּב בַּעֲדֵנוּ שֶׁתִּמְחוֹל וּתְרַחֵם עָלֵינוּ וְיִכְבְּשׁוּ רַחֲמֶיךָ אֶת כַּעַסְךָ וְיִגֹּלּוּ רַחֲמֶיךָ עַל מִדּוֹתֶיךָ וְתִתְנַהֵג עִמָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּמִדַּת הַחֶסֶד וּבְמִדַּת הָרַחֲמִים וְתִכָּנֵס לָנוּ לִפְנִים מִשּׁוּרַת הַדִּין וּבְטוּבְךָ הַגָּדוֹל יָשׁוּב חֲרוֹן אַפְּךָ מֵעַמְּךָ וּמֵעִירְךָ וּמֵאַרְצְךָ וּמִנַּחֲלָתֶךָ. וּבְהִתְחַבֵּר תּוֹרָה שֶׁבִּכְתָב עִם תּוֹרָה שֶׁבְּעַל פֶּה שְׂמֹאלוֹ תַּחַת לְרֹאשֵׁנוּ וּמֶשֶׁךְ גְּבוּרוֹתָיו אֵלֶיהָ: עוֹרְרָה אֶת גְּבוּרָתֶךָ וּלְכָה לִישׁוּעָתָה לָּנוּ מִכָּל הַמְּסַבְּבִים וְהַמְקַטְרְגִים בְּנֵי הָאֱלֹהִים הַסּוֹבְבִים אֶת כִּסֵּא כְבוֹדֶךָ הַיּוֹם וּבְנֶפֶשׁ יַקִּיפוּ עָלֵינוּ לְהַשְׂטִין עָלֵינוּ. חֲתוֹם פִּיהֶם וְאַל יַשְׂטִינוּ עָלֵינוּ. יְהוָה כַּגִּבּוֹר יֵצֵא כְּאִישׁ מִלְחָמוֹת יָעִיר קִנְאָה יָרִיעַ אַף יַצְרִיחַ עַל אֹיְבָיו יִתְגַּבָּר:

וּכְשֵׁם שֶׁעָמַד לְפָנֶיךָ לַדִּין אָבִינוּ הָרִאשׁוֹן הַיּוֹם וְיָצָא בְדִימוֹס בְּדִינוֹ וְהֶאֱרַכְתָּ אַפְּךָ עִמּוֹ. כֵּן בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים חֶסֶד וֶאֱמֶת יְקַדְּמוּ פָנֶיךָ וְהוֹצִיא לָאוֹר מִשְׁפָּטֵנוּ. שָׁפְטֵנוּ כְּצִדְקָתְךָ יְהוָה וְזָכְרֵנוּ בְּזִכְרוֹן טוֹב מִלְּפָנֶיךָ וּפָקְדֵנוּ בִּפְקֻדַּת יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים וּבִזְכוּת סֵפֶר הַתּוֹרָה נִזָּכֵר וְנִכָּתֵב בְּסֵפֶר הַחַיִּים וְהַשָּׁלוֹם וְאוֹרֶךְ יָמִים וְעוֹשֶׁר וְכָבוֹד לְעָבְדְךָ בֶּאֱמֶת תָּמִיד כָּל הַיָּמִים. וְאַל תִּקָּחֵנוּ מֵהָעוֹלָם הַזֶּה קוֹדֶם זְמַנֵּינוּ עַד מְלֹאת יְמֵי שְׁנוֹתֵינוּ בָּהֶם שִׁבְעִים שָׁנָה בְּאוֹפֶן שֶׁנּוּכַל לְתַקֵּן וּלְהַשְׁלִים שְׁלֵימוּת נַפְשׁוֹתֵינוּ בְּרוֹב הַיָּמִים. וְאַל נָא נָמוּת וְנִסָּפֶה בְּלֹא מִשְׁפָּט לְבִלְתִּי יִדַּח מִמֶּנּוּ נִדָּח אִישׁ מֵאֵת רֵעֵהוּ וְיִגְזוֹר עָלֵינוּ גְּזֵרוֹת טוֹבוֹת וִישׁוּעוֹת וְנֶחָמוֹת. וּבַטֵּל מֵעָלֵינוּ כָּל גְּזֵרוֹת קָשׁוֹת וְרָעוֹת וְדִינֵנוּ בְּצֶדֶק יֵצֵא נָא לְיֵשַׁע עַמְּךָ לְיֵשַׁע אֶת מְשִׁיחֶךָ וּבִגְבוּרוֹת יֵשַׁע יְמִינֶךָ גָּדוֹל כְּבוֹדוֹ בִּישׁוּעָתֶךָ הוֹד וְהָדָר תְּשַׁוֶּה עָלָיו וְנָחָה עָלָיו רוּחַ יְהוָה רוּחַ חָכְמָה וּבִינָה רוּחַ דַּעַת וְיִרְאַת יְהוָה וּמָלְאָה הָאָרֶץ דֵּעָה אֶת יְהוָה לְהָבִין וּלְהַשְׂכִּיל עִמְקֵי סוֹדוֹת תּוֹרָתֶךָ. וּלְיִרְאָה

אֶת יְהוָה יִרְאַת הָרוֹמְמוּת אָמֵן. יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגוֹאֲלִי: וַאֲנִי תְפִלָּתִי לְךָ יְהוָה עֵת רָצוֹן אֱלֹהִים בְּרָב חַסְדֶּךָ עֲנֵנִי בֶּאֱמֶת יִשְׁעֶךָ:

ואח"כ יאמר תפלה זו מאדמ"ו הרב הגדול כמו"ה חיד"א זלה"ה:

יהר"מ יהוה אלהינו ואלהי אבותינו שתתמלא רחמים עלינו ועשה למען אבותינו הקדושים אברהם איש החסד יצחק נאזר בגבורה יעקב כליל תפארת ותבטל מעלינו כל גזירות קשות ורעות ובצל כנפיך תסתירנו ונהיה בריאים בכל אברינו וגידינו ותשמרנו מכל צרה ומכל פחד ומכל חולי ותצילנו מכל מיני כישוף ומבלבול הדעת ואל ידוה לבנו ואל יחשכו עינינו ונהיה מיושבים בדעתינו ותן בנו כח ובריאות לעבודתך וליראתך ותאריך ימינו בטוב ושנותינו בנעימים ובכל אשר נפנה נשכיל ובכל אשר נעשה נצליח אכיה"ר:

יהי חסדך ה' עלינו כאשר יחלנו לך:
הראנו ה' חסדך וישעך תתן לנו:
ואני בחסדך בטחתי יגל לבי בישועתך אשירה לה' כי גמל עלי:
הנה אל ישועתי אבטח ולא אפחד כי עזי וזמרת יה ה' ויהי לי לישועה:

קבלתי מסבא החסיד המקובל המופלא מהר"ש סרעבי ז"ל לומר תפלה זו בר"ה ויו"הכ בשעת הוצאת ס"ת:

יהר"מ יהוה אלהינו ואלהי אבותינו שתעשה למען רחמיך ולמען שמך הגדול הנכתב ואינו נקרא שנתכוונתי בו שתצילנו לנו ולנשותינו ולבנינו ולבנותינו ולכל הנלוים אלינו מכל רע וממשחית ומגפה. ומכל צרה וצוקה ויגון ואנחה ומכל חולי ומחלה. ולמען השם הקדוש המתפשט ממאור המרכבה התחתונה אלד וכשהוא כלול עם מקורו אהיה אאהלידה שתבטל ברחמים המרובים ובחסדים הפשוטים מעלינו ומעל כל בני ביתינו כל גזירות קשות ורעות ויסכרו כל המקטרגים והמסטינים עלינו:

אנא בכח השם הקדוש המתפשט ממאור המרכבה העליונה קרע וכשהוא כלול במקורה יהוה יקהרועה שתבטל ברחמיך הרבים ובחסדך הפשוטים מעלינו ומעל כל בני ביתינו כל המקטרגים והמסטינים וכל גזירות קשות ורעות ושנאת חנם. והדש עלינו שנה טובה ומבורכת ותפרנסנו בשפע גדול ובהיתר ולא ישלוט בנו עין הרע ותצליחנו בלימודינו ובכל מעשה ידינו אנס"ו:

אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לּוֹ אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְהוָה אֱלֹהָיו: גַּדְּלוּ לַיהוָה אִתִּי וּנְרוֹמְמָה שְׁמוֹ יַחְדָּו:

רוֹמְמוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לַהֲדֹם רַגְלָיו קָדוֹשׁ הוּא: רוֹמְמוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לְהַר קָדְשׁוֹ כִּי קָדוֹשׁ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ:

אֵין קָדוֹשׁ כַּיהוָֹה כִּי אֵין בִּלְתֶּךָ וְאֵין צוּר כֵּאלֹהֵינוּ׃ כִּי מִי אֱלוֹהַּ מִבַּלְעֲדֵי יְהוָֹה וּמִי צוּר זוּלָתִי אֱלֹהֵינוּ׃ תּוֹרָה צִוָּה לָנוּ מֹשֶׁה מוֹרָשָׁה קְהִלַּת יַעֲקֹב׃ עֵץ חַיִּים הִיא לַמַּחֲזִיקִים בָּהּ וְתוֹמְכֶיהָ מְאֻשָּׁר׃ דְּרָכֶיהָ דַּרְכֵי נֹעַם וְכָל נְתִיבוֹתֶיהָ שָׁלוֹם׃ שָׁלוֹם רָב לְאוֹהֲבֵי תוֹרָתֶךָ וְאֵין לָמוֹ מִכְשׁוֹל׃ יְהוָֹה עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן יְהוָֹה יְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם׃

ויש נוהגין לומר׃

יִשְׂמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתָגֵל הָאָרֶץ וְיֹאמְרוּ בַגּוֹיִם יְיָ מָלָךְ׃ יִשְׂמַח הַר צִיּוֹן תָּגֵלְנָה בְּנוֹת יְהוּדָה לְמַעַן מִשְׁפָּטֶיךָ יְיָ׃

עַל הַכֹּל יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא׃ שְׁמוֹ שֶׁל מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא׃ בָּעוֹלָמוֹת שֶׁבָּרָא הָעוֹלָם הַזֶּה וְהָעוֹלָם הַבָּא׃ כִּרְצוֹנוֹ וְכִרְצוֹן יְרֵאָיו וְכִרְצוֹן כָּל עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל׃ תִּגָּלֶה וְתֵרָאֶה מַלְכוּתוֹ עָלֵינוּ בִּמְהֵרָה. וְיָחוֹן וְיָחוּס וִירַחֵם עַל פְּלֵיטָתֵנוּ וְעַל פְּלֵיטַת עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּחֵן בְּחֶסֶד בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן וְאִמְרוּ כָּל הָעָם אָמֵן׃ הָרַחֲמָן הוּא יַחֲזִיר שְׁבִיָּתֵנוּ וּשְׁבִיַּת עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְיוֹצִיאֵנוּ מִכָּל צָרוֹתֵינוּ לִרְוָחָה וּמֵאֲפֵלָה לְאוֹרָה בְּקָרוֹב וְאִמְרוּ כָּל הָעָם אָמֵן׃

כִּי שֵׁם יְהוָֹה אֶקְרָא הָבוּ גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ׃ הַכֹּל תְּנוּ עֹז לֵאלֹהִים וּתְנוּ כָבוֹד לַתּוֹרָה׃

ומגביה ספר תורה ומראה הכתב לעם ואומרים׃

וְזֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר שָׂם מֹשֶׁה לִפְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ תּוֹרָה צִוָּה לָנוּ מֹשֶׁה מוֹרָשָׁה קְהִלַּת יַעֲקֹב׃

ויש נוהגים לומר׃

וּכֹהֵן קָרֵב וְכֹהֵן. תּוֹרַת יְהוָֹה תְּמִימָה מְשִׁיבַת נָפֶשׁ עֵדוּת יְהוָֹה נֶאֱמָנָה מַחְכִּימַת פֶּתִי׃ פִּקּוּדֵי יְהוָֹה יְשָׁרִים מְשַׂמְּחֵי לֵב מִצְוַת יְהוָֹה בָּרָה מְאִירַת עֵינָיִם׃ יְהוָֹה עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן יְהוָֹה יְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם׃

הָאֵל תָּמִים דַּרְכּוֹ אִמְרַת יְהוָֹה צְרוּפָה מָגֵן הוּא לְכָל הַחוֹסִים בּוֹ׃

המגלה לספר תורה בשתי ידיו נ"ל דהיינו בעמוד כל זמן שמברך ואחר הברכה יניח יד השמאלית יאחז בידו הימנית בלבד ובשעת הברכה יחזיר פניו מן הצד אלא יפה נראה כמברך מתוך הספר תורה ומוסף׃

יְהֹוָה עִמָּכֶם   והחזן עונה   יְבָרֶכְךָ יְהֹוָה׃

והקהל ואומר העולה בָּרְכוּ אֶת יְהֹוָה הַמְבוֹרָךְ׃

ועונה החזן והשומעים בָּרוּךְ יְהֹוָה הַמְבֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד׃

והעולה חוזר ואומר בָּרוּךְ יְהֹוָה הַמְבֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד׃

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים וְנָתַן לָנוּ אֶת תּוֹרָתוֹ בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה נוֹתֵן הַתּוֹרָה׃

ואחר קריאת התורה מברך העולה

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר נָתַן לָנוּ תּוֹרַת אֱמֶת וְחַיֵּי עוֹלָם נָטַע בְּתוֹכֵנוּ בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה נוֹתֵן הַתּוֹרָה׃

וקורין בס"ת ה' גברי בפ' וירא. ואם חל בשבת קורין ז' אלו הקרואים:

וַיהֹוָה פָּקַד אֶת־שָׂרָה כַּאֲשֶׁר אָמָר וַיַּעַשׂ יְהֹוָה לְשָׂרָה כַּאֲשֶׁר דִּבֵּר׃ וַתַּהַר וַתֵּלֶד שָׂרָה לְאַבְרָהָם בֵּן לִזְקֻנָיו לַמּוֹעֵד אֲשֶׁר־דִּבֶּר אֹתוֹ אֱלֹהִים׃ וַיִּקְרָא אַבְרָהָם אֶת־שֶׁם־בְּנוֹ הַנּוֹלַד־לוֹ אֲשֶׁר־יָלְדָה־לּוֹ שָׂרָה יִצְחָק׃ וַיָּמָל אַבְרָהָם אֶת־יִצְחָק בְּנוֹ בֶּן־שְׁמֹנַת יָמִים כַּאֲשֶׁר צִוָּה אֹתוֹ אֱלֹהִים׃ לוי וְאַבְרָהָם בֶּן־מְאַת שָׁנָה בְּהִוָּלֶד לוֹ אֵת יִצְחָק בְּנוֹ׃ וַתֹּאמֶר שָׂרָה צְחֹק עָשָׂה לִי אֱלֹהִים כָּל־הַשֹּׁמֵעַ יִצְחַק־לִי׃ וַתֹּאמֶר מִי מִלֵּל לְאַבְרָהָם הֵינִיקָה בָנִים שָׂרָה כִּי־יָלַדְתִּי בֵן לִזְקֻנָיו׃ וַיִּגְדַּל הַיֶּלֶד וַיִּגָּמַל וַיַּעַשׂ אַבְרָהָם מִשְׁתֶּה גָדוֹל בְּיוֹם הִגָּמֵל אֶת־יִצְחָק׃ בשבת שלישי וַתֵּרֶא שָׂרָה אֶת־בֶּן־הָגָר הַמִּצְרִית אֲשֶׁר־יָלְדָה לְאַבְרָהָם מְצַחֵק׃ וַתֹּאמֶר לְאַבְרָהָם גָּרֵשׁ הָאָמָה הַזֹּאת וְאֶת־בְּנָהּ כִּי לֹא יִירַשׁ בֶּן־הָאָמָה הַזֹּאת עִם־בְּנִי עִם־יִצְחָק׃ וַיֵּרַע הַדָּבָר מְאֹד בְּעֵינֵי אַבְרָהָם עַל אוֹדֹת בְּנוֹ׃ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־אַבְרָהָם אַל־יֵרַע בְּעֵינֶיךָ עַל־הַנַּעַר וְעַל־אֲמָתֶךָ כֹּל אֲשֶׁר תֹּאמַר אֵלֶיךָ שָׂרָה שְׁמַע בְּקֹלָהּ כִּי בְיִצְחָק יִקָּרֵא לְךָ זָרַע׃ שלישי בשבת רביעי וְגַם אֶת־בֶּן־הָאָמָה לְגוֹי אֲשִׂימֶנּוּ כִּי זַרְעֲךָ הוּא׃

וַיַּשְׁכֵּם אַבְרָהָם ׀ בַּבֹּקֶר וַיִּקַּח־לֶחֶם וְחֵמַת מַיִם וַיִּתֵּן אֶל־
הָגָר שָׂם עַל־שִׁכְמָהּ וְאֶת־הַיֶּלֶד וַיְשַׁלְּחֶהָ וַתֵּלֶךְ וַתֵּתַע
בְּמִדְבַּר בְּאֵר שָׁבַע׃ וַיִּכְלוּ הַמַּיִם מִן־הַחֵמֶת וַתַּשְׁלֵךְ אֶת־
הַיֶּלֶד תַּחַת אַחַד הַשִּׂיחִם׃ וַתֵּלֶךְ וַתֵּשֶׁב לָהּ מִנֶּגֶד הַרְחֵק
כִּמְטַחֲוֵי קֶשֶׁת כִּי אָמְרָה אַל־אֶרְאֶה בְּמוֹת הַיָּלֶד וַתֵּשֶׁב
מִנֶּגֶד וַתִּשָּׂא אֶת־קֹלָהּ וַתֵּבְךְּ׃ וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶת־קוֹל
הַנַּעַר וַיִּקְרָא מַלְאַךְ אֱלֹהִים אֶל־הָגָר מִן־הַשָּׁמַיִם וַיֹּאמֶר
לָהּ מַה־לָּךְ הָגָר אַל־תִּירְאִי כִּי־שָׁמַע אֱלֹהִים אֶל־קוֹל
הַנַּעַר בַּאֲשֶׁר הוּא־שָׁם׃ בשבת חמישי קוּמִי שְׂאִי אֶת־הַנַּעַר וְהַחֲזִיקִי
אֶת־יָדֵךְ בּוֹ כִּי־לְגוֹי גָּדוֹל אֲשִׂימֶנּוּ׃ וַיִּפְקַח אֱלֹהִים אֶת־
עֵינֶיהָ וַתֵּרֶא בְּאֵר מָיִם וַתֵּלֶךְ וַתְּמַלֵּא אֶת־הַחֵמֶת מַיִם
וַתַּשְׁקְ אֶת־הַנָּעַר׃ וַיְהִי אֱלֹהִים אֶת־הַנַּעַר וַיִּגְדָּל וַיֵּשֶׁב
בַּמִּדְבָּר וַיְהִי רֹבֶה קַשָּׁת׃ וַיֵּשֶׁב בְּמִדְבַּר פָּארָן וַתִּקַּח־לוֹ
אִמּוֹ אִשָּׁה מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ פ רביעי בשבת ו׳ וַיְהִי בָּעֵת הַהִוא
וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ וּפִיכֹל שַׂר־צְבָאוֹ אֶל־אַבְרָהָם לֵאמֹר
אֱלֹהִים עִמְּךָ בְּכֹל אֲשֶׁר־אַתָּה עֹשֶׂה׃ וְעַתָּה הִשָּׁבְעָה לִּי
בֵאלֹהִים הֵנָּה אִם־תִּשְׁקֹר לִי וּלְנִינִי וּלְנֶכְדִּי כַּחֶסֶד אֲשֶׁר־
עָשִׂיתִי עִמְּךָ תַּעֲשֶׂה עִמָּדִי וְעִם־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־גַּרְתָּה בָּהּ׃
וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אָנֹכִי אִשָּׁבֵעַ׃ וְהוֹכִחַ אַבְרָהָם אֶת־אֲבִימֶלֶךְ
עַל־אֹדוֹת בְּאֵר הַמַּיִם אֲשֶׁר גָּזְלוּ עַבְדֵי אֲבִימֶלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר
אֲבִימֶלֶךְ לֹא יָדַעְתִּי מִי עָשָׂה אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה וְגַם־אַתָּה
לֹא־הִגַּדְתָּ לִּי וְגַם אָנֹכִי לֹא שָׁמַעְתִּי בִּלְתִּי הַיּוֹם׃ וַיִּקַּח
אַבְרָהָם צֹאן וּבָקָר וַיִּתֵּן לַאֲבִימֶלֶךְ וַיִּכְרְתוּ שְׁנֵיהֶם בְּרִית׃
ה׳ ובשבת ז׳ וַיַּצֵּב אַבְרָהָם אֶת־שֶׁבַע כִּבְשֹׂת הַצֹּאן לְבַדְּהֶן׃
וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ אֶל־אַבְרָהָם מָה הֵנָּה שֶׁבַע כְּבָשֹׂת הָאֵלֶּה
אֲשֶׁר הִצַּבְתָּ לְבַדָּנָה׃ וַיֹּאמֶר כִּי אֶת־שֶׁבַע כְּבָשֹׂת תִּקַּח
מִיָּדִי בַּעֲבוּר תִּהְיֶה־לִּי לְעֵדָה כִּי חָפַרְתִּי אֶת־הַבְּאֵר הַזֹּאת׃

עַל־כֵּן קָרָא לַמָּקוֹם הַהוּא בְּאֵר שָׁבַע כִּי שָׁם נִשְׁבְּעוּ
שְׁנֵיהֶם׃ וַיִּכְרְתוּ בְרִית בִּבְאֵר שָׁבַע וַיָּקָם אֲבִימֶלֶךְ וּפִיכֹל
שַׂר־צְבָאוֹ וַיָּשֻׁבוּ אֶל־אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים׃ וַיִּטַּע אֶשֶׁל בִּבְאֵר
שָׁבַע וַיִּקְרָא־שָׁם בְּשֵׁם יְהֹוָה אֵל עוֹלָם׃ וַיָּגָר אַבְרָהָם
בְּאֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים יָמִים רַבִּים׃ פ **ואומר החזן קדיש לעילא.**

קריאה ליום שני

בראשית כ״ב וַיְהִי אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְהָאֱלֹהִים נִסָּה
אֶת־אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר אֵלָיו אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר
הִנֵּנִי׃ וַיֹּאמֶר קַח־נָא אֶת־בִּנְךָ אֶת־יְחִידְךָ אֲשֶׁר־אָהַבְתָּ
אֶת־יִצְחָק וְלֶךְ־לְךָ אֶל־אֶרֶץ הַמֹּרִיָּה וְהַעֲלֵהוּ שָׁם לְעֹלָה
עַל אַחַד הֶהָרִים אֲשֶׁר אֹמַר אֵלֶיךָ׃ וַיַּשְׁכֵּם אַבְרָהָם
בַּבֹּקֶר וַיַּחֲבֹשׁ אֶת־חֲמֹרוֹ וַיִּקַּח אֶת־שְׁנֵי נְעָרָיו אִתּוֹ וְאֵת
יִצְחָק בְּנוֹ וַיְבַקַּע עֲצֵי עֹלָה וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־
אָמַר־לוֹ הָאֱלֹהִים׃ בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וַיִּשָּׂא אַבְרָהָם אֶת־
עֵינָיו וַיַּרְא אֶת־הַמָּקוֹם מֵרָחֹק׃ וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל־נְעָרָיו
שְׁבוּ־לָכֶם פֹּה עִם־הַחֲמוֹר וַאֲנִי וְהַנַּעַר נֵלְכָה עַד־כֹּה
וְנִשְׁתַּחֲוֶה וְנָשׁוּבָה אֲלֵיכֶם׃ וַיִּקַּח אַבְרָהָם אֶת־עֲצֵי הָעֹלָה
וַיָּשֶׂם עַל־יִצְחָק בְּנוֹ וַיִּקַּח בְּיָדוֹ אֶת־הָאֵשׁ וְאֶת־הַמַּאֲכֶלֶת
וַיֵּלְכוּ שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו׃ וַיֹּאמֶר יִצְחָק אֶל־אַבְרָהָם אָבִיו וַיֹּאמֶר
אָבִי וַיֹּאמֶר הִנֶּנִּי בְנִי וַיֹּאמֶר הִנֵּה הָאֵשׁ וְהָעֵצִים וְאַיֵּה הַשֶּׂה
לְעֹלָה׃ וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֱלֹהִים יִרְאֶה־לּוֹ הַשֶּׂה לְעֹלָה בְּנִי
וַיֵּלְכוּ שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו׃ שלישי וַיָּבֹאוּ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַר־לוֹ
הָאֱלֹהִים וַיִּבֶן שָׁם אַבְרָהָם אֶת־הַמִּזְבֵּחַ וַיַּעֲרֹךְ אֶת־הָעֵצִים
וַיַּעֲקֹד אֶת־יִצְחָק בְּנוֹ וַיָּשֶׂם אֹתוֹ עַל־הַמִּזְבֵּחַ מִמַּעַל לָעֵצִים׃
וַיִּשְׁלַח אַבְרָהָם אֶת־יָדוֹ וַיִּקַּח אֶת־הַמַּאֲכֶלֶת לִשְׁחֹט אֶת־
בְּנוֹ׃ וַיִּקְרָא אֵלָיו מַלְאַךְ יְהֹוָה מִן־הַשָּׁמַיִם וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם ׀
אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי׃ וַיֹּאמֶר אַל־תִּשְׁלַח יָדְךָ אֶל־הַנַּעַר

וְאַל־תַּעַשׂ לוֹ מְאוּמָה כִּי עַתָּה יָדַעְתִּי כִּי־יְרֵא אֱלֹהִים
אַתָּה וְלֹא חָשַׂכְתָּ אֶת־בִּנְךָ אֶת־יְחִידְךָ מִמֶּנִּי׃ וַיִּשָּׂא
אַבְרָהָם אֶת־עֵינָיו וַיַּרְא וְהִנֵּה־אַיִל אַחַר נֶאֱחַז בַּסְּבַךְ
בְּקַרְנָיו וַיֵּלֶךְ אַבְרָהָם וַיִּקַּח אֶת־הָאַיִל וַיַּעֲלֵהוּ לְעֹלָה תַּחַת
בְּנוֹ׃ וַיִּקְרָא אַבְרָהָם שֵׁם־הַמָּקוֹם הַהוּא יְהֹוָה יִרְאֶה אֲשֶׁר
יֵאָמֵר הַיּוֹם בְּהַר יְהֹוָה יֵרָאֶה׃ רביעי וַיִּקְרָא מַלְאַךְ יְהֹוָה אֶל־
אַבְרָהָם שֵׁנִית מִן־הַשָּׁמָיִם׃ וַיֹּאמֶר בִּי נִשְׁבַּעְתִּי נְאֻם־יְהֹוָה
כִּי יַעַן אֲשֶׁר עָשִׂיתָ אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה וְלֹא חָשַׂכְתָּ אֶת־בִּנְךָ
אֶת־יְחִידֶךָ׃ כִּי־בָרֵךְ אֲבָרֶכְךָ וְהַרְבָּה אַרְבֶּה אֶת־זַרְעֲךָ
כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם וְכַחוֹל אֲשֶׁר עַל־שְׂפַת הַיָּם וְיִרַשׁ זַרְעֲךָ
אֵת שַׁעַר אֹיְבָיו׃ וְהִתְבָּרְכוּ בְזַרְעֲךָ כֹּל גּוֹיֵי הָאָרֶץ עֵקֶב
אֲשֶׁר שָׁמַעְתָּ בְּקֹלִי׃ וַיָּשָׁב אַבְרָהָם אֶל־נְעָרָיו וַיָּקֻמוּ וַיֵּלְכוּ
יַחְדָּו אֶל־בְּאֵר שָׁבַע וַיֵּשֶׁב אַבְרָהָם בִּבְאֵר שָׁבַע׃ חמישי

וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיֻּגַּד לְאַבְרָהָם לֵאמֹר הִנֵּה
יָלְדָה מִלְכָּה גַם־הִוא בָּנִים לְנָחוֹר אָחִיךָ׃ אֶת־
עוּץ בְּכֹרוֹ וְאֶת־בּוּז אָחִיו וְאֶת־קְמוּאֵל אֲבִי אֲרָם׃ וְאֶת־
כֶּשֶׂד וְאֶת־חֲזוֹ וְאֶת־פִּלְדָּשׁ וְאֶת־יִדְלָף וְאֵת בְּתוּאֵל׃
וּבְתוּאֵל יָלַד אֶת־רִבְקָה שְׁמֹנָה אֵלֶּה יָלְדָה מִלְכָּה לְנָחוֹר
אֲחִי אַבְרָהָם׃ וּפִילַגְשׁוֹ וּשְׁמָהּ רְאוּמָה וַתֵּלֶד גַּם־הִוא אֶת־
טֶבַח וְאֶת־גַּחַם וְאֶת־תַּחַשׁ וְאֶת־מַעֲכָה׃

ואומר החזן קדיש לעילא:

והמפטיר קורא בספר שני בפרשת פנחס:

וּבַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם
כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ יוֹם תְּרוּעָה יִהְיֶה
לָכֶם׃ וַעֲשִׂיתֶם עֹלָה לְרֵיחַ נִיחֹחַ לַיהֹוָה פַּר בֶּן־בָּקָר אֶחָד
אַיִל אֶחָד כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה שִׁבְעָה תְּמִימִם׃ וּמִנְחָתָם סֹלֶת

בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן שְׁלשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר שְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאָיִל׃
וְעִשָּׂרוֹן אֶחָד לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד לְשִׁבְעַת הַכְּבָשִׂים׃ וּשְׂעִיר־
עִזִּים אֶחָד חַטָּאת לְכַפֵּר עֲלֵיכֶם׃ מִלְּבַד עֹלַת הַחֹדֶשׁ
וּמִנְחָתָהּ וְעֹלַת הַתָּמִיד וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכֵּיהֶם כְּמִשְׁפָּטָם לְרֵיחַ
נִיחֹחַ אִשֶּׁה לַיהוָה׃ ס

ואומר החזן קדיש לעילא. וגוללין ס"ת. וקודם שיתחיל ההפטרה אומר המפטיר
ברכה זו:

הפטרה ליום ראשון של ראש השנה

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בָּחַר בִּנְבִיאִים
טוֹבִים וְרָצָה בְדִבְרֵיהֶם הַנֶּאֱמָרִים בֶּאֱמֶת׃

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַבּוֹחֵר בַּתּוֹרָה וּבְמֹשֶׁה עַבְדּוֹ וּבְיִשְׂרָאֵל
עַמּוֹ וּבִנְבִיאֵי הָאֱמֶת וָצֶדֶק׃

וַיְהִי אִישׁ אֶחָד מִן־הָרָמָתַיִם צוֹפִים מֵהַר אֶפְרָיִם וּשְׁמוֹ
אֶלְקָנָה בֶּן־יְרֹחָם בֶּן־אֱלִיהוּא בֶּן־תֹּחוּ בֶן־צוּף
אֶפְרָתִי׃ וְלוֹ שְׁתֵּי נָשִׁים שֵׁם אַחַת חַנָּה וְשֵׁם הַשֵּׁנִית פְּנִנָּה
וַיְהִי לִפְנִנָּה יְלָדִים וּלְחַנָּה אֵין יְלָדִים׃ וְעָלָה הָאִישׁ הַהוּא
מֵעִירוֹ מִיָּמִים יָמִימָה לְהִשְׁתַּחֲוֺת וְלִזְבֹּחַ לַיהוָה צְבָאוֹת
בְּשִׁלֹה וְשָׁם שְׁנֵי בְנֵי־עֵלִי חָפְנִי וּפִנְחָס כֹּהֲנִים לַיהוָה׃ וַיְהִי
הַיּוֹם וַיִּזְבַּח אֶלְקָנָה וְנָתַן לִפְנִנָּה אִשְׁתּוֹ וּלְכָל־בָּנֶיהָ וּבְנוֹתֶיהָ
מָנוֹת׃ וּלְחַנָּה יִתֵּן מָנָה אַחַת אַפָּיִם כִּי אֶת־חַנָּה אָהֵב
וַיהוָה סָגַר רַחְמָהּ׃ וְכִעֲסַתָּה צָרָתָהּ גַּם־כַּעַס בַּעֲבוּר
הַרְּעִמָהּ כִּי־סָגַר יְהוָה בְּעַד רַחְמָהּ׃ וְכֵן יַעֲשֶׂה שָׁנָה בְשָׁנָה
מִדֵּי עֲלֹתָהּ בְּבֵית יְהוָה כֵּן תַּכְעִסֶנָּה וַתִּבְכֶּה וְלֹא תֹאכַל׃
וַיֹּאמֶר לָהּ אֶלְקָנָה אִישָׁהּ חַנָּה לָמֶה תִבְכִּי וְלָמֶה לֹא תֹאכְלִי
וְלָמֶה יֵרַע לְבָבֵךְ הֲלוֹא אָנֹכִי טוֹב לָךְ מֵעֲשָׂרָה בָּנִים׃
וַתָּקָם חַנָּה אַחֲרֵי אָכְלָה בְשִׁלֹה וְאַחֲרֵי שָׁתֹה וְעֵלִי הַכֹּהֵן

יֹשֵׁב עַל־הַכִּסֵּא עַל־מְזוּזַת הֵיכַל יְהוָה׃ וְהִיא מָרַת נָפֶשׁ
וַתִּתְפַּלֵּל עַל־יְהוָה וּבָכֹה תִבְכֶּה׃ וַתִּדֹּר נֶדֶר וַתֹּאמַר
יְהוָה צְבָאוֹת אִם־רָאֹה תִרְאֶה ׀ בָּעֳנִי אֲמָתֶךָ וּזְכַרְתַּנִי
וְלֹא־תִשְׁכַּח אֶת־אֲמָתֶךָ וְנָתַתָּה לַאֲמָתְךָ זֶרַע אֲנָשִׁים
וּנְתַתִּיו לַיהוָה כָּל־יְמֵי חַיָּיו וּמוֹרָה לֹא־יַעֲלֶה עַל־רֹאשׁוֹ׃
וְהָיָה כִּי הִרְבְּתָה לְהִתְפַּלֵּל לִפְנֵי יְהוָה וְעֵלִי שֹׁמֵר אֶת־
פִּיהָ׃ וְחַנָּה הִיא מְדַבֶּרֶת עַל־לִבָּהּ רַק שְׂפָתֶיהָ נָּעוֹת
וְקוֹלָהּ לֹא יִשָּׁמֵעַ וַיַּחְשְׁבֶהָ עֵלִי לְשִׁכֹּרָה׃ וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ
עֵלִי עַד־מָתַי תִּשְׁתַּכָּרִין הָסִירִי אֶת־יֵינֵךְ מֵעָלָיִךְ׃ וַתַּעַן
חַנָּה וַתֹּאמֶר לֹא אֲדֹנִי אִשָּׁה קְשַׁת־רוּחַ אָנֹכִי וְיַיִן וְשֵׁכָר
לֹא שָׁתִיתִי וָאֶשְׁפֹּךְ אֶת־נַפְשִׁי לִפְנֵי יְהוָה׃ אַל־תִּתֵּן
אֶת־אֲמָתְךָ לִפְנֵי בַּת־בְּלִיָּעַל כִּי מֵרֹב שִׂיחִי וְכַעְסִי דִּבַּרְתִּי
עַד־הֵנָּה׃ וַיַּעַן עֵלִי וַיֹּאמֶר לְכִי לְשָׁלוֹם וֵאלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
יִתֵּן אֶת־שֵׁלָתֵךְ אֲשֶׁר שָׁאַלְתְּ מֵעִמּוֹ׃ וַתֹּאמֶר תִּמְצָא
שִׁפְחָתְךָ חֵן בְּעֵינֶיךָ וַתֵּלֶךְ הָאִשָּׁה לְדַרְכָּהּ וַתֹּאכַל וּפָנֶיהָ
לֹא־הָיוּ־לָהּ עוֹד׃ וַיַּשְׁכִּמוּ בַבֹּקֶר וַיִּשְׁתַּחֲווּ לִפְנֵי יְהוָה
וַיָּשֻׁבוּ וַיָּבֹאוּ אֶל־בֵּיתָם הָרָמָתָה וַיֵּדַע אֶלְקָנָה אֶת־חַנָּה
אִשְׁתּוֹ וַיִּזְכְּרֶהָ יְהוָה׃ וַיְהִי לִתְקֻפוֹת הַיָּמִים וַתַּהַר חַנָּה וַתֵּלֶד
בֵּן וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ שְׁמוּאֵל כִּי מֵיְהוָה שְׁאִלְתִּיו׃ וַיַּעַל
הָאִישׁ אֶלְקָנָה וְכָל־בֵּיתוֹ לִזְבֹּחַ לַיהוָה אֶת־זֶבַח הַיָּמִים
וְאֶת־נִדְרוֹ׃ וְחַנָּה לֹא עָלָתָה כִּי־אָמְרָה לְאִישָׁהּ עַד־יִגָּמֵל
הַנַּעַר וַהֲבִאֹתִיו וְנִרְאָה אֶת־פְּנֵי יְהוָה וְיָשַׁב שָׁם עַד־עוֹלָם׃
וַיֹּאמֶר לָהּ אֶלְקָנָה אִישָׁהּ עֲשִׂי הַטּוֹב בְּעֵינַיִךְ שְׁבִי עַד־
גָּמְלֵךְ אֹתוֹ אַךְ יָקֵם יְהוָה אֶת־דְּבָרוֹ וַתֵּשֶׁב הָאִשָּׁה וַתֵּינֶק
אֶת־בְּנָהּ עַד־גָמְלָהּ אֹתוֹ׃ וַתַּעֲלֵהוּ עִמָּהּ כַּאֲשֶׁר גְּמָלַתּוּ
בְּפָרִים שְׁלֹשָׁה וְאֵיפָה אַחַת קֶמַח וְנֵבֶל יַיִן וַתְּבִאֵהוּ בֵית־
יְהוָה שִׁלוֹ וְהַנַּעַר נָעַר׃ וַיִּשְׁחֲטוּ אֶת־הַפָּר וַיָּבִאוּ אֶת־הַנַּעַר

אֶל־עֵלִי׃ וַתֹּאמֶר בִּי אֲדֹנִי חֵי נַפְשְׁךָ אֲדֹנִי אֲנִי הָאִשָּׁה
הַנִּצֶּבֶת עִמְּכָה בָּזֶה לְהִתְפַּלֵּל אֶל־יְהוָה׃ אֶל־הַנַּעַר הַזֶּה
הִתְפַּלָּלְתִּי וַיִּתֵּן יְהוָה לִי אֶת־שְׁאֵלָתִי אֲשֶׁר שָׁאַלְתִּי מֵעִמּוֹ׃
וְגַם אָנֹכִי הִשְׁאִלְתִּהוּ לַיהוָה כָּל־הַיָּמִים אֲשֶׁר הָיָה הוּא
שָׁאוּל לַיהוָה וַיִּשְׁתַּחוּ שָׁם לַיהוָה׃ וַתִּתְפַּלֵּל חַנָּה וַתֹּאמַר
עָלַץ לִבִּי בַּיהוָה רָמָה קַרְנִי בַּיהוָה רָחַב פִּי עַל־אוֹיְבַי כִּי
שָׂמַחְתִּי בִּישׁוּעָתֶךָ׃ אֵין־קָדוֹשׁ כַּיהוָה כִּי־אֵין בִּלְתֶּךָ וְאֵין צוּר
כֵּאלֹהֵינוּ׃ אַל־תַּרְבּוּ תְדַבְּרוּ גְּבֹהָה גְבֹהָה יֵצֵא עָתָק מִפִּיכֶם
כִּי אֵל דֵּעוֹת יְהוָה וְלוֹ נִתְכְּנוּ עֲלִלוֹת׃ קֶשֶׁת גִּבֹּרִים
חַתִּים וְנִכְשָׁלִים אָזְרוּ חָיִל׃ שְׂבֵעִים בַּלֶּחֶם נִשְׂכָּרוּ
וּרְעֵבִים חָדֵלּוּ עַד־עֲקָרָה יָלְדָה שִׁבְעָה וְרַבַּת בָּנִים
אֻמְלָלָה׃ יְהוָה מֵמִית וּמְחַיֶּה מוֹרִיד שְׁאוֹל וַיָּעַל׃ יְהוָה
מוֹרִישׁ וּמַעֲשִׁיר מַשְׁפִּיל אַף־מְרוֹמֵם׃ מֵקִים מֵעָפָר דָּל
מֵאַשְׁפֹּת יָרִים אֶבְיוֹן לְהוֹשִׁיב עִם־נְדִיבִים וְכִסֵּא כָבוֹד
יַנְחִלֵם כִּי לַיהוָה מְצֻקֵי אֶרֶץ וַיָּשֶׁת עֲלֵיהֶם תֵּבֵל׃ רַגְלֵי
חֲסִידָו יִשְׁמֹר וּרְשָׁעִים בַּחֹשֶׁךְ יִדָּמּוּ כִּי־לֹא בְכֹחַ יִגְבַּר־
אִישׁ׃ יְהוָה יֵחַתּוּ מְרִיבָו עָלָו בַּשָּׁמַיִם יַרְעֵם יְהוָה יָדִין
אַפְסֵי־אָרֶץ וְיִתֶּן־עֹז לְמַלְכּוֹ וְיָרֵם קֶרֶן מְשִׁיחוֹ׃ גואלנו והברכות וכו'

הַפְטָרָה לְיוֹם שֵׁנִי שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה

כֹּה אָמַר יְהוָה מָצָא חֵן בַּמִּדְבָּר עַם שְׂרִידֵי חָרֶב הָלוֹךְ
לְהַרְגִּיעוֹ יִשְׂרָאֵל׃ מֵרָחוֹק יְהוָה נִרְאָה לִי וְאַהֲבַת
עוֹלָם אֲהַבְתִּיךְ עַל־כֵּן מְשַׁכְתִּיךְ חָסֶד׃ עוֹד אֶבְנֵךְ וְנִבְנֵית
בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל עוֹד תַּעְדִּי תֻפַּיִךְ וְיָצָאת בִּמְחוֹל מְשַׂחֲקִים׃
עוֹד תִּטְּעִי כְרָמִים בְּהָרֵי שֹׁמְרוֹן נָטְעוּ נֹטְעִים וְחִלֵּלוּ׃ כִּי
יֶשׁ־יוֹם קָרְאוּ נֹצְרִים בְּהַר אֶפְרָיִם קוּמוּ וְנַעֲלֶה צִיּוֹן אֶל־
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ׃ כִּי־כֹה ׀ אָמַר יְהוָה רָנּוּ לְיַעֲקֹב שִׂמְחָה

תָּהֲלוּ בְּרֹאשׁ הַגּוֹיִם הַשְׁמִיעוּ הַלְלוּ וְאִמְרוּ הוֹשַׁע יְהוָה
אֶת־עַמְּךָ אֵת שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל׃ הִנְנִי מֵבִיא אֹתָם מֵאֶרֶץ
צָפוֹן וְקִבַּצְתִּים מִיַּרְכְּתֵי־אָרֶץ בָּם עִוֵּר וּפִסֵּחַ הָרָה וְיוֹלֶדֶת
יַחְדָּו קָהָל גָּדוֹל יָשׁוּבוּ הֵנָּה׃ בִּבְכִי יָבֹאוּ וּבְתַחֲנוּנִים אוֹבִילֵם
אוֹלִיכֵם אֶל־נַחֲלֵי מַיִם בְּדֶרֶךְ יָשָׁר לֹא יִכָּשְׁלוּ בָּהּ כִּי־הָיִיתִי
לְיִשְׂרָאֵל לְאָב וְאֶפְרַיִם בְּכֹרִי הוּא׃ שִׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה גּוֹיִם
וְהַגִּידוּ בָאִיִּים מִמֶּרְחָק וְאִמְרוּ מְזָרֵה יִשְׂרָאֵל יְקַבְּצֶנּוּ וּשְׁמָרוֹ
כְּרֹעֶה עֶדְרוֹ׃ כִּי־פָדָה יְהוָה אֶת־יַעֲקֹב וּגְאָלוֹ מִיַּד חָזָק מִמֶּנּוּ׃
וּבָאוּ וְרִנְּנוּ בִמְרוֹם־צִיּוֹן וְנָהֲרוּ אֶל־טוּב יְהוָה עַל־דָּגָן וְעַל־
תִּירֹשׁ וְעַל־יִצְהָר וְעַל־בְּנֵי־צֹאן וּבָקָר וְהָיְתָה נַפְשָׁם כְּגַן רָוֶה
וְלֹא־יוֹסִיפוּ לְדַאֲבָה עוֹד׃ אָז תִּשְׂמַח בְּתוּלָה בְּמָחוֹל וּבַחֻרִים
וּזְקֵנִים יַחְדָּו וְהָפַכְתִּי אֶבְלָם לְשָׂשׂוֹן וְנִחַמְתִּים וְשִׂמַּחְתִּים
מִיגוֹנָם׃ וְרִוֵּיתִי נֶפֶשׁ הַכֹּהֲנִים דָּשֶׁן וְעַמִּי אֶת־טוּבִי יִשְׂבָּעוּ
נְאֻם־יְהוָה׃ כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה קוֹל בְּרָמָה נִשְׁמָע נְהִי בְּכִי
תַמְרוּרִים רָחֵל מְבַכָּה עַל־בָּנֶיהָ מֵאֲנָה לְהִנָּחֵם עַל־בָּנֶיהָ
כִּי אֵינֶנּוּ׃ כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה מִנְעִי קוֹלֵךְ מִבֶּכִי וְעֵינַיִךְ מִדִּמְעָה
כִּי יֵשׁ שָׂכָר לִפְעֻלָּתֵךְ נְאֻם־יְהוָה וְשָׁבוּ מֵאֶרֶץ אוֹיֵב׃ וְיֵשׁ־
תִּקְוָה לְאַחֲרִיתֵךְ נְאֻם־יְהוָה וְשָׁבוּ בָנִים לִגְבוּלָם׃ שָׁמוֹעַ
שָׁמַעְתִּי אֶפְרַיִם מִתְנוֹדֵד יִסַּרְתַּנִי וָאִוָּסֵר כְּעֵגֶל לֹא לֻמָּד
הֲשִׁבֵנִי וְאָשׁוּבָה כִּי אַתָּה יְהוָה אֱלֹהָי׃ כִּי־אַחֲרֵי שׁוּבִי נִחַמְתִּי
וְאַחֲרֵי הִוָּדְעִי סָפַקְתִּי עַל־יָרֵךְ בֹּשְׁתִּי וְגַם־נִכְלַמְתִּי כִּי
נָשָׂאתִי חֶרְפַּת נְעוּרָי׃ הֲבֵן יַקִּיר לִי אֶפְרַיִם אִם יֶלֶד
שַׁעֲשֻׁעִים כִּי־מִדֵּי דַבְּרִי בּוֹ זָכֹר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד עַל־כֵּן הָמוּ
מֵעַי לוֹ רַחֵם אֲרַחֲמֶנּוּ נְאֻם־יְהוָה׃

ואחר קריאתה אומר המפטיר:

צְבָאוֹת שְׁמוֹ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל׃

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם צוּר כָּל־הָעוֹלָמִים
צַדִּיק בְּכָל הַדּוֹרוֹת. הָאֵל הַנֶּאֱמָן. הָאוֹמֵר וְעוֹשֶׂה.
מְדַבֵּר וּמְקַיֵּם. כִּי כָל דְּבָרָיו אֱמֶת וָצֶדֶק: נֶאֱמָן אַתָּה הוּא
יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וְנֶאֱמָנִים דְּבָרֶיךָ. וְדָבָר אֶחָד מִדְּבָרֶיךָ אָחוֹר
לֹא־יָשׁוּב רֵיקָם. כִּי אֵל מֶלֶךְ נֶאֱמָן וְרַחֲמָן אָתָּה: בָּרוּךְ
אַתָּה יְהֹוָה הָאֵל הַנֶּאֱמָן בְּכָל־דְּבָרָיו:

רַחֵם עַל־צִיּוֹן כִּי הִיא בֵּית חַיֵּינוּ וְלַעֲלוּבַת נֶפֶשׁ תּוֹשִׁיעַ
בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ: בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה מְשַׂמֵּחַ צִיּוֹן
בְּבָנֶיהָ:

שַׂמְּחֵנוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא עַבְדֶּךָ. וּבְמַלְכוּת
בֵּית דָּוִד מְשִׁיחֶךָ. בִּמְהֵרָה יָבֹא וְיָגֵל לִבֵּנוּ
(עַל כִּסְאוֹ לֹא יֵשֵׁב זָר. וְלֹא יִנְחֲלוּ עוֹד אֲחֵרִים אֶת
כְּבוֹדוֹ). כִּי בְשֵׁם קָדְשְׁךָ נִשְׁבַּעְתָּ לוֹ שֶׁלֹּא תִכְבֶּה נֵרוֹ
לְעוֹלָם וָעֶד: בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה מָגֵן דָּוִד:

עַל הַתּוֹרָה וְעַל הָעֲבוֹדָה וְעַל הַנְּבִיאִים וְעַל יוֹם השבת הזה
ועל יום הַזִּכָּרוֹן הַזֶּה. וְעַל יוֹם טוֹב מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה.
שֶׁנָּתַתָּ לָּנוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ לקדושה ולמנוחה לְכָבוֹד וּלְתִפְאָרֶת:
עַל הַכֹּל יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ אֲנוּ מוֹדִים לָךְ וּמְבָרְכִים אוֹתָךְ.
יִתְבָּרַךְ שִׁמְךָ בְּפִי כָל חַי תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד. וּדְבָרְךָ מַלְכֵּנוּ
אֱמֶת וְקַיָּם לָעַד: בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה מֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ
מְקַדֵּשׁ השבת ו יִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַזִּכָּרוֹן:

ברכה לשררה ירה:

הַנּוֹתֵן תְּשׁוּעָה לַמְּלָכִים וּמֶמְשָׁלָה לַנְּסִיכִים מַלְכוּתוֹ מַלְכוּת כָּל
עוֹלָמִים. הַפּוֹצֶה אֶת דָּוִד עַבְדּוֹ מֵחֶרֶב רָעָה. הַנּוֹתֵן בַּיָּם [redacted]
דֶּרֶךְ וּבְמַיִם עַזִּים נְתִיבָה. הוּא יְבָרֵךְ. וְיִשְׁמוֹר. וְיִנְצוֹר. וְיַעֲזוֹר.
וִירוֹמֵם. וִיגַדֵּל. וִינַשֵּׂא לְמַעְלָה (לַאֲדוֹנֵנוּ הַדּוּכּוּס פלוני או הַמֶּלֶךְ
פלוני) וּלְכָל אַנְשֵׁי הַשְּׂרָרָה מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים בְּרַחֲמָיו יִשְׁמְרֵם [redacted]

וִיחַיֵּים. וּמִכָּל צָרָה וְנֶזֶק יַצִּילֵם: מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים בְּרַחֲמָיו יָרִים וְיַגְבִּיהַּ כּוֹכָב מַעַרְכְתָּם. וְיַאֲרִיכוּ יָמִים עַל מַמְלַכְתָּם: מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים בְּרַחֲמָיו יִתֵּן בְּלִבָּם וּבְלֵב כָּל יוֹעֲצֵיהֶם וְשָׂרֵיהֶם רַחֲמָנוּת לַעֲשׂוֹת טוֹבָה עִמָּנוּ וְעִם כָּל יִשְׂרָאֵל אַחֵינוּ. בִּימֵיהֶם וּבְיָמֵינוּ תִּוָּשַׁע יְהוּדָה. וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁכּוֹן לָבֶטַח. וּבָא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל וְכֵן יְהִי רָצוֹן וְנֹאמַר אָמֵן:

מִי שֶׁבֵּרַךְ אֲבוֹתֵינוּ אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב משֶׁה וְאַהֲרֹן דָּוִד וּשְׁלֹמֹה וְכָל הַקְּהִלּוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת וְהַטְּהוֹרוֹת הוּא יְבָרֵךְ אֶת כָּל הַקָּהָל הַקּוֹדֶשׁ הַזֶּה. גְּדוֹלִים וּקְטַנִּים. הֵם. וּבְנֵיהֶם. וּנְשֵׁיהֶם. וְתַלְמִידֵיהֶם וְכָל אֲשֶׁר לָהֶם. מַלְכָּא דְעָלְמָא הוּא יְבָרֵךְ יַתְכוֹן. וִינַטֵּר יַתְכוֹן. וְיִשְׁמַע בְּקוֹל צְלוֹתְכוֹן. תִּתְפָּרְקוּן וְתִשְׁתֵּזְבוּן מִכָּל צָרָה וְעַקְתָא. וִיהִי מֵימְרָא דַיהוָה בְּסַעְדְּכֶם. וְיָגֵן בַּעַדְכֶם וְיִפְרוֹשׂ סֻכַּת שְׁלוֹמוֹ עֲלֵיכֶם. וְיִטַּע בֵּינֵיכֶם אַהֲבָה וְאַחֲוָה שָׁלוֹם וְרֵעוּת. וִיסַלֵּק שִׂנְאַת חִנָּם מִבֵּינֵיכֶם. וְיִשְׁבּוֹר עוֹל הַגּוֹיִם מֵעַל צַוְּארֵיכֶם. וִיקַיֵּם בָּכֶם מִקְרָא שֶׁכָּתוּב יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיכֶם יוֹסֵף עֲלֵיכֶם כָּכֶם אֶלֶף פְּעָמִים וִיבָרֵךְ אֶתְכֶם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר לָכֶם. וְכֵן יְהִי רָצוֹן וְנֹאמַר אָמֵן:

הקוראים לתוקע ולמקריא מנהג זה לתקיעת שופר. רב נוהגים לאומרו אף אם חל בשבת שאין שופר:

מנהג זה יסדוהו שלשה חכמים עבאש. יהודה. שמואל. ושמם חתום בראשי החרוזים.

עֵת שַׁעֲרֵי רָצוֹן לְהִפָּתֵחַ. יוֹם אֶהְיֶה כַּפַּי לְאֵל שׁוֹטֵחַ. אָנָּא זְכוֹר נָא לִי בְּיוֹם הוֹכֵחַ. עוֹקֵד וְהַנֶּעֱקָד וְהַמִּזְבֵּחַ: בְּאַחֲרִית נִסָּה בְּסוֹף הָעֲשָׂרָה. הַבֵּן אֲשֶׁר נוֹלַד לְךָ מִשָּׂרָה. אִם נַפְשְׁךָ בּוֹ עַד מְאֹד נִקְשָׁרָה. קוּם הַעֲלֵהוּ לִי לְעוֹלָה בָרָה. עַל הַר אֲשֶׁר כָּבוֹד לְךָ זוֹרֵחַ: שָׂשׂ אָמַר לְשָׂרָה כִּי

עת טיימפו די בולונטאד אורה קי סי אברה. דיאה קי מי אוראסיון אל דייו מוליזה. רוגו מימבראמי אין דיאה קי טי ריפרואבס: פלס דיל אטאן אי אטאדו קורינסייארה:

באחרית דיזינס פרובו קי אברהם פואי פרובאדו. אל איזו קי די שרה פואי נאסידו. אקון קי אין סו אלמה איל קיסו אטאדו. אלבאלו פור לגוסר איספלנדיסיינטי. ארה דיל אטאן אי אטאדו סיקופארה:

חֲמוּדְךָ יִצְחָק. גָּדַל וְלֹא לָמַד עֲבוֹדַת שַׁחַק. אֵלֵךְ וְאוֹרֵהוּ אֲשֶׁר לוֹ אֵל חָק. אָמְרָה לְכָה אָדוֹן אֲבָל אַל תִּרְחַק. עָנָה יְהִי לִבְּךָ בְּאֵל בּוֹטֵחַ: עוקד שַׁחַר וְהִשְׁכִּים לַהֲלֹךְ בַּבֹּקֶר. וּשְׁנֵי נְעָרָיו מִמְּתֵי הַשֶּׁקֶר. יוֹם הַשְּׁלִישִׁי נָגְעוּ אֶל חֵקֶר. וַיַּרְא דְּמוּת כָּבוֹד וְהוֹד וִיקָר. עָמַד וְהִתְבּוֹנֵן לְהַמְּשֵׁחַ: עוקד יָדְעוּ נְעָרָיו כִּי קְרָאָם לֵאמֹר. אוֹר הַרְאִיתֶם צָץ בְּרֹאשׁ הַר הַמּוֹר. וַיֹּאמְרוּ לֹא נֶחֱזֶה רַק מֵהַמּוֹר. עָנָה שְׁבוּ פֹּה עַם מְשׁוּלִים לַחֲמוֹר. וַאֲנִי וְהַנַּעַר לְהִשְׁתַּטֵּחַ: עוקד הָלְכוּ שְׁנֵיהֶם לַעֲשׂוֹת בִּמְלָאכָה. וַיַּעַן יִצְחָק לְאָבִיו כָּכָה. אָבִי רָאָה אֵשׁ וַעֲצֵי מַעֲרָכָה. אַיֵּה אֲדֹנִי שֶׂה אֲשֶׁר כַּהֲלָכָה. הַאַתְּ בְּיוֹם זֶה דָּתְךָ שׁוֹכֵחַ: עוקד וַיַּעַן אָבִיו בְּאֵל חַי מַחֲסֶה. כִּי הוּא אֲשֶׁר יִרְאֶה לְעוֹלָה הַשֶּׂה. דַּע כֹּל אֲשֶׁר יַחְפֹּץ אֱלֹהִים יַעֲשֶׂה. נִבְנָה בְּנִי הַיּוֹם לְפָנָיו כִּסֵּא. אָז יַאֲמִיר זֶבַח וְהַזּוֹבֵחַ:

אמר דישו אה שרה טו איזו קודיסייאדו. קריסייו סין פאזיר קומו קרבן אים פאסאדו. פינדארי פור אפיזארלי לו אובליגאדו. דישו אנדה סינייור מאס נון סייאס אליפאדו. ריספונדייו איניל דייו אינפיאוזייאנטי שרה. ארה דיל אטאן אי אטאדו קאטארה:

שחר מאדרוגאס פארטייו אי דוס מוסוס קוניל ייבו. טריסיר דייאה אאיל לוגאר פריגו. די ביר לה לוז אי גלורייה סי אטורבו. קונסידירו קי אים לה מאייסטאס די סו אונרה: אטאן אי איל אטאדו אי לה ארה:

ידע (כ"א כאשר מנאתיה בפ"י) קונסינטיירון סוס מוסוס אורה לים פריגונסו. סי ביסטייו לה לוז קי סוברי המור איספונסו. דישירון נון פאנבו לוקי איל סאבר אמונסו. זינגלום קומו איל אזנו לוס קונסאסו. ריסטאד קונילאקי קי מי איזו קון אנדארס. אל אטאן אי אטאדו סקוטארה:

הלכו אנדובייירון לוס דוס קאדה אונו קארגאדו. אי פריגונסו יצחק אסו פאדרי אמאדו. אין איל פואיגו אי לה ליינייה אפאריזאדו. אדו מי פאדרי איל קארנירו ריספאדו. נוספו אויי לו כינביסארייו פולבידארס. אטאן אי איל אטאדו סיקוטארה:

יענה ריספו דייו סו פאדרי איל דייו מוס אבריגארס. ספאמביין אה איל קארנירו מוס אמוסטרארס. בילונטאד דיל דייו אין נוס סי ריפירמארס. קון סי הוד ס די סו אונרס רילוסטרארס. ספאקריפיסייו אי ספאקריפיקאן סי אינפאנפארס אטאן אי איל אטאדו סי אינמינטארה:

שקד דפקו בשערי רחמים לפתוח. הבן להזבח ואב לזבוח. קוים לאל וברחמיו לבטוח. קוי יהוה יחליפו כח. דרשו בנחלת אל להסתפח: עוקד הבין עצי עולה באון וחיל. מעקוד יצחק בעקדו איל. ויהי מאור יומם בעינם ליל. והמון המעיו נוזלים בחיל. עין במר בוכה ולב שמח: עוקד שיחו לאמי כי ששונה פנה. הבן אשר ילדה לתשעים שנה. היה לאש ולמאכלת מנה. אנה אבקש לה מנחם אנה: צר לי לאם תבכה ותתיפח: עוקד ממאכלת יהמה מדברי. נא החדה אבי ואת מאסרי. חזק ועת יקד יקוד בבשרי. קח עמך הנשאר מאפרי. ואמור לשרה זה ליצחק ריח: עוקד ויהמו כל מלאכי מרכבה. אופן ושרף שואלים בנדבה. מתחננים לאל בעד שר צבא. אנא תנה פדיום וכופר הבה. אל נא יהי עולם בלי ירח: עוקד

דפקו אין פואירטאס די פייאדאד אנג'ילים באטייירון. פאדרי סאקריפֿיסיי סי איזו אינקאנטארון. אל דייו אי סוס פייאדאדיס אספיראֿרון. קי אספיראנטים אל דייו פואירסאס דיטנ'ארון. איל ריקיריין אין סו ליי קי סי אינגראנדיסירס. איל אטאן אי איל אטאדו סיקוטארה׃

הבין אורדינו ליינייה אי לה ארה קון גראן פאסייון. אסו אה יצחק קומו באראנ'ה די אלמאסייון. לה דיל סול אין סוס אוג'וס איסקורסייון. ראזון די לאגרימאס לאנ'אנ'ה סו ביסייון. סו קוראסון קונסינטי סו לייורו די אמארגורה: אטאן אי אטאדו אי לה ארה׃

שיחו אלנגואייאד אה מי מאדרי קי סו גוזו פירדייו. איל איזו קי די נובינטה אנייוס פארייו. איל קוג'ילייו לו דיגולייו אי איל פואיגו לו ארדייו. פארה אילייה קונורטאדור טן נאסייו. גואיי אמי פור מי מאדרי קי סי אדולינסייארה: אטאן אי איל אטאדו ריקורדארה׃

ממאכלת איל קוג'ילייו קימי גארגאנטה ספריטיסיראס. סייאס אגוארדו די מי ביין אטארה. אורה קי מי קואירפו סי ארדירה. רוגו פאדרי פוקו די סיניזה טומארה. אמי מאדרי דירה איסטו די יצחק אמברה: אטאן אי איל אטאדו אי לה ארה׃

ויהמו אנג'ילוס די מרכבה סי סונרוז'ירון. אופן אי שרף ג'יליבאד איסקלאמארון. פור מאראביאל דיל פֿינסארו אל דייו רוגארון. פֿיר דאר ריסקאטי אי ריסקאסייון פרומיטייירון. דייו נון פאלטי דיל מונדי איסטאס לונגאס קנ'ארס. אטאן אי איל אטאדו אי לה ארה׃

אָמַר לְאַבְרָהָם אֲדוֹן שָׁמַיִם. אַל תִּשְׁלְחָה יָד אֶל שְׁלִישׁ אוֹרָים. שׁוּבוּ לְשָׁלוֹם מַלְאֲכֵי מַחֲנָיִם. יוֹם זֶה זְכוּת לִבְנֵי יְרוּשָׁלָיִם. בּוֹ חֵטְא בְּנֵי יַעֲקֹב אֲנִי סוֹלֵחַ: עקד

כשחל בשבת יש נוהגים שלא לומר לבריתך:

לִבְרִיתְךָ שׁוֹכֵן זְבוּל וּשְׁבוּעָה. זָכְרָה לְעֵדָה סוֹעֲרָה וְנָגוּעָה: בשבת אין אומרים וּשְׁמַע תְּקִיעָה תוֹקְעָה וּתְרוּעָה (ואומרים וּשְׁמַע תְּפִלָּה זוֹכְרָה לִתְרוּעָה). וֶאֱמוֹר לְצִיּוֹן בָּא זְמַן הַיְשׁוּעָה. יִנּוֹן וְאֵלִיָּה אֲנִי שׁוֹלֵחַ: ינון

בשבת אומר מיד יהי חסדך וכו':

מזמור שנוהגים בקצת קהלות לאומרו בזמן תקיעת שופר.

הַמֶּלֶךְ יְהוָה. רוּם וְתַחַת קוֹנֶה. הִגְדִּילוּ אֱמוּנַי. בְּנוֹעַם שִׁיר וּמַעֲנֶה. בַּחֲצֹצְרוֹת וְקוֹל שׁוֹפָר הָרִיעוּ לִפְנֵי

הַמֶּלֶךְ יְהוָה. שַׁוְעָתִי הַקְשִׁיבָה. וְכִימֵי קֶדֶם בֵּיתְךָ הָשִׁיבָה. וְהֵיכַל קָדְשְׁךָ מְהֵרָה יִבָּנֶה: בחצצרות

הַמֶּלֶךְ יְהוָה. פּוֹתֵחַ סְפָרִים. לַצַּדִּיקִים וּבֵינוֹנִים. וּרְשָׁעִים גְּמוּרִים. וְעִם יְשָׁרִים וּבָרִים. עַם זוּ יִמָּנֶה: בחצצרות

הַמֶּלֶךְ יְהוָה. רְעֵה עַם לֹא אַלְמָן. וְקַיֵּם לָהֶם דְּבַר הַנֶּאֱמָן. וְהָיָה טֶרֶם יִקְרָאוּ וַאֲנִי אֶעֱנֶה: בחצצרות

הַמֶּלֶךְ יְהוָה. יוֹשֵׁב בַּמָּרוֹם הַבִּיטָה וּרְאֵה. עַם נִשְׁאַר עָרוֹם וְנִכְאֶה. וּבָזוּז וְשָׁסוּי תַּחַת יַד מְעַנֶּה: בחצצרות

הַמֶּלֶךְ יְהוָה. חִישׁ גְּאוּלָּה לֶחָדוֹל. וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא יִתָּקַע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל. לְקַבֵּץ עַמְּךָ מִכָּל עִיר וּמִגְדּוֹל. וְעוֹד תַּעֲבוֹרְנָה הַצֹּאן עַל יְדֵי מוֹנֶה: בחצצרות

אמר די סינייור די לוס סיילוס אברהם פואי לייאמאדו. סו לוזירו טירסייאדו טן סייאס דאנייאדו. טורנאד אין פאס צ'ום אנג'ילים די מי פ'ונסאדו. זכות איספי פארה ירושלים גואדראדו. סיימפרי אין דיאס קי נוזנארי אס מי תונדו. קאטאפרי ארה דיל אטאן אי איל אטאדו:

לבריתך קרייאדור סאנטו קי אין זבול סו אסיינטו. אס פואיצ'לו אמארגאדו תימנדרס פירמאמיינטו. דיסיצ'י נח דיל שופר קי אויי אחוצ'לארי. אלנבריסייאס אס ציון סינ ייו צ'ום סאלצ'ארי. אל משיח אי אליה אין אנייאס אינג'ייארי: קון תמים אי אנים צ'ום אלינגראדי: תושלב"ע:

הַמֶּלֶךְ יְהוָה. דְּרַשְׁנוּךָ בְּיוֹם צָרָה. בִּמְרִירוּת לִבֵּנוּ כְּאִשָּׁה מְצֵירָה. יָדְךָ מֵהוֹשִׁיעַ הֵן לֹא קָצְרָה. מַהֵר לְגָאֳלֵנוּ. וּבְקִרְבֵּנוּ תַהֲנֶה: בַּחֲצֹצְרוֹת

הַמֶּלֶךְ יְהוָה. הוֹד וְהָדָר פָּעֳלוֹ. סְלַח לְחַטַּאת עַמְּךָ וּפָעֳלוֹ. וְהָקֵל מֵעָלָיו אֶת כּוֹבֶד עֻלּוֹ. אֲשֶׁר הִכְבִּיד אוֹיֵב וְשׂוֹנֵא: בַּחֲצֹצְרוֹת

הַמֶּלֶךְ יְהוָה. הַסְכֵּת שַׁוְעַת עַמֶּךָ. דּוֹפְקִים הַיּוֹם כְּדַלִּים דְּלָתֶיךָ. וְהָיָה טֶרֶם יִקְרָאוּ וַאֲנִי אֶעֱנֶה: בַּחֲצֹצְרוֹת

הַמֶּלֶךְ יְהוָה. כָּתְבֵנוּ לְחַיִּים. כְּדַת הַצַּדִּיקִים הַכְּתוּבִים לְחַיִּים. וְזֶה יִכְתּוֹב יָדוֹ לַיהוָה. וּבְשֵׁם יִשְׂרָאֵל יְכַנֶּה. בַּחֲצֹצְרוֹת

דינים לשופר

איספאדה אונו אובליגאדו אויר טאנייר איל שופר טודאס טאניידוראס קיס טאניין אין בית הכנסת אילדיאה. טודו אילקינואיס אובליגאדו אינלאקיזי נובאקה איהאוטרוס די חובה: ניאבלארה ניאילקיטאניי ניאילקאל איעטרי לאס תקיעות ני אסינטאדו אלאס תקיעות די מוסף. אינוקאני דיזיר קילו אבלין אינטרי לה ברכה דיל שופר אלאס תקיעות סינו פואירי אינקוזאס דילאס תקי־ת:

זאת התפלה נוהגין לאומרה בירושלם. חברון. וצפת תוב"ב קודם תקיעת שופר:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יאהדונהי אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי אֱלֹהֵי הַמִּשְׁפָּט שֶׁתְּקָרַע כָּל הַמְּסָכִים הַמַּבְדִּילִים בֵּינְךָ וּבֵין עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְמַעַן שְׁמוֹתֶיךָ הַקְּדוֹשִׁים וְהַטְּהוֹרִים הַיּוֹצְאִים מִן הַשּׁוֹפָר וּמִן הַתְּקִיעָה וּמִן הַשְּׁבָרִים וּמִן הַתְּרוּעָה וּמִן הַתְּקִיעָה. ומתשר"ת. ומתש"ת. ומתר"ת. וְתִמָּלֵא רַחֲמִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְתִכָּנֵס לָנוּ וְלָהֶם לִפְנַי וְלִפְנִים מִשּׁוּרַת הַדִּין. וְתִתְנַהֵג עִמָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְעִם כָּל יִשְׂרָאֵל אַחֵינוּ בְּמִדַּת הַחֶסֶד וּבְמִדַּת רַחֲמִים. וְיַעֲלוּ הַמַּלְאָכִים הַמְּמוּנִּים עַל הַתְּקִיעוֹת לְהַעֲלוֹתָם לִפְנֵי כִּסֵּא כְבוֹדֶךָ וְיַמְלִיצוּ טוֹב בַּעֲדֵינוּ וּזְכוֹר לָנוּ עֲקֵדָתוֹ שֶׁל יִצְחָק אָבִינוּ חֲתוֹם פֶּה שָׂטָן וְאַל יַשְׂטִין עָלֵינוּ (יכוין בשם קרע שטן) וְהַצִּילֵנוּ לָנוּ וּלְכָל יִשְׂרָאֵל אַחֵינוּ מִדֶּבֶר וּמִמַּגֵּפָה וּמִגְּזֵירָה וּמִשְּׁבִי וּמִבִּזָּה וּמֵחֶרֶב וּמִכָּל מִינֵי רָעָב וּמַכַּת בַּצּוֹרֶת וְיוֹקֶר הַשְּׁעָרִים וּבַטֵּל מֵעָלֵינוּ וּמֵעַל כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל כָּל גְּזֵירוֹת קָשׁוֹת

וְרָעוֹת. וּגְזוֹר עָלֵינוּ וְעַל כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל גְּזֵירוֹת טוֹבוֹת כִּי בְ רַחֲמֶיךָ נַעֲמוֹד מִכִּסֵּא הַדִּין וְשֵׁב עַל כִּסֵּא הַחֶסֶד וְהָרַחֲמִים לְמַעַן בְּרִית אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב אֲבוֹתֵינוּ וּלְמַעַן רַחֲמֶיךָ וַחֲסָדֶיךָ כִּי רַחוּם אַתָּה כְּדִכְתִיב כִּי אֵל רַחוּם יאהדונהי אֱלֹהֶיךָ לֹא יַרְפְּךָ וְלֹא יַשְׁחִיתֶךָ וְלֹא יִשְׁכַּח אֶת בְּרִית אֲבוֹתֶיךָ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לָהֶם:

יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יאהדונהי צוּרִי וְגוֹאֲלִי:

„קוֹלִי שָׁמַעְתָּ אַל תַּעְלֵם אָזְנְךָ לְרַוְחָתִי לְשַׁוְעָתִי:

„רֹאשׁ דְּבָרְךָ אֱמֶת וּלְעוֹלָם כָּל מִשְׁפַּט צִדְקֶךָ:

„עֲרוֹב עַבְדְּךָ לְטוֹב אַל יַעַשְׁקוּנִי זֵדִים:

„שָׂשׂ אָנֹכִי עַל אִמְרָתֶךָ כְּמוֹצֵא שָׁלָל רָב:

„טוּב טַעַם וָדַעַת לַמְּדֵנִי כִּי בְמִצְוֹתֶיךָ הֶאֱמָנְתִּי:

„נִדְבוֹת פִּי רְצֵה נָא יאהדונהי וּמִשְׁפָּטֶיךָ לַמְּדֵנִי:

„קַבֵּל רִנַּת עַמְּךָ שַׂגְּבֵנוּ טַהֲרֵנוּ נוֹרָא:

„מִן הַמֵּצַר קָרָאתִי יָהּ עָנָנִי בַמֶּרְחָב יָהּ:

ואם הבינו בסוד ה' יכוין לפחות כללות כוונת התקיעה כי השופר ה"ת הבינה דבה מיכו דכלא והיא פוקעת ומוציאה זו"ן מתוקני' בתוקפן והדברים עתיקים ופודה רם ונשגב כידוע לי"ח:

ואם אינו יכול לתקוע אומר ויהי נועם ג"פ בפי השופר בלא הרהב:

ואומר התוקע

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם בָּנֶיךָ בְּנֵי רְחוּמֶיךָ שָׂמוּ עֵינֵיהֶם לְנֶגְדֶּךָ וּבָטְחוּ עַל רוֹב חֲסָדֶיךָ וְשָׂמוּנִי שָׁלִיחַ לִתְקוֹעַ שׁוֹפָר לְפָנֶיךָ כְּדֵי שֶׁתִּזְכּוֹר לָהֶם זְכוּת אַבְרָהָם אָבִינוּ עָלָיו הַשָּׁלוֹם וּתְפִלָּתוֹ בְּהַר הַמּוֹרִיָּה וּזְכוּת יַעֲקֹב אָבִינוּ עָלָיו הַשָּׁלוֹם וּתְמִימוּתוֹ אֲשֶׁר הִתְהַלֵּךְ לְפָנֶיךָ בֶּאֱמֶת וּבְלֵבָב שָׁלֵם וּזְכוּת יִצְחָק אָבִינוּ עָלָיו הַשָּׁלוֹם וַעֲקֵידָתוֹ שֶׁנֶּעֱקַד עַל גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ וְתַעֲמוֹד מִכִּסֵּא דִין וְתֵשֵׁב עַל כִּסֵּא רַחֲמִים עֲלֵיהֶם כַּדָּבָר שֶׁנֶּאֱמַר עָלָה אֱלֹהִים בִּתְרוּעָה יְהֹוָה בְּקוֹל שׁוֹפָר:

וַאֲנִי יוֹדֵעַ בְּעַצְמִי שֶׁאֵינִי כְּדַאי לְבַקֵּשׁ עַל עַצְמִי וְכָל שֶׁכֵּן עַל אֲחֵרִים וְכָל שֶׁכֵּן כִּי אֵין בִּי לֹא דַעַת וְלֹא תְבוּנָה לְכַוֵּן כַּוָּנַת הַתְּקִיעוֹת וְצֵרוּף שֵׁמוֹת הַקְּדוֹשִׁים וְכָל הַיִּחוּדִים וְזִוּוּגֵי מִדּוֹת הָעֶלְיוֹנוֹת וּמִתּוּק הַדִּינִין, קָשִׁין וְרַפִּין הָרְאוּיִים לָבֹא עַל

יְדֵיהֶם אֲבָל בָּטַחְתִּי בְּרַחֲמֶיךָ הַמְרֻבִּים וְיָדַעְתִּי כִּי לֹא תְבִישֵׁנִי מִ לְתַקֵּן שֻׁלְחָנִי וְלֹא לְקַלְקֵל וְאַתָּה בְּטוּבְךָ תְּעוֹרֵר רַחֲמֶיךָ וִיהִי נֹעַם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנֵהוּ. וְתִצָּרֵף מַחְשְׁבוֹתֵנוּ הַטּוֹבָה דֶּרֶךְ כְּלָל לְמַעֲשֶׂה כְּאִלּוּ נִתְכַּוַּנְּנוּ בְּכָל צֵירוּפֵי שֵׁמוֹת הַקְּדוֹשִׁים הָעוֹלִים מִתּוֹכָם וּבְכָל הַיִּחוּדִים וְזִוּוּגֵי מִדּוֹת הָעֶלְיוֹנוֹת וּמִתּוּק הַדִּינִין הָרְאוּיִים לָבֹא עַל יְדֵיהֶן: וְיַעֲלוּ תְקִיעוֹת אֵלּוּ לְעוֹרֵר רַחֲמֶיךָ עִם שְׁאָר תְּקִיעוֹת בְּנֵי עֲלִיָּה בָּנֶיךָ הַיּוֹדְעִים וְהַמְכַוְּנִים כָּל כַּוָּנַת שְׁמוֹתֶיךָ הַקְּדוֹשִׁים וְזִוּוּגֵי מִדּוֹת הָעֶלְיוֹנוֹת וּמִתּוּק הַדִּינִין הָרְאוּיִים לְכָל תְּקִיעָה וּתְקִיעָה הַמַּעֲלִים יִחוּד וְזִוּוּג מִדּוֹת הָעֶלְיוֹנוֹת וּמְעוֹרְרִים אֶת הָרַחֲמִים:

וּבְכֵן יִכְבְּשׁוּ רַחֲמֶיךָ אֶת כַּעַסְךָ וְיִגֹּלּוּ רַחֲמֶיךָ עַל מִדּוֹתֶיךָ וְתִתְרַחֵם עַל בָּנֶיךָ וַהֲפוֹךְ לָהֶם עַל יְדֵי תְקִיעוֹת אֵלֶּה מִמִּדַּת הַדִּין הֶחָזָק וְהָרָפָה לְמִדַּת הַחֶסֶד וּלְמִדַּת הָרַחֲמִים וּזְכוֹר לָנוּ זְכוּת אֲבוֹתֵינוּ וְיִהְיוּ הַיּוֹם חֲקוּקִים בְּכִסְאֲךָ אַבְרָהָם בְּרֹאשׁ יַעֲקֹב כְּנֶגֶד יִצְחָק בְּנְתַיִם וְתִכְנֵס לָנוּ לִפְנִים מִשּׁוּרַת הַדִּין וּסְתוֹם וַחֲתוֹם פֶּה שָׂטָן וְאַל יַשְׂטִין עָלֵינוּ וּבְבֹא תוֹכַחְתָּם נֶגְדֶּךָ שַׁמְּנוּ מִסַּפְּרְךָ אַל תִּפַּח וּכְתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל בְּנֵי בְרִיתֶךָ אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגוֹאֲלִי:

ז׳ פעמים.

מז לַמְנַצֵּחַ לִבְנֵי קֹרַח מִזְמוֹר: כָּל הָעַמִּים תִּקְעוּ כָף הָרִיעוּ לֵאלֹהִים בְּקוֹל רִנָּה: כִּי יְהוָה עֶלְיוֹן נוֹרָא מֶלֶךְ גָּדוֹל עַל כָּל הָאָרֶץ: יַדְבֵּר עַמִּים תַּחְתֵּינוּ וּלְאֻמִּים תַּחַת רַגְלֵינוּ: יִבְחַר לָנוּ אֶת נַחֲלָתֵנוּ אֶת גְּאוֹן יַעֲקֹב אֲשֶׁר אָהֵב סֶלָה: עָלָה אֱלֹהִים בִּתְרוּעָה יְיָ בְּקוֹל שׁוֹפָר: זַמְּרוּ אֱלֹהִים זַמֵּרוּ זַמְּרוּ לְמַלְכֵּנוּ זַמֵּרוּ: כִּי מֶלֶךְ כָּל הָאָרֶץ אֱלֹהִים זַמְּרוּ מַשְׂכִּיל: מָלַךְ אֱלֹהִים עַל גּוֹיִם אֱלֹהִים יָשַׁב עַל כִּסֵּא קָדְשׁוֹ: נְדִיבֵי עַמִּים נֶאֱסָפוּ עַם אֱלֹהֵי אַבְרָהָם כִּי לֵאלֹהִים מָגִנֵּי אֶרֶץ מְאֹד נַעֲלָה:

ויעמוד התוקע על הדוכן ואומר:

יְהוָה בְּקוֹל שׁוֹפָר. יַשְׁמִיעַ יְשׁוּעָה. לְקַבֵּץ שֶׂה פְזוּרָה בְּבֹא חָזוֹן תְּשׁוּעָה. עָלָה אֱלֹהִים בִּתְרוּעָה. יְהוָה בְּקוֹל שׁוֹפָר: יְהוָה בְּקוֹל שׁוֹפָר. קוֹל מִשָּׁמַיִם. עַל הַר הַקֹּדֶשׁ וְעַל יְרוּשָׁלַיִם. וְאָז כַּנַּת יְמִינְךָ תְּהִי בְּמֵרֹאשׁ נְטוּעָה. עָלָה אֱלֹהִים בִּתְרוּעָה. יְהוָה בְּקוֹל שׁוֹפָר: יְהוָה בְּקוֹל שׁוֹפָר. יְגַלֶּה קֵץ וּזְמַן. עֵת יִתָּקַע וְהָלַךְ בְּסַעֲרוֹת תֵּימָן. וּמַלְכוּת הָרִשְׁעָה. אָז תִּהְיֶה פְרוּעָה. עָלָה אֱלֹהִים בִּתְרוּעָה. יְהוָה בְּקוֹל שׁוֹפָר: יְהוָה בְּקוֹל שׁוֹפָר. בְּהַר קֹדֶשׁ תִּתָּקַע. נְוֵה צִיּוֹן תִּרְקַע. וְהַר שֵׂעִיר יִבָּקַע. וְתִנָּתֵק וְתִנָּטֵשׁ הַיָּתֵד הַתְּקוּעָה. עָלָה אֱלֹהִים בִּתְרוּעָה. יְהוָה בְּקוֹל שׁוֹפָר:

וקודם שהתקיעה יש מקומות שנוהגים לומר מזמור למ"ה כל העמים תקעו כף ששה פעמים. ופסוקים אחרים כמו שהובא בס' אוצר נחמד.

ואומר התוקע

יהי רצון מלפניך אלהי ואלהי אבותי אלהי המשפט שבזכות אלו השמות היוצאים מר"ת אל נא קרב תשועת מלפניך. (ויכוין אנקת"ם). פחדך סר תוציא מאפל. (ויכוין פסת"ם). פדה שועים פתח סומים יסעך מלפים. (ויכוין פשפס"ם). דלה יוקשים וקנן נפולים סמוך יש מופלגים. (יכוין דיונסי"ם). שתקרע כל המסכים והמקטרגים אשר הם מבדילים בינך ובין עמך ישראל ארוממך אלהי המלך המשפט שומע קול תרועת עמך ישראל ברחמים:

וקודם שיתקע אומרים אלו הפסוקים:

עָלָה אֱלֹהִים בִּתְרוּעָה יְהוָה בְּקוֹל שׁוֹפָר: בַּחֲצֹצְרוֹת וְקוֹל שׁוֹפָר. הָרִיעוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ יְהוָה: תִּקְעוּ בַחֹדֶשׁ שׁוֹפָר. בַּכֶּסֶה לְיוֹם חַגֵּנוּ כִּי חֹק לְיִשְׂרָאֵל הוּא מִשְׁפָּט לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב: כָּל הָעַמִּים תִּקְעוּ כָף. הָרִיעוּ לֵאלֹהִים בְּקוֹל רִנָּה: מִזְמוֹר לְתוֹדָה הָרִיעוּ לַיהוָה כָּל הָאָרֶץ: שִׁירוּ לוֹ שִׁיר חָדָשׁ. הֵיטִיבוּ נַגֵּן בִּתְרוּעָה: הָרִיעוּ לַיהוָה כָּל הָאָרֶץ. פִּצְחוּ וְרַנְּנוּ וְזַמֵּרוּ: וַיהוָה עֲלֵיהֶם יֵרָאֶה וְיָצָא

כברק חצו. ואדני יהוה בשופר יתקע והלך בסערות תימן: ויהי קול השופר הולך וחזק מאד משה ידבר והאלהים יעננו בקול: והיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול ובאו האבדים בארץ אשור והנדחים בארץ מצרים. והשתחוו ליהוה בהר הקדש בירושלים: כל ישבי תבל ושכני ארץ כנשא נס הרים תראו וכתקע שופר תשמעו:

אחר כך יאמר אלו הפסוקים הר"ת שלהם יוצא מהם שם קר"ע שט"ן המסוגל בזה היום וזהו סידרן:

יקום אלהים יפוצו אויביו וינוסו משנאיו מפניו: קומה יהוה באפך הנשא בעברות צוררי ועורה אלי משפט צוית: ישועה מסגר נפשי להודות את שמך בי יכתירו צדיקים כי תגמול עלי: רצה יהוה להצילני יהוה לעזרתי חושה: ואני עני ואביון אלהים חושה לי עזרי ומפלטי אתה אלהי אל תאחר: עיני תמיד אל יהוה כי הוא יוציא מרשת רגלי: השמיעני בבקר חסדך כי בך בטחתי הודיעני דרך זו אלך כי אליך נשאתי נפשי:

הנה זה סוף ר"ת יקהרוע"ה כדי למתקו:

יהוה אלהים צבאות השיבנו האר פניך ונושעה: שמרני כאישון בת עין בצל כנפיך תסתירני: הפלא חסדיך מושיע חוסים מתקוממים בימינך: טהור עינים מראות ברע למה תביט בוגדים תחריש בבלע רשע צדיק ממנו: טוב יהוה למעוז ביום צרה ויודע חוסי בו: ובחסדך תצמית אויבי והאבדת כל צוררי נפשי כי אני עבדך: נפשנו חכתה ליהוה עזרנו ומגננו הוא: נוראות בצדק תעננו אלהי ישענו מבטח כל קצוי ארץ וים רחוקים: הלא אתה תשוב תחיינו ועמך ישמחו בך:

הא סוף ר"ת ישהטונ"ה כדי למתקו ויכוין תמיד באלו השני שמות:

ישוב היתות ויפרוש הטלית כל אחד בין הסר"ת לתס"ת ובין תס"ת לתר"ת ויפרש דרך כלל הקלה כזה עברתי על לא תעשה. ובכן יתבטל מעליו הקל"הר הממונה להעביר על לא תעשה והקל"הר הממונה להעביר על מצות עשה וגם

בתקיעות דמיושב יסודה על עון ע"ז כמו גאוה וכעס ושבירת כלים בחמתו ואף מי אשר השחית את זרעו ארצה ובכן יבטל מעליו יצ"הר של ע"ז והשחתת זרע בשם שם

קר"ע שט"ן:

ובתקיעות שבמוסף יהרהר פרטי עונותיו ג"כ בעת התקיעות ובפרט בעון ג"ע את אשר תר אחרי לבבו ואחרי עיניו תרי סרסורי דעבירה ובכן יבטל מעליו יצ"הר דג"ע בכח השם הנז'. וכן בתקיעות שבחזרת מוסף יהרהר פרטי עונותיו ובפרט בעון ש"ד ומה מאד יתאונן אדם חי על כמה דם נפשות אביונים אשר כלכדו בעונותיו ואף אשר המית את בניו כנודע ובכן יבטל מעליו יצ"הר דש"ד בכח השם הנז':

קודם הברכה יכוין יַקְהֲרֻוֹעָה יַשְׁהֲטוֹנָה ויברך התוקע

ברשות מורי ורבותי:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לִשְׁמוֹעַ קוֹל שׁוֹפָר:

ביום שני אינו מברך שהחיינו אלא אם של יום ראשון נשמט:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה (יוד הא ואו הא) אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁהֶחֱיָנוּ וְקִיְּמָנוּ וְהִגִּיעָנוּ לַזְּמַן הַזֶּה:

ובעת שיתקע יניח ד' אצבעות על השופר כדי לבסום הדין. ותוקע יהא מהצנועים. ובין סימן לסימן טוב שיתודה בלחש דוקא בין שפתיו כי שוא עת רצון להתקבל ויבכה על עונותיו. וכל המתעורר בבכיה בפרט בעת הזאת היא הוראה עצומה שנשמתו טובה ומתוקנת כך קבלנו מהאור המופלא האר"י ז"ל. ויכוין תקיעה אברהם. שברים יצחק. תרועה יעקב ודוד. תקיעה יעקב. ובשלשים קולות אלו דמיושב יכוין שם בשם ר"ע טלוועוטין. לבטל יצר הרע דעבודה זרה ודהשחתת זרע לגמרי:

יכוין כי תקיעה הוא הסד מדת אברהם ובשברים אל הגבורה מדת יצחק ובתרועה אל העטרה ר"ל במלכות מדת הוד ובתקיעה אחרונה אל תפארת מדת יעקב שהם רחמים פשוטים ונמצא הדין בין ב' מדות רחמים.

תשרת	תשרת	תשרת
תשת	תשת	תשת
תרת	תרת	תרת

ואחר התקיעות אומרים הקהל (דיזי איל קהל):

אַשְׁרֵי הָעָם יוֹדְעֵי תְרוּעָה יְהוָה בְּאוֹר פָּנֶיךָ יְהַלֵּכוּן: בְּשִׁמְךָ יְגִילוּן כָּל הַיּוֹם וּבְצִדְקָתְךָ יָרוּמוּ: כִּי תִפְאֶרֶת עֻזָּמוֹ אָתָּה וּבִרְצוֹנְךָ תָּרוּם קַרְנֵנוּ: כִּי לַיהוָה מָגִנֵּנוּ וְלִקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל מַלְכֵּנוּ: כָּל כְּלִי יוּצַר עָלַיִךְ לֹא יִצְלָח וְכָל לָשׁוֹן תָּקוּם אִתָּךְ לַמִּשְׁפָּט תַּרְשִׁיעִי זֹאת נַחֲלַת עַבְדֵי יְהוָה וְצִדְקָתָם מֵאִתִּי נְאֻם יְהוָה:

יְהוָה יֵחַתּוּ מְרִיבָיו עָלָיו בַּשָּׁמַיִם יַרְעֵם יְהוָה יָדִין אַפְסֵי אָרֶץ וְיִתֶּן עֹז לְמַלְכּוֹ וְיָרֵם קֶרֶן מְשִׁיחוֹ:

וכופלו ג"פ ואחר כך אומרים:

יְהִי חַסְדְּךָ יְהוָה עָלֵינוּ כַּאֲשֶׁר יִחַלְנוּ לָךְ:

(ואחכ"א) אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ עוֹד יְהַלְלוּךָ סֶּלָה: אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לּוֹ אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְהוָה כתר אֱלֹהָיו:

(קמ"ה) תְּהִלָּה לְדָוִד אֲרוֹמִמְךָ אֱלוֹהַי הַמֶּלֶךְ וַאֲבָרְכָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד: בְּכָל יוֹם אֲבָרְכֶךָּ וַאֲהַלְלָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד: גָּדוֹל יְהוָה חכמה וּמְהֻלָּל מְאֹד וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין חֵקֶר: דּוֹר לְדוֹר יְשַׁבַּח מַעֲשֶׂיךָ וּגְבוּרֹתֶיךָ יַגִּידוּ: הֲדַר כְּבוֹד הוֹדֶךָ וְדִבְרֵי נִפְלְאוֹתֶיךָ אָשִׂיחָה: וֶעֱזוּז נוֹרְאוֹתֶיךָ יֹאמֵרוּ וּגְדֻלָּתְךָ אֲסַפְּרֶנָּה: זֵכֶר רַב טוּבְךָ יַבִּיעוּ וְצִדְקָתְךָ יְרַנֵּנוּ: חַנּוּן וְרַחוּם יְהוָה בינה אֶרֶךְ אַפַּיִם וּגְדָל חָסֶד: טוֹב יְהוָה חסד לַכֹּל וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו: יוֹדוּךָ יְהוָה גבורה כָּל מַעֲשֶׂיךָ וַחֲסִידֶיךָ יְבָרְכוּכָה: כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֹאמֵרוּ וּגְבוּרָתְךָ יְדַבֵּרוּ: לְהוֹדִיעַ לִבְנֵי הָאָדָם גְּבוּרֹתָיו וּכְבוֹד הֲדַר מַלְכוּתוֹ: מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל עֹלָמִים וּמֶמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל דּוֹר וָדֹר: סוֹמֵךְ יְהוָה תפארת לְכָל הַנֹּפְלִים

וְזוֹקֵף לְכָל הַכְּפוּפִים: עֵינֵי כֹל אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּ וְאַתָּה נוֹתֵן לָהֶם אֶת אָכְלָם בְּעִתּוֹ: פּוֹתֵחַ אֶת יָדֶךָ (ויכוין מאד בפסוק זה כי בו עיקר הפרנסה ר״ת פאי גימטריא יאהדונהי ס״ה חתך) וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל חַי רָצוֹן: צַדִּיק יוהוווהו יסוד בְּכָל דְּרָכָיו וְחָסִיד בְּכָל מַעֲשָׂיו: קָרוֹב יְהֹוָה מלכות לְכָל קֹרְאָיו לְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָאֻהוּ בֶאֱמֶת: רְצוֹן יְרֵאָיו יַעֲשֶׂה וְאֶת שַׁוְעָתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם: שׁוֹמֵר יְהֹוָה נצח אֶת כָּל אֹהֲבָיו וְאֵת כָּל הָרְשָׁעִים יַשְׁמִיד: תְּהִלַּת יְהֹוָה הוד יְדַבֶּר פִּי וִיבָרֵךְ כָּל בָּשָׂר שֵׁם קָדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד: וַאֲנַחְנוּ נְבָרֵךְ יָהּ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם הַלְלוּיָהּ:

אם חל בשבת אומרים:

בָּרוּךְ יְהֹוָה אֲשֶׁר נָתַן מְנוּחָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל כְּכֹל אֲשֶׁר דִּבֵּר לֹא נָפַל דָּבָר אֶחָד מִכֹּל דְּבָרוֹ הַטּוֹב אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּיַד מֹשֶׁה עַבְדּוֹ:

ואם חל בחול מתחילים מכאן:

יְהִי יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ עִמָּנוּ כַּאֲשֶׁר הָיָה עִם אֲבוֹתֵינוּ אַל יַעַזְבֵנוּ וְאַל יִטְּשֵׁנוּ: לְהַטּוֹת לְבָבֵנוּ אֵלָיו לָלֶכֶת בְּכָל דְּרָכָיו וְלִשְׁמֹר מִצְוֹתָיו וְחֻקָּיו וּמִשְׁפָּטָיו אֲשֶׁר צִוָּה אֶת אֲבוֹתֵינוּ: וְיִהְיוּ דְבָרַי אֵלֶּה אֲשֶׁר הִתְחַנַּנְתִּי לִפְנֵי יְהֹוָה קְרֹבִים אֶל יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ יוֹמָם וָלָיְלָה: לַעֲשׂוֹת מִשְׁפַּט עַבְדּוֹ וּמִשְׁפַּט עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל דְּבַר יוֹם בְּיוֹמוֹ: לְמַעַן דַּעַת כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי יְהֹוָה הוּא הָאֱלֹהִים אֵין עוֹד: לֹא יָמוּשׁ סֵפֶר הַתּוֹרָה הַזֶּה מִפִּיךָ וְהָגִיתָ בּוֹ יוֹמָם וָלַיְלָה לְמַעַן תִּשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת כְּכָל הַכָּתוּב בּוֹ כִּי אָז תַּצְלִיחַ אֶת דְּרָכֶךָ וְאָז תַּשְׂכִּיל: הֲלֹא צִוִּיתִיךָ חֲזַק וֶאֱמָץ אַל תַּעֲרֹץ וְאַל תֵּחָת כִּי עִמְּךָ יְהֹוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכֹל אֲשֶׁר תֵּלֵךְ:

ואומר פסוק בקול רם שני פעמים:

יִמְלֹךְ יְהֹוָה לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ:

ומחזירין ספר תורה והעולים מזמור לדוד הבו לי׳ כבוד מכאן קדיש [illegible]:

ויש אומרים אחר זה:

שְׂאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם וְהִנָּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם וְיָבוֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד. מִי זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד יְהוָה עִזּוּז וְגִבּוֹר יְהוָה גִּבּוֹר מִלְחָמָה: שְׂאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם וּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם וְיָבֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד: מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד יְהוָה צְבָאוֹת הוּא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד סֶלָה. וְיָדַעְתָּ כִּי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הוּא הָאֱלֹהִים הָאֵל הַנֶּאֱמָן שֹׁמֵר הַבְּרִית וְהַחֶסֶד לְאֹהֲבָיו וּלְשֹׁמְרֵי מִצְוֹתָיו לְאֶלֶף דּוֹר: כִּי אֵל רַחוּם יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא יַרְפְּךָ וְלֹא יַשְׁחִיתֶךָ וְלֹא יִשְׁכַּח אֶת בְּרִית אֲבוֹתֶיךָ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לָהֶם: כִּי כֹה אָמַר יְהוָה רָנּוּ לְיַעֲקֹב שִׂמְחָה וְצַהֲלוּ בְּרֹאשׁ הַגּוֹיִם הַשְׁמִיעוּ הַלְלוּ וְאִמְרוּ הוֹשַׁע יְהוָה אֶת עַמְּךָ אֵת שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל:

ומועד בפתח ההיכל:

יְהַלְלוּ אֶת שֵׁם יְהוָה כִּי נִשְׂגָּב שְׁמוֹ לְבַדּוֹ הוֹדוֹ עַל אֶרֶץ וְשָׁמָיִם: וַיָּרֶם קֶרֶן לְעַמּוֹ תְּהִלָּה לְכָל חֲסִידָיו לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַם קְרוֹבוֹ הַלְלוּיָהּ: יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתָּחַת אֵין עוֹד: אֵין כָּמוֹךָ בָאֱלֹהִים יְהוָה וְאֵין כְּמַעֲשֶׂיךָ:

וכשמכניס ספר תורה להיכל אומר הש"ץ:

שׁוּבָה לִמְעוֹנָךְ. וּשְׁכוֹן בְּבֵית מַאֲוָיָךְ. כִּי כָל פֶּה וְכָל לָשׁוֹן יִתְּנוּ הוֹד וְהָדָר לְמַלְכוּתָךְ: וּבְנֻחֹה יֹאמַר שׁוּבָה יְהוָה רִבְבוֹת אַלְפֵי יִשְׂרָאֵל:

וקורא שליח צבור למתפלל תפלת מוסף ומתחיל:

הֲשִׁיבֵנוּ יְהוָה אֵלֶיךָ וְנָשׁוּבָה חַדֵּשׁ יָמֵינוּ כְּקֶדֶם:

תפלת מוסף

מעשה גדול ונורא מרבנו אמנון הקדוש.

אמר ראובן סיס איסטו אדיזאדו קי איסטי פיוט מויי סאנטו לו דיזין אין נס קדושה דיל מוסף אין מונגאס קהלות אין לה טורקיאה — סיינדו אין עי אופיסיון פורקי טן מאנקי נאדה אין איסטי מחזור לו איסטאמפי מונה כפי

לו אאייי אין איל מחזור אשכנזי ג׳ונטה מינטי קון איל מ׳שה — טאמביין לו טרשלאדי פורקי לו אינטיינדאן טודוס אי קי ב׳ראנטין סוס קוראסונים אין איסטה אורה סאנטה:

טאמביין ב׳ידי קי גראן פרוב׳יג׳ו סאלי פור אקונטאר טאמביין איל מעשה די איסטי סאנטו סינייור ז"ל קומו ב׳ינו אה אזיר איסטי פיוט — פורקי ב׳ייאמוס קון איספרימיסיין ב׳ינס אונדי אלקאנסה לה קדושה די ישראל: דיטו מעשה כפי אידייאה דיל רב זאב היידינהיים פואי אלקאנסו דיל מיל סיל קינטינו לצ"ע:

אינסרי לאס כתיבות די און גראן סינייור אונו דילוס בעלי תוספות אי סו נומברי בינו אפרים ז"ל די בונא אין לה ג׳רמאנייה סי טופו איסטי מעשה איסקריטו:

מעשה אקונטיסייו אין לה סיב׳דאד גראנדי מאגינצא אפאמאדה אין סינייוריאה ריקיזה. אי סינסייאה. לה קאפיטאלה דיל פרינסיפי די מאגינסייה — אין און סאנטו רב קי מוראב׳ה אליי אי סו נומברי רבי אמנון קי אירה און סינייור מויי אפאמאדו אי מויי איסטימאדו אין חכמה אי קדושה טאמביין אירה דילוס ריקוס די לה סיב׳דאד אי אירה מויי קיסייו אי סונוראדו אין אוז׳וס די לה קורטי אי די איל פרינסיפי פורקי אירה סו נאקירו: סיינפרי אירה אוזאנסה דילוס קארדינאלים דוקיס אי קונדים פור אטאקארלו אה רבי אמנון אין פרט די לה אמונה אי פריקוראב׳אן קון טודאס סוס פואירסאס פור קומבינסירלו פורקי טומי לה ליי די איליוס — אי איל סיינפרי קומו ליאון לוס אינג׳אב׳ה קון ריספואיסטה אטראס — פינה קי פואירון קאזיר פור קומבינסירלו אל פרינסיפי פרופייו פורקי לו אבולטי אל דיטו סינייור קומו פואידי קון טאינאס או קומו נו קון איזייטים. סיינדו דישירון קי אירה פיקאדו אנסי און אומברי גראנדי אי קומפלידו ריסטי ב׳ידייו — איל פרינסיפי ב׳יסטייוסי קון סילו אי ב׳יגאנסה סינטיר לאס פואירסאס ריפואיסטאס קי רבי אמנון ליס דאב׳ה סיינפרי אה סינייורים די סו קורטי — אי אנסי קי קון גראן פוליטיקה אי איסטימה לו קונבידו אה רבי אמנון אל אוסטו די אה לה טאב׳ולה קי איזו אה סו סינייורים אי בכלל אוב׳יירון אליי לוס סאב׳יוס אי קארדינאלים כפי איס כוס אוזאנסאס איסטאר סיינפרי אל קאפו אסינטאדוס — אליי טוב׳יירון לה אוקאסיון פור קואינטו קילה סוס קומידאס איספיסאר סוראס אפלאטיקאר קון רבי אמנון ג׳ונטה מינטי קון איל פרינסיפי אי אנסי קי אפרומיטייו אזילדו גראן קונדי סי טאל לו איסקוג׳ירה — אי קואנדו ב׳ידו קי נון לי פאסה איספיסו קון אירה אי כאנייה טאמביין אמינזארלו קון פורטאליזאס — אסאנטו קי איל חסיד ייאס סי אב׳ייאה פאסטיאדו די סו ב׳ידה די ב׳ירלוס קומו ליאונים טודוס אפראדוס סובירי איל — סאלטו לי דישו אל ריי — מי רוגו דאמי טיינפו טרים דיאס אי מי טורנארי ריפואיסטה — אנסי סאליו די ב׳יסטה די אינטרי איליוס — אין סאליינדו אקודרוסי אין ארסינטאנדוסי סו דעת אי ב׳ידו לאס מאלאס דימאנדה קי דימאנדו טיינפו טרים דייאס קומו סי ח"ו אוב׳ייירי אלגון דוב׳ייו אי ב׳ה אסינסאר סי אי נון — סוב׳רי איסטו רומפייוסי אי דיזלייוסי סו קוראסון אי סי איזו פיידרה — ב׳ינו אקאזה אמארגו אי אפריטו קון ייורו אי לימוב׳ייו נון קיזו קומיר ני ב׳יב׳יר לוס רבנים דילה סיב׳דאד איניטראון פור ב׳יזיטארלו אי נון קיזו ריסיב׳יר — ריספונדייו אי דישו נואי קי פור לה מי לוקורה דיסינדירי אלה פואיסה: אנסי אלגוב׳ייאו אי ייורו סודו לוס טרים דייאס — אל טריסיר דייאס לו סינבייו אס ייאמאר איל פרינסיפי —

מוסף של ראש השנה

נון קיזו איר — סורנה אינבייו קון פוליטיקה סו פרופייא קארוסה אי נון קיזו סוא איסטו דייו איל קומאנדו פורקי לו טראייגאן פור פואירסה — אין אפארימייונדוסי דילאנטרי די דימאנדו איל פרינסיפי — אדי מי קירידו אמנון לה טו פרומיסה קי אפרומיטיסטים קי אין טרים דיאס ארלאס מי דילונטאד. פורקי ראזון נון קומפליסטים דיניר קואנדו טי ייאמי — סוברי איסטו ריספונדייו רבי אמנון אי דישו — סינייור! מי פרופייה קורטאדרי מי לונגואה — מי לואינגה קי טאל אבלו סיאה קורטאדה. ריספונדייו איל ריי אי דישו נון — סו לואינגה נון סיאה קורטאדה כפי טו דישיסטים סינו סוס פייס קי אונדי מי די בואין גראדו נון קיזירון פיניר סיאן קורטאדוס — אי דיספואיס אינוס קאפטיגארי נו קואירפו אינטירו: די זיסטה דייו קומאנדו אי לי קורטארון פולגארים די סוס פייס אי סוס מאנוס — אנסי לו מיטיירון אין און ארון קון סוס קורטאדוס פולגארים אי לו לייבארון אבו קאזה — אנסי רייאיבו איל חסיד יסורים פואירטים אי אמארגוס פור איל טיימפו די כרים דייאס קי דימאנדו — אינסי מעשה אקונטיסייו אקייס די ראש השנה אין סיינדו ר"ה קומאנדו איל חסיד קי לו לייבין אלה טבילה ריביזייו סו כפרה. אי רוגו קי לו טראייגאן אל קהל גונטה מינסי קון סוס דידוס כאלאדוס קי פוזיירון אלאדו די איל — אנסי לו פוזיירון אלאדו דיל חזן אין ארידזאנדו איל שליח צבור אלה קדושה די מוסף לי דישו קי אספירי — סיינדו איל קירי סיר מקדש השם אי אינפיסו קון בוז די ייורו איסקלאמו אי דישו ובכן ולך תעלה קדושה וכו' ונתנה תקף אסטה איל זיירבו ושמנו קראת בשמך אין איסקאפאנדו איסטי ביירבו סי אקאייו סופיטו לס סו בוז קי איסטרימיסייו איל קהל אינטירו — אטאנטו קי טודו איל קהל אלסארון סוס אוזוס אל לוגאר דיל חסיד אי גראן קונסוראזיון לים אפירו אין זיר קי אין אקיל מומינטו סופיטו סי דיספארסייו אאוזוס די טודוס — אי נון איל מאס קי איל דייו לו סומו — דיספואיס די טרים דיאס סי לי אפארסייו אל רב הגדול רבינו קלונימוס בר רבינו משולם אי לי אנבייו איסטי סאנטו פיוט די קאזיסה אי קומאנדולי פורקיט אינבייאי פור טודו ישראל ריסטי פור מימוריאס פורקי ריקונוסקאן מלאותיו יתברך חטטו ינן מליטו אנ"ר:

וּבְכֵן וּלְךָ תַעֲלֶה קְדֻשָּׁה כִּי אַתָּה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ:

אי אנסי סוביגס אס פי סאנטידאד: פורקי סוס מואיקע י קאנמו דייו. אי ריי:

וּנְתַנֶּה תּוֹקֶף קְדֻשַּׁת הַיּוֹם. כִּי הוּא נוֹרָא וְאָיוֹם. וּבוֹ תִנָּשֵׂא מַלְכוּתֶךָ. וְיִכּוֹן בְּחֶסֶד כִּסְאֶךָ. וְתֵשֵׁב עָלָיו בֶּאֱמֶת. אֱמֶת

אי ריקונסאריאמוס פואירסאליזה די סאנטידאד דיל דיאה: פורקי איל פימירוזו אי ספאבורוזו אזיין טרימבלאייאר איניל סי אינפאנבארס סו רייגאדו אי קון מירסיד סי קונפורטאס סו סילייה: אי קון לה זירדאד פי אפינסארלאס מינילייס: זירדאד קי

כי אתה הוא דין ומוכיח ויודע ועד. וכותב
וחותם וסופר ומונה ותזכור כל הנשכחות,
ותפתח את ספר הזכרונות ומאליו יקרא
וחותם יד כל אדם בו. ובשופר גדול יתקע
וקול דממה דקה ישמע. ומלאכים יחפזון
וחיל ורעדה יאחזון, ויאמרו הנה יום הדין,
לפקוד על צבא מרום בדין, כי לא יזכו
בעיניך בדין, וכל באי עולם יעברון לפניך
כבני מרון: ייז כבקרת רועה עדרו. מעביר
צאנו תחת שבטו. כן תעביר ותספור
ותמנה, ותפקוד נפש כל חי. ותחתוך
קצבה לכל בריה, ותכתוב את גזר דינם:
בראש השנה יכתבון. וביום צום כפור
יחתמון. כמה יעברון, וכמה יבראון. מי

סולו סוס איל ג׳וזגאדור ב׳ירדאדירו: קאסטיגאדור אסיגון לאס איג׳אס אי סאב׳יין לו סיגורו: אי איסקריב׳יין אין ליב׳רו אי סילייאן אי קונטאן אל ס סינטינסייאס אי מימב׳ראן טודו לו אולב׳ידאדו: אב׳רים אל ליב׳רו דילאס מימב׳ראסייונים אי די סוייו איס מילדאדו: פ׳ירמה די מאנו דיל פרופייו פיקאדור איל קואל איס איג׳אדו — איל קואל אולטימו דיאה קון גראן שופר סירה טאנייאדו: — אי ג׳ימידו די טילינסייה דילגאדה סירה אוייאדו: אי לוס מלאכים סי אטורב׳אראן. טימבלה אי פאב׳ור ליס אפירה: דיראן איג אליינו דיאה די איל ג׳וזגו פאב׳ורוזו. פור ביזיטאר אי ג׳וזגאר טאמביין אפונסאדו די אריב׳ה קון טודו איל אוניב׳ירזו — פורקי ני איליוס נון סאלין איזמיראדוס דילאנטרי טי אין ג׳וזגארלוס קון טו פיזו: — — קומו פאסטור קי ריב׳ידיאה סו ריבאנייו: דיבאשו די סו ב׳ארה לוס פאסה אי לוס קונטה — אנסי לוס אזים פאסאר אטודוס פור קואינטה: אי ביזיטאס אלמה די טודו ביב׳ו פור נוטה: אי קורטאס פ׳ין אי טאסאס אקאדה קריאנסה: אי איסקריב׳ים אס סיטינסייה די סוס ג׳וזגוס:

אין ראש השנה סון איסקריטוס אי אין יום הכפורים סון סיילאדוס:

יִחְיֶה וּמִי יָמוּת. מִי בְקִצּוֹ. וּמִי לֹא בְקִצּוֹ. מִי בַמַּיִם. וּמִי בָאֵשׁ. מִי בַחֶרֶב. וּמִי בַחַיָּה. מִי בָרָעָב. וּמִי בַצָּמָא. מִי בָרַעַשׁ. וּמִי בַמַּגֵּפָה. מִי בַחֲנִיקָה. וּמִי בַסְּקִילָה: מִי יָנוּחַ. וּמִי יָנוּעַ. מִי יִשָּׁקֵט. וּמִי יִטָּרֵף. מִי יִשָּׁלֵו. וּמִי יִתְיַסָּר. מִי יֵעָנִי. וּמִי יֵעָשֵׁר. מִי יִשָּׁפֵל. וּמִי יָרוּם:

צדקה	תפלה	תשובה
ממון	קול	צום
וּצְדָקָה	וּתְפִלָּה	וּתְשׁוּבָה

מַעֲבִירִין אֶת רוֹעַ הַגְּזֵרָה:

כִּי כְשִׁמְךָ כֵּן תְּהִלָּתֶךָ. קָשֶׁה לִכְעוֹס וְנוֹחַ לִרְצוֹת: כִּי לֹא תַחְפּוֹץ בְּמוֹת הַמֵּת. כִּי אִם בְּשׁוּבוֹ מִדַּרְכּוֹ וְחָיָה. וְעַד יוֹם מוֹתוֹ תְּחַכֶּה לוֹ. אִם יָשׁוּב מִיַּד תְּקַבְּלוֹ: חזן אֱמֶת

פאסאראן די איסטי מונדו קון לה מואירטי — אי קואנטוס נאסידוס אינטראראן אינפרינטי: קין ביב׳ירה אסטה קי סוס אנייוס סי איסקאפאראן: אי קין מוריר׳ה אנטיס די לוקי לי טאקסארון: קין אינייל פואיגו. קין אין לאס אגואס: קין קון לה איספאדה. אי קין קון דיינטי דילה אלימאנייה: קין קון מואירטי סופיטאנייה: קין אין לה אמברי קין אין לה סיד: קין אין איל עיריטימבלו קין אין לה מורטאלדאד: קין סירה אהוגאדו:— קין סירה אפיידריגאדו: קין ריפוזארה אי קין סי סימוביר׳ה — קין סוסיגארה אי קין סי אטורדירה: קין סי אינפרוב׳יסירה: אי קין סי אינריקיסירה: קין סירה אבאשאדו: אי קין סירה אינאלטיסידו.

קון טודו

אי לימוזינה׃	אי לה אוראסייון:	לה טורנאדה:
צדקה	תפלה	תשובה

אזין פאסאר לה פוריזה דילה סינטינסייה: קי אסינון סו נומברי פואידו אנסי איס סו לואור: פואירטי פור אינסאנייאר. אי ליזירו פור אפאלאגאר: נון אינב׳ילונטאס פור מאטאר אל מאלו קי סאלבו אין טורנאר די סו קארירה לה מאלה אי ביב׳ה: אי אסטה דיאה די סו מואירטי לו אספיראס. קי סאל טורנו אין תשובה בורנה לו ריסיבאס —: ב׳ירדאד מינטי קי [illegible] מואיסטרו סאבי קריאדור קי טו אשופיראס

כִּי אַתָּה הוּא יוֹצְרָם וְיוֹדֵעַ יִצְרָם. כִּי הֵם בָּשָׂר וָדָם: אָדָם יְסוֹדוֹ מֵעָפָר וְסוֹפוֹ לֶעָפָר. בְּנַפְשׁוֹ יָבִיא לַחְמוֹ. מָשׁוּל כַּחֶרֶס הַנִּשְׁבָּר. כְּחָצִיר יָבֵשׁ. וּכְצִיץ נוֹבֵל. כְּצֵל עוֹבֵר וּכְעָנָן כָּלֶה. וּכְרוּחַ נוֹשָׁבֶת. וּכְאָבָק פּוֹרֵחַ. וְכַחֲלוֹם יָעוּף:

וְאַתָּה הוּא מֶלֶךְ אֵל חַי וְקַיָּם:

אֵין קִצְבָה לִשְׁנוֹתֶיךָ וְאֵין קֵץ לְאוֹרֶךְ יָמֶיךָ. וְאֵין לְשַׁעֵר מַרְכְּבוֹת כְּבוֹדֶךָ. וְאֵין לְפָרֵשׁ עֵילוּם שְׁמֶךָ. שִׁמְךָ נָאֶה לְךָ. וְאַתָּה נָאֶה לִשְׁמֶךָ. וּשְׁמֵנוּ קָרָאתָ בִשְׁמֶךָ:

עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ. וְקַדֵּשׁ אֶת שִׁמְךָ. עַל מַקְדִּישֵׁי שְׁמֶךָ. בַּעֲבוּר כְּבוֹד שִׁמְךָ הַנַּעֲרָץ וְהַנִּקְדָּשׁ. כְּסוֹד שִׂיחַ שַׂרְפֵי קֹדֶשׁ. הַמַּקְדִּישִׁים שִׁמְךָ בַּקֹּדֶשׁ. דָּרֵי מַעְלָה עִם דָּרֵי מַטָּה (קוֹרְאִים וּמְשַׁלְּשִׁים בְּשִׁלּוּשׁ קְדֻשָּׁה בַּקֹּדֶשׁ):

אח"כ יאמר כתר וכו':

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵהּ. וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ, וְיַצְמַח פּוּרְקָנֵהּ. וִיקָרֵב מְשִׁיחֵהּ. בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן

די סי: — פור טאנטו קונוסים טאמביין סומבאייו די מואיסטרו מאל אפיטיטי: קי סראלֿא די לו ני.גרו די לה קארני אי סאנגרי — אומברי קי סו סימיינסו דיל פולבֿו אי סיירה אי סין פֿין טורנאר אלה טיירה: קון ריזיקו די סו אלמה טראיי סו פאן: אינפֿיטפלאדו אל טייסטו קיבֿראדו: אלה ייֵרבֿה סיקאדה: אה לה פֿלור אמורבֿאדה: אה סומברה פאסאדה: אה נובֿי דיזאזידה: אל איירי פאסאדו — אל פולבֿו אמופלאדה: אס און סואינייו פאסאדו: פריספי די מואיסטרה בֿאלור אי מואיסטרו גראדו:

אינפירו סו מואיסטרו סאנטו קרייאדור סוס רייי אי דייו פודירוזו: ביבֿו אי פירמי פארה סיימפרי א פֿיואדוזו: נון טאקסה אי מיזורה פארה סוס אנייוס: נון פוסיבֿלי פור דאר מיזורה אס קואטריגואס די סו אונרה: נון איי קרייאנסה קי דיקלארי סיקריטו דיטו נומברי סאנטו: סו נומברי סאנטו אס טי פי קונבֿייני: אי סו פארה דיטו נומברי: פֿגוס איזוס די מו קיסטו ישראל אקירינסייאסטים: פור מאנבו קון סי נומברי מוס טיטולאסטים:

סאנבֿאמוס פור סו נומברי איל סאנטו — סאנטיפֿיקה אסו נומברי סובֿרי סאנטיפֿיקאנטים ס נומברי: פארה מודרי סו נומברי איל טימירחו איל סאנטיפֿיקאח פֿין סיקריטה הבֿל די שרפים לוס סאנטוס: לוס אטירסייאנטים אס טי סאנטידאד אפירסייאדס די שראזודוריס די לוס סיילוס אי שרלפירים די לה טיירה:

וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן: יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא. יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְעֵלָּא מִן כָּל בִּרְכָתָא שִׁירָתָא תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחָמָתָא דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא. וְאִמְרוּ אָמֵן:

קודם מוסף אם יש לו דעת יכוין יוד הי ויו הי שהוא ביסוד מקום המוסף ויכוין בכללות כונ' העליות שעולה כנגד' דאימא ובחזרה עולה בבינה דאימא:

רְשׁוּת קוֹדֶם חֲזָרַת מוּסַף שְׁלִיחַ צִבּוּר

יש נוהגים לומר רשות זה. שחיבר כמהור"ר חיים מודעי זצוק"ל:

יְהוָה שָׁמַעְתִּי שִׁמְעֲךָ יָרֵאתִי יְהוָה:

יְהוָה חֶסֶד וֶאֱמֶת יְקַדְּמוּ פָנֶיךָ. בְּקוּם לַמִּשְׁפָּט אֱלֹהִים
יְהוָה לֹא תִכְלָא רַחֲמֶיךָ. וְיִבְטְחוּ בְךָ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ:
כִּי לֹא עָזַבְתָּ דוֹרְשֶׁיךָ יְהוָה:

יְהוָה יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא בַּשָּׁמַיִם מַעֲלוֹתָיו. לָתֵת לְאִישׁ
כִּדְרָכָיו עַל פִּי מִדּוֹתָיו. עַל כֵּן יַעֲזֹב רָשָׁע דַּרְכּוֹ
וְאִישׁ אָוֶן מַחְשְׁבֹתָיו. וְיָשֹׁב אֶל יְהוָה:

יְהוָה יָדִין אַפְסֵי אָרֶץ וּלְפָנָיו אֵין מִסְפָּר. קְצוֹת הָאָרֶץ
יֶחֶרְדוּ בִּתְרוּעָה וּבְקוֹל שׁוֹפָר. וּבָאוּ בִּמְעָרוֹת צוּרִים
וּבִמְחִילוֹת עָפָר. מִפְּנֵי פַּחַד יְהוָה:

יְהוָה מָגֵן בַּעֲדִי אֶשְׁפּוֹךְ לְפָנָיו שִׂיחִי. רְאֵה יְהוָה כִּי צַר
לִי כָּשַׁל בַּעֲוֹנִי כֹּחִי. בְּיָדְךָ אַפְקִיד רוּחִי.
פָּדִיתָ אוֹתִי יְהוָה:

יְהוָה מַלְכֵּנוּ הוּא יוֹשִׁיעֵנוּ מִמַּעַיְנֵי הַיְשׁוּעָה. וְנִהְיֶה וְלֹא
נָמוּת וּמָחָה יְהוָה אֱלֹהִים דִּמְעָה. וְאֶזְבְּחָה בְאָהֳלוֹ
זִבְחֵי תְרוּעָה. אָשִׁירָה וַאֲזַמְּרָה לַיהוָה:

יְהוָה וְכָל קְרָבַי אֶת שֵׁם קָדְשׁוֹ כָּל מַעְיָנַי. בְּךָ חָסְיָה נַפְשִׁי אֵלֶיךָ נָשָׂאתִי אֶת עֵינַי. לְךָ אָמַר לִבִּי בַּקְּשׁוּ פָנָי. אֶת פָּנֶיךָ יְהוָה:

יְהוָה דֶּרֶךְ חֻקֶּיךָ הַדְרִיכֵנִי בִּנְתִיב מִצְוֹתֶיךָ. וִיבֹאֻנִי חֲסָדֶיךָ יְהוָה תְּשׁוּעָתְךָ כְּאִמְרָתֶךָ. בְּחַסְדְּךָ בָּטַחְתִּי יָגֵל לִבִּי בִּישׁוּעָתֶךָ. אָשִׁירָה יְהוָה:

יְהוָה עֵינֶיךָ הֲלֹא לֶאֱמוּנָה עַל אֲנָשִׁים יָשׁוּר. לִשְׁמוֹעַ אֶל הָרִנָּה וְאֶל הַתְּפִלָּה וְתִיטַב לַיהוָה מִשּׁוֹר. רַגְלִי עָמְדָה בְמִישׁוֹר. בְּמַקְהֵלִים אֲבָרֵךְ יְהוָה:

יְהוָה יִשְׁמַע אֶל תְּפִלַּת הָעַרְעָר דַּל וְאֶבְיוֹן. יִפְדֶּה נַפְשִׁי מִיַּד שְׁאוֹל וְיֵקַר פִּדְיוֹן. יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן. לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָה:

אָתָאנוּ לְחַלּוֹת פָּנֶיךָ. כִּי חֶסֶד וֶאֱמֶת יְקַדְּמוּ פָנֶיךָ. נָא אַל תְּבִישֵׁנוּ. נָא אַל תְּשִׁיבֵנוּ. רֵיקָם מִלְּפָנֶיךָ:

אוֹחִילָה לָאֵל אֲחַלֶּה פָנָיו. אֶשְׁאֲלָה מִמֶּנּוּ מַעֲנֵה לָשׁוֹן. אֲשֶׁר בִּקְהַל עָם אָשִׁיר עֻזּוֹ. אַבִּיעָה רְנָנוֹת בְּעַד מִפְעָלָיו. לְאָדָם מַעַרְכֵי לֵב וּמֵיהוָה מַעֲנֵה לָשׁוֹן:

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. אֱלֹהֵי אַבְרָהָם. אֱלֹהֵי יִצְחָק. וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב. הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא. אֵל עֶלְיוֹן. גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים. קֹנֵה הַכֹּל. וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת. וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה:

בנוסח זה יש בו י"א תיבות ובכל יום מי"ת יש לו לכוון בתיבה א' ובי"ס"כ יכוין אלהים חיים. והם י"א תיבות כסממני הקטורת:

זָכְרֵנוּ לְחַיִּים. (אל) מֶלֶךְ חָפֵץ בַּחַיִּים. כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר חַיִּים. לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים. (אֵל חַי). מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן: בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה (גס יְהֶוֶה אל שדי) מָגֵן אַבְרָהָם:

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי. מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ וּמוֹרִיד הַטָּל. מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד. מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים. סוֹמֵךְ נוֹפְלִים. וְרוֹפֵא חוֹלִים. וּמַתִּיר אֲסוּרִים. וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר. מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ. מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה:

מִי כָמוֹךָ (אָב) הָרַחֲמָן זוֹכֵר יְצוּרָיו בְּרַחֲמִים לְחַיִּים. וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה מְחַיֵּה הַמֵּתִים:

לפי דברי מרן האר"י ז"ל במוספים צריך לומר אב הרחמים:

בחזרת העמידה שליח צבור אומר:

כֶּתֶר יִתְּנוּ לְךָ. יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מַלְאָכִים הֲמוֹנֵי מַעְלָה עִם עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל קְבוּצֵי מַטָּה. יַחַד כֻּלָּם קְדֻשָּׁה לְךָ יְשַׁלֵּשׁוּ. כַּדָּבָר הָאָמוּר עַל יַד נְבִיאָךְ. וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר. קָדוֹשׁ. קָדוֹשׁ. קָדוֹשׁ. יְהֹוָה צְבָאוֹת מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ: כְּבוֹדוֹ מָלֵא עוֹלָם מְשָׁרְתָיו שׁוֹאֲלִים אַיֵּה (כשגיע ש"צ לתיבת איה יאמר כל אדם):

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אָבִינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם שֶׁתְּמַלֵּא שְׁאֵלָתִי וּבַקָּשָׁתִי בְּשֵׁם יָהּ:

וישאל אחד משלשה דברים אלו או עושר מופלג לעבודתך. או בנים חכמים. או להשיג רוח הקדש:

ואחר שאלתו יאמר אנא בכח וכו' ואח"כ יאמר:

בְּשִׁמְךָ שַׁדַּי יְהֹוָה צְבָאוֹת שֶׁתַּעֲשֶׂה שְׁאֵלָתִי וּבַקָּשָׁתִי: וְהָיָה יְהֹוָה לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְהֹוָה אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד:

מְקוֹם כְּבוֹדוֹ לְהַעֲרִיצוֹ. לְעֻמָּתָם מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים.
בָּרוּךְ כְּבוֹד יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ: מִמְּקוֹמוֹ הוּא יִפֶן
בְּרַחֲמָיו לְעַמּוֹ. הַמְיַחֲדִים שְׁמוֹ עֶרֶב וָבֹקֶר בְּכָל יוֹם תָּמִיד
אוֹמְרִים פַּעֲמַיִם בְּאַהֲבָה. שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
יְהוָה אֶחָד: הוּא אֱלֹהֵינוּ. הוּא אָבִינוּ. הוּא מַלְכֵּנוּ. הוּא
מוֹשִׁיעֵנוּ. הוּא יוֹשִׁיעֵנוּ וְיִגְאָלֵנוּ שֵׁנִית וְיַשְׁמִיעֵנוּ בְּרַחֲמָיו
לְעֵינֵי כָּל חַי לֵאמֹר הֵן גָּאַלְתִּי אֶתְכֶם אַחֲרִית כְּרֵאשִׁית
לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ
כָּתוּב לֵאמֹר: יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר
הַלְלוּיָהּ:

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ וּקְדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ
סֶּלָה:

לְדוֹר וָדוֹר הַמְלִיכוּ לָאֵל כִּי הוּא לְבַדּוֹ מָרוֹם וְקָדוֹשׁ:

וּבְכֵן (גימטריא ע"ב כנגד אותיות שבפסוק ויסע והוא כנגד אברהם שקידש שמו יתברך בעולם) יִתְקַדַּשׁ שִׁמְךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַל
יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:

וּבְכֵן (ע"ב אותיות שבפסוק ויבא והוא כנגד פחד יצחק) תֵּן פַּחְדְּךָ יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ עַל כָּל מַעֲשֶׂיךָ וְאֵימָתְךָ עַל כָּל מַה
שֶּׁבָּרָאתָ. וְיִירָאוּךָ כָּל הַמַּעֲשִׂים. וְיִשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ כָּל
הַבְּרוּאִים. וְיֵעָשׂוּ כֻלָּם אֲגֻדָּה אֶחָת. לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלֵבָב
שָׁלֵם. שֶׁיָּדַעְנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ שֶׁהַשִּׁלְטוֹן (או שֶׁהַשָּׁלְטָן)
לְפָנֶיךָ. עֹז בְּיָדְךָ וּגְבוּרָה בִּימִינֶךָ וְשִׁמְךָ נוֹרָא עַל כָּל
מַה שֶּׁבָּרָאתָ:

וּבְכֵן (ע"ב אותיות שבפסוק ויט כנגד יעקב שאמר נשכמל"ו) תֵּן כָּבוֹד
לְעַמֶּךָ תְּהִלָּה לִירֵאֶיךָ וְתִקְוָה טוֹבָה לְדוֹרְשֶׁיךָ.
וּפִתְחוֹן פֶּה לַמְיַחֲלִים לָךְ. שִׂמְחָה לְאַרְצֶךָ. שָׂשׂוֹן לְעִירֶךָ.

וּצְמִיחַת קֶרֶן לְדָוִד עַבְדֶּךָ. וַעֲרִיכַת נֵר לְבֶן יִשַׁי מְשִׁיחֶךָ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ:

וּבְכֵן (פ"ג תיבות היוצאים מג' פסוקים הנ' והוא כנגד דהמע"ס סוד נדיק ומק) צַדִּיקִים יִרְאוּ וְיִשְׂמָחוּ וִישָׁרִים יַעֲלוֹזוּ. וַחֲסִידִים בְּרִנָּה יָגִילוּ וְעוֹלָתָה תִּקְפָּץ פִּיהָ. וְהָרִשְׁעָה כֻּלָּהּ (גילית סרספס) כְּעָשָׁן (סמאל) תִּכְלֶה. כִּי תַעֲבִיר מֶמְשֶׁלֶת זָדוֹן מִן הָאָרֶץ: יש גורסין כעשן.

וְתִמְלוֹךְ אַתָּה הוּא יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מְהֵרָה עַל כָּל מַעֲשֶׂיךָ בְּהַר צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ וּבִירוּשָׁלַיִם עִיר מִקְדָּשֶׁךָ. כַּכָּתוּב בְּדִבְרֵי קָדְשֶׁךָ. יִמְלוֹךְ יְהֹוָה לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ:

קָדוֹשׁ אַתָּה וְנוֹרָא שְׁמֶךָ וְאֵין אֱלוֹהַּ מִבַּלְעָדֶיךָ כַּכָּתוּב וַיִּגְבַּהּ יְהֹוָה צְבָאוֹת בַּמִּשְׁפָּט. וְהָאֵל הַקָּדוֹשׁ נִקְדַּשׁ בִּצְדָקָה: בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה (יְהֹוָה כוזו) הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ:

אַתָּה בְחַרְתָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ וְרָצִיתָ בָּנוּ וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל הַלְּשׁוֹנוֹת וְקִדַּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ:

וַתִּתֶּן לָנוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה אֶת יוֹם השבת הזה ואת יום הַזִּכָּרוֹן הַזֶּה. אֶת יוֹם טוֹב מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה. יוֹם תְּרוּעָה (בשבת זִכְרוֹן תְּרוּעָה בְּאַהֲבָה) מִקְרָא קֹדֶשׁ זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם:

כשיגיע שליח לצבור לכהן טוב לאמר יה"ר מעס"ק:

רבש"ע בושתי מאד בחרפה וכלימה על כל חטאתי עונותי ופשעי ובפרט על אשר פגמתי באות ברית קודש בהרהורים רעים עד אשר הן בעון חולל"תי ובחטא יחמתני הסט"א נקר"א נקראת"י כמה פעמים אוי לי אהה לי. וברוב רחמיך הודעתנו על ידי עבדיך לתקן נפשנו על צר"ס מה במספ־

ומפקד שמות הקדושים אשר פגמנו בהם להתענית מ׳ יום בזמן הזה כמספר ארבעה יורין דשם ע״ב. וגלוי וידוע לפניך כי חפץ הייתי לעשות תיקון זה בכל לב אך אין בי כח וכשל כחי לדתענות תעניות מ׳ יום רצופים ולכן אני מפריש היום ארבעה פרוטות כסף לצדקה כי כן יסדו עבד״ך לפדות בכסף כל תענית ובכן יהר״מ ה׳ או״א שתעלה עלי כאלו התענ״תי היום ותהיה השובה הצדקה שאני נותן בעבור התענית כאלו התעני״תי ומיעוט ממוני יהיה במקום מיעוט חלבי ואתה בטובך תמלא כל השמות שפגמתי בהם בז״ל או בקרי ותוציא לאור כל ניצוצות הקדושה אשר נתפזרו על ידי בין הקליפות חיל בלע ויק אנו (חבו) מבטנו יורישנו אל ותחזיר כל ניצוצות דקדושה למקום קדוש למען רחמיך. עשה למען שמך עשה למען ימינך עשה למען תורתך עשה למען קדושתך יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך ה׳ צורי וגואלי:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ מִפְּנֵי חֲטָאֵינוּ גָּלִינוּ מֵאַרְצֵנוּ וְנִתְרַחַקְנוּ מֵעַל אַדְמָתֵנוּ וְאֵין אָנוּ יְכוֹלִין לַעֲשׂוֹת קָרְבְּנוֹת חוֹבוֹתֵינוּ לְפָנֶיךָ: יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. מֶלֶךְ רַחֲמָן. שֶׁתָּשׁוּב וּתְרַחֵם עָלֵינוּ. וְעַל מִקְדָּשְׁךָ בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים. וְתִבְנֵהוּ מְהֵרָה. וּתְגַדֵּל כְּבוֹדוֹ. אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ. אֱלֹהֵינוּ גַּלֵּה כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ עָלֵינוּ מְהֵרָה. וְהוֹפַע וְהִנָּשֵׂא עָלֵינוּ לְעֵינֵי כָּל חָי. וְקָרֵב פְּזוּרֵנוּ מִבֵּין הַגּוֹיִם. וּנְפוּצוֹתֵינוּ כַּנֵּס מִיַּרְכְּתֵי אָרֶץ. וַהֲבִיאֵנוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ לְצִיּוֹן עִירְךָ בְּרִנָּה. וְלִירוּשָׁלַיִם עִיר מִקְדָּשְׁךָ בְּשִׂמְחַת עוֹלָם. אָנָּא אֱלֹהֵינוּ. וְשָׁם נַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ אֶת קָרְבְּנוֹת חוֹבוֹתֵינוּ. תְּמִידִין כְּסִדְרָן. וּמוּסָפִין כְּהִלְכָתָן אֶת מוּסְפֵי (ויכוין לכלול גם מוסף של ר״ח) יום השבת הזה ואת יוֹם הַזִּכָּרוֹן הַזֶּה אֶת יוֹם טוֹב מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה. נַעֲשֶׂה וְנַקְרִיב לְפָנֶיךָ בְּאַהֲבָה כְּמִצְוַת רְצוֹנֶךָ. כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתָּ עָלֵינוּ בְּתוֹרָתְךָ עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ:

עָלֵינוּ לְשַׁבֵּחַ לַאֲדוֹן הַכֹּל. לָתֵת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר בְּרֵאשִׁית. שֶׁלֹּא עָשָׂנוּ כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת וְלֹא שָׂמָנוּ כְּמִשְׁפְּחוֹת הָאֲדָמָה שֶׁלֹּא שָׂם חֶלְקֵנוּ כָּהֶם וְגוֹרָלֵנוּ כְּכָל הֲמוֹנָם. וַאֲנַחְנוּ (כורעים ו) מִשְׁתַּחֲוִים לִפְנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא. שֶׁהוּא נוֹטֶה שָׁמַיִם וְיוֹסֵד אָרֶץ וּמוֹשַׁב יְקָרוֹ בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל. וּשְׁכִינַת עֻזּוֹ בְּגָבְהֵי מְרוֹמִים.

הוּא אֱלֹהֵינוּ וְאֵין עוֹד אַחֵר. אֱמֶת מַלְכֵּנוּ וְאֶפֶס זוּלָתוֹ. כַּכָּתוּב בַּתּוֹרָה. וְיָדַעְתָּ הַיּוֹם וַהֲשֵׁבֹתָ אֶל־לְבָבֶךָ כִּי יְהֹוָה הוּא הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתָּחַת אֵין עוֹד:

בעוד שש"צ אומר עלינו כשבא לומר הוא אלהינו וכו' טוב לומר נוסח זה :

מגדל עוז שם ה' בו ירוץ צדיק ונשגב. רבונו של עולם מיום שנחרב בית המקדש אין לנו במה לכפר. לא קרבן ולא בגדי כהונה ולא מנחה ולא מזבח. רק השם הגדול עומד לנו. ויהי רצון שתהיה שעה זו שעת רצון ליכנס תפלתי למרום בהזכיר י"ג מדותיך ה' ה' אל רחום וחנון וכו':

ואחר כך יאמר אנא בכח גדולת ימינך :

עַל כֵּן נְקַוֶּה לְךָ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ לִרְאוֹת מְהֵרָה בְּתִפְאֶרֶת עֻזֶּךָ. לְהַעֲבִיר גִּלּוּלִים מִן הָאָרֶץ וְהָאֱלִילִים כָּרוֹת יִכָּרֵתוּן. לְתַקֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שַׁדַּי. וְכָל בְּנֵי בָשָׂר יִקְרְאוּ בִשְׁמֶךָ לְהַפְנוֹת אֵלֶיךָ כָּל רִשְׁעֵי אָרֶץ. יַכִּירוּ וְיֵדְעוּ כָּל יוֹשְׁבֵי תֵבֵל כִּי לְךָ תִּכְרַע כָּל בֶּרֶךְ תִּשָּׁבַע כָּל לָשׁוֹן. לְפָנֶיךָ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ יִכְרְעוּ וְיִפֹּלוּ. וְלִכְבוֹד שִׁמְךָ יְקָר יִתֵּנוּ. וִיקַבְּלוּ כֻלָּם אֶת עוֹל מַלְכוּתֶךָ. וְתִמְלוֹךְ עֲלֵיהֶם מְהֵרָה לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי הַמַּלְכוּת שֶׁלְּךָ הִיא וּלְעוֹלְמֵי עַד תִּמְלוֹךְ בְּכָבוֹד. כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ יְהֹוָה יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד:
וְנֶאֱמַר לֹא הִבִּיט אָוֶן בְּיַעֲקֹב וְלֹא רָאָה עָמָל בְּיִשְׂרָאֵל. יְהֹוָה אֱלֹהָיו עִמּוֹ וּתְרוּעַת מֶלֶךְ בּוֹ: וְנֶאֱמַר וַיְהִי בִישֻׁרוּן מֶלֶךְ בְּהִתְאַסֵּף רָאשֵׁי עָם. יַחַד שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל:

וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ כָּתוּב לֵאמֹר. כִּי לַיהֹוָה הַמְּלוּכָה וּמוֹשֵׁל בַּגּוֹיִם: וְנֶאֱמַר יְהֹוָה מָלָךְ גֵּאוּת לָבֵשׁ לָבֵשׁ יְהֹוָה עֹז הִתְאַזָּר אַף תִּכּוֹן תֵּבֵל בַּל תִּמּוֹט: וְנֶאֱמַר שְׂאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם וְהִנָּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם וְיָבֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד: מִי זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד יְהֹוָה עִזּוּז וְגִבּוֹר יְהֹוָה גִּבּוֹר מִלְחָמָה: שְׂאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם וּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם וְיָבֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד: מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד יְהֹוָה צְבָאוֹת הוּא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד סֶלָה:
וְעַל יְדֵי עֲבָדֶיךָ הַנְּבִיאִים כָּתוּב לֵאמֹר. כֹּה אָמַר יְהֹוָה מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וְגֹאֲלוֹ יְהֹוָה צְבָאוֹת אֲנִי רִאשׁוֹן וַאֲנִי

אַחֲרוֹן וּמִבַּלְעָדַי אֵין אֱלֹהִים: וְנֶאֱמַר וְעָלוּ מוֹשִׁיעִים בְּהַר צִיּוֹן לִשְׁפֹּט אֶת הַר עֵשָׂו וְהָיְתָה לַיהוָה הַמְּלוּכָה: וְנֶאֱמַר וְהָיָה יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְהוָה אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד: וּבְתוֹרָתְךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ כָּתוּב לֵאמֹר שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. מְלוֹךְ עַל כָּל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ בִּכְבוֹדֶךָ. וְהִנָּשֵׂא עַל כָּל הָאָרֶץ בִּיקָרֶךָ. וְהוֹפַע בַּהֲדַר גְּאוֹן עֻזֶּךָ. עַל כָּל יוֹשְׁבֵי תֵבֵל אַרְצֶךָ. וְיֵדַע כָּל פָּעוּל כִּי אַתָּה פְעַלְתּוֹ. וְיָבִין כָּל יְצוּר כִּי אַתָּה יְצַרְתּוֹ. וְיֹאמַר כֹּל אֲשֶׁר נְשָׁמָה בְּאַפּוֹ. יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מֶלֶךְ וּמַלְכוּתוֹ בַּכֹּל מָשָׁלָה:

קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ. תֵּן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ. שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ. שַׂמַּח נַפְשֵׁנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ. וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת כִּי אַתָּה יְהוָה אֱלֹהִים | אֱמֶת וּדְבָרְךָ מַלְכֵּנוּ אֱמֶת וְקַיָּם לָעַד: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מֶלֶךְ עַל כָּל־הָאָרֶץ מְקַדֵּשׁ (השבת ו) יִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַזִּכָּרוֹן:

ויתקע סי׳ תשר״ת ג׳ פעמים. ויש נוהגים לתקוע תשר״ת תש״ת תר״ת פעם א׳ בכל ברכה וכן עיקר. ואומרים אח״כ לחן שופט כל הארץ:

הַיּוֹם הֲרַת עוֹלָם. הַיּוֹם יַעֲמִיד בַּמִּשְׁפָּט. כָּל יְצוּרֵי עוֹלָם. אִם כְּבָנִים אִם כַּעֲבָדִים. אִם כְּבָנִים רַחֲמֵנוּ כְּרַחֵם אָב עַל בָּנִים. אִם כַּעֲבָדִים עֵינֵינוּ לְךָ תְלוּיוֹת. עַד שֶׁתְּחָנֵּנוּ וְתוֹצִיא לָאוֹר מִשְׁפָּטֵנוּ. קָדוֹשׁ:

אַתָּה זוֹכֵר מַעֲשֵׂה עוֹלָם. וּפוֹקֵד כָּל יְצוּרֵי קֶדֶם. לְפָנֶיךָ נִגְלוּ כָּל תַּעֲלוּמוֹת וַהֲמוֹן נִסְתָּרוֹת שֶׁמִּבְּרֵאשִׁית כִּי אֵין שִׁכְחָה לִפְנֵי כִסֵּא כְבוֹדֶךָ. וְאֵין נִסְתָּר מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ. אַתָּה זוֹכֵר אֶת כָּל הַמִּפְעָל וְגַם כָּל הַיְצוּר לֹא נִכְחַד מִמֶּךָּ: הַכֹּל גָּלוּי וְצָפוּי לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ צוֹפֶה וּמַבִּיט עַד סוֹף כָּל הַדּוֹרוֹת. כִּי תָבִיא חֹק זִכָּרוֹן לְהִפָּקֵד כָּל רוּחַ וָנֶפֶשׁ. לְהִזָּכֵר מַעֲשִׂים רַבִּים. וַהֲמוֹן נִסְתָּרוֹת

לְאֵין תַּכְלִית. מֵרֵאשִׁית כָּזֹאת הוֹדַעְתָּ וּמִלְּפָנִים אוֹתָהּ גִּלִּיתָ: זֶה הַיּוֹם תְּחִלַּת מַעֲשֶׂיךָ זִכָּרוֹן לְיוֹם רִאשׁוֹן כִּי חֹק לְיִשְׂרָאֵל הוּא מִשְׁפָּט לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב:

וְעַל הַמְּדִינוֹת בּוֹ יֵאָמֵר. אֵי זוֹ לַחֶרֶב. אֵי זוֹ לַשָּׁלוֹם. אֵי זוֹ לָרָעָב. אֵי זוֹ לַשּׂוֹבַע. וּבְרִיּוֹת בּוֹ יִפָּקֵדוּ. לְהַזְכִּירָם לְחַיִּים וְלַמָּוֶת. מִי לֹא נִפְקַד כְּהַיּוֹם הַזֶּה. כִּי זֵכֶר כָּל הַמַּעֲשִׂים לְפָנֶיךָ בָּא. מַעֲשֵׂה אִישׁ וּפְקֻדָּתוֹ וַעֲלִילוֹת מִצְעֲדֵי גָבֶר. מַחְשְׁבוֹת אָדָם וְתַחְבּוּלוֹתָיו. וְיִצְרֵי מַעַלְלֵי אִישׁ. אַשְׁרֵי אִישׁ שֶׁלֹּא יִשְׁכָּחֶךָּ וּבֶן אָדָם יִתְאַמֶּץ בָּךְ. כִּי דוֹרְשֶׁיךָ לְעוֹלָם לֹא יִכָּשֵׁלוּ וְלֹא תִכְלִים לָנֶצַח כָּל הַחוֹסִים בָּךְ. כִּי זֵכֶר כָּל הַיְצוּר לְפָנֶיךָ בָּא. וְאַתָּה דוֹרֵשׁ מַעֲשֵׂה כֻלָּם. וְגַם אֶת נֹחַ בְּאַהֲבָה זָכַרְתָּ. וַתִּפְקְדֵהוּ בִּדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים. בַּהֲבִיאֲךָ אֶת מֵי הַמַּבּוּל. לְשַׁחֵת כָּל בָּשָׂר מִפְּנֵי רוֹעַ מַעַלְלֵיהֶם. (עַל כֵּן) זִכְרוֹנוֹ בָּא לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְהַרְבּוֹת זַרְעוֹ כְּעַפְרוֹת תֵּבֵל וְצֶאֱצָאָיו כְּחוֹל הַיָּם. כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת נֹחַ. וְאֵת כָּל הַחַיָּה וְאֶת כָּל הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר אִתּוֹ בַּתֵּבָה. וַיַּעֲבֵר אֱלֹהִים רוּחַ עַל הָאָרֶץ וַיָּשֹׁכּוּ הַמָּיִם: וְנֶאֱמַר וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶת נַאֲקָתָם. וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת בְּרִיתוֹ. אֶת אַבְרָהָם אֶת יִצְחָק וְאֶת יַעֲקֹב: וְנֶאֱמַר וְגַם אֲנִי שָׁמַעְתִּי אֶת נַאֲקַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר מִצְרַיִם מַעֲבִדִים אֹתָם וָאֶזְכֹּר אֶת בְּרִיתִי:

וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ כָּתוּב לֵאמֹר זֵכֶר עָשָׂה לְנִפְלְאוֹתָיו חַנּוּן וְרַחוּם יְהוָה: וְנֶאֱמַר טֶרֶף נָתַן לִירֵאָיו יִזְכֹּר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ: וְנֶאֱמַר וַיִּזְכֹּר לָהֶם בְּרִיתוֹ וַיִּנָּחֵם כְּרֹב חֲסָדָיו:

וְעַל יְדֵי עֲבָדֶיךָ הַנְּבִיאִים כָּתוּב לֵאמֹר. הָלוֹךְ וְקָרָאתָ בְאָזְנֵי יְרוּשָׁלַיִם לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה זָכַרְתִּי לָךְ חֶסֶד נְעוּרַיִךְ אַהֲבַת כְּלוּלֹתָיִךְ לֶכְתֵּךְ אַחֲרַי בַּמִּדְבָּר בְּאֶרֶץ לֹא זְרוּעָה: וְנֶאֱמַר וְזָכַרְתִּי אֲנִי אֶת בְּרִיתִי אוֹתָךְ בִּימֵי נְעוּרָיִךְ וַהֲקִימוֹתִי לָךְ בְּרִית עוֹלָם: וְנֶאֱמַר הֲבֵן יַקִּיר לִי אֶפְרַיִם אִם יֶלֶד שַׁעֲשׁוּעִים כִּי מִדֵּי דַבְּרִי בּוֹ זָכֹר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד עַל כֵּן הָמוּ מֵעַי לוֹ רַחֵם אֲרַחֲמֶנּוּ נְאֻם יְהוָה:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ יַעֲלֶה וְיָבֹא יַגִּיעַ יֵרָאֶה וְיֵרָצֶה יִשָּׁמַע וְיִפָּקֵד. וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ

וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִירָךְ וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עַבְדָּךְ וְזִכְרוֹן כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ. לִפְלֵטָה לְטוֹבָה לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים בְּיוֹם השבת הזה וביום הַזִּכָּרוֹן הַזֶּה.

וּבְיוֹם טוֹב מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה. לְרַחֵם בּוֹ עָלֵינוּ וּלְהוֹשִׁיעֵנוּ. זָכְרֵנוּ יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה. וּפָקְדֵנוּ בוֹ לִבְרָכָה. וְהוֹשִׁיעֵנוּ בוֹ לְחַיִּים טוֹבִים. בִּדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים. חוּס וְחָנֵּנוּ וַחֲמוֹל וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ. כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. זָכְרֵנוּ בְּזִכְרוֹן טוֹב מִלְּפָנֶיךָ וּפָקְדֵנוּ בִּפְקֻדַּת יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים מִשְּׁמֵי שְׁמֵי קֶדֶם. וּזְכוֹר לָנוּ יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ אֶת הַבְּרִית וְאֶת הַחֶסֶד וְאֶת הַשְּׁבוּעָה שֶׁנִּשְׁבַּעְתָּ לְאַבְרָהָם אָבִינוּ בְּהַר הַמּוֹרִיָּה וְאֶת הָעֲקֵדָה שֶׁעָקַד אֶת יִצְחָק בְּנוֹ עַל גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ וְכָבַשׁ רַחֲמָיו לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם. כֵּן יִכְבְּשׁוּ רַחֲמֶיךָ אֶת כַּעַסְךָ וְיִגֹּלּוּ רַחֲמֶיךָ עַל מִדּוֹתֶיךָ. וּבְטוּבְךָ הַגָּדוֹל יָשׁוּב חֲרוֹן אַפְּךָ. מֵעַמְּךָ וּמֵעִירְךָ וּמֵאַרְצְךָ. וּמִנַּחֲלָתֶךָ. וְקַיֵּם לָנוּ יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ אֶת הַדָּבָר שֶׁהִבְטַחְתָּנוּ בְּתוֹרָתֶךָ עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדָּךְ כָּאָמוּר וְזָכַרְתִּי לָהֶם בְּרִית רִאשֹׁנִים אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְעֵינֵי הַגּוֹיִם לִהְיוֹת לָהֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְהוָֹה:

כִּי זוֹכֵר כָּל הַנִּשְׁכָּחוֹת אַתָּה. וְאֵין שִׁכְחָה לִפְנֵי כִסֵּא כְבוֹדֶךָ. וַעֲקֵדַת יִצְחָק הַיּוֹם לְזַרְעוֹ תִּזְכּוֹר: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה זוֹכֵר הַבְּרִית:

ותוקע כיון תש״ת שלשה פעמים. ויש נוהגים לתקוע תשר״ת תש״ת תר״ת ואומר אחר כך לחן ס׳ בקול סופר:

הַיּוֹם הֲרַת עוֹלָם. הַיּוֹם יַעֲמִיד בַּמִּשְׁפָּט כָּל יְצוּרֵי עוֹלָם אִם כְּבָנִים אִם כַּעֲבָדִים. אִם כְּבָנִים רַחֲמֵנוּ כְּרַחֵם אָב עַל בָּנִים. אִם כַּעֲבָדִים עֵינֵינוּ לְךָ תְלוּיוֹת עַד שֶׁתְּחָנֵּנוּ וְתוֹצִיא לָאוֹר מִשְׁפָּטֵנוּ. קָדוֹשׁ:

אַתָּה נִגְלֵיתָ בַּעֲנַן כְּבוֹדֶךָ. עַל עַם קָדְשְׁךָ לְדַבֵּר עִמָּם. מִן הַשָּׁמַיִם הִשְׁמַעְתָּם קוֹלֶךָ. וְנִגְלֵיתָ עֲלֵיהֶם בְּעַרְפַלֵּי טֹהַר. וְגַם כָּל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ חָל מִלְּפָנֶיךָ. וּבְרִיּוֹת בְּרֵאשִׁית חָרְדוּ מִמֶּךָּ. בְּהִגָּלוֹתְךָ מַלְכֵּנוּ עַל הַר סִינַי. לְלַמֵּד לְעַמְּךָ תּוֹרָה וּמִצְוֹת. וַתַּשְׁמִיעֵם אֶת

הוד קולך. ודברות קדשך מלהבות אש. בקולות וברקים עליהם נגלית. ובקול שופר עליהם הופעת. ככתוב בתורתך ויהי ביום השלישי בהיות הבקר ויהי קלות וברקים וענן כבד על ההר וקול שופר חזק מאד ויחרד כל העם אשר במחנה: ונאמר ויהי קול השופר הולך וחזק מאד משה ידבר והאלהים יעננו בקול: ונאמר וכל העם ראים את הקולות ואת הלפידים ואת קול השופר ואת ההר עשן וירא העם וינעו ויעמדו מרחק:

ובדברי קדשך כתוב לאמר. עלה אלהים בתרועה יהוה בקול שופר: ונאמר בחצצרות וקול שופר הריעו לפני המלך יהוה: ונאמר תקעו בחדש שופר בכסה ליום חגנו:

הללויה הללו אל בקדשו הללוהו ברקיע עזו: הללוהו בגבורתיו הללוהו כרב גדלו: הללוהו בתקע שופר הללוהו בנבל וכנור: הללוהו בתף ומחול הללוהו במנים ועגב: הללוהו בצלצלי שמע הללוהו בצלצלי תרועה: כל הנשמה תהלל יה הללויה:

ועל ידי עבדיך הנביאים כתוב לאמר. והיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול ובאו האבדים בארץ אשור. והנדחים בארץ מצרים. והשתחוו ליהוה בהר הקדש בירושלם: ונאמר כל ישבי תבל ושכני ארץ כנשא נס הרים תראו וכתקע שופר תשמעו: ונאמר ויהוה עליהם יראה ויצא כברק חצו. ויהוה אלהים בשופר יתקע. והלך בסערות תימן: יהוה צבאות יגן עליהם. יהוה צבאות יגן עליכם. יהוה צבאות יגן עלינו:

אלהינו ואלהי אבותינו. תקע בשופר גדול לחרותנו ושא נס לקבץ גליותינו. וקים לנו יהוה אלהינו את הדבר שהבטחתנו בתורתך על ידי משה עבדך מפי כבודך כאמור: וביום שמחתכם ובמועדיכם ובראשי חדשיכם. ותקעתם בחצצרות על עלתיכם ועל זבחי שלמיכם והיו לכם לזכרון לפני אלהיכם אני יהוה אלהיכם:

כי שומע קול שופר אתה ומאזין תרועה ואין דומה לך: ברוך אתה יהוה (ביום שני יכוין גם כן יהוה) שומע קול תרועת עמו ישראל (כשחל בשבת אומר היום) ברחמים:

ויתקע סימן תר"ת ג' פעמים. ויש נוהגים לתקוע תשר"ת תש"ת תר"ת ויכוין בר"ע טלומוטין שבל' קולות שבלחש לבטל יצה"ר של גילוי עריות. ובל' קולות של החזרה לבטל יצר הרע של שפיכות דמים:

ואומר כאן סמך להודות:

הַיּוֹם הֲרַת עוֹלָם הַיּוֹם יַעֲמִיד בְּמִשְׁפָּט כָּל יְצוּרֵי עוֹלָם. אִם כְּבָנִים. אִם כַּעֲבָדִים. אִם כְּבָנִים רַחֲמֵנוּ. כְּרַחֵם אָב עַל בָּנִים. אִם כַּעֲבָדִים. עֵינֵינוּ לְךָ תְלוּיוֹת. עַד שֶׁתְּחָנֵּנוּ וְתוֹצִיא לָאוֹר מִשְׁפָּטֵנוּ. קָדוֹשׁ:

רְצֵה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְלִתְפִלָּתָם שְׁעֵה. וְהָשֵׁב הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ. וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם מְהֵרָה בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן. וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:

וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים תַּחְפֹּץ בָּנוּ וְתִרְצֵנוּ. וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ. שָׁאַתָּה הוּא יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד. צוּרֵנוּ צוּר חַיֵּינוּ וּמָגֵן יִשְׁעֵנוּ. אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר. נוֹדֶה לְּךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ. עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ. וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ. וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ. וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ. שֶׁבְּכָל עֵת עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם.

מודים דרבנן

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. אֱלֹהֵי כָל בָּשָׂר. יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית. בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ. כֵּן תְּחַיֵּנוּ. וּתְחָנֵּנוּ. וְתֶאֱסוֹף גָּלֻיּוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ לִשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ. וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ וּלְעָבְדְּךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם עַל שֶׁאָנוּ מוֹדִים לָךְ. בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת:

הַטּוֹב כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ. הַמְרַחֵם כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ. כִּי מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

כֻּלָּם. יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא תָּמִיד שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ לְעוֹלָם וָעֶד. וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה.

וּכְתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל בְּנֵי בְרִיתֶךָ:

וִיהַלְלוּ וִיבָרְכוּ אֶת שִׁמְךָ הַגָּדוֹל בֶּאֱמֶת לְעוֹלָם כִּי טוֹב. הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה הָאֵל הַטּוֹב. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה (יְהֹוָה בם) הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

ואם אין שם כהנים אומר הש"ץ:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ בָּרְכֵנוּ בַּבְּרָכָה הַמְשֻׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה הַכְּתוּבָה עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ הָאֲמוּרָה מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו כֹּהֲנִים עַם קְדוֹשֶׁיךָ כָּאָמוּר: יְבָרֶכְךָ יְהוָה וְיִשְׁמְרֶךָ: יָאֵר יְהוָה פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ: יִשָּׂא יְהוָה פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם: וְשָׂמוּ אֶת שְׁמִי עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַאֲנִי אֲבָרְכֵם:

והש"ץ קורא לכהנים:

יְבָרֶכְךָ. יְבָרֶכְךָ יְיָ מִצִּיּוֹן עוֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ:

יְיָ. יְיָ אֲדוֹנֵנוּ מָה אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל הָאָרֶץ:

וְיִשְׁמְרֶךָ: שָׁמְרֵנִי אֵל כִּי חָסִיתִי בָךְ: כנוס וכו'

יָאֵר. אֱלֹהִים יְחָנֵּנוּ וִיבָרְכֵנוּ יָאֵר פָּנָיו אִתָּנוּ סֶלָה:

יְיָ. יְיָ יְיָ אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וֶאֱמֶת:

פָּנָיו. פְּנֵה אֵלַי וְחָנֵּנִי כִּי יָחִיד וְעָנִי אָנִי:

אֵלֶיךָ. אֵלֶיךָ יְיָ נַפְשִׁי אֶשָּׂא:

וִיחֻנֶּךָּ: הִנֵּה כְעֵינֵי עֲבָדִים אֶל יַד אֲדוֹנֵיהֶם כְּעֵינֵי שִׁפְחָה אֶל יַד גְּבִרְתָּהּ כֵּן עֵינֵינוּ אֶל יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַד שֶׁיְּחָנֵּנוּ: כנוס וכו'

יִשָּׂא. יִשָּׂא בְרָכָה מֵאֵת יְיָ וּצְדָקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ. וּמְצָא חֵן וְשֵׂכֶל טוֹב בְּעֵינֵי אֱלֹהִים וְאָדָם:

יְיָ. יְיָ חָנֵּנוּ לְךָ קִוִּינוּ הֱיֵה זְרוֹעָם לַבְּקָרִים אַף יְשׁוּעָתֵנוּ בְּעֵת צָרָה:

פָּנָיו. יְהוָה אַל תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ מִמֶּנִּי בְּיוֹם צַר לִי הַטֵּה אֵלַי אָזְנֶךָ בְּיוֹם אֶקְרָא מַהֵר עֲנֵנִי:

אֵלֶיךָ. אֵלֶיךָ נָשָׂאתִי אֶת עֵינַי הַיֹּשְׁבִי בַּשָּׁמָיִם:

וְיָשֵׂם. וְשָׂמוּ אֶת שְׁמִי עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַאֲנִי אֲבָרְכֵם:

לְךָ. לְךָ יְיָ הַגְּדֻלָּה וְהַגְּבוּרָה וְהַתִּפְאֶרֶת וְהַנֵּצַח וְהַהוֹד כִּי כֹל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ לְךָ יְיָ הַמַּמְלָכָה וְהַמִּתְנַשֵּׂא לְכֹל לְרֹאשׁ:

שָׁלוֹם: שָׁלוֹם שָׁלוֹם לָרָחוֹק וְלַקָּרוֹב אָמַר יְיָ וּרְפָאתִיו: כנס"ע וכו'

אַדִּיר בַּמָּרוֹם שׁוֹכֵן בִּגְבוּרָה אַתָּה שָׁלוֹם וְשִׁמְךָ שָׁלוֹם. יְהִי רָצוֹן שֶׁתָּשִׂים עָלֵינוּ וְעַל כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל חַיִּים וּבְרָכָה לְמִשְׁמֶרֶת שָׁלוֹם:

שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה. חַיִּים חֵן וָחֶסֶד צְדָקָה וְרַחֲמִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ. וּבָרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ. כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָנוּ יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ תּוֹרָה וְחַיִּים. אַהֲבָה וָחֶסֶד צְדָקָה וְרַחֲמִים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם. וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרְכֵנוּ וּלְבָרֵךְ אֶת כָּל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּרוֹב עֹז וְשָׁלוֹם:

ובחזרת ש"ץ אומר:

וְאַתֶּם הַדְּבֵקִים בַּיהוָֹה אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כֻּלְּכֶם הַיּוֹם: הַיּוֹם תְּאַמְּצֵנוּ. הַיּוֹם תְּבָרְכֵנוּ. הַיּוֹם תְּגַדְּלֵנוּ. הַיּוֹם תְּדָגְלֵנוּ. הַיּוֹם תְּהַדְּרֵנוּ. הַיּוֹם תְּוַעֲדֵנוּ וַעַד טוֹב. הַיּוֹם תְּזַכֵּנוּ. הַיּוֹם תְּחַיֵּינוּ. הַיּוֹם תְּחָנֵנוּ. הַיּוֹם תְּטַהֲרֵנוּ מֵעֲוֹנֵינוּ. הַיּוֹם תְּיַשֵּׁר אָרְחוֹתֵינוּ. הַיּוֹם תִּכְתְּרֵנוּ בְּכֶתֶר שֵׁם טוֹב. הַיּוֹם תְּלַבְּבֵנוּ. הַיּוֹם תְּמַלְּטֵנוּ. הַיּוֹם תְּנַשְּׂאֵנוּ. הַיּוֹם תְּסַעֲדֵנוּ. הַיּוֹם תְּעַטְּרֵנוּ. הַיּוֹם תִּפְקְדֵנוּ לְחַיִּים. הַיּוֹם תְּצַדְּקֵנוּ. הַיּוֹם תְּקָרְבֵנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ. הַיּוֹם תְּרַחֲמֵנוּ. הַיּוֹם תִּשְׁמַע תְּפִלָּתֵנוּ. (אנו נהגנו להוסיף כאן הַיּוֹם תִּתְּנֵנוּ לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים אלא לא כן חסר אות התי"ו ודו"ק) (הַיּוֹם) וְתִכְתְּבֵנוּ לְחַיִּים טוֹבִים: (הרב ש"ככ"הג מחק תיבת היום):

וּבְסֵפֶר חַיִּים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם. וּפַרְנָסָה טוֹבָה. וִישׁוּעָה וְנֶחָמָה. וּגְזֵרוֹת טוֹבוֹת נִזָּכֵר וְנִכָּתֵב לְפָנֶיךָ אֲנַחְנוּ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם:

בָּרוּךְ אַתָּה יוהווהו הַמְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם אָמֵן: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהֹוָה צוּרִי וְגוֹאֲלִי: אֱלֹהַי נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע וְשִׂפְתוֹתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה. וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִדּוֹם. וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה. פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ. וְאַחֲרֵי מִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי. וְכָל הַקָּמִים עָלַי לְרָעָה מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחְשְׁבוֹתָם. עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמָךְ. עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינָךְ. עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתָךְ. עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתָךְ. לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ. הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהֹוָה צוּרִי וְגוֹאֲלִי: עֹשֶׂה הַשָּׁלוֹם (גי' ספרי"אל סופר של מעלה) בִּמְרוֹמָיו. הוּא בְּרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

אחר החזרה אומר החזן :

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ. וְיַצְמַח פּוּרְקָנֵיהּ. וִיקָרֵב מְשִׁיחֵהּ. בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן: יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא. יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְעֵלָּא מִן כָּל בִּרְכָתָא שִׁירָתָא תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא. וְאִמְרוּ אָמֵן:

כאן יש נוהגים לתקוע שלשים קולות. ויש נוהגים לתקוע י' קולות וכן עיקר. ויכוין בקולות אלו לבטל היצר דלשון הרע. עוד יכוין כי הטרומיטין של עשר תשר"ת כמנין שט"ן עם הכולל לבטל כח השטן והטרומוטין של עשר תש"ת גי' ר"ע לבטל היצר הר"ע הממונה על שלחון דינין תקיפין ושל עשר תר"ת לבטל היצר הרע הממונה על ביטול מצות עשה:

ואחר כך אומר השליח צבור :

תֵּעָנוּ וְתֵעָתְרוּ בְּרַחֲמִים מִן הַשָּׁמַיִם. תְּקֻבַּל צַעֲקַתְכֶם. תִּשָּׁמַע תְּפִלַּתְכֶם בְּרָצוֹן. וְיֵעָנֶה קוֹל עֲתִירַתְכֶם. וְיִפְתַּח יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ לָנוּ וּלְכָל יִשְׂרָאֵל אַחֵינוּ בְּכָל מָקוֹם שֶׁהֵם. (יכוין שלא לפסוק עד י' כנגד י' שערי בינה ובמוסף אומר אותם שלא אמר

(סהריה) שַׁעֲרֵי אוֹרָה. שַׁעֲרֵי בְרָכָה. שַׁעֲרֵי גִילָה. שַׁעֲרֵי דִיצָה. שַׁעֲרֵי הוֹד וְהָדָר. שַׁעֲרֵי וַעַד טוֹב. שַׁעֲרֵי זִמְרָה. שַׁעֲרֵי חַיִּים טוֹבִים. שַׁעֲרֵי טוֹבָה. שַׁעֲרֵי יְשׁוּעָה. שַׁעֲרֵי כַלְכָּלָה. שַׁעֲרֵי לִמּוּד תּוֹרָה לִשְׁמָהּ. שַׁעֲרֵי מָזוֹן שַׁעֲרֵי נֶחָמָה. שַׁעֲרֵי סוֹדוֹת תּוֹרָתוֹ. שַׁעֲרֵי עֶזְרָה. שַׁעֲרֵי פְּדוּת. שַׁעֲרֵי צְדָקָה. שַׁעֲרֵי קוֹמְמִיּוּת. שַׁעֲרֵי רְפוּאָה שְׁלֵימָה. שַׁעֲרֵי שָׁלוֹם. שַׁעֲרֵי תוֹרָה. שַׁעֲרֵי תְּפִלָּה. שַׁעֲרֵי תְשׁוּעָה. שַׁעֲרֵי תְשׁוּבָה. וְיָסִיר מִתּוֹכְכֶם קִנְאָה וְשִׂנְאָה וְתַחֲרוּת וִיקַיֵּם בָּכֶם מִקְרָא שֶׁכָּתוּב יְהוָֹה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיכֶם יֹסֵף עֲלֵיכֶם כָּכֶם אֶלֶף פְּעָמִים וִיבָרֵךְ אֶתְכֶם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר לָכֶם: וְיִכְתָּבְכֶם בְּסֵפֶר חַיִּים טוֹבִים וְכֵן יְהִי רָצוֹן וְנֹאמַר אָמֵן:

תִּתְקַבֵּל צְלוֹתְהוֹן וּבָעוּתְהוֹן דְּכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל קֳדָם אֲבוּהוֹן דְּבִשְׁמַיָּא (וְאַרְעָא) וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא חַיִּים וְשָׂבָע. וִישׁוּעָה וְנֶחָמָה וְשֵׁיזָבָא וּרְפוּאָה. וּגְאֻלָּה. וּסְלִיחָה. וְכַפָּרָה. וְרֶוַח וְהַצָּלָה לָנוּ וּלְכָל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן: עוֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא בְּרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

ובכאן יש נוהגים לתקוע תשר"ת תש"ת תר"ת פעם אחד כדי שיהיו בין הכל מאה קולות. ואח"כ אומרים:

אֵין כֵּאלֹהֵינוּ. אֵין כַּאדוֹנֵנוּ. אֵין כְּמַלְכֵּנוּ. אֵין כְּמוֹשִׁיעֵנוּ: מִי כֵאלֹהֵינוּ. מִי כַאדוֹנֵנוּ. מִי כְמַלְכֵּנוּ. מִי כְמוֹשִׁיעֵנוּ: נוֹדֶה לֵאלֹהֵינוּ. נוֹדֶה לַאדוֹנֵנוּ. נוֹדֶה לְמַלְכֵּנוּ. נוֹדֶה לְמוֹשִׁיעֵנוּ: בָּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ. בָּרוּךְ אֲדוֹנֵנוּ. בָּרוּךְ מַלְכֵּנוּ. בָּרוּךְ מוֹשִׁיעֵנוּ: אַתָּה הוּא אֱלֹהֵינוּ. אַתָּה הוּא אֲדוֹנֵנוּ. אַתָּה הוּא מַלְכֵּנוּ. אַתָּה הוּא מוֹשִׁיעֵנוּ: אַתָּה תוֹשִׁיעֵנוּ. אַתָּה תָקוּם תְּרַחֵם צִיּוֹן כִּי עֵת לְחֶנְנָהּ כִּי בָא מוֹעֵד:

ואומרים פסוק הקטורת ואח"כ כל ישראל וכו':

כָּל יִשְׂרָאֵל. יֵשׁ לָהֶם חֵלֶק לָעוֹלָם הַבָּא. שֶׁנֶּאֱמַר. וְעַמֵּךְ כֻּלָּם צַדִּיקִים לְעוֹלָם יִירְשׁוּ אָרֶץ נֵצֶר מַטָּעַי מַעֲשֵׂה יָדַי לְהִתְפָּאֵר:

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה אַשְׁרֵי מִי שֶׁגָּמְלוֹ בַּתּוֹרָה. וְעוֹשֶׂה נַחַת רוּחַ לְיוֹצְרוֹ גָּדֵל בְּשֵׁם טוֹב וְנִפְטַר בְּשֵׁם טוֹב מִן הָעוֹלָם. וְעָלָיו אָמַר שְׁלֹמֹה בְּחָכְמָתוֹ טוֹב שֵׁם מִשֶּׁמֶן טוֹב וְיוֹם הַמָּוֶת מִיּוֹם הִוָּלְדוֹ: לְמוֹד תּוֹרָה הַרְבֵּה. וְיִתְּנוּ לְךָ שָׂכָר הַרְבֵּה. וְדַע מַתַּן שְׂכָרָן שֶׁל צַדִּיקִים לֶעָתִיד לָבֹא:

ואח"כ יאמרו מזמור לה' הארץ ומלאה וכו' ויהי רצון כמ"ש לעיל בערבית ר"ה:

רַבִּי חֲנַנְיָא בֶּן עֲקַשְׁיָא אוֹמֵר רָצָה הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לְזַכּוֹת אֶת יִשְׂרָאֵל לְפִיכָךְ הִרְבָּה לָהֶם תּוֹרָה וּמִצְוֹת שֶׁנֶּאֱמַר יְהֹוָה חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר:

ואחר כך סליח לגור אומר:

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵהּ. וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ. וְיַצְמַח פּוּרְקָנֵיהּ. וִיקָרֵב מְשִׁיחֵהּ. בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן: יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא. יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל. שְׁמֵהּ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְעֵלָּא מִן כָּל בִּרְכָתָא שִׁירָתָא תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחָמָתָא. דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן:

עַל יִשְׂרָאֵל וְעַל רַבָּנָן וְעַל תַּלְמִידֵיהוֹן וְעַל כָּל תַּלְמִידֵי תַלְמִידֵיהוֹן דְּעָסְקִין בְּאוֹרַיְתָא קַדִּישְׁתָּא דִּי בְאַתְרָא הָדֵין וְדִי בְכָל אֲתַר וַאֲתַר. יְהֵא לָנָא וּלְהוֹן חִנָּא וְחִסְדָּא וְרַחֲמֵי מִן קֳדָם מָרֵהּ שְׁמַיָּא וְאַרְעָא וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא חַיִּים וְשָׂבָע וִישׁוּעָה וְנֶחָמָה וְשֵׁיזָבָא וּרְפוּאָה וּגְאֻלָּה וּסְלִיחָה וְכַפָּרָה וְרֶוַח וְהַצָּלָה לָנוּ וּלְכָל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן: עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא בְּרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

בָּרְכוּ אֶת יְהֹוָה הַמְבֹרָךְ:

ושמן נקול רס בָּרוּךְ יְהֹוָה הַמְבֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

עָלֵינוּ לְשַׁבֵּחַ לַאֲדוֹן הַכֹּל. לָתֵת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר בְּרֵאשִׁית. שֶׁלֹּא עָשָׂנוּ כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת וְלֹא שָׂמָנוּ כְּמִשְׁפְּחוֹת הָאֲדָמָה שֶׁלֹּא שָׂם חֶלְקֵנוּ כָּהֶם וְגוֹרָלֵנוּ כְּכָל הֲמוֹנָם. וַאֲנַחְנוּ (כורעים)

מִשְׁתַּחֲוִים לִפְנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא. שֶׁהוּא נוֹטֶה שָׁמַיִם וְיוֹסֵד אָרֶץ. וּמוֹשַׁב יְקָרוֹ בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל. וּשְׁכִינַת עֻזּוֹ בְּגָבְהֵי מְרוֹמִים. הוּא אֱלֹהֵינוּ וְאֵין עוֹד אַחֵר. אֱמֶת מַלְכֵּנוּ וְאֶפֶס זוּלָתוֹ. כַּכָּתוּב בַּתּוֹרָה וְיָדַעְתָּ הַיּוֹם וַהֲשֵׁבֹתָ אֶל לְבָבֶךָ כִּי יְהֹוָה הוּא הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתָּחַת אֵין עוֹד:

יש נוהגים לומר אחר כך על כן נקוה לך:

וכאן טוב ל׳ קוע תרועה גדולה בלא סוס תקיעה. ואח״כ:

יִגְדַּל אֱלֹהִים חַי וְיִשְׁתַּבַּח:

רט״ו סומרים יְסוֹד תּוֹרַת מֹשֶׁה וּנְבוּאָתוֹ:

כשיולא מבהכ״נ יאמר זה:

יְהֹוָה נְחֵנִי בְצִדְקָתֶךָ לְמַעַן שׁוֹרְרָי הַיְשַׁר לְפָנַי דַּרְכֶּךָ: וְיַעֲקֹב הָלַךְ לְדַרְכּוֹ וַיִּפְגְּעוּ בוֹ מַלְאֲכֵי אֱלֹהִים: וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב כַּאֲשֶׁר רָאָם מַחֲנֵה אֱלֹהִים זֶה וַיִּקְרָא שֵׁם הַמָּקוֹם הַהוּא מַחֲנָיִם:

תפלת מנחה

(פד) לַמְנַצֵּחַ עַל הַגִּתִּית לִבְנֵי קֹרַח מִזְמוֹר: מַה יְּדִידוֹת מִשְׁכְּנוֹתֶיךָ יְהֹוָה צְבָאוֹת: נִכְסְפָה וְגַם כָּלְתָה נַפְשִׁי לְחַצְרוֹת יְהֹוָה לִבִּי וּבְשָׂרִי יְרַנְּנוּ אֶל אֵל חָי: גַּם צִפּוֹר מָצְאָה בַיִת וּדְרוֹר קֵן לָהּ אֲשֶׁר שָׁתָה אֶפְרֹחֶיהָ אֶת מִזְבְּחוֹתֶיךָ יְהֹוָה צְבָאוֹת מַלְכִּי וֵאלֹהָי: אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ עוֹד יְהַלְלוּךָ סֶּלָה: אַשְׁרֵי אָדָם עוֹז לוֹ בָךְ מְסִלּוֹת בִּלְבָבָם: עֹבְרֵי בְּעֵמֶק הַבָּכָא מַעְיָן יְשִׁיתוּהוּ גַּם בְּרָכוֹת יַעְטֶה מוֹרֶה: יֵלְכוּ מֵחַיִל אֶל חָיִל יֵרָאֶה אֶל אֱלֹהִים בְּצִיּוֹן: יְהֹוָה אֱלֹהִים צְבָאוֹת שִׁמְעָה תְפִלָּתִי הַאֲזִינָה אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה: מָגִנֵּנוּ רְאֵה אֱלֹהִים וְהַבֵּט פְּנֵי מְשִׁיחֶךָ: כִּי טוֹב יוֹם בַּחֲצֵרֶיךָ מֵאָלֶף בָּחַרְתִּי הִסְתּוֹפֵף בְּבֵית אֱלֹהַי מִדּוּר בְּאָהֳלֵי רֶשַׁע: כִּי שֶׁמֶשׁ וּמָגֵן יְהֹוָה אֱלֹהִים חֵן וְכָבוֹד יִתֵּן יְהֹוָה לֹא יִמְנַע טוֹב לַהֹלְכִים בְּתָמִים: יְהֹוָה צְבָאוֹת אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ:

(במדבר כ״א) וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: צַו אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אֶת־קָרְבָּנִי לַחְמִי לְאִשַּׁי רֵיחַ נִיחֹחִי תִּשְׁמְרוּ לְהַקְרִיב לִי בְּמוֹעֲדוֹ: וְאָמַרְתָּ לָהֶם זֶה הָאִשֶּׁה אֲשֶׁר תַּקְרִיבוּ לַיהוָה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה תְמִימִם שְׁנַיִם לַיּוֹם עֹלָה תָמִיד: אֶת־הַכֶּבֶשׂ אֶחָד תַּעֲשֶׂה בַבֹּקֶר וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַּעֲשֶׂה בֵּין הָעַרְבָּיִם: וַעֲשִׂירִית הָאֵיפָה סֹלֶת לְמִנְחָה בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן כָּתִית רְבִיעִת הַהִין: עֹלַת תָּמִיד הָעֲשֻׂיָה בְּהַר סִינַי לְרֵיחַ נִיחֹחַ אִשֶּׁה לַיהוָה: וְנִסְכּוֹ רְבִיעִת הַהִין לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד בַּקֹּדֶשׁ הַסֵּךְ נֶסֶךְ שֵׁכָר לַיהוָה: וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַּעֲשֶׂה בֵּין הָעַרְבָּיִם כְּמִנְחַת הַבֹּקֶר וּכְנִסְכּוֹ תַּעֲשֶׂה אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה:

יש מי שנוהגים לומר כאן פסוק הקטורת:

וְעָרְבָה לַיהוָה מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָםִ. כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת:

(ואחכ״א) אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ עוֹד יְהַלְלוּךָ סֶּלָה: אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לּוֹ אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְהוָה כתר אֱלֹהָיו:

(קמ״ה) תְּהִלָּה לְדָוִד אֲרוֹמִמְךָ אֱלוֹהַי הַמֶּלֶךְ וַאֲבָרְכָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד: בְּכָל יוֹם אֲבָרְכֶךָּ וַאֲהַלְלָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד: גָּדוֹל יְהוָה חכמה וּמְהֻלָּל מְאֹד וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין חֵקֶר: דּוֹר לְדוֹר יְשַׁבַּח מַעֲשֶׂיךָ וּגְבוּרֹתֶיךָ יַגִּידוּ: הֲדַר כְּבוֹד הוֹדֶךָ וְדִבְרֵי נִפְלְאֹתֶיךָ אָשִׂיחָה: וֶעֱזוּז נוֹרְאוֹתֶיךָ יֹאמֵרוּ וּגְדֻלָּתְךָ אֲסַפְּרֶנָּה: זֵכֶר רַב טוּבְךָ יַבִּיעוּ וְצִדְקָתְךָ יְרַנֵּנוּ: חַנּוּן וְרַחוּם יְהוָה בינה אֶרֶךְ אַפַּיִם וּגְדָל חָסֶד: טוֹב יְהוָה חסד לַכֹּל וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו: יוֹדוּךָ

יהוה גבורה כל מעשיך וחסידיך יברכוכה: כבוד מלכותך
יאמרו וגבורתך ידברו: להודיע לבני האדם גבורתיו
וכבוד הדר מלכותו: מלכותך מלכות כל עולמים
וממשלתך בכל דור ודר: סומך יהוה תפארת לכל הנפלים
וזוקף לכל הכפופים: עיני כל אליך ישברו ואתה נותן
להם את אכלם בעתו: פותח את ידך (יכוין מאד בפסוק זה
כי בו עיקר הפרנסה ר"ת פאי גימטריא יאהדונהי ס"ת חתך) ומשביע
לכל חי רצון: צדיק יוהוודהו יסוד בכל דרכיו וחסיד בכל
מעשיו: קרוב יהוה מלכות לכל קראיו לכל אשר יקראהו
באמת: רצון יראיו יעשה ואת שועתם ישמע ויושיעם:
שומר יהוה נצח את כל אהביו ואת כל הרשעים ישמיד:
תהלת יהוה הוד ידבר פי ויברך כל בשר שם קדשו
לעולם ועד: ואנחנו נברך יה מעתה ועד עולם הללויה:

ובא לציון גואל ולשבי פשע ביעקב נאם יהוה: ואני
זאת בריתי אתם אמר יהוה רוחי אשר עליך ודברי
אשר שמתי בפיך לא ימושו מפיך ומפי זרעך ומפי זרע
זרעך אמר יהוה מעתה ועד עולם: ואתה קדוש יושב
תהלות ישראל: וקרא זה אל זה ואמר קדוש. קדוש.
קדוש. יהוה צבאות מלא כל הארץ כבודו: ומקבלין
דין מן דין ואמרין בלחש קדיש בשמי מרומא עלאה
בית שכינתה. קדיש על ארעא עובד גבורתה. קדיש
לעלם ולעלמי עלמיא יהוה צבאות מליא כל ארעא זיו
יקרה: בקול ותשאני רוח ואשמע אחרי קול רעש גדול
ברוך כבוד יהוה ממקומו: ונטלתני רוחא בלחש ושמעית
בתראי קל זיע סגיא דמשבחין ואמרין בריך יקרא דיהוה

מֵאָתַר בֵּית שְׁכִנְתֵּהּ יְהוָה יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד: יְהוָה מַלְכוּתֵהּ קָאִים לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא: יְהוָה אֱלֹהֵי אַבְרָהָם יִצְחָק וְיִשְׂרָאֵל אֲבוֹתֵינוּ שָׁמְרָה זֹּאת לְעוֹלָם לְיֵצֶר מַחְשְׁבוֹת לְבַב עַמֶּךָ וְהָכֵן לְבָבָם אֵלֶיךָ: וְהוּא רַחוּם יְכַפֵּר עָוֹן וְלֹא יַשְׁחִית וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ וְלֹא יָעִיר כָּל חֲמָתוֹ: כִּי אַתָּה יְהוָה טוֹב וְסַלָּח וְרַב חֶסֶד לְכָל קוֹרְאֶיךָ: צִדְקָתְךָ צֶדֶק לְעוֹלָם וְתוֹרָתְךָ אֱמֶת: תִּתֵּן אֱמֶת לְיַעֲקֹב חֶסֶד לְאַבְרָהָם אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבוֹתֵינוּ מִימֵי קֶדֶם: בָּרוּךְ אֲדֹנָי יוֹם יוֹם יַעֲמָס לָנוּ הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ סֶלָה: יְהוָה צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה: יְהוָה צְבָאוֹת אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ: יְהוָה הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ: בָּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ שֶׁבְּרָאָנוּ לִכְבוֹדוֹ וְהִבְדִּילָנוּ מִן הַתּוֹעִים וְנָתַן לָנוּ תּוֹרַת אֱמֶת. וְחַיֵּי עוֹלָם נָטַע בְּתוֹכֵנוּ. הוּא יִפְתַּח לִבֵּנוּ בְּתוֹרָתוֹ וְיָשֵׂם בְּלִבֵּנוּ אַהֲבָתוֹ וְיִרְאָתוֹ לַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ וּלְעָבְדוֹ בְּלֵבָב שָׁלֵם לְמַעַן לֹא נִיגַע לָרִיק וְלֹא נֵלֵד לַבֶּהָלָה: יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁנִּשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ וּמִצְוֹתֶיךָ בָּעוֹלָם הַזֶּה. וְנִזְכֶּה וְנִחְיֶה וְנִירַשׁ טוֹבָה וּבְרָכָה לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא. לְמַעַן יְזַמֶּרְךָ כָבוֹד וְלֹא יִדֹּם יְהוָה אֱלֹהַי לְעוֹלָם אוֹדֶךָּ: יְהוָה חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר: וְיִבְטְחוּ בְךָ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ כִּי לֹא עָזַבְתָּ דוֹרְשֶׁיךָ יְהוָה: יְהוָה אֲדוֹנֵנוּ מָה אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל הָאָרֶץ: חִזְקוּ וְיַאֲמֵץ לְבַבְכֶם כָּל הַמְיַחֲלִים לַיהוָה:

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵהּ. וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ. וְיַצְמַח פּוּרְקָנֵהּ. וִיקָרֵב מְשִׁיחֵהּ. בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן: יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא. יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח

וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל. שְׁמֵהּ דְּקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. לְעֵלָּא מִן כָּל בִּרְכָתָא. שִׁירָתָא תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחָמָתָא. דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן:

ואם חל בשבת יאמר:

וַאֲנִי תְפִלָּתִי לְךָ יְהוָה עֵת רָצוֹן אֱלֹהִים בְּרָב חַסְדֶּךָ עֲנֵנִי בֶּאֱמֶת יִשְׁעֶךָ: וכופלו פעם אחרת:

ומוציאין ס"ת ואו' ס"ל ברוך שמקום וגדלו וכו' וקורא בו ג' גברי בפ' השבוע שבא עשרה פסוקים. ואחר קריאתם גוללים ס"ת ואומרים:

(צג) מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת: טוֹב לְהֹדוֹת לַיהוָה וּלְזַמֵּר לְשִׁמְךָ עֶלְיוֹן: לְהַגִּיד בַּבֹּקֶר חַסְדֶּךָ וֶאֱמוּנָתְךָ בַּלֵּילוֹת: עֲלֵי עָשׂוֹר וַעֲלֵי נָבֶל עֲלֵי הִגָּיוֹן בְּכִנּוֹר: כִּי שִׂמַּחְתַּנִי יְהוָה בְּפָעֳלֶךָ בְּמַעֲשֵׂי יָדֶיךָ אֲרַנֵּן: מַה גָּדְלוּ מַעֲשֶׂיךָ יְהוָה מְאֹד עָמְקוּ מַחְשְׁבֹתֶיךָ: אִישׁ בַּעַר לֹא יֵדָע וּכְסִיל לֹא יָבִין אֶת זֹאת: בִּפְרֹחַ רְשָׁעִים כְּמוֹ עֵשֶׂב וַיָּצִיצוּ כָּל פֹּעֲלֵי אָוֶן לְהִשָּׁמְדָם עֲדֵי עַד: וְאַתָּה מָרוֹם לְעֹלָם יְהוָה: כִּי הִנֵּה אֹיְבֶיךָ יְהוָה כִּי הִנֵּה אֹיְבֶיךָ יֹאבֵדוּ יִתְפָּרְדוּ כָּל פֹּעֲלֵי אָוֶן: וַתָּרֶם כִּרְאֵים קַרְנִי בַּלֹּתִי בְּשֶׁמֶן רַעֲנָן: וַתַּבֵּט עֵינִי בְּשׁוּרָי בַּקָּמִים עָלַי מְרֵעִים תִּשְׁמַעְנָה אָזְנָי: צַדִּיק כַּתָּמָר יִפְרָח כְּאֶרֶז בַּלְּבָנוֹן יִשְׂגֶּה: שְׁתוּלִים בְּבֵית יְהוָה בְּחַצְרוֹת אֱלֹהֵינוּ יַפְרִיחוּ: עוֹד יְנוּבוּן בְּשֵׂיבָה דְּשֵׁנִים וְרַעֲנַנִּים יִהְיוּ: לְהַגִּיד כִּי יָשָׁר יְהוָה צוּרִי וְלֹא עַוְלָתָה בּוֹ:

ומחזירין ספר תורה למקומו ואומר:

יְהַלְלוּ אֶת שֵׁם יְהוָה כִּי נִשְׂגָּב שְׁמוֹ לְבַדּוֹ הוֹדוֹ עַל אֶרֶץ וְשָׁמָיִם: וַיָּרֶם קֶרֶן לְעַמּוֹ תְּהִלָּה לְכָל חֲסִידָיו לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַם קְרֹבוֹ הַלְלוּיָהּ: יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתָּחַת אֵין עוֹד: אֵין כָּמוֹךָ בָאֱלֹהִים יְהוָה וְאֵין כְּמַעֲשֶׂיךָ:

וכשמכניס ספר תורה להיכל אומר פסוק:

הֲשִׁיבֵנוּ יְהוָה אֵלֶיךָ וְנָשׁוּבָה חַדֵּשׁ יָמֵינוּ כְּקֶדֶם: כִּי לֶקַח טוֹב נָתַתִּי לָכֶם תּוֹרָתִי אַל תַּעֲזֹבוּ: תִּכּוֹן תְּפִלָּתִי קְטֹרֶת לְפָנֶיךָ מַשְׂאַת כַּפַּי מִנְחַת עָרֶב:

ואומר החזן:

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ. וְיַצְמַח פּוּרְקָנֵיהּ. וִיקָרֵב מְשִׁיחֵהּ. בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן: יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא. יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְעֵלָּא מִן כָּל בִּרְכָתָא שִׁירָתָא תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא. וְאִמְרוּ אָמֵן:

ואח"כ עומדים על רגליהם ואומרים:

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. אֱלֹהֵי אַבְרָהָם. אֱלֹהֵי יִצְחָק. וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב. הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא. אֵל עֶלְיוֹן. גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים. קוֹנֵה הַכֹּל. וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת. וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה:

בניסח זה יש בו י"א תיבות ובכל יום אי"ת יש לו לכוין בתיבה א' וביה"כ יכוין אלהים חיים. והם י"א תיבות כסממני הקטורת:

זָכְרֵנוּ לְחַיִּים. (אֵל) מֶלֶךְ חָפֵץ בַּחַיִּים. כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים. לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים. (אֵל חַי). מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה (גס יֶהֱוֶה אל שדי) מָגֵן אַבְרָהָם:

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי. מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ וּמוֹרִיד הַטָּל. מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד. מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים. סוֹמֵךְ נוֹפְלִים. וְרוֹפֵא חוֹלִים. וּמַתִּיר אֲסוּרִים. וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר. מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דוֹמֶה לָךְ. מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה:

מִי כָמוֹךָ (אָב) הָרַחֲמָן זוֹכֵר יְצוּרָיו בְּרַחֲמִים לְחַיִּים. וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְחַיֵּה הַמֵּתִים:

כחזרת העמידה שליח צבור אומר:

נַקְדִּישָׁךְ וְנַעֲרִיצָךְ. כְּנוֹעַם שִׂיחַ סוֹד שַׂרְפֵי קֹדֶשׁ (אומר בנינון) הַמְשַׁלְּשִׁים לְךָ קְדֻשָּׁה. וְכֵן כָּתוּב עַל יַד נְבִיאָךְ. וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר. קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְהוָה צְבָאוֹת מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ: לְעֻמָּתָם מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים בָּרוּךְ כְּבוֹד יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ: וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ כָּתוּב לֵאמֹר: יִמְלֹךְ יְהוָה לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ: ע"כ

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ וּקְדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה:

לְדוֹר וָדוֹר הַמְלִיכוּ לָאֵל כִּי הוּא לְבַדּוֹ מָרוֹם וְקָדוֹשׁ:

וּבְכֵן (גימטריא ע"ב כנגד אותיות שבפסוק ויסע והוא כנגד אברהם שקידש שמו יתברך בעולם) **יִתְקַדַּשׁ שִׁמְךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:**

וּבְכֵן (ע"ב אותיות שבפסוק ויבא הוא כנגד פחד יצחק) **תֵּן פַּחְדְּךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַל כָּל מַעֲשֶׂיךָ וְאֵימָתְךָ עַל כָּל מַה שֶּׁבָּרָאתָ. וְיִירָאוּךָ כָּל הַמַּעֲשִׂים. וְיִשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ כָּל הַבְּרוּאִים. וְיֵעָשׂוּ כֻלָּם אֲגֻדָּה אַחַת. לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם. שֶׁיָּדַעְנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ שֶׁהַשִּׁלְטוֹן (או שֶׁהַשָּׁלְטָן) לְפָנֶיךָ. עֹז בְּיָדְךָ וּגְבוּרָה בִּימִינֶךָ וְשִׁמְךָ נוֹרָא עַל כָּל מַה שֶּׁבָּרָאתָ:**

וּבְכֵן (ע"ב אותיות שבפסוק ויט כנגד יעקב שאמר בשכמל"ו) **תֵּן כָּבוֹד לְעַמֶּךָ תְּהִלָּה לִירֵאֶיךָ וְתִקְוָה טוֹבָה לְדוֹרְשֶׁיךָ. וּפִתְחוֹן פֶּה לַמְיַחֲלִים לָךְ. שִׂמְחָה לְאַרְצֶךָ. שָׂשׂוֹן לְעִירֶךָ וּצְמִיחַת קֶרֶן לְדָוִד עַבְדֶּךָ. וַעֲרִיכַת נֵר לְבֶן יִשַׁי מְשִׁיחֶךָ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ:**

וּבְכֵן (ע"ב שמות היוצאים מג' פסוקים הנז' והוא כנגד דהע"ה סוד נר ק ונדק) **צַדִּיקִים יִרְאוּ וְיִשְׂמָחוּ וִישָׁרִים יַעֲלֹזוּ וַחֲסִידִים**

וְגָה יָגִילוּ וְעוֹלָתָה תִּקְפָּץ פִּיהָ. וְהָרִשְׁעָה כֻּלָּהּ (נ״א כֻּלָּהּ) כְּעָשָׁן (פסקא) תִּכְלֶה. כִּי תַעֲבִיר מֶמְשֶׁלֶת זָדוֹן מִן הָאָרֶץ: יש נוהגין כעשן.

וְתִמְלוֹךְ אַתָּה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מְהֵרָה עַל כָּל מַעֲשֶׂיךָ בְּהַר צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ. וּבִירוּשָׁלַיִם עִיר מִקְדָּשֶׁךָ. כַּכָּתוּב בְּדִבְרֵי קָדְשֶׁךָ. יִמְלוֹךְ יְהוָה לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ:

קָדוֹשׁ אַתָּה וְנוֹרָא שְׁמֶךָ וְאֵין אֱלוֹהַּ מִבַּלְעָדֶיךָ כַּכָּתוּב וַיִּגְבַּהּ יְהוָה צְבָאוֹת בַּמִּשְׁפָּט. וְהָאֵל הַקָּדוֹשׁ נִקְדַּשׁ בִּצְדָקָה: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה (יְהוָה כוו) הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ:

אַתָּה בְחַרְתָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ וְרָצִיתָ בָּנוּ וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל הַלְּשׁוֹנוֹת וְקִדַּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ:

וַתִּתֶּן לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה אֶת יוֹם השבת הזה ואת יום הַזִּכָּרוֹן הַזֶּה. אֶת יוֹם טוֹב מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה. יוֹם תְּרוּעָה (בשבת זִכְרוֹן תְּרוּעָה בְּאַהֲבָה) מִקְרָא קֹדֶשׁ זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ יַעֲלֶה וְיָבֹא יַגִּיעַ יֵרָאֶה וְיֵרָצֶה יִשָּׁמַע וְיִפָּקֵד. וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִירָךְ וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עַבְדָּךְ וְזִכְרוֹן כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ. לִפְלֵטָה לְטוֹבָה לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים בְּיוֹם השבת הזה וביום הַזִּכָּרוֹן הַזֶּה.

וּבְיוֹם טוֹב מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה. לְרַחֵם בּוֹ עָלֵינוּ וּלְהוֹשִׁיעֵנוּ. זָכְרֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה. וּפָקְדֵנוּ בוֹ

לְבְרָכָה. וְהוֹשִׁיעֵנוּ בוֹ לְחַיִּים טוֹבִים. בִּדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים. חוּס וְחָנֵּנוּ וַחֲמוֹל וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ. כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. מְלוֹךְ עַל כָּל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ בִּכְבוֹדֶךָ. וְהִנָּשֵׂא עַל כָּל הָאָרֶץ בִּיקָרֶךָ. וְהוֹפַע בַּהֲדַר גְּאוֹן עֻזֶּךָ. עַל כָּל יוֹשְׁבֵי תֵבֵל אַרְצֶךָ. וְיֵדַע כָּל פָּעוּל כִּי אַתָּה פְּעַלְתּוֹ. וְיָבִין כָּל יָצוּר כִּי אַתָּה יְצַרְתּוֹ וְיֹאמַר כֹּל אֲשֶׁר נְשָׁמָה בְּאַפּוֹ. יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מֶלֶךְ וּמַלְכוּתוֹ בַּכֹּל מָשָׁלָה:

קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ. תֵּן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ. שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ שַׂמַּח נַפְשֵׁנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ. וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת כִּי אַתָּה יְהוָה אֱלֹהִים׀ אֱמֶת וּדְבָרְךָ מַלְכֵּנוּ אֱמֶת וְקַיָּם לָעַד: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מֶלֶךְ עַל כָּל־הָאָרֶץ מְקַדֵּשׁ (השבת ו) יִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַזִּכָּרוֹן:

רְצֵה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְלִתְפִלָּתָם שְׁעֵה וְהָשֵׁב הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ. וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם מְהֵרָה בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן. וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:

וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים תַּחְפּוֹץ בָּנוּ וְתִרְצֵנוּ. וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ. שָׁאַתָּה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד. צוּרֵנוּ צוּר חַיֵּינוּ וּמָגֵן יִשְׁעֵנוּ. אַתָּה הוּא לְדֹר וָדֹר. נוֹדֶה לְךָ

מודים דרבנן

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. אֱלֹהֵי כָל בָּשָׂר. יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית. בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עַל

וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ. עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ. וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ. וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ. וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ. שֶׁבְּכָל עֵת עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם.

שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ. כֵּן תְּחַיֵּנוּ וּתְחָנֵּנוּ. וְתֶאֱסוֹף גָּלֻיּוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ לִשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ. וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ וּלְעָבְדְּךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם. עַל שֶׁאֲנוּ מוֹדִים לָךְ. בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת:

הַטּוֹב כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ. הַמְרַחֵם כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ. כִּי מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא תָּמִיד שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ לְעוֹלָם וָעֶד. וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה.

וּכְתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל בְּנֵי בְרִיתֶךָ:

וִיהַלְלוּ וִיבָרְכוּ אֶת שִׁמְךָ הַגָּדוֹל בֶּאֱמֶת לְעוֹלָם כִּי טוֹב. הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה הָאֵל הַטּוֹב. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה (יֱהֹוֶה בם) הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה. חַיִּים חֵן וָחֶסֶד צְדָקָה וְרַחֲמִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ. וּבָרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ. כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָנוּ יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ תּוֹרָה וְחַיִּים. אַהֲבָה וָחֶסֶד צְדָקָה וְרַחֲמִים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם. וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרְכֵנוּ וּלְבָרֵךְ אֶת כָּל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּרוֹב עֹז וְשָׁלוֹם:

תהחזן ש״ץ אומר:

וְאַתֶּם הַדְּבֵקִים בַּיהוָֹה אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כֻּלְּכֶם הַיּוֹם: הַיּוֹם תְּאַמְּצֵנוּ. הַיּוֹם תְּבָרְכֵנוּ. הַיּוֹם תְּגַדְּלֵנוּ. הַיּוֹם תִּדְגְּלֵנוּ. הַיּוֹם תְּהַדְּרֵנוּ. הַיּוֹם תְּוַעֲדֵנוּ וַעַד טוֹב. הַיּוֹם תְּזַכֵּנוּ. הַיּוֹם תְּחַיֵּינוּ. הַיּוֹם תְּחָנֵּנוּ. הַיּוֹם תְּטַהֲרֵנוּ מֵעֲוֹנֵינוּ. הַיּוֹם תְּיַשֵּׁר אָרְחוֹתֵינוּ. הַיּוֹם תְּכַתְּרֵנוּ בְּכֶתֶר שֵׁם טוֹב.

הַיּוֹם תְּלַבְּבֵנוּ. הַיּוֹם תְּמַלְּטֵנוּ. הַיּוֹם תְּנַשְּׂאֵנוּ. הַיּוֹם תְּסַעֲדֵנוּ. הַיּוֹם תְּעַטְּרֵנוּ. הַיּוֹם תִּפְקְדֵנוּ לְחַיִּים. הַיּוֹם תְּצַדְּקֵנוּ. הַיּוֹם תְּקָרְבֵנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ. הַיּוֹם תְּרַחֲמֵנוּ. הַיּוֹם תִּשְׁמַע תְּפִלָּתֵנוּ. (אנו נהגנו להוסיף כאן הַיּוֹם תְּחָנֵּנוּ לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים אמנם לא כן הספר אות השי"ז וד"ק) (הַיּוֹם) וְתִכְתְּבֵנוּ לְחַיִּים טוֹבִים: (הרב ש"כ"הג מחק מלת היום):

וּבְסֵפֶר חַיִּים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם. וּפַרְנָסָה טוֹבָה. וִישׁוּעָה וְנֶחָמָה. וּגְזֵרוֹת טוֹבוֹת נִזָּכֵר וְנִכָּתֵב לְפָנֶיךָ אֲנַחְנוּ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם: בָּרוּךְ אַתָּה יהוהוה הַמְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם אָמֵן:

יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגוֹאֲלִי: אֱלֹהַי נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע וְשִׂפְתוֹתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה. וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִדּוֹם. וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה. פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ. וְאַחֲרֵי מִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי. וְכָל הַקָּמִים עָלַי לְרָעָה מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחְשְׁבוֹתָם. עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ. לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ. הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגוֹאֲלִי: עֹשֶׂה הַשָּׁלוֹם (ג' ספרי"אל סופר של מעלה) בִּמְרוֹמָיו. הוּא בְּרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

ואחר השמ"ע אומרים:

אָבִינוּ (יכוין יְהַוַּהַ) מַלְכֵּנוּ (יכוין יְהֻוְּהָ) אֵין לָנוּ מֶלֶךְ אֶלָּא אָתָּה:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ עֲשֵׂה עִמָּנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ חַדֵּשׁ עָלֵינוּ שָׁנָה טוֹבָה:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ בַּטֵּל מֵעָלֵינוּ כָּל גְּזֵירוֹת קָשׁוֹת וְרָעוֹת:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ בַּטֵּל מַחְשְׁבוֹת שׂוֹנְאֵינוּ:

אבינו מלכנו הפר עצת אויבינו :

אבינו מלכנו כלה כל צר ומשטין מעלינו :

אבינו מלכנו כלה דבר וחרב ורעב ושבי ובזה
ומשחית ומגפה מבני בריתך :

אבינו מלכנו שלח רפואה שלימה לחולי עמך :

אבינו מלכנו מנע מגפה מנחלתך :

אבינו מלכנו זכור כי עפר אנחנו :

אבינו מלכנו כתבנו בספר חיים טובים :

אבינו מלכנו כתבנו בספר צדיקים :

אבינו מלכנו כתבנו בספר ישרים ותמימים :

אבינו מלכנו כתבנו בספר מזונות ופרנסה טובה :

בעת שש"צ אומר א"מ כתבנו בספר מזונות ופרנסה יאמר תפלת פרנסה זו בקיצור:

יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו שתתן לי ולבני ביתי וכל הסומכים על שולחני היום ובכל יום ויום מזונותי ומזונותיהם בכבוד בזכות שמך הגדול והקדוש. (דיקרנוסא) הממונה על הפרנסה:

אבינו מלכנו כתבנו בספר גאלה וישועה :

אבינו מלכנו זכרנו בזכרון טוב מלפניך :

אבינו מלכנו הצמח לנו ישועה בקרוב :

אבינו מלכנו הרם קרן ישראל עמך :

אבינו מלכנו והרם קרן משיחך :

אבינו מלכנו החזירנו בתשובה שלמה לפניך :

אבינו מלכנו שמע קולנו חוס ורחם עלינו :

אבינו מלכנו עשה למענך אם לא למעננו :

אבינו מלכנו קבל ברחמים וברצון את תפלתנו :

אבינו מלכנו אל תשיבנו ריקם מלפניך :

אם חל בשבת אומרים:

צִדְקָתְךָ כְּהַרְרֵי אֵל מִשְׁפָּטֶיךָ תְּהוֹם רַבָּה אָדָם וּבְהֵמָה תוֹשִׁיעַ יְהוָה: וְצִדְקָתְךָ אֱלֹהִים עַד מָרוֹם אֲשֶׁר עָשִׂיתָ גְדוֹלוֹת אֱלֹהִים מִי כָמוֹךָ: צִדְקָתְךָ צֶדֶק לְעוֹלָם וְתוֹרָתְךָ אֱמֶת:

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵהּ. וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ. וְיַצְמַח פּוּרְקָנֵהּ. וִיקָרֵב מְשִׁיחֵהּ. בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן: יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא. יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל. שְׁמֵהּ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. לְעֵלָּא מִן כָּל בִּרְכָתָא. שִׁירָתָא תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחָמָתָא. דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן:

יש מקנים לומר:

תֵּעָנוּ וְתֵעָתְרוּ בְּרַחֲמִים מִן הַשָּׁמַיִם. תְּקַבֵּל צַעֲקַתְכֶם. תִּשְׁמַע תְּפִלַּתְכֶם בְּרָצוֹן. וְיַעֲנֶה קוֹל עֲתִירַתְכֶם. וְיִפְתַּח יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לָנוּ וּלְכָל יִשְׂרָאֵל אַחֵינוּ בְּכָל מָקוֹם שֶׁהֵם. שַׁעֲרֵי אוֹרָה. שַׁעֲרֵי בְרָכָה. שַׁעֲרֵי גִילָה. שַׁעֲרֵי דִיצָה. שַׁעֲרֵי הוֹד וְהָדָר. שַׁעֲרֵי וַעַד טוֹב. שַׁעֲרֵי זִמְרָה. שַׁעֲרֵי חַיִּים טוֹבִים. שַׁעֲרֵי טוֹבָה. שַׁעֲרֵי יְשׁוּעָה. שַׁעֲרֵי כַלְכָּלָה. שַׁעֲרֵי לִמּוּד תּוֹרָה לִשְׁמָהּ. שַׁעֲרֵי מָזוֹן. שַׁעֲרֵי נֶחָמָה. שַׁעֲרֵי סוֹדוֹת תּוֹרָתוֹ. שַׁעֲרֵי עֶזְרָה. שַׁעֲרֵי פְדוּת. שַׁעֲרֵי צְדָקָה. שַׁעֲרֵי קוֹמְמִיּוּת. שַׁעֲרֵי רְפוּאָה שְׁלֵימָה. שַׁעֲרֵי שָׁלוֹם. שַׁעֲרֵי תוֹרָה. שַׁעֲרֵי תְפִלָּה. שַׁעֲרֵי תְשׁוּעָה. שַׁעֲרֵי תְשׁוּבָה. וְיָסִיר מִתּוֹכְכֶם קִנְאָה וְשִׂנְאָה וְתַחֲרוּת וִיקַיֵּם בָּכֶם מִקְרָא שֶׁכָּתוּב יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיכֶם יוֹסֵף עֲלֵיכֶם כָּכֶם אֶלֶף פְּעָמִים וִיבָרֵךְ אֶתְכֶם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר לָכֶם. וְיִכְתָּבְכֶם בְּסֵפֶר חַיִּים טוֹבִים וְכֵן יְהִי רָצוֹן וְנֹאמַר אָמֵן:

תִּתְקַבַּל צְלוֹתְהוֹן וּבָעוּתְהוֹן דְּכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל קֳדָם אֲבוּהוֹן דְּבִשְׁמַיָּא (וְאַרְעָא) וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא חַיִּים וְשָׂבָע וִישׁוּעָה וְנֶחָמָה וְשֵׁיזָבָא וּרְפוּאָה וּגְאֻלָּה וּסְלִיחָה וְכַפָּרָה וְרֶוַח וְהַצָּלָה. לָנוּ וּלְכָל עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן: עוֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא בְּרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

ואח"כ אומרים:

לַמְנַצֵּחַ עַל הַגִּתִּית לְאָסָף: הַרְנִינוּ לֵאלֹהִים עוּזֵּנוּ הָרִיעוּ לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב: שְׂאוּ זִמְרָה וּתְנוּ תֹף כִּנּוֹר נָעִים עִם נָבֶל: תִּקְעוּ בַחֹדֶשׁ שׁוֹפָר בַּכֶּסֶה לְיוֹם חַגֵּנוּ: כִּי חֹק לְיִשְׂרָאֵל הוּא מִשְׁפָּט לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב: עֵדוּת בִּיהוֹסֵף שָׂמוֹ בְּצֵאתוֹ עַל אֶרֶץ מִצְרָיִם שְׂפַת לֹא יָדַעְתִּי אֶשְׁמָע: הֲסִירוֹתִי מִסֵּבֶל שִׁכְמוֹ כַּפָּיו מִדּוּד תַּעֲבֹרְנָה: בַּצָּרָה קָרָאתָ וָאֲחַלְּצֶךָּ אֶעֶנְךָ בְּסֵתֶר רַעַם אֶבְחָנְךָ עַל מֵי מְרִיבָה סֶלָה: שְׁמַע עַמִּי וְאָעִידָה בָּךְ יִשְׂרָאֵל אִם תִּשְׁמַע לִי: לֹא יִהְיֶה בְךָ אֵל זָר וְלֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לְאֵל נֵכָר: אָנֹכִי יְהוָֹה אֱלֹהֶיךָ הַמַּעַלְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם הַרְחֶב פִּיךָ וַאֲמַלְאֵהוּ: וְלֹא שָׁמַע עַמִּי לְקוֹלִי וְיִשְׂרָאֵל לֹא אָבָה לִי: וָאֲשַׁלְּחֵהוּ בִּשְׁרִירוּת לִבָּם יֵלְכוּ בְּמוֹעֲצוֹתֵיהֶם: לוּ עַמִּי שֹׁמֵעַ לִי יִשְׂרָאֵל בִּדְרָכַי יְהַלֵּכוּ: כִּמְעַט אוֹיְבֵיהֶם אַכְנִיעַ וְעַל צָרֵיהֶם אָשִׁיב יָדִי: מְשַׂנְאֵי יְהוָֹה יְכַחֲשׁוּ לוֹ וִיהִי עִתָּם לְעוֹלָם: וַיַּאֲכִילֵהוּ מֵחֵלֶב חִטָּה וּמִצּוּר דְּבַשׁ אַשְׂבִּיעֶךָ:

ואחר כך אבלים לבד אומר:

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵהּ. וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ. וְיַצְמַח פּוּרְקָנֵיהּ. וִיקָרֵב מְשִׁיחֵהּ. בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן: יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא. יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל. שְׁמֵהּ דְּקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְעֵלָּא מִן כָּל בִּרְכָתָא שִׁירָתָא תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא. דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא חַיִּים וְשָׂבָע וִישׁוּעָה וְנֶחָמָה וְשֵׁיזָבָא וּרְפוּאָה וּגְאֻלָּה וּסְלִיחָה וְכַפָּרָה וְרֶוַח וְהַצָּלָה לָנוּ וּלְכָל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן: עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא בְּרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

ואחר כך אומרים:

עָלֵינוּ לְשַׁבֵּחַ לַאֲדוֹן הַכֹּל. לָתֵת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר בְּרֵאשִׁית. שֶׁלֹּא עָשָׂנוּ כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת וְלֹא שָׂמָנוּ כְּמִשְׁפְּחוֹת הָאֲדָמָה שֶׁלֹּא שָׂם חֶלְקֵנוּ כָּהֶם, וְגוֹרָלֵנוּ כְּכָל הֲמוֹנָם. וַאֲנַחְנוּ (כורעים ו) מִשְׁתַּחֲוִים לִפְנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא. שֶׁהוּא נוֹטֶה שָׁמַיִם וְיוֹסֵד אָרֶץ וּמוֹשַׁב יְקָרוֹ בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל. וּשְׁכִינַת עֻזּוֹ בְּגָבְהֵי מְרוֹמִים. הוּא אֱלֹהֵינוּ וְאֵין עוֹד אַחֵר. אֱמֶת מַלְכֵּנוּ וְאֶפֶס זוּלָתוֹ. כַּכָּתוּב בַּתּוֹרָה. וְיָדַעְתָּ הַיּוֹם וַהֲשֵׁבֹתָ אֶל־לְבָבֶךָ כִּי יְהֹוָה הוּא הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתָּחַת אֵין עוֹד:

יש נוהגים לומר על כן נקוה לך:

ביום שני מתפללין כמו ביום ראשון:

סדר תשליך של ראש השנה

אחר תפלת מנחה ביום ראשון של ראש השנה קודם שקיעת החמה יש ללכת אל שפת הים אל באר מים או מעיין אשר מחוץ לעיר לומר הי"ג מדות עליונות של מי אל כמוך והטעם נודע לבאים בסוד ה' כי יום ראשון הוא סוד דינא קשיא וצריכין אנו להמתיק חשך ופ"ר דינין דדינא קשיא ולכך הולכים אל המים המורים אל החסדים וגם במקום שיש בו דגים שרומזים על עינא פקיחא להמתיק הדין הקשה בדין הרפה:

וצריך לומר שם פסוקים מי אל כמוך. ומי שבא בסוד ה' יאותה להם לכוין אל תיקוני דיקנא הרמוזים בו ומקום מושבם. ובנקל ימצאם מבוארים באדרא נשא:

פתח רבי שמעון ווי מאן דאושיט ידו. בדיקנא יקירא עילאה וכו' עד בי"ג תיקונין אלין אתפרשים דיקנא יקירא סתימאה דכולא דעתיקא דעתיקין:

וטוב ויפה לקרותן שם על המעיין או על הים ולכוין ולהזכיר בפירוש בכל תיקון ותיקון המדה שלו במ"י א"ל כמוך. ובי"ג מדות האל רחום וחנון כגון כשאומר תיקונא קדמאה יפרש מ"י א"ל כמו"ך במדה א' א"ל תיקונא תנינא נוש"א עו"ן במדה ב' רחום תיקונא תליתאה ועוב"ר על פש"ע במדה תליתאה וחנון וכן כלם:

פָּתַח רַבִּי שִׁמְעוֹן וְאָמַר וַוי מָאן דְּאוֹשִׁיט יְדוֹ בְּדִיקְנָא יַקִּירָא עִילָאָה דְּסָבָא קַדִּישָׁא טְמִירָא סְתִימָא דְּכוֹלָּא דִּיקְנָא דְהַהִיא תּוּשְׁבַּחְתָּא. דִּיקְנָא דְּסָתִים וְיַקִּיר מִכָּל תִּיקּוּנוֹי. דִּיקְנָא

ולא ידעין עילאין ותתאין: דיקנא דהיא תושבחתא דכל תושבחין. דיקנא דלא חזה בר נש נביאה וקדישא דיקרב למחמי ליה. דיקנא דהיא תליא בשערוי עד טבורא דלבא חוורא כתלגא יקירא דיקירין טמירא דטמירין מהימנותא דמהימנותא דכולא. תאנא בצניעותא דספרא דהאי דיקנא מהימנותא דכולא נפיק מאודנוי ונחית סחרניה דפומא קדישא ונחית וסליק וחפי בתקרובתא סגי דבוסמא חיוורא דיקירא (ס"א דבדקני) ונחית בשקולא וחפי עד טבורא הוא דיקנא יקירא מהימנא שלימא דנגדין ביה י"ג נביעין מבועין דמשח רבות טבא בתלת עשר תיקונין מתקנן. תקונא קדמאה מי אל כמוך במידא א' א"ל מתתקן שערא מלעילא ושארי מההוא תיקונא דשער רישיה דסליק בתיקונוי לעילא מאודנוי ונחית מקמי פתחא דאודנין

בחד חוטא בשקולא טבא עד רישא דפומא:

תקונא תניינא נושא עון במדה ב רחום מתתקן שערא מרישא דפומא וסליק צד רישא אוחרא דפומא בתיקונא שקיל.

תקונא תליתאה ועובר על פשע במדה ג וחנון מאמצעיתא דתחות (ס"א דהאי חוטמא מתחות) תרין נוקבין נפיק חד אורחא ושערא אתפסק בההוא אורחא ומלי מהאי גיסא ומהאי גיסא שערא בתיקונא שלים סוחרניה דההוא אורחא. תקונא רביעאה לשארית נחלתו במדה ד ארך מתתקן שערא ונחית תחות פומא מרישא חדא לרישא חדא בתיקונא שלים. תקונא חמישאה לא החזיק לעד אפו במדה ה אפים תחות פומא נפיק אורחא אוחרא בשקולא דאורחא דלעילא ואלין תרין אורחין רשימין על פומא מכאן ומכאן. תקונא שתיתאה כי חפץ חסד הוא במדה ו ורב חסד מתתקן שערא וסליק ונפיק מלרע לעיל לרישא דפומא וחפי תקרובתא דבוסמא טבא עד רישא דפומא דלעילא ונחית שערא דרישא דפתחא דאורחא תתאה דפומא. תקונא שביעאה ישוב ירחמנו במדה ז ואמת פסיק שערא ואתחזן תרין תפוחין בתקרובתא דבוסמא טבא שפירן ויאן למיחזי בגיניהון אתקיים עלמא הדא הוא דכתיב באור פני מלך חיים. תקונא תמינאה יכבש עונותינו במדה ח נצר חסד נפיק חד חוטא דשערי סוחרני

דדיקנא ותליין בשיקולא עד טבורא. תקונא תשיעאה ותשליך
במצולות ים כל חטאתם במדה ט לאלפים מתערי ומתערבין
שערי דיקנא. עם אינון שערי דתליין בשקולא דתליין ולא נפקי
דא מן דא. תקונא עשיראה תתן אמת ליעקב מדה י נשא עון
מתערבין נחתין שערי תחות דיקנא חפיין בגרונא תחות דיקנא.
תקונא חד סר חסד לאברהם במדה יא ופשע דלא נפקין נימא
מן נימא ומתשערן בשיעורא שלים. תקונא תריסר אשר נשבעת
לאבותינו במדה יב וחטאה דלא תליין שערי על פומא ופומא
אתפני מכל סטרוי ויאן שערי סחור סחור ליה. תקונא תליסר
מימי קדם במדה יג ונקה דתליין שערי בתחורת דיקנא מכאן
ומכאן ביקרא נאה ביקרא שפירא מחפיין עד טבורא לא אתחזי
(ס"א לאתחזאה) מכל אנפי תקרובתא דבוסמא בר אינון תפוחין
שפירין חיוורין דמפקין חיין לעלמא ומחזיין חדו לזעיר אפין.
בתליסר תקונין אלין נגדין ונפקין תליסר מבועין דמשח רבות
ונגדין לכל אינון דלתתא ונהרין בההוא משחא ומשיחין מההוא
משחא בתליסר תקונין אלין אתרשים דיקנא יקירא סתימאה
דכולא דעתיק דעתיקין:

וצריך לומר הם פסוקים מי אל כמוך עד ימי קדם שלשה פעמים. ואין צריך
לומר רק פסוקים מי אל כמוך אבל בכוונה כנגד אל רחום וחנון. וינניח
שני צידי הגלימה תחלה. וכשיגיע לותשליך וכו' אז ישלשל וינערם וכן יעשה שלשה
פעמים. ואלו סדר הפסוקים הנזכרים:

ה' ה' אל רחום וחנון ארך
א מי אל כמוך. ב נשא עון. ג ועבר על פשע. ד לשארית
אפים ורב חסד
נחלתו. ה לא החזיק לעד אפו. ו כי חפץ חסד הוא:
ואמת נוצר חסד לאלפים
ז ישוב ירחמנו. ח יכבש עונותינו. ט ותשליך במצלות ים כל
נושא עון ופשע
חטאתם: י תתן אמת ליעקב. יא חסד לאברהם. יב אשר

ונטלה · ונקה · ה׳ אחך

נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבֹתֵינוּ. ״ מִימֵי קֶֽדֶם: ׳ מִן הַמֵּצַר קָרָאתִי יָהּ

אפים · רב חסד

׳ עָנָנִי בַמֶּרְחָב יָהּ: ׳ יְהֹוָה לִי לֹא אִירָא. ׳ מַה יַּעֲשֶׂה

נושא עון · ופשע

לִי אָדָם. ׳ יְהֹוָה לִי בְּעֹזְרָי וַאֲנִי אֶרְאֶה בְשֹׂנְאָי: ׳ טוֹב

ונקה · לא ינקה · פוקד עון אבות על בנים על שלשים ועל

לַחֲסוֹת בַּיהֹוָה. ׳ מִבְּטֹחַ בָּאָדָם: ׳ טוֹב לַחֲסוֹת בַּיהֹוָה. מִבְּטֹחַ

רבעים

בִּנְדִיבִים:

ואח״כ יאמר זה בכוונה וכחו גדול להכפות ולסתום כל המקטרגים:

לא ירעו ולא ישחיתו בכל הר קדשי כי מלאה הארץ דעה את ה׳ כמים לים מכסים:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהֹוָה אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי אֵל עֶלְיוֹן מְכֻתָּר בִּשְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה מְכִילָן דְּרַחֲמֵי שֶׁתְּהֵא שָׁעָה זוּ עֵת רָצוֹן לְפָנֶיךָ וִיהֵא עוֹלֶה לְפָנֶיךָ קְרִיאַת שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה מְכִילָן דְּרַחֲמֵי שֶׁבִּפְסוּקֵי מִי אֵל כָּמוֹךָ הַמְכֻוָּנִים אֶל שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה מִדּוֹת אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אֲשֶׁר קָרִינוּ לְפָנֶיךָ כְּאִלּוּ הִשַּׂגְנוּ כָּל הַסּוֹדוֹת וּצְרוּפֵי שְׁמוֹת הַקְּדוֹשִׁים הַיּוֹצְאִים מֵהֶם וְזִוּוּגֵי מִדּוֹתֵיהֶן אֲשֶׁר אַחַת בְּאַחַת יִגָּשׁוּ לְהַמְתִּיק אֶת הַדִּינִין תַּקִּיפִין וּבְכֵן וְתַשְׁלִיךְ בִּמְצוּלוֹת יָם כָּל חַטֹּאתֵינוּ וְתַשְׁפִּיעַ עָלֵינוּ שֶׁפַע יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים מֵהֶן: זָכְרֵנוּ לְחַיִּים מֶלֶךְ חָפֵץ בַּחַיִּים כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר חַיִּים לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים. וְנִזְכֶּה לִתְשׁוּבָה עִילָאָה כִּי יְמִינְךָ פְּשׁוּטָה לְקַבֵּל שָׁבִים וּקְרַע רוֹעַ גְּזַר דִּינֵנוּ וְיִקָּרְאוּ לְפָנֶיךָ זָכִיּוֹתֵינוּ וְתַאֲרִיךְ אַפְּךָ עָלֵינוּ לְטוֹבָה אָמֵן: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי:

ואח״כ יאמר תפלה זו מספר הנהיר לפורן שמיר להרב החסיד והגאון המפורסם חיד״א זיע״א:

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם. בְּהַעֲלוֹתֵנוּ עַל לְבָבֵנוּ רוֹב קִצּוּרֵנוּ בַּעֲבוֹדָתֶךָ וּבְעֵסֶק תּוֹרָתֶךָ הַקְּדוֹשָׁה וְקִיּוּם מִצְוֹתֶיךָ כָּל־עַצְמוֹתֵינוּ

יאחזמו רעד. ונמס לבנו והיה למים. מה נענה ומה נאמר כי הצר הצורר בחברת החומר העכור היו בעוכרנו גם אסו"ר נלוה עמם אסורים ולטושים בגליות קשים גלות הנפש והגוף. האמנם גלוי וידוע לפניך. שרצוננו לעשות רצונך ולשקוד על דלתותיך. כי טוב יום בחצריך מאלף בחרנו. ויראים וחרדים אנחנו מאימת דינך הקדוש. על כן באנו לפניך בכפיפת ראש ונמיכת קומה וחלישות חיל להזכיר ולעורר רחמיך:

ויהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו אל עליון מוכתר בתליסר מכילן דרחמי שתהא שעה זו עת רצון לפניך ויהיה עולה לפניך קריאת שלש עשרה מדות של רחמים שבפסוקי מי אל כמוך המכוונים אל שלש עשרה מדות אל רחום וחנון וגו' אשר קרינו לפניך כאלו השגנו כל הסודות וצרופי שמות הקדושים היוצאים מהם וזיווגי מדותיהם אשר אחד באחד יגשו להמתיק הדינים תקיפים. ובכן ותשליך במצולות ים כל חטאתינו. ואתה תעורר רחמיך ונהיה נקיים מכל טומאה והלאה וזוהמא. ויעלו כל ניצוצי הקדושה שנתפזרו ויתבררו ויתלבנו במדת טובך אתה אל ישועתנו נוצר חסד לאלפים. וברב רחמיך תתן לנו חיים ארוכים. חיים של טובה. חיים של ברכה. חיים של פרנסה טובה. חיים של חלוץ עצמות חיים שיש בהם יראת חטא חיים שאין בהם בושה וכלימה: חיים של עושר וכבוד לעבודתך. חיים שתהא בנו אהבת תורה ויראת חטא. חיים שתמלא כל משאלות לבנו לטובה. זכרנו לחיים מלך חפץ בחיים. כתבנו בספר חיים למענך אלהים חיים. וקרע גזר דיננו ויקראו לפניך זכיותינו:

אל מלא רחמים. יהמו נא רחמיך לקבל ברצון הכנעתנו והרהורי תשיבה המתנוצצים בנו בשנם לבנו אטום סתום וחתום. ולא אתנו יודע זו היא ביאה זו היא שיבה. מה אנחנו ומה באנו לתקן רב להושיע האר עינינו כאשר בגודל רחמיך. הבטחתנו פתחו לי פתח כחודו של מחט ואני אפתח לכם פתח כפתחו של אולם: וראה כי אזלת יד ואפס עצור ועזוב. ואין הוגן ואין מרחם זולתך. כי חנוניך הם חנונים. ומרוחמיך הם מרוחמים.

וּכְתִיב וְחַנֹּתִי אֶת אֲשֶׁר אָחֹן וְרִחַמְתִּי אֶת אֲשֶׁר אֲרַחֵם. וּבְכֵן לֵב טָהוֹר בְּרָא לָנוּ אֱלֹהֵינוּ וְרוּחַ נָכוֹן חַדֵּשׁ בְּקִרְבֵּנוּ וְרִשְׁפֵּי הִתְעוֹרְרוּת לִבֵּנוּ בְּאַהֲבָתֶךָ וּבְתוֹרָתֶךָ יַתְמִידוּ וְיִתְרַבּוּ בְּלִי הֶפְסֵק. עָזְרֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ עַל דְּבַר כְּבוֹד שְׁמֶךָ תָּחֵל שָׁנָה וּבִרְכוֹתֶיהָ וּתְזַכֵּנוּ שֶׁיְּהֵא לִבֵּנוּ נָכוֹן וּמָסוּר בְּיָדֵינוּ. וְלֹא נִכְעוֹס וְלֹא נַכְעִיסֶךָ. וְתַסְפִּיק בְּיָדֵינוּ לְהִתְרַחֵק מִכָּל־הַמִּדּוֹת הָרָעוֹת וְהָאֲסוּרוֹת וּבִפְרָט זַכֵּנוּ לְהִתְרַחֵק מֵהַגַּאֲוָה וְהַכַּעַס וְהַהַקְפָּדָה וְכָל־גֹּבַהּ לֵב וְנִהְיֶה מְיֻשָּׁבִים בְּדַעְתֵּנוּ וְנַכִּיר עֶרְכֵּנוּ. וְנַפְשֵׁנוּ כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה וְלֹא נִתְכַּעֵס וְלֹא נַקְפִּיד וְנִהְיֶה אוֹהֲבֵי שָׁלוֹם וּמַרְבִּים שָׁלוֹם. וּבְצֵל כְּנָפֶיךָ נֶחֱסֶה. וּתְזַכֵּנוּ לְהִתְרַחֵק מִלֵּיצָנוּת. וְשֶׁקֶר חֲנֻפָּה וְלָשׁוֹן הָרָע. וְדִבּוּר חוֹל בְּשַׁבָּת וְכָל־דִּבּוּר אָסוּר. וְיִהְיֶה רֹב דִּבּוּרֵנוּ בַּתּוֹרָה וּבְסֵדֶר וְאוֹפַן עֲבוֹדָתֶךָ עֲבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ. וּתְאַזְּרֵנוּ חַיִל לִשְׁמוֹר לְפִינוּ מַחְסוֹם מֵחֵטְא בִּלְשׁוֹנֵנוּ:

אָב הָרַחֲמָן תֵּן בָּנוּ כֹּחַ וּבְרִיאוּת. וְזַכֵּנוּ לְהִתְרַחֵק מִתַּאֲווֹת תַּעֲנוּגֵי וְהַבְלֵי הָעוֹלָם הַזֶּה. וְנֹאכַל לְשׂוֹבַע נַפְשֵׁנוּ: וְכֵן בְּכָל־צָרְכֵנוּ יִהְיוּ כָּל־מַעֲשֵׂינוּ לְשֵׁם שָׁמַיִם וּתְזַכֵּנוּ לִהְיוֹת שְׂמֵחִים בְּעֵסֶק תּוֹרָתֶךָ וּמִצְוֹתֶיךָ. וְלִהְיוֹת בִּטְחוֹנֵנוּ בְּךָ תָּדִיר. וְיִהְיֶה לָנוּ לֵב שָׂמֵחַ לַעֲבוֹדָתֶךָ:

אָנָּא מֶלֶךְ רַחוּם וְחַנּוּן הַנְּשָׁמָה לָךְ וְהַגּוּף פָּעֳלָךְ חוּסָה עַל עֲמָלָךְ. וּבְכֵן יֶהֱמוּ רַחֲמֶיךָ עָלֵינוּ. וּתְזַכֵּנוּ לְהַשְׁלִים תִּקּוּן נֶפֶשׁ רוּחַ נְשָׁמָה בְּגִלְגּוּל זֶה. וְלֹא נֹאבַד חַס וְשָׁלוֹם. וְתַשְׁפִּיעַ שֶׁפַע קָדוֹשׁ עַל נֶפֶשׁ רוּחַ נְשָׁמָה לְהַתְמִיד בַּעֲבוֹדָתֶךָ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ כִּרְצוֹנֵנוּ כָּל־יְמֵי חַיֵּינוּ. אֲנַחְנוּ וְזַרְעֵנוּ וְזֶרַע זַרְעֵנוּ: וּתְזַכֵּנוּ לַעֲשׂוֹת בְּתוֹרָתְךָ הַקְּדוֹשָׁה לִשְׁמָהּ. וּלְכַוֵּן לַאֲמִתָּהּ שֶׁל תּוֹרָה. וְתַצִּילֵנוּ מִכָּל־טָעוּת בַּהֲלָכָה וּבְהוֹרָאָה. וְאַל תַּצֵּל מִפִּינוּ דְּבַר אֱמֶת לְעוֹלָם. וְנִהְיֶה אֲנַחְנוּ וְצֶאֱצָאֵינוּ וְצֶאֱצָאֵי צֶאֱצָאֵינוּ כֻּלָּנוּ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ. וְלוֹמְדֵי תוֹרָתְךָ לִשְׁמָהּ וּמְקַיְּמֵי מִצְוֹתֶיךָ. וְלֹא יִמָּצֵא בָנוּ. וְלֹא בְּזַרְעֵנוּ וְלֹא בְּזֶרַע זַרְעֵנוּ שׁוּם פְּגַם וְשׁוּם פְּסוּל. וְלֹא יִתְחַלֵּל שִׁמְךָ עַל יָדֵינוּ חַס וְשָׁלוֹם:

וּרְאֵה כִּי עַמְּךָ הַגּוֹי הַגָּדוֹל הַזֶּה זֶרַע אוֹהֲבֶיךָ. אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב עֲבָדֶיךָ בָּנֶיךָ בְּנֵי בְחוּנֶיךָ וּבְגָלוּתָם וְדַלּוּתָם וְשִׁפְלוּתָם וּלְחָצָם וְדָחֳקָם זֶה כַּמָּה מֵאוֹת שָׁנִים. קוֹרְאִים בְּשִׁמְךָ וּמַאֲמִינִים בְּךָ וּבְתוֹרָתְךָ וְכַמָּה אֲלָפִים וּרְבָבוֹת מָסְרוּ עַצְמָם ל

ולשריפת על קדושת שמך. נא גבור דורשי יחודך כבבת שמרם. ותתמלא רחמים על כל־אחינו בית ישראל הנפוצים בארבע כנפות הארץ ובפרט על יושבי ארץ ישראל ועל יושבי העיר הזאת ועל כל־הקהל הקדוש הזה ותרחם עלינו ועליהם: ותצילם מרעה ומרעב. ומשבי ומביזה ומכל־חטא ותשלח רפואה שלמה לכל־חולי עמך ישראל. אל נא רפא נא להם. ותקיים בכל־אחד מהם מקרא שכתוב יי יסעדנו על ערש דוי כל משכבו הפכת בחליו. והבריאים מעמך ישראל תתמיד בריאותם שלא יחלו חס ושלום. ותצילנו ותציל לכל־ישראל מכל־נזק. ומכל צר ומשטן ומקטרג ומרוח רעה ומדקדוקי עניות. ומכל־מיני פורעניות המתרגשות לבא בעולם ותפקוד בזרע של קיימא זרע קדש לכל חשוכי בנים והיושבות על המשבר תוציא אותן מאפלה לאורה ויצא הולד בשעה טובה ולא יארע שום צער ושום נזק. לא ליולדות ולא לילדיהן. ואל ימשול אסכרה ושדין ורוחין ולילין לכל ילדי עמך ישראל. ותגדלם לתורתך ולמצותיך בחיי אביהם ואמם:

ובני ישראל עמך יורדי הים פצם והצילם ממים רבים מיד בני נכר הצילם מטיט ואל יטבעו ינצלו משונאים וממעמקי מים. ובני ישראל הולכים ביבשה הדריכם בדרך ישרה ללכת אל עיר מושב. והצילם מכף כל אויב ואורב בדרך. וכל האסורים בכלא מעמך ישראל התר מאסריהם ותוציאם לרוחה ותשיב ליראתך כל האנוסים ביד גאים ותחון זכות אבות להוציא לאור משפטנו: כתבנו בספר חיים למענך אלהים חיים והאר פניך על מקדשך השמם למען אדני:

אלהינו ואלהי אבותינו מלך רחמן רחם עלינו. טוב ומטיב הדרש לנו שובה עלינו בהמון רחמיך בגלל אבותינו שעשו רצונך. בנה ביתך כבתחלה כונן בית מקדשך על מכונו. הראנו בבנינו שמחנו בתקונו. והשב שכינתך לתוכו והשב כהנים לעבודתם ולוים לדוכנם. לשירם ולזמרם והשב ישראל לנויהם. ומלאה הארץ דעה את יהוה ליראה ולאהבה את שמך הגדול הגבור והנורא אמן כן יהי רצון:

כָּל־כְּלִי יוּצַר עָלַיִךְ לֹא יִצְלָח וְכָל־לָשׁוֹן תָּקוּם אִתָּךְ לַמִּשְׁפָּט
תַּרְשִׁיעִי זֹאת נַחֲלַת עַבְדֵי יְהֹוָה וְצִדְקָתָם מֵאִתִּי (ר"ס מלוס אהבא
סופא יעלס) נְאֻם יְיָ: לֹא יָרֵעוּ וְלֹא יַשְׁחִיתוּ בְּכָל־הַר קָדְשִׁי כִּי מָלְאָה
הָאָרֶץ דֵּעָה אֶת יְהֹוָה כַּמַּיִם לַיָּם מְכַסִּים:

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת מִמַּעֲמַקִּים קְרָאתִיךָ יְיָ: אֲדֹנָי שִׁמְעָה בְקוֹלִי תִּהְיֶינָה
אָזְנֶיךָ קַשֻּׁבוֹת לְקוֹל תַּחֲנוּנָי: אִם עֲוֹנוֹת תִּשְׁמָר יָהּ אֲדֹנָי
מִי יַעֲמֹד: כִּי עִמְּךָ הַסְּלִיחָה לְמַעַן תִּוָּרֵא: קִוִּיתִי יְיָ קִוְּתָה נַפְשִׁי
וְלִדְבָרוֹ הוֹחָלְתִּי: נַפְשִׁי לַאדֹנָי מִשֹּׁמְרִים לַבֹּקֶר שֹׁמְרִים לַבֹּקֶר:
יַחֵל יִשְׂרָאֵל אֶל יְהֹוָה כִּי עִם אֲדֹנָי הַחֶסֶד וְהַרְבֵּה עִמּוֹ פְדוּת:
וְהוּא יִפְדֶּה אֶת יִשְׂרָאֵל מִכֹּל עֲוֹנֹתָיו:

ואם ים מכין אומר קדים:

ובמוצאי יום טוב אומרים אתה חוננתנו. ומבדילין ג' ברכות על היין. והמבדיל במו
בספר המועדים:

צריך כל אדם לפשפש במעשיו בימ"ת ולשוב בהם בתשובה שלימה. וקבלה בידינו
מפי גבורת הארי המופלא מרן האר"י הקדוש ז"ל כי מי שחוזר בתשובה
ומתענה בימ"ת התכפרים לו כל עונותיו. ובכל יום שמתענה בהם יקרא פ' הירא"ה
שבפ' עקב ופרשת התשובה שבפ' נצבים. ואחר תפלת מנחה קודם שיעקור רגליו
יתפלל כנוסח זה:

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם מֶלֶךְ רַחֲמָן סְלַח לְכָל עֲוֹנוֹת עַמְּךָ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
הַשָּׁבִים אֵלֶיךָ בְּכָל לֵב וּבְכָל נֶפֶשׁ וְאַתָּה יוֹדֵעַ שֶׁרְצוֹנֵנוּ
לְתַקֵּן אֶת אֲשֶׁר עָוִינוּ דָּבָר דָּבוּר עַל אֳפַנָּיו רַק כִּי בָשָׂר אֲנַחְנוּ
וְלֹא בִינַת אָדָם לָנוּ לָדַעַת עַד הֵיכָן הַדְּבָרִים מַגִּיעִים. וְגַם אֵין
אִתָּנוּ יוֹדֵעַ עַד מָה. וְאֵין לָנוּ לֹא מְנַהֵל וְלֹא מַחֲזִיק בְּיָדֵינוּ רַק
בְּאָזְנֵנוּ שָׁמַעְנוּ וַאֲבוֹתֵינוּ סִפְּרוּ לָנוּ פּוֹעַל פָּעַלְתָּ בִּימֵיהֶם בִּימֵי
קֶדֶם וְשָׁלַחְתָּ אֲלֵיהֶם רוֹעֶה נֶאֱמָן אֲשֶׁר יָדַע דַּעַת עֶלְיוֹן וּלְמִחְיָה
שְׁלַחְתּוֹ אֶצְלָם לִהְיוֹת לִבְנֵי דוֹרוֹ לְמֵשִׁיב נֶפֶשׁ וּבֵירַר אֶת הַקּוֹצִים
מִן הַכֶּרֶם כְּגוֹדֶל חַסְדֶּךָ וּכְגוֹדֶל הַשָּׂגַת רוּחַ קָדְשֶׁךָ וְרִפָּא הַחוֹלִים
חוֹלֵי הַנֶּפֶשׁ וְהַמְּדוּכָּאִים בִּמְדוּכָה שֶׁל נֶפֶשׁ: וְהֶעֱלָה הַנְּפָשׁוֹת
מֵעִמְקֵי הַקְּלִפּוֹת לְרַפֵּא לְכָל אִישׁ וְאִישׁ נִגְעוֹ וּמַכְאוֹבוֹ וְהַרְבֵּה
דְּבָרִים נִדְרַשׁ לַאֲשֶׁר שְׁאָלוּהוּ וְנִמְצָא לַאֲשֶׁר בִּקְשׁוּהוּ וְאוּלַי אֵינָן
שָׁוִין לְכָל נֶפֶשׁ וּלְכָל זְמַן לָכֵן יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי
אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתְּקַבְּלֵנוּ בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ וּמַה שֶּׁפָּגַמְנוּ בִּשְׁמוֹתֶיךָ

הַקְּדוֹשִׁים וּבְמִדּוֹת הָעֶלְיוֹנוֹת יְתֻקַּן בְּמִעוּט חֶלְבֵּנוּ וְדָמֵנוּ שֶׁנִּתְמַעֵט הַיּוֹם עַל יְדֵי תַעֲנִיתֵנוּ וְיַעֲלֶה לְפָנֶיךָ כְּאִלּוּ כִּוַּנְנוּ כָּל הַכַּוָּנוֹת הַנּוֹגְעוֹת לְתִקּוּן חַטֹּאתֵינוּ וַעֲוֹנוֹתֵינוּ וּפְשָׁעֵינוּ וְתֵן בָּנוּ כֹּחַ לִשְׁמוֹר פִּקּוּדֶיךָ וְלַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה רְאוּיָה וּמְקוּבֶּלֶת וּקְרוֹבָה לִפְנֵי כִּסֵּא כְבוֹדֶךָ וְשָׁמְרֵנוּ נָא מִיַּד שׁוֹטְנֵי נַפְשֵׁנוּ לְבַל נִכָּשֵׁל בְּשׁוּם פֶּשַׁע וְעָוֹן וְחֵטְא מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם. אֲלַמְּדָה פּוֹשְׁעִים דְּרָכֶיךָ וְחַטָּאִים אֵלֶיךָ יָשׁוּבוּ כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת כָּל פֶּה: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָֹה צוּרִי וְגוֹאֲלִי:

ובכל יום ויום מעשרת ימי תשובה יאמר זאת התפלה חו סיא נוסחתה חו תולרה:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ בָּאתִי לְהַלּוֹת וּלְהִתְחַנֵּן לִפְנֵי מַרְכְּבוֹתֶיךָ וְכָל מַחֲנוֹתֶיךָ הַקְּדוֹשׁוֹת וְהַטְּהוֹרוֹת: אִם חָלִילָה נִגְזַר עָלַי וְעַל נַפְשִׁי וְרוּחִי וְנִשְׁמָתִי לְהִתְגַּלְגֵּל בַּעֲוֹנוֹתַי וַחֲטָאַי וּפְשָׁעַי בְּאֵיזֶה חַיָּה טְהוֹרָה וְכָל שֶׁכֵּן בְּחַיָּה טְמֵאָה בָּאתִי לְהַלּוֹת פְּנֵי ארי״ה די״ו אוֹתִיּוֹת שִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ שֶׁהוּא מֶלֶךְ הַחַיּוֹת שֶׁיִּמְחוֹל חֲטָאַי וַעֲוֹנוֹתַי וּפְשָׁעַי וְתוֹצִיא לְאוֹר הַחֶסֶד נִשְׁמָתִי שֶׁמִּשָּׁם מִתְגַּלְגְּלוֹת וּבָאוֹת נֶפֶשׁ כָּל מִינֵי חַיָּה: וְאִם חָלִילָה נִגְזַר עָלַי וְעַל נַפְשִׁי רוּחִי וְנִשְׁמָתִי לְהִתְגַּלְגֵּל בַּחֲטָאַי וַעֲוֹנוֹתַי וּפְשָׁעַי בְּאֵיזֶה בְּהֵמָה טְהוֹרָה וְכָל שֶׁכֵּן בִּבְהֵמָה טְמֵאָה. בָּאתִי לְהַלּוֹת פְּנֵי אבגית״ץ שֶׁהוּא פְּנֵי שׁוֹר שֶׁבַּמֶּרְכָּבָה שֶׁהוּא מֶלֶךְ הַבְּהֵמוֹת שֶׁיִּמְחוֹל לִי חַטֹּאתַי וַעֲוֹנוֹתַי וּפְשָׁעַי וְיוֹצִיא לְאוֹר נִשְׁמָתִי וְיִגְבְּרֵנִי עַל יִצְרִי שֶׁמִּשָּׁם מִתְגַּלְגְּלוֹת וּבָאוֹת נֶפֶשׁ כָּל מִינֵי בְּהֵמָה:

וְאִם חָלִילָה נִגְזַר עָלַי וְעַל נַפְשִׁי וְעַל רוּחִי וְעַל נִשְׁמָתִי לְהִתְגַּלְגֵּל בַּעֲוֹנוֹתַי וְחַטֹּאתַי וּפְשָׁעַי בְּמִין אָדָם מֵאוּמוֹת הָעוֹלָם בָּאתִי לְחַלּוֹת פְּנֵי מה אדם שֶׁבַּמֶּרְכָּבָה י״ב צִירוּפֵי הוי״ה שֶׁיְּרַחֲמֵנִי וְשֶׁיִּמְחוֹל לִי כָּל חַטֹּאתַי וַעֲוֹנוֹתַי וּפְשָׁעַי וְיוֹצִיא לְאוֹר הַחֶסֶד נִשְׁמָתִי שֶׁמִּשָּׁם מִתְגַּלְגְּלוֹת וּבָאוֹת נֶפֶשׁ כָּל מִין אָדָם:

וְאִם חָלִילָה נִגְזַר עָלַי וְעַל רוּחִי וְנִשְׁמָתִי וְנִשְׁמַת נִשְׁמָתִי לְהִתְגַּלְגֵּל בַּעֲוֹנוֹתַי וְחַטֹּאתַי וּפְשָׁעַי בְּאֵיזֶה עוֹף. בָּאתִי לְחַלּוֹת פְּנֵי נֶשֶׁר נשריאל עטריאל מלכיאל שֶׁיְּהִי נֹעַם יְהוָֹה עָלַי וְיוֹצִיא לְאוֹר

הַחֶסֶד נִשְׁמָתִי שֶׁמְּשֻׁשָּׁם מִתְגַּלְגְּלוֹת וּבָאוֹת נֶפֶשׁ כָּל מִינֵי עוֹפוֹת.
יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהֹוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי:

וראוי לאומרה בכל יום פעמים בכוונה שלימה בבקר ובין הערבים ולישא כפיו לשמים ודמעתו על לחייו יהיה בשעתים ומי שאי אפשר לו לאומרה בכל יום נכון הדבר שיתפלל אותה בעשרת ימי תשובה וביום הכפורים כי המה ימי רצון והכינה ת״כ שמועיל לעורר הלבבות לשוב מחשבות על שחטאו ויתן לב לשוב :

סדר צום גדליה

סומוס אובליגאדוס די אזיר תענית אין טריס די תשרי פור גדליה :

ואומרים הזמירות כסדר הימים עד ישתבח ואחכ״א :

יכוין כדלעיל בר״ה מתחלת הזמירות עד ברוך שאמר בעולם העשיה. ומשם עד יוצר סוף מעלה עולם היצירה :

וּבְכֵן יִשְׁתַּבַּח שִׁמְךָ לָעַד מַלְכֵּנוּ הָאֵל הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ. כִּי לְךָ נָאֶה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד. נ״ל בנשימה א׳ שִׁיר וּשְׁבָחָה. הַלֵּל וְזִמְרָה. עֹז וּמֶמְשָׁלָה נֶצַח. גְּדֻלָּה. וּגְבוּרָה. תְּהִלָּה. וְתִפְאֶרֶת קְדֻשָּׁה וּמַלְכוּת ע״כ בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ. וּמֵעוֹלָם וְעַד עוֹלָם אַתָּה אֵל:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה מֶלֶךְ גָּדוֹל וּמְהֻלָּל בַּתִּשְׁבָּחוֹת אֵל הַהוֹדָאוֹת אֲדוֹן הַנִּפְלָאוֹת בּוֹרֵא כָּל הַנְּשָׁמוֹת רִבּוֹן כָּל הַמַּעֲשִׂים הַבּוֹחֵר בְּשִׁירֵי זִמְרָה מֶלֶךְ חַי הָעוֹלָמִים אָמֵן:

ואומר שיר המעלות ממעמקים ויכוין כדלעיל בר״ה השנה ואומר החזן :

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא (כאן יפנה אמן ויכוין אידהנויה) נ׳ אמן ט׳ בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵהּ. וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ. וְיַצְמַח פֻּרְקָנֵהּ. וִיקָרֵב מְשִׁיחֵהּ. (אמן ז׳ ויכוין כדלעיל) בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן (אמן י׳ ויכוין כדלעיל ויאמר גם כן עד ועלמיא) יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם לְעָלְמֵי עָלְמַיָּא יִתְבָּרַךְ. וְיִשְׁתַּבַּח. וְיִתְפָּאַר. וְיִתְרוֹמַם. וְיִתְנַשֵּׂא. וְיִתְהַדָּר. וְיִתְעַלֶּה. וְיִתְהַלָּל. שְׁמֵהּ דְּקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. (אמן י׳ ויכוין כנ״ל) לְעֵלָּא מִן כָּל בִּרְכָתָא. שִׁירָתָא. תֻּשְׁבְּחָתָא. וְנֶחָמָתָא דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא וְאִמְרוּ (אמן י׳ ויכוין כדלעיל) אָמֵן:

ואומר החזן בָּרְכוּ אֶת יְהוָה הַמְבֹרָךְ: ואומרים הקהל בלחש:

יִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר שְׁמוֹ שֶׁל מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא רִאשׁוֹן וְהוּא אַחֲרוֹן וּמִבַּלְעָדָיו אֵין אֱלֹהִים יְהִי שֵׁם יְהוָה מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם: וּמְרוֹמָם עַל כָּל בְּרָכָה וּתְהִלָּה:

ועונין בקול רם בָּרוּךְ יְהוָה הַמְבֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

מכאן נכנס בעולם הכסא היא עולם הבריאה להעלותו:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרֵא חֹשֶׁךְ עֹשֶׂה שָׁלוֹם וּבוֹרֵא אֶת הַכֹּל: הַמֵּאִיר לָאָרֶץ וְלַדָּרִים עָלֶיהָ בְּרַחֲמִים וּבְטוּבוֹ מְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם תָּמִיד מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית: מָה רַבּוּ מַעֲשֶׂיךָ יְהוָה כֻּלָּם בְּחָכְמָה עָשִׂיתָ מָלְאָה הָאָרֶץ קִנְיָנֶךָ: הַמֶּלֶךְ הַמְרוֹמָם לְבַדּוֹ מֵאָז הַמְשֻׁבָּח וְהַמְפֹאָר וְהַמִּתְנַשֵּׂא מִימוֹת עוֹלָם. אֱלֹהֵי עוֹלָם בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים רַחֵם עָלֵינוּ. אֲדוֹן עֻזֵּנוּ. צוּר מִשְׂגַּבֵּנוּ. מָגֵן יִשְׁעֵנוּ מִשְׂגָּב בַּעֲדֵנוּ. יאמר א"ב זו בכוונת הכסא אֵל בָּרוּךְ גְּדוֹל דֵּעָה הֵכִין וּפָעַל זָהֳרֵי חַמָּה טוֹב יָצַר כָּבוֹד לִשְׁמוֹ מְאוֹרוֹת נָתַן סְבִיבוֹת עֻזּוֹ פִּנּוֹת צְבָאוֹת קְדוֹשִׁים רוֹמְמֵי שַׁדַּי תָּמִיד מְסַפְּרִים כְּבוֹד אֵל ר"ת מכאל וּקְדֻשָּׁתוֹ: תִּתְבָּרַךְ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתַּחַת עַל כָּל שֶׁבַח מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ וְעַל מְאוֹרֵי אוֹר שֶׁיָּצַרְתָּ הֵמָּה יְפָאֲרוּךָ סֶּלָה: תִּתְבָּרַךְ לָנֶצַח צוּרֵנוּ מַלְכֵּנוּ וְגוֹאֲלֵנוּ בּוֹרֵא קְדוֹשִׁים יִשְׁתַּבַּח שִׁמְךָ לָעַד מַלְכֵּנוּ. יוֹצֵר ר"ת מסס ע"ב מְשָׁרְתִים וַאֲשֶׁר מְשָׁרְתָיו כֻּלָּם עוֹמְדִים בְּרוּם עוֹלָם וּמַשְׁמִיעִים בְּיִרְאָה יַחַד בְּקוֹל דִּבְרֵי אֱלֹהִים חַיִּים וּמֶלֶךְ עוֹלָם: כֻּלָּם אֲהוּבִים כֻּלָּם בְּרוּרִים כֻּלָּם גִּבּוֹרִים ר"ת סס אכ"ג כֻּלָּם קְדוֹשִׁים: כֻּלָּם עוֹשִׂים בְּאֵימָה וּבְיִרְאָה רְצוֹן קוֹנָם. וְכֻלָּם פּוֹתְחִים אֶת פִּיהֶם בִּקְדֻשָּׁה וּבְטָהֳרָה. בְּשִׁירָה וּבְזִמְרָה. וּמְבָרְכִין וּמְשַׁבְּחִין. וּמְפָאֲרִין. וּמַקְדִּישִׁין. וּמַעֲרִיצִין. וּמַמְלִיכִין: אֶת שֵׁם הָאֵל הַמֶּלֶךְ

הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא קָדוֹשׁ הוּא. וְכֻלָּם מְקַבְּלִים עֲלֵיהֶם עוֹל מַלְכוּת שָׁמַיִם זֶה מִזֶּה וְנוֹתְנִים רְשׁוּת (בְּאַהֲבָה) זֶה לָזֶה לְהַקְדִּישׁ לְיוֹצְרָם בְּנַחַת רוּחַ בְּשָׂפָה בְרוּרָה וּבִנְעִימָה. קְדֻשָּׁה כֻּלָּם כְּאֶחָד עוֹנִים בְּאֵימָה. וְאוֹמְרִים בְּיִרְאָה:

קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְהוָה צְבָאוֹת מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ. וְהָאוֹפַנִּים וְחַיּוֹת הַקֹּדֶשׁ בְּרַעַשׁ גָּדוֹל מִתְנַשְּׂאִים (נ״א לְעֻמַּת הַשְּׂרָפִים) לְעֻמָּתָם מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים:

בָּרוּךְ כְּבוֹד יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ:

לָאֵל בָּרוּךְ נְעִימוֹת יִתֵּנוּ לַמֶּלֶךְ אֵל חַי וְקַיָּם זְמִירוֹת יֹאמֵרוּ וְתִשְׁבָּחוֹת יַשְׁמִיעוּ כִּי הוּא לְבַדּוֹ מָרוֹם וְקָדוֹשׁ. פּוֹעֵל גְּבוּרוֹת. עוֹשֶׂה חֲדָשׁוֹת. בַּעַל מִלְחָמוֹת. זוֹרֵעַ צְדָקוֹת. מַצְמִיחַ יְשׁוּעוֹת. בּוֹרֵא רְפוּאוֹת. נוֹרָא תְהִלּוֹת. אֲדוֹן הַנִּפְלָאוֹת. הַמְחַדֵּשׁ טוּבוֹ בְּכָל יוֹם תָּמִיד מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית. כָּאָמוּר לְעֹשֵׂה אוֹרִים גְּדוֹלִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ. (סא נ״נ וְהִתְקִין מְאוֹרוֹת מְשַׂמֵּחַ עוֹלָמוֹ אֲשֶׁר בָּרָא):

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה יוֹצֵר הַמְּאוֹרוֹת:

אַהֲבַת עוֹלָם אֲהַבְתָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ חֶמְלָה גְדוֹלָה וִיתֵרָה חָמַלְתָּ עָלֵינוּ אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ בַּעֲבוּר שִׁמְךָ הַגָּדוֹל וּבַעֲבוּר אֲבוֹתֵינוּ שֶׁבָּטְחוּ בָךְ. וַתְּלַמְּדֵמוֹ חֻקֵּי חַיִּים לַעֲשׂוֹת (חֻקֵּי) רְצוֹנְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם. כֵּן תְּחָנֵּנוּ אָבִינוּ אָב הָרַחֲמָן. הַמְרַחֵם רַחֵם נָא עָלֵינוּ וְתֵן בְּלִבֵּנוּ בִינָה לְהָבִין. לְהַשְׂכִּיל. לִשְׁמוֹעַ. לִלְמוֹד. וּלְלַמֵּד. לִשְׁמוֹר. וְלַעֲשׂוֹת. וּלְקַיֵּם אֶת כָּל דִּבְרֵי תַלְמוּד תּוֹרָתֶךָ בְּאַהֲבָה: וְהָאֵר עֵינֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ. וְדַבֵּק לִבֵּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ. וְיַחֵד לְבָבֵנוּ לְאַהֲבָה וּלְיִרְאָה אֶת שְׁמֶךָ. לְמַעַן לֹא נֵבוֹשׁ וְלֹא נִכָּלֵם וְלֹא נִכָּשֵׁל לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי בְשֵׁם קָדְשְׁךָ הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא בָּטָחְנוּ. נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בִּישׁוּעָתֶךָ:

ורחמיך יהוה אלהינו וחסדיך הרבים. אל יעזבונו נצח סלה ועד. מהר והבא עלינו ברכה ושלום (כאן יאסוף בד' ציציות ויהיו מקובצים בידו השמאלית על לבו עד שמגיע לודבריו חיים וכו') מהרה מארבע כנפות כל הארץ ושבור עול הגוים מעל צוארנו והוליכנו מהרה קוממיות לארצנו: כי אל פועל ישועות אתה ובנו בחרת מכל עם ולשון וקרבתנו מלכנו (יכוין מ"ע לזכור מעמד הר סיני) לשמך הגדול (יזכור למחות זכר עמלק שבעבורו אין השם גדול ושלם) באהבה להודות לך (יזכור מעשה מרים שהפה נבראת לשבחות להש"י ולא לדבר לשון הרע) וליחדך. ליראה ולאהבה את שמך: ברוך אתה יהוה הבוחר בעמו ישראל באהבה:

יכוין כונתו ומחשבתו לקיים מ"ע של ק"ש ולקבל עליו עול מלכות שמים בפ' א'. ובשיאריך באחד יכוין שהמליכו בשמים ובארץ ובד' רוחות העולם. גם יכוין בד' לקבל עליו ד' מיתות בית דין על קדושת שמו יתברך. ויחשוב על לבו אם עבר איזה מי' הדברות הרמוזים בו. ואומר בכונה רבה:

יכוין אדון הכל. יוד. הי. ויו. הי. היה הוה ויהיה

שמע ישראל יהוה אלהינו אנכי ה' יהוה אחד:

לא יהיה לך אלהים אחרים:

ואומרים בלחש ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד:

צריך להפסיק בין מלכות שמים לעול מצות:

ואהבת לא תשא את יהוה אלהיך בכל־לבבך ובכל־נפשך ובכל־מאדך והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך היום על־לבבך: ושננתם לבניך ודברת בם בשבתך בביתך ובלכתך בדרך ובשכבך ובקומך: וקשרתם לאות על־ידך והיו לטטפת בין עיניך: לא תחמוד וכתבתם על־מזזות ביתך ובשעריך:

והיה אם־שמע תשמעו אל־מצותי אשר אנכי מצוה אתכם היום לאהבה את־יהוה אלהיכם ולעבדו

בכל־לבבכם ובכל־נפשכם: ונתתי מטר־ארצכם בעתו
יורה ומלקוש לא תגנוב ואספת דגנך ותירשך ויצהרך:
ונתתי עשב בשדך לבהמתך ואכלת ושבעת: השמרו
לכם פן־יפתה לבבכם וסרתם ועבדתם אלהים אחרים
והשתחויתם להם: וחרה יפסיק מעט אף־יהוה בכם ועצר
את־השמים ולא־יהיה מטר והאדמה לא תתן את־יבולה
לא תרצח ואבדתם מהרה מעל הארץ הטבה אשר יהוה
נתן לכם: ושמתם את־דברי אלה על־לבבכם ועל־
נפשכם וקשרתם אתם לאות על־ידכם והיו לטוטפת
בין עיניכם: ולמדתם אתם את־בניכם לדבר בם
בשבתך בביתך ובלכתך בדרך ובשכבך ובקומך:
וכתבתם על־מזוזות ביתך ובשעריך: כבד את אביך למען
ירבו ימיכם וימי בניכם על האדמה אשר נשבע יהוה
לאבתיכם לתת להם כימי השמים על־הארץ:
ויאמר יהוה אל־משה לאמר: דבר אל־בני ישראל
ואמרת אלהם ועשו להם ציצת על־כנפי
בגדיהם לדרתם ונתנו על־ציצת הכנף פתיל תכלת:
והיה לכם לציצת וראיתם אתו וזכרתם את־כל־
מצות יהוה ועשיתם אתם לא תנאף ולא־תתורו אחרי
לבבכם ואחרי עיניכם אשר־אתם זנים אחריהם: זכור את
יום השבת למען תזכרו ועשיתם את־כל־מצותי והייתם
קדשים לאלהיכם: אני יהוה אלהיכם אשר הוצאתי אתכם
מארץ מצרים להיות לכם לאלהים לא תענה ברעך · אני יהוה
אלהיכם: ויש בקריאת שמע עם פסוק ברוך שם רמ"ח תיבות חסר ג' וחוזר ש"צ

יהוה אלהיכם אמת:

אמת. ויציב. ונכון. וקים. וישר. ונאמן. ואהוב. וחביב.
ונחמד. ונעים. ונורא. ואדיר: ומתקן. ומקבל.

וטוב. ויפה. הדבר הזה עלינו לעולם ועד: אמת אלהי עולם. מלכנו. צור יעקב מגן ישענו לדור ודור הוא קים ושמו קים וכסאו נכון ומלכותו ואמונתו לעד קימת. ודבריו חיים וקימים נאמנים ונחמדים לעד ולעולמי עולמים. (כאן ישנשק הציצית ויניחם מידיו) על אבותינו. עלינו ועל בנינו. ועל דורותינו. ועל כל-דורות זרע ישראל עבדיך. על הראשונים ועל האחרונים דבר טוב וקים. באמת ובאמונה חוק ולא יעבור. אמת שאתה הוא יהוה אלהינו ואלהי אבותינו. מלכנו מלך אבותינו. גואלנו גואל אבותינו. צורנו צור ישועתנו. פודנו ומצילנו מעולם הוא שמך. ואין לנו עוד אלהים זולתך סלה:

עזרת אבותינו אתה הוא מעולם. מגן ומושיע ל[illegible] ולבניהם אחריהם. בכל דור ודור: ברום [illegible] מושבך. ומשפטיך וצדקתך עד אפסי ארץ: אמת א[illegible] איש שישמע למצותיך. ותורתך ודברך ישים על לבו: אמת שאתה הוא אדון לעמך. ומלך גבור לריב ריבם לאבות ובנים: אמת אתה הוא ראשון ואתה הוא אחרון. ומבלעדיך אין לנו מלך גואל ומושיע: אמת ממצרים גאלתנו יהוה אלהינו. מבית עבדים פדיתנו: כל בכוריהם הרגת. ובכורך ישראל גאלת. וים-סוף להם בקעת. וזדים טבעת. וידידים עברו ים. ויכסו מים צריהם אחד מהם לא נותר: על זאת שבחו אהובים ורוממו לאל. ונתנו ידידים זמירות שירות ותשבחות ברכות והודאות למלך אל חי וקים: רם ונשא גדול גבור ונורא. משפיל גאים עדי ארץ. ומגביה שפלים עד מרום. מוציא אסירים. פודה ענוים. עוזר דלים. העונה לעמו

יִשְׂרָאֵל בְּעֵת שַׁוְעָם אֵלָיו: תְּהִלּוֹת לְאֵל עֶלְיוֹן גּוֹאֲלָם בָּרוּךְ הוּא וּמְבֹרָךְ. מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְךָ עָנוּ שִׁירָה בְּשִׂמְחָה רַבָּה. וְאָמְרוּ כֻלָּם: מִי־כָמֹכָה בָּאֵלִים יְהוָה מִי כָּמֹכָה נֶאְדָּר בַּקֹּדֶשׁ. נוֹרָא תְהִלֹּת עֹשֵׂה פֶלֶא: שִׁירָה חֲדָשָׁה שִׁבְּחוּ גְאוּלִים לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל עַל שְׂפַת הַיָּם יַחַד כֻּלָּם הוֹדוּ וְהִמְלִיכוּ וְאָמְרוּ: יְהוָה יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד: וְנֶאֱמַר גֹּאֲלֵנוּ יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה גָּאַל יִשְׂרָאֵל:

וסומך גאולה לתפלה בלי הפסק כלל וכאן מתחילין תפלת העמידה :

ועומדים על רגליהם ואומרים :

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. אֱלֹהֵי אַבְרָהָם. אֱלֹהֵי יִצְחָק. וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב. הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא. אֵל עֶלְיוֹן. גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים. קֹנֵה הַכֹּל. וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת. וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה:

נוסחא זו יש בו י״א תיבות ובכל יום מ״ם יש לו לכוין כמנינם א׳ ובעשי״ת יכוין אלהי״ם חיים. ושם י״א תיבות כסממני הקטורת:

זָכְרֵנוּ לְחַיִּים. (אֵל) מֶלֶךְ חָפֵץ בַּחַיִּים. כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר חַיִּים. לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים. (אֵל חַי). מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה (גם יְהוָֹה אל שדי) מָגֵן אַבְרָהָם:

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי. מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ. מוֹרִיד הַטָּל. מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד. מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים. סוֹמֵךְ נוֹפְלִים. וְרוֹפֵא חוֹלִים. וּמַתִּיר אֲסוּרִים. וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר. מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ. מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה:

מי כמוך (אב) הרחמן זוכר יצוריו ברחמים לחיים.
ונאמן אתה להחיות מתים: ברוך אתה יהוה
מחיה המתים:

בחזרת העמידה שליח צבור אומר:

נקדישך ונעריצך. כנועם שיח סוד שרפי קדש (אומר בניגון)
המשלשים לך קדשה. וכן כתוב על יד נביאך. וקרא
זה אל זה ואמר. קדוש קדוש קדוש יהוה צבאות מלא כל הארץ
כבודו: לעמתם משבחים ואומרים ברוך כבוד יהוה ממקומו:
ובדברי קדשך כתוב לאמר: ימלך יהוה לעלם אלהיך ציון לדר
ודר הללויה: ע״כ

אתה קדוש ושמך קדוש וקדושים בכל יום יהללוך
סלה: (כי אל מלך גדול וקדוש אתה) ברוך
אתה יהוה המלך הקדוש:

אתה חונן לאדם דעת ומלמד לאנוש בינה.

במוצאי שבת תשובה אומרים:

אתה חוננתנו יהוה אלהינו מדע והשכל. אתה אמרת
להבדיל בין קדש לחול. ובין אור לחשך ובין
ישראל לעמים. ובין יום השביעי לששת ימי המעשה.
כשם שהבדלתנו יהוה אלהינו מעמי הארצות וממשפחות
האדמה. כך פדנו והצילנו משטן רע. ומפגע רע. ומכל
גזירות קשות ורעות: המתרגשות לבא בעולם:
חננו מאתך דעה ובינה והשכל: ברוך אתה יהוה חונן
הדעת:

השיבנו אבינו לתורתך וקרבנו מלכנו לעבודתך
והחזירנו בתשובה שלמה לפניך:

יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו שתחתור חתירה מתחת כסא
כבודך להחזיר בתשובה שלימה לכל פושעי ישראל ובכללם תחזירני לפניך
כי ימינך יהוה פשוטה לקבל שבים:

ברוך אתה יהוה הרוצה בתשובה:

סְלַח לָנוּ אָבִינוּ כִּי חָטָאנוּ. מְחוֹל לָנוּ מַלְכֵּנוּ כִּי פָשָׁעְנוּ כִּי אֵל טוֹב וְסַלָּח אָתָּה: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה חַנּוּן הַמַּרְבֶּה לִסְלוֹחַ:

רְאֵה נָא בְעָנְיֵנוּ וְרִיבָה רִיבֵנוּ וּמַהֵר לְגָאֳלֵנוּ גְּאֻלָּה שְׁלֵמָה לְמַעַן שְׁמֶךָ. כִּי אֵל גּוֹאֵל חָזָק אָתָּה: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה גּוֹאֵל יִשְׂרָאֵל:

בחזרת התפלה אומר כאן ש״ץ ענגו:

רְפָאֵנוּ יְהוָֹה וְנֵרָפֵא הוֹשִׁיעֵנוּ וְנִוָּשֵׁעָה כִּי תְהִלָּתֵנוּ אָתָּה. וְהַעֲלֵה אֲרוּכָה וּמַרְפֵּא לְכָל תַּחֲלוּאֵינוּ וּלְכָל מַכְאוֹבֵינוּ וּלְכָל מַכּוֹתֵינוּ. כִּי אֵל רוֹפֵא רַחֲמָן וְנֶאֱמָן אָתָּה: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה רוֹפֵא חוֹלֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

בָּרְכֵנוּ יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ (אָבִינוּ) בְּכָל מַעֲשֵׂה יָדֵינוּ. וּבָרֵךְ שְׁנָתֵנוּ בְּטַלְלֵי רָצוֹן בְּרָכָה וּנְדָבָה וּתְהִי אַחֲרִיתָהּ חַיִּים וְשָׂבָע וְשָׁלוֹם כַּשָּׁנִים הַטּוֹבוֹת לִבְרָכָה. כִּי אֵל טוֹב וּמֵטִיב אָתָּה וּמְבָרֵךְ הַשָּׁנִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה מְבָרֵךְ הַשָּׁנִים:

תְּקַע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל לְחֵרוּתֵנוּ וְשָׂא נֵס לְקַבֵּץ גָּלֻיּוֹתֵינוּ וְקַבְּצֵנוּ מְהֵרָה יַחַד מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ לְאַרְצֵנוּ: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה (יְהֶהֶבְוָוֶהֶ) מְקַבֵּץ נִדְחֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

הָשִׁיבָה שׁוֹפְטֵינוּ כְּבָרִאשׁוֹנָה. וְיוֹעֲצֵנוּ כְּבַתְּחִלָּה. וְהָסֵר מִמֶּנּוּ יָגוֹן וַאֲנָחָה. וּמְלוֹךְ עָלֵינוּ מְהֵרָה אַתָּה יְהוָֹה לְבַדְּךָ בְּרַחֲמִים בְּצֶדֶק וּבְמִשְׁפָּט: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה (יוהוּוהו) מֶלֶךְ אוֹהֵב צְדָקָה וּמִשְׁפָּט:

לַמַּלְשִׁינִים וְלַמִּינִים אַל תְּהִי תִקְוָה וְכָל הַזֵּדִים כְּרֶגַע יֹאבֵדוּ. וְכָל אוֹיְבֶיךָ וְכָל שׂוֹנְאֶיךָ מְהֵרָה יִכָּרֵתוּ. וּמַלְכוּת הָרִשְׁעָה מְהֵרָה תְעַקֵּר. וּתְשַׁבֵּר וּתְכַלֵּם

וְתַכְנִיעֵם בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ: בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה (יְהֹוָה) שׁוֹבֵר אֹיְבִים וּמַכְנִיעַ מִינִים:

עַל הַצַּדִּיקִים וְעַל הַחֲסִידִים וְעַל שְׁאֵרִית עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל (וְעַל זִקְנֵיהֶם) וְעַל פְּלֵטַת בֵּית סוֹפְרֵיהֶם וְעַל גֵּרֵי הַצֶּדֶק וְעָלֵינוּ יֶהֱמוּ נָא רַחֲמֶיךָ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וְתֵן שָׂכָר טוֹב לְכָל הַבּוֹטְחִים בְּשִׁמְךָ בֶּאֱמֶת וְשִׂים חֶלְקֵנוּ עִמָּהֶם וּלְעוֹלָם לֹא נֵבוֹשׁ כִּי בְךָ בָּטָחְנוּ. וְעַל חַסְדְּךָ הַגָּדוֹל בֶּאֱמֶת נִשְׁעָנְנוּ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה (יוהווהו) מִשְׁעָן וּמִבְטָח לַצַּדִּיקִים:

תִּשְׁכּוֹן בְּתוֹךְ יְרוּשָׁלַיִם עִירְךָ כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ וְכִסֵּא דָוִד עַבְדְּךָ מְהֵרָה בְתוֹכָהּ תָּכִין. וּבְנֵה אוֹתָהּ בִּנְיַן עוֹלָם בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ: בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה בּוֹנֵה יְרוּשָׁלָיִם:

אֶת צֶמַח דָּוִד עַבְדְּךָ מְהֵרָה תַצְמִיחַ. וְקַרְנוֹ תָּרוּם בִּישׁוּעָתֶךָ. כִּי לִישׁוּעָתְךָ קִוִּינוּ כָּל הַיּוֹם: בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה מַצְמִיחַ קֶרֶן יְשׁוּעָה:

שְׁמַע קוֹלֵנוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ אָב הָרַחֲמָן חוּס וְרַחֵם עָלֵינוּ וְקַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת תְּפִלָּתֵנוּ. כִּי אֵל שׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת וְתַחֲנוּנִים אָתָּה.

וּמִלְּפָנֶיךָ מַלְכֵּנוּ רֵיקָם אַל תְּשִׁיבֵנוּ. חָנֵּנוּ וַעֲנֵנוּ וּשְׁמַע תְּפִלָּתֵנוּ. כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת כָּל פֶּה:

סיקיד חומר כאן עננו:

עֲנֵנוּ אָבִינוּ עֲנֵנוּ בְּיוֹם צוֹם הַתַּעֲנִית הַזֶּה כִּי בְצָרָה גְדוֹלָה אֲנָחְנוּ. אַל תֵּפֶן לְרִשְׁעֵנוּ. וְאַל תִּתְעַלַּם מַלְכֵּנוּ מִבַּקָּשָׁתֵנוּ. הֱיֵה נָא קָרוֹב לְשַׁוְעָתֵנוּ. טֶרֶם נִקְרָא אֵלֶיךָ אַתָּה תַעֲנֶה נְדַבֵּר וְאַתָּה תִשְׁמַע. כַּדָּבָר שֶׁנֶּאֱמַר וְהָיָה טֶרֶם יִקְרָאוּ וַאֲנִי אֶעֱנֶה עוֹד הֵם מְדַבְּרִים אֲנִי אֶשְׁמָע. כִּי אַתָּה יְהֹוָה פּוֹדֶה וּמַצִּיל וְעוֹנֶה וּמְרַחֵם בְּכָל עֵת צָרָה וְצוּקָה: בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה (יְהֹוָה יאהדונהי) שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה:

(וש״ץ חותם בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה (ויכוין יאהדונהי) הָעוֹנֶה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּעֵת צָרָה):

רְצֵה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְלִתְפִלָּתָם שְׁעֵה. וְהָשֵׁב הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ. וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם מְהֵרָה בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן. וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:

וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים תַּחְפּוֹץ בָּנוּ וְתִרְצֵנוּ. וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ. שָׁאַתָּה הוּא יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד. צוּרֵנוּ צוּר חַיֵּינוּ וּמָגֵן יִשְׁעֵנוּ. אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר. נוֹדֶה לְךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ. עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ. וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ. וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ. וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ. שֶׁבְּכָל עֵת עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם.

מודים דרבנן

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. אֱלֹהֵי כָל בָּשָׂר. יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית. בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ. כֵּן תְּחַיֵּנוּ וּתְחָנֵּנוּ. וְתֶאֱסוֹף גָּלֻיּוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ לִשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ. וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ וּלְעָבְדְּךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם. עַל שֶׁאָנוּ מוֹדִים לָךְ. בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת:

הַטּוֹב כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ. הַמְרַחֵם כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ. כִּי מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא תָּמִיד שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ לְעוֹלָם וָעֶד. וְכָל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה.

וּכְתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל בְּנֵי בְרִיתֶךָ:

וִיהַלְלוּ וִיבָרְכוּ אֶת שִׁמְךָ הַגָּדוֹל בֶּאֱמֶת לְעוֹלָם כִּי טוֹב. הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה הָאֵל הַטּוֹב. בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה (יְהֹוָה בם) הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

ואם אין שם כהנים אומר הש״ץ:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ בָּרְכֵנוּ בַּבְּרָכָה הַמְשֻׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה הַכְּתוּבָה עַל יְדֵי משֶׁה עַבְדֶּךָ הָאֲמוּרָה מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו כֹּהֲנִים עַם קְדוֹשֶׁיךָ כָּאָמוּר: יְבָרֶכְךָ יְהֹוָה וְיִשְׁמְרֶךָ: יָאֵר יְהֹוָה פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ: יִשָּׂא יְהֹוָה פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם: וְשָׂמוּ אֶת שְׁמִי עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַאֲנִי אֲבָרְכֵם:

שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה. חַיִּים חֵן וָחֶסֶד צְדָקָה וְרַחֲמִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ. וּבָרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ. כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָנוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ תּוֹרָה וְחַיִּים. אַהֲבָה וָחֶסֶד צְדָקָה וְרַחֲמִים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם. וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרְכֵנוּ וּלְבָרֵךְ אֶת כָּל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּרוֹב עֹז וְשָׁלוֹם:

וּבְסֵפֶר חַיִּים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם. וּפַרְנָסָה טוֹבָה. וִישׁוּעָה וְנֶחָמָה. וּגְזֵרוֹת טוֹבוֹת נִזָּכֵר וְנִכָּתֵב לְפָנֶיךָ אֲנַחְנוּ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם: בָּרוּךְ אַתָּה יוהוווהו הַמְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם אָמֵן: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהֹוָה צוּרִי וְגוֹאֲלִי:

אֱלֹהַי נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע וְשִׂפְתוֹתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה. וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִדּוֹם. וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה. פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ. וְאַחֲרֵי מִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי. וְכָל הַקָּמִים עָלַי לְרָעָה מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחְשְׁבוֹתָם. עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמָךְ. עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינָךְ. עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתָךְ. עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתָךְ. לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ. הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהֹוָה צוּרִי וְגוֹאֲלִי:

עֹשֶׂה הַשָּׁלוֹם (גי׳ ספרי״אל סופר סל מעלה) בִּמְרוֹמָיו. הוּא בְרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

ויאמר אח״כ סמוך תסמע וכו׳ כמ״ש לעיל בתפלת ר״ה.

אָבִינוּ (יכיז יְהֹוָה) מַלְכֵּנוּ (יכיז יְהֹוָה) אֵין לָנוּ מֶלֶךְ אֶלָּא אָתָּה:

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ עֲשֵׂה עִמָּנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ:

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ חַדֵּשׁ עָלֵינוּ שָׁנָה טוֹבָה:

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ בַּטֵּל מֵעָלֵינוּ כָּל גְּזֵירוֹת קָשׁוֹת וְרָעוֹת:

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ בַּטֵּל מַחְשְׁבוֹת שׂוֹנְאֵינוּ:

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ הָפֵר עֲצַת אוֹיְבֵינוּ:

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ כַּלֵּה כָּל צַר וּמַשְׂטִין מֵעָלֵינוּ:

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ כַּלֵּה דֶּבֶר וְחֶרֶב וְרָעָה וְרָעָב וּשְׁבִי וּבִזָּה וּמַשְׁחִית וּמַגֵּפָה מִבְּנֵי בְרִיתֶךָ:

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ שְׁלַח רְפוּאָה שְׁלֵימָה לְחוֹלֵי עַמֶּךָ:

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ מְנַע מַגֵּפָה מִנַּחֲלָתֶךָ:

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ זָכוֹר כִּי עָפָר אֲנָחְנוּ:

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר חַיִּים טוֹבִים:

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר צַדִּיקִים:

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר יְשָׁרִים וּתְמִימִים:

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר מְזוֹנוֹת וּפַרְנָסָה טוֹבָה:

בעת סש״ל אומר א״מ כתבנו בספר מזונות ופרנסה יאמר תפלה פרנסה זו בקילור:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתִּתֵּן לִי וְלִבְנֵי בֵיתִי וְכָל הַסּוֹמְכִים עַל שֻׁלְחָנִי הַיּוֹם וּבְכָל יוֹם וָיוֹם מְזוֹנוֹתַי וּמְזוֹנוֹתֵיהֶם בְּכָבוֹד בִּזְכוּת שִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ. (דיקרנוסא) הַמְמוּנֶּה עַל הַפַּרְנָסָה:

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר גְּאֻלָּה וִישׁוּעָה:

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ זָכְרֵנוּ בְּזִכָּרוֹן טוֹב מִלְּפָנֶיךָ:

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ הַצְמַח לָנוּ יְשׁוּעָה בְּקָרוֹב:

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ הָרֵם קֶרֶן יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ׃
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ וְהָרֵם קֶרֶן מְשִׁיחֶךָ׃
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ הַחֲזִירֵנוּ בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ׃
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ שְׁמַע קוֹלֵנוּ חוּס וְרַחֵם עָלֵינוּ׃
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ עֲשֵׂה לְמַעַנְךָ אִם לֹא לְמַעֲנֵנוּ׃
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ קַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת תְּפִלָּתֵנוּ׃
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ אַל תְּשִׁיבֵנוּ רֵיקָם מִלְּפָנֶיךָ׃

עַל יְדֵי רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים סְלַח לָנוּ אָבִינוּ. כִּי בְּרוֹב אִוַּלְתֵּנוּ שָׁגִינוּ. מְחוֹל לָנוּ מַלְכֵּנוּ. כִּי רַבּוּ עֲוֹנֵינוּ אֵל אֶרֶךְ אַפַּיִם אַתָּה. וְדֶרֶךְ תְּשׁוּבָה לָנוּ הוֹרֵיתָ: גְּדֻלַּת רַחֲמֶיךָ וַחֲסָדֶיךָ. תִּזְכּוֹר הַיּוֹם לְזֶרַע יְדִידֶיךָ: תֵּפֶן אֵלֵינוּ בְּרַחֲמִים. כִּי אַתָּה בַּעַל הָרַחֲמִים בְּתַחֲנוּן וּבִתְפִלָּה נְקַדֵּם. כְּמוֹ שֶׁהוֹדַעְתָּ לֶעָנָו מִקֶּדֶם: וּמֵחֲרוֹן אַפְּךָ תָּשׁוּב כְּמוֹ בְּתוֹרָתְךָ כָּתוּב: וּבְצֵל כְּנָפֶיךָ נֶחֱסֶה וְנִתְלוֹנָן. כְּיוֹם וַיֵּרֶד יְהֹוָה בֶּעָנָן: תַּעֲבוֹר עַל פֶּשַׁע וְתִמְחוֹל אָשָׁם. כְּיוֹם וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שָׁם: תַּאֲזִין שַׁוְעָתֵנוּ וְתַקְשִׁיב מֶנּוּ מַאֲמָר: כְּיוֹם וַיִּקְרָא בְשֵׁם יְהֹוָה וְשָׁם נֶאֱמַר:

נוהגים לומר קודם שאמרו ויעבור בית אחת מזאת הסליחה:

שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה מִדּוֹת גָּמַר הֶעָנָיו   וַיַּעֲבֹר יְיָ עַל פָּנָיו:
אֱלֹהִים בְּחֶמְלָה וַחֲנִינָה תְּדִינֵנוּ
כִּי חָכְמַת אָדָם תָּאִיר פָּנָיו   וַיַּעֲבֹר יְיָ עַל פָּנָיו:
מוֹחֵל שְׁגִיאוֹת עַמּוֹ וַעֲוֹנָיו
מַעֲבִיר רִאשׁוֹן רִאשׁוֹן לְמַעֲנָיו:
מַעֲמַד הַר סִינַי תִּזְכּוֹר לַהֲמוֹנָיו
כְּמֵאָז בְּעֵת רָצוֹן לַאֲמוּנָיו   וַיַּעֲבוֹר יְיָ עַל פָּנָיו:
שׁוֹפְכִים שִׂיחַ תְּקַבֵּל בְּרַחֲמֶיךָ
מִיַּד עָרִיצִים תַּצִּיל עַמֶּךָ:
רַחוּם וְחַנּוּן הָרֵם פְּעָמֶיךָ לְהָשִׁיב שְׁכִינָה
וַהֲדוֹם לִמְכוֹנָיו וַיַּעֲבוֹר עַל פָּנָיו

הַצּוּר תָּמִים נוֹצֵר לָאֲלָפִים
חֶסֶד וְנוֹשֵׂא עָוֹן לְעַם צוֹפִים:

יֶשַׁע כִּי מִזֵּדִים נִרְדָּפִים
שׁוֹאֵל יוֹשֶׁר וּזְכוּת קַדְמוֹנָיו
וַיַּעֲבוֹר יְיָ עַל פָּנָיו:

קַבֵּץ עַמְּךָ הָאֵל וְהוֹשִׁיעָה
וְתַקְשִׁיב שַׁוְעָתָם הוֹאֵל וְהַרְגִּיעָה:

לְעַמְּךָ תִּבְנֶה אֲרִיאֵל וְתוֹפִיעַ
לְזַמֵּר לְשֵׁם הָאֵל לְהָפִיק רְצוֹנָיו
וַיַּעֲבוֹר יְיָ עַל פָּנָיו:

בַּשֵּׂר לְעַמְּךָ הָאֵל בִּישׁוּעָה
וְתַקְשִׁיב שַׁוְעָתָם וְהוֹאֵל לְהוֹשִׁיעָה:

לְעַמְּךָ בְּנֵה הַר אֵל וְתַרְגִּיעַ
עַם יָשִׁיר בְּשִׁיר נָאֶה וְיַשְׁמִיעַ:

כְּמוֹ שֶׁאָמַר הַנָּבִיא בְּפָנָיו
וַיַּעֲבוֹר יְיָ עַל פָּנָיו:

בעוד השליח צבור אומר ויעבור נוהגים לומר:

אל רחום שמך. אל חנון שמך. אל ארך אפים שמך. מלא רחמים שמך. בנו נקרא שמך. בעבור שמך. בקראי עננו אלהי צדקי בצר הרחבת לי חנני ושמע תפלתי. ואני תפלתי לך יהוה עת רצון אלהים ברב חסדך ענני באמת ישעך. ענני בעת ובעונה הזאת:

וַיַּעֲבֹר יְהוָה עַל פָּנָיו וַיִּקְרָא. יְהוָה יְהוָה אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וֶאֱמֶת. נֹצֵר חֶסֶד לָאֲלָפִים נֹשֵׂא עָוֹן וָפֶשַׁע וְחַטָּאָה וְנַקֵּה: וְסָלַחְתָּ לַעֲוֹנֵנוּ וּלְחַטָּאתֵנוּ וּנְחַלְתָּנוּ:

אֶבְלָה נַפְשִׁי וְחָשַׁךְ תָּאֳרִי. בֵּית תִּפְאַרְתִּי נִשְׂרַף בְּיַד הָאֲרִי. גַּם פְּלֵטִים אֲשֶׁר עָזְבוּ שְׁאֵרִי. דּוֹעֲכוּ הַיּוֹם בִּשְׁלֹשָׁה בְּתִשְׁרִי: הַמַּיִם הַזֵּידוֹנִים שֶׁטְּפוּנוּ בְּדָלְקָם. וּבוֹסְסוּ צָרִים מִקְדָּשִׁי וּבִזְּזוּ חֶלְקָם. זִקְנֵי שְׁאֵרִית אֲשֶׁר נִמְלְטוּ בְּיוֹם נָקָם. חֻבְּלוּ הַיּוֹם עִם גְּדַלְיָה בֶּן אֲחִיקָם: טוֹרְפוּ עֲנִיֵּי עַם הָאָרֶץ. יֶתֶר הַגָּזָם אָכַל הָאַרְבֶּה בְּמֶרֶץ. כּוֹרְמִים וְיוֹגְבִים אֲשֶׁר הִפְקִיד נְגִיד הָאָרֶץ. לֻקְּטוּ הַיּוֹם וְלֹא הָיָה בָהֶם גּוֹדֵר גָּדֵר וְעוֹמֵד בַּפֶּרֶץ: מָה אֲסַפֵּר וְאַנְחוֹתַי עֲצוּמוֹת. נָקְטָה נַפְשִׁי וּמִקְהֲלוֹתַי עֲגוּמוֹת. שְׂרִידַי אֲשֶׁר נִשְׁאֲרוּ מֵחֶרֶב וְחֵמוֹת. עוֹד הֵם לֹא נִתְקַיְּמוּ וְנוּתְצוּ כַּחוֹמוֹת: פָּנֶיךָ עַד אָנָה מִמֶּנִּי תַסְתִּיר. צְוָחָתֵנוּ תִשְׁמַע וְכַבְלֵנוּ תַתִּיר. קָדוֹשׁ הַבִּיטָה בְעָנְיֵנוּ כִּי אֵין לָנוּ

עִתִּיר. רְאֵה דַלּוּתֵנוּ וְשֶׁבַח לְפָנֶיךָ נַעְתִּיר: שֻׁדַּדְנוּ מִדּוֹר לְדוֹר וּמִקֵּץ לְקֵץ. שֹׁרֶשׁ צֶפַע אֹתָנוּ עִקֵּץ. תַּקִּיף (סי' סקרז) לְמִשְׁפָּטֶיךָ הָעִירָה וְהָקִיץ. וּתְכַפֵּר חַטֹּאתֵינוּ וְתֹאמַר לְקָרֵב קֵץ: יֶהֱמוּ רַחֲמֶיךָ עַל מְעוּטֵי עַמִּים. וְשַׂגְּבֵם בְּחַסְדְּךָ לְעֵינֵי כָל לְאֻמִּים. פְּלָאֶיךָ הַרְאֵם שׁוֹכֵן מְרוֹמִים. אֵל מֶלֶךְ יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רַחֲמִים:

אֵל מֶלֶךְ יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רַחֲמִים וּמִתְנַהֵג בַּחֲסִידוּת מוֹחֵל עֲוֹנוֹת עַמּוֹ מַעֲבִיר רִאשׁוֹן רִאשׁוֹן. מַרְבֶּה מְחִילָה לְחַטָּאִים וּסְלִיחָה לְפוֹשְׁעִים. עוֹשֶׂה צְדָקוֹת עִם כָּל בָּשָׂר וְרוּחַ. לֹא כְרָעָתָם לָהֶם גּוֹמֵל. אֵל הוֹרֵתָנוּ לוֹמַר מִדּוֹת שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה. זְכֹר לָנוּ הַיּוֹם בְּרִית שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה. כְּמוֹ שֶׁהוֹדַעְתָּ לֶעָנָיו מִקֶּדֶם. וְכֵן כָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ. וַיֵּרֶד יְהֹוָה בֶּעָנָן וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שָׁם וַיִּקְרָא בְשֵׁם יְהֹוָה וְשָׁם נֶאֱמַר:

וַיַּעֲבֹר יְהֹוָה עַל פָּנָיו וַיִּקְרָא יְהֹוָה יְהֹוָה אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וֶאֱמֶת: נֹצֵר חֶסֶד לָאֲלָפִים נֹשֵׂא עָוֺן וָפֶשַׁע וְחַטָּאָה וְנַקֵּה: וְסָלַחְתָּ לַעֲוֹנֵנוּ וּלְחַטָּאתֵנוּ וּנְחַלְתָּנוּ:

יִקֹּם דַּם עֲבָדֶיךָ אֱלֹהִים יוֹקֵם. וְהַצּוֹעֲקִים נֶגְדֶּךָ אַל יָשׁוּבוּ רֵיקָם. וְאַל תִּשְׁכַּח יוֹם הֲרִיגַת גְּדַלְיָה בֶּן אֲחִיקָם. וְהָשֵׁב לִשְׁכֵנֵינוּ שִׁבְעָתַיִם אֶל חֵיקָם: אַתָּה אָמַרְתָּ אֲנִי מֵשִׂים חֵרֵשׁ וְאִלֵּם. וְאֶת דַּם יוֹנַת אֵלֶם אֶדְרוֹשׁ וְלֹא אֶתְעַלֵּם. אשכ"ב נָקָם לְצָרַי וְלִמְשַׂנְאַי אֲשַׁלֵּם: שׂוֹנְאֵי עַמִּי וּבֵיתִי הֵמָּה יִקְחוּ חֶלְקָם: והשב אַתָּה אָמַרְתָּ אֲנִי אֶדְרוֹשׁ חֲמַס עֲנִיָּה. אַשְׁכִּיר חִצַּי מִדָּם עַל עֲצֶרֶת נָכְרִיָּה. וְחַרְבִּי תֹּאכַל בָּשָׂר מִדַּם חָלָל וְשִׁבְיָה. וְהַצּוֹעֲקִים נֶגְדֶּךָ אַל יָשׁוּבוּ רֵיקָם: והשב אַתָּה אָמַרְתָּ אֲנִי אֲמַרְתִּי יְקוּמוּן קוּם. וְאֶת אוֹיַבְתִּי אֲכַלֶּה הָעוֹקֶמֶת עָקוּם. הַרְנִינוּ גוֹיִם עַמּוֹ כִּי דַם עֲבָדָיו יִקּוֹם. וּמְהֵרָה צוּר נוֹרָא לְצָרָיו יָשִׁיב נָקָם: והשב אַתָּה אָמַרְתָּ אֲנִי בִּי נִשְׁבַּעְתִּי אֵל עֶלְיוֹן. הַשּׁוֹפְכִים דַּם נְקִיִּים בָּם אֶעֱשֶׂה כִלָּיוֹן. וְנִקֵּיתִי דָמָם לֹא נִקֵּיתִי וַיהֹוָה שׁוֹכֵן בְּצִיּוֹן. וְאַל תִּשְׁכַּח יוֹם הֲרִיגַת גְּדַלְיָה בֶּן אֲחִיקָם: והשב וְהָשֵׁב לִשְׁכֵנֵינוּ שִׁבְעָתַיִם אֶל חֵיקָם חֶרְפָּתָם אֲשֶׁר חֵרְפוּךָ אֲדֹנָי. וַאֲנַחְנוּ עַמְּךָ וְצֹאן מַרְעִיתֶךָ נוֹדֶה לְּךָ לְעוֹלָם לְדוֹר וָדוֹר נְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ:

אֵל מֶלֶךְ יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רַחֲמִים וּמִתְנַהֵג בַּחֲסִידוּת. מוֹחֵל עֲוֹנוֹת עַמּוֹ מַעֲבִיר רִאשׁוֹן רִאשׁוֹן מַרְבֶּה מְחִילָה לְחַטָּאִים. וּסְלִיחָה

לַפּוֹשְׁעִים. עוֹשֶׂה צְדָקוֹת עִם כָּל בָּשָׂר וָרוּחַ. לֹא כְרָעָתָם לָהֶם גּוֹמֵל. אֵל הוֹרֵתָנוּ לוֹמַר מִדּוֹת שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה. זְכָר לָנוּ הַיּוֹם בְּרִית שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה. כְּמוֹ שֶׁהוֹדַעְתָּ לֶעָנָו מִקֶּדֶם. וְכֵן כָּתוּב בְּתוֹרָתְךָ. וַיֵּרֶד יְהֹוָה בֶּעָנָן וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שָׁם וַיִּקְרָא בְשֵׁם יְהֹוָה וְשָׁם נֶאֱמַר: וַיַּעֲבֹר יְהֹוָה עַל פָּנָיו וַיִּקְרָא יְהֹוָה. יְהֹוָה. אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וֶאֱמֶת: נֹצֵר חֶסֶד לָאֲלָפִים נֹשֵׂא עָוֹן וָפֶשַׁע וְחַטָּאָה וְנַקֵּה. וְסָלַחְתָּ לַעֲוֹנֵנוּ וּלְחַטָּאתֵנוּ וּנְחַלְתָּנוּ:

אַנְשֵׁי אֱמוּנָה אָבָדוּ. בָּאִים בְּכֹחַ מַעֲשֵׂיהֶם. גִּבּוֹרִים לַעֲמוֹד בַּפֶּרֶץ. דּוֹחִים אֶת הַגְּזֵרוֹת. הָיוּ לָנוּ לְחוֹמָה. וּלְמַחְסֶה בְּיוֹם זַעַם. זוֹעֲכִים פי׳ מסככים אַף בְּלַחֲשָׁם. חֵמָה עָצְרוּ בְּשַׁוְעָם. טֶרֶם קְרָאוּךָ עֲנִיתָם. יוֹדְעִים לַעֲתוֹר וּלְרַצּוֹת. כְּאָב רִחַמְתָּ לְמַעֲנָם. לֹא הֱשִׁיבוֹתָ פְּנֵיהֶם רֵיקָם. מֵרוֹב עֲוֹנֵנוּ אֲבַדְנוּם. נֶאֶסְפוּ מֶנּוּ בַּחֲטָאֵינוּ. סָעוּ הֵמָּה לִמְנוּחוֹת: עָזְבוּ אוֹתָנוּ לַאֲנָחוֹת. פַּסּוּ גוֹדְרֵי גָדֵר. צוֹמְתוּ מְשִׁיבֵי חֵמָה. קָמִים בַּפֶּרֶץ אָיִן. רְאוּיִם לְרַצּוֹתְךָ אָפֵסוּ. שׁוֹטַטְנוּ בְּאַרְבַּע פִּנּוֹת תְּרוּפָה לֹא מָצָאנוּ. שַׁבְנוּ אֵלֶיךָ בְּבֹשֶׁת פָּנֵינוּ. לְשַׁחֶרְךָ אֵל בְּעֵת צָרוֹתֵינוּ:

אֵל מֶלֶךְ יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רַחֲמִים וּמִתְנַהֵג בַּחֲסִידוּת. מוֹחֵל עֲוֹנוֹת עַמּוֹ מַעֲבִיר רִאשׁוֹן רִאשׁוֹן. מַרְבֶּה מְחִילָה לְחַטָּאִים. וּסְלִיחָה לַפּוֹשְׁעִים. עוֹשֶׂה צְדָקוֹת עִם בָּשָׂר וְרוּחַ לֹא כְרָעָתָם לָהֶם גּוֹמֵל. אֵל הוֹרֵתָנוּ לוֹמַר מִדּוֹת שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה זְכָר לָנוּ הַיּוֹם בְּרִית שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה. כְּמוֹ שֶׁהוֹדַעְתָּ לֶעָנָו מִקֶּדֶם. וְכֵן כָּתוּב בְּתוֹרָתְךָ. וַיֵּרֶד יְיָ בֶּעָנָן וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שָׁם וַיִּקְרָא בְשֵׁם יְהֹוָה וְשָׁם נֶאֱמַר: וַיַּעֲבֹר יְהֹוָה עַל פָּנָיו וַיִּקְרָא יְהֹוָה. יְהֹוָה. אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וֶאֱמֶת: נֹצֵר חֶסֶד לָאֲלָפִים נֹשֵׂא עָוֹן וָפֶשַׁע וְחַטָּאָה וְנַקֵּה. וְסָלַחְתָּ לַעֲוֹנֵנוּ וּלְחַטָּאתֵנוּ וּנְחַלְתָּנוּ:

תָּמַהְנוּ מֵרָעוֹת תָּשַׁשׁ כֹּחֵנוּ מִצָּרוֹת. שַׁחְנוּ עַד לִמְאֹד. שָׁפַלְנוּ עַד עָפָר. רַחוּם כַּךְ הִיא מִדָּתֵנוּ. קְשֵׁי עֹרֶף וּמַמְרִים אֲנַחְנוּ. צָעַקְנוּ בְּפִינוּ חָטָאנוּ פְּתַלְתּוֹל וְעִקֵּשׁ

לָנוּ. עֶלְיוֹן רַחֲמֶיךָ מֵעוֹלָם. סְלִיחָה עִמְּךָ הִיא. נָחֵם עַל עַל הָרָעָה. מַטֵּה כַּלַּפֵּי חֶסֶד. לֹא תִתְעַלֵּם בְּעִתּוֹת כָּאֵל. כִּי בְצָרָה גְדוֹלָה אֲנָחְנוּ. יִוָּדַע לְעֵינֵי הַכֹּל. טוּבְךָ וְחַסְדְּךָ עִמָּנוּ. חֲתוֹם פֶּה שָׂטָן וְאַל יַשְׂטִין עָלֵינוּ. וְעוֹם בּוֹ וְיִדּוֹם. וְיַעֲמוֹד מֵלִיץ טוֹב לְצַדְּקֵנוּ. הוּא יַגִּיד יָשְׁרֵנוּ. דְּרָכֶיךָ רַחוּם וְחַנּוּן. גִּלִּיתָ לְנֶאֱמַן בַּיִת: בְּבַקְּשׁוֹ אָז מִלְּפָנֶיךָ. אֱמוּנָתְךָ הוֹדַעְתָּ לוֹ:

אֵל מֶלֶךְ יוֹשֵׁב וגו׳:

וַיַּעֲבֹר יְהוָה עַל פָּנָיו וַיִּקְרָא: יְהוָה. יְהוָה אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וֶאֱמֶת: נֹצֵר חֶסֶד לָאֲלָפִים נֹשֵׂא עָוֹן וָפֶשַׁע וְחַטָּאָה וְנַקֵּה: וְסָלַחְתָּ לַעֲוֹנֵנוּ וּלְחַטָּאתֵנוּ וּנְחַלְתָּנוּ:

וּכְשֶׁחָטְאוּ יִשְׂרָאֵל בַּמִּדְבָּר. עָמַד משֶׁה בִּתְפִלָּה לְפָנֶיךָ וּבִקֵּשׁ רַחֲמִים עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל. וְכָךְ אָמַר בִּתְפִלָּתוֹ. סְלַח נָא לַעֲוֹן הָעָם הַזֶּה כְּגֹדֶל חַסְדֶּךָ וְכַאֲשֶׁר נָשָׂאתָה לָעָם הַזֶּה מִמִּצְרַיִם וְעַד הֵנָּה: אַף אַתָּה הֲשִׁיבוֹתָ לוֹ כְּדַרְכֵּי טוּבְךָ. בִּשַּׂרְתּוֹ וְחִנַּנְתּוֹ וְאָמַרְתָּ לוֹ סָלַחְתִּי כִּדְבָרֶךָ:

דָּנִיֵּאל אִישׁ הַחֲמוּדוֹת אָמַר לְפָנֶיךָ הַטֵּה אֱלֹהַי אָזְנְךָ וּשְׁמָע פְּקַח עֵינֶיךָ וּרְאֵה שׁוֹמְמוֹתֵינוּ וְהָעִיר אֲשֶׁר נִקְרָא שִׁמְךָ עָלֶיהָ כִּי לֹא עַל צִדְקוֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ מַפִּילִים תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ כִּי עַל רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים: אֲדֹנָי שְׁמָעָה. אֲדֹנָי סְלָחָה. אֲדֹנָי הַקְשִׁיבָה וַעֲשֵׂה. אַל תְּאַחַר לְמַעַנְךָ אֱלֹהַי כִּי שִׁמְךָ נִקְרָא עַל עִירְךָ וְעַל עַמֶּךָ: וְלִירוּשָׁלַיִם עִירְךָ אָמַרְתָּ לָהּ: הִנְנִי נִשְׁפָּט אוֹתָךְ עַל אָמְרֵךְ לֹא חָטָאתִי: אָנוּ בּוֹשְׁנוּ בְּמַעֲשֵׂינוּ וְנִכְלַמְנוּ בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ. אֵין לָנוּ פֶּה לְהָשִׁיב וְלֹא מֵצַח לְהָרִים רֹאשׁ:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אַל תַּעַשׂ עִמָּנוּ כָּלָה. תֹּאחֵז יָדְךָ בְּמִשְׁפָּט: בְּבוֹא תוֹכֵחָה נֶגְדְּךָ. שְׁמֵנוּ מִסִּפְרְךָ אַל תֶּמַח. גִּשְׁתְּךָ לַחֲקוֹר מוּסָר. רַחֲמֶיךָ יְקַדְּמוּ

תגזף: דלות מעשים בשורך. פי' בראותך קרב צרה מאליך: הורנו פי' אבינו בזעקנו לך. צו ישועתנו במפגיע. ותשיב שבות אהלי תם. פתחיו ראה כי שממו. זכור נאמת. עדות לא תשכח מפי זרעו: חותם תעודה תתיר. סורך שים בלמודך: טבור אגן הסהר. (פנסדרי גדולה סנלסכת כגזים נסנורו סל עולם ויושבים בעגול כדמות חצי לבנה) נא אל יחסר המזג (פנסדרי קטנה סל כ"ג פסס סלים סל כ"ד סגדול כמו מזוג סיין פסוק תלתא מתרא)

יה דע את אשר ידעוך. מגר את אשר לא ידעוך: כי תשיב לבצרון. לכודים אסירי התקוה:

סוד לנסטם בידו סימנית על הסוס כשמתודס בלמרו לשמנו וכו' ויס בדבר סוד גדול:

אלהינו ואלהי אבותינו תבא לפניך תפלתנו ואל תתעלם מתחנתנו שאין אנו עזי פנים. וקשי עורף לומר לפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו צדיקים אנחנו ולא חטאנו אבל חטאנו אנחנו ואבותינו. אשמנו. בגדנו. גזלנו. דברנו דופי. ולשון הרע. העוינו. והרשענו זדנו. חמסנו: טפלנו שקר. יעצנו עצות רעות. כזבנו. לצנו. מרדנו. נאצנו. נאפנו. נשבענו לשוא ולשקר. סררנו. עוינו. פשענו. צררנו. קשינו עורף. רשענו: שחתנו. תעבנו תעינו ותעתענו. וסרנו ממצותיך וממשפטיך הטובים. ולא שוה לנו: ואתה צדיק על כל הבא עלינו כי אמת עשית ואנחנו הרשענו:

אשמנו מכל עם. בושנו מכל גוי. גלה ממנו משוש. דוה לבנו בחטאנו. החבל אוינו. ונפרע פארנו. זבול מקדשנו חרב בעונינו. טירתנו היתה לשמה. יופי אדמתנו לזרים. כחנו לנכרים:

לעינינו עשקו עמלנו. ממשך ומורט ממנו. נתנו עלם עלינו סבלנו על שכמנו. עבדים משלו בנו.

פורך אין מידם. צרות רבות סבבונו. קראנוך יהוה אלהינו. רחקת ממנו בעונינו. שבנו מאחריך. תעינו כצאן ואבדנו. ועדין לא שבנו מתעיתנו. והיאך נעיז פנינו. ונקשה ערפנו. לומר לפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו צדיקים אנחנו ולא חטאנו. אבל חטאנו אנחנו ואבותינו:

אשמנו בגדנו. גזלנו. דברנו דופי. העוינו. והרשענו. זדנו. חמסנו. טפלנו שקר. יעצנו עצות רעות. כזבנו. לצנו. מרדנו: נאצנו. נאפנו. נשבענו לשוא ולשקר. סררנו. עוינו. פשענו. צררנו. קשינו עורף. רשענו. שחתנו. תעבנו. תעינו ותעתענו. וסרנו ממצותיך וממשפטיך הטובים ולא שוה לנו: ואתה צדיק על כל הבא עלינו כי אמת עשית ואנחנו הרשענו:

ועדין לא שבנו מתעיתנו. והיאך נעיז פנינו ונקשה ערפנו. לומר לפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו. צדיקים אנחנו ולא חטאנו. אבל חטאנו אנחנו ואבותינו:

עזרא הסופר אמר לפניך. אלהי בשתי ונכלמתי להרים אלהי פני אליך. כי עונותינו רבו למעלה ראש ואשמתנו גדלה עד לשמים: ואתה אלהי סליחות חנון ורחום ארך אפים ורב חסד ולא עזבתם:

אל תעזבנו אבינו. אל תטשנו מלכנו. ואל תשכחנו יוצרנו. ואל תעש עמנו כלה בגלותנו. וקים לנו יהוה אלהינו את הדבר שהבטחתנו על ידי ירמיה חוזך כאמור בימים ההם ובעת ההיא נאם יהוה יבקש את עון ישראל ואיננו ואת חטאת יהודה ולא תמצאנה כי אסלח לאשר אשאיר. ואל יעכב לפניך כל חטא ועון את תפלתנו ומחול וסלח לכל עונותינו כי אל טוב וסלח אתה:

אל אֶרֶךְ אַפַּיִם אַתָּה וּבַעַל הָרַחֲמִים: גְּדֻלַּת רַחֲמֶיךָ וַחֲסָדֶיךָ הוֹדַעְתָּ לֶעָנָיו מִקֶּדֶם וְכֵן כָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ וַיֵּרֶד יְהוָה בֶּעָנָן וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שָׁם וַיִּקְרָא בְשֵׁם יְהוָה וְשָׁם נֶאֱמַר: וַיַּעֲבֹר יְהוָה עַל פָּנָיו וַיִּקְרָא: יְהוָה. יְהוָה. אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וֶאֱמֶת: נֹצֵר חֶסֶד לָאֲלָפִים נֹשֵׂא עָוֹן וָפֶשַׁע וְחַטָּאָה וְנַקֵּה: וְסָלַחְתָּ לַעֲוֹנֵנוּ וּלְחַטָּאתֵנוּ וּנְחַלְתָּנוּ:

צריך לאומרו בכוונה מעומד כעומד בתפלה:

וְהוּא רַחוּם יְכַפֵּר עָוֹן וְלֹא יַשְׁחִית וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ וְלֹא יָעִיר כָּל חֲמָתוֹ: אַתָּה יְהוָה לֹא תִכְלָא רַחֲמֶיךָ מִמֶּנִּי חַסְדְּךָ וַאֲמִתְּךָ תָּמִיד יִצְּרוּנִי. הוֹשִׁיעֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְקַבְּצֵנוּ מִן הַגּוֹיִם לְהוֹדוֹת לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ לְהִשְׁתַּבֵּחַ בִּתְהִלָּתֶךָ: אִם עֲוֹנוֹת תִּשְׁמָר יָהּ אֲדֹנָי מִי יַעֲמֹד: כִּי עִמְּךָ הַסְּלִיחָה לְמַעַן תִּוָּרֵא: לֹא כַחֲטָאֵינוּ תַּעֲשֶׂה וְלֹא כַעֲוֹנוֹתֵינוּ תִּגְמֹל עָלֵינוּ: אִם עֲוֹנֵינוּ עָנוּ בָנוּ יְהוָה עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ: זְכֹר רַחֲמֶיךָ יְהוָה וַחֲסָדֶיךָ כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה: יַעַנְךָ יְהוָה בְּיוֹם צָרָה יְשַׂגֶּבְךָ שֵׁם אֱלֹהֵי יַעֲקֹב: יְהוָה הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ: אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ חָנֵּנוּ וַעֲנֵנוּ כִּי אֵין בָּנוּ מַעֲשִׂים עֲשֵׂה עִמָּנוּ צְדָקָה כְּרוֹב רַחֲמֶיךָ וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ: וְעַתָּה אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ אֲשֶׁר הוֹצֵאתָ אֶת עַמְּךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּיָד חֲזָקָה וַתַּעַשׂ לְךָ שֵׁם כַּיּוֹם הַזֶּה חָטָאנוּ רָשָׁעְנוּ: אֲדֹנָי כְּכָל צִדְקֹתֶיךָ יָשָׁב נָא אַפְּךָ וַחֲמָתְךָ מֵעִירְךָ יְרוּשָׁלַיִם הַר קָדְשֶׁךָ. כִּי בַחֲטָאֵינוּ וּבַעֲוֹנוֹת אֲבֹתֵינוּ יְרוּשָׁלַיִם וְעַמְּךָ לְחֶרְפָּה לְכָל סְבִיבֹתֵינוּ: וְעַתָּה שְׁמַע אֱלֹהֵינוּ אֶל תְּפִלַּת עַבְדְּךָ וְאֶל תַּחֲנוּנָיו וְהָאֵר פָּנֶיךָ עַל מִקְדָּשְׁךָ הַשָּׁמֵם לְמַעַן אֲדֹנָי: הַטֵּה אֱלֹהַי אָזְנְךָ וּשְׁמָע פְּקַח עֵינֶיךָ וּרְאֵה שֹׁמְמֹתֵינוּ וְהָעִיר אֲשֶׁר נִקְרָא שִׁמְךָ עָלֶיהָ. כִּי לֹא עַל צִדְקֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ מַפִּילִים תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ כִּי עַל רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים: אֲדֹנָי

שְׁמָעָה. אֲדֹנָי סְלָחָה. אֲדֹנָי הַקְשִׁיבָה וַעֲשֵׂה אַל תְּאַחַר
לְמַעַנְךָ אֱלֹהַי כִּי שִׁמְךָ נִקְרָא עַל עִירְךָ וְעַל עַמֶּךָ: אָבִינוּ
אָב הָרַחְמָן הַרְאֵנוּ אוֹת לְטוֹבָה וְקַבֵּץ נְפוּצוֹתֵינוּ מֵאַרְבַּע
כַּנְפוֹת הָאָרֶץ יַכִּירוּ וְיֵדְעוּ כָּל הַגּוֹיִם כִּי אַתָּה יְהֹוָה אָבִינוּ
אַתָּה. אֲנַחְנוּ הַחֹמֶר וְאַתָּה יוֹצְרֵנוּ וּמַעֲשֵׂה יָדְךָ כֻּלָּנוּ: אָבִינוּ
מַלְכֵּנוּ צוּרֵנוּ וְגֹאֲלֵנוּ חוּסָה יְהֹוָה עַל עַמֶּךָ. וְאַל תִּתֵּן
נַחֲלָתְךָ לְחֶרְפָּה. לִמְשָׁל בָּם גּוֹיִם: לָמָּה יֹאמְרוּ בָעַמִּים אַיֵּה
נָא אֱלֹהֵיהֶם: יָדַעְנוּ יְהֹוָה כִּי חָטָאנוּ. וְאֵין מִי יַעֲמֹד בַּעֲדֵנוּ.
אֶלָּא שִׁמְךָ הַגָּדוֹל יַעֲמֹד לָנוּ בְּעֵת צָרָה: וּכְרַחֵם אָב עַל
בָּנִים רַחֵם עָלֵינוּ חֲמוֹל עַל עַמֶּךָ. וְרַחֵם עַל נַחֲלָתֶךָ. חוּסָה
נָא כְּרוֹב רַחֲמֶיךָ חָנֵּנוּ מַלְכֵּנוּ וַעֲנֵנוּ. לְךָ יְהֹוָה הַצְּדָקָה
עוֹשֵׂה נִפְלָאוֹת בְּכָל עֵת וָעֵת: הַבֶּט נָא וְהוֹשִׁיעָה נָּא צֹאן
מַרְעִיתֶךָ. אַל יִמְשׁוֹל בָּנוּ קֶצֶף. כִּי לְךָ יְהֹוָה הַיְשׁוּעָה. בְּךָ
תוֹחַלְתֵּנוּ אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת. אָנָּא סְלַח נָא. כִּי אֵל טוֹב וְסַלָּח
אָתָּה. אָנָּא מֶלֶךְ רַחוּם וְחַנּוּן. זְכוֹר וְהַבֵּט לִבְרִית בֵּין
הַבְּתָרִים. וְתֵרָאֶה לְפָנֶיךָ עֲקֵדַת יָחִיד. וּלְמַעַן יִשְׂרָאֵל
אָב[illegible] אַל תַּעַזְבֵנוּ אָבִינוּ. וְאַל תִּטְּשֵׁנוּ מַלְכֵּנוּ וְאַל תִּשְׁכָּחֵנוּ
יוֹצְרֵנוּ. וְאַל תַּעַשׂ עִמָּנוּ כָּלָה בְּגָלוּתֵנוּ. כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן
וְרַחוּם אָתָּה: אֵין כָּמוֹךָ חַנּוּן וְרַחוּם אֱלֹהֵינוּ. אֵין כָּמוֹךָ אֵל
אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וֶאֱמֶת: הוֹשִׁיעֵנוּ וְרַחֲמֵנוּ מֵרַעַשׁ
וּמֵרֹגֶז הַצִּילֵנוּ: זְכוֹר לַעֲבָדֶיךָ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב אַל
תֵּפֶן אֶל קְשִׁי הָעָם הַזֶּה וְאֶל רִשְׁעוֹ וְאֶל חַטָּאתוֹ: שׁוּב
מֵחֲרוֹן אַפֶּךָ וְהִנָּחֵם עַל הָרָעָה לְעַמֶּךָ: וְהָסֵר מִמֶּנּוּ מַכַּת
הַמָּוֶת כִּי רַחוּם אָתָּה: כִּי כֵן דַּרְכְּךָ לַעֲשׂוֹת חֶסֶד חִנָּם בְּכָל
דּוֹר וָדוֹר. אָנָּא יְהֹוָה הוֹשִׁיעָה נָּא. אָנָּא יְהֹוָה הַצְלִיחָה נָא:
אָנָּא יְהֹוָה עֲנֵנוּ בְּיוֹם קָרְאֵנוּ. לְךָ יְהֹוָה קִוִּינוּ. לְךָ יְהֹוָה
חִכִּינוּ לְךָ יְהֹוָה נְיַחֵל אַל תֶּחֱשֶׁה וּתְעַנֵּנוּ. כִּי נָאֲמוּ גוֹיִם

אָבְדָה תִקְוָתָם כָּל בֶּרֶךְ לְךָ תִכְרַע. וְכָל קוֹמָה לְפָנֶיךָ תִשְׁתַּחֲוֶה:

הַפּוֹתֵחַ יָד בִּתְשׁוּבָה לְקַבֵּל פּוֹשְׁעִים וְחַטָּאִים נִבְהֲלָה נַפְשֵׁנוּ מֵרוֹב עִצְבוֹנֵנוּ. אַל תִּשְׁכָּחֵנוּ נֶצַח. קוּמָה וְהוֹשִׁיעֵנוּ. אַל תִּשְׁפּוֹךְ חֲרוֹנְךָ עָלֵינוּ. כִּי עַמְּךָ אֲנַחְנוּ בְּנֵי בְרִיתֶךָ אֵל הַבִּיטָה דַל כְּבוֹדֵנוּ בַּגּוֹיִם וְשִׁקְּצוּנוּ כְּטֻמְאַת הַנִּדָּה: עוֹרְרָה גְבוּרָתְךָ וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ אַל יִמְעֲטוּ לְפָנֶיךָ תְּלָאוֹתֵינוּ. מַהֵר יְקַדְּמוּנוּ רַחֲמֶיךָ בְּעֵת צָרוֹתֵינוּ. לֹא לְמַעֲנֵנוּ. אֶלָּא לְמַעַנְךָ פְּעוֹל: וְאַל תַּשְׁחִית אֶת זֵכֶר שְׁאֵרִיתֵנוּ. כִּי לְךָ מְיַחֲלוֹת עֵינֵינוּ: כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה. וּזְכוֹר עֵדוּתֵינוּ בְּכָל יוֹם תָּמִיד אוֹמְרִים פַּעֲמַיִם בְּאַהֲבָה. שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד:

יש נוהגים לומר:

(וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל גָּד צַר לִי מְאֹד נִפְּלָה נָּא בְיַד יְהוָה כִּי רַבִּים רַחֲמָיו וּבְיַד אָדָם אַל אֶפֹּלָה):

נפילת אפים

רַחוּם וְחַנּוּן חָטָאנוּ לְפָנֶיךָ רַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ:

לְדָוִד אֵלֶיךָ יְהוָה נַפְשִׁי אֶשָּׂא: אֱלֹהַי בְּךָ בָטַחְתִּי אַל אֵבוֹשָׁה אַל יַעַלְצוּ אוֹיְבַי לִי. גַּם כָּל קוֶֹיךָ לֹא יֵבֹשׁוּ יֵבֹשׁוּ הַבּוֹגְדִים רֵיקָם: דְּרָכֶיךָ יְהוָה הוֹדִיעֵנִי אֹרְחוֹתֶיךָ לַמְּדֵנִי: הַדְרִיכֵנִי בַאֲמִתֶּךָ וְלַמְּדֵנִי כִּי אַתָּה אֱלֹהֵי יִשְׁעִי אוֹתְךָ קִוִּיתִי כָּל הַיּוֹם. זְכֹר רַחֲמֶיךָ יְהוָה וַחֲסָדֶיךָ כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה: חַטֹּאת נְעוּרַי וּפְשָׁעַי אַל תִּזְכֹּר כְּחַסְדְּךָ זְכָר לִי אַתָּה לְמַעַן טוּבְךָ יְהוָה: טוֹב וְיָשָׁר יְהוָה עַל כֵּן יוֹרֶה חַטָּאִים בַּדָּרֶךְ: יַדְרֵךְ עֲנָוִים בַּמִּשְׁפָּט וִילַמֵּד עֲנָוִים דַּרְכּוֹ: כָּל אָרְחוֹת יְהוָה חֶסֶד וֶאֱמֶת לְנֹצְרֵי בְרִיתוֹ וְעֵדֹתָיו: לְמַעַן

שִׁמְךָ יְהוָה וְסָלַחְתָּ לַעֲוֹנִי כִּי רַב הוּא: מִי זֶה הָאִישׁ יְרֵא יְהוָה יוֹרֶנּוּ בְּדֶרֶךְ יִבְחָר: נַפְשׁוֹ בְּטוֹב תָּלִין וְזַרְעוֹ יִירַשׁ אָרֶץ: סוֹד יְהוָה לִירֵאָיו וּבְרִיתוֹ לְהוֹדִיעָם: עֵינַי תָּמִיד אֶל יְהוָה כִּי הוּא יוֹצִיא מֵרֶשֶׁת רַגְלָי: פְּנֵה אֵלַי וְחָנֵּנִי כִּי יָחִיד וְעָנִי אָנִי: צָרוֹת לְבָבִי הִרְחִיבוּ מִמְּצוּקוֹתַי הוֹצִיאֵנִי: רְאֵה עָנְיִי וַעֲמָלִי וְשָׂא לְכָל חַטֹּאותָי: רְאֵה אוֹיְבַי כִּי רָבּוּ וְשִׂנְאַת חָמָס שְׂנֵאוּנִי. שָׁמְרָה נַפְשִׁי וְהַצִּילֵנִי אַל אֵבוֹשׁ כִּי חָסִיתִי בָךְ: תֹּם וָיֹשֶׁר יִצְּרוּנִי כִּי קִוִּיתִיךָ: פְּדֵה אֱלֹהִים אֶת יִשְׂרָאֵל מִכֹּל צָרוֹתָיו: וְהוּא יִפְדֶּה אֶת יִשְׂרָאֵל מִכֹּל עֲוֹנוֹתָיו:

יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל שׁוּב מֵחֲרוֹן אַפֶּךָ. וְהִנָּחֵם הָרָעָה לְעַמֶּךָ:

יְהוָה עַד מָתַי תֶּעְשַׁן הָמָתֶךָ. בְּצֹאן מַרְעִיתֶךָ. לְהַעֲלוֹת חֵמָה וְלִנְקוֹם נָקָם. שְׁדָדוּנוּ בְּאַף וְחֵמָה. וַיֹּאמְרוּ יָדֵינוּ רָמָה. הַבּוֹגְדִים רֵיקָם: מוֹנֵי כָּאֲרָיוֹת שֶׁאֲנוּ בְּיוֹם זֶה וַיַּהַרְגוּ. אֶת גְּדַלְיָה בֶּן אֲחִיקָם: וְהַפְּלֵטִים בְּרוֹב מְהוּמָה. צְפוּנָה וָקֵדְמָה. פְּנֵי יְהוּדָה חִלְּקָם: אֵלַי מָתַי תָּשִׁיב לָהֶם. גְּמוּל כְּמַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם. וְאָכְלוּ אֶת חֵקָם: לוּבִים וְכוּשִׁים נוֹעֲצוּ לְהַחֲרִימָם. גַּם אַשּׁוּר נִלְוָה עִמָּם. הֵם יִקְחוּ חֶלְקָם: הַרְאֵה יִשְׁעֲךָ לְעֵינֵינוּ. וְהָשֵׁב לִשְׁכֵנֵינוּ. שִׁבְעָתַיִם אֶל חֵיקָם:

שׁוּב מֵחֲרוֹן אַפֶּךָ. וְהִנָּחֵם עַל הָרָעָה לְעַמֶּךָ: אַל תִּקְצוֹף יְהוָה עַד מְאֹד וְאַל לָעַד תִּזְכּוֹר עָוֹן. הֵן הַבֵּט נָא עַמְּךָ כֻלָּנוּ: אִם עֲוֹנֵנוּ עָנוּ בָנוּ יְהוָה עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ. כִּי רַבּוּ מְשׁוּבוֹתֵינוּ לְךָ חָטָאנוּ אָדוֹן סְלַח לָנוּ:

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ אָבִינוּ אָתָּה. אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ אֶלָּא אָתָּה. אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ רַחֵם עָלֵינוּ. אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ חָנֵּנוּ וַעֲנֵנוּ. כִּי אֵין בָּנוּ מַעֲשִׂים טוֹבִים עֲשֵׂה עִמָּנוּ צְדָקָה וָחֶסֶד לְמַעַן שִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהוֹשִׁיעֵנוּ: וַאֲנַחְנוּ לֹא נֵדַע מַה נַּעֲשֶׂה. כִּי עָלֶיךָ עֵינֵינוּ: זְכֹר רַחֲמֶיךָ יְהוָה וַחֲסָדֶיךָ כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה: יְהִי חַסְדְּךָ יְהוָה עָלֵינוּ כַּאֲשֶׁר יִחַלְנוּ לָךְ.

אַל תִּזְכָּר לָנוּ עֲוֹנוֹת רִאשׁוֹנִים מַהֵר יְקַדְּמוּנוּ רַחֲמֶיךָ כִּי דַלּוֹנוּ מְאֹד: עֶזְרֵנוּ בְּשֵׁם יְהוָה עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ. חָנֵּנוּ יְהוָה חָנֵּנוּ כִּי רַב שָׂבַעְנוּ בוּז. בְּרֹגֶז רַחֵם תִּזְכּוֹר. בְּרֹגֶז עֲקֵדָה תִּזְכֹּר. בְּרֹגֶז תְּמִימוּת תִּזְכֹּר. בְּרֹגֶז אַהֲבָה תִּזְכּוֹר: יְהוָה הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ: כִּי הוּא יָדַע יִצְרֵנוּ זָכוּר כִּי עָפָר אֲנָחְנוּ: עָזְרֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ עַל דְּבַר כְּבוֹד שְׁמֶךָ וְהַצִּילֵנוּ וְכַפֵּר עַל חַטֹּאתֵינוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ:

ואומר קדיש לעילא . ואחר כך אומר השליח צבור :

אֵל אֶרֶךְ אַפַּיִם. וְרַב חֶסֶד וֶאֱמֶת. אַל בְּאַפְּךָ תוֹכִיחֵנוּ. חוּסָה יְהוָה עַל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ וְהוֹשִׁיעֵנוּ מִכָּל רָע. חָטָאנוּ לְךָ אָדוֹן סְלַח נָא. כְּרוֹב רַחֲמֶיךָ אֵל:

אֵל אֶרֶךְ אַפַּיִם. וּמָלֵא רַחֲמִים אַל תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ מִמֶּנּוּ. חוּסָה יְהוָה עַל שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ וְהַצִּילֵנוּ מִכָּל רָע. חָטָאנוּ לְךָ אָדוֹן סְלַח נָא. כְּרוֹב רַחֲמֶיךָ אֵל:

ומוציאין ספר תורה ואומר החזן גדלו וכו' כמו בשבת ביום ראשון של ראש השנה וקורין בו שלשה גברי בפרשה זאת :

וַיְחַל מֹשֶׁה אֶת־פְּנֵי יְהוָה אֱלֹהָיו וַיֹּאמֶר לָמָה יְהוָה יֶחֱרֶה אַפְּךָ בְּעַמֶּךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּכֹחַ גָּדוֹל וּבְיָד חֲזָקָה: לָמָּה יֹאמְרוּ מִצְרַיִם לֵאמֹר בְּרָעָה הוֹצִיאָם לַהֲרֹג אֹתָם בֶּהָרִים וּלְכַלֹּתָם מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה שׁוּב מֵחֲרוֹן אַפֶּךָ וְהִנָּחֵם עַל־הָרָעָה לְעַמֶּךָ: זְכֹר לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיִשְׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לָהֶם בָּךְ וַתְּדַבֵּר אֲלֵהֶם אַרְבֶּה אֶת־זַרְעֲכֶם כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמָיִם וְכָל־הָאָרֶץ הַזֹּאת אֲשֶׁר אָמַרְתִּי אֶתֵּן לְזַרְעֲכֶם וְנָחֲלוּ לְעֹלָם: וַיִּנָּחֶם יְהוָה עַל־הָרָעָה אֲשֶׁר דִּבֶּר לַעֲשׂוֹת לְעַמּוֹ: לוי פ

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה פְּסָל־לְךָ שְׁנֵי־לֻחֹת אֲבָנִים כָּרִאשֹׁנִים וְכָתַבְתִּי עַל־הַלֻּחֹת אֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר הָיוּ עַל־הַלֻּחֹת הָרִאשֹׁנִים אֲשֶׁר שִׁבַּרְתָּ: וֶהְיֵה נָכוֹן לַבֹּקֶר וְעָלִיתָ

בַּבֹּקֶר אֶל־הַר סִינַי וְנִצַּבְתָּ לִי שָׁם עַל־רֹאשׁ הָהָר׃ וְאִישׁ לֹא־יַעֲלֶה עִמָּךְ וְגַם־אִישׁ אַל־יֵרָא בְּכָל־הָהָר גַּם־הַצֹּאן וְהַבָּקָר אַל־יִרְעוּ אֶל־מוּל הָהָר הַהוּא׃ ישראל וַיִּפְסֹל שְׁנֵי־לֻחֹת אֲבָנִים כָּרִאשֹׁנִים וַיַּשְׁכֵּם מֹשֶׁה בַבֹּקֶר וַיַּעַל אֶל־הַר סִינַי כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֹתוֹ וַיִּקַּח בְּיָדוֹ שְׁנֵי לֻחֹת אֲבָנִים׃ וַיֵּרֶד יְהוָה בֶּעָנָן וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שָׁם וַיִּקְרָא בְשֵׁם יְהוָה׃ וַיַּעֲבֹר יְהוָה ׀ עַל־פָּנָיו וַיִּקְרָא יְהוָה ׀ יְהוָה אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב־חֶסֶד וֶאֱמֶת׃ נֹצֵר חֶסֶד לָאֲלָפִים נֹשֵׂא עָוֹן וָפֶשַׁע וְחַטָּאָה וְנַקֵּה לֹא יְנַקֶּה פֹּקֵד עֲוֹן אָבוֹת עַל־בָּנִים וְעַל־בְּנֵי בָנִים עַל־שִׁלֵּשִׁים וְעַל־רִבֵּעִים׃ וַיְמַהֵר מֹשֶׁה וַיִּקֹּד אַרְצָה וַיִּשְׁתָּחוּ׃ וַיֹּאמֶר אִם־נָא מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ אֲדֹנָי יֵלֶךְ־נָא אֲדֹנָי בְּקִרְבֵּנוּ כִּי עַם־קְשֵׁה־עֹרֶף הוּא וְסָלַחְתָּ לַעֲוֹנֵנוּ וּלְחַטָּאתֵנוּ וּנְחַלְתָּנוּ׃ וַיֹּאמֶר הִנֵּה אָנֹכִי כֹּרֵת בְּרִית נֶגֶד כָּל־עַמְּךָ אֶעֱשֶׂה נִפְלָאֹת אֲשֶׁר לֹא־נִבְרְאוּ בְכָל־הָאָרֶץ וּבְכָל־הַגּוֹיִם וְרָאָה כָל־הָעָם אֲשֶׁר־אַתָּה בְקִרְבּוֹ אֶת־מַעֲשֵׂה יְהוָה כִּי־נוֹרָא הוּא אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה עִמָּךְ׃

ואומר החזן חצי קדיש. וגוללין ספר תורה ואומרים:

ואחכ״א אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ עוֹד יְהַלְלוּךָ סֶּלָה׃ אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לּוֹ אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְהוָה מלכות אֱלֹהָיו׃

יקס״ה תְּהִלָּה לְדָוִד אֲרוֹמִמְךָ אֱלוֹהַי הַמֶּלֶךְ וַאֲבָרְכָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד׃ בְּכָל־יוֹם אֲבָרְכֶךָּ וַאֲהַלְלָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד׃ גָּדוֹל יְהוָה כתר וּמְהֻלָּל מְאֹד וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין חֵקֶר׃ דּוֹר לְדוֹר יְשַׁבַּח מַעֲשֶׂיךָ וּגְבוּרֹתֶיךָ יַגִּידוּ׃ הֲדַר כְּבוֹד הוֹדֶךָ וְדִבְרֵי נִפְלְאֹתֶיךָ אָשִׂיחָה׃ וֶעֱזוּז נוֹרְאֹתֶיךָ יֹאמֵרוּ וּגְדֻלָּתְךָ אֲסַפְּרֶנָּה׃ זֵכֶר רַב־טוּבְךָ יַבִּיעוּ וְצִדְקָתְךָ יְרַנֵּנוּ׃ חַנּוּן וְרַחוּם יְהוָה חכמה אֶרֶךְ אַפַּיִם וּגְדָל־

חָסֶד: טוֹב יְהֹוָה בינה לַכֹּל וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו: יוֹדוּךָ
יְהֹוָה חסד כָּל מַעֲשֶׂיךָ וַחֲסִידֶיךָ יְבָרְכוּכָה: כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ
יֹאמֵרוּ וּגְבוּרָתְךָ יְדַבֵּרוּ: לְהוֹדִיעַ לִבְנֵי הָאָדָם גְּבוּרֹתָיו
וּכְבוֹד הֲדַר מַלְכוּתוֹ: מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל עוֹלָמִים
וּמֶמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל דּוֹר וָדֹר: סוֹמֵךְ יהוה גבורה לְכָל הַנֹּפְלִים
וְזוֹקֵף לְכָל הַכְּפוּפִים: עֵינֵי כֹל אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּ וְאַתָּה נוֹתֵן
לָהֶם אֶת אָכְלָם בְּעִתּוֹ: פּוֹתֵחַ אֶת יָדֶךָ (יכוין מאד בפסוק זה
כי בו עיקר הפרנסה ר״ת פאי גימטריא יאהדונהי ס״ת חתך) וּמַשְׂבִּיעַ
לְכָל חַי רָצוֹן: צַדִּיק יוהוווהו תפארת בְּכָל דְּרָכָיו וְחָסִיד בְּכָל
מַעֲשָׂיו: קָרוֹב יְהֹוָה יסוד לְכָל קֹרְאָיו לְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָאֻהוּ
בֶאֱמֶת: רְצוֹן יְרֵאָיו יַעֲשֶׂה וְאֶת שַׁוְעָתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם:
שׁוֹמֵר יְהֹוָה נצח אֶת כָּל אֹהֲבָיו וְאֵת כָּל הָרְשָׁעִים יַשְׁמִיד:
תְּהִלַּת יְהֹוָה הוד יְדַבֶּר פִּי וִיבָרֵךְ כָּל בָּשָׂר שֵׁם קָדְשׁוֹ
לְעוֹלָם וָעֶד: וַאֲנַחְנוּ נְבָרֵךְ יָהּ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם הַלְלוּיָהּ:

לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד: יַעַנְךָ יְהֹוָה בְּיוֹם צָרָה יְשַׂגֶּבְךָ שֵׁם
אֱלֹהֵי יַעֲקֹב: יִשְׁלַח עֶזְרְךָ מִקֹּדֶשׁ וּמִצִּיּוֹן יִסְעָדֶךָּ:
יִזְכֹּר כָּל מִנְחֹתֶיךָ וְעוֹלָתְךָ יְדַשְּׁנֶה סֶלָה: יִתֶּן לְךָ כִלְבָבֶךָ
וְכָל עֲצָתְךָ יְמַלֵּא: נְרַנְּנָה בִּישׁוּעָתֶךָ וּבְשֵׁם אֱלֹהֵינוּ נִדְגֹּל
יְמַלֵּא יְהֹוָה כָּל מִשְׁאֲלוֹתֶיךָ: עַתָּה יָדַעְתִּי כִּי הוֹשִׁיעַ יְהֹוָה
מְשִׁיחוֹ יַעֲנֵהוּ מִשְּׁמֵי קָדְשׁוֹ בִּגְבֻרוֹת יֵשַׁע יְמִינוֹ: אֵלֶּה
בָרֶכֶב וְאֵלֶּה בַסּוּסִים וַאֲנַחְנוּ בְּשֵׁם יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ נַזְכִּיר:
הֵמָּה כָּרְעוּ וְנָפָלוּ וַאֲנַחְנוּ קַמְנוּ וַנִּתְעוֹדָד: יְהֹוָה הוֹשִׁיעָה
הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ:

וּבָא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל וּלְשָׁבֵי פֶשַׁע בְּיַעֲקֹב נְאֻם יְהֹוָה: וַאֲנִי
זֹאת בְּרִיתִי אוֹתָם אָמַר יְהֹוָה רוּחִי אֲשֶׁר עָלֶיךָ וּדְבָרַי

אֲשֶׁר שַׂמְתִּי בְּפִיךָ לֹא יָמוּשׁוּ מִפִּיךָ וּמִפִּי זַרְעֲךָ וּמִפִּי זֶרַע זַרְעֲךָ אָמַר יְהוָה מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם: וְאַתָּה קָדוֹשׁ יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל: וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר קָדוֹשׁ. קָדוֹשׁ. קָדוֹשׁ. יְהוָה צְבָאוֹת מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ: וּמְקַבְּלִין דֵּין מִן דֵּין וְאָמְרִין בלחש קַדִּישׁ בִּשְׁמֵי מְרוֹמָא עִלָּאָה בֵּית שְׁכִינְתֵּהּ. קַדִּישׁ עַל אַרְעָא עוֹבַד גְּבוּרְתֵּהּ. קַדִּישׁ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא יְהוָה צְבָאוֹת מַלְיָא כָל אַרְעָא זִיו יְקָרֵהּ: בקול וַתִּשָּׂאֵנִי רוּחַ וָאֶשְׁמַע אַחֲרַי קוֹל רַעַשׁ גָּדוֹל בָּרוּךְ כְּבוֹד יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ: וּנְטָלַתְנִי רוּחָא בלחש וּשְׁמָעִית בַּתְרַאי קָל זִיעַ סַגִּיא דִּמְשַׁבְּחִין וְאָמְרִין בְּרִיךְ יְקָרָא דַיהוָה מֵאֲתַר בֵּית שְׁכִינְתֵּהּ יְהוָה יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד: יְהוָה מַלְכוּתֵהּ קָאֵים לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא: יְהוָה אֱלֹהֵי אַבְרָהָם יִצְחָק וְיִשְׂרָאֵל אֲבוֹתֵינוּ שָׁמְרָה זֹּאת לְעוֹלָם לְיֵצֶר מַחְשְׁבוֹת לְבַב עַמֶּךָ וְהָכֵן לְבָבָם אֵלֶיךָ: וְהוּא רַחוּם יְכַפֵּר עָוֹן וְלֹא יַשְׁחִית וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ וְלֹא יָעִיר כָּל חֲמָתוֹ: כִּי אַתָּה יְהוָה טוֹב וְסַלָּח וְרַב חֶסֶד לְכָל קוֹרְאֶיךָ: צִדְקָתְךָ צֶדֶק לְעוֹלָם וְתוֹרָתְךָ אֱמֶת: תִּתֵּן אֱמֶת לְיַעֲקֹב חֶסֶד לְאַבְרָהָם אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבוֹתֵינוּ מִימֵי קֶדֶם: בָּרוּךְ אֲדֹנָי יוֹם יוֹם יַעֲמָס לָנוּ הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ סֶלָה: יְהוָה צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה: יְהוָה צְבָאוֹת אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ: יְהוָה הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ: בָּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ שֶׁבְּרָאָנוּ לִכְבוֹדוֹ וְהִבְדִּילָנוּ מִן הַתּוֹעִים וְנָתַן לָנוּ תּוֹרַת אֱמֶת. וְחַיֵּי עוֹלָם נָטַע בְּתוֹכֵנוּ. הוּא יִפְתַּח לִבֵּנוּ בְּתוֹרָתוֹ וְיָשֵׂם בְּלִבֵּנוּ אַהֲבָתוֹ וְיִרְאָתוֹ לַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ וּלְעָבְדוֹ בְּלֵבָב שָׁלֵם לְמַעַן לֹא נִיגַע לָרִיק וְלֹא נֵלֵד לַבֶּהָלָה: יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁנִּשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ וּמִצְוֹתֶיךָ בָּעוֹלָם הַזֶּה. וְנִזְכֶּה

תְּחַיֶּה וְחֹדֶשׁ טוֹבָה וּבְרָכָה לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא: לְמַעַן יְזַמֶּרְךָ כָבוֹד וְלֹא יִדֹּם יְהוָה אֱלֹהַי לְעוֹלָם אוֹדֶךָּ: יְהוָה חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר: וְיִבְטְחוּ בְךָ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ כִּי לֹא עָזַבְתָּ דֹרְשֶׁיךָ יְהוָה: יְהוָה אֲדֹנֵינוּ מָה אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל הָאָרֶץ. חִזְקוּ וְיַאֲמֵץ לְבַבְכֶם כָּל הַמְיַחֲלִים לַיהוָה:

ואומר סתן:

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ. וְיַצְמַח פּוּרְקָנֵהּ. וִיקָרֵב מְשִׁיחֵהּ בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן: יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא יִתְבָּרַךְ. וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְּקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְעֵלָּא מִן כָּל בִּרְכָתָא שִׁירָתָא תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחָמָתָא. דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן:

תִּתְקַבַּל צְלוֹתְהוֹן וּבָעוּתְהוֹן דְּכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל קֳדָם אֲבוּהוֹן דְּבִשְׁמַיָּא (וְאַרְעָא) וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא חַיִּים וְשָׂבָע וִישׁוּעָה וְנֶחָמָה וְשֵׁיזָבָא וּרְפוּאָה וּגְאֻלָּה וּסְלִיחָה וְכַפָּרָה. וְרֶוַח וְהַצָּלָה לָנוּ וּלְכָל עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן: עוֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא בְּרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

ומחזירין ספר תורה למקומו ואומר:

יְהַלְלוּ אֶת שֵׁם יְהוָה כִּי נִשְׂגָּב שְׁמוֹ לְבַדּוֹ הוֹדוֹ עַל אֶרֶץ וְשָׁמָיִם: וַיָּרֶם קֶרֶן לְעַמּוֹ תְּהִלָּה לְכָל חֲסִידָיו לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַם קְרֹבוֹ הַלְלוּיָהּ: יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתָּחַת אֵין עוֹד: אֵין כָּמוֹךָ בָאֱלֹהִים יְהוָה וְאֵין כְּמַעֲשֶׂיךָ הֲשִׁיבֵנוּ יְהוָה אֵלֶיךָ וְנָשׁוּבָה חַדֵּשׁ יָמֵינוּ כְּקֶדֶם:

וסדר כך סומרים:

שִׁיר מִזְמוֹר לְאָסָף: אֱלֹהִים אַל דֳּמִי לָךְ אַל תֶּחֱרַשׁ וְאַל תִּשְׁקֹט אֵל: כִּי הִנֵּה אוֹיְבֶיךָ יֶהֱמָיוּן וּמְשַׂנְאֶיךָ

גְשְׂאוּ רֹאשׁ: עַל עַמְּךָ יַעֲרִימוּ סוֹד וְיִתְיָעֲצוּ עַל צְפוּנֶיךָ: אָמְרוּ לְכוּ וְנַכְחִידֵם מִגּוֹי וְלֹא יִזָּכֵר שֵׁם יִשְׂרָאֵל עוֹד: כִּי נוֹעֲצוּ לֵב יַחְדָּו עָלֶיךָ בְּרִית יִכְרֹתוּ: אָהֳלֵי אֱדוֹם וְיִשְׁמְעֵאלִים מוֹאָב וְהַגְרִים: גְּבָל וְעַמּוֹן וַעֲמָלֵק פְּלֶשֶׁת עִם יֹשְׁבֵי צוֹר: גַּם אַשּׁוּר נִלְוָה עִמָּם הָיוּ זְרוֹעַ לִבְנֵי לוֹט סֶלָה עֲשֵׂה לָהֶם כְּמִדְיָן כְּסִיסְרָא כְיָבִין בְּנַחַל קִישׁוֹן: נִשְׁמְדוּ בְעֵין דֹּאר הָיוּ דֹּמֶן לָאֲדָמָה: שִׁיתֵמוֹ נְדִיבֵמוֹ כְּעֹרֵב וְכִזְאֵב וּכְזֶבַח וּכְצַלְמֻנָּע כָּל נְסִיכֵמוֹ: אֲשֶׁר אָמְרוּ נִירְשָׁה לָּנוּ אֵת נְאוֹת אֱלֹהִים: אֱלֹהַי שִׁיתֵמוֹ כַגַּלְגַּל כְּקַשׁ לִפְנֵי־רוּחַ: כְּאֵשׁ תִּבְעַר יָעַר וּכְלֶהָבָה תְּלַהֵט הָרִים: כֵּן תִּרְדְּפֵם בְּסַעֲרֶךָ וּבְסוּפָתְךָ תְבַהֲלֵם: מַלֵּא פְנֵיהֶם קָלוֹן וִיבַקְשׁוּ שִׁמְךָ יְהוָה יֵבֹשׁוּ וְיִבָּהֲלוּ עֲדֵי עַד וְיַחְפְּרוּ וְיֹאבֵדוּ: וְיֵדְעוּ כִּי אַתָּה שִׁמְךָ יְהוָה לְבַדֶּךָ עֶלְיוֹן עַל כָּל הָאָרֶץ:

ואומר קדיש יהא שלמא ואח"כ אומרים:

קַוֵּה אֶל יְהוָה חֲזַק וְיַאֲמֵץ לִבֶּךָ וְקַוֵּה אֶל יְהוָה: אֵין קָדוֹשׁ כַּיהוָה כִּי אֵין בִּלְתֶּךָ וְאֵין צוּר כֵּאלֹהֵינוּ: כִּי מִי אֱלוֹהַּ מִבַּלְעֲדֵי יְהוָה. וּמִי צוּר זוּלָתִי אֱלֹהֵינוּ:

אֵין כֵּאלֹהֵינוּ. אֵין כַּאדוֹנֵנוּ. אֵין כְּמַלְכֵּנוּ. אֵין כְּמוֹשִׁיעֵנוּ: מִי כֵאלֹהֵינוּ. מִי כַאדוֹנֵנוּ. מִי כְמַלְכֵּנוּ. מִי כְמוֹשִׁיעֵנוּ: נוֹדֶה לֵאלֹהֵינוּ. נוֹדֶה לַאדוֹנֵנוּ. נוֹדֶה לְמַלְכֵּנוּ. נוֹדֶה לְמוֹשִׁיעֵנוּ: בָּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ. בָּרוּךְ אֲדוֹנֵנוּ. בָּרוּךְ מַלְכֵּנוּ. בָּרוּךְ מוֹשִׁיעֵנוּ: אַתָּה הוּא אֱלֹהֵינוּ. אַתָּה הוּא אֲדוֹנֵנוּ. אַתָּה הוּא מַלְכֵּנוּ. אַתָּה הוּא מוֹשִׁיעֵנוּ: אַתָּה תוֹשִׁיעֵנוּ. אַתָּה תָקוּם תְּרַחֵם צִיּוֹן כִּי עֵת לְחֶנְנָהּ כִּי בָא מוֹעֵד:

תָּנָא דְּבֵי אֵלִיָּהוּ. כָּל הַשּׁוֹנֶה הֲלָכוֹת בְּכָל יוֹם. מֻבְטָח לוֹ שֶׁהוּא בֶּן הָעוֹלָם הַבָּא: שֶׁנֶּאֱמַר הֲלִיכוֹת עוֹלָם לוֹ. אַל תִּקְרָא הֲלִיכוֹת אֶלָּא הֲלָכוֹת: אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר רַבִּי חֲנִינָא. תַּלְמִידֵי חֲכָמִים מַרְבִּים שָׁלוֹם בָּעוֹלָם שֶׁנֶּאֱמַר. וְכָל בָּנַיִךְ לִמּוּדֵי יְהוָה וְרַב שְׁלוֹם בָּנָיִךְ: אַל תִּקְרָא בָּנָיִךְ אֶלָּא בּוֹנָיִךְ: יְהִי שָׁלוֹם בְּחֵילֵךְ

שַׁלְוָה בְּאַן מְנוּחָה ךְ: לְמַעַן אַחַי וְרֵעָי. אֲדַבְּרָה נָּא שָׁלוֹם בָּךְ: לְמַעַן בֵּית יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ אֲבַקְשָׁה טוֹב לָךְ: וּרְאֵה בָנִים לְבָנֶיךָ שָׁלוֹם עַל יִשְׂרָאֵל: שָׁלוֹם רָב לְאֹהֲבֵי תוֹרָתֶךָ וְאֵין לָמוֹ מִכְשׁוֹל: יְהוָֹה עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן יְהוָֹה יְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם:

ואומר קדיש דרבנן עם ברכו ואחר כך אומרים:

עָלֵינוּ לְשַׁבֵּחַ לַאֲדוֹן הַכֹּל. לָתֵת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר בְּרֵאשִׁית. שֶׁלֹּא עָשָׂנוּ כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת וְלֹא שָׂמָנוּ כְּמִשְׁפְּחוֹת הָאֲדָמָה שֶׁלֹּא שָׂם חֶלְקֵנוּ כָּהֶם וְגוֹרָלֵנוּ כְּכָל הֲמוֹנָם. וַאֲנַחְנוּ (כורעים ו) מִשְׁתַּחֲוִים לִפְנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא. שֶׁהוּא נוֹטֶה שָׁמַיִם וְיוֹסֵד אָרֶץ וּמוֹשַׁב יְקָרוֹ בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל. וּשְׁכִינַת עֻזּוֹ בְּגָבְהֵי מְרוֹמִים. הוּא אֱלֹהֵינוּ וְאֵין עוֹד אַחֵר. אֱמֶת מַלְכֵּנוּ וְאֶפֶס זוּלָתוֹ. כַּכָּתוּב בַּתּוֹרָה. וְיָדַעְתָּ הַיּוֹם וַהֲשֵׁבֹתָ אֶל־לְבָבֶךָ כִּי יְהוָֹה הוּא הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתָּחַת אֵין עוֹד:

יש נוהגים לומר על כן נקוה לך:

מנחה לצום גדליה

עֲנֵה עָנִי שְׁפַל כָּל הַשְּׁפָלִים. וּשָׂא חֶטְאוֹ מְקַבֵּל הַתְּפִלּוֹת: וְהָאֵרֶךְ נָא בְּרַחֲמֶיךָ שְׁנוֹתָיו. וְצַוֵּה כָּל שְׁאֵלוֹתָיו לְמַלְאוֹת: וְתַחְשׁוֹב כָּל תְּפִלּוֹתָיו קְטֹרֶת לְפָנֶיךָ. בְּקָרְבָּנוֹת וְעוֹלוֹת: וְהָאֵל הַמְקַבֵּל הַתְּפִלּוֹת. שְׁמַע קוֹלִי אֲשֶׁר יִשְׁמַע בְּקוֹלוֹת:

(סד) לַמְנַצֵּחַ עַל הַגִּתִּית לִבְנֵי קֹרַח מִזְמוֹר: מַה יְּדִידוֹת מִשְׁכְּנוֹתֶיךָ יְהוָֹה צְבָאוֹת: נִכְסְפָה וְגַם כָּלְתָה נַפְשִׁי לְחַצְרוֹת יְהוָֹה לִבִּי וּבְשָׂרִי יְרַנְּנוּ אֶל אֵל חָי: גַּם צִפּוֹר מָצְאָה בַיִת וּדְרוֹר קֵן לָהּ אֲשֶׁר שָׁתָה אֶפְרֹחֶיהָ אֶת מִזְבְּחוֹתֶיךָ יְהוָֹה צְבָאוֹת מַלְכִּי וֵאלֹהָי: אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ עוֹד יְהַלְלוּךָ סֶּלָה: אַשְׁרֵי אָדָם עוֹז לוֹ בָךְ מְסִלּוֹת בִּלְבָבָם: עֹבְרֵי בְּעֵמֶק הַבָּכָא מַעְיָן יְשִׁיתוּהוּ גַּם בְּרָכוֹת יַעְטֶה מוֹרֶה: יֵלְכוּ מֵחַיִל אֶל חָיִל יֵרָאֶה אֶל אֱלֹהִים בְּצִיּוֹן: יְהוָֹה אֱלֹהִים צְבָאוֹת שִׁמְעָה תְפִלָּתִי הַאֲזִינָה אֱלֹהֵי יַעֲקֹב

סֶלָה: מָגִנֵּנוּ רְאֵה אֱלֹהִים וְהַבֵּט פְּנֵי מְשִׁיחֶךָ: כִּי טוֹב יוֹם בַּחֲצֵרֶיךָ מֵאָלֶף בָּחַרְתִּי הִסְתּוֹפֵף בְּבֵית אֱלֹהַי מִדּוּר בְּאָהֳלֵי רֶשַׁע: כִּי שֶׁמֶשׁ וּמָגֵן יְהוָה אֱלֹהִים חֵן וְכָבוֹד יִתֵּן יְהוָה לֹא יִמְנַע טוֹב לַהֹלְכִים בְּתָמִים: יְהוָה צְבָאוֹת אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ:

(במדבר כ״א) וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: צַו אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אֶת־קָרְבָּנִי לַחְמִי לְאִשַּׁי רֵיחַ נִיחֹחִי תִּשְׁמְרוּ לְהַקְרִיב לִי בְּמוֹעֲדוֹ: וְאָמַרְתָּ לָהֶם זֶה הָאִשֶּׁה אֲשֶׁר תַּקְרִיבוּ לַיהוָה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה תְמִימִם שְׁנַיִם לַיּוֹם עֹלָה תָמִיד: אֶת־הַכֶּבֶשׂ אֶחָד תַּעֲשֶׂה בַבֹּקֶר וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַּעֲשֶׂה בֵּין הָעַרְבָּיִם: וַעֲשִׂירִית הָאֵיפָה סֹלֶת לְמִנְחָה בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן כָּתִית רְבִיעִת הַהִין: עֹלַת תָּמִיד הָעֲשֻׂיָה בְּהַר סִינַי לְרֵיחַ נִיחֹחַ אִשֶּׁה לַיהוָה: וְנִסְכּוֹ רְבִיעִת הַהִין לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד בַּקֹּדֶשׁ הַסֵּךְ נֶסֶךְ שֵׁכָר לַיהוָה: וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַּעֲשֶׂה בֵּין הָעַרְבָּיִם כְּמִנְחַת הַבֹּקֶר וּכְנִסְכּוֹ תַּעֲשֶׂה אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה:

ויש מי שנוהגים לומר כאן פסוק הקטורת:

וְעָרְבָה לַיהוָה מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָםִ. כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת:

(תהלים פ״ד) אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ עוֹד יְהַלְלוּךָ סֶּלָה: אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לּוֹ אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְהוָה אֱלֹהָיו: (מלכות)

(קמ״ה) תְּהִלָּה לְדָוִד אֲרוֹמִמְךָ אֱלוֹהַי הַמֶּלֶךְ וַאֲבָרְכָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד: בְּכָל־יוֹם אֲבָרְכֶךָּ וַאֲהַלְלָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד: גָּדוֹל יְהוָה (כתר) וּמְהֻלָּל מְאֹד וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין חֵקֶר: דּוֹר לְדוֹר יְשַׁבַּח מַעֲשֶׂיךָ וּגְבוּרֹתֶיךָ

יַגִּידוּ: הֲדַר כְּבוֹד הוֹדֶךָ וְדִבְרֵי נִפְלְאֹתֶיךָ אָשִׂיחָה: וֶעֱזוּז נוֹרְאוֹתֶיךָ יֹאמֵרוּ וּגְדֻלָּתְךָ אֲסַפְּרֶנָּה: זֵכֶר רַב טוּבְךָ יַבִּיעוּ וְצִדְקָתְךָ יְרַנֵּנוּ: חַנּוּן וְרַחוּם יְהֹוָה חכמה אֶרֶךְ אַפַּיִם וּגְדָל חָסֶד: טוֹב יְהֹוָה בינה לַכֹּל וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו: יוֹדוּךָ יְהֹוָה חסד כָּל מַעֲשֶׂיךָ וַחֲסִידֶיךָ יְבָרְכוּכָה: כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֹאמֵרוּ וּגְבוּרָתְךָ יְדַבֵּרוּ: לְהוֹדִיעַ לִבְנֵי הָאָדָם גְּבוּרֹתָיו וּכְבוֹד הֲדַר מַלְכוּתוֹ: מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל עֹלָמִים וּמֶמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל דּוֹר וָדֹר: סוֹמֵךְ יְהֹוָה גבורה לְכָל הַנֹּפְלִים וְזוֹקֵף לְכָל הַכְּפוּפִים: עֵינֵי כֹל אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּ וְאַתָּה נוֹתֵן לָהֶם אֶת אָכְלָם בְּעִתּוֹ: פּוֹתֵחַ אֶת יָדֶךָ (ויכוין מאד בפסוק זה כי בו עיקר הפרנסה ר"ת פאי גימטריא יאהדונהי ס"ת חתך) וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל חַי רָצוֹן: צַדִּיק יהוה בְּכָל דְּרָכָיו תפארת וְחָסִיד בְּכָל מַעֲשָׂיו: קָרוֹב יְהֹוָה יסוד לְכָל קֹרְאָיו לְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָאֻהוּ בֶאֱמֶת: רְצוֹן יְרֵאָיו יַעֲשֶׂה וְאֶת שַׁוְעָתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם: שׁוֹמֵר יְהֹוָה נצח אֶת כָּל אֹהֲבָיו וְאֵת כָּל הָרְשָׁעִים יַשְׁמִיד: תְּהִלַּת יְהֹוָה הוד יְדַבֶּר פִּי וִיבָרֵךְ כָּל בָּשָׂר שֵׁם קָדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד: וַאֲנַחְנוּ נְבָרֵךְ יָהּ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם הַלְלוּיָהּ:

ואומר קדיש לעילא. ואחר כך אומר הסליח לגבור:

אֵל אֶרֶךְ אַפַּיִם. וְרַב חֶסֶד וֶאֱמֶת. אַל בְּאַפְּךָ תוֹכִיחֵנוּ. חוּסָה יְהֹוָה עַל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ וְהוֹשִׁיעֵנוּ מִכָּל רָע. חָטָאנוּ לְךָ אָדוֹן סְלַח נָא. כְּרוֹב רַחֲמֶיךָ אֵל:

אֵל אֶרֶךְ אַפַּיִם. וּמָלֵא רַחֲמִים אַל תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ מִמֶּנּוּ. חוּסָה יְהֹוָה עַל שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ וְהַצִּילֵנוּ מִכָּל רָע. חָטָאנוּ לְךָ אָדוֹן סְלַח נָא. כְּרוֹב רַחֲמֶיךָ אֵל:

ומוליכין ספר תורה. וקורין בו כמו בשחרית. ואחר הקריאה אומרים זה המזמור:

יַעַנְךָ יְהֹוָה בְּיוֹם צָרָה יְשַׂגֶּבְךָ שֵׁם אֱלֹהֵי יַעֲקֹב: יִשְׁלַח עֶזְרְךָ מִקֹּדֶשׁ וּמִצִּיּוֹן יִסְעָדֶךָּ: יִזְכֹּר כָּל מִנְחֹתֶיךָ

ועולתך ידשנה סלה: יתן לך כלבבך וכל עצתך ימלא
נרננה בישועתך ובשם אלהינו נדגל ימלא יהוה כל
משאלותיך: עתה ידעתי כי הושיע יהוה משיחו יענהו משמי
קדשו בגבורות ישע ימינו: אלה ברכב ואלה בסוסים ואנחנו
בשם יהוה אלהינו נזכיר: המה כרעו ונפלו ואנחנו קמנו
ונתעודד: יהוה הושיעה המלך יעננו ביום קראנו:

ואומרים יהללו וחוזרים ס״ת למקומו. והחזן קדיש לעילא:

אדני שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך:

ברוך אתה יהוה אלהינו ואלהי אבותינו. אלהי אברהם.
אלהי יצחק. ואלהי יעקב. האל הגדול הגבור
והנורא. אל עליון. גומל חסדים טובים. קונה הכל. וזוכר
חסדי אבות. ומביא גואל לבני בניהם למען שמו באהבה:

מנהג זה יש בו י״ח תיבות ובכל יום ח״י יש לו לכוין בתיבה א׳ ובית״ג יכוין אלפ״ב
חיים. וגם י״ח תיבות כסממני הקטורת:

זכרנו לחיים. (אל) מלך חפץ בחיים. כתבנו בספר
החיים. למענך אלהים חיים. (אל חי). מלך
עוזר ומושיע ומגן: ברוך אתה יהוה (גם יהוה אל שדי) מגן
אברהם:

אתה גבור לעולם אדני. מחיה מתים אתה רב להושיע
ומוריד הטל. מכלכל חיים בחסד. מחיה מתים
ברחמים רבים. סומך נופלים. ורופא חולים. ומתיר אסורים.
ומקים אמונתו לישני עפר. מי כמוך בעל גבורות ומי
דומה לך. מלך ממית ומחיה ומצמיח ישועה:
מי כמוך (אב) הרחמן זוכר יצוריו ברחמים לחיים.
ונאמן אתה להחיות מתים: ברוך אתה יהוה
מחיה המתים:

בחזרת העמידה שליח צבור אומר:

נַקְדִּישָׁךְ וְנַעֲרִיצָךְ. כְּנוֹעַם שִׂיחַ סוֹד שַׂרְפֵי קֹדֶשׁ (אומר בניגון) הַמְשַׁלְּשִׁים לְךָ קְדֻשָּׁה. וְכֵן כָּתוּב עַל יַד נְבִיאָךְ. וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר. קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְהוָה צְבָאוֹת מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ: לְעֻמָּתָם מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים בָּרוּךְ כְּבוֹד יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ: וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ כָּתוּב לֵאמֹר: יִמְלֹךְ יְהוָה לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ: ע״כ

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ וּקְדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה: (כִּי אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אָתָּה) בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הָאֵל הַקָּדוֹשׁ:

אַתָּה חוֹנֵן לְאָדָם דַּעַת וּמְלַמֵּד לֶאֱנוֹשׁ בִּינָה.

במוצאי שבת תשובה אומרים:

אַתָּה חוֹנַנְתָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מַדָּע וְהַשְׂכֵּל. אַתָּה אָמַרְתָּ לְהַבְדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְחוֹל. וּבֵין אוֹר לְחֹשֶׁךְ וּבֵין יִשְׂרָאֵל לָעַמִּים. וּבֵין יוֹם הַשְּׁבִיעִי לְשֵׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה. כְּשֵׁם שֶׁהִבְדַּלְתָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֵעַמֵּי הָאֲרָצוֹת וּמִמִּשְׁפְּחוֹת הָאֲדָמָה. כָּךְ פְּדֵנוּ וְהַצִּילֵנוּ מִשָּׂטָן רָע. וּמִפֶּגַע רָע. וּמִכָּל גְּזֵירוֹת קָשׁוֹת וְרָעוֹת: הַמִּתְרַגְּשׁוֹת לָבֹא בָּעוֹלָם:

וְחָנֵּנוּ מֵאִתְּךָ דֵּעָה וּבִינָה וְהַשְׂכֵּל: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה חוֹנֵן הַדָּעַת:

הֲשִׁיבֵנוּ אָבִינוּ לְתוֹרָתֶךָ וְקָרְבֵנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ וְהַחֲזִירֵנוּ בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ:

יהי רצון מלפניך יְהֹוָה אלהינו ואלהי אבותינו שתחתור חתירה מתחת כסא כבודך להחזיר בתשובה שלימה לכל פושעי ישראל ובכללם תחזירני לי סב״ם כי ימינך יְהוָה פשוטה לקבל שבים:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הָרוֹצֶה בִּתְשׁוּבָה:

סְלַח לָנוּ אָבִינוּ כִּי חָטָאנוּ. מְחוֹל לָנוּ מַלְכֵּנוּ כִּי פָשָׁעְנוּ כִּי אֵל טוֹב וְסַלָּח אָתָּה: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה חַנּוּן הַמַּרְבֶּה לִסְלוֹחַ:

רְאֵה נָא בְעָנְיֵנוּ וְרִיבָה רִיבֵנוּ וּמַהֵר לְגָאֳלֵנוּ גְּאֻלָּה שְׁלֵמָה לְמַעַן שְׁמֶךָ. כִּי אֵל גּוֹאֵל חָזָק אָתָּה: בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה גּוֹאֵל יִשְׂרָאֵל:

בחזרת התפלה אומר כהן ש"צ עננו:

רְפָאֵנוּ יְהֹוָה וְנֵרָפֵא הוֹשִׁיעֵנוּ וְנִוָּשֵׁעָה כִּי תְהִלָּתֵנוּ אָתָּה. וְהַעֲלֵה אֲרוּכָה וּמַרְפֵּא לְכָל תַּחֲלוּאֵינוּ וּלְכָל מַכְאוֹבֵינוּ וּלְכָל מַכּוֹתֵינוּ. כִּי אֵל רוֹפֵא רַחֲמָן וְנֶאֱמָן אָתָּה: בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה רוֹפֵא חוֹלֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

בָּרְכֵנוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ (אָבִינוּ) בְּכָל מַעֲשֵׂה יָדֵינוּ. וּבָרֵךְ שְׁנָתֵנוּ בְּטַלְלֵי רָצוֹן בְּרָכָה וּנְדָבָה וּתְהִי אַחֲרִיתָהּ חַיִּים וְשָׂבָע וְשָׁלוֹם כַּשָּׁנִים הַטּוֹבוֹת לִבְרָכָה. כִּי אֵל טוֹב וּמֵטִיב אָתָּה וּמְבָרֵךְ הַשָּׁנִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה מְבָרֵךְ הַשָּׁנִים:

תְּקַע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל לְחֵרוּתֵנוּ וְשָׂא נֵס לְקַבֵּץ גָּלֻיּוֹתֵינוּ וְקַבְּצֵנוּ מְהֵרָה יַחַד מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ לְאַרְצֵנוּ: בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה (יְהֻהְבְּוֻוהָ) מְקַבֵּץ נִדְחֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

הָשִׁיבָה שׁוֹפְטֵינוּ כְּבָרִאשׁוֹנָה. וְיוֹעֲצֵנוּ כְּבַתְּחִלָּה. וְהָסֵר מִמֶּנּוּ יָגוֹן וַאֲנָחָה. וּמְלוֹךְ עָלֵינוּ מְהֵרָה אַתָּה יְהֹוָה לְבַדְּךָ בְּרַחֲמִים בְּצֶדֶק וּבְמִשְׁפָּט: בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה (יוהווהו) מֶלֶךְ אוֹהֵב צְדָקָה וּמִשְׁפָּט:

לַמַּלְשִׁינִים וְלַמִּינִים אַל תְּהִי תִקְוָה וְכָל הַזֵּדִים כְּרֶגַע יֹאבֵדוּ. וְכָל אוֹיְבֶיךָ וְכָל שׂוֹנְאֶיךָ מְהֵרָה יִכָּרֵתוּ. וּמַלְכוּת הָרִשְׁעָה מְהֵרָה תְעַקֵּר. וּתְשַׁבֵּר וּתְכַלֵּם וְתַכְנִיעֵם בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ: בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה (יְהֹוָה) שׁוֹבֵר אוֹיְבִים וּמַכְנִיעַ מִינִים:

עַל הַצַּדִּיקִים וְעַל הַחֲסִידִים וְעַל שְׁאֵרִית עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל (וְעַל זִקְנֵיהֶם) וְעַל פְּלֵטַת בֵּית סוֹפְרֵיהֶם וְעַל גֵּרֵי הַצֶּדֶק

וְעָלֵינוּ יֶהֱמוּ נָא רַחֲמֶיךָ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וְתֵן שָׂכָר טוֹב לְכָל הַבּוֹטְחִים בְּשִׁמְךָ בֶּאֱמֶת וְשִׂים חֶלְקֵנוּ עִמָּהֶם וּלְעוֹלָם לֹא נֵבוֹשׁ כִּי בְךָ בָּטָחְנוּ. וְעַל חַסְדְּךָ הַגָּדוֹל בֶּאֱמֶת נִשְׁעָנְנוּ: בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה (יודוודהו) מִשְׁעָן וּמִבְטָח לַצַּדִּיקִים:

תִּשְׁכּוֹן בְּתוֹךְ יְרוּשָׁלַיִם עִירְךָ כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ וְכִסֵּא דָוִד עַבְדְּךָ מְהֵרָה בְּתוֹכָהּ תָּכִין. וּבְנֵה אוֹתָהּ בִּנְיַן עוֹלָם בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ: בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה בּוֹנֵה יְרוּשָׁלָיִם: אֶת צֶמַח דָּוִד עַבְדְּךָ מְהֵרָה תַצְמִיחַ. וְקַרְנוֹ תָּרוּם בִּישׁוּעָתֶךָ. כִּי לִישׁוּעָתְךָ קִוִּינוּ כָּל הַיּוֹם: בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה מַצְמִיחַ קֶרֶן יְשׁוּעָה:

שְׁמַע קוֹלֵנוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ אָב הָרַחֲמָן חוּס וְרַחֵם עָלֵינוּ וְקַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת תְּפִלָּתֵנוּ. כִּי אֵל שׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת וְתַחֲנוּנִים אָתָּה.

וּמִלְּפָנֶיךָ מַלְכֵּנוּ רֵיקָם אַל תְּשִׁיבֵנוּ. חָנֵּנוּ וַעֲנֵנוּ וּשְׁמַע תְּפִלָּתֵנוּ. כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת כָּל פֶּה:

סיסיד סומר כאן ענכו:

עֲנֵנוּ אָבִינוּ עֲנֵנוּ בְּיוֹם צוֹם הַתַּעֲנִית הַזֶּה כִּי בְצָרָה גְדוֹלָה אֲנָחְנוּ. אַל תֵּפֶן לְרִשְׁעֵנוּ. וְאַל תִּתְעַלַּם מַלְכֵּנוּ מִבַּקָּשָׁתֵנוּ. הֱיֵה נָא קָרוֹב לְשַׁוְעָתֵנוּ. טֶרֶם נִקְרָא אֵלֶיךָ אַתָּה תַעֲנֶה נְדַבֵּר וְאַתָּה תִשְׁמַע. כַּדָּבָר שֶׁנֶּאֱמַר וְהָיָה טֶרֶם יִקְרָאוּ וַאֲנִי אֶעֱנֶה עוֹד הֵם מְדַבְּרִים וַאֲנִי אֶשְׁמָע. כִּי אַתָּה יְהֹוָה פּוֹדֶה וּמַצִּיל וְעוֹנֶה וּמְרַחֵם בְּכָל עֵת צָרָה וְצוּקָה: בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה (יְהֹוָה יאהדונהי) שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה: (וימ״ע פוסס בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה (ויכוין יְאַהֲדוֹנָהִי) הָעוֹנֶה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּעֵת צָרָה):

רְצֵה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְלִתְפִלָּתָם שְׁעֵה. וְהָשֵׁב הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ. וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל

ותפלתם מהרה באהבה תקבל ברצון. ותהי לרצון תמיד עבודת ישראל עמך:

ואתה ברחמיך הרבים תחפוץ בנו ותרצנו. ותחזינה עינינו בשובך לציון ברחמים: ברוך אתה יהוה המחזיר שכינתו לציון:

מודים אנחנו לך. שאתה הוא יהוה אלהינו ואלהי אבותינו לעולם ועד. צורנו צור חיינו ומגן ישענו. אתה הוא לדר ודר. נודה לך ונספר תהלתך. על חיינו המסורים בידך. ועל נשמותינו הפקודות לך. ועל נסיך שבכל יום עמנו. ועל נפלאותיך וטובותיך. שבכל עת ערב ובקר וצהרים.

מודים דרבנן

מודים אנחנו לך שאתה הוא יהוה אלהינו ואלהי אבותינו. אלהי כל בשר. יוצרנו יוצר בראשית. ברכות והודאות לשמך הגדול והקדוש על שהחייתנו וקימתנו. כן תחינו ותחננו. ותאסוף גליותינו לחצרות קדשך לשמור חקיך. ולעשות רצונך ולעבדך בלבב שלם. על שאנו מודים לך. ברוך אל ההודאות:

הטוב כי לא כלו רחמיך. המרחם כי לא תמו חסדיך. כי מעולם קוינו לך:

ועל כלם יתברך ויתרומם ויתנשא תמיד שמך מלכנו לעולם ועד. וכל החיים יודוך סלה.

וכתוב לחיים טובים כל בני בריתך:

ויהללו ויברכו את שמך הגדול באמת לעולם כי טוב. האל ישועתנו ועזרתנו סלה האל הטוב. ברוך אתה יהוה (יהוה בם) הטוב שמך ולך נאה להודות:

ואם אין שם כהנים אומר הש"ץ:

אלהינו ואלהי אבותינו ברכנו בברכה המשלשת בתורה הכתובה על ידי משה עבדך האמורה מפי אהרן

וּבָנָיו כֹּהֲנִים עַם קְדוֹשֶׁיךָ כָּאָמוּר: יְבָרֶכְךָ יְהוָה וְיִשְׁמְרֶךָ: יָאֵר יְהוָה פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ: יִשָּׂא יְהוָה פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם: וְשָׂמוּ אֶת שְׁמִי עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַאֲנִי אֲבָרְכֵם:

שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה. חַיִּים חֵן וָחֶסֶד צְדָקָה וְרַחֲמִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ. וּבָרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ. כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ תּוֹרָה וְחַיִּים. אַהֲבָה וָחֶסֶד צְדָקָה וְרַחֲמִים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם. וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרְכֵנוּ וּלְבָרֵךְ אֶת כָּל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּרוֹב עֹז וְשָׁלוֹם:

וּבְסֵפֶר חַיִּים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם. וּפַרְנָסָה טוֹבָה. וִישׁוּעָה וְנֶחָמָה. וּגְזֵרוֹת טוֹבוֹת נִזָּכֵר וְנִכָּתֵב לְפָנֶיךָ אֲנַחְנוּ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם: בָּרוּךְ אַתָּה יאהדונהי הַמְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם אָמֵן: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגוֹאֲלִי:

אֱלֹהַי נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע וְשִׂפְתוֹתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה. וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִדּוֹם. וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה. פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ. וְאַחֲרֵי מִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי. וְכָל הַקָּמִים עָלַי לְרָעָה מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחְשְׁבוֹתָם. עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ. לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ. הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגוֹאֲלִי:

עֹשֶׂה הַשָּׁלוֹם (נ״י ספרי״אל סופר סל מעלה) בִּמְרוֹמָיו. הוּא בְרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

וחוזר הש״ץ התפלה וחכ״א:

אָבִינוּ (יס״ן יהוה) מַלְכֵּנוּ (יס״ו יהוה) אֵין לָנוּ מֶלֶךְ אֶלָּא אָתָּה:

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ עֲשֵׂה עִמָּנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ חַדֵּשׁ עָלֵינוּ שָׁנָה טוֹבָה

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ בַּטֵּל מֵעָלֵינוּ כָּל גְּזֵרוֹת קָשׁוֹת וְרָעוֹת׃
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ בַּטֵּל מַחְשְׁבוֹת שׂוֹנְאֵינוּ׃
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ הָפֵר עֲצַת אוֹיְבֵינוּ׃
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ כַּלֵּה כָּל צַר וּמַשְׂטִין מֵעָלֵינוּ׃
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ כַּלֵּה דֶּבֶר וְחֶרֶב וְרָעָה וְרָעָב וּשְׁבִי וּבִזָּה וּמַשְׁחִית וּמַגֵּפָה מִבְּנֵי בְרִיתֶךָ׃
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ שְׁלַח רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְחוֹלֵי עַמֶּךָ׃
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ מְנַע מַגֵּפָה מִנַּחֲלָתֶךָ׃
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ זְכוֹר כִּי עָפָר אֲנָחְנוּ׃
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר חַיִּים טוֹבִים׃
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר צַדִּיקִים׃
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר יְשָׁרִים וּתְמִימִים׃
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר מְזוֹנוֹת וּפַרְנָסָה טוֹבָה׃

בשם הש"ל לומר א"מ כתבנו בספר מזונות ופרנסה יאמר תפלה פרנסה זו בקיצור·

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתִּתֵּן לִי וְלִבְנֵי בֵיתִי וְכָל הַסּוֹמְכִים עַל שֻׁלְחָנִי הַיּוֹם וּבְכָל יוֹם וָיוֹם מְזוֹנוֹתַי וּמְזוֹנוֹתֵיהֶם בְּכָבוֹד בִּזְכוּת שִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ. (דיקרנוסא) הַמְּמוּנֶּה עַל הַפַּרְנָסָה׃

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר גְּאֻלָּה וִישׁוּעָה׃
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ זָכְרֵנוּ בְּזִכְרוֹן טוֹב מִלְּפָנֶיךָ׃
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ הַצְמַח לָנוּ יְשׁוּעָה בְּקָרוֹב׃
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ הָרֵם קֶרֶן יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ׃
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ וְהָרֵם קֶרֶן מְשִׁיחֶךָ׃
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ הַחֲזִירֵנוּ בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ׃
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ שְׁמַע קוֹלֵנוּ חוּס וְרַחֵם עָלֵינוּ׃
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ עֲשֵׂה לְמַעַנְךָ אִם לֹא לְמַעֲנֵנוּ׃

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ קַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת תְּפִלָּתֵנוּ׃
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ אַל תְּשִׁיבֵנוּ רֵיקָם מִלְּפָנֶיךָ׃

עַל יְדֵי רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים סְלַח לָנוּ אָבִינוּ. כִּי בְּרוֹב אִוַּלְתֵּנוּ שָׁגִינוּ. מְחוֹל לָנוּ מַלְכֵּנוּ. כִּי רַבּוּ עֲוֹנֵינוּ אֵל אֶרֶךְ אַפַּיִם אַתָּה. וְדֶרֶךְ תְּשׁוּבָה לָנוּ הוֹרֵיתָ׃ גְּדֻלַּת רַחֲמֶיךָ וַחֲסָדֶיךָ. תִּזְכּוֹר הַיּוֹם לְזֶרַע יְדִידֶיךָ׃ תֵּפֶן אֵלֵינוּ בְּרַחֲמִים. כִּי אַתָּה בַּעַל הָרַחֲמִים בְּתַחֲנוּן וּבִתְפִלָּה נְקַדֵּם. כְּמוֹ שֶׁהוֹדַעְתָּ לֶעָנָו מִקֶּדֶם׃ וּמֵחֲרוֹן אַפְּךָ תָּשׁוּב כְּמוֹ בְּתוֹרָתְךָ כָּתוּב׃ וּבְצֵל כְּנָפֶיךָ נֶחֱסֶה וְנִתְלוֹנָן. כְּיוֹם וַיֵּרֶד יְהֹוָה בֶּעָנָן׃ תַּעֲבוֹר עַל פֶּשַׁע וְתִמְחוֹל אָשָׁם. כְּיוֹם וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שָׁם׃ תַּאֲזִין שַׁוְעָתֵנוּ וְתַקְשִׁיב מֶנּוּ מַאֲמָר׃ כְּיוֹם וַיִּקְרָא בְשֵׁם יְהֹוָה וְשָׁם נֶאֱמַר׃

וַיַּעֲבֹר יְהֹוָה עַל פָּנָיו וַיִּקְרָא. יְהֹוָה יְהֹוָה אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וֶאֱמֶת. נֹצֵר חֶסֶד לָאֲלָפִים נֹשֵׂא עָוֹן וָפֶשַׁע וְחַטָּאָה וְנַקֵּה׃ וְסָלַחְתָּ לַעֲוֹנֵנוּ וּלְחַטָּאתֵנוּ וּנְחַלְתָּנוּ׃

בעוד השליח צבור אומר ויעבור נוהגים לומר:

אל רחום שמך. אל חנון שמך. אל ארך אפים שמך. מלא רחמים שמך. בנו נקרא שמך. יה עזור שמך. בקראי ענני אלהי צדקי בצר הרחבת לי חנני ושמע תפלתי. ואני תפלתי לך ה' עת רצון אלהים ברוב חסדך ענני באמת ישעך. ענני בעת ובעונה הזאת:

אַנְשֵׁי אֱמוּנָה אָבָדוּ. בָּאִים בְּכֹחַ מַעֲשֵׂיהֶם. גִּבּוֹרִים לַעֲמוֹד בַּפֶּרֶץ. דּוֹחִים אֶת הַגְּזֵרוֹת. הָיוּ לָנוּ לְחוֹמָה. וּלְמַחֲסֶה בְּיוֹם זַעַם. זוֹעֲכִים אַף בְּלַחֲשָׁם. חֵמָה עָצְרוּ בְּשַׁוְעָם. טֶרֶם קְרָאוּךָ עֲנִיתָם׃ יוֹדְעִים לַעֲתוֹר וּלְרַצּוֹת. כְּאָב רִחַמְתָּ לְמַעֲנָם. לֹא הֱשִׁיבוֹתָ פְּנֵיהֶם רֵיקָם. מֵרוֹב עֲוֹנֵנוּ אֲבַדְנוּם. נֶאֶסְפוּ מֶנּוּ בַּחֲטָאֵינוּ. סָעוּ הֵמָּה לִמְנוּחוֹת׃ עָזְבוּ אוֹתָנוּ לַאֲנָחוֹת. פַּסּוּ גּוֹדְרֵי גָדֵר. צוֹמְתוּ מְשִׁיבֵי חֵמָה. קָמִים בַּפֶּרֶץ אַיִן. רְאוּיִם לְרַצּוֹתְךָ אָפֵסוּ. שׁוֹטַטְנוּ בְּאַרְבַּע פִּנּוֹת תְּרוּפָה לֹא מָצָאנוּ. שַׁבְנוּ אֵלֶיךָ בְּבֹשֶׁת פָּנֵינוּ. לְשַׁחֶרְךָ אֵל בְּעֵת צָרוֹתֵינוּ׃

אֵל מֶלֶךְ יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רַחֲמִים וּמִתְנַהֵג בַּחֲסִידוּת. מוֹחֵל עֲוֹנוֹת עַמּוֹ מַעֲבִיר רִאשׁוֹן רִאשׁוֹן. מַרְבֶּה מְחִילָה לְחַטָּאִים. וּסְלִיחָה לְפוֹשְׁעִים. עוֹשֶׂה צְדָקוֹת עִם כָּל בָּשָׂר וְרוּחַ לֹא כְרָעָתָם לָהֶם גּוֹמֵל. אֵל הוֹרֵיתָנוּ לוֹמַר מִדּוֹת שְׁלשׁ עֶשְׂרֵה זְכָר לָנוּ הַיּוֹם בְּרִית שְׁלשׁ עֶשְׂרֵה. כְּמוֹ שֶׁהוֹדַעְתָּ לֶעָנָו מִקֶּדֶם. וְכֵן כָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ. וַיֵּרֶד יְיָ בֶּעָנָן וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שָׁם וַיִּקְרָא בְשֵׁם יְהוָה וְשָׁם נֶאֱמַר:

וַיַּעֲבֹר יְהוָה עַל פָּנָיו וַיִּקְרָא יְהוָה. יְהוָה. אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וֶאֱמֶת: נֹצֵר חֶסֶד לָאֲלָפִים נֹשֵׂא עָוֹן וָפֶשַׁע וְחַטָּאָה וְנַקֵּה. וְסָלַחְתָּ לַעֲוֹנֵנוּ וּלְחַטָּאתֵנוּ וּנְחַלְתָּנוּ:

תָּמַהְנוּ מֵרָעוֹת תָּשַׁשׁ כֹּחֵנוּ מִצָּרוֹת. שַׁחְנוּ עַד לִמְאֹד. שָׁפַלְנוּ עַד עָפָר. רַחוּם כָּךְ הִיא מִדָּתֵנוּ. קְשֵׁי עֹרֶף וּמַמְרִים אֲנָחְנוּ. צָעַקְנוּ בְּפִינוּ חָטָאנוּ פְּתַלְתּוֹל וְעִקֵּשׁ לִבֵּנוּ. עֶלְיוֹן רַחֲמֶיךָ מֵעוֹלָם. סְלִיחָה עִמְּךָ הִיא. נִחַם עַל עַל הָרָעָה. מַטֶּה כְלַפֵּי חֶסֶד. לֹא תִתְעַלָּם בְּעִתּוֹת כָּאֵל. כִּי בְצָרָה גְדוֹלָה אֲנָחְנוּ. יִוָּדַע לְעֵינֵי הַכֹּל. טוּבְךָ וְחַסְדְּךָ עִמָּנוּ. חֲתוֹם פֶּה שָׂטָן וְאַל יַשְׂטִין עָלֵינוּ. זְעוֹם בּוֹ וְיִדּוֹם. וְיַעֲמוֹד מֵלִיץ טוֹב לְצַדְּקֵנוּ. הוּא יַגִּיד יָשְׁרֵנוּ. דְּרָכֶיךָ רַחוּם וְחַנּוּן. גִּלִּיתָ לְנֶאֱמַן בַּיִת: בְּבַקְּשׁוֹ אָז מִלְּפָנֶיךָ. אֱמוּנָתְךָ הוֹדַעְתָּ לוֹ:

אֵל מֶלֶךְ יוֹשֵׁב וכו':

וַיַּעֲבֹר יְהוָה עַל פָּנָיו וַיִּקְרָא: יְהוָה. יְהוָה אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וֶאֱמֶת: נֹצֵר חֶסֶד לָאֲלָפִים נֹשֵׂא עָוֹן וָפֶשַׁע וְחַטָּאָה וְנַקֵּה: וְסָלַחְתָּ לַעֲוֹנֵנוּ וּלְחַטָּאתֵנוּ וּנְחַלְתָּנוּ:

וּכְשֶׁחָטְאוּ יִשְׂרָאֵל בַּמִּדְבָּר. עָמַד מֹשֶׁה בִּתְפִלָּה לְפָנֶיךָ וּבִקֵּשׁ רַחֲמִים עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל. וְכָךְ אָמַר בִּתְפִלָּתוֹ. סְלַח נָא לַעֲוֹן הָעָם הַזֶּה כְּגֹדֶל חַסְדֶּךָ וְכַאֲשֶׁר נָשָׂאתָה לָעָם הַזֶּה מִמִּצְרַיִם וְעַד הֵנָּה: אַף אַתָּה הֱשִׁיבוֹתָ לוֹ כְּדַרְכֵי טוּבָךְ. בִּשַּׂרְתּוֹ וְחִנַּנְתּוֹ וְאָמַרְתָּ לוֹ סָלַחְתִּי כִּדְבָרֶיךָ:

דָּנִיאֵל אִישׁ חֲמוּדוֹת אָמַר לְפָנֶיךָ הַטֵּה אֱלֹהַי אָזְנְךָ וּשְׁמָע פְּקַח עֵינֶיךָ וּרְאֵה שֹׁמְמוֹתֵינוּ וְהָעִיר אֲשֶׁר נִקְרָא שִׁמְךָ עָלֶיהָ כִּי לֹא עַל צִדְקוֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ מַפִּילִים תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ כִּי עַל רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים: אֲדֹנָי שְׁמָעָה. אֲדֹנָי סְלָחָה. אֲדֹנָי הַקְשִׁיבָה וַעֲשֵׂה. אַל תְּאַחַר לְמַעַנְךָ אֱלֹהַי כִּי שִׁמְךָ נִקְרָא עַל עִירְךָ וְעַל עַמֶּךָ: וְלִירוּשָׁלַיִם עִירְךָ אָמַרְתָּ לָהּ: הִנְנִי נִשְׁפָּט אוֹתָךְ עַל אָמְרֵךְ לֹא חָטָאתִי: אָנוּ בּוֹשְׁנוּ בְּמַעֲשֵׂינוּ וְנִכְלַמְנוּ בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ. אֵין לָנוּ פֶּה לְהָשִׁיב וְלֹא מֵצַח לְהָרִים רֹאשׁ:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אַל תַּעַשׂ עִמָּנוּ כָּלָה. תֹּאחֵז יָדְךָ בַּמִּשְׁפָּט: בְּבוֹא תוֹכֵחָה נֶגְדְּךָ. שְׁמֵנוּ מִסִּפְרְךָ אַל תֶּמַח. גִּשְׁתְּךָ לַחֲקוֹר מוּסָר. רַחֲמֶיךָ יְקַדְּמוּ רָגְזֶךָ: דַּלּוּת מַעֲשִׂים בְּשׁוּרְךָ. פי׳ בראותך קָרֵב צְדָקָה מֵאֵלֶיךָ: הוֹרֵנוּ פי׳ אבינו בְּזַעֲקֵנוּ לָךְ. צַו יְשׁוּעָתֵנוּ בְּמַפְגִּיעַ. וְתָשִׁיב שְׁבוּת אָהֳלֵי תָם. פִּתְחֵיו רְאֵה כִּי שָׁמֵמוּ. זְכוֹר נְאֻמְתָּ. עֵדוּת לֹא תִשָּׁכַח מִפִּי זַרְעוֹ: חוֹתֵם תְּעוּדָה תַּתִּיר. סוֹדְךָ שִׂים בְּלִמּוּדֶיךָ: טַבּוּר אַגַּן הַסַּהַר. (סנהדרי גדולה שבלשכת הגזית כסבורו של עולם ויושבים בעגול כדמות חצי לבנה) נָא אַל יֶחְסַר הַמָּזֶג (סנהדרי קטנה של כ״ג שהם שלישׁ של ב״ד הגדול כמו מזוג היין שהוא שלשה חלקים מים) יָהּ דַּע אֶת אֲשֶׁר יְדָעוּךָ. מַגֵּר אֶת אֲשֶׁר לֹא יְדָעוּךָ: כִּי תָשִׁיב לְבִצָּרוֹן. לְכוּדִים אֲסִירֵי הַתִּקְוָה:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ תָּבֹא לְפָנֶיךָ תְּפִלָּתֵנוּ וְאַל תִּתְעַלַּם מִתְּחִנָּתֵנוּ שֶׁאֵין אָנוּ עַזֵּי פָנִים. וּקְשֵׁי עֹרֶף לוֹמַר לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ צַדִּיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא חָטָאנוּ אֲבָל חָטָאנוּ אֲנַחְנוּ וַאֲבוֹתֵינוּ. אָשַׁמְנוּ. בָּגַדְנוּ. גָּזַלְנוּ. דִּבַּרְנוּ דֹפִי. וְלָשׁוֹן הָרָע. הֶעֱוִינוּ. וְהִרְשַׁעְנוּ וְזַדְנוּ. חָמַסְנוּ: טָפַלְנוּ שֶׁקֶר. יָעַצְנוּ עֵצוֹת רָעוֹת. כִּזַּבְנוּ.

לַצְנוּ. מָרַדְנוּ. נִאַצְנוּ. נִאַפְנוּ. נִשְׁבַּעְנוּ לַשָּׁוְא וְלַשֶּׁקֶר. סָרַרְנוּ. עָוִינוּ. פָּשַׁעְנוּ. צָרַרְנוּ. קִשִּׁינוּ עֹרֶף. רָשַׁעְנוּ: שִׁחַתְנוּ. תִּעַבְנוּ תָּעִינוּ וְתִעְתָּעְנוּ. וְסַרְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים. וְלֹא שָׁוָה לָנוּ: וְאַתָּה צַדִּיק עַל כָּל הַבָּא עָלֵינוּ כִּי אֱמֶת עָשִׂיתָ וַאֲנַחְנוּ הִרְשָׁעְנוּ:

אָשַׁמְנוּ מִכָּל עָם. בּוֹשְׁנוּ מִכָּל גּוֹי. גָּלָה מִמֶּנּוּ מָשׂוֹשׂ. דָּוֶה לִבֵּנוּ בַּחֲטָאֵנוּ. הָחְבַּל אִוְיֵנוּ. וְנִפְרַע פְּאֵרֵנוּ. זְבוּל מִקְדָּשֵׁנוּ חָרֵב בַּעֲוֹנֵנוּ. טִירָתֵנוּ הָיְתָה לְשַׁמָּה. יְפִי אַדְמָתֵנוּ לְזָרִים. כֹּחֵנוּ לְנָכְרִים:

עֵינֵינוּ עָשְׁקוּ עֲמָלֵנוּ. מְמֻשָּׁךְ וּמוֹרָט מִמֶּנּוּ. נָתְנוּ עֻלָּם עָלֵינוּ סָבַלְנוּ עַל שִׁכְמֵנוּ. עֲבָדִים מָשְׁלוּ בָנוּ. פֹּרֵק אֵין מִיָּדָם. צָרוֹת רַבּוֹת סְבָבוּנוּ. קְרָאנוּךָ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ. רִחַקְתָּ מִמֶּנּוּ בַּעֲוֹנֵינוּ. שַׁבְנוּ מֵאַחֲרֶיךָ. תָּעִינוּ כַּצֹּאן וְאָבַדְנוּ. וַעֲדַיִן לֹא שַׁבְנוּ מִטָּעוּתֵנוּ. וְהֵיאַךְ נָעִיז פָּנֵינוּ. וְנַקְשֶׁה עָרְפֵּנוּ. לוֹמַר לְפָנֶיךָ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ צַדִּיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא חָטָאנוּ. אֲבָל חָטָאנוּ אֲנַחְנוּ וַאֲבוֹתֵינוּ:

אָשַׁמְנוּ בָּגַדְנוּ. גָּזַלְנוּ. דִּבַּרְנוּ דֹפִי. הֶעֱוִינוּ. וְהִרְשַׁעְנוּ. זַדְנוּ. חָמַסְנוּ. טָפַלְנוּ שֶׁקֶר. יָעַצְנוּ עֵצוֹת רָעוֹת. כִּזַּבְנוּ. לַצְנוּ. מָרַדְנוּ. נִאַצְנוּ. נִאַפְנוּ. נִשְׁבַּעְנוּ לַשָּׁוְא וְלַשֶּׁקֶר. סָרַרְנוּ. עָוִינוּ. פָּשַׁעְנוּ. צָרַרְנוּ. קִשִּׁינוּ עֹרֶף. רָשַׁעְנוּ. שִׁחַתְנוּ. תִּעַבְנוּ. תָּעִינוּ וְתִעְתָּעְנוּ. וְסַרְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים וְלֹא שָׁוָה לָנוּ: וְאַתָּה צַדִּיק עַל כָּל הַבָּא עָלֵינוּ כִּי אֱמֶת עָשִׂיתָ וַאֲנַחְנוּ הִרְשָׁעְנוּ:

עֶזְרָא הַסּוֹפֵר אָמַר לְפָנֶיךָ. אֱלֹהַי בֹּשְׁתִּי וְנִכְלַמְתִּי לְהָרִים אֱלֹהַי פָּנַי אֵלֶיךָ. כִּי עֲוֹנֹתֵינוּ רָבוּ לְמַעְלָה רֹאשׁ

ואשמתנו גדלה עד לשמים: ואתה אלהי סליחות חנון ורחום ארך אפים ורב חסד ולא עזבתם:

אל תעזבנו אבינו. אל תטשנו מלכנו. ואל תשכחנו יוצרנו. ואל תעש עמנו כלה בגלותנו. וקים לנו יהוה אלהינו את הדבר שהבטחתנו על ידי ירמיה חוזך כאמור בימים ההם ובעת ההיא נאם יהוה יבקש את עון ישראל ואיננו ואת חטאת יהודה ולא תמצאנה כי אסלח לאשר אשאיר. ואל יעכב לפניך כל חטא ועון את תפלתנו ומחול וסלח לכל עונותינו כי אל טוב וסלח אתה:

אל ארך אפים אתה ובעל הרחמים. גדלת רחמיך וחסדיך הודעת לעניו מקדם וכן כתוב בתורתך וירד יהוה בענן ויתיצב עמו שם ויקרא בשם יהוה ושם נאמר:

ויעבר יהוה על פניו ויקרא: יהוה. (א) יהוה. (ב) אל (ג) רחום (ד) וחנון (ה) ארך אפים ורב חסד (ו) ואמת: (ז) נצר חסד (ח) לאלפים (ט) נשא עון (י) ופשע (יא) וחטאה (יב) ונקה: (יג) וסלחת לעוננו ולחטאתנו ונחלתנו:

(ויאמר דוד אל גד צר לי מאד נפלה נא ביד יהוה כי רבים רחמיו וביד אדם אל אפולה):

רחום וחנון חטאנו לפניך רחם עלינו והושיענו:

לדוד אליך יהוה נפשי אשא: אלהי בך בטחתי אל אבושה אל יעלצו אויבי לי. גם כל קויך לא יבשו יבשו הבוגדים ריקם: דרכיך יהוה הודיעני ארחותיך למדני: הדריכני באמתך ולמדני כי אתה אלהי ישעי אותך קויתי כל היום. זכר רחמיך יהוה וחסדיך כי מעולם המה: חטאת נעורי ופשעי אל תזכור כחסדך זכור לי אתה

לְמַעַן טוּבְךָ יְהֹוָה׃ טוֹב וְיָשָׁר יְהֹוָה עַל כֵּן יוֹרֶה חַטָּאִים בַּדָּרֶךְ׃ יַדְרֵךְ עֲנָוִים בַּמִּשְׁפָּט וִילַמֵּד עֲנָוִים דַּרְכּוֹ׃ כָּל אָרְחוֹת יְהֹוָה חֶסֶד וֶאֱמֶת לְנֹצְרֵי בְרִיתוֹ וְעֵדֹתָיו׃ לְמַעַן שִׁמְךָ יְהֹוָה וְסָלַחְתָּ לַעֲוֹנִי כִּי רַב הוּא׃ מִי זֶה הָאִישׁ יְרֵא יְהֹוָה יוֹרֶנּוּ בְּדֶרֶךְ יִבְחָר׃ נַפְשׁוֹ בְּטוֹב תָּלִין וְזַרְעוֹ יִירַשׁ אָרֶץ׃ סוֹד יְהֹוָה לִירֵאָיו וּבְרִיתוֹ לְהוֹדִיעָם׃ עֵינַי תָּמִיד אֶל יְהֹוָה כִּי הוּא יוֹצִיא מֵרֶשֶׁת רַגְלָי׃ פְּנֵה אֵלַי וְחָנֵּנִי כִּי יָחִיד וְעָנִי אָנִי׃ צָרוֹת לְבָבִי הִרְחִיבוּ מִמְּצוּקוֹתַי הוֹצִיאֵנִי׃ רְאֵה עָנְיִי וַעֲמָלִי וְשָׂא לְכָל חַטֹּאותָי׃ רְאֵה אוֹיְבַי כִּי רָבּוּ וְשִׂנְאַת חָמָס שְׂנֵאוּנִי׃ שָׁמְרָה נַפְשִׁי וְהַצִּילֵנִי אַל אֵבוֹשׁ כִּי חָסִיתִי בָךְ׃ תֹּם וָיֹשֶׁר יִצְּרוּנִי כִּי קִוִּיתִיךָ׃ פְּדֵה אֱלֹהִים אֶת יִשְׂרָאֵל מִכֹּל צָרוֹתָיו׃ וְהוּא יִפְדֶּה אֶת יִשְׂרָאֵל מִכֹּל עֲוֹנוֹתָיו׃

יְהֹוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָ׳ שׁוּב מֵחֲרוֹן אַפֶּךָ. וְהִנָּחֵם הָרָעָה לְעַמֶּךָ׃

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ אָבִינוּ אָתָּה. אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ אֶלָּא אָתָּה. אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ רַחֵם עָלֵינוּ. אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ חָנֵּנוּ וַעֲנֵנוּ. כִּי אֵין בָּנוּ מַעֲשִׂים טוֹבִים עֲשֵׂה עִמָּנוּ צְדָקָה וָחֶסֶד לְמַעַן שִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהוֹשִׁיעֵנוּ׃ וַאֲנַחְנוּ לֹא נֵדַע מַה נַּעֲשֶׂה. כִּי עָלֶיךָ עֵינֵינוּ׃ זְכֹר רַחֲמֶיךָ יְהֹוָה וַחֲסָדֶיךָ כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה׃ יְהִי חַסְדְּךָ יְהֹוָה עָלֵינוּ כַּאֲשֶׁר יִחַלְנוּ לָךְ. אַל תִּזְכָּר לָנוּ עֲוֹנוֹת רִאשׁוֹנִים מַהֵר יְקַדְּמוּנוּ רַחֲמֶיךָ כִּי דַלּוֹנוּ מְאֹד׃ עָזְרֵנוּ בְּשֵׁם יְהֹוָה עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ. חָנֵּנוּ יְהֹוָה חָנֵּנוּ כִּי רַב שָׂבַעְנוּ בוּז. בְּרֹגֶז רַחֵם תִּזְכּוֹר בְּרֹגֶז עֲקֵדָה תִּזְכֹּר. בְּרֹגֶז תְּמִימוּת תִּזְכֹּר. בְּרֹגֶז אַהֲבָה תִּזְכּוֹר׃ יְהֹוָה הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ׃ כִּי הוּא יָדַע יִצְרֵנוּ זָכוּר כִּי עָפָר אֲנָחְנוּ׃ עָזְרֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ עַל דְּבַר כְּבוֹד שְׁמֶךָ וְהַצִּילֵנוּ וְכַפֵּר עַל חַטֹּאתֵינוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ׃

ושומר סמך׃

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵהּ. וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ. וְיַצְמַח פּוּרְקָנֵהּ. וִיקָרֵב מְשִׁיחֵהּ. בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן׃ יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא. יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל. שְׁמֵהּ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. לְעֵלָּא מִן כָּל בִּרְכָתָא. שִׁירָתָא תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחָמָתָא. דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן׃

תִּתְקַבַּל צְלוֹתְהוֹן וּבָעוּתְהוֹן דְּכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל קֳדָם אֲבוּהוֹן דְּבִשְׁמַיָּא (וְאַרְעָא) וְאִמְרוּ אָמֵן׃

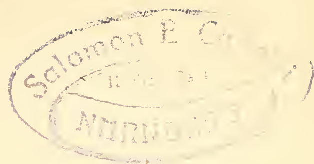
יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא חַיִּים וְשָׂבָע וִישׁוּעָה וְנֶחָמָה וְשֵׁיזָבָא וּרְפוּאָה וּגְאֻלָּה וּסְלִיחָה וְכַפָּרָה וְרֶוַח וְהַצָּלָה. לָנוּ וּלְכָל עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן׃ עוֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא בְּרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן׃

תְּפִלָּה לְעָנִי כִּי יַעֲטֹף וְלִפְנֵי יְהוָה יִשְׁפֹּךְ שִׂיחוֹ׃ יְהוָה שִׁמְעָה תְפִלָּתִי וְשַׁוְעָתִי אֵלֶיךָ תָבוֹא׃ אַל־תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ מִמֶּנִּי בְּיוֹם צַר־לִי הַטֵּה אֵלַי אָזְנֶךָ בְּיוֹם אֶקְרָא מַהֵר עֲנֵנִי׃ כִּי כָלוּ בְעָשָׁן יָמָי וְעַצְמוֹתַי כְּמוֹקֵד נִחָרוּ׃ הוּכָּה כָעֵשֶׂב וַיִּבַשׁ לִבִּי כִּי שָׁכַחְתִּי מֵאֲכֹל לַחְמִי׃ מִקּוֹל אַנְחָתִי דָּבְקָה עַצְמִי לִבְשָׂרִי׃ דָּמִיתִי לִקְאַת מִדְבָּר הָיִיתִי כְּכוֹס חֳרָבוֹת׃ שָׁקַדְתִּי וָאֶהְיֶה כְּצִפּוֹר בּוֹדֵד עַל גָּג׃ כָּל הַיּוֹם חֵרְפוּנִי אוֹיְבָי מְהוֹלָלַי בִּי נִשְׁבָּעוּ׃ כִּי אֵפֶר כַּלֶּחֶם אָכָלְתִּי וְשִׁקֻּוַי בִּבְכִי מָסָכְתִּי׃ מִפְּנֵי זַעַמְךָ וְקִצְפֶּךָ כִּי נְשָׂאתַנִי וַתַּשְׁלִיכֵנִי׃ יָמַי כְּצֵל נָטוּי וַאֲנִי כָּעֵשֶׂב אִיבָשׁ׃ וְאַתָּה יְהוָה לְעוֹלָם תֵּשֵׁב וְזִכְרְךָ לְדֹר וָדֹר׃ אַתָּה תָקוּם תְּרַחֵם צִיּוֹן כִּי עֵת לְחֶנְנָהּ כִּי בָא מוֹעֵד׃ כִּי רָצוּ עֲבָדֶיךָ אֶת אֲבָנֶיהָ וְאֶת עֲפָרָהּ יְחֹנֵנוּ׃ וְיִירְאוּ גוֹיִם אֶת שֵׁם יְהוָה וְכָל מַלְכֵי הָאָרֶץ אֶת כְּבוֹדֶךָ׃ כִּי בָנָה יְהוָה צִיּוֹן נִרְאָה בִּכְבוֹדוֹ׃ פָּנָה אֶל

תְּפִלַּת הָעַרְעָר וְלֹא בָזָה אֶת תְּפִלָּתָם: תִּכָּתֶב זֹאת לְדוֹר אַחֲרוֹן וְעַם נִבְרָא יְהַלֶּל יָהּ: כִּי הִשְׁקִיף מִמְּרוֹם קָדְשׁוֹ יְהֹוָה מִשָּׁמַיִם אֶל אֶרֶץ הִבִּיט: לִשְׁמֹעַ אֶנְקַת אָסִיר לְפַתֵּחַ בְּנֵי תְמוּתָה: לְסַפֵּר בְּצִיּוֹן שֵׁם יְהֹוָה וּתְהִלָּתוֹ בִּירוּשָׁלָיִם: בְּהִקָּבֵץ עַמִּים יַחְדָּו וּמַמְלָכוֹת לַעֲבוֹד אֶת יְהֹוָה: עִנָּה בַדֶּרֶךְ כֹּחִי קִצַּר יָמָי: אֹמַר אֵלִי אַל תַּעֲלֵנִי בַּחֲצִי יָמָי בְּדוֹר דּוֹרִים שְׁנוֹתֶיךָ: לְפָנִים הָאָרֶץ יָסַדְתָּ וּמַעֲשֵׂה יָדֶיךָ שָׁמָיִם: הֵמָּה יֹאבֵדוּ וְאַתָּה תַעֲמֹד וְכֻלָּם כַּבֶּגֶד יִבְלוּ כַּלְּבוּשׁ תַּחֲלִיפֵם וְיַחֲלֹפוּ: וְאַתָּה הוּא וּשְׁנוֹתֶיךָ לֹא יִתָּמּוּ: בְּנֵי עֲבָדֶיךָ יִשְׁכּוֹנוּ וְזַרְעָם לְפָנֶיךָ יִכּוֹן:

ואומר קדיש יהא שלמא. ועלינו לשבח. ויתגדל בן יתום:

Salomon E

